

Πανεπιστήμιο Αιγαίου - Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών
University of the Aegean - Dept. of Mediterranean Studies

11ο Διεθνές Συνέδριο Ελληνικής Γλωσσολογίας 11th International Conference on Greek Linguistics

Ρόδος 26-29 Σεπτεμβρίου 2013
Rhodes 26-29th September 2013

Invited speakers:

Prof. Brian D. Joseph (The Ohio State University)

Prof. Marianthi Makri-Tsilipakou (Aristotle University of Thessaloniki)

Prof. Angela Ralli (University of Patras)

<http://www.rhodes.aegean.gr/icgl11/>

icgl11-info@aegean.gr

11^ο Διεθνές Συνέδριο Ελληνικής Γλωσσολογίας

Περίληψεις

Ρόδος, 26-29 Σεπτεμβρίου 2013

11th International Conference on Greek Linguistics

Abstracts

Rhodes, 26-29 September 2013

Περιεχόμενα

Προσκεκλημένοι ομιλητές (invited talks)	9-11
Κυρίως συνέδριο (Main conference)	13-201
Θεματικές συνεδρίες (Workshops)	203-250

Προσκεκλημένοι ομιλητές
Invited talks

Language and Sustainability in the Greek Context

Brian D. Joseph

The Ohio State University
bjoseph@ling.ohio-state.edu

As many languages today are losing speakers and are even faced with extinction, language researchers are increasingly interested in sustainability and in what contributes to a language's viability within its national and local context. Just as sustainability in fields such as agriculture and energy production has become a key issue for economists and ecologists, so too has sustainability of particular languages and dialects become an important question for linguists. In this presentation, I survey a number of situations, involving varieties of Greek, from the distant past and the present day, from diaspora contexts and from Greece itself, in which language sustainability can be investigated, and I draw conclusions as to what the Greek world can tell us about what goes into making a language or dialect viable.

Πρακτικές κοινωνιο(γλωσσικής) κατηγοριοποίησης: κατηγορίες μέλους

Μαριάνθη Μακρή-Τσιλιπάκου

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο
mmakrits@enl.auth.gr

Τα τελευταία χρόνια έχει αναδειχθεί ένα ενδιαφέρον νήμα εντός του ευρύτερου χώρου της *Ανάλυσης της Συνομιλίας*, το οποίο αξιοποιεί μια παραμελημένη όψη της θεωρίας του καθημερινού λόγου που επεξεργάστηκε ο Harvey Sacks (1935-1975) στις –μετά θάνατον δημοσιευμένες– διαλέξεις του.

Πρόκειται για την *Ανάλυση Μετοχικής Κατηγοριοποίησης* (βλ. Hester & Eglin, 1997), με επίκεντρο τον *Μηχανισμό Κατηγοριοποίησης Μέλους*, που αποτελείται από μία συλλογή κατηγοριών, οι οποίες αποδίδονται στα μέλη μίας κοινότητας μέσω εφαρμοστικών κανόνων. Η εκάστοτε κατηγορία επιλέγεται στη βάση συναφών δραστηριοτήτων/ιδιοτήτων/δικαιωμάτων/υποχρεώσεων/ικανοτήτων που αποδίδονται στα δικαιούχα μέλη και αναπόφευκτα ενεργοποιεί πληθώρα σχετικών συναγωγών.

Έτσι, η κατηγοριοποίηση αποτελεί στην ουσία ένα σύνολο πρακτικών, οι οποίες αντιπροσωπεύουν μέρος της κοινής γνώσης σχετικά με την κοινωνική οργάνωση, η οποία είναι εσαεί παρατηρήσιμη και ανακοινώσιμη (ευεξήγητη), κατά την εθνομεθοδολογία. Εντούτοις, δεν συνιστά μια αποπλαισιωμένη πολιτισμική μηχανή, λόγω της επιτόπιας ανάδυσης των κατηγοριών, οι οποίες συγκροτούνται μέσω του έργου παραγωγής και αναγνώρισής τους από τα μέλη.

Στην ανακοίνωση, θα διερευνηθούν όψεις της διαχείρισης της κατηγοριοποίησης, ιδίως σε σχέση με την περιστασιακότητα/ενδεικτικότητα των εκάστοτε επιλογών. Καθώς τα δεδομένα προέρχονται από την νεοελληνική πραγματικότητα, αποτελούν (δυνητικά) και μια αποτύπωσή της.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

- Fitzgerald, Richard (2012). Membership categorization analysis: Wild and promiscuous or simply the joy of Sacks? *Discourse Studies* 14(3): 305–311.
- Garfinkel, Harold (1967). *Studies in Ethnomethodology*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Hester, Stephen and Eglin, Peter (eds) (1997). *Culture in Action: Studies in Membership Categorization Analysis*. Washington, D.C.: International Institute for Ethnomethodology and Conversation Analysis & University Press of America.
- Hester, Sally and Hester, Stephen (2012) Categorical occasionality and transformation: Analyzing culture in action. *Human Studies* 35(4): 563-581.

- Housley, William and Fitzgerald, Richard (2009). Membership categorization, culture and norms in action. *Discourse and Society* 20(3): 345–362.
- Sacks, Harvey (1992). *Lectures on Conversation* (Vols I and II, ed. G. Jefferson). Oxford: Blackwell.
- Sacks, Harvey, Schegloff, Emanuel and Jefferson Gail (1974) A simplest systematics for the organisation of turn-taking in conversation. *Language* 50: 696-735.
- Schegloff, Emanuel (2007). A tutorial on membership categorization. *Journal of Pragmatics* 39(3): 462–482.
- Speer, Susan A. and Stokoe, Elizabeth (eds) (2011). *Conversation and Gender*. Cambridge: Cambridge University Press.

On morphological variation in Greek and Modern Greek Dialects affected by Turkish and Romance
Angela Ralli

University of Patras
ralli@upatras.gr

Variation is a property of living languages and a fundamental notion in linguistics. It is closely related to historical linguistics, where research is interested in the emergence of innovative forms and structures and tries to identify the processes that have triggered them. In contrast, research on synchronic variation is centered on discovering the varying forms and structures of a linguistic system in a particular period, and aims to deliver hypotheses on the factors that determine and constrain the observable phenomena. As a corollary, the researcher could test the strategies that underlie word formation and thus, improve the theoretical model he/she works on.

Variation is due to various causes, both language-internal and external, and may often be manifested as sociolinguistic variation or as geographic variation representing dialectal linguistic divergence; it may also be associated with the spoken/written dimension, in the sense that reading and writing often favor certain linguistic structures to the disadvantage of others.

This presentation proposes to investigate morphological variation as referring to variable word forms or competing word-formation structures/patterns, whose creation, long-term subsistence and distribution are governed by language-internal factors and constraints, or by contact with another language. Variable forms and patterns imply morphologically-complex words and manifest themselves through a variety of roots/stems, affixes or word structures. Language-internal factors presuppose an effect of language evolution and assume the operation of change mechanisms, or are synchronically-based, such as high productivity, selection properties, phonological conditions imposed by the base, etc. Illustration will be provided with data drawn from Modern Greek and dialects affected by Turkish and Romance. On the one hand, dialects offer a rich and fertile territory where morphological variation can be profitably studied, allows us to isolate and extract conclusions on what lies behind the differences of usually homogenized morphological systems or helps us to determine which phenomena are correlated with particular grammatical options. On the other hand, contact with another language may trigger, enhance or even accelerate variation that has started for language-internal reasons. The exact role and interplay of the issues of ‘variation’ and ‘contact’ have not yet been fully explored. Therefore, among other things, this work proposes to provide insights for filling this gap.

Κυρίως συνέδριο
Main conference

Reflexive interpretations without reflexivization: *afto*- prefixation in Greek

Artemis Alexiadou & Giorgos Spathas

University of Stuttgart

g.spathas@gmail.com

1. Then non-active (NA) morphology on Greek verbs gives rise to reflexive, passive, and middle interpretations. But although Naturally Reflexive Verbs (NRVs) with NA are interpreted reflexively (1), naturally disjoint verbs with NA can only be interpreted reflexively in the presence of the prefix *afto*- (2). We argue that the reflexive interpretation in (2) results from the combination of an agentive intensifier (*afto*-) and Middle Voice.

(1)	O Janis plithike.
the Janis washed.NA
'John washed himself.' | (2) | O Janis afto -eksoristike.
the John self- exile.NA
'John exiled himself.' |
|-----|--|-----|--|

2. Agentive emphatic reflexives/intensifiers (AERs) indicate direct involvement of their associate (the external argument), as in (3). We show that *afto*- is an AER, and not a reflexivizer (as in, e.g., Embick 1998). *Afto*- patterns with AERs (English *himself*, Greek *monos tu*) and not with reflexivizers (English *himself*) or reflexive anaphors (Greek *o eaftos tu*) wrt two semantic criteria; the alternatives generated under focus (Spathas 2010), and the availability of degree modification (Howell 2011). The verb class restrictions that *afto*- prefixation is subject to, are also shown to be identical to those of AERs; like AERs, *afto*- prefixation is only possible with accomplishments, not with achievements, activities and states. Like AERs, *afto*- cannot target experiencers, but only agents/causers.

- (3) John built the house himSELF.
'John built the house without help.'

3. *Afto*- is only allowed with transitive predicates (Alexiadou 2012) that can independently form a passive. Monadic predicates (even if they can surface with NA), inherently reflexives (which lack transitive variants), verbs that can form anti-causatives but not passives, goal arguments of ditransitives (that cannot be passivized), and verbs that lack a passive due to a gap in the morphological paradigm cannot be the target of *afto*- prefixation. We conclude that *afto*- attaches to Voice (see Hole 2002 for German *selbst*) and selects a Voice structure that lacks an overt external argument (as in Bruening's 2011 passive analysis), hence NA morphology. The relevant Voice is Middle Voice (Alexiadou and Doron 2012, Alexiadou and Schäfer 2012), which is operative in both passives and reflexives (1) in Greek. We explain the unavailability of *afto*- prefixation with NRVs in this unified theory of Non-active Voice in Greek. Middle Voice reduces the valency of the predicate it attaches to by existentially binding the external argument, but without introducing a disjoint reference effect.

4. We propose the semantics for *afto*- in (4) (based on Lasnik's (1995) semantics for comitative *with*). *Afto*- contributes the information that its associate is the only agent in every sub-event e' of e , the event predicated over. Together with the semantics of Middle Voice, (2) can be paraphrased as follows: "There was an event e of someone exiling John and John was the only agent of every sub-event of e ."

- (4) $[[afto-]] = \lambda P_{e, st} \lambda x \lambda e. P(x)(e). \forall e' \leq e. \neg \exists y \neq x. P(e') \ \& \ agent(e')(\{x, y\})$

5. We discuss the consequences of this analysis wrt a crosslinguistic classification of morphological 'reflexive' markers and suggest that, contrary to a widely held view, there is no verbal morphology or corresponding syntactic Voice head designated to mark reflexivization; the relevant markers are always manifestations of an underspecified Voice, namely Middle Voice.

Diphthongs and natural syllabification: The evolution of ἐλαία > [elá:a:] in Ancient Greek

Alcorac Alonso Déniz
Ecole Pratique des Hautes Etudes
alcorac.alonso@gmail.com

According to common opinion, the loss of the second element in the diphthong /aj/ before *a*, *e*, or *i* triggered the lengthening of /a/ in Attic and, in some words, also in Ionic:

Ἀθηναία > Att. Ἀθηνᾶ 'Athena'

**Thēgwai-id-* > Att. Θηβαίς 'territory of Thebes'

**elaj(w)ā* > Att. ἐλαία 'olive-tree'

**elaj(w)-ino-* > Hom. ἐλαῖνος 'of olive-wood'

**daj(w)ēr* > Hom. δαήρ 'brother-in-law'

**aj(w)ei* > Att. αἰεῖ 'always'.

The ancient grammarians report on this phenomenon (e.g., A. D., *Adv.* II, 1, p. 187).

Apparently, the diphthong remains unchanged before /o/:

**Athānajo-* > Att.-Ion. Ἀθηναῖος 'Athenian'.

**aj(w)on-* > Att.-Ion. αἰών 'life'.

**elaj(w)on* > Att.-Ion. ἐλαῖον 'oil'.

The alleged evolution may be formulated as follows:

[aj] → [a:] / V[-back]

Although the above interpretation has won wide support, the change is suspicious on different accounts:

a) The proposed accounts dispense with phonological plausibility. A lengthening triggered by loss of intervocalic /j/ is unheard of. Moreover, a monophthongization /aj/ > (/æ:/ >) /a:/ is contradicted by the late development ἐλαία > [elɛ:a:] > ἐλέα > Mod. Gk. ελιά.

b) The alleged phenomenon is at odds with the prosodic data from Attic.

The evolution ἐλαία > [elá:a:] is in all probability one of the many inventions of the ancient grammarians who misinterpreted the data. Modern linguists have been taken in. After a careful reassessment of the evidence, a new interpretation will be suggested based on the natural syllabification of diphthongs in intervocalic position.

Φύλο και χρήση επιθέτων στον κοινοβουλευτικό λόγο

Μανώλης Αμβροσιάδης & Κατερίνα Φραντζή
Πανεπιστήμιο Αιγαίου
eamvro@gmail.com

Η γλώσσα στην πολιτική παίζει πολύ σημαντικό ρόλο με αποτέλεσμα το ενδιαφέρον των ερευνητών από τις πολιτικές επιστήμες και τη γλωσσολογία (van Dijk, 2002; Γούτσος, 2009). Η μελέτη του πολιτικού λόγου, η οποία μπορεί να περιλαμβάνει τη μελέτη γλωσσολογικών, κοινωνιολογικών ή και άλλων χαρακτηριστικών, σήμερα υποβοηθείται από τη γλωσσολογία σωμάτων κειμένων η οποία χρησιμοποιεί υπολογιστικά εργαλεία της πληροφορικής για την ποσοτική επεξεργασία ψηφιοποιημένου γλωσσικού υλικού (Μικρός, 2009).

Η εργασία αυτή αφορά στην επεξεργασία σώματος κειμένων κοινοβουλευτικού λόγου. Το μέγεθος του σώματος κειμένων που μελετάται είναι της τάξης των 10.000.000 λέξεων και συνοδεύεται από βάση δεδομένων η οποία κρατά πληροφορία για το γλωσσικό υλικό από το οποίο αποτελείται το σώμα κειμένων (Frantzi & Amvrosiadis, 2009). Επικεντρώνεται στην εξαγωγή ποσοτικών στοιχείων που αφορούν σε υφολογικά

χαρακτηριστικά της γλώσσας των ομιλητών και συγκεκριμένα στη χρήση των επιθέτων από γυναίκες και άντρες ομιλητές. Έτσι το σώμα κειμένων χωρίζεται σε δύο υποσύνολα αντρών ομιλητών και γυναικών ομιλητών. Το σώμα κειμένων των αντρών ομιλητών είναι πέντε φορές μεγαλύτερο από το σώμα κειμένων των γυναικών ομιλητών, αναλογία όμοια με αυτήν της κατανομής των θέσεων στη Βουλή από άντρες και γυναίκες βουλευτές. Οι εξαγόμενες λίστες επιθέτων εξετάζονται ποσοτικά αλλά και με τα συμπραζόμενα τους όπου και δοκιμάζεται μία πρώτη ποιοτική ανάλυση.

Βιβλιογραφία

- Γούτσος, Δ. (2009). «Λόγος να γίνεται»: Μεταγλωσσική φρασεολογία στο λόγο των πολιτικών του κοινοβουλίου. Στο Karamalengou, E. & Makrygianni, E. (eds.). *Αντιφίλησις. Studies on Classical, Byzantine and Modern Greek Literature and Culture. In Honour of John-Theophanes A. Papademetriou*. Stuttgart: Franz Steiner, 638-647.
- Frantzi, K.T. and Amvrosiadis, M. (2009). Creating a Dynamic Database and Corpus of Parliament Speech. *The International Journal of Interdisciplinary Social Sciences*, Volume 4, Issue 4, 83-94.
- Μικρός, Γ. Κ. (2009). *Η ποσοτική ανάλυση της κοινωνιογλωσσολογικής ποικιλίας. Θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- van Dijk, T. A. (2002). Political Discourse and Political Cognition. In (P. Chilton and C. Schäffner eds.) *Politics as Text and Talk: Analytic Approaches to Political Discourse*. Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 203-237.

Reading skills in children with Down Syndrome (DS): experimental findings from a Greek sample

Georgia Andreou & Dimitra Katsarou
University of Thessaly
dimkatsarou@gmail.com

Learning to read is critical for educational success and effective independent living. Several studies have shown that children with DS typically have severe limitations in language comprehension skills compared to typically developing children (Metsala&Walley, 1998). Furthermore, language deficits including phonological problems and decoding procedures are related to the poor reading ability in children with DS (Snowling, Nash & Henderson, 2008). Moreover, what seems to attract research attention is that children with DS seem to have strong visual word recognition skills. Studies have suggested that these children place a heavy reliance on a visual approach to reading simple words, while phonological difficulties make the recognition of unfamiliar words (or decoding of nonwords) a relative weakness (Snowling, Hulme& Mercer, 2002). This finding has been used as evidence for use of logographic (whole word) reading strategy (Byrne, McDonald & Buckley, 2002). Unfortunately, there are limited data on reading abilities among children with DS and no further research has been made in reading in the Greek language in children with DS.

The primary object of the present study is to examine the performance of five children with DS in reading and understanding stories compared to that of five typically developing children matched with chronological age. For that purpose we used a standardized reading test (Tzouriadou, Singolitou, Anagnostopoulou&Vakola, 2008). Our findings enhance previous research results proving that children with DS can only partially understand the meaning of a written text and still show deficits in vocabulary and phonological awareness. However, more research data are needed in order to find out what reading strategies should be adopted with children with DS.

References

- Byrne, A., MacDonald, J., & Buckley, S. (2002). Reading, language, and memory skills: A comparative longitudinal study of children with Down syndrome and their mainstream peers. *British Journal of Educational Psychology*, 72, 513-529.
- Metsala, J. L., & Walley, A. C. (1998). Spoken vocabulary growth and the segmental restructuring of lexical representations: Precursors to phonemic awareness and early reading ability. In J. L. Metsala & L. C. Ehri (Eds.), *Word recognition in beginning literacy* (pp. 89–120). Hillsdale, NJ: Erlbaum.
- Tzouriadou, M., Singolitou, E., Anagnostopoulou, E., & Vakola, I. (2008). *Psychometric criterion of Language Adequacy (L-a-T-o)*. Thessaloniki: Aristotle University of Thessaloniki, Ministry of Education.
- Snowling, M., Hulme, C. & Mercer, R. (2002). A deficit in rime awareness in children with Down Syndrome. *Reading and Writing: An Interdisciplinary Journal*, 15, 471-495.
- Snowling, M. J., Nash, H. M., & Henderson, L. M. (2008). The development of literacy skills in children with Down syndrome: Implications for intervention. *Down Syndrome Research and Practice*, 20, 20-66.

Η παραγωγή συμφωνικών συμπλεγμάτων της ελληνικής από μαθητές της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας

Παναγιώτης Ανδρέου, Αργυρώ Μαυρουδή & Γιώργος Παπαναστασίου
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
papana@lit.auth.gr & panandre@lit.auth.gr

Στόχος της παρούσας εργασίας είναι η μελέτη του τρόπου με τον οποίο ενήλικες μαθητές της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας πραγματώνουν συγκεκριμένα συμφωνικά συμπλέγματα. Η εργασία στοχεύει στην εξέταση και ανάδειξη των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν ενήλικες μαθητές της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας στην παραγωγή συμφωνικών συμπλεγμάτων της ελληνικής, λαμβάνοντας υπόψη αφενός το επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών και αφετέρου τις ομοιότητες και κυρίως τις διαφορές ανάμεσα στο σύστημα των συμφωνικών συμπλεγμάτων της γλώσσας των μαθητών και σε αυτό της νέας ελληνικής. Η σύγκριση των φωνολογικών συστημάτων των Γ1 και Γ2 δείχνει ότι μπορεί να ερμηνεύσει τις δυσκολίες που συναντούν οι μαθητές και να δικαιολογήσει λάθη που εμφανίζονται κατά τη διάρκεια της εκμάθησης της νέας ελληνικής. Τα δεδομένα της έρευνας θα δείξουν τον βαθμό στον οποίο αυτό συμβαίνει.

Βιβλιογραφία

- Edwards, J. G. H. & Zampini, M. L. 2008. *Phonology and second language acquisition*. Amsterdam / Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
- Nicolaidis, K. et al. 2011. "Crosslinguistic influences in the acquisition of the phonetic/phonological system of Greek as a second/foreign language". *ΜΕΓ* 31. Θεσσαλονίκη: Ι.Ν.Σ., 357-376.
- Πετρούνιας, Ε. 1984. *Νεοελληνική γραμματική και συγκριτική ανάλυση*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
- Σετάτος, Μ. 1974. *Φωνολογία της Κοινής Νεοελληνικής*. Αθήνα: Παπαζήσης.

**Κοινωνιογλωσσικό προφίλ μεταναστών/-ριων και μάθηση της Ελληνικής ως δεύτερης:
Προς ένα μοντέλο ανάλυσης βασισμένο στην κοινότητα**

Γιώργος Ανδρουλάκης
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
andrulakis@uth.gr

Οι δημοφιλείς προτάσεις, στη διεθνή βιβλιογραφία, για τη συγκρότηση του γλωσσικού προφίλ των ομιλητών που μαθαίνουν μια δεύτερη ή ξένη γλώσσα και για τη συσχέτιση του προφίλ αυτού με την αποτελεσματικότητα της μάθησης, υπόκεινται σε διάφορους περιορισμούς. Έτσι, έχει ασκηθεί κριτική σε μοντέλα, που είναι μεν πολυπαραγοντικά, αλλά είναι και κυρίως ψυχολογικά και λειτουργούν ανεξάρτητα από τις εμπλεκόμενες γλώσσες (Gardner, Tremblay & Masgoret 1997, Dörnyei 2009). Από την άλλη, τα μοντέλα που εστιάζουν στη γλωσσική ή διγλωσσική επίδοση (Malvern & Richards 2004, Daller et al. eds. 2011), παρέχουν μεν ασφαλείς δείκτες, τείνουν όμως να παραγνωρίζουν το επικοινωνιακό αλλά και κοινωνικό περιβάλλον της μάθησης της γλώσσας και τις γλωσσικές συνέπειές του. Πιο εστιασμένο στη γλωσσική χρήση είναι το Language Contact Profile (Freed et al. 2004), ωστόσο πιο πρόσφατες προσεγγίσεις, όπως αυτή της πολυ-ικανότητας των δίγλωσσων ομιλητών (Dewaele & Wei 2012) επαναφέρουν στο προσκήνιο την κοινωνική διάσταση της ατομικής πολυγλωσσίας. Γενικότερα, πολλές από τις θεωρητικές και μεθοδολογικές προτάσεις για την έρευνα γύρω από τη μάθηση της δεύτερης γλώσσας εξακολουθούν να κατατρύχονται από μια «μονογλωσσική» θέαση της γλώσσας (Pavlenko 2005, 3) ή να μη λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες και τις προσδοκίες των δίγλωσσων κοινοτήτων (Wolfram, Reaser & Vaughn 2008).

Στην εισήγησή μας, θα εξετάσουμε κριτικά μια σειρά από κοινωνικές, ψυχολογικές και γλωσσικές παραμέτρους, σε μια προσπάθεια να αναδειχθούν οι καταλληλότερες για τη συγκρότηση ενός ερμηνευτικού μοντέλου που επιτρέπει τη συσχέτιση της κοινωνιογλωσσικής προσωπικότητας των μεταναστών ομιλητών με την αποτελεσματικότητα της μάθησης της δεύτερης γλώσσας. Επιπρόσθετα, το μοντέλο αυτό πρέπει να προβλέπει τις καταλληλότερες μεθοδολογικές και εκπαιδευτικές προσεγγίσεις για τη βελτιστοποίηση της διδασκαλίας της δεύτερης γλώσσας, με βάση τις ιδιαιτερότητες της κάθε κοινότητας. Η εισήγηση στηρίζεται σε δεδομένα και αποτελέσματα δύο ερευνητικών και εκπαιδευτικών δράσεων, με κοινό-στόχο αλβανικής καταγωγής μετανάστες στην Ελλάδα, τόσο παιδιά όσο και ενηλίκους.

Βιβλιογραφικές αναφορές

- Daller, M. H, D. Malvern, J. L. Milton, B. J. Richards & J. Treffers-Daller (eds.) (2011). Measurement of bilingual proficiency. Special issue of *the International Journal of Bilingualism*, 15(2).
- Dewaele, J.-M. & Li Wei (2012): Multilingualism, empathy and multicompetence. *International Journal of Multilingualism*, 9, 4: 1-15.
- Dörnyei, Z. (2009). *The psychology of second language acquisition*. Oxford: Oxford University Press.
- Freed, B.F., D. P. Dewey, N. Segalowitz & R. Halter (2004). The Language Contact Profile. *Studies in Second Language Acquisition*, 26, 2: 349-356.
- Gardner, R. C., P. F. Tremblay & A.-M. Masgoret (1997). Towards a Full Model of Second Language Learning: An Empirical Investigation. *The Modern Language Journal*, 81, 3: 344-362.
- Malvern, D. D., B. J. Richards, N. Chipere & P. Duran, P. (2004). *Lexical diversity and language development: quantification and assessment*. Basingstoke, UK: Palgrave Macmillan.
- Pavlenko, A. (2005). *Emotions and multilingualism*. Cambridge: Cambridge University Press.

Wolfram, W., J. Reaser & Ch. Vaughn (2008). Operationalizing linguistic gratuity: from principle to practice. *Language and Linguistics Compass* 2/6: 1109–1134.

Γλωσσική διαφορετικότητα και ψηφιακές γλωσσικές πρακτικές
Γιάννης Ανδρουτσόπουλος, Christopher Lees & Περικλής Πολίτης
Universität Hamburg/Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
jannis.androutsopoulos@uni-hamburg.de & ch.lees@yahoo.gr

Η ανακοίνωση παρουσιάζει τον σχεδιασμό και τα πρώτα βήματα μιας έρευνας που διεξάγεται στα πλαίσια του έργου «Γλωσσική ποικιλότητα και γλωσσικές ιδεολογίες στα κείμενα μαζικής κουλτούρας» (Πρόγραμμα ΘΑΛΗΣ). Αντικείμενο της έρευνας είναι οι ψηφιακές γλωσσικές πρακτικές μαθητών του Γυμνασίου και η αξιοποίησή τους στη γλωσσική διδακτική.

Στην πρόσφατη κοινωνιογλωσσική βιβλιογραφία, η ψηφιακή επικοινωνία στο διαδίκτυο εξετάζεται ως χώρος δημιουργικών γλωσσικών πρακτικών, οι οποίες τόσο αναπαράγουν γλωσσικές πρακτικές της καθημερινής προφορικότητας όσο και τις επαναπλαισιώνουν με βάση τις συνθήκες της ψηφιακής επικοινωνίας και τους γλωσσικούς και σημειωτικούς πόρους του διαδικτύου, στους οποίους εκτίθενται όλο και περισσότερο οι μαθητές/μαθήτριες.

Η έρευνα σχεδιάζεται ως ποιοτική-εθνογραφική μελέτη δείγματος μαθητών/μαθητριών από σχολεία της Θεσσαλονίκης με συλλογή δεδομένων σε δικτυακά και μη δικτυακά, σχολικά και εξωθεσμικά περιβάλλοντα. Αφετηρία αποτελεί η καταγραφή των ψηφιακών γλωσσικών πρακτικών των μαθητών με έμφαση στα περιβάλλοντα κοινωνικής δικτύωσης. Τα γλωσσολογικά αναλυτικά ερωτήματα εστιάζουν στην ανασυγκρότηση του γλωσσικού ρεπερτορίου των μαθητών, τα χαρακτηριστικά των επιμέρους πόρων του (ποικιλίες και ύφη της ελληνικής, Αγγλικά, μεταναστευτικές/μειονοτικές γλώσσες, ιδιαιτερότητες της ψηφιακής γραφής) και την κατανομή τους ως προς τα είδη δικτυακού λόγου. Επίσης, εξετάζεται η κριτική επίγνωση των μαθητών ως προς τα γενικά και ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ψηφιακής γλώσσας και επικοινωνίας. Σε ένα δεύτερο βήμα θα ακολουθήσουν ο προσδιορισμός της ψηφιακής γραπτής γλώσσας στο παιδαγωγικό υλικό της ελληνικής εκπαίδευσης, η αντιπαραβολή με τα γλωσσολογικά ευρήματα της έρευνας και η ανάπτυξη και εφαρμογή διδακτικού υλικού, η οποία αποσκοπεί στον εμπλουτισμό του γλωσσικού μαθήματος για να είναι αυτό πιο αντιπροσωπευτικό των σύγχρονων πρακτικών γραμματισμού των μαθητών. Η παρουσίαση εστιάζει στο πρώτο σκέλος της έρευνας, δηλαδή στα δείγματα των ψηφιακών γλωσσικών πρακτικών των μαθητών, και συζητά τα παραπάνω ερευνητικά ερωτήματα.

Bilingual pragmatics: A comparison of Cypriot-Greek bilingual and monolingual children

Kyriakos Antoniou & Napoleon Katsos
University of Cambridge
ka353@cam.ac.uk

Experimental evidence suggests that bilingualism leads to an advantage in children's executive control (EC), Theory of Mind (TOM) and pragmatic abilities (e.g. Bialystok 2009; Goetz 2003; Siegal et al. 2009).

Siegal et al. (2009) reported that bilingual children were better than monolinguals in detecting violations of Gricean maxims. However, the sources of this advantage were not related to any other cognitive domain while it is not clear if the bilingual advantage in their task was indeed related to pragmatics. For example, given the question “Have you seen my

dog?” children can reject an answer such as “Yes, he’s in the sky” just by drawing on their world knowledge and not because they were sensitive to the maxim of quality. Finally, even if their task were to measure pragmatic ability, detection of violations is a necessary but not sufficient condition for drawing the kind of pragmatic inferences (implicatures) that interlocutors rely on in communication.

In this study we aimed to investigate (1) whether bilingualism confers an advantage in children's understanding of implicatures and (2) whether this advantage is potentially mediated by some aspect of EC or TOM. To do so, a group of children, bilingual in cypriot-Greek and English (n=31; 6-11 years old) and a group of age-matched cypriot-Greek monolinguals (n=36) were administered: (1) a conversational test on the ability to comprehend scalar, relevance, manner implicatures, metaphor and irony. (2) a battery of EC tasks, including two measures of inhibition, one measure of cognitive flexibility and two measures of working memory. (3) a measure of expressive vocabulary. (4) a measure of general intelligence and (5) a TOM task.

A series of ANOVAs showed a significant effect of group only for children’s performance in the Simon task: bilingual children had a smaller Simon effect ($F(1, 64)=5.172, p<0.05$) which indicates better inhibitory control abilities. Further linear regressions were run with the five EC measures as predictor variables and types of implicature as dependent measures. Surprisingly, no single variable reached significance level.

Overall, while we found a bilingual advantage for a measure of EC (inhibition), we found no robust evidence of a bilingual advantage in pragmatic language when using a task that (a) unambiguously tests for pragmatic ability (rather than world knowledge), and (b) studies implicature comprehension rather than mere detection of a violation. Moreover, no link emerged between EC or TOM and pragmatic competence.

References

- Bialystok, E. (2009). Bilingualism: The good, the bad, and the indifferent. *Bilingualism: Language and Cognition*, 12, 3-11;
- Goetz, P. J. (2003). The effects of bilingualism on theory of mind development. *Bilingualism: Language and Cognition*, 6(1), 1–15.
- Siegal M, Iozzi L, Surian L (2009) Bilingualism and conversational understanding in young children. *Cognition* 110: 115–122.

Μεταφράζοντας τίτλους άρθρων εφημερίδων: η περίπτωση της *Monde Diplomatique*

Μαρία Αντωνίου

Ε.Κ.Π.Α.

adonioum@otenet.gr/manto@frl.uoa.gr

Στόχος της ανακοίνωσης αυτής είναι να μελετήσει, από αντιπαραβολική σκοπιά, τίτλους άρθρων από την Γαλλική εφημερίδα *Monde Diplomatique* καθώς και την μετάφρασή τους στην Ελληνική γλώσσα, όπως έχουν ήδη μεταφραστεί και κυκλοφορήσει στην Ελληνική εφημερίδα *Ελευθεροτυπία*. Δεδομένης της σπουδαιότητας των τίτλων των άρθρων, οι οποίοι αποσκοπούν στο να τραβήξουν την προσοχή των αναγνωστών και όχι μόνο, θα προσπαθήσουμε να ερευνήσουμε το κατά πόσο η Ελληνική μετάφραση μένει πιστή στις γλωσσολογικές (γραμματικοσυντακτικές, λεξιλογικές) αλλά και στις υφολογικές και ιδεολογικές επιλογές που υπάρχουν στο πρωτότυπο ή εάν και κατά πόσο ο μεταφραστής παρεμβαίνει, προκειμένου να επηρεάσει τον αναγνώστη και να τον οδηγήσει στην διαμόρφωση διαφορετικών συναισθημάτων, ιδεολογιών καθώς και συμπεριφορών.

Βιβλιογραφία

- 1) Charaudeau P., 1983, *Langage et Discours. Éléments de sémiolinguistique*, Paris, Hachette-Université.
- 2) Jovanović M., 1990, "On translating titles", in *Babel*, 36, 4, p.213-222.
- 3) Moirand S., 2008 (2007), *Les discours de la presse quotidienne. Observer, analyser, comprendre*, Paris, Presses Universitaires de France.
- 4) Sidiropoulou M., 1997, "Testimonial discourse in Press News Translation", in S. Efstathiadis and A. Tsangalidis (ed), *Proceedings of the 11th International Symposium on Theoretical and Applied Linguistics*, Thessaloniki, Aristotle University of Thessaloniki, p. 218-227.
- 5) Sullet-Nylander F., 1998, *Le titre de presse. Analyse syntaxique, pragmatique et rhétorique*, Doktorsavhandling, Stockholm, Stockholm universitet.

Χρήση διακριτικών κατά τη γραφή της κυπριακής ελληνικής

Σπύρος Αρμοστή, Μαριάννα Κατσογιάννου & Κυριακή Χριστοδούλου

Πανεπιστήμιο Κύπρου

armostis@cantab.net, kyriaki_ptf@yahoo.gr & marianna@ucy.ac.cy

Η ανακοίνωση αυτή παρουσιάζει τα αποτελέσματα μιας πειραματικής μελέτης με θέμα τη γραφή της κυπριακής ελληνικής, και συγκεκριμένα τη γραφή των μεταφασιακών της συμφώνων, για τα οποία το ελληνικό σύστημα γραφής δεν προβλέπει ιδιαίτερο τρόπο απόδοσης. Η έρευνα αυτή αποτελεί την πιλοτική φάση μιας ευρύτερης έρευνας, τα αποτελέσματα της οποίας παρουσιάστηκαν στο 10^ο Διεθνές Συνέδριο Ελληνικής Γλωσσολογίας (βλ. Αρμοστή κ.ά. υπό έκδοση). Η παρούσα έρευνα εξετάζει όσα και η ευρύτερη εκείνη έρευνα, συγκεκριμένα: τη χρήση διακριτικών (π.χ. <~>) και του ιώτα <ι> για τη δήλωση των μεταφασιακών συμφώνων, καθώς και τη χρήση υπερικών χαρακτήρων <χ, κ> και ξένων γραμμάτων (π.χ. <sh>) για τον ίδιο σκοπό. Επιπλέον, η παρούσα έρευνα εξετάζει για πρώτη φορά το σύστημα γραφής το οποίο προτείνουν οι Coutsougera & Georgiou (υπό έκδοση). Οι συμμετέχοντες στην έρευνα ήταν φοιτητές ανθρωπιστικών και θετικών επιστημών. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι οι συμμετέχοντες δεν προτίμησαν ένα άκρως φωνητικό σύστημα γραφής, όπως αυτό που προτείνουν οι Coutsougera & Georgiou, αλλά προέκριναν ένα πιο φωνολογικό σύστημα. Παρόλα αυτά, δεν επέλεξαν να αποδίδουν απολύτως φωνολογικά όσα μεταφασιακά σύμφωνα αποτελούν αλλόφωνα υπερικών φωνημάτων. Έτσι, οι συμμετέχοντες φαίνεται να επέλεξαν μια μέση οδό ανάμεσα στη φωνητική και φωνολογία για τη γραφή των μεταφασιακών συμφώνων. Τέλος, φαίνεται ότι η έκθεση των συμμετεχόντων στην επιλογή χρήσης διακριτικών τους επηρέασε σε κάποιο μικρό βαθμό, με αποτέλεσμα να αρχίσουν να τα χρησιμοποιούν περισσότερο προς το τέλος της πειραματικής διαδικασίας. Τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας (καθώς και άλλων παρόμοιων ερευνών) λήφθηκαν υπόψη κατά την επιλογή ενός συστήματος γραφής για την απόδοση της κυπριακής ελληνικής σε λεξικογραφικές μας εργασίες.

Βιβλιογραφία:

- Coutsougera, P. & G. V. Georgiou (υπό έκδοση) An Orthographic System for Cypriot Greek. *Proceedings of the XXX Colloque International de Linguistique Fonctionnelle*. Paris: L' Harmattan.
- Αρμοστή, Σ., Μ. Κατσογιάννου, Κ. Χριστοδούλου, & Χ. Θεμιστοκλέους (υπό έκδοση) Τάσεις των Κυπρίων ως προς τη γραπτή απόδοση των μεταφασιακών συμφώνων της κυπριακής. *Proceedings of the 10th International Conference of Greek Linguistics* (Komotini, 1–4 September 2011).

Knowledge acquisition by means of etymological reasoning: the environment seen through the Modern Greek lens¹

Alejandro García Aragón

University of Granada

aga@ugr.es

EcoLexicon (ecolexicon.ugr.es) is a frame-based terminological knowledge base on the environment which seeks to meet the cognitive and communicative needs of different user groups, such as translators and technical writers in 6 different languages, including Modern Greek (Faber 2012, Faber *et al.* 2011, León-Araúz *et al.* 2009, García-Aragón 2011, *inter alia*). Different languages tend to structure and represent concepts and information according to their own reality, evolution, and circumstances, thus creating different types of linguistic asymmetries or anisomorphisms between them (cf. Yong & Peng 2007). One of the main characteristics of Modern Greek is its etymology and orthography. Since Frame-Based Terminology argues that TKBs should reflect conceptual structures similarly to how they are related in the human mind (Meyer *et al.* 1992), this means that Modern Greek terms or specialized knowledge units should be represented in the same way as in the Greeks' mental lexicon (cf. Ungerer & Schmid 1996, Jackendoff 2002, Aitchison 2003).

For this reason, something that can be first considered an obstacle to learn a language can become a tool for specialized language learners, such as novice translators or those who begin to work in a new subject field. In the case of Modern Greek, the etymo-cognitive approach (García-Aragón *forthcoming*) elicits, structures, and systematises the semantic information that often goes unnoticed in the etymology of Modern Greek. It also takes advantage of widely known Greek words in the translator's mother tongue. Conceptual metaphor (Lakoff 1987, Johnson 1987, Langacker 1987, Kövecses 2002, *inter alia*) and concept maps (Novak 1998, Novak & Cañas 2006, *inter alia*) play an important role in the construction of etymo-cognitive maps. These are graphical devices in which etymologically related words can be logically structured and grouped according to the subject-matter (environment) and the type of learner involved (translators). They are also a useful tool for Modern Greek translators, who use the EcoLexicon knowledge base in their work.

As an example of how this approach can help EcoLexicon satisfy users' cognitive and communicative needs in Modern Greek, we analyzed different environmental terms belonging to different subdomains of the Environment in order to extract the etymo-semantic knowledge underlying them. Ultimately, this information can be structured in etymo-cognitive maps linked to EcoLexicon so that the translators' knowledge and terminological representation of Modern Greek environmental terminology can be better understood and, therefore, acquired.

Keywords: EcoLexicon, Modern Greek, Environmental Terminology, Etymology, Semantics, Conceptual Metaphor, Knowledge Representation, Knowledge Acquisition.

REFERENCES

Aitchison, Jean (2003). *Words in the mind. An introduction to the mental lexicon*. 3rd edition (1st edition 1987). Oxford & New York: Blackwell.

¹ This research has been carried out within the framework of the project RECORD: Representación del Conocimiento en Redes Dinámicas [Knowledge Representation in Dynamic Networks, FFI2011-22397], and supported by an FPU grant to the author (AP2009-4874), both funded by the Spanish Ministry for Science and Innovation.

- Faber (ed.) et al. (2012). *A Cognitive Linguistics View of Terminology and Specialized Language*. Berlin/Boston: Mouton De Gruyter.
- Faber, Pamela, Pilar León-Araúz, and Arianne Reimerink (2011). "Knowledge representation in EcoLexicon". In *Technological Innovation in the Teaching and Processing of LSPs: Proceedings of TISLID'10*, ed. Noa Talaván, Elena Martín-Monje, y Francisco Palazón, 367-386. Madrid: Universidad Nacional de Educación a Distancia.
- Faber, Pamela, Pilar León-Araúz and J. A. Prieto-Velasco (2008). "Semantic relations, dynamicity and terminological knowledge bases". In *Proceedings of the 18th FIT World Congress*. Shanghai, China.
- Faber, Pamela, Pilar León-Araúz, J. A. Prieto-Velasco and Arianne Reimerink (2007). "Linking Images and Words: the description of specialized concepts (extended version)". *International Journal of Lexicography* 20:1, 39-65.
- García-Aragón, Alejandro (in press). «An Etymo-Cognitive Approach to Modern Greek Vocabulary Learning». In *Selected Papers of the 20th International Symposium on Theoretical and Applied Linguistics*, Thessaloniki, Greece, April 1-3, 2011.
- García-Aragón, Alejandro (2012). «Equivalentes para una lexicografía multicultural: estudio contrastivo de las figuras literarias de repetición en griego moderno y español», *Πολύφιλος / Poliphilos, Ισπανικές Σπουδές*, τόμ. 3, 58-85.
- García-Aragón, Alejandro (2011). «EcoLexicon: το συγκείμενο ως παράγοντας διαμόρφωσης γνωσιακών βάσεων εξειδικευμένης ορολογίας». In *Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία*. 8th ELETO Conference, Hellenic Language and Terminology, Athens, 327-340. ISBN 978-960-86069-8-2.
- <www.eleto.gr/download/Conferences/8th%20Conference/Papers/8th_23-16_AragonAlejandro_Paper_V02.pdf>
- Jackendoff, R. S. (2002). *Foundations of Language: Brain, Meaning, Grammar, and Evolution*. Oxford University Press.
- Johnson, Mark (1987). *The body in the mind: The bodily basis of meaning, imagination, and reason*. Chicago: University of Chicago Press.
- Kövecses, Zoltán (2002). *Metaphor. A Practical Introduction*. Oxford: University Press.
- Lakoff, George (1987). *Women, Fire and Dangerous Things. What Categories reveal about the Mind*. Chicago & London: University of Chicago Press.
- Lakoff, George and Johnson, Mark (1980). *Metaphors We Live By*. Chicago: Univ. of Chicago Press.
- Langacker, Ronald W. (1987). *Foundations of Cognitive Grammar Vol. 1: Theoretical Prerequisites*. Stanford: Stanford University Press.
- León-Araúz, Pilar, Pedro Javier Magaña, and Pamela Faber (2009). "Managing inner and outer overinformation in EcoLexicon: an environmental ontology". In *8ème conférence internationale Terminologie et Intelligence Artificielle*. Toulouse.
- Martín-Mingorance, L. (1998). *El Modelo Lexemático Funcional. El legado lingüístico de Leocadio Martín Mingorance*. Ed. A. Martín Rubiales, Granada.
- Meyer, I., D. Skuce, L. Bowker and K. Eck (1992). "Towards a New Generation of Terminological Resources: An Experiment in Building a Terminological Knowledge Base". *Proceedings of the 14th International Conference on Computational Linguistics (COLING 92)*. 956-960.
- Novak, Joseph D. & Alberto J. Cañas (2006). "The Theory Underlying Concept Maps and How To Construct and Use Them", Institute for Human and Machine Cognition. <<http://cmap.ihmc.us/Publications/ResearchPapers/TheoryCmaps/TheoryUnderlyingConceptMaps.htm>>
- Novak, Joseph D. (1998). *Learning, Creating, and Using Knowledge: Concept Maps as Facilitative Tools in Schools and Corporations*. Lawrence Erlbaum Associates, (Mahwah).

- Prieto-Velasco, J. A. (2008). *Información gráfica y grados de especialidad en el discurso científico-técnico: un estudio de corpus*. PhD Thesis University of Granada.
- Ungerer, Friedrich & Hans-Jörg Schmid (1996). *An introduction to cognitive linguistics*. London: Longman.
- Yong, H. and J. Peng (2007). *Bilingual Lexicography from a Communicative Perspective*. Amsterdam / Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.

The lexical paradox of boomerang terms: Terminological dependency of Modern Greek in the environmental domain¹

Alejandro García Aragón & Miguel Sánchez Ibáñez

University of Granada & University of Salamanca

aga@ugr.es & miguelsanchez@usal.es

Terminological dependency is the study of the relations established between the specialized terms of different languages when these relations show asymmetrical or hierarchical aspects, i.e. linguistic subordination. This phenomenon is seen in languages used by a privileged or hegemonic community -from a social, economical or cultural point of view- which exports a large quantity of lexical or conceptual units to another language, which, in turn, belongs to another community. Consequently, this second language and its community become dependent on a foreign code to denominate the new imported realities.

In EcoLexicon (<http://ecolexicon.ugr.es>), a multilingual terminological knowledge base on the environment (Faber et al. 2007, 2008, 2011; León-Araúz et al. 2010, García-Aragón 2011), a dependency relation is also observed between the English language and the rest of languages included. In this paper, we analyse the degree of dependency of a series of specialized terms of the English language in relation to those of Modern Greek, a language that has quite inversed its hegemonic role from Antiquity to the present day, especially in different specialized subdomains of the environmental domain. Therefore, this unidirectional knowledge transfer implies, or rather, demands the establishment of dependency roles.

There is also the paradox that Greek is still lending much of its linguistic potential to the denominations of the new realities that the Greek community itself imports (*αντιδάνεια*, *Rückwanderer*, or “boomerang terms”), which leads to morphological and conceptual adaptations and clashes in both the general and specialized Greek terminology (García-Aragón 2012).

A detailed analysis of how this phenomenon is produced is thus crucial for current terminological studies, since it provides key concepts towards the elaboration of a methodology for the evaluation of hierarchical relations between specialized languages in different languages.

Key words: Terminological Dependence, Terminological Knowledge Bases (TKBs), the Environmental Domain, Specialized Domains, Modern Greek, Anisomorphisms, EcoLexicon.

References

- Béjoint, Henri, and Maniez, François (2005). *De la mesure dans les termes*. Lyon: Presses Universitaires de Lyon.

¹ This research has been carried out within the framework of the project RECORD: Representación del Conocimiento en Redes Dinámicas [Knowledge Representation in Dynamic Networks, FFI2011-22397], and supported by an FPU grant to the first author (AP2009-4874), both funded by the Spanish Ministry of Science and Innovation.

- Cabré, María Teresa; Freixa, Judit, and Solé, Elisabet (2002). "A la limite des mots construits possible", in *Lèxic i neologia*, 121–138. Barcelona: Institut Universitari de Lingüística Aplicada. Universitat Pompeu Fabra.
- Calvé, Louis-Jean (2005). *Lingüística y colonialismo. Breve tratado de glotofagia*. Buenos Aires: Fondo de cultura económica argentina.
- Conceição, M. Celio (2005). "Terminologie et transmission du savoir: (re) construction (s) de concepts" in *Sémantique des termes spécialisés*, ed. Valérie Delavigne y Myriam Bouveret, 33–42. Rouen: Université de Rouen.
- Diki-Kidiri, Marcel (2008). *Le vocabulaire scientifique dans les langues africaines: pour une approche culturelle de la terminologie*. Karthala Editions.
- Diki-Kidiri, Marcel (2010). "Néologie, témoin des changement sociaux", in *Actes del I congrés internacional de neologia de les llengües romàniques*, 91–98. Barcelona: Institut Universitari de Lingüística Aplicada, Univesitat Pompeu Fabra.
- Faber, Pamela, Pilar León-Araúz, and Arianne Reimerink (2011). "Knowledge representation in EcoLexicon". *Technological Innovation in the Teaching and Processing of LSPs: Proceedings of TISLID'10*, ed. Noa Talaván, Elena Martín-Monje, and Francisco Palazón, 367-386. Madrid: Universidad Nacional de Educación a Distancia.
- Faber, Pamela, Pilar León-Araúz and J. A. Prieto-Velasco (2008). "Semantic relations, dynamicity and terminological knowledge bases". *Proceedings of the 18th FIT World Congress*. Shanghai, China.
- Faber, Pamela, Pilar León-Araúz, J. A. Prieto-Velasco et Arianne Reimerink. (2007). "Linking Images and Words: the description of specialized concepts (extended version)". *International Journal of Lexicography* 20:1, 39-65.
- García-Aragón, Alejandro (forthcoming 2013). «An Etymo-Cognitive Approach to Modern Greek Vocabulary Learning». In *Selected Papers of the 20th International Symposium on Theoretical and Applied Linguistics*, Thessaloniki, Greece, April 1-3, 2011.
- García-Aragón, Alejandro (2012). «Equivalentes para una lexicografía multicultural: estudio contrastivo de las figuras literarias de repetición en griego moderno y español», *Πολύφιλος / Poliphilos, Ισπανικές Σπουδές*, τόμ. 3, 58-85.
- García-Aragón, Alejandro (2011). «EcoLexicon: το συγκείμενο ως παράγοντας διαμόρφωσης γνωσιακών βάσεων εξειδικευμένης ορολογίας». In *Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία*. 8th ELETO Conference, Hellenic Language and Terminology, Athens, 327-340. <www.eleto.gr/download/Conferences/8th%20Conference/Papers/8th_23-16_AragonAlejandro_Paper_V02.pdf>
- León-Araúz, Pilar; Reimerink, Arianne; García-Aragón, Alejandro (forthcoming). "Dynamism and Context in Specialized Knowledge". *Terminology. International Journal of Theoretical and Applied Issues in Specialized Communication*.
- León-Araúz, Pilar; Reimerink, Arianne; and García-Aragón, Alejandro (2010). "Context-Based Modelling Of Specialized Knowledge". *International Journal of Information Technologies and Knowledge*. 2010, 4:2, 122-142.
- Yong, H. y Peng, J. (2007). *Bilingual Lexicography from a Communicative Perspective*. TLRP 9. Amsterdam-Philadelphia, John Benjamins.

Μεταναστευτικές φωνές προσαρμογής: Αφομοίωση και αντίσταση σε μαθητικά κείμενα μεταναστών¹

Αργύρης Αρχάκης
Πανεπιστήμιο Πατρών
archakis@upatras.gr

Με την εισροή μεταναστών από τις αρχές της δεκαετίας του '90, η ελληνική κοινωνία υποχρεώθηκε να τοποθετηθεί απέναντι στο φαινόμενο των νεοεισερχόμενων 'ξένων' επιλέγοντας τον έντονα ρατσιστικό λόγο. Το ενδιαφέρον της ανακοίνωσής μας, θα στραφεί στα μεταναστόπουλα που φοιτούν στο ελληνικό σχολείο και στους εκφραστικούς τρόπους με τους οποίους επιχειρούν να αντισταθούν στον αφομοιωτικό, ρατσιστικό λόγο που τους περιβάλλει.

Ένα από τα σημαντικότερα ερευνητικά πεδία της κριτικής ανάλυσης του λόγου (βλ. ενδεικτικά van Dijk 2008) είναι αυτό που αφορά τη διερεύνηση της σχέσης του μακρο-επιπέδου, στο οποίο περιλαμβάνονται τα κυρίαρχα αξιακά πρότυπα, με το μικρο-επίπεδο στο οποίο συγκαταλέγονται οι ποικίλες επικοινωνιακές στρατηγικές και γλωσσικές εκφορές των ατόμων. Στο πλαίσιο αυτό, διερευνώνται μορφές αντίστασης προς τη φυσικοποιημένη διαιώνιση της κοινωνικής ανισότητας μέσω του λόγου. Έχοντας ως έναυσμα τις παρατηρήσεις του van Dijk (2008) για τα αντιθετικά σχήματα *δεν είμαι ρατσιστής, αλλά...*, στη μελέτη μας θα διερευνήσουμε το ρόλο και τις λειτουργίες αντίστοιχων αντιθετικών σημασιολογικών σχημάτων, με αντίστροφη ωστόσο στόχευση, τα οποία εντοπίσαμε στο γραπτό λόγο εφήβων μεταναστών στην Ελλάδα. Ενδεικτικό είναι το ακόλουθο παράδειγμα: *Η ζωή μας εδώ είναι πολύ καλή. Αλλά μου λείπει η πατρίδα μου και οι συγγενείς μου πολύ.*

Η έρευνα μας βασίζεται και αξιοποιεί υλικό μαθητικών γραπτών μεταναστών/τριών μαθητών/τριών λυκείου. Το υλικό συλλέχθηκε στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος «Εκπαίδευση αλλοδαπών και παλιννοστούντων μαθητών» που εκπονείται υπό την αιγίδα του Α.Π.Θ. Κατά τις επιτόπιες επισκέψεις σε σχολεία ζητήθηκε από τα παιδιά η παραγωγή λόγου με θέμα σχετικό με τις εμπειρίες της μετανάστευσης. Στην παρούσα μελέτη η προσοχή μας επικεντρώνεται σε 118 εκθέσεις που συγκεντρώθηκαν από 8 λύκεια διαφόρων πόλεων της ευρύτερης περιοχής της Πελοποννήσου.

Βασικό πόρισμα της ανάλυσής μας είναι ότι υπάρχουν μετανάστες/τριες μαθητές/τριες που αναζητούν και βρίσκουν επικοινωνιακές στρατηγικές, όπως είναι τα αντιθετικά σημασιολογικά σχήματα που εντοπίσαμε, με τις οποίες κατασκευάζουν μια πολυφωνική ταυτότητα: αυτή που παράλληλα με τις διαδικασίες προσαρμογής, βρίσκεται σε διαδικασίες αυτοπροσδιορισμού και αντίστασης στην πλήρη εκπολιτιστική αφομοίωση.

Βιβλιογραφική αναφορά

van Dijk T. A. (2008). *Discourse and Power*. New York: Palgrave Macmillan.

Η αναπαράσταση της γλωσσικής ποικιλότητας σε τηλεοπτικά κείμενα μαζικής κουλτούρας²

Αργύρης Αρχάκης, Σοφία Λαμπροπούλου, Βίλλυ Τσάκωνα, Βάσια Τσάμη & Άννα Φτερνιάτη
Πανεπιστήμιο Πατρών, University of Liverpool & Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
villytsa@otenet.gr

¹ Η παρούσα έρευνα χρηματοδοτείται από την Επιτροπή Ερευνών του Πανεπιστημίου Πατρών (ερευνητικό πρόγραμμα, *Κ. Καραθεοδωρής, D158*).

² Η παρούσα έρευνα υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Τα τελευταία χρόνια, το ενδιαφέρον της κοινωνιογλωσσολογίας και της ανάλυσης λόγου έχει στραφεί στον τρόπο αναπαράστασης της γλωσσικής ποικιλότητας σε κείμενα μαζικής κουλτούρας, όπως τηλεοπτικά προγράμματα, τραγούδια, διαφημίσεις. Παράλληλα, η στροφή των σχολικών προγραμμάτων προς τις εξωσχολικές εμπειρίες των μαθητών/τριών έχει αναδείξει τη σημασία αξιοποίησης της μαζικής κουλτούρας στη γλωσσική διδασκαλία.

Η παρούσα ανακοίνωση στοχεύει στην ανάλυση του τρόπου απεικόνισης της γλωσσικής ποικιλότητας σε τηλεοπτικά κείμενα μαζικής κουλτούρας, τα οποία προτιμώνται από μαθητές δημοτικού. Ειδικότερα, τα κείμενα στα οποία θα εστιάσουμε την προσοχή μας προέρχονται από ελληνικές κωμικές σειρές και διαφημίσεις, οι οποίες απεικονίζουν τη γεωγραφική, κοινωνική (φύλο, κοινωνική τάξη) και λειτουργική ποικιλότητα με στόχο την παραγωγή χιούμορ.

Η έρευνα εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο της *κριτικής ανάλυσης λόγου*, σύμφωνα με την οποία ο λόγος δεν αντανακλά την πραγματικότητα, αλλά τη συγκροτεί αποτελώντας φορέα αξιών και ιδεολογιών. Πιο συγκεκριμένα, η ανάλυσή μας αξιοποιεί το θεωρητικό πλαίσιο του Coupland (2007) για το *ύφος* (style). Επίσης, για την εξέταση των αναπαριστώμενων γλωσσικών ποικιλιών διακρίνουμε τέσσερα πεδία, το *γλωσσικό*, το *κοινωνιογλωσσολογικό*, το *σημειωτικό* και το *ιδεολογικό*, ακολουθώντας την πρόταση της Stamou (2011). Παράλληλα, η ανάλυση της χιουμοριστικής αναπαράστασης της γλωσσικής ποικιλότητας βασίζεται στη *Γενική Θεωρία για το Γλωσσικό Χιούμορ* (Attardo 1994). Απώτερος στόχος της έρευνας είναι η αποκάλυψη των ιδεολογικών διεργασιών και των στερεοτυπικών αντιλήψεων που ενυπάρχουν στον τρόπο αναπαράστασης των συγκεκριμένων γλωσσικών κωδίκων.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνάς μας, η χιουμοριστική αναπαράσταση των γλωσσικών ποικιλιών σε τηλεοπτικά κείμενα μαζικής κουλτούρας αναδεικνύει την ανισότητα μεταξύ του κυρίαρχου γλωσσικού κώδικα και των διαφόρων γλωσσικών ποικιλιών. Η γλωσσική ποικιλότητα αποδίδεται σε χαρακτήρες οι οποίοι κατασκευάζονται ως αποκλίνοντες και στο τηλεοπτικό κοινό παρέχεται η δυνατότητα τοποθέτησης απέναντι στους ιδεολογικούς λόγους που εκπροσωπούν οι χαρακτήρες αυτοί. Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γλωσσικές ποικιλίες βρίσκονται σε κυκλοφορία στο ευρύτερο κοινωνιοπολιτισμικό περιβάλλον, παρατηρούμε ότι η υποτίμηση μέσω του χιούμορ σε βάρος των γλωσσικών ποικιλιών ουσιαστικά ενισχύει την πρότυπη γλώσσα και την ιδεολογία που τη συνοδεύει.

Βιβλιογραφία

- Attardo, S. (1994). *Linguistic Theories of Humor*. Berlin: Mouton de Gruyter.
Coupland, N. (2007). *Style: Language Variation and Identity*. Cambridge: Cambridge University Press.
Stamou A.G. (2011). "Speech Style and the Construction of Social Division: Evidence from Greek Television". *Language & Communication* 31(4): 329-344.

Verbs of inherently directed motion in Greek

Athanasia Asyllogistou
University of Crete
alele77@hotmail.com

Goal: The goal of the current submission is to explore verbs of Inherently Directed Motion (henceforth IDM verbs) in Greek, following Levin (1993); specifically, I will examine the IDM verbs which show the Locative Preposition Drop Alternation. I will show that Levin's classification of IDM verbs appears to be much more limited in Greek. Furthermore, I will show how Greek differs from English IDM verbs and provide a possible analysis for the data.

Data: Following Levin’s classification, the verbs *ascend*, *depart*, *descend*, *escape*, *flee* and *leave* belong to the IDM class and participate in “Locative Preposition Drop Alternation” (Levin 1993:43). In this alternation the complement of the verb can be instantiated either by a PP or a DP, as in (1a) and (1b) respectively:

(1) a. Martha ascended up the stairs	PP frame
b. Martha ascended the stairs	DP frame

The difference between the two structures lies in whether the path is perceived as being completely traversed or not. The DP frame triggers the traversed path reading, while the PP frame expresses direction.

Turning to Greek, the Greek IDM class is much more limited, since only the verbs *aneveno*, *aniforizo*/ “ascend”, *kateveno*, *katiforizo*/ “descend” can participate in the PP/ DP alternation (2a,b) respectively (examples adjusted for felicity reasons):

(2) a. I Martha anevike ston Psiloriti	PP frame
b. I Martha anevike ton Psiloriti	DP frame

Similarly to English, the DP frame in Greek, denotes that the path has been traversed (2b), Martha has completed the ascendance of the mountain. The difference between Greek and English lies in that the directional path attested in the English PP frame cannot be attested in its Greek counterpart; Greek native speakers do not perceive (2a) as denoting direction. Crucially, I will argue that Greek PP frame (2a) does not express direction, as supported by Levin for the English facts, but it expresses location. Evidence for this comes from the following example:

(3) a. I Martha anevike ston Psiloriti me elikoptero
b. # I Martha anevike ton Psiloriti me elikoptero

The PP “by helicopter”, as expected, cannot be associated to the DP frame (3b), since this frame expresses complete traversed path, which cannot be accomplished by the helicopter in the specific context. On the other hand, (3a) is felicitous, since there is no path (traversed or not) expressed by the PP frame.

Analysis: I will pursue the question whether the above discrepancy of the PP frame between English and Greek can be accounted for along the lines of Anagnostopoulou (2003, 2005) who argues that *se* is unspecified for directionality, and cannot, thus, construe directional interpretation; alongside, Terzi (2005) argues that preposition *se* in Greek is always “light”, devoid of semantic content. Therefore, the above facts in Greek can be attributed to the semantic content of the preposition *se* which participates in the PP frame of IDM verbs .

Evaluating vocabulary awareness in dialect-speaking Greek-Cypriot children: Evidence from object picture naming

Ioli Ayiomamitou

Oxford Brookes University

ayiomamitou.i@gmail.com/ioli.ayiomamitou-2011@brookes.ac.uk

The present study focuses on the development of productive first and second-dialect vocabulary in the understudied bidialectal young population of Cyprus by exploiting their awareness level as regards the case of lexical doublets between their mother tongue, the Cypriot Greek dialect (CG) and the official, Standard Modern Greek language (SMG) (Kambanaros *et al.*, forthcoming). The study sets out to assess the extent to which young,

typically developing CG children are aware of the bulk vocabulary which is not shared between their two language varieties. Further, it aims to give a picture of their vocabulary preferences.

To this end, a picture naming task was developed consisting of 27 nouns with synonymous alternatives in the two varieties. Age-appropriate pictorial stimuli were carefully selected from various sources, for example the Bank of Standardized Stimuli (BOSS) (Brodeur *et al.*, 2010). The study sampled 60 typically developing CG children attending the fifth grade of primary school. In order to address the study's dual aim, namely to assess a) the students' vocabulary knowledge and b) their preferences, the study incorporated two phases.

Results revealed a general lack of awareness as regards the different naming of the objects in SMG and CG. While the vast majority of the items were identifiable by the students, the latter nevertheless were either a) unaware of their distinctive naming or b) unable to retrieve their equivalent names in the two varieties.

The study evaluates the effectiveness of monodialectal, standard education as regards the attainment of second dialect vocabulary competence, while at the same time it sheds light on the unaddressed issue of how standard education affects the development of students' first dialect (Yiakoumetti, 2006). The study shows that the exclusion of CG students' non-standard mother tongue from formal education may gradually lead to the marginalisation of specific first-dialect vocabulary features.

References

- Brodeur, M.B., Dionne-Dostie, E., Montreuil, T., & Lepage, M. (2010). The Bank of Standardized Stimuli (BOSS), a new set of 480 normative photos of objects to be used as visual stimuli in cognitive research. *PLoS ONE*, 5(5), 1-13.
- Kambanaros, Maria, Kleanthes K. Grohmann & Michael Michaelides (forthcoming). Lexical Retrieval for Nouns and Verbs in Typically Developing Bilectal Children. *First Language*.
- Yiakoumetti, A. (2006). A bidialectal programme for the learning of Standard Modern Greek in Cyprus. *Applied Linguistics*, 27(2), 295-317.

Retention of infinitive and 'restructuring' phenomena in Griko and in Medieval Greek

Valeria Baldissera

University Ca' Foscari of Venice

valeria.baldissera@gmail.com

The Griko dialect, spoken in Apulia, Southern Italy, features infinitive in certain contexts where Standard Modern Greek has finite complements introduced by the particle *na*. Griko deploys infinitive in two contexts: as a complement of the verbs *sozo* 'I can' (e.g. *sozo gratsi* "I can write") and *spicceo* 'I finish' (e.g. *spiccetsa tse grazzi* "I finished writing"). In the latter case the infinitive is optional, since a finite complement is available as well. I will compare Griko infinitival forms to those of Salentino (Southern Italian dialect) with the intention of giving a general outline of diatopic and diachronic variation. I will focus on the contexts of occurrence, i.e. the set of predicates which select for an infinitive complement, as well as on those structures which contain a pronominal clitic. Griko infinitive complements are strictly similar to those of Salentino in terms of obligatory clitic climbing. However, in the latter dialect, set of 'restructuring' predicates selecting for an infinitive is much wider (modal 'be able', aspectual, causative and perception verbs).

Griko forms will be compared to those of Medieval Greek infinitive, since the infinitive in Griko is usually considered to follow the pattern of Medieval Greek. The contexts of retention of infinitive complements in Medieval Greek are strictly similar to those in

Southern Italian varieties, i.e. after modal 'be able'; aspectual, causative and perception verbs (Joseph 1983, Mackridge 1996). Moreover, in Medieval Greek infinitive is preserved after 'auxiliaries' *θelo* and *exo*. Although infinitive complements of predicates such as 'be able' don't exhibit clitic climbing, a tendency to clitic climbing can be found after 'auxiliaries' *θelo* and *exo*. Moreover, the process of replacement of infinitive by finite complements shows some striking similarities with the other Balkan languages, in that the verb 'be able' and future and counterfactual 'auxiliaries' are the last ones to require an infinitive long after it has become obsolete elsewhere.

I will try to account for this spatial and diachronic parallelism, assuming that the reason lies in 'restructuring' phenomenon, even if clitic climbing is not involved in all Medieval Greek infinitive complements. Following Cinque (2004), the verbs that enter a restructuring construction correspond to distinct heads of a hierarchy of functional projection: restructuring verbs are always functional, appearing in a monoclausal configuration with their infinitival complements whether or not they show transparency effects. Therefore, the replacement of the infinitive by a finite form can be accounted for as a process in which those functional heads are no longer lexicalized by verbs.

Retention of infinitive in Griko and clitic climbing in 'restructuring' predicates can be explained as a result of reinforcement of the conservative tendency by contact with the neighbouring Romance varieties.

References: Cinque, G. (2004) "Restructuring and Functional Structure" in A. Belletti (ed.) *Structures and Beyond. The Cartography of Syntactic Structures*. New York: Oxford University Press, 132-191. Joseph, B. D. (1983) *The Synchrony and Diachrony of the Balkan Infinitive: A Study in Areal, General, and Historical Linguistics*. Cambridge: Cambridge University Press. Mackridge, Peter. (1996). "The Medieval Greek Infinitive in the Light of Modern Dialectal Evidence" in C. Constantinidis, N. Panagiotakis, E. Jeffreys, A. Angelou (eds.) *Φιλλέλην: Studies in Honour of Robert Browning*. Venice: Greek Institute of Venice, 191-204.

Φόβος και έκπληξη: ορισμός και περιγραφή

Φρειδερίκος Βαλετόπουλος & Ελένη Μότσιου

Universiti de Poitiers - FoReLL & Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών - Α.Π.Θ.

freiderikos.valetopoulos@univ-poitiers.fr

Στην παρούσα ανακοίνωση, θα ασχοληθούμε με τα κατηγορήματα που εκφράζουν <φόβο> και <έκπληξη> στα ελληνικά. Οι διάφορες αναλύσεις που έχουμε μέχρι σήμερα, (μεταξύ άλλων Athanasiadou 1998 ; Kakouriotis & Kitis 1999 ; Kitis 2009 ; Valetopoulos, 2013b), δείχνουν τις δυσκολίες που συναντούμε στον ορισμό, την περιγραφή και τη μετάφραση των δύο αυτών σημασιολογικών τάξεων.

Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτού προέρχεται από τον Αντιλεξικό του Βοσταντζόγλου (1962). Μέσα στο λήμμα ΦΟΒΟΣ μπορεί κανείς να βρει όχι μόνο τα ουσιαστικά : *φόβος, δέος, τρόμος, πανικός, ρίγος, φρίκη, ανατριχίλα, τρεμούλα, ανατρίχιασμα, φοβία, φοβοπάθεια, εκφόβηση, εκφοβισμός* αλλά και τα ονόματα *ξάφνιασμα, αλάφιασμα, τρομάρα* τα οποία σύμφωνα με το λεξικό του Ινστιτούτου Μανόλη Τριανταφυλλίδη εμπερικλείουν στην έννοια τους, την έκπληξη, κάτι το ξαφνικό, το μη αναμενόμενο.

Οι δυσκολίες ορισμού και περιγραφής αυτών των κατηγοριών φαίνονται και μέσα από τις εργασίες σε άλλους τομείς, όπως είναι αυτοί της γνωστικής γλωσσολογίας και της ψυχολογίας. Έτσι, ο Plutchik (1980) καταρτίζει μια λίστα με οκτώ βασικά συναισθήματα, μεταξύ των οποίων ο *φόβος* και η *έκπληξη* γειτνιάζουν στην κυκλική αναπαράσταση. Είναι ενδιαφέρον να σημειώσουμε ότι ο Ekman (1992) υπογραμμίζει το στιγμιαίο χαρακτήρα της

έκπληξης, θεωρώντας ότι η έκπληξη μετατρέπεται στη συνέχεια σε κάποιο άλλο συναίσθημα, όπως είναι ο φόβος και η χαρά, ενώ ο Kövecses (2000) θεωρεί την έκπληξη ένα απλό κοινωνικά φαινόμενο, κάτι που διαφαίνεται από τις λίγες μεταφορικές εκφράσεις στην αγγλική.

Στόχος της έρευνάς μας είναι κατά πρώτο λόγο να μελετήσουμε τα σημασιολογικά χαρακτηριστικά των βασικών κατηγορημάτων των σημασιολογικών αυτών τάξεων, με τη βοήθεια του μοντέλου των τάξεων των αντικειμένων. Θα δώσουμε ιδιαίτερη βαρύτητα στη μελέτη των συμφραστικών ιδιοτήτων των κατηγορημάτων φόβος και έκπληξη, επικεντρώνοντας την προσοχή μας σε πέντε σημασιολογικές παραμέτρους : ποιότητα 'qualité', ένταση 'intensité', όψη 'aspect', αιτιακότητα 'causativité', έκφανση 'manifestation' (βλ. επίσης τη σχάρα που προτείνεται από τους Tutin et al. 2006, Valetopoulos, 2013a).

Η μελέτη αυτή θα εμπλουτιστεί και με φρασσεολογικό υλικό, με τη βοήθεια του οποίου θα επιχειρηθεί να συμπληρωθεί η εννοιακή-σημασιακή εικόνα των συναισθημάτων φόβος (π.χ. τα έκανα πάνω μου, πέθανα από το φόβο μου) και έκπληξη (π.χ. έμεινα με το στόμα ανοιχτό, τὰ χάσα), αλλά και να αιτιολογηθεί η σχέση τους. Η ανάλυση θα βασιστεί στην ανάδειξη εννοιακών μεταφορών που λειτουργούν ως μοντέλα για τη περιγραφή των συναισθημάτων αλλά και τη σύγκριση των σημασιακών χαρακτηριστικών των φρασσεολογισμών (βλ. και Dobrovol'skij & Piirainen 2005).

Η έρευνά μας βασίζεται στην ανάλυση δύο σωμάτων κειμένων της ελληνικής (Σώμα Νέων Ελληνικών Κειμένων, Σώμα Ελληνικών Κειμένων) όπως επίσης και διάφορων λεξικογραφικών πηγών.

Βιβλιογραφία

- Athanasiadou, A., 1998, The conceptualization of the domain of fear in Modern Greek, in A. Athanasiadou & E. Tabakowska (eds), *Speaking of Emotions: Conceptualisation and Expression*, Berlin, New York: Mouton de Gruyter, pp. 227-252.
- Dobrovol'skij, D. O. & Piirainen, E. 2005. *Figurative language: cross-cultural and crosslinguistic perspectives*. Current research in the semantic-pragmatic interface, v. 13, Elsevier.
- Ekman, P., 1992, « Are there basic emotions? », *Psychological Review*, 99, pp. 550-553.
- Kakouriotis, A. & Kitis, E., 1999, The case of fovea and other psychological verbs, in A. Mozer (ed.), *Greek Linguistics. Proceedings of the 3rd International Conference on Greek Linguistics*, Athens: Ellinika Grammata, pp. 131-140.
- Kitis, E., 2009, Emotions as discursive constructs: The case of the psych-verb 'fear', in B. Lewandowska-Tomaszczyk & K. Dziwirek (eds), Frankfurt/Main: Peter Lang. *Studies in Cognitive Corpus Linguistics*, pp. 147-172.
- Kövecses, Z., 2000, *Metaphor and Emotion: Language, Culture, and Body in Human Feeling*, Cambridge, Cambridge University Press.
- Plutchik, R., 1980, *Emotion a Psycho-Evolutionary Synthesis*, New York, Harper.
- Tutin, A., Novakova, I., Grossmann F. & Cavalla, C., 2006, Esquisse de typologie des noms d'affect à partir de leurs propriétés combinatoires, *Langue française*, 150, pp. 45-55.
- Valetopoulos, F., 2013a, « Les propriétés combinatoires des prédicats de surprise », Communication orale au colloque international *Nouvelles perspectives en sémantique lexicale et en organisation du discours*, 6-8 février 2013, Université d'Osnabrück, Allemagne.
- Valetopoulos, F., 2013b, « Définir la peur et la surprise en grec moderne et en français », in H. Chuquet, R. Nita & F. Valetopoulos, *Perspectives contrastives sur l'expression des sentiments, opinions, points de vue*, Rennes, PUR.

Λεξικά και πηγές

Αδάμ, Α. Λ., 2010, *Λεξικό συνώνυμων και αντώνυμων φράσεων*, Εκδοτική Άλφα, Αθήνα.

Βοσταντζόγλου, Θ., 1962, *Αντιλεξικόν ή ονομαστικόν της νεοελληνικής γλώσσης*, Δομή, Αθήνα.

Βλαχόπουλος, Σ., 2007, *Λεξικό των Ιδιωτισμών της ΝΕ*, Κλειδάριθμος, Αθήνα.

Δεμίρη-Προδρομίδου, Ε., Νικολαΐδου-Νέστορα, Δ. & Τρύφωνα-Αντωνοπούλου, Ν., 1983, *Η Γλώσσα των Ιδιωτισμών και των Εκφράσεων*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη.

Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής, 1999, *Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών*, Ίδρυμα Μ. Τριανταφυλλίδη, Θεσσαλονίκη.

Νατσούλης, Τ., 1989, *Λέξεις και Φράσεις Παροιμιώδεις*, Εκδ.Σμυρνιωτάκης, Αθήνα.

Παπαζαχαρίου, Ε., 1999, *Λεξικό της Ελληνικής Αργκό (Λεξικό της Πιάτσας)*, Κάκτος, Αθήνα.

Σώματα κειμένων

Σώμα Νέων Ελληνικών Κειμένων, [http://www.greek-](http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/corpora/index.html)

[language.gr/greekLang/modern_greek/tools/corpora/index.html](http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/corpora/index.html)

Σώμα Ελληνικών Κειμένων, <http://www.sek.edu.gr>

The vocalic system of the dialect of Epirus

Mary Baltazani & Evia Kainada

University of Ioannina

marybalt@gmail.com & ekainada@gmail.com

The last few decades have seen increasing attention to the study of dialects, an enterprise that has led to detailed description and great understanding of inter-dialectal differences. Unfortunately, our knowledge of the phonetic/ phonological characteristics of Modern Greek dialects is limited. The present paper presents an acoustic analysis of the vocalic system of the dialect of Epirus (henceforth EG).

520 seconds of semi-spontaneous speech from eight EG speakers were analyzed (5 female/3 male, 35-75 years old, 3.272 vowel tokens). Fig. 1 shows the dialect's vowel space broken down by gender and stress. EG's vowel system is more centralized than Standard Modern Greek (see Sfakianaki 2002). No great differences arise between male and female speakers (the male vocalic space is narrower, and occupies, as expected, lower frequencies). Compared to their stressed counterparts, unstressed mid vowels /e, o/ and the low vowel /a/ are clearly raised, while /i/ and /u/ remain in the same position. Importantly, however, the raised vowels remain distinct in terms of frontness to high vowels, arguing against a view of complete neutralization between mid and high vowels in this dialect (e.g. Kontosopoulos 2000).

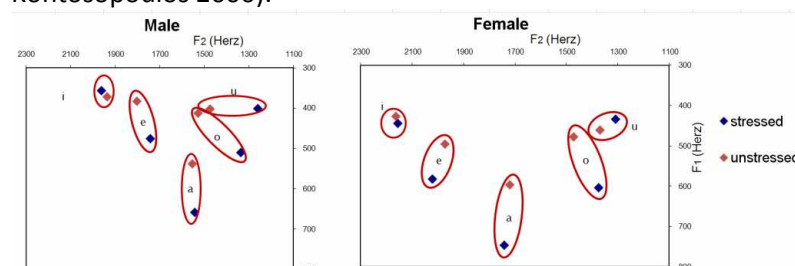

Figure 1: Vowel spaces for male and female EG speakers

Unstressed high vowel deletion was very common (56% deletions of /i/, 26% of /u/), mid-vowel raising occurred 39% of the times for /e/ and 51% for /o/, while diphthongization was rather rare (5% for /e/ and 26% for /o/).

Previous studies report a lengthening effect on the vowel immediately preceding the deleted vowel in cases of vocalic deletion (Christou & Baltazani 2007, Papazachariou 2012). This effect is marginally evident in our dataset and does not appear strong enough to warrant a claim for compensatory lengthening. Given that instances bearing the lengthening

effect are commonly accompanied by a pitch accent, we tentatively interpret it as the result of the interaction between intonation and segmental deletion, whereby the stressed vowel is lengthened in order for the pitch accent to have enough time for its realization.

Overall, a rather clear picture of the dialect's vocalic system emerges, whereby the acoustic results enhance past analyses, showcasing the need for experimental data.

References

- Christou, T. & Baltazani, M. (2007). The phonetic realization of stressed vowels in the dialect of Kato Pedina in Ioannina '. In *Proceedings of the 3rd MGDLT*.
- Kontosopoulos, N. G. (2000) *Διάλεκτοι και Ιδιώματα της Νέας Ελληνικής*. [Greek Dialects and Idioms] 3rd Edition Athens: Grigoris.
- Papazachariou, D. (2012). The acoustic characteristics of the vowel system of the dialect of Chalkidiki. Talk given at the 5th MGDLT, Ghent.
- Sfakianaki, A. (2002). The acoustic characteristics of Greek vowels produced by adults and children. Makri-Tsilipakou, M. (ed.) *Selected Papers on Theoretical and Applied Linguistics*. From the 14th ISTAL, pp. 383-394.

"At least" in Greek: Properties and implications

Maria Barouni
University of Crete
mariabarouni@gmail.com

Goal: The current submission deals with the focus sensitive particle *at least* in Greek. The goal is, firstly, to make explicit the properties of the particle *at least* in Greek; secondly to account for its distribution and, finally, to provide a semantic analysis based on the above.

Background: *At least* is a focus sensitive particle evoking a set of alternatives that have to be ordered, similarly to *even* (Jacobs 1983, König 1991). Nakanishi & Rullmann (2009) (N&R henceforth) distinguish two types of *at least*, epistemic and concessive *at least*. Epistemic *at least* reveals the uncertainty of the speaker with respect to the element modified by the particle; this kind of *at least* does not entail the truth of the target proposition p (N&R 2009). In (1) the speaker is uncertain about exactly how many novels Mary wrote: it might be the case that Mary wrote three novels, but it could also be four or more (N&R 2009): (1) Mary wrote *at least* three novels. The second type of *at least* is called "concessive" (Giannakidou 2007). This type of *at least* signifies that the element modified by *at least* is satisfactory, though not the most preferable one: "p is better than some other alternatives but not the best" (N&R 2009). Contrary to epistemic *at least*, concessive *at least* entails the truth of the target p. What (2) expresses is that, although writing three novels is not satisfactory, it still ranks higher than writing two or one novel. (2) *At least* Mary wrote three novels. **Data:** I will argue that Greek may realize "at least" with three distinct particles: *to lijotero*, *esto* and *tulahiston*. *To lijotero* and *esto* are unambiguous particles which exclusively admit the epistemic and the concessive interpretation, respectively. By contrast, *tulahiston* is ambiguous and can be used both with an epistemic and a concessive reading. **Evidence:** Following N&R (2009), I will apply four tests in order to distinguish the two types of *at least*, namely, (i) entailment with non-entailment scales, (ii) preferability, (iii) "settling for less" scalar implicatures, and, (iv) compatibility with false higher scales. Moreover, I will argue that another important property for the distinction between the two types in Greek comes from stress, as also shown by experimental evidence. **Analysis:** Greek is not the only language distinguishing the two types of *at least*; Spanish shows similar distributivity (Lahiri 2012). It will be shown, though, that there are substantial differences between Spanish and Greek, which limit the parallelism between the two languages. Moreover, I will discuss

different analytical options, including a hybrid account (semantic-pragmatic account) along the lines of Beaver & Clark (2008) and the purely semantic analysis of Crnič (2011). Crnič (2011) proposes to decompose concessive *at least* into a scalar and an existential component. This decomposition allows him to account for its distribution and its apparently non uniform semantic contribution. I will adopt Crnič's account for the concessive *at least* in Greek, and I will explore the question whether an analysis along these lines can also be adopted for epistemic *at least*.

Selected references: Beaver D.I. & B. Z. Clark (2008). *Sense and sensitivity: How focus determines meaning*. Blackwell Pub. Crnič, L. (2011). *Getting Even*. MIT dissertation. Nakanishi, K. & H. Rullmann. (2009). Epistemic and Concessive interpretations of *at least*. Slides for a paper presented at the meeting of the Canadian Linguistics Association, Carleton University, Ottawa, May 24, 2009.

Η έννοια της ποσοδεικτικότητας διαγλωσσικά: Συγκριτική μελέτη Ελληνικών-Εβραϊκών

Ευαγγελία Βλάχου, Χρυσούλα Παπαδοπούλου, Σταματία Στελλά & Μάριος Φεσόπουλος

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Vlachou@rhodes.aegean.gr, chrishebrew@rhodes.aegean.gr, ms10077@aegean.gr &

ms10035@aegean.gr

Διαγλωσσικά, οι ποσοδείκτες είναι γνωστοί ως λεξικά στοιχεία τα οποία δηλώνουν πόση είναι η ποσότητα των οντοτήτων που έχει τις ιδιότητες που περιγράφονται από το κατηγορήμα μιας πρότασης (*πολλοί φοιτητές πέρασαν τις εξετάσεις, σχεδόν πενήντα φοιτητές πέρασαν τις εξετάσεις*). Διαγλωσσικά πρόκειται για στοιχεία τα οποία έχουν πολύ πλούσια μορφολογία. Η Ελληνική, για παράδειγμα, διαθέτει τουλάχιστον τέσσερις μορφολογικά διαφορετικούς ποσοδείκτες που δηλώνουν μια μεγάλη ποσότητα (*πολλοί, αρκετοί, κάμποσοι, εκατοντάδες*). Η Εβραϊκή είναι άλλη μια γλώσσα της Μεσογείου με τον ίδιο ακριβώς μορφολογικό πλούτο όσον αφορά την έκφραση της ποσοδεικτικότητας (*kama*=αρκετοί, κάποιοι, *harbe, rabim, meod*=πολλοί). Τα παραπάνω δεδομένα θέτουν το ερώτημα γιατί οι γλώσσες του κόσμου διαθέτουν μορφολογικά διαφορετικά λεξικά στοιχεία για την έκφραση της ποσοδεικτικότητας. **Επιχειρώντας μια συγκριτική μελέτη δεδομένων της Ελληνικής και της Εβραϊκής**, το παρόν άρθρο προτείνει ότι οι ποσοδείκτες χωρίζονται διαγλωσσικά σε τέσσερις σημασιολογικές βαθμίδες (Corblin & Vlachou υπεβλήθη) ανάλογα με το βαθμό εννοιολογικής τους ακρίβειας: 1) ποσοδείκτες έντασης (Keenan και Stavi. 1986, Kennedy 2007, Partee, 1988), 2) ποσοδείκτες έκτασης με υπονόημα έντασης, 3) μη ακριβείς ποσοδείκτες έκτασης και 4) ακριβείς ποσοδείκτες έκτασης. Όσο προχωράμε από την πρώτη κατηγορία προς τις επόμενες ο βαθμός ασάφειας μειώνεται. **Αυτή η υπόθεση μας βοηθά** να εξηγήσουμε φαινόμενα όπως η αδυναμία κάποιων ποσοδεικτών να συνδυαστούν με επιρρήματα όπως είναι το *μόνο*, με αιτιολογικές προτάσεις αλλά και να αιτιολογήσουμε την ύπαρξη διαφορετικών μορφολογικών ποσοδεικτικών τύπων στις γλώσσες του κόσμου:

1. *Έχω μόνο λίγους φίλους.
2. *Yesh li rak lo harbe xaverim.
Υπάρχει σε μένα μόνο πολλοί φίλος-ΠΛΗΘ
3. *Μόνο πάνω από πέντε φοιτητές ήρθαν στο μάθημα.
4. *Rak yoter mi-xamisha studentim bau la-shiur.
Μόνο πάνω από-πέντε φοιτητής-ΠΛΗΘ έρχομαι-3ΠΛΗΘ-ΑΟΡ σε-το-μάθημα
5. Rak paxot mi-xamisha studentim bau la-shiur.
Μόνο κάτω από-πέντε φοιτητής-ΠΛΗΘ έρσομαι-3ΠΛΗΘ-ΑΟΡ σε-το-μάθημα
«Μόνο κάτω από πέντε φοιτητές ήρθαν στο μάθημα.»

6. Biglal ha-geshem ayu lo arbe anashim ba-rexon.
Εξαιτίας η-βροχή υπάρχω-3ΠΛΗΘ-ΑΟΡ λίγο άνθρωπος-ΠΛΗΘ σε-ο-δρόμος
«Εξαιτίας της βροχής, υπήρχαν λίγοι άνθρωποι στο δρόμο.»
7. Εξαιτίας της βροχής υπήρχαν αρκετοί/πολλοί άνθρωποι στο δρόμο.
8. *Biglal ha-geshem ayu arbe /kama anashim ba-rexon.
Εξαιτίας η-βροχή υπάρχω-3ΠΛΗΘ-ΑΟΡ πολύ / αρκετός άνθρωπος-ΠΛΗΘ σε-ο-δρόμος.

Επιλεγμένη βιβλιογραφία

Keenan, E. & J. Stavi. 1986. A semantic characterization of natural language determiners. *Linguistics and philosophy*. 253-326. **Kennedy, C. 2007.** Vagueness and grammar: The semantics of relative and absolute gradable predicates. *Linguistics and Philosophy*. **Partee, B. 1988.** Many Quantifiers. In *Proceedings of the Eastern States Conference on Linguistics*, pp.383-402.

The writing on the wall: Aspects of the linguistic landscape in Gazi/Kerameikos

Costas Canakis

University of the Aegean

kkan@sa.aegean.gr

As linguistic beings, people occupy space producing language that endows it with a distinctive character. Public signage, slogans, graffiti, and advertised commodities are typical ingredients of the linguistic landscape. Drawing on recent sociolinguistic research (cf. Shohamy & Gorter 2009, Shohamy et al. 2010), this study investigates the role of language in the symbolic construction of space, focusing on the area of Gazi/Kerameikos, in central Athens. Our goal is to show that linguistic landscapes are formed, among other things, by the discourse currently circulating in (and about) a certain place. As aspects of this discourse find their way on city walls in the form of written messages, they eventually come to stand in an indexical relation to the place in which they were created (at a certain historical moment).

By the late 1990s, Gazi was gentrified and was emerging as a hub of Athenian nightlife for younger crowds; more significantly for the purposes of this paper, it has since developed into the mainstream Athenian gay neighborhood par excellence. This development is crucially indexed by the various semiotic means composing the linguistic landscape of the area. Specifically, there is a variety of written messages that contribute to the construction of the area as “LGBTQ space”; indeed, a space where different views on (homo)sexuality and identity are launched and contested in an attempt to claim and appropriate space:

(1) Η ΕΤΕΡΟΦΥΛΟΦΙΛΙΑ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΦΥΣΙΚΗ ΕΙΝΑΙ ΝΟΡΜΑ

(2) ΣΚΑΤΑ ΣΤΗΝ ΟΜΟΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ

(3) TO GAY LIFESTYLE ΒΡΩΜΑΕΙ ΟΜΟΦΟΒΙΑ

Meanwhile, changes in the social fabric are also marked by the language produced in public space. As Gazi is changing and the mainstream gay scene gradually moves north, so do the slogans in the main square begin to be replaced (by e.g., run-of-the-mill hip-hop graffiti) leaving less prominent space to messages with LGBTQ relevance, while, at the same time, LGBTQ activism seems to co-exist with or/and to be (slowly but steadily) giving way to non-conformist, anti-establishment political views (such as strong pro immigrant advocacy).

This fact underscores the dynamic character of the linguistic landscape and lends support for its investigation as a necessary component of urban sociolinguistic inquiry (cf. Shohamy et al. 2010) --the city being the place where protest and conflict feature prominently and act as trademarks of change.

References

- Shohamy, E. & D. Gorter (eds.). 2009. *Linguistic Landscape: Expanding the Scenery*. New York & London: Routledge.
- Shohamy, E., Ben-Rafael, E. & M. Barni (eds.). 2010. *Linguistic Landscape in the City*. Bristol: Multilingual Matters.

Ποικιλία στη σειρά των προτασιακών όρων στις αναιτιατικές και ανεργαστικές δομές της Ελληνικής

Μιχάλης Γεωργιαφέντης

Ε.Κ.Π.Α.

michgeo@enl.uoa.gr

Στη μελέτη αυτή θα διερευνήσουμε τη διεπίδραση της σύνταξης με την προσωδία σε αμετάβατες δομές με αναιτιατικά και ανεργαστικά ρήματα στα Ελληνικά λαμβάνοντας υπόψη χαρακτηριστικά του υποκειμένου όπως [+/-οριστικό] και [+/-έμφυχο].

Συγκεκριμένα, η παρούσα μελέτη ασχολείται με δομές ευρείας εστίασης, οι οποίες αποτελούν συνήθως πραγματολογικά επιτυχείς απαντήσεις σε ερωτήσεις όπως: *Τι συνέβη;* / *Τι έγινε;* Στα Ελληνικά οι θεωρητικά πιθανές απαντήσεις σε τέτοιες ερωτήσεις είναι οι ακόλουθες: α) αναιτιατική δομή P-Y / Y-P και β) ανεργαστική δομή P-Y / Y-P, με τόνο είτε στο Y είτε στο P και στις δύο περιπτώσεις.

Σε γλώσσες με «σταθερή» σειρά προτασιακών όρων όπως τα Αγγλικά, τα Γερμανικά και τα Περσικά έχει παρατηρηθεί ότι οι αναιτιατικές δομές εμφανίζουν διαφορετική προσωδία από τις ανεργαστικές (βλ. Schmerling 1976, Cinque 1993 μ.ά.). Συγκεκριμένα, στις αναιτιατικές ο κεντρικός τόνος (KT, Chomsky & Halle 1968) δίνεται ξεκάθαρα στο Y, ενώ για τις ανεργαστικές υπάρχουν ποικίλα διαισθητικά και πειραματικά ευρήματα, με κάποιους μελετητές (π.χ. Kahnemuyiour 2009) να υιοθετούν την άποψη ότι ο KT πέφτει αποκλειστικά στο P, και κάποιους άλλους (βλ. Zubizarreta & Vergnaud 2006, Irwin 2011) να υποστηρίζουν ότι οι ανεργαστικές δομές επιτρέπουν KT είτε στο Y είτε στο P.

Από την άλλη πλευρά, στα Ιταλικά και στα Ισπανικά, που αποτελούν γλώσσες με σχετικά «ελεύθερη» σειρά όρων, η αντίθεση ανάμεσα σε αναιτιατικές και σε ανεργαστικές δομές ευρείας εστίασης πραγματώνεται με ποικιλία στη σειρά των όρων πέρα από τον τονισμό. Δηλαδή, στα Ιταλικά και στα Ισπανικά, η ουδέτερη σειρά στην αναιτιατική δομή είναι P-Y και ο τόνος πέφτει στο Y, ενώ η ουδέτερη σειρά στην ανεργαστική δομή είναι Y-P και ο τόνος πέφτει στο P (βλ. Contreras 1976, Suner 1982, Burzio 1986, Bonet 1990, Cinque 1993, Pinto 1994, Levin & Rappaport Hovav 1995 μ.ά.).

Σε μια πρόσφατη πειραματική μελέτη (Georgiafentis 2012) υποστηρίζεται ότι τα Ελληνικά εμφανίζουν μεγαλύτερη ευελιξία σε σχέση με άλλες γλώσσες που χαρακτηρίζονται από «ελεύθερη» σειρά όρων. Πρώτον, στις αναιτιατικές δομές εμφανίζονται και οι δύο ακολουθίες, δηλ. Y-P και P-Y –με την P-Y να είναι συχνότερη από την Y-P, ενώ στις ανεργαστικές απαντά κυρίως η ακολουθία Y-P. Δεύτερον, σε σχέση με τον τόνο, τόσο στις αναιτιατικές όσο και στις ανεργαστικές δομές, το συστατικό που βρίσκεται «χαμηλότερα» (το Y ή το P) λαμβάνει τον KT στις περισσότερες περιπτώσεις –σύμφωνα με τον Κανόνα του Κεντρικού τόνου (KKT, Chomsky & Halle 1968, Cinque 1993, Zubizarreta 1998).

Η παρούσα ανακοίνωση παρουσιάζει τα αποτελέσματα μιας δοκιμασίας παραγωγής που δόθηκε σε ενήλικες φυσικούς ομιλητές της Ελληνικής. Η δοκιμασία περιελάμβανε ερωτήσεις ευρείας εστίασης οι οποίες εισάγονταν με μια εικόνα που παρουσίαζε ένα περιστατικό. Αναμενόταν από τους συμμετέχοντες να απαντήσουν στις ερωτήσεις χρησιμοποιώντας αναιτιατικά και ανεργαστικά ρήματα. Και στους δύο τύπους

ρημάτων συνυπολογίστηκε η ενδεχόμενη επίδραση επιπρόσθετων παραγόντων όπως το [+/-οριστικό] και το [+/-έμφυχο] χαρακτηριστικό του Υ για να μην επηρεαστούν τα αποτελέσματα της πειραματικής διαδικασίας. Ο απώτερος στόχος της δοκιμασίας ήταν ο εντοπισμός των γραμμικών ακολουθιών (δηλαδή P-Y ή Y-P) των αναιτιατικών και των ανεργαστικών δομών της Ελληνικής σε συνδυασμό με τα τονικά σχήματα στην κάθε περίπτωση.

The dynamics of polydefinites in Greek: The missing LINK

Stergios Chatzikyriakidis

Royal Holloway, University of London / Open University of Cyprus

stergios.chatzikyriakidis@cs.rhul.ac.uk

In this paper, I look at polydefinites in Modern Greek and provide a Dynamic Syntax account, which unifies polydefinites with both appositions and relatives. Following Lekakou & Szendroi (2007) and Panagiotidis & Marinis (2011) I assume that polydefinites involve noun elision. Then, in line with Lekakou & Szendroi (2007), I further assume that polydefinite constructions are close appositives.

Using the Dynamic Syntax framework (DS), I propose to deal with polydefinites under a generalized account of relatives, appositions and polydefinites. The difference between close and loose appositions is taken to be the same as the difference between restrictive and non-restrictive relatives. In the case of close appositions and restrictive relatives, the relation LINK that links the DP with the relative (or links the two DPs) starts from the internal type *e* node of the DP before the information provided from the DP has been compiled via functional application. In the case of non-restrictive and loose appositions, the LINK relation starts from the already compiled top *e* node of the complex DP node (see Cann et al, 2005 for the mechanics of such a proposal).

Moving to polydefinites, the same line of reasoning applies here. Since polydefinites are assumed to be close appositions a structure like *to megalo to spiti* is parsed as follows: first the definite along with the adjective provide the formula information leaving a formula metavariable to be later on substituted by the value of the noun. This comes in the form of a conjunctive statement $(\lambda x. (megalo(x) \wedge U(x)))$, where *U* is the metavariable to be substituted. Then, the noun is parsed in a new node LINKed with the node where the adjective is parsed. The metavariable is then substituted by the value provided by the noun (note that this metavariable can be substituted from context as well, i.e. cases of noun ellipsis). In cases with just one definite like *to megalo spiti* no LINK relation is initiated and the noun just updates the value for the metavariable *U*. Now from this point on a LINK relation can still be initiated, explaining structures like *to megalo spiti to petrino*.

Attempting a unification of polydefinites, relatives and appositions, there is a noted asymmetry: there are no polydefinites corresponding to loose appositions and non-restrictive relatives. However, I will argue that such constructions are indeed possible as witness the examples below:

- 1) Ti se aresi se afto to xorio? Ta spitia, ta megala, ta petrina
What you like in this the village? The houses, the big, the stone (non-restrictive)
- 2) Pios itan aftos o laos lipon? Ma fisika, i efevretiki, i apistefti, i kinezi
Who was this the nation so but of course the inventive the unbelievable, the Chinese (non-restrictive)

Given the existence of these constructions, such asymmetry does not really exist and the three constructions exhibit parallel structures captured via a unified account.

References: Cann et al., 2005. *The Dynamics of Language: An Introduction*. Elsevier.
 Lekakou, M. & Szendrői, K. 2007. Eliding the noun in close apposition, or Greek polydefinites revisited. *UCL Working Papers in Linguistics* 19, 129–154.
 Panagiotidis, P. & Marinis, T., 2011. Determiner spreading as DP-predication. *Studia Linguistica* 65, 268–298.

The loss of true negative imperatives in the history of Greek

Katerina Chatzopoulou
 University of Chicago
 cchatzop@uchicago.edu

This presentation discusses a parameter reset that took place in the history of Greek regarding the distribution of the polarity negator NEG2 *μή* in the transition from Koine to Medieval Greek: the loss of true negative imperatives (unavailability of NEG2 with morphological imperative). This change must have taken place at some point during the Early Medieval period, given that by the Late Medieval stage it is complete. In Classical Greek, (1), and Koine Greek, (2), true negative imperatives were available. By Late Medieval true negative imperatives are no longer possible, (3), rather a surrogate form of the verb is employed (as is the situation in Modern Greek, see Giannakidou 1998, 2009, also Joseph and Philippaki-Warbuton 1987).

- (1) *μή φάθι*. (Plato, *Gorgias* 501d 9)
 NEG2 speak.**IMP.2SG**
 ‘Refuse.’ (lit. ‘Don’t speak.’) CLASSICAL GREEK: TNI
- (2) *Μή φοβοῦ*. (Novum Testamentum, *Secundum Marcum* 5.36.2–3)
 NEG2 fear.**PRES.IMP.2SG**
 ‘Do not be afraid.’ KOINE GREEK: TNI
- (3) *μη χολομανής* (*Livistros and Rodamne* 543.)
 NEG2 be.**angry.INP.2SG**
 ‘do not be angry [...]’ LATE MEDIEVAL: SURROGATE FORM

Regarding the syntactic division of negative markers into phrases (XP) and heads (X0), NEG2 *μή* /*με*:/ of Classical Greek and Hellenistic Koine is argued to be phrasal in Chatzopoulou (2012) based on a number of facts: (a) it does not block head movement; (b) NEG2 *μή* /*με*:/ responds positive to the *why no(t)?* test (Merchant 2006); (c) it takes XP position in other elliptical constructions (relative clauses, disjunctions, conditionals), etc. I propose an analysis according to which the loss of true negative imperatives points to a syntactic status shift of NEG2 by Late Medieval, from phrase to head, as anticipated by the Van Gelderen (2004) Head Preference Principle of syntactic change. This explains the unavailability of true negative imperatives according to the analysis of Rivero (1994) and Rivero and Terzi (1995) on the availability of true negative imperatives as a parameter of crosslinguistic—and apparently diachronic—variation (see also Zeijlstra 2004).

REFERENCES

- Chatzopoulou, K. 2012. Negation and Nonveridicality in the History of Greek. PhD dissertation, University of Chicago.
- Giannakidou, A. 1998. *Polarity sensitivity as (non)veridical dependency*. Amsterdam: John Benjamins.
- Giannakidou, A. 2009. The dependency of the subjunctive revisited. *Lingua* 120.1883–1908.
- Joseph, B.-D. and I. Philippaki-Warbuton. 1987. *Modern Greek*. London: Croom Helm.
- Merchant, J. 2006. ‘Why no(t)?’. *Style* 40(1/2).20–23.

- Rivero, M.-L. 1994. Negation, imperatives and Wackernagel effects. *Rivista di Linguistica* 6(1).39–66.
- Rivero, M.-L. and A. Terzi. 1995. Imperative, V-movement and logical mood. *J. of Linguistics* 31.301–332.
- Van Gelderen, E. 2004. *Grammaticalization as Economy*. Amsterdam-Philadelphia: John Benjamins.
- Zeijlstra, H. 2004. Sentential Negation and Negative Concord. PhD dissertation. Universiteit van Amsterdam.

The pragmatics of the Modern Greek segmental markers

Maria Chondrogianni
University of Westminster
M.N.Chondrogianni@westminster.ac.uk

In this paper we discuss the Pragmatics of function-linked segmental markers, i.e. of lexical elements or particles that speakers have at their disposal in order to express a particular illocution and achieve their intention; in addition, segmental markers provide a clue to the addressee on how particular uses are to be interpreted. The segmental markers we analyse form part of the grammatical system; in some cases their use is necessary in order for a particular illocution to be expressed, while in others they are optional elements of an utterance, used in addition to a dedicated verb mood or negation particle, aiming to strengthen or mitigate an utterance's illocutionary force.

Our analysis highlights the interface between Pragmatics, Morphosyntax, and Phonology: each identified segmental marker is described in terms of its illocution; morphosyntactic constraints-where appropriate; and prosodic contour (through relevant Praat illustrations). In our analysis we discuss:

- i. Tag questions; we show that when speakers request a confirmation of the truth value of an utterance, they deploy a necessary tag question following their assertion. Moreover, we show that tag questions represent an optional element for assertions in disguise. They usually combine with Indicative. Intonation-wise, we demonstrate that the tag is not blended with the first part of the utterance.
- ii. *Μήπως* ('mipos', perhaps): a dedicated proffer marker, when combined with Indicative, which mitigates the force of an utterance when it combines with Subjunctive; it is discussed in further detail, due to the variety of its uses.
- iii. *Άραγε* ('araye', I wonder): the dedicated wondering marker, which might be followed by Indicative (compulsory use) or by Subjunctive (optional use).
- iv. *Ίσως* ('isos', maybe): the dedicated uncertainty marker; its use is compulsory when it combines with Indicative, while it is an optional utterance element in Subjunctive. *Άραγε* and *Ίσως*, when they combine with indicative, tend to be placed in a focal position, as our intonation illustrations demonstrate.
- v. *Μακάρι* ('makari', 'I wish'): an optional wish marker, which is always followed by Subjunctive.
- vi. *Που* ('pou', negative wish): in utterances where Subjunctive is used, when introduced by *που*, the latter acts as a dedicated marker for negative wishes/curses. *Που* is an optional marker for curses, which are identified through a dedicated intonation.
- vii. *Για* ('gia', mitigator): it introduces an order (marked by a dedicated grammatical mood) and is used to lessen the impact of an imperative.

Indicative References

- Arvaniti, A. (2007) Greek Phonetics: The State of the Art, *Journal of Greek Linguistics* 8: pp. 97-208.
- Chondrogianni, M. (2012) Basic illocutions of the MG Indicative, in Gavriilidou, Z., Efthimiou, A., Thomadaki, E. & Kambakis-Vougiouklis, P. (eds.) *Proceedings of the 10th International Conference on Greek Linguistics*, Komotini, Greece, pp.223-234.
- Gonzalez, M. (2004) *Pragmatic markers in oral narrative*, Amsterdam: John Benjamins
- Hengeveld, K. & Mackenzie, J.L. (2010), *Functional Discourse Grammar*, in Heine, B. & Narrog, H. (eds.), *The Oxford Handbook of Linguistics Analysis*, Oxford: Oxford University Press, pp. 367-400.

The construction of membership identities in a Greek-Cypriot student society: Forms of participation and language choices

Valentina Christodoulou
christodoulouvalentina10@gmail.com

Starting from the premise that language and social practices can be seen as ways of doing in a social and historical context, giving structure and meaning to what it is that we do and who we are (Wenger, 1998), the present work deals with the ways in which member positions and relations vis-à-vis the London-based Greek-Cypriot student Society under study have an impact on the construction and negotiation of membership identities. By employing a Communities of Practice framework (CoP) which focuses on engagement in social practice, this investigation focuses on the way in which both relations of mutual engagement affect the construction of membership identities and the ways in which language choice correlates with the Greek-Cypriot student Society's group identity and practices, and the ways it defines and legitimates membership.

Generally speaking, it was found that relations developed through engagement in a community's practice become a source of identification with particular roles, positions and identities; in adopting, assigning and offering subject positions, individuals are at the same time reflecting social power relations, as different positions are associated with rights, duties and obligations within the context that these are placed. In addition, it was found that ethnically related resources such as the Greek-Cypriot dialect are tools through which relations of mutual engagement can be strengthened and membership legitimated.

REFERENCES

- De Fina A., D. Shiffrin and M. Bamberg (Eds.) (2006) *Discourse and Identity*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Hansen, A. D. (2005) A Practical task: ethnicity as resource in social interaction In *Research on Language & Social Interaction*, 38/1, 63-104.
- Napier, R. W. and Gershenfeld M. K. (1981) *Groups: theory and experience*, Boston: Houghton Mifflin Group.
- Wenger, E. (1998) *Communities of practice: learning, meaning, and Identity*, New York: Cambridge University Press.

Οι στερεοτυπικοί χαρακτηρισμοί μη κυριολεκτικού χαρακτήρα: Πειραματική προσέγγιση της κατανόησής τους από ενήλικους σπουδαστές της Ελληνικής ως ξένης

Βασιλική Γιαννάκου & Βαρβάρα Δημοπούλου
Ε.Κ.Π.Α.
vasgiannak@yahoo.gr & Barbara.Dimopoulou@gmail.com

Με δεδομένο ότι η ορθή χρήση της σχηματικής γλώσσας αποτελεί βασική παράμετρο της αποτελεσματικής επικοινωνίας και είναι λίγο-πολύ αυτονόητη για τους φυσικούς όχι όμως και για τους ξένους ομιλητές κάθε γλώσσας, άρα και της Νέας Ελληνικής, η ανακάλυψη διερευνά τον βαθμό κατανόησης των στερεοτύπων χαρακτηρισμών μη κυριολεκτικού χαρακτήρα από ενήλικους σπουδαστές μέσου και προχωρημένου επιπέδου. Η διερεύνηση, που γίνεται με υποκείμενα τους σπουδαστές του Διδασκαλείου Νέας Ελληνικής του Ε.Κ.Π.Α., έχει πειραματικό χαρακτήρα και τελικό στόχο τη διδακτική ανατροφοδότηση.

Η διαδικασία της διερεύνησης κινείται γύρω από μία ομάδα μη κυριολεκτικών φράσεων-χαρακτηρισμών, που έχουν επιλεγεί με βάση την απλή δομή τους και τον εύληπτο παραβολικό χαρακτήρα τους. Οι σπουδαστές καλούνται να επιλέξουν, μέσα από προτεινόμενες εναλλακτικές, την ορθή ερμηνεία για την καθεμία των φράσεων-χαρακτηρισμών, που παρουσιάζονται κατά σειρά και μέσα στο κατάλληλο ενδογλωσσικό περιβάλλον. Εν συνεχεία, με τη χρήση ερωτήσεων κλειστού τύπου ανιχνεύονται οι τρόποι, με τους οποίους οι σπουδαστές προσεγγίζουν το κάθε φραστικό σύνολο και καταλήγουν στην κατανόηση της σχηματικής σημασίας (προηγούμενη γνώση, διαγλωσσική σύγκριση, υποκείμενα εννοιολογικά σχήματα, ενδογλωσσικό περιβάλλον, κατάτμηση φράσεως κ.λπ.). Στόχος είναι να διαφανούν γενικές τάσεις και κατευθύνσεις στην πρόσληψη της μη κυριολεκτικής σημασίας σε επίπεδο φράσης, αλλά και να εξαχθούν συμπεράσματα, η εφαρμογή των οποίων θα συμβάλει στη διδασκαλία των στερεοτύπων εκφράσεων, αλλά και του λεξιλογίου της Νέας Ελληνικής ως ξένης ευρύτερα.

Βιβλιογραφία

- Αναστασιάδη – Συμεωνίδη, Α. & Ευθυμίου, Α. (2006) *Οι Στερεότυπες Εκφράσεις και η Διδακτική της Νέας Ελληνικής ως Δεύτερης Γλώσσας*. Αθήνα: Πατάκης
- Cacciari, C. & Tabossi, P. (1988). "The comprehension of idioms". *Journal of Memory and Language* 27, 668-683.
- Gibbs, R.W.Jr., Nayak, N.P., Bolton, J.L., Keppel, M.E. (1989). "Speakers' assumptions about the lexical flexibility of idioms." *Memory & Cognition* 17, 58-68.
- Gibbs, R. W. Jr. (2003). "Prototypes in dynamic meaning construal." In J. Gavins & G. Steen (eds.), *Cognitive poetics in Practice*, 27-40. London: Routledge.

Η διδασκαλία της Νέας Ελληνικής σε τμήματα Erasmus: Προβληματισμοί και προτάσεις

Έφη Γκαρέλη, Έφη Καπούλα, Στέλα Νεστοράτου, Νίκος Ρουμπής, Ευαγγελία Πρίτση & Γεωργία Συκαρά
Ε.Κ.Π.Α.

efikaterina@yahoo.com, nestoratou@yahoo.gr, rouniko@gmail.com, efikapoula@yahoo.gr, egpr7779@yahoo.gr & geosyk@gmail.com

Η διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας αποτελεί έναν ταχύτατα εξελισσόμενο κλάδο με ποικιλία παραγόμενου υλικού. Πολλές και διαφορετικές είναι οι προσεγγίσεις για την παραγωγή του, ωστόσο δεν έχει καταστεί εφικτό να πληροί το φάσμα των ιδιαίτερων αναγκών κάθε ομάδας-στόχου. Αφορμή για την παρούσα εισήγηση αποτέλεσε η διδακτική εμπειρία μας σε τμήματα φοιτητών Erasmus. Αρχικά, γίνεται ανάλυση των χαρακτηριστικών (χώρα προέλευσης, ηλικία, σπουδές κ.λπ.), ενδιαφερόντων (π.χ. ψυχαγωγία, πολιτισμός, ταξίδια) και κινήτρων (εκμάθηση βασικών στοιχείων της δεύτερης γλώσσας σε σύντομο χρονικό διάστημα) της συγκεκριμένης ομάδας-στόχου. Στη συνέχεια, παρατίθεται μία διδακτική προσέγγιση σε αρχάριους φοιτητές Erasmus, η οποία είναι προσαρμοσμένη σε προγράμματα για ταχύρρυθμους κύκλους μαθημάτων. Η προσέγγιση αυτή περιλαμβάνει δραστηριότητες που ανταποκρίνονται σε όλα τα επίπεδα

γλωσσικής ανάλυσης και καλύπτουν συνδυαστικά τις δεξιότητες (κατανόηση και παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου), καθώς και τις ποικίλες επικοινωνιακές περιστάσεις στις οποίες οι σπουδαστές καλούνται να αντεπεξέλθουν. Μέρος της εισήγησης αποτελεί και η παρουσίαση συγκεκριμένων προτάσεων που ενσωματώνονται στην παραπάνω διδακτική προσέγγιση. Στόχος μας είναι αφενός οι προτάσεις αυτές να ανταποκρίνονται στο επίπεδο και το συγκεκριμένο κοινό και αφετέρου να καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα γνώσεων που θα καταστήσει τους σπουδαστές επικοινωνιακά ικανούς ομιλητές.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Αποστόλου-Πανάρα, Αθηνά-Μαρία, Παπαευθυμίου-Λύτρα, Σοφία (1998). Αναλυτικό Πρόγραμμα για τη διδασκαλία της νέας ελληνικής ως ξένης γλώσσας σε ενήλικους: Επίπεδα 1 & 2: Εισαγωγικό και Βασικό, Διατμηματικό πρόγραμμα διδασκαλίας της νέας ελληνικής ως ξένης γλώσσας. Αθήνα: Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.
2. Γκαρέλη, Εφη, Καπούλα, Εφη, Νεστοράτου, Στέλα, Πρίτση, Ευαγγελία, Ρουμπής, Νίκος, Συκαρά, Γεωργία (2012). Ταξίδι στην Ελλάδα, Νέα Ελληνικά για ξένους: Επίπεδα Α1 & Α2. Αθήνα: Γρηγόρης.
3. Cook, Vivian (1993). *Second Language Learning and Language Teaching*. London: Arnold.
4. Dörnyei, Z., & Skehan, P. (2003). Individual differences in second language learning. In C. J. Doughty, & M. H. Long (Eds.), *The handbook of second language acquisition* (pp. 589-630). Oxford: Blackwell.
5. Johnson, K. (2001). *An Introduction to Foreign Language Learning and Teaching*. London: Longman.
6. Nunan, D. (1989). *Designing Tasks for the Communicative Classroom* Cambridge: Cambridge University Press.
7. Richards, J., & Rodgers, T. (2001). *Approaches and methods in language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.

Πρόσφατη γλωσσική αλλαγή στα ελληνικά: Σχεδιασμός του Διαχρονικού

Σώματος Ελληνικών Κειμένων του 20ού αιώνα

Διονύσης Γούτσος & Γεωργία Φραγκάκη

Ε.Κ.Π.Α.

dgoutsos@phil.uoa.gr

Κλάδοι όπως η ιστορική γλωσσολογία και η συσχετιστική κοινωνιογλωσσολογία, αλλά και έρευνες για φαινόμενα όπως η γραμματικοποίηση, έχουν συνεισφέρει στη μελέτη της πρόσφατης γλωσσικής αλλαγής, η οποία αποτελεί το αντικείμενο όλο και περισσότερων ερευνητικών προσπαθειών, καθώς αυξάνονται οι διαθέσιμοι πόροι για τις διαδοχικές φάσεις της ιστορίας των γλωσσών. Η μεθοδολογία που ακολουθείται στηρίζεται κυρίως στη χρήση συγκρίσιμων σωμάτων κειμένων, που επιτρέπουν τη συστηματική ανάλυση διαχρονικών δεδομένων από αυθεντικά (γραπτά και προφορικά) κείμενα (λ.χ. τα σώματα κειμένων *Brown*, *Frown*, *LOB* και *FLOB* για τα Αγγλικά του 20ού αιώνα, για άλλες γλώσσες βλ. Maier 2009). Τα γλωσσικά φαινόμενα που έχουν μελετηθεί αφορούν αλλαγές στο λεξιλόγιο (λ.χ. Baker 2011) και τη γραμματική (Leech κ.ά. 2009), τους νεολογισμούς (Fischer 1998), την παραγωγική μορφολογία (Baayen & Renouf 1996) κ.ά.

Η παρούσα ανακοίνωση παρουσιάζει ένα ερευνητικό πρόγραμμα που στοχεύει να καλύψει το κενό στη μελέτη της πρόσφατης γλωσσικής αλλαγής στα Ελληνικά με τη δημιουργία και ανάλυση ενός διαχρονικού σώματος κειμένων της Ελληνικής του 20ού αιώνα. Το σώμα κειμένων θα περιλαμβάνει κείμενα από το 1900 έως το 1990 (20 εκατ. λέξεις) και θα έχει συγκρίσιμη δομή με το *Σώμα Ελληνικών Κειμένων* (Goutsos 2010), που περιλαμβάνει κείμενα από το 1990 έως το 2010 (30 εκατ. λέξεις). Στην ανακοίνωση

αναλύονται οι κύριοι στόχοι του ερευνητικού προγράμματος και τα θεωρητικά ζητήματα που σχετίζονται με τη συγκρότηση ενός διαχρονικού σώματος κειμένων της Ελληνικής και άπτονται ευρύτερων κοινωνιογλωσσικών θεμάτων. Παρουσιάζονται επίσης ενδεικτικά παραδείγματα εφαρμογών του διαχρονικού σώματος κειμένων που σχετίζονται με την πρόσφατη γλωσσική αλλαγή στη διάρκεια των δεκαετιών του περασμένου αιώνα.

Βιβλιογραφία

- Baker, P. (2011). Times may change, but we will always have money: Diachronic variation in recent British English. *Journal of English Linguistics* 39 (1), 65-88.
- Baayen, H. R. & Renouf, A. (1996). Chronicling the *Times*: Productive lexical innovations in an English newspaper. *Language* 72 (1), 69-96.
- Fischer, R. (1998). *Lexical Change in Present-Day English. A Corpus Study of the Motivation, Institutionalization, and Productivity of Creative Neologisms*. Tübingen: Gunter Narr.
- Goutsos, D. (2010). The Corpus of Greek Texts: A reference corpus for Modern Greek. *Corpora* 5 (1), 29-44.
- Leech, G., Hundt, M., Mair, C. & Smith, N. (2009). *Change in Contemporary English: A Grammatical Study*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Mair, C. (2009). Corpora and the study of recent change in language. In A. Lüdeling & M. Kytö (eds) *Corpus Linguistics. An International Handbook. Volume 2*. Berlin/New York: Walter de Gruyter, 1109-1125.

Clitics and clitic doubling in the Greek verbal and nominal domain

Evangelia Daskalaki & Marios Mavrogiorgos
University of Alberta & University of Ulster
mmavrog@yahoo.gr

In the generative literature, a number of parallelisms have been established between the verbal and the nominal domain, both in Modern Greek (henceforth, Greek) and in other languages (see Alexiadou, et al. 2007). Nevertheless, few, if any, researchers have looked into cliticization and clitic doubling in these two domains in Greek. In this paper, we aim to fill this gap by investigating the distribution of morphologically genitive clitics in two verbal constructions (1-2), and one nominal construction (3), both in isolation and in clitic doubling:

- 1) a. Edhosa tu Kosta to vivlio. Ditransitive verbs (dative DP)
gave.1sg the Kosta.dat the book.acc
b. Tu edhosa (tu Kosta) to vivlio.
Him.cl.dat gave.1sg (the Kosta) the book.acc
- 2) a. Iperisxisa tu Kosta. Monotransitive verbs (genitive DPs)
prevailed.over.1sg the Kosta.dat
b. * Tu iperisxisa (tu Kosta)
him.cl prevailed.over.1sg the Kosta.gen
- 3). a. to vivlio tu Kosta. Nominal domain (possessor/genitive DP)
the book the Kosta.gen
b. to vivlio tu (*tu Kosta)
the book his.cl (*the Kosta.gen)

It is evident from the above structures that the distribution of clitics and clitic doubling is asymmetric not only across the verbal and the nominal domain, but also within the verbal domain. First, we argue that the availability of cliticization is linked to the presence of a functional head merged outside the lexical domain, which Agrees with the clitic in the object

position, displaces it and licenses it in the derived position. We argue that this is possible in the ditransitive verbal domain (1b), due to the presence of a v-applicative head (see Anagnostopoulou 2003), as well as in the nominal domain (3b), under the standard assumption that nominal possessors receive case via Agree with a T-akin functional head (see Alexiadou, et al. 1997). However, monotransitive verbs like the one given in (2b) lack such a functional head, as the genitive case involved in these constructions is linked to a theta-role assigned via external merger by subparts of the lexical verb (namely the preposition). As a result, the clitic fails to establish an Agree relationship with a higher functional head (and hence fails to be licensed at PF and LF). Second, we argue that the availability of clitic doubling depends on the presence of a functional head **and** on the structure of the clitic (weak pronoun, or D-clitic). The unavailability of a functional head explains the ungrammaticality of clitic doubling with monotransitives such as (2b). The structure of possessive clitics explains the ungrammaticality of clitic doubling in the nominal domain (3b). Based on empirical evidence (in particular scope properties of enclitics in nominal vs. verbal domain), we argue that genitive clitics in the nominal domain are not clitics, but weak pronouns (in the sense of Cardinaletti & Starke 1999). Given that weak pronouns are full DPs (and not subparts of full DPs, like clitics), they are in complementary distribution with full DPs.

Η πολυσημία του ρήματος επι(νέμω) και των παραγώγων του στις διαλέκτους της αρχαίας Ελληνικής: Το παράδειγμα της αρχαίας Μεσσήνης

Δήμητρα Δελλή

Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

dimdelli@gmail.com

Το λεξικό των Liddell & Scott καταγράφει τις εξής κύριες σημασίες για το λέξημα νέμω: Α διανέμω, μοιράζω· Β θόσκω, θόσκω ζώα. Εκ πρώτης όψews, οι σημασίες αυτές δεν φαίνεται να έχουν αιτιώδη εξάρτηση αλλά είναι δυνατόν -μέσω της διαδικασίας της «συνεπαγωγής» και του «υπονοήματος» και με αφετηρία τον «μύθο» της λέξης- να οδηγηθούμε στην αρχετυπική σημασία του ρήματος και στις σημασίες που αναδύθηκαν «από την λειτουργική σύμπτωση διαφορετικών δεδομένων της εμπειρίας» όπως έχει ήδη λεχθεί.

Η μελέτη αντλεί από τύπους του σύνθετου ἐπινέμω και των παραγώγων του (ἐπινομία, ἐπινομή/ἐπινομαί, ἐπινέμησις, ἐπινόμιον, ἐπίνομος, κ.τ.π.) που απαντούν σε αυτόγραφα κείμενα (ψηφίσματα, διακρατικές συνθήκες, διαιτησίες, συμβάσεις / συμφωνίες, κατάλογοι αξιωματούχων, κ.ά.) και επιχειρεί να συγκροτήσει ένα σύνολο σημασιών που είτε επεκτείνουν είτε εξειδικεύουν τις ήδη γνωστές σημασίες. Τίθεται το ζήτημα ερμηνείας της σχετικής «ορολογίας» που διαφοροποιείται από την μία πόλη ή επικράτεια στην άλλη δεδομένου ότι δεν αποκλείεται να χρησιμοποιείται ο ίδιος όρος για να δηλώσει διαφορετικούς θεσμούς και αντιστρόφως ο ίδιος θεσμός να δηλώνεται με διαφορετικούς όρους, πρβλ. και το παράδειγμα της αρχαίας Μεσσήνης.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- CHANDEZON, C. 2003. *L'élevage en Grèce (fin Ve –fin Ier s. a.C.). L'apport des sources épigraphiques*. Scripta Aniqua 5. Bordeaux: Ausonius.
- GEORGOUDI, S. 1974. Quelques problèmes de la transhumance dans la Grèce ancienne, *REG* LXXXVII:155- 185.
- HOCK, H. H. & B. D. JOSEPH. 1996. *Language History, Language Change and Language Relationship. An Introduction to Historical and Comparative Linguistics*. Berlin-New York: Mouton de Gruyter.

- ΘΕΜΕΛΗΣ, Π. Γ. 2008. Κρίμα περί χώρας Μεσσηνίων και Μεγαλοπολιτῶν στο Γ. Πίκουλας (ἐπιμ.), *Ἱστορίες γιὰ τὴν Ἀρχαία Ἀρκαδία. Proceeding of the International Symposium in honor of James Roy*. Δῆμος Τρικολώνων / Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας (Στεμνίτσα 2008):211-222, πίν. 37-38.
- LAROCHE, E. 1949. *Histoire de la racine *nem- en grec ancien*. Paris.
- LIDDELL, H. G. & R. SCOTT. 1996⁹. *A Greek-english Lexicon*. Oxford: Clarendon Press.
- MIGEOTTE, L. 1984. *L'emprunt public dans les cités grecques. Recueil des documents et analyse critique*. Paris: Les Belles Lettres-Quebec: Les Éditions du Sphinx.
- THEMELIS, P. 2010. The Economy and Society of Messenia under Roman Rule. In Rizakis, A. D. & Cl. E. Lepenioti (eds). *Roman Peloponnese. III. Society, Economy and Culture under the Roman Empire: Continuity and Innovation. Meletemata* 63:89-110.
- VAN EFFENTERRE, H. & F. RUSE. 1994-5. *Nomina. Recueil d'Inscriptions Politiques et Juridiques de l'archaïsme grec I-II*. Collection de l'École Française de Rome 188. Palais Farnèse: École Française de Rome.
- VATIN, C. 1963. Le bronze Pappadakis, étude d'une loi coloniale, *BCH* 87(1):1-19.
- ΧΡΙΣΤΙΔΗΣ, Α.-Φ. 2002. *Όψεις της Γλώσσας. Αθήνα: Νήσος*.

Η συγκεκριμενική διακειμενικότητα της κατανόησης και παραγωγής λόγου στα πλαίσια του γλωσσικού μαθήματος. Δείκτης γλωσσικής αξιολόγησης και κειμενοποίηση της ταυτότητας του υποκειμένου

Μαρία Δημάση & Παρασκευή Σαχινίδου
 Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
 mdimasi@bscc.duth.gr & p.sachinidou@gmail.com

Οι συναλλακτικές ή διαπραγματευτικές (transactions, negotiations) και διαρκώς συνδομούμενες σχέσεις ανάγνωσης και γραφής αποτελούν ένα τμήμα των πολλαπλών δικτύων μέσα στα οποία λειτουργεί η γλώσσα και η γλωσσική εκπαίδευση (Mac Arthur & Graham & Fitzgerald, 2006 : 174-78 · Hirvela, 2004 · McCutchem, 2000· Swanson & Berninger, 1996 · Berninger & Swanson, 1994· Rosenblatt, 1983). Για την ελληνική και δυτική γλωσσική εκπαίδευση οι συναλλαγές ή οι διαπραγματεύσεις αυτές σχεδιάζονται σε μία συγκεκριμενική διακειμενικότητα αφού η ανάγνωση συγγενικών θεματικά κειμένων από τους μαθητές προηγείται στενά χρονικά της γραφής του δικού τους κειμένου με το οποίο και συναλλάσσεται, διαπραγματεύεται. Στην κειμενοκεντρική διάσταση της γλωσσικής εκπαίδευσης η ανάγνωση κειμένων δεν είναι μόνο ο μακρινός διακειμενικός απόηχος της παραγωγής κειμένων, τα κειμενικά δίκτυα που διέγραψε στο παρελθόν ο μαθητής, ο μαθητευόμενος συγγραφέας, αλλά και το άμεσο συγκείμενο της μαθητείας του στην παραγωγή λόγου, οι αναγνώσεις που αποτελούν τους άμεσα γειτνιάζοντες πόρους της γραφής του. Στην παρούσα ανακοίνωση ερευνούμε με την κριτική ανάλυση λόγου αυτές τις συγκεκριμενικές διακειμενικότητες ανάγνωσης και γραφής ως μέρος της διδασκαλίας και αξιολόγησης του γλωσσικού μαθήματος και τη σημασία τους για την κειμενοποίηση της ταυτότητας του μαθητευόμενου συγγραφέα μέσα στα πλαίσια της γλωσσικής του εκπαίδευσης. Η έρευνά μας αφορά τα μαθητικά κείμενα που γράφτηκαν ως μέρος της εξέτασης των μαθητών στο μάθημα της νεοελληνικής γλώσσας σε ένα τμήμα 23 παιδιών της Α΄ Λυκείου, σε σχολείο της δυτικής Θεσσαλονίκης.

"Παλαβολέξης" στη Χορτιάτη: Οι νεολογισμοί και οι λειτουργίες τους

Ειρήνη Δημητροπούλου
 Ακαδημία Αθηνών
 eirinidimitropoulou@yahoo.com

Μελετώντας τους **περικειμενικούς νεολογισμούς** στον ποιητικό λόγο για παιδιά της Θέτης Χορτιάτη (Δημητροπούλου 2011), δηλαδή τους νεολογισμούς που δημιουργούνται και ερμηνεύονται βάσει του επικοινωνιακού περιβάλλοντος / περικειμένου, αποδείχτηκε καθαρά ότι ένας νεολογισμός συνενώνει κατά τον σχηματισμό του λέξεις και έννοιες από το υπόλοιπο κείμενο, με ιδιαίτερη βαρύτητα. Διαχωρίζοντας την ανάλυσή τους σε δομή και λειτουργία (Χριστοφίδου 2001), πετυχαίνουμε παράλληλα και το διαχωρισμό μεταξύ αιτιολόγησης και λειτουργικότητάς τους, αφού οι ιδιότητές τους (δομή) εξηγούν την προέλευση και την κατανόησή τους (αιτιολόγηση), αλλά και την προσφορά τους (λειτουργία) στη συνεκτική σύσταση του κειμένου.

Κατηγοριοποιήσαμε τις λειτουργίες των 362 νεολογισμών που εντοπίστηκαν ως εξής: κειμενικές (68%), υφολογικές (26%) και συνειρμικές (6%) στο σύνολο των 878 λειτουργιών. Διαπιστώθηκε ότι το προβάδισμα στις **κειμενικές λειτουργίες** των περικειμενικών νεολογισμών της Θέτης Χορτιάτη το έχει η **διαπλεκτική λειτουργία** με ποσοστό 77%, η οποία ενεργοποιείται κυρίως από συντοπίες και επανεμφάνσεις. Ακολουθούν η **αναφορική λειτουργία** με ποσοστό 16% και η **επιτακτική** με ποσοστό 7%. Σχετικά με τις **υφολογικές λειτουργίες**, αυτές αναδεικνύονται με την αρχή της **προβολής κατ' εξοχήν**, που εκφράζει ιδιαίτερα την ποιητική γλώσσα και συνίσταται στην **αποαυτοματοποίηση** με ποσοστό 59%, η οποία γίνεται είτε με αντιμετάθεση των συνθετικών είτε με συμφυρμό (βλ. Κατσούδα & Νάκα). Τέλος, σχετικά με τη **συνειρμική λειτουργία** παρατηρούμε ότι είναι η τρίτη σε συχνότητα εμφάνισης στη Χορτιάτη και ενεργοποιείται κυρίως *in presentia*, δηλαδή συγκεκριμένα.

Συγκρίνοντας τα αποτελέσματα αυτά με τα αποτελέσματα του corpus νεολογισμών του Οδ. Ελύτη (ανάλυση Χριστοφίδου 2001), ενδεικτικά αναφέρουμε ότι και σε αυτόν η διαπλεκτική λειτουργία αποδεικνύεται η σημαντικότερη κειμενική λειτουργία, βασιζόμενη, όμως, κυρίως στη συντοπία και λιγότερο στη μερική επανεμφάνιση. Επίσης, στον Ελύτη δεν παρατηρείται έντονα η αποαυτοματοποίηση, η οποία είναι χαρακτηριστική στη Χορτιάτη, ενώ η συνειρμική λειτουργία εμφανίζεται *in absentia* και επιτελείται με διαφορετικό τρόπο.

Στην ανακοίνωσή μας θα αναδείξουμε όλες τις διαφορές και ανατρέχοντας επικουρικά σε αναλύσεις του λόγου άλλων συγγραφέων, θα προσπαθήσουμε να δείξουμε ιδιαίτερες πλευρές της ποίησης για παιδιά ως προς τη χρήση νεολογισμών.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- Αναστασιάδη – Συμεωνίδη, Α. 1986. *Η νεολογία στην Κοινή Νεοελληνική* (Διδακτορική Διατριβή). Θεσσαλονίκη: Α.Π.Θ.
- Δημητροπούλου, Ειρ. 2011. *Οι νεολογισμοί και οι λειτουργίες τους στον ποιητικό λόγο για παιδιά της Θέτης Χορτιάτη* (Διπλωματική εργασία). Αθήνα: Ε.Κ.Π.Α.
- Κατσούδα, Γ. & Νάκας, Θ. (υπό έκδοση). *Όψεις της Νεολογίας: Επανετυμολόγηση και Σύμφυρση (Μερικοί και ολικοί λεξικοί συμφυρμοί)*.
- Χριστοφίδου, Α. 2001. *Ο Ποιητικός Νεολογισμός και οι Λειτουργίες του. Κειμενική – Γλωσσολογική προσέγγιση στο έργο του Οδυσσέα Ελύτη*. Αθήνα : Gutenberg.

On resurrecting the prosodic foot

Gaberell Drachman & Angeliki Malikouti-Drachman
University of Salzburg
gaberell.drachman@sbg.ac.at

Laudan (1977) claimed that the core of a research tradition evolves when apparently essential elements can be jettisoned without compromising the problem-solving success of the tradition. We want here to explore the converse case, viz. the resurrection of elements

of linguistic theory previously jettisoned. Examples are: a) Bever & Poeppel (2010) resurrect Analysis-by-Synthesis, under new backgrounds; and b) Drachman (2012) resurrects dissimilative vowel raising in Greek, under a Principles & Parameters re-analysis.

We extend the argument on the resurrection of jettisoned elements, from syntax and phonology (above) to prosody, viz. the case of the prosodic foot. We first recall that the larger prosodic entities – e.g. phonological word (PW), or phonological phrase (PPh) – are generally accepted as prosodic categories, despite disagreement on the number of these categories (Ito-Mester 2008). However, it is largely agreed that units below word (i.e. foot or syllable) are only rhythmic entities. In reopening this discussion (cf. Kabak & Revithiadou 2009) we find support from already explored areas of Greek phonology demanding the presence of a disyllabic foot. a) stress in AGk (Steriade 1988) as well as in SMGk (Malikouti-Drachman & Drachman (1989). b) truncated hypocoristics of proper names in SMGk (Malikouti-Drachman 1999), Cypriot (Drachman et al 2001), and AGk (Malikouti-Drachman & Xronopoulou 2003). c) Phonological processes such as vowel harmony (Revithiadou et al 2004/2006), and spontaneous consonant germination in Cypriot and the dialect of Kos (Malikouti-Drachman 2008).

The aim of this paper, based on the additional evidence for the ‘foot’ in the stressing of acronyms (Malikouti-Drachman & Drachman 2011), is to further support the resurrection of this previously jettisoned prosodic category, by processes involving the foot and recursivity.

Selected References (publishers omitted)

- Bever, T.G. & D. Poeppel. 2010. Analysis by Synthesis: A (Re) Emerging Program of Research for Language and Vision. NYU Psychology.
- Drachman, G. 2012. Cross-dialect/language parameters and the phonological reality of a ‘jettisoned’ process. Paper for the 5th Int. Conf. Mod Gk Dialects & Ling. Theory.
- Ito, J. & A. Mester. 2008. Rhythmic and Interface categories in Prosody. Paper at the 18th Japanese/Korean Linguistics Conference.
- Kabak, B. & A. Revithiadou. 2009. An interface approach to prosodic word recursion. *Phonological Domains: Universals and Derivations*. Grijzenhout, J. & B. Kabak (eds.), 105-112.
- Laudan, L. 1977. *Progress and its Problems*.
- Malikouti-Drachman, A. & G. Drachman. 2011. The stressing of Greek acronyms. In *Meletes* 2011: 257-266.

On the meaning and productivity of the Modern Greek prefix *iper-*: A corpus-based study

Angeliki Efthymiou, Georgia Fragaki & Angelos Markos

Democritus University of Thrace, University of Athens & Democritus University of Thrace

aefthym@eled.duth.gr

This paper aims at exploring the meaning and productivity of the Modern Greek prefix *iper-*, used to form adjectives, nouns, participles and verbs (e.g. *iperándropos* ‘superhuman’, *ipérvaros* ‘overweight’, *ipereθνικός* ‘supranational’, *iperektimó* ‘overrate’, *iperpsifizo* ‘vote for’, *iperpolitikopiiménos* ‘super-politicized’). The data used for the measurement of the productivity of *iper-* comes from the Corpus of Greek Texts (CGT), a synchronic corpus of Modern Greek, including approximately 28 million words from a variety of spoken and written text types. (For more details on the corpus, see Goutsos 2010). We follow Efthymiou, Fragaki & Markos (2012), which investigated the frequency and morphological productivity of Greek verb-forming suffixes with a corpus-based methodology, in a similar way to previous research on other languages (e.g. Baayen & Lieber 1991, Baayen 1992, Plag, Dalton-Puffer & Baayen 1999, Gaeta & Ricca 2003).

There has been no extensive research on the prefix, with the exception of two studies on its semantics (Efthymiou 2003, Gavrilidou to appear), which analyze it as an intensifying item, by employing data from lexicographic sources rather than corpora. The current paper takes a broader perspective by attempting to answer the following research questions:

- (a) How many meanings are expressed by the prefix *iper-*?
- (b) Is it equally productive in all meanings?
- (c) Is the evaluative meaning its most robust semantic pattern?
- (d) Is it equally productive across spoken and written registers?
- (e) Is it more productive in certain text types?

References

- Baayen, Harald. 1992. "A quantitative approach to morphological productivity." In Geert Booij, and Jaap van Marle (eds), *Yearbook of Morphology 1991*, 109-149. Dordrecht: Kluwer.
- Baayen, Harald, and Rochelle Lieber. 1991. "Productivity and English derivation: A corpus-based study." *Linguistics* 29: 801-843.
- Efthymiou, Angeliki. 2003. Prefixes and first constituents denoting intensity in Modern Greek. *Studies in Greek Linguistics* 23: 519-528. [in Greek]
- Efthymiou, Angeliki, Fragaki, Georgia, and Angelos Markos. 2012. "Productivity of verb forming suffixes in Modern Greek: A corpus-based study." *Morphology* 22 (4): 515-545.
- Gaeta, Livio, and Davide Ricca. 2003. "Frequency and productivity in Italian derivation: A comparison between corpus-based and lexicographical data." *Rivista di Linguistica* 15 (1): 63-98.
- Gavrilidou, Zoe (to appear). General aspects of intensity in Modern Greek. [manuscript in Greek]
- Goutsos, Dionysis. 2010. "The Corpus of Greek Texts: A reference corpus for Modern Greek." *Corpora* 5 (1): 29-44.
- Plag, Ingo, Dalton-Puffer, Christiane, and Harald Baayen. 1999. "Morphological productivity across speech and writing." *English Language and Linguistics* 3 (2): 209-228.

The morphosyntactic structure of the Greek past (perfect-passive) participle

Alexis Evangeliou
University of Patras
aeuaggeliou@upatras.gr

The Greek past (perfective, passive) participle (GPP) is used in combination with either of two auxiliary verbs, «έχω (*exo*)=to have» and «είμαι (*ime*)=to be» to form periphrases of the perfect tenses in the active and the passive voice respectively, as in the following examples:

- 1a. Έχω γραμμένο το γράμμα (*exo grameno to grama*)
Have-1sg write-p.prt-neut the letter
I have written the letter
- b. Το γράμμα είναι γραμμένο (*to grama ine grameno*)
The letter be-3sg write-p.prt-neut
The letter is written

As we can see from the examples above, the participle takes nominal inflection for number, gender and case. Furthermore, the GPP can be used as an adjective. It is inflected as adjectives are, and although it is considered to be a non-finite verbal type, a closer morphological analysis makes us believe that it retains certain elements of finiteness, in the sense that it always refers to an accomplished action in relation to the time being referred to

in the utterance, whether this be in the present, the future, or the past. Wasow (1977), distinguishes between verbal and adjectival PPs, adding that they do not constitute a uniform grammatical category and that only adjectival ones can function as DP modifiers. Verbal ones, on the other hand, attribute structural case and project θ -roles. In (1a) for example, the PP is verbal, attributing accusative case and the θ -role of theme to the DP *to grama*.

The participle in (1) is traditionally considered to be in the passive voice. However, as example (1a) shows the same participle can participate in active voice formations. On this basis it is argued that voice does not simply depend on the presence of the participial forma, but is further distinguished by auxiliary selection. More precisely, *exo* is used for active voice, and *ime* for mediopassive. Namely, in (1a) the DP *to grama* is realized as the object (internal argument) of the participle (with which it agrees), while in (1b) it is realized as the subject of the main verb and agrees in phi-features both with the verb and the participle.

On the basis of the above properties, we will provide evidence that the structures formed with these two auxiliaries and the GPP are biclausal (Kayne, 1989). The differences between the two will be attributed to their formal properties as these arise from the different auxiliaries. In this respect we will also account for the resultative reading associated with the *ime* structures. In example (1b) the sentence is referring to the result of the action of writing the letter, that is, that *the letter is written*. In (1a), on the other hand, it is mainly the action that is being referred to in *I have written the letter*.

Finally, we will look into GPPs formed by verbs, which do not form any other passive verbal types. Following Manzini & Savoia (2007), we will try to show that such PPs are not formed in the lexicon, but that morphosyntax has an essential role to play in them.

Key words: Morphosyntax, Greek past (perfect, passive) participle, biclausal structures, finiteness.

References

- Kayne, R., (1989), "Null Subjects and Clitic Climbing", in O. Jaeggli and K. Safir (eds.) *The Null Subject Parameter*, Dordrecht, Kluwer, pp.239-261.
- Manzini, M. R., & L. M. Savoia, (2007). *A Unification of Morphology and Syntax*. Oxon: Routledge.
- Wasow, T., (1977), "Transformations and the lexicon". In P. Culicover, T. Wasow & A. Akmajian (Eds), *Formal Syntax* (pp. 327-360). New York: Academic Press.

Η κειμενική στάση σε online κοινότητες αλληλοβοήθειας ηλικιωμένων

Παναγιώτης Ζαφείρης & Στέλιος Κυριάκου

Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου

stelios.kyriacou@cut.ac.cy

Η παρούσα μελέτη ανιχνεύει τις λεξικογραμματικές επιλογές σε μια διαμεσολαβούμενη με υπολογιστή κοινότητα αλληλοβοήθειας ηλικιωμένων (SeniorNet) που υποφέρουν από κατάθλιψη. Το αντικείμενο αυτής της έρευνας είναι να παρέχει μια ολοκληρωμένη ανάλυση, βασισμένη για πρώτη φορά στις αρχές της Ανάλυσης Λόγου, προκειμένου να διαπιστωθεί ο τρόπος υποστήριξης σε αυτά τα δεδομένα. Διάφορες μελέτες έχουν γίνει σχετικά με τη διαμεσολαβούμενη από υπολογιστή επικοινωνία (Computer-mediated communication) και την ηλικία (ageing), όπως για παράδειγμα, Ανάλυση Κοινωνικών Δικτύων και Αναλύση Περιεχομένου (Pfeil & Zaphiris, 2007), αλλά ποτέ δεν έχει γίνει ανάλυση του λόγου αυτών των κοινοτήτων. Η ανάλυση λόγου δίνει έμφαση στο χώρο της ταυτότητας και ειδικότερα στον τρόπο που παράγονται, συζητούνται και αναθεωρούνται οι προσωπικές, κοινωνικές και πολιτισμικές ταυτότητες μέσω συγκεκριμένων επιλογών στη

γλώσσα και στο ύφος σε ένα πλήθος επικοινωνιακών περικειμένων (Γεωργακοπούλου&Γούτσος 2008). Η έρευνα αυτή βασίστηκε στο μοντέλο της κειμενικής στάσης που εισήχθη από την Berman (2004) και το οποίο καταδεικνύει την σύνδεση και την αλληλεξάρτηση μεταξύ κειμένου, συγγραφέα και αναγνώστη. Σύμφωνα με το μοντέλο αυτό η γλωσσική έκφραση των κειμένων αποκαλύπτει τις σχέσεις του κειμένου, δημιουργού και αποδέκτη. Ο όρος περιλαμβάνει επίσης την εμπλοκή του συγγραφέα, την κοινωνικά υπαγορευμένη αξιολόγηση, την επιστημική και δεοντική τροπικότητα, την συγκινησιακή απόχρωση του περιεχομένου. Οι εκάστοτε λεξικογραμματικές επιλογές δημιουργούν διάφορα συνεχή του προσωπικού στο γενικό, του συγκεκριμένου στο αφηρημένο, του ειδικού στο γενικό και του εμπλεκόμενου στο αποστασιοποιημένο. Η παρούσα έρευνα επικεντρώνεται στο να διαπιστώσει πως εκφράζεται η κειμενική στάση των χρηστών της κοινότητας και πως διευκολύνεται η online επικοινωνία. Για το σκοπό αυτό έγινε ανάλυση 400 μηνυμάτων, τα οποία ανταλλάχθηκαν σε μια διαδικτυακή κοινότητα με θέμα συζήτησης την κατάθλιψη. Πιο συγκεκριμένα, στην έρευνα αυτή ανιχνεύθηκαν οι λεξικογραμματικές επιλογές των χρηστών και η λειτουργία τους για να διαπιστωθεί πως αναδύεται η κειμενική στάση των χρηστών αυτών. Τα αποτελέσματα αυτά συγκρίνονται με κοινωνιολογικά μοντέλα, με σκοπό να διαπιστωθεί η ύπαρξη συμφωνίας ή διαφωνίας μεταξύ τους και τέλος διερευνάται κατά πόσο η διαμεσολαβούμενη από υπολογιστή επικοινωνία επηρεάζει το φαινόμενο αυτό.

Βιβλιογραφία

- Berman, R. A. 2004. Introduction: Developing discourse stance in different types and languages. *Journal of pragmatics* 37, 105 – 124.
- Γεωργακοπούλου, Α. & Γούτσος, Δ. 2008. Σύγχρονες τάσεις και κατευθύνσεις της ανάλυσης λόγου. Στο Μόζερ, Α., Μπακάκου-Ορφανού, Α., Χαραλαμπίκης, Χ. & Χειλά-Μαρκοπούλου, Δ. (επιμ.). *Γλώσσας χάριν*. Τόμος αφιερωμένος από τον Τομέα Γλωσσολογίας στον Καθηγητή Γεώργιο Μπαμπινιώτη. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 349-361.
- Pfeil, U. and Zaphiris, P. (2007) Patterns of empathy in online communication. In *Proceedings of the SIGCHI Conference on Human Factors in Computing Systems* (San Jose, California, USA, April 28 - May 03, 2007). CHI '07. ACM Press, New York, NY, pp. 919-928.

Πώς η κουβέντα γίνεται εθνική αφήγηση

Μαρία Ζέρβα

Université de Strasbourg

mzerva@unistra.fr

Η παρούσα ανακοίνωση στηρίζεται σε υλικό που συλλέχθηκε μέσα στα πλαίσια κοινωνιολinguιστικής έρευνας στα χωριά Μπάφρα (Ιωάννινα) και Νέα Μπάφρα (Σέρρες). Τα χωριά αυτά δημιουργήθηκαν από Μικρασιάτες τουρκόφωνους πρόσφυγες, Δυτικοπόντιους κατά κύριο λόγο, μετά την Συνθήκη της Λωζάννης. Οι τουρκόφωνοι πρόσφυγες (100.000 από τους 1.200.000 πρόσφυγες που απογράφηκαν το 1928) αντιμετώπισαν τα ίδια προβλήματα με το σύνολο του εξόριστου πληθυσμού. Ωστόσο, δε θα ήταν υπερβολή να πούμε ότι, στην περίπτωση των τουρκόφωνων, τα προβλήματα ήταν μεγεθυμένα, ειδικά όσον αφορά το συμβολικό επίπεδο. Λόγω της τουρκοφωνίας, οι εν λόγω πρόσφυγες ήρθαν αντιμέτωποι με μια ακόμη πιο έντονη άρνηση αναγνώρισης, εκ μέρους των ντόπιων, της ταυτότητάς τους ως Ελλήνων, και συνεπακόλουθα του δικαιώματός τους να αποτελούν μέρος, σε πραγματικό αλλά και σε φαντασιακό επίπεδο, της ελληνικής κοινωνίας. Όπως είναι φυσικό, οι πρόσφυγες και οι απόγονοί τους

υιοθέτησαν περίτεχνες στρατηγικές για να απαντήσουν στα αρνητικά στερεότυπα που τους αφορούσαν και να διατρανώσουν την ελληνικότητά τους.

Σκοπός της ανακοίνωσής μας είναι να δείξουμε πώς το άτομο – ως τέτοιο, αλλά και ως μέλος μιας, τουλάχιστον όσον αφορά την ανακοίνωσή μας, κοινότητας – ενστερνίζεται τον κυρίαρχο εθνικό λόγο και διαπραγματεύεται το περιεχόμενό του ώστε να αποκομίσει τα μέγιστα δυνατά οφέλη, όχι μόνο στην εκάστοτε επικοινωνιακή κατάσταση, αλλά και όσον αφορά την κατασκευή της «διαχρονικής» του ταυτότητας. Πιο συγκεκριμένα, θα αναλύσουμε ένα απόσπασμα συνέντευξης 25 γραμμών (συνεχόμενη ροή λόγου), του οποίου μια λεπτομερής γλωσσολογική ανάλυση όχι μόνο μας πληροφορεί για την αφηγηματική του δομή αλλά και παραπέμπει διαρκώς στην εθνική αφήγηση με την οποία το αφήγημα διαλέγεται. Θα εστιάσουμε την προσοχή μας στην επιλογή του ρηματικού χρόνου, της έγκλισης, ορισμένων δεικτών λόγου, καθώς και στην πολυφωνία που διέπει το κείμενο.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Γεωργακοπούλου Α. & Γούτσος Δ. (1999). *Κείμενο και επικοινωνία* Αθήνα. Ελληνικά Γράμματα.
- Δελβερούδη Ρ. (1995). «Ο συμπληρωματικός δείκτης και», *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα* n° 15. Θεσσαλονίκη : 281-291.
- Fairclough N. (2003). *Analysing discourse. Textual analysis for social research*. London & New York. Routledge.
- Holland D., Lachicotte Jr. W., Skinner, D. & Cain, C. (1998). *Identity and Agency in Cultural Worlds*. Cambridge, Massachusetts/ London, England. Harvard University Press.
- Hosking G. & Schöpflin G. (επιμ.) (1997). *Myths and Nationhood*. London. Hurst & Company.
- Καλοκαιρινός Α. & Καρατζόλα Ε. (1992). «ΜΑ, ΟΜΩΣ, ΑΛΛΑ. Όψεις της αντίθεσης στον συνεχή λόγο», *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα*, n° 13. Θεσσαλονίκη : 391-408.
- Mishler E. G. (2006). «Narrative and identity : the double arrow of time», in de Fina A., Schifffrin D. & Bamberg M. *Discourse and Identity*. Cambridge University Press : 30-47.
- Tzeveleku M. (1995). *Catégorisation lexicale et aspect. Le système aspectuel du grec moderne*. Ανέκδοτη διδακτορική διατριβή. Παρίσι. Πανεπιστήμιο Paris 7 – Denis Diderot.
- Tsamadou-Jacoberger I. (1998). *Le nom en grec moderne. Marqueurs et opérations de détermination*. Paris/ Montréal. L'Harmattan.
- Zerva M. (2011). *Les Grecs orthodoxes turcophones : une étude sociolinguistique*. Ανέκδοτη διδακτορική διατριβή. Στρασβούργο. Πανεπιστήμιο Στρασβούργου.

Abstract objects and participial clauses in Classical Greek

Richard Faure

Université de Nice-Sophia Antipolis

faurerichard5044@neuf.fr

This paper is about the diversity of attitude verbs embedding participial argument clauses in Classical Greek (CG) and its implications for the perception of abstract objects (in the lines of Asher 1993). Among the wide range of CG complement clause types, participial clauses are taken to be selected by presupposition triggering, i.e. factive predicates (de Boel 1980). Though on the right track, this proposal is not correct since predicates like *dêlos* 'evident' do take participial clauses but are crucially not factive, but only veridical i.e. the presupposition does not project in nonveridical contexts (in Giannakidou's 1998 sense: "It is not evident that Peter came" does not entail that Peter came as "Jack does not know that Peter came" does). I then argue that, though they share a common feature (truth of their complement), a

more fine-grained typology of participial selecting predicates can be found. From their selection properties (Kühner-Gerth 1904:§481-482) two semantically coherent classes emerge:

1) Emotive and evaluative factive predicates (EEFPs): The subject entertains a judgmental relation to the proposition. They select for nominative and dative participial clauses and not for interrogative clauses (though accepting exclamative clauses). E.g. *khairō* 'rejoice', *katēgorō* 'accuse'

2) Cognitive factive (CFPs) (e.g. *oîda* 'know', *horō* 'see') and veridical predicates (VerPs) (e.g. *dêlos* 'clear', *deîknumi* 'show'): they involve an epistemic viewpoint of the subject on the proposition. They select for nominative and accusative participial clauses AND for interrogative clauses.

Striking is the fact that the two factive classes do not pattern together. This is a well-known fact in the literature (Kreutz 1998, Beaver 2010). I shall go a step further and claim that the syntactic distribution mirrors a selection difference. CFPs pattern with VerPs in that the presupposition of their complement does not always project (in the case of association of nonveridicality and focus: Beaver 2010), contrary to EEFPs. My claim is that this is due to the nature difference of their complement. EEFPs take facts, CFP and VP take true propositions. Contrary to propositions that can be false (selected by verbs like *nomízō* 'believe'), true propositions cannot prove false, but, as propositions, their truth can be suspended in specific contexts. This is confirmed by the possibility to embed interrogative clauses. Such clauses denote propositions whose truth value is unknown. Cognitive predicates are then suitable to embed them. On the other hand, facts and EEFPs are not compatible with truth suspension and are only suitable for exclamative clauses, which convey a presupposition (Abels 2010). Other arguments come 1) from the pronoun announcing a subordinate clause (I know *it* that...), which is rather neuter plural with EEFPs and singular with CFPs and VerPs. 2) other selection properties (emotives also select for fact denoting phrases like *epí* + dative).

References: Abels K. (2010) "Factivity in exclamatives is a presupposition," *Studia Linguistica* 64, 141-157. Asher N. (1993) *Reference to abstract objects in discourse*, Springer, Dordrecht. Beaver D. I. (2010) "Have you noticed that your Belly Button Lint colour is related to the colour of your clothing?" In R. Bäuerle et al. eds., *Presuppositions and Discourse*, Emerald, 65-99. de Boel G. (1980) "Towards a Theory of the Meaning of Complementizers in Classical Attic," *Lingua* 52, 285-304. Giannakidou A. (1998) *Polarity sensitivity as (non) veridical dependency*, Benjamins, Amsterdam. Kreutz P. (1998) "Une typologie des prédicats factifs," *Le Français moderne* 66, 141-181. Kühner R. and B. Gerth (1898-1904) *Ausführliche Grammatik der griechischen Sprache II: Satzlehre (1-2)*, Hahnsche Buchhandlung, Hanover.

Particles and focus: An insight into left periphery in Lysias

Giorgio Fogliani

Università degli Studi di Padova

giorgiofogliani@gmail.com

The particles system is one of the most peculiar characteristics of Ancient Greek. Although important studies have been devoted to particles, their function and their syntactic position still seem ambiguous and generic: Denniston says that particles "*tend to gravitate at its [the sentence's] opening, where the emphasis in Greek usually lies.*" (pp. lviii-lix). So δέ "*denotes either pure connexion, 'and', or contrast, 'but', with all that lies between*" (p. 162) and δὴ both "*denotes that a thing really and truly is so*" and "*marks (...) the broaching of a new topic*" (p. 239). A new approach ought to be tried.

Along my studies on the so-called left periphery (or CP) of two of Lysias' speeches (where left periphery is to be considered in the framework of the *cartographic project* as described by Paola Benincà and Luigi Rizzi) and particularly on the Focus field, data suggest that a connexion probably exists between particles system and left periphery, so that the former *marks* (or *proofs*) the "activation", i.e. the presence of the latter. This would also be the reason why particles "tend" to occupy the first positions in the sentence. More precisely, particles occur with focalised left-dislocated constituents (both contrast- and informational-focalisation) which have been moved from their original position for syntactical and pragmatic reasons. (In this paper) I will show that it might be worth establishing if *certain* particles occur specifically with Focus. Some pieces of evidence are already available: let us consider Lys. XII, 38 "οὐ γὰρ δὴ οὐδὲ τοῦτο αὐτῷ προσήκει ποιῆσαι" (no-PART-δὴ-nor-this-to-him-befits-to-do, "nor THIS should he do, ...": τοῦτο (*this*) is clearly an (Informational) Focus as it is 1) proleptic; 2) accompanied by a negative element such as *nor* (which marks, like καί-*even*, a focalisation) 3) quite far from the verb that takes it (the traditionally called *hyperbaton*) for it has stepped over the verb of the main clause and occupied a CP position.

A deeper analysis of the same corpus shows that δὴ often occurs with Focus, suggesting a sort of *specificity*. Proving this into a wider corpus and, moreover, finding other specificities for other particles (as it has been done for the correlation μέν-δέ in Dal Lago's thesis) would be a substantial contribution in both Greek grammar and generative syntax. Not only would such finding fit into the "classical" analysis, it would even enhance it, providing a more scientific framework to philologists' and grammarians' intuitions. In our case, for example, Denniston tells us, among many other remarks, that δὴ "*usually marks (...) the broaching of a new topic.*" where *a new topic* can easily be, in our terminology, a focalised element.

References

- Benincà P., Poletto C., *Topic, Focus and V2: Defining the CP Sublayers* in Rizzi L. (ed) "The Structure of CP and IP. The Cartography of Syntactic Structures, Volume 2", Oxford-NY 2004, pp. 52-75.
- Dal Lago N., *Fenomeni di prolessi (pro)nominale e struttura della periferia sinistra nel greco di Senofonte*, Padua 2010.
- Denniston J. D., *The Greek Particles*, Oxford 1950².
- Fogliani G., *Caratteri del focus in greco antico*, Padua 2012.
- Rizzi L., *The fine structure of the left periphery*, in Haegman L. "Elements of Grammar", Amsterdam 1997, pp. 281-337.

Subordination features in the history of Greek, their development and their decline: The case of anaphoric expressions

Ioannis Fykias & Christina Katsikadeli

University of Salzburg

Ioannis.Fykias@sbg.ac.at & Christina.Katsikadeli@sbg.ac.at

This contribution is a part of a more comprehensive study (based on Greek material) that deals with the diachronic development of formal syntactic traits and their interrelationship with the dichotomy between main and subordinate clauses in Indo-European. (Herrmann 1895, Kiparsky 1995). The first part of this study (Fykias & Katsikadeli forthcoming) focused on some devices signaling indirect speech that emerged in pre-classical and classical Greek, such as the development of a system of complementizers (ὅτι, ὥς) and some characteristic use of moods (optative of the indirect speech) as well as their partial decline as subsystems in post-classical Greek.

In the present paper, we deal with the diachronic development of a class of anaphoric expressions like *σφεῖς* in example (1), which -in pre-classical and classical Greek- occur only in subordinate clauses.

(1)	<i>élexan</i>	<i>hóti</i>	<i>pémpseie</i>	<i>sphās</i>
	say-IND.AOR.ACT.3PL	that	send-OPT.AOR.ACT.3SG	reflpron-M.ACC.PL
	<i>ho</i>	<i>Indōn</i>	<i>basileús</i>	
	ART-M.NOM.SG.	Indians-M.GEN.PL	king-M.NOM.SG	

‘they said that the king of the Indians had sent them’ (Xenophon, *Cyropaedia* 2.4.7)

Additionally, we investigate the way in which intensive language contact at certain periods of time (e.g. Hellenistic stage) may have contributed to mechanisms of linguistic innovations in connection with subordination traits.

References:

- Bubenik, Vit 1989: *Hellenistic and Roman Greece as a Sociolinguistic area*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.
- Fykias, Ioannis & Christina Katsikadeli (forthcoming) ‘Subordinationsmuster’ in der Geschichte des Griechischen in Interaktion mit der formalen Kennzeichnung der indirekten Rede, paper presented at the *Symposium in memoriam Manfred Mayrhofer (1926-2011)*, Vienna, May10th -12th 2012), Austrian Academy of Sciences.
- Hermann, Eduard. 1895. „Gab es im Indogermanischen Nebensätze?“. *Zeitschrift für Vergleichende Sprachforschung* 33:481–535.
- Jannaris, Antonios. 1897. *An Historical Greek Grammar chiefly of the Attic Dialect*. repr. 1968. Hildesheim, Georg Olms.
- Kiparsky, Paul. 1995. “The Indo-European Origins of Germanic Syntax”. *Clause Structure and Language Change*. ed. by Battye A. & I. Roberts, 140–170, Oxford: OUP.
- Kiparsky Paul (forthcoming) *Greek Anaphora in a Cross-Linguistic Perspective* ms. Stanford University and Zukunftscolleg Konstanz
- Powell, J. Enoch. 1933. Studies on the Greek Reflexive — Herodotus. *The Classical Quarterly* 27: 208-221.
- Powell, J. Enoch. 1934. Studies on the Greek Reflexive Thucydides. *The Classical Quarterly* 28: 159-174.
- Thumb, Albert. 1901. *Die griechische Sprache im Zeitalter des Hellenismus*. Strassburg: Trübner.

Morphosyntactic production in agrammatism: task related processing demands

Valantis Fyndanis, Michaela Nerantzini, Chrysa Pavlidou & Thaleia Michali

University of Athens & TEI of Epirus

valantis.fyndanis@gmail.com

Dissociations between functional categories have consistently been reported in non-fluent agrammatic aphasia. These dissociations were often attributed to the differential demands functional categories place on speakers’ processing system. However, studies reporting such dissociations did not always match their conditions in terms of ±presence (and number) of words intervening between the cue and the target functional category/verb form. For instance, in order to test tense and subject-verb agreement, Friedmann and Grodzinsky (1997) and Nanousi et al. (2006) auditorily administered sentence completion tasks in which, although there were no intervening words between the cue and the target in the agreement condition, in the tense condition 1-2 words intervened. Interestingly, both the above-mentioned studies found agreement to be significantly better preserved compared to tense.

Thus, this dissociation might be attributed—at least partly—to the above-mentioned between-condition design differences.

The goal of the present study is two-fold: to address the question whether the dissociations between functional categories in non-fluent agrammatic aphasia are genuine (that is, not attributable to design differences); to investigate whether the cue-target distance is one of the sources of the computational difficulty aphasic individuals encounter. To this end, we auditorily administered two versions of a sentence completion task to 5 Greek-speaking individuals with non-fluent agrammatic aphasia, with a 5-day interval in between. Both versions tested agreement, tense, and aspect, using the same trials. In the 1st version, however, there were no intervening words between the cue and the target, while in the 2nd version 4-5 words intervened. If the intervening words cause a drop in the aphasic participants' performance (compared to the "baseline" 1st task version), then this would point to the computational nature of the deficit in agrammatic aphasia. More specifically, this finding would suggest that the processing limitation of agrammatic speakers involves a reduction in the capacity of the input phonological component of their Working Memory system.

The results indicate that (a) the dissociations between functional categories found for three of the five agrammatic participants (aspect < tense/agreement) are genuine, and (b) the presence of intervening words between the cue and the target can cause a significant drop in the performance of at least some agrammatic individuals on the better preserved categories; this is the case with two of the agrammatic participants. Thus, at least for these individuals, we argue for a processing limitation that possibly involves a reduction in the capacity of their input phonological component/buffer.

References

- Friedmann, N., & Grodzinsky, Y. (1997). Tense and Agreement in agrammatic production: pruning the syntactic tree. *Brain and Language*, 56, 397-425.
- Nanousi, V., Masterson, J., Druks, J., & Atkinson, M. (2006). Interpretable vs. uninterpretable features: evidence from six Greek-speaking agrammatic patients. *Journal of Neurolinguistics*, 19, 209-238.

The system of intensifying prefixes in Greek

Zoe Gavriilidou

Democritus University of Thrace

zoegab@otenet.gr

This article is concerned with intensifying prefixes of Modern Greek, such as *arxi-*, *theo-*, *kata-*, *pan-*, *olo-*, *para-*, *pend(a)-*, *-xilio kai iper-*. Some of them have been discussed in previous research held by Συμεωνίδης (1984), Φωτίου (1998), Delveroudi & Vassilaki (1999), Ευθυμίου (2002), Γιαννουλοπούλου (2003), Valetopoulos (2004), Αναστασιάδη-Συμεωνίδη (2008) και Σαββίδου (2012). However, fruitful as these studies are, the relation between the semantic characteristics of the base and the intensifying prefix which is selected is still waiting for research. The aim of this article is to provide a new synthesis of how these prefixes are selected by the base, focusing on the question of how the bounded or unbounded character of the base relates to intensifying prefix selection. We posit that intensifying prefixes function as degree modifiers, raising the degree to which their gradable bases hold of their subjects. Some of them are similar to totality modifiers while others behave as boosters. They form a well structured system and their distribution depends on the open or closed scale (Kennedy & McNally 2005) on which the bases map their arguments. More specifically intensifying prefixes which behave as totality modifiers are

selected by bases associated with closed scales while prefixes which function as boosters are distributed with bases associated to open scales. The open or closed character of the scale depends on the aktionsart of the verbal or nominal bases and the bounded or unbounded character of adjectival bases. In addition, the preference of specific intensifying prefixes to attach to specific grammatical categories depends on whether they originate from prepositions / adverbs or nominals. Issues of adjectival polarity are also related to intensifying prefix distribution.

References

- Delveroudi R., & S. Vassilaki (1999). «Préfixes d'intensité en grec moderne : *para-*, *kata-*, *poly-*, et *olo-*». *Les opérations de détermination-Quantification / Qualification*. Ophrys: 149-167.
- Kennedy C. & L. McNally (2005). «Scale structure, degree modification, and the semantics of gradable predicates». *Language* 81, 345–81.
- Valetopoulos, F. (2004). «L'intensité absolue des adjectifs en grec», In Fefeuvre, F. & Noailly, M. (Eds) *Intensité, Comparaison, Degré, Travaux linguistiques du CERLICO* 17, Presses Universitaires de Rennes, 105-116.

References in Greek

- Αναστασιάδη-Συμεωνίδη, Α. (2008). «Το μόρφημα *θεο-* στην Ελληνική». Στο *Γλώσσας χάριν. Τόμος αφιερωμένος από τον Τομέα Γλωσσολογίας στον Καθηγητή Γεώργιο Μπαμπινιώτη*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 99-113.
- Γιαννουλοπούλου Γ. (2003). «Μορφήματα στα όρια ανάμεσα στην παραγωγή και τη σύνθεση. Η περίπτωση των *θεο-*, *ψιλο-* και *φέρνω*». *Πρακτικά του 6ου Διεθνούς Συνεδρίου Ελληνικής Γλωσσολογίας*. Ρέθυμνο.
- Ευθυμίου Α. 2002: «Προθήματα ή α' συνθετικά που δηλώνουν επίταση στη νέα ελληνική». *Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα* 23, 519-528.
- Σαββίδου, Β. (2012). «Μετριασμός και επίταση με τη χρήση των μορφημάτων *ψιλο-* και *θεό-*: ανάλυση σε σώματα κειμένων» Στο Γαβριηλίδου Ζ., Ευθυμίου Α., Θωμαδάκη Ε. & Π. Καμπάκη (επιμ.) *Επιλεγμένα κείμενα από το 10 Διεθνές Συνέδριο Ελληνικής Γλωσσολογίας*, Κομοτηνή, Δ.Π.Θ.
- Συμεωνίδης Χ. (1984). «Συμβολή στην ερμηνεία των νεοελληνικών συνθέτων με πρώτο συνθετικό το *θεο-*». *Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα* 5: 111-119.
- Φωτίου Ν. 1998: *Προδηματική μεγέθυνση και επίταση στη νέα ελληνική*. Μεταπτυχιακή εργασία. Θεσσαλονίκη: Α.Π.Θ.

Translation and cultural adaptation of the S.I.L.L. into Turkish for measuring strategy use in Muslim students learning Greek as a second language

Zoe Gavriilidou, Pinelopi Kambakis-Vougiouklis, Lydia Mitits & Noursen Molla
Democritus University of Thrace
zoegab@otenet.gr

Language learning strategies used by Turkish-speaking children having Greek as a second language were measured in previous research (Παπάνης 2008, Gavriilidou & Papanis 2010) with a 36 item Likert-scale instrument written in Greek which was based on O'Malley & Chamot's (1990) classification of learning strategies. Two were the basic restrictions of that instrument: first, the fact that it was written in Greek affected its validity, given the – sometimes – poor knowledge of Greek of the Muslim minority children in Greece; second, the data collected with that instrument as well as the results of the study were not comparable with other studies on learning strategy use, since the instrument usually used in the majority of such studies is the Strategy Inventory for Language Learning (S.I.L.L.). The

purpose of the present study is to record the process of adapting Oxford's (1990) Strategy Inventory for Language Learning (SILL) from English into Turkish with the aim to administer it to Turkish speaking students of the Muslim Minority in Thrace, Greece, in order to collect data of language learning strategy use concerning Greek as a second language. This research focuses on following the appropriate adaptation protocol that would maximize the questionnaire's reliability and validity both with the particular learner population and when used to compare the scores across cultures and languages. The original scale in English was translated into the local variety of Turkish by an educated bilingual native speaker of the variety. The translated scale was then back-translated and reviewed. Cross-cultural adaptation included the submission of the reviewed version to a panel of experts to obtain data on comprehensibility and appropriateness. After inclusion of the recommendations made by the professionals of the expert panel, the adapted version of the SILL was administered to 77 participants. Its internal consistency was calculated with Cronbach's alpha and found to be .89. Test-retest reliability ranged from fair to good for the total scale and its six-subcales.

References

1. Gavriilidou, Z., & Papanis, A. (2010). The effect of strategy instruction on strategy use by muslim pupils learning English as a second language, *Journal of Applied Linguistics*, 25, pp. 47-63.
2. O'Malley, J. and A-U. Chamot (1990). *Learning strategies in second language acquisition*. Cambridge: Cambridge University Press.
3. Oxford, R.L. (1990). *Language learning strategies: What every teacher should know*. New York: Newbury House.
4. Παπάνης, Α. (2008). *Στρατηγικές εκμάθησης μουσουλμάνων μαθητών της Θράκης κατά την εκμάθηση της αγγλικής ως ξένης γλώσσας*. Αδημοσίευτη διδακτορική διατριβή, Δ.Π.Θ, Αλεξανδρούπολη.

Πρωτοτυπική σημασία και χρονικότητα στις προθέσεις: Η περίπτωση της ομηρικής πρόθεσης εἰς

Thanasis Georgakopoulos
Humboldt Universität zu Berlin
athanasphil@gmail.com

Στόχος της παρούσας ανακοίνωσης είναι ο προσδιορισμός της πρωτοτυπικής σημασίας της πρόθεσης *εἰς* στην ομηρική περίοδο με βάση το θεωρητικό πλαίσιο της γνωσιακής γλωσσολογίας (π.χ. Langacker 1987). Παρότι αρκετές έρευνες έχουν εστιαστεί στην περιγραφή των σημασιών των προθέσεων στην ομηρική ελληνική (π.χ. Horrocks 1981), ζητήματα που αφορούν την έννοια της πρωτοτυπικότητας, όπως επίσης και τη δυνατότητα ή μη των (δυναμικών) προθέσεων να φέρουν ως εγγενές χαρακτηριστικό στη σημασιολογία τους την κίνηση, χρήζουν περαιτέρω διερεύνησης προκειμένου να φωτιστούν πλήρως. Από την ανάλυση καθίσταται σαφές ότι ο ακριβής προσδιορισμός της πρωτοτυπικής σημασίας πρέπει να περάσει μέσα από το φίλτρο πολλών διαφορετικών ενδείξεων. Μέσα από την εφαρμογή συγκεκριμένων κριτηρίων διαπιστώνεται ότι δύο είναι οι κυρίαρχες-ανταγωνιστικές πρωτοτυπικές σημασίες σε αυτή την περίοδο: η 'εγκινησιακή' (στην οποία η πρόθεση προβάλλει την κίνηση μιας οντότητας με στόχο το εσωτερικό μιας οριοθετημένης περιοχής) και η 'κινήσιακή' (στην οποία η πρόθεση προβάλλει την κίνηση της οντότητας με στόχο απλώς τον τόπο αναφοράς). Επιπλέον, στο πλαίσιο αυτής της ανακοίνωσης υποστηρίζεται ότι οι δυναμικές προθέσεις μπορούν υπό προϋποθέσεις να εκφράζουν την έννοια της κίνησης. Αυτό το εύρημα θέτει υπό αμφισβήτηση τη διάκριση των γραμματικών

κατηγοριών που γίνεται από τη γνωσιακή γραμματική σε χρονικές και αχρονικές. Για τη γνωσιακή οπτική, οι προθέσεις εντάσσονται στις λεγόμενες αχρονικές σχέσεις και στην ένταξη αυτή ενέχεται η έμμεση παραδοχή ότι οι προθέσεις δεν μπορούν να δηλώνουν κίνηση. Η εμπειρική ένδειξη προς επίρρωση της θέσης της «χρονικότητας» που προωθώ έρχεται από μία συγκεκριμένη δομή - που απαντά στην ομηρική και την κλασική περίοδο - στην οποία δείχνω ότι η δυναμικότητα προκύπτει μόνο από την πρόθεση.

Αναφορές

Horrocks, C. Geoffrey (1981). *Space and Time in Homer. Prepositional and Adverbial Particles in the Greek Epic*. New York: Arno Press.

Langacker, W. Ronald (1987). *Foundations of Cognitive Grammar, Vol. 1*. Stanford, CA: Stanford University Press.

Narrative and identity: The case of the bilingual Greek and Turkish Muslim community of Rhodes, Greece

Marianthi Georgalidou & Veranna Kyprioti
University of the Aegean
georgalidou@rhodes.aegean.gr

The aim of this paper is to discuss narrative contributions to conversations and life story interviews with members of the bilingual in Greek and Turkish Muslim community of Rhodes. It is based on research conducted in an ethnographic framework and aims at discussing the construction of minority identity through the verbal and non-verbal action presented in the narratives. Research has been going on for more than 10 years and comprises data produced during both structured and unstructured conversations. The questions addressed in the present paper concern the structure of narratives, their position within conversational sequences, and the linguistic choices made by the participants. More specifically, we investigate the variability of narrative structures found in the data, with special reference to minimal narrative contributions to conversations referring to repeated incidents in the life of the participants. Also, the phenomena examined involve the linguistic construction and positioning of *self* and *other* through referring terms and reported and direct-reported speech. (Archakis & Tsakona 2010, Georgalidou 2004, 2012) Based on the analysis, it will be shown that, via narratives, speakers construct variable dynamic identities and attitudes through a) the juxtaposition of reference terms, b) the verbal and/or non verbal action of the participants presented in the narrated incidents, and c) the conversational negotiation of narrative contributions.

References

Αρχάκης, Αργύρης & Τσάκωνα, Βίλλυ. 2010. *Ταυτότητες, Αφηγήσεις και Γλωσσική Εκπαίδευση*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.

Γεωργαλίδου, Μαριάνθη. 2004. "Η αφήγηση: Η συνομιλιακή διαπραγμάτευση ζητημάτων ταυτότητας στο πλαίσιο της δίγλωσσης γλωσσικής κοινότητας των Μουσουλμάνων της Ρόδου". *Πρακτικά 6th International Conference on Greek Linguistics*.

Γεωργαλίδου, Μαριάνθη. 2012. "Κοινότητες και αφηγήσεις. Η συγκριτική θεώρηση της περίπτωσης των Μουσουλμάνων της Ρόδου". *Διεθνής και Ευρωπαϊκή Πολιτική. Η Μεσόγειος και ο Κόσμος Χθες και Σήμερα*, 24, 87-95.

Linking CEFR levels to linguistic features of young learners' written narratives: A corpus-based study

Maria Giagkou, Vicky Kantzou & Spyridoula Stamouli
ILSP / "Athena" R.C.
mgiagkou@gmail.com

Since its release the Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) (Council of Europe, 2001) has become a major point of reference for language education. The CEFR adopts a notional/ functional approach to language use, describing the development of communicative competencies through “can-do statements”, without reference to the specificities of each linguistic system. In recent years, however, a growing number of research projects focus on combining knowledge of the CEFR proficiency levels, with research findings on the acquisition of various linguistic features by second language (L2) learners (Bartning *et al.* 2010).

The present study contributes to this line of research and aims at identifying the main characteristics of the written language produced by young L2 learners of Greek enrolled in Greek state schools. The ultimate goal of the study is to identify criterial features, which would help educators and researchers discriminate language proficiency levels in Greek.

To this end, a corpus of written productions was compiled. Students attending grades three to six of primary school were asked to write a narrative. To control for task effects on language performance, the same task was given to all participants, i.e. to write a short story based on the *Cat Story* picture series (Hickman 2003). The narratives were allocated to a CEFR level by two experienced Greek L2 researchers. Only scripts allocated to the same level by both evaluators were included in the final corpus, resulting in a corpus of 9.742 tokens in 150 scripts. Levels A2, B1 and B2 are represented in the corpus, with 50 scripts in each level.

Narratives were transcribed and manually annotated with respect to: a) clause boundaries and type of clause (independent / dependent and type of dependent), b) clitics within the verb frame, c) adjectives and adverbs, and d) discourse markers. Statistical analysis of the data (One-way ANOVA and Bonferroni test for post-hoc comparisons) revealed significant differences between all levels in terms of narrative length, as described by the number of tokens and types as well as the number of clauses. As for type of clause, the percentage of dependent clauses was found to discriminate both A2 from B1 and B1 from B2. Clitics within the verb frame were used by learners of all proficiency levels. However, levels A2 and B1 demonstrated more infelicitous uses. Number of adjectives and adverbs were found non-discriminatory. Only the type of adverb, i.e. evaluative vs. descriptive, can discriminate levels. Finally, the total number of discourse markers proved to be a successful discriminator of level B2. The analysis of types of discourse markers revealed significant differences between levels, e.g. decreased use of additives as the level increases. On the basis of these results, we propose a number of indices, which can be used as criterial features discriminating language proficiency levels in L2 Greek narratives.

References

- Bartning, I.; Martin, M. & Vedder, I. (eds.) 2010. Communicative development and linguistic development: intersections between SLA and language testing research. *Eurosla Monographs Series 1*. Available at: <http://eurosla.org/monographs/EM01/EM01tot.pdf>. (date accessed 16/1/2013).
- Council of Europe 2001. *Common European Framework of Reference for Languages*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Hickmann, M. 2003. *Children's discourse: Person, space and time across languages*. Cambridge: Cambridge University Press.

Pseudopartitives and adjectival quantifiers in present-day spoken Greek

In this paper, we examine the apparent lack of gender and number agreement in uses involving quantifying adjectives in present-day spoken Greek such as in (1)-(2):

(1) **Λίγο** ησυχία δεν βλάπτει. (<http://goo.gl/qo3RO>)

(2) ...να μαζέψουμε τσάι του βουνού, **λίγο** φακές... (<http://goo.gl/a80qO>)

Here, we aim to chart this phenomenon from a synchronic point of view, and to provide a preliminary account of the processes that gave rise to its development. Our investigation shows that non-agreement co-exists as a grammatical variant alongside typical agreement (*λίγο ησυχία* ~ *λίγη ησυχία*). It is, however, an option with only two adjectives, mostly *λίγο(ς)* and to a lesser extent *πολύ(ς)*. The non-agreeing variants of the two adjectives can modify nouns in NPs occupying all major syntactic positions (subject, direct object, preposition complement), though they are not found in positions that require a genitive case (indirect object, noun complement). With respect to the quantified nouns, they are exclusively either mass/[–count] or plural [+count]. The non-agreeing construction also appears to have a stronger partitive reading than its agreeing counterpart and to be roughly parallel to phrases such as *λίγο από ησυχία*.

Based on the semantic properties of the non-agreeing variants, we propose that what we are dealing with here is a special type of a pseudopartitive construction (PsP). The typical PsP consists of two nouns: (i) N1, a quantity denoting noun, and (ii) N2, a mass/[–count] noun or plural [+count] noun, for example *λίγα ποτήρια νερό* (Alexiadou *et al.* 2007). In the special type of PsP under investigation, the N1 position is not filled by an overt noun but by a phonologically empty one, *Quantity*, as shown in (3):

(3) [_{QP} [_{Spec} $\emptyset$] [_{Q'} [_Q *λίγο*] [_{MP} [_M *Quantity*] [_{N(P)} *ησυχία*]]]] (cf. Stavrou 2003: 342)

Positing the presence of *Quantity* explains the apparent non-agreement between *λίγο* and *ησυχία* in (1). As shown in the proposed syntactic structure, *λίγο* does not modify *ησυχία* but *Quantity*, which bears no inherent specification for gender and number. As a result, the modifying adjective appears in the default neuter singular form.

We further propose that this special type of PsP is the result of the reanalysis of constructions of verbal diminutivisation by means of the adverb *λίγο*, which are very productive in present-day spoken Greek (Canakis 2011). The reanalysis pathway we posit is shown in (4):

(4) [[*Κάντε λίγο*] [*ησυχία*]] > [*Κάντε [λίγο Quantity ησυχία]*]

The reanalysis was most probably facilitated by constructions having undergone extraction as in *Λίγο ησυχία κάντε* and by the morphological coincidence between the adverb and the neuter singular form of the adjective. Finally, we examine the possibility that the superficial non-agreement that arises between the adjective modifying *Quantity* and the noun in the special type of PsP in (1)-(2) may actually result in the emergence of a new type of adjectival quantifier that does not agree with the quantified noun in gender, number and case as suggested by examples such as those in (5) and (6) below.

(5) Το πολύ άγχος, η πίεση, ο **λίγο** ύπνος τον γονάτισαν... (<http://goo.gl/GpPU6>)

(6) Παρόλο που ο **πολύ** θόρυβος έφυγε... (<http://goo.gl/cJe3W>)

Focused cognate nouns and case: Evidence from Biblical Greek

Chiara Gianollo & Nikolaos Lavidas

University of Cologne & Aristotle University of Thessaloniki

chiara.gianollo@uni-koeln.de & nlavidas@auth.gr

Biblical Greek (BG) supports Pereltsvaig's (1999, 2002) generalizations that (i) no language is known that has only adverbial Cognate Nouns (CNs) while there exist languages that only have argumental CNs, and (ii) that in languages with rich case morphology, adverbial focused CNs are non-accusative (see 1a and b).

- (1) a. **ekhárēsan** **kharàn** **megálēn** **sphódra**
 rejoice:ACT.AOR.3PL joy:ACC great:ACC vehemently
 'They rejoiced exceedingly with great joy.' (Mt. 2.10)
- b. **kharâi** **khaírei** **dià tēn phōnēn** **toû numphíou**
 joy:DAT rejoice:ACT.PRS.3SG for the:ACC voice:ACC the:GEN bridegroom:GEN
 'And [the friend of the groom] hearing him, rejoices greatly because of the bridegroom's voice.' (Jo 3.29)

We will show that Case of CNs is distributed as follows in the diachrony of Greek: argumental CNs cannot be in the dative and adverbial focus-fronted CNs cannot be in the accusative. Furthermore, the majority of dative CNs in BG can be interpreted as a strategy to express focus on the predicate: an adverbial, non-modified CN in the dative case is fronted to the left periphery, and the resulting semantic effect is emphasis on the truth of the proposition.

We will propose that the fronting of dative CNs in BG may represent an alternative strategy to verb fronting, i.e. to V1 and VSO/VOS orders (which show an increase in Koiné Greek, Horrocks 2010: 108 ff.). The position targeted by BG cognate datives is Foc(us)P, a functional category discussed for Modern Greek first by Tsimpli (1990), for Koiné Greek by Horrocks (2010), for Classical Greek by Dik (1995) and Matić (2003), a.o.. Adverbials are well known for their ability to undergo operator movement to a focus position (cf. e.g. Cinque 1999: 19, 30ff.). In some cases, rather than being focused themselves, they are part of a bigger focused constituent. We will argue that examples like (2) are indeed cases where the whole verbal complex raises to FocP, resulting in postposition of the subject.

- (2) **tarakhēi** **tarakhthēsetai** **hē gē kai**
 disorder:DAT be-in-disorder:PASS.FUT.3SG the:NOM earth:NOM and
aporíai **aporēthēsetai** **hē gē**
 crushing:DAT crush:PASS.FUT.3SG the:NOM earth:NOM
 'With breaking shall the earth be broken, with crushing shall the earth be crushed.'
 (Isaiah 24.19)

The distinction between argumental and adverbial CNs, and the unity of the two types of adverbial ones, can be corroborated by a parallelism with subjects: subjects which need to be modified or focused are also more "adverbial" than argumental, and are only licensed when they add something to the verbal root (Alexiadou & Schäfer 2006), either by way of modification or by way of focusing.

References

- Alexiadou A. & F. Schäfer 2006. "Instrument subjects are agents or causers". Proceedings of the 25th West Coast Conference on Formal Linguistics, 40-48. Cinque, G. 1999. *Adverbs and Functional Heads: A Cross-Linguistic Perspective*. Oxford: Oxford University Press. Horrocks, G. 2010. *Greek: A History of the Language and its Speakers*. Second revised edition. Malden MA: Wiley Blackwell. Matić, D. 2003. "Topic, focus and discourse structure. Ancient Greek word order". *Studies in Language* 27.3, 573-633. Pereltsvaig, A. 1999. "Two classes of cognate objects". Proceedings of WCCFL XVII, 537-551. Pereltsvaig, A. 2002. "Cognate objects in Modern and Biblical Hebrew". In J. Ouhalla & U. Shlonsky (eds.), *Themes in Arabic and Hebrew Syntax*. Dordrecht: Kluwer, 107-136. Tsimpli, I.-M. 1990. "The clause structure and word order in Modern Greek". *UCL Working Papers in Linguistics* 2, 226-255.

For alternative classifications of declension system in Modern Greek

Rismag Gordeziani & Irine Darchia
Ivane Javakhishvili Tbilisi State University
irinedarchia@yahoo.com

The classification of the declension system in Modern Greek should be considered as an important issue of modern Greek linguistics. Since Antiquity the classification of the declension system in Greek has been changed several times. The classification of the declension system in Ancient Greek was based on the so-called linguistic principle, that is, on stem ending of the noun. In Modern Greek it was connected to the grammatical category of gender, that is, the linguistic principle of classification has been changed to so-called mnemotechnical one.

An officially recognized and widely spread classification of the declension system in Modern Greek had been proposed by prominent Greek linguist, M. Triandafyllidis, which shared the opinion of the well known scholar of the XIX c., A. Thumb, who first offered the classification of the declension system in Modern Greek according to gender. Therefore, M. Triandafyllidis' system has a number of opponents. Some of them tried to make their own, alternative classifications.

The alternative classifications proposed by following scholars should be mentioned: M. Filyntas, G. Zoukis, A. Mirambel, A. Tsopanakis, P. Mackridge, Kh. Kleris and G. Babiniotis. There are two classifications of declension system of Modern Greek made by Georgian scholars R. Gordeziani, I. Darchia, S. Shamanidi and S. Berikashvili.

The main principles of these classifications are different; the basis for M. Filyntas' and A. Tsopanakis' classification is the opposition of equal and unequal number of syllables; A. Mirambel, A. Tsopanakis, Kh. Kleris and G. Babiniotis proposed classifications based on the number of case endings; The number of cases, the ending of the Genitive and the gender category is used by P. Mackridge as a basis for defining the types of declension. G. Zoukis' classification has no common principle and it is based on the outdated patterns of noun declension.

Georgian scholars R. Gordeziani, I. Darchia and S. Shamanidi offered the classification of Modern Greek declension based on the diachronic analysis of the language, based on so-called linguistic principle, that is, on stem ending of the noun; while S. Berikashvili except of this principle took into consideration an equal and unequal number of syllables, i. e. isosyllabism and anisosyllabism.

As the above-mentioned works by Georgian scholars are less known to our foreign colleagues, the classifications offered by the Georgian Hellenists will be presented, analyzed and discussed in the paper.

Selected Bibliography:

- Berikashvili B., The Principles of Classification of the Declension System in Ancient and Modern Greek, Publishing Program "Logos", Tbilisi 2008.
- Gordeziani R., Darchia I., Shamanidi S., Ancient and Modern Greek. Comparative Grammar, Publishing Program "Logos", Tbilisi 2001.
- Ζούκης Γ., Γραμματική της Νεοδημοτικής, Αθήνα 1963.
- Κλαίρης Χ., Μπαμπινιώτης Γ., Γραμματική της Νέας Ελληνικής, Αθήνα, I – 1998, II – 2004.
- Mackridge P., Η Νεοελληνική Γλώσσα, Περιγραφική ανάλυση της νεοελληνικής κοινής, Αθήνα, 1990.
- Mirambel A., Η Νέα Ελληνική Γλώσσα, Περιγραφή και Ανάλυση, Θεσσαλονίκη 1988.
- Τριανταφυλλίδης Μ., Νεοελληνική Γραμματική (της Δημοτικής), Θεσσαλονίκη 2002.
- Τσοπανάκης Α., Νεοελληνική Γραμματική, Θεσσαλονίκη – Αθήνα 1994.
- Τσοπανάκης Α., Το Κλιτικό μας Σύστημα, Θεσσαλονίκη 1956.

Unagreement and "hidden" nominal structure

Georg Höhn
University of Cambridge
gfk3@cam.ac.uk

"Unagreement" (Hurtado 1985) describes an **apparent agreement mismatch** between a 3rd plural subject DP and 1st/2nd plural subject agreement on the verb (1) observed in various pro-drop languages (e.g. Spanish, Modern Greek, Bulgarian), cf., e.g., Ackema&Neeleman (In prep.). Other null subject languages like Italian and European Portuguese lack this construction.

- (1) Ftiaksame i fitites ena oreo keik. (Greek)
made.1pl the students a good cake
'We students made a good cake.'

For languages with articles, the availability of unagreement correlates with an **obligatory definite article** (2a) in adnominal pronoun constructions (APCs; "we linguists"), while lack of unagreement correlates with the **lack of an article** in APCs (2b).

- 2) a. *Unagreement*
emis i fitites (Greek)
nosotros los estudiantes (Spanish)
nie studenti-te (Bulgarian)
we *(DEF) students
- b. *No unagreement*
noi (*gli) studenti (Italian)
nós (*os) estudantes (E.Port)
we (*DEF) students

I suggest the structure (3) with person and definiteness features hosted on separate heads in the extended nominal projection/*xnP* for the APCs in (2a). The non-unagreement APCs in (2b) have regular pronominal determiners (Postal 1969, Rauh 2003, Roehrs 2005) encoding definiteness and person on a single head (4). Building on Panagiotidis' (2002) analysis of pronouns as full DPs with a silent noun e_N , I propose that the overtness of Pers and NumP in (3) can vary independently, generating 2x2 possible surface forms, **including unagreement**. In both kinds of languages the (non)-realisation of D is context-dependent (silent iff complement NumP is silent, i.e., in pronouns and "*pro*"). Therefore, non-realisation of the head encoding person features in (4), D_{pers} , is constrained to contexts with a silent complement, **banning unagreement**, which crucially involves overt material. The cross-linguistic variation is hence derived as interaction of the structural difference and a common condition on D-realisation.

- (3) [PersP Pers [DP D [NumP Num NP]]]
(gives rise to unagreement)

	overt Pers	silent Pers
overt NumP	APC	"unagreement"
silent NumP (e_N)	pronoun	" <i>pro</i> "

- (4) [D_{pers} P D_{pers} [NumP Num NP]]
(no unagreement)

	overt D_{pers}	silent D_{pers}
overt NumP	APC/regular DP	disallowed
silent NumP (e_N)	pronoun	" <i>pro</i> "

If the overtness of Pers depends on demonstrativity (cf. Rauh's 2003 analysis of pronominal determiners), the **illicity of overt pronouns in quantificational unagreement** (5) is explained by the fact that quantified phrases cannot be demonstrative.

- (5) (*Emis) poli taksidiotes aghapame ti Thessaloniki. (Greek)

we many travellers love.1pl the Thessaloniki

'Many of us travellers love Thessaloniki.'

This theory accounts for the cross-linguistic variation and suggests a **unified treatment of the structure of full DPs, pronominals and (at least referential) "pro"** in terms of (zero) spell-out of parts of the *xnP*. Open questions include the analysis of null subject languages lacking overt articles and the nature of the constraint on D realisation.

Προτασιακές συγκριτικές δομές της Νέας Ελληνικής: Οι δείκτες απ' όσο(ς), απ' ό,τι

Δήμητρα Θεοφανοπούλου-Κοντού

E.K.P.A.

dtheofan@phil.uoa.gr

Σύμφωνα με διαγλωσσικές αναλύσεις των προτασιακών συγκριτικών η παρουσία αναφορικού σε ορισμένες γλώσσες έχει ερμηνευθεί (α) ως κριτήριο παραγωγής των δομών απαλοιφής συγκριτικού (Comparative Deletion Constructions) με μετακίνηση αναφορικού, φανερού/,κενού, και (β) ως αποτέλεσμα διαφοροποίησης των δύο δομών, με *vs.* χωρίς αναφορικό, με τη σταθερή παρουσία του αναφορικού να σηματοδοτεί τον χαρακτηρισμό της πρότασης ως *συγκριτικής αναφορικής* (Corver 2006: 607-11) ή *συγκριτικής ελεύθερης αναφορικής* (Den Besten 1978).

Θέμα της ανακοίνωσης αυτής είναι η εξέταση των αναφορικών δεικτών σύγκρισης της Ελληνικής: (1) *Η σελήνη διαθέτει περισσότερο νερό απ' όσο/ό,τι η Αφροδίτη* (2) *Ο Κώστας ταξιδεύει πιο συχνά απ' ό,τι οι φίλοι του*, με τη σταθερή παρουσία αναφορικού να αποτελεί πεδίο αξιολόγησης απόψεων όπως οι (α) και (β).

Στο πλαίσιο ανάλυσης των συγκριτικών της Ελληνικής (Χειλά-Μαρκοπούλου 1986, Kennedy & Merchant 2000), τα αναφορικά ερμηνεύονται σε μεγάλο βαθμό ως «ελεύθερα εναλλασσόμενοι τύποι», γεγονός όμως που δεν ανταποκρίνεται, γενικά, στην κατανομή και τη λειτουργία τους και, κατ' επέκταση, στη δομή και την ερμηνεία των αντίστοιχων προτάσεων. Στόχος της ανακοίνωσης είναι να δείξω ότι:

(α) Οι ανωτέρω συγκριτικές διαφοροποιούνται: (ι) στις *συγκριτικές ελεύθερες αναφορικές* (απ' όσος, απ' ό,τι, με *α'* όρο ΟΦ. Περίπτωση (1)). Κριτήρια: ο τύπος του αναφορικού, η συμβατότητα με τον *α'* όρο, η παραγωγή της δομής, η κοινή συμπεριφορά στην εναρμόνιση των πτώσεων αναφορικής και κυρίας και η προθετική λειτουργία της *από* (μεριστική) και (ιι) στις *απότι'- συγκριτικές* (απ' ό,τι), με συγκρίσιμο όρο επίθετο, επίρρημα (Περίπτωση (2), αλλά και ΟΦ (β' ανάγνωση του *απ' ό,τι* ως *παρά'* στο (1)), που αντιστοιχούν στις συγκριτικές με απαλοιφή συγκριτικού. Κριτήρια: η υφή του *ό,τι*. Αναφορικό, απροσδιόριστο μόριο, μη ονοματικό, ασύμβατο με τον *α'* όρο. Ισοδύναμο με τον κενό τελεστή (Op) των δομών απαλοιφής (Kennedy & Merchant 2000), συνιστά ένα είδος λεξικού τελεστή που μαζί με την «απο-κατηγοριοποιημένη» *από* λειτουργεί απλώς ως δείκτης σύγκρισης.

(β) Η διαφοροποίηση αυτή νοούμενη ως διάκριση ονοματικών *vs.* μη ονοματικών ΦΣΔ, με το αναφορικό ως αντωνυμία *vs.* μόριο, παριστάνεται ως εξής: [προθ φρ από [φΑ Α [φΣΔ όσος_i [φρ χρόν..._i...]]] *vs.* [προθ.φρ απ' [φΣΔ ό,τι_i [φρ χρόν..._i...]]]

Εξετάζεται, τέλος, η δυνατότητα συσχετισμού των δύο δομικών σχημάτων, με αφετηρία τη διττή λειτουργία του *ό,τι*, και σχολιάζονται οι απόψεις (α) και (β) βάσει της προτεινόμενης ανάλυσης.

Επιλεγμένες αναφορές

Corver, N. 2006. Comparative deletion and subdeletion. In M. Everaert al. (eds) *The Blackwell Companion to Syntax* 15. Oxford: Blackwell, 582-637.

Den Besten, H.1978.On the presence and absence of *wh*-elements in Dutch *LI* 9: 641-671.

Kennedy, C. & J Merchant 2000 Attributive comparative deletion, *NLLT* 18: 89-146.
Χειλά- Μαρκοπούλου, Δ. 1986. *Τα συγκριτικά της Νέας Ελληνικής*. Διδ. Διατριβή.

Πληθυντικός και περιληπτικός
Ευαγγελία Θωμαδάκη
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
ninthom@otenet.gr

Ο χαρακτηρισμός «περιληπτικός», που αποδίδεται σε διάφορες κατηγορίες ουσιαστικών της νέας ελληνικής, υπονοεί ότι τα ουσιαστικά αυτά εμπεριέχουν δήλωση κάποιου είδους πολλαπλότητας ως συνόλου. Ωστόσο, τα σχετικά ουσιαστικά κάθε άλλο παρά απαρτίζουν μια και μόνη ομοιογενή ομάδα. Όπως δείχνουν τα παραδείγματα στο (1) μπορεί να είναι ουσιαστικά που διαφοροποιούνται ως προς την κλιτική τους συμπεριφορά σε σχέση με την αντίθεση ενικός –πληθυντικός ή η περιληπτική σημασία τους να σχετίζεται (αποκλειστικά ή δευτερευόντως) με τον παράγωγο χαρακτήρα τους ως λεξικών μονάδων (παραδείγματα στο 2) (βλ. Κλαίρης & Μπαμπινιώτης 2005, Ευθυμίου 1999).

- (1) (α) μόνο / κυρίως ενικός: *εργατιά, κοινό, υπόκοσμος*
(β) μόνο/ κυρίως πληθυντικός: *πεθερικά, άμφια, εντόσθια*
(γ) ενικός + πληθυντικός: *πλήθος, οικογένεια*
- (2) παραγωγικό επίθημα με σημασία περιληπτική
συγγενολόι, ανθρωπομάνι, εργατιά, παπαδαριό
σύνθετα
λαοθάλασσα, πλουσιόκοσμος
μαχαιροπίρουνα, γιδοπρόβατα

Επιπλέον η περιληπτική σημασία (συσχετίζεται αφενός με τη σημασία των λεγόμενων 'περιεκτικών' (δηλαδή παράγωγων όπως τα παραδείγματα στο 3), αφετέρου με την αλληλεπίδραση γένους και αριθμού (πρβλ. την εμφάνιση ουδέτερου γένους στον πληθυντικό στο (4), δηλωτική 'συλλογικότητας', βλ. Αναστασιάδη -Συμεωνίδη & Χειλά – Μαρκοπούλου 2003), καθώς και με τα λεγόμενα pluralia και singularia tantum.

- (3) *ελαιώνας, καλαμιώνας... πευκιάς... ψαριά*
- (4) *αδερφός/αδερφοί- αδερφή/αδερφές* αλλά *αδέρφια* (πρβλ. και *αδερφοξάδερφα* *αδερφοξάδερφο)

Η παρούσα έρευνα αναλύει τα δεδομένα της ελληνικής επιχειρώντας να συγκεκριμενοποιήσει την αλληλεπίδραση μορφολογικών και σημασιολογικών/ λεξικών παραγόντων και να διευκρινίσει το ερώτημα κατά πόσον ο πληθυντικός μπορεί να αντιμετωπιστεί με ενιαίο τρόπο ως χαρακτηριστικό των ουσιαστικών της ελληνικής, με βάση και τα πορίσματα της τυπολογικής και διαγλωσσικής μελέτης των ζητημάτων που συνδέονται με τον 'αριθμό' ως γλωσσική κατηγορία (Corbett 2000, Aquaviva 2008), και με τον 'περιληπτικό πληθυντικό' ειδικότερα (collective plural βλ. Gil 1996, Corbett 1996).

Βιβλιογραφικές αναφορές

Aquaviva, P. 2008. *Lexical Plurals*. Oxford:O.U.P./ Corbett, Gr. 2000. *Number*. Cambridge: C.U.P. /Corbett, Gr. 1996. Minor Number and Plurality Split. *Rivista di Linguistica* 8(1): 101-22. /Gil, D. 1996. Maltese "collective nouns": A typological Perspective. *Rivista di Linguistica* 8(1): 53-87. /Αναστασιάδη-Συμεωνίδη, Α. & Χειλά –Μαρκοπούλου, Δ. 2003. Συγχρονικές και διαχρονικές τάσεις στο γένος της ελληνικής. Στο: *Το γένος*. Αθήνα: Πατάκης, 13-56. /Ευθυμίου, Αγγ. 1999. Περιληπτική σημασία /αναφορά στα επιθηματοποιημένα ουσιαστικά της νέας ελληνικής. Στο: *Πρακτικά του Γ' Διεθνούς Συνεδρίου για την ελληνική γλώσσα*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 333-340./ Κλαίρης, Χ. & Μπαμπινιώτης, Γ. (σε συνεργασία με τους Μόζερ, Α., Μπακάκου-Ορφανού, Αικ., Σκοπετέα, Στ.) 2005. *Γραμματική της Νέας Ελληνικής (Δομολειτουργική-Επικοινωνιακή)*. Αθήνα Ελληνικά Γράμματα.

Εκφράζοντας την έκπληξη: Γλωσσικά μέσα στην ελληνική και στη βουλγαρική γλώσσα

Ευαγγελία Θωμαδάκη & Χριστίνα Μάρκου

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

ninthom@otenet.gr

Η έκπληξη, ως αντίδραση σε απροσδόκητη και ταυτόχρονα σημαντική για τον παραλήπτη πληροφορία, είναι άμεσα συνδεδεμένη με τη διαδικασία της αντίληψης, καθώς και με τη διανοητική δραστηριότητα του ανθρώπου και συγκαταλέγεται από αρκετές μελέτες στα βασικά συναισθήματα (βλ. ενδεικτικά Ortony & Turner 1990 για μια συνοπτική επισκόπηση των 'βασικών συναισθημάτων' σε διάφορες μελέτες). Εξετάζεται ως αμφίθυμη συναισθηματική κατάσταση, η οποία, ακριβώς επειδή μπορεί να συνδέεται με θετική ή αρνητική αποτίμηση, παρουσιάζει σημασιολογική σχέση με άλλα συναισθήματα όπως η οργή, ο φόβος, ο θαυμασμός, η χαρά κλπ.

Αντικείμενο της ανακοίνωσης αποτελεί η περιγραφή των γλωσσικών μέσων με τα οποία κωδικοποιείται η έκφραση της έκπληξης στην ελληνική και στη βουλγαρική γλώσσα. Η προσέγγισή μας στο θέμα λαμβάνει υπ' όψιν εν μέρει τη γλωσσολογική θεωρία των συναισθημάτων (Z. Kövecses, A. Wierzbicka) και εστιάζει κυρίως την ανάλυση στο επίπεδο του κειμένου, εξετάζοντας ποια είναι τα στοιχεία (λεξικές και φρασεολογικές μονάδες, ιδιαίτερες συντακτικές δομές, βλ. π.χ. την επανάληψη στα παραδείγματα 1 και 2) με τα οποία δηλώνεται σε διαφορετικά συγκεκριμένα περιβάλλοντα η έκπληξη ως συναισθηματική αντίδραση των εμπλεκόμενων προσώπων.

- (1) «Δικάστηκε στη δίκη των χουντικών κι αθώωθηκε».

«**Αθώωθηκε;**»

«Ναι. Τρεις μέρες μετά αυτοκτόνησε»

Σκαμπαρδώνης, *Μεταξύ σφύρας και Αλιάκμονος*, σ. 180

- (2) Утре пристига.

Αύριο έρχεται

- Утре?... Как така утре?

Αύριο; Πως αύριο;

Н. Йорданов, с. 451

Το γλωσσικό υλικό μας οδηγεί στη διαπίστωση ότι η έκπληξη συνήθως ακολουθείται ή συνοδεύεται από διεργασίες αξιολόγησης και εμφανίζεται «εμπλουτισμένη» με συμπληρωματικά επιστημικά στοιχεία, γεγονός, το οποίο ευθύνεται για τη θεώρηση της ως ιδιαίτερου είδους υποκειμενικής τροπικότητας στη βουλγαρική (Alexova 2003) (παράδειγμα 3).

- (3) Α! Το **било** вол!

Ι. Ιονκον από Alexova (2003: 191)

Α! Μα αυτό είναι βόδι!

Στόχος της μελέτης είναι η αντιπαραθετική ανάλυση του συνόλου των διαφορετικών μέσων γλωσσικής έκφρασης και η διαπίστωση των αποκλίσεων στη γλωσσική αντίληψη και στην έκφραση της έκπληξης.

Λέξεις-κλειδιά: συναίσθημα, έκπληξη, αξιολόγηση

Βιβλιογραφία

Alexova, K. (2003). *Admirativât v sâvremennija bâlgarski ezik*. Sofia: Sema.

- Dirven, R. (1997). Emotions as Cause and the Cause of Emotions. Στο: *The Language of Emotions: Conceptualization, Expression, and Theoretical Foundation*. -Philadelphia: John Benjamins Publishing Co., p. 55-87.
- Kövecses, Z. (2000). *Metaphor and Emotion: Language, Culture, and Body in Human Feeling* (Studies in Emotion and Social Interaction). Cambridge University Press.
- Lepenysheva, A. (2012). *Jazykovaja reprezentacija emocii udivljenija v anglijskom jazyke*. Sankt-Peterburg, Autoreferat dissertacii
- Ortony, A. Turner, J.T. (1990). What's basic about basic emotions. *Psychological Review* 97/3: 315-331.
- Wierzbicka, A. (1992). *Semantic, Culture and Cognition. Universal Human Concepts in Culture – Specific Configurations*. New York, Oxford, Oxford University Press.
- Wierzbicka, A. (1999). *Emotions across Languages and Cultures: Diversity and Universals* (Studies in Emotion and Social Interaction). Cambridge University Press.

Κατηγορίες πολυλεκτικών λεξικών μονάδων (multi-word units) σε ένα λεξικό περιφράσεων της Νέας Ελληνικής

Παρασκευή Θώμου
Πανεπιστήμιο Κρήτης
vthomou@edc.uoc.gr

Η φρασεολογία (phraseology) μιας γλώσσας αποτελείται από τις περιορισμένες (στη χρήση) και/ή δεσμευμένες (στη σύνταξη και σημασία), σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό, πολυλεκτικές μονάδες της γλώσσας (Cowie 1998). Η χρήση των μονάδων αυτών είναι τυποποιημένη, καθιερωμένη (institutionalized) (Moon 1997).

Στο πλαίσιο του προγράμματος «Ελληνόγλωσση Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση στη Διασπορά» (Εργαστήριο Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών του Πανεπιστημίου Κρήτης) συντάχθηκε ένα λεξικό περιφράσεων/ φρασεολογισμών της Νέας Ελληνικής, με στόχο την υποστήριξη της διδασκαλίας της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας. Οι παράγοντες που οδηγούν σε τυποποίηση των λ.μονάδων και αποτέλεσαν κριτήρια για τη ληματογράφησή τους είναι οι παρακάτω:

α) Η σημασιολογική δέσμευση, δηλαδή, η εξάρτηση και διαφοροποίηση της σημασίας ενός ή περισσότερων συστατικών της λ.μονάδας (Mel'čuk 1998):

(1) δίνω εξετάσεις

β) Η πραγματολογική δέσμευση, δηλαδή, η χρήση της λ.μονάδας σε συγκεκριμένες κοινωνικές περιστάσεις (Granger 1998, Wray 2002):

(2) Και του χρόνου!

γ) Ο βαθμός στερεοτυπίας (fixedness), δηλαδή, η δυνατότητα ή όχι λεξικής εναλλαγής (lexical substitutability) συστατικού/ών της λ.μονάδας:

(3) όπου ακούς πολλά κεράσια κράτα και μικρό καλάθι (στερεότυπη)

Ενδιαφέροντα ζητήματα που προέκυψαν κατά τη σύνταξη του συγκεκριμένου λεξικού αποτελούν:

α) οι περιγραφικές (schematic) λ.μονάδες, στις οποίες ένα συστατικό δεν είναι λεξικά παγιωμένο, αποτελεί «ανοικτή» λεξιλογικά κατηγορία:

(4) εδώ και [ΧΡΟΝΟ] → εδώ και ώρες, μέρες, μήνες, χρόνια, κλπ.

και η διαβάθμιση που παρουσιάζουν στην πλήρωση του κενού με μονάδα της ίδιας γραμματικής κατηγορίας, σημασιολογικής ή λεξικής κατηγορίας.

β) οι ημιδιαφανείς και διαφανείς στη σημασία λ. μονάδες:

(5) παίρνω τηλέφωνο κάποιον (ημιδιαφανής) - ο καιρός φτιάχνει (διαφανής)

Οι κατηγορίες αυτές θέτουν ζητήματα στην ελληνική ως δεύτερη γλώσσα. Οι διαφανείς λ.μονάδες παρά τη σπουδαιότητά τους δεν καταχωρούνται στα λεξικά των σπουδαστών της

αγγλικής (Siermann 2008). Ενώ ενδέχεται να τις θεωρήσει κανείς αδέσμευτες (free phrases), είναι τυποποιημένες και συνιστούν σε φυσική παραγωγή λόγου. Επιπλέον, η τυποποίηση των ημιδιαφανών και των διαφανών λ.μονάδων είναι πολύ πιθανό να διαφέρει από το αντίστοιχο λεξιλόγιο της πρώτης γλώσσας:

(6) **γράφω/δίνω** εξετάσεις - **sit/take exams** (*give exams)

Βιβλιογραφία

Cowie, A.P. (ed). 1998. *Phraseology: Theory, Analysis and Applications*. Oxford: Oxford University Press.

Granger, S. & F. Meunier (eds.). 2008. *Phraseology: an interdisciplinary perspective*. Amsterdam: J. Benjamins.

Meunier, F. & S. Granger. (eds.). *Phraseology in Foreign Language Learning and Teaching*. Amsterdam: J. Benjamins.

Διδασκαλία περιφράσεων της Νέας Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας σε ηλεκτρονικό περιβάλλον μάθησης

Παρασκευή Θώμου & Άσπα Χατζηδάκη

Πανεπιστήμιο Κρήτης

vthomou@edc.uoc.gr

Η πραγμάτωση του λόγου των φυσικών ομιλητών χαρακτηρίζεται από τη χρήση, σε κάποια αναλογία, τυποποιημένης φρασεολογίας (phraseology). Ο λόγος των μη φυσικών ομιλητών από την άλλη παρουσιάζει χαμηλή πυκνότητα σε τυποποιημένες (institutionalized) φράσεις (Howarth 1998, Granger 1998, Nesselhauf 2003) ή περιέχει λεξιλογικές αστοχίες, οι οποίες προκύπτουν από διαγλωσσικές διαφορές (**βγάζω** μια κραυγή- **give** a shout).

Στο ηλεκτρονικό περιβάλλον εκμάθησης της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας (Πρόγραμμα ΕΣΠΑ: «Ελληνόγλωσση Διαπολιτισμική Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση στη Διασπορά», που υλοποιείται από το Εργαστήριο Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών του Πανεπιστημίου Κρήτης) και συγκεκριμένα στο μαθησιακό περιβάλλον για το B2 επίπεδο γλωσσομάθειας εστίασαμε στη διδασκαλία περιφράσεων της Νέας Ελληνικής με ρήματα καθημερινού λεξιλογίου (**βάζω, παίρνω, ρίχνω, τρώω**).

Δυσκολίες παρατηρούνται στην εκμάθηση των περιφράσεων αυτών για τρεις λόγους:

α) οι μαθητές δεν έχουν αντιληφθεί τον τυποποιημένο χαρακτήρα τους (λ.χ. **δίνουμε εξετάσεις** άγριο Φυσική σε σχέση με το οι φοιτητές **εξετάζονται** στη Φυσική)

β) η σημασία τους δεν προκύπτει απαραίτητα από τις σημασίες των επιμέρους συστατικών (λ.χ. **παίρνω** πόδι από κάπου = με απολύουν, με διώχνουν)

γ) η σύνταξή τους διαφοροποιείται από περίφραση σε περίφραση (λ.χ. **παίρνω** θάρρος **από** κάποιον vs **παίρνω** εκδίκηση **για** κάτι)

Οι περιφράσεις δεν αποτελούν ένα ομοιογενές σύνολο πολυλεκτικών μονάδων, αλλά παρατηρείται εσωτερική διαβάθμιση από τη διαφανή και λιγότερο παγιωμένη περίφραση στην αδιαφανή και απόλυτα παγιωμένη. Η διαβάθμιση αυτή προκύπτει από παράγοντες που αφορούν τη σημασία (διαφάνεια-αδιαφάνεια), τη σύνταξη (frozenness), το βαθμό στερεοτυπίας (fixedness) / δυνατότητας λεξικής εναλλαγής (lexical substitutability) και τη μορφολογία (κλίση) των περιφράσεων. Η διαβάθμιση αυτή αντανακλάται στη δόμηση της διδασκαλίας των περιφράσεων. Στο συγκεκριμένο περιβάλλον μάθησης ο μαθητής αρχικά έρχεται σε επαφή με τη διαφανή (μεταφορική) περίφραση (**παίρνω** θάρρος **από** κάποιον), για να περάσει στην σύναψη που δεν ενέχει μεταφορά και παρουσιάζει συντακτικές και λεξικές ιδιομορφίες (**παίρνω** τηλέφωνο κάποιον) και έπειτα στην αδιαφανή και στερεότυπη περίφραση (**παίρνω** δρόμο **από** κάπου). Ο μαθητής εξοικειώνεται με τον

πολυλεκτικό χαρακτήρα των περιφράσεων ακολουθώντας βήμα προς βήμα την οικοδόμηση της καθεμίας, ενώ η σημασία της περιφράσης αποδίδεται ταυτόχρονα με εικόνα για ενίσχυση της διπλής κωδικοποίησης της σημασίας (Boers et al 2008: pictorial elucidation of meaning).

Βιβλιογραφία

- Boers F. & S. Lindstromberg (eds). 2008. *Cognitive Linguistic Approaches to Teaching Vocabulary and Phraseology*. Berlin: Mouton de Gruyter.
- Meunier F. & S. Granger (eds). 2008. *Phraseology in Foreign Language learning and Teaching*. Amsterdam: John Benjamins.

Re-expression of attitudes in the Modern Greek translation of the Argentinean comic strip Mafalda

Saidaly Viviana Ibarra Hidalgo

Autonomous University of Mexico City / National Autonomous University of Mexico
saidaly3@gmail.com

Attitudes are expressed explicitly or implicitly, using several linguistic and paralinguistic resources, including words, phrases, and colloquial expressions, as well as gestures, looks, and noises. Among these resources, interjections contribute to making the speaker's attitude manifest in the verbal interaction. From the point of view of linguistics, several classifications of interjections have been proposed based on their origin, communicative function, intentionality, conventionality or pragmatic attributes. Most theorists agree that proper interjections exhibit atypical phonotactic features, are monosyllabic, occur in initial position, require exclamative prosody, are syntactically independent, invariable and non-productive. From a pragmatics perspective, interjections have been considered an incomplete speech act, since they lack propositional content (Cuenca: 2006). More specifically, relevance-theoretic approaches have characterized interjections as partially encoded items that contribute to the explicitness of the communicative intentions. According to Wharton (2003), interjections are instructions that contribute to the identification of the speaker's attitude or mental state. Rather than encoding conceptual meaning, interjections index a range of attitudes that vary depending on the specific communicative situation; they are partly natural, partly encoded elements along a 'showing/saying' continuum. Interjections pose a challenge to translators for a number of reasons: both their identification and interpretation depend on the translator's pragmatic and sociolinguistic competence, the attitudinal descriptions they activate are unstable and vague, they represent dialectal varieties and it is difficult to find an identical equivalent in the target culture, etc. The purpose of this research is to describe instances of interjections that fall at various points along the continuum between 'showing' and 'saying' in the Argentinean comic strip *Mafalda*, and its Modern Greek translation, in order to pinpoint patterns that may be of help in formulating generalizations applicable to the translation of interjections in comics.

References

- Blakemore, D. (1987). *Semantic Constraints on Relevance*. Oxford: Blackwell
- Brian, J. y Philippaki-Warbuton, I. (1987). *Modern Greek*. London: Croom Helm Publishers.
- Cuenca, M. J. (2006). Interjections and Pragmatic Errors in Dubbing. *Meta: Journal des traducteurs / Meta: Translators' Journal*, 51(1), 20-35.
- Edeso, V. (2009). *Contribución al estudio de la interjección en español*. Berna: Peter Lang AG, International Academic Publishers.

- Hatim, B. y Mason, I. (1990). *Discourse and the translator*. London: Longman.
- Quino-Lavado, J. (2007). *Toda Mafalda*. Buenos Aires: Ediciones De la Flor.
- Mirambel A. (1978). *Η νέα ελληνική γλώσσα. Περιγραφή και ανάλυση*. Thessaloniki: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών – Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη.
- Wharton T. (2003). Interjections, language and the 'showing' 'saying' continuum. *Pragmatics and Cognition*. 11:1, 39-91.
- Ntiliou, A. (2010). *Ο ρόλος και η χρήση των επιφωνημάτων στη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας ως δεύτερης*. Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Πατρών, Patras, Greece.

Again on the dialectal variations of Ancient Cretan

Enrique Nieto Izquierdo

Universidad Autonoma de Madrid

enrique.nieto.1977@gmail.com

Ernst Kieckers, in his work of (1908) on the Doric variant of the island of Crete, concluded that it was not a uniform dialect but three different variants could be seen through the inscriptions: Eastern Cretan, Central Cretan, with its epicenter at Gortys, and Western Cretan. Among others, the most important dialectal features by which Kieckers established the dialectal areas in Crete we find the outcome of:

1. secondary *-ns(-)*: Centr. Cr. κριθένσι, τόνς vs. E.-W. Cr. πληθύωσας, τός.
2. The hiatus /eo/: Centr. Cr. φοικίοντες vs. E.-W. Cr. εὐχαριστῶμες.
3. The groups **-k(h)j-* etc.: Centr. Cr. μέττον (ὀρθάκιν) vs. E.-W. Cr. ἥμισσον.
4. The groups **-dj-* etc.: Centr. Cr. δικάδδεν (διακομιπτόντων) vs. E.-W. Cr. ψαφιζόμενος.
5. The group **-sth-*: Centr. Cr. δέκσαθθαι (δέκετθαι) vs. E.-W. Cr. χρῆσθαι.

Kieckers' conclusions made their way to the most important works on Ancient Greek Dialectology (Bechtel 1923, Buck 1955), and are considered the *theoria recepta*. But, later on, these conclusions were challenged by Bile (1988) and Brixhe-Bile (1991). According to these authors, Kieckers' analysis fails in its interpretation of the *data*, given that: 1) he mixed examples of the VIIth c. from Central Crete with other of the Hellenistic period from the Eastern and Western areas, when Cretan was strongly influenced by the Attic-Ionic *koine*, and also the Doric *koina*. Thus the dialectal authenticity of the recent *data* is doubtful; and 2) in Western and Eastern Crete there are also other forms from the same period, which are contradictory between them, ex. gr. γένιος (att. γένους) vs. εὐχαριτῶμες in the case of the hiatus /eo/. This fact leads the authors to conclude that some forms can be due to an ultracorreption made up from the equation *koine* X : dialectal Y ("*hyperdialectalism*"), thus *koine* εὐχαριστοῦμεν : Cretan εὐχαριτῶμες, as *koine* βουλή : Cretan βωλά.

In this paper I will focus on the *dossier* of secondary *-ns(-)* and the hiatus /eo/ in order to re-evaluate the two theories explained above. We will see that neither Kieckers nor Brixhe-Bile are totally right in their respective analyses, so I will propose a third solution.

References

- Bechtel, F., 1923: *Die griechischen Dialekte. Zweiter Band: Die westgriechischen Dialekte*, Berlin.
- Bile, M., 1988: *Le dialecte crétois ancien*, Athènes.
- Brixhe, C. and M. Bile, 1991: "Le dialecte crétois: unité ou diversité?", in C. Brixhe (ed.), *Sur la Crète antique. Histoire, écritures, langues*, Nancy, pp. 85-138.
- Buck, C. D., 1955: *The Greek Dialects*, Chicago.
- Kieckers, E., 1908: *Die lokalen Verschiedenheiten im Dialekte Kretas*, Marburg.

“A question of going public of private”: Δεδομένα από τη γλωσσική χρήση παιδιών προσχολικής ηλικίας στο διδασκαλικό περιβάλλον της Κύπρου

Έλενα Ιωαννίδου & Άντρη Σοφοκλέους

Πανεπιστήμιο Κύπρου & Πανεπιστήμιο Λευκωσίας

ioannidou.elena@ucy.ac.cy & sophocleous.a@unic.ac.cy

Πολύ συχνά οι ομιλητές χρησιμοποιούν διαφορετικές γλωσσικές ποικιλίες για να αναπαραστήσουν τον κόσμο τους και να διεκδικήσουν κοινωνικούς ρόλους (Halliday, 1985). Έρευνες από το χώρο της γλωσσικής κοινωνικοποίησης καταδεικνύουν ότι τα παιδιά, πρώτον, χρησιμοποιούν ποικίλα γλωσσικά μέσα για να διαπραγματευτούν νοήματα και σημασίες, ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού (Moyles, 1989), και δεύτερον, μεταχειρίζονται τις πολυδιάστατες έννοιες «δημόσιο/ιδιωτικό» (Hill, 2001) ως επικοινωνιακά φαινόμενα στις γλωσσικές τους πρακτικές σε διαφορετικά πεδία. Η Hill (2001) διακρίνει τις εξής τέσσερις διαστάσεις που κατηγοριοποιούν μια επικοινωνιακή πράξη ως δημόσια ή ιδιωτική: το χώρο, τη θεματολογία, τους ομιλητές και το ύφος της συνομιλίας. Παρόλα αυτά, δεν υπάρχει ένα ξεκάθαρο συνεχές που να ορίζει απόλυτα τι είναι δημόσιο και τι ιδιωτικό, αφού η διαχωριστική γραμμή μεταξύ των δύο είναι συνεχώς υπό διαπραγμάτευση και υπό αναδόμηση (Gal 2002), ακόμα και σε συγκεκριμένα στα οποία τα όρια μεταξύ των δύο αναμένεται να είναι πιο ξεκάθαρα (π.χ. σχολείο, σπίτι).

Στην παρούσα εργασία, διερευνούμε τη γλωσσική χρήση παιδιών προσχολικής ηλικίας στο διδασκαλικό πλαίσιο της Κύπρου και επικεντρωνόμαστε στον τρόπο που χρησιμοποιούν την Κοινή Νέα Ελληνική και την Κυπριακή Διάλεκτο στο σχολείο, που παραδοσιακά θεωρείται ως «δημόσιο» πεδίο, και στο σπίτι, που θεωρείται πιο «ιδιωτικό» πεδίο. Συγκεκριμένα, η έρευνά μας αποσκοπεί στο να εξετάσει κατά πόσον τα παιδιά προσχολικής ηλικίας διαχωρίζουν τον κοινωνικό τους κόσμο σε ιδιωτικό και δημόσιο, εντός και εκτός του σχολείου και κατά πόσον η χρήση διαφορετικών γλωσσικών ποικιλιών παίζει ρόλο σε αυτό το διαχωρισμό. Οι κύριες μέθοδοι συλλογής δεδομένων ήταν η συμμετοχική και μη-συμμετοχική παρατήρηση με ηχογραφήσεις και βιντεογραφήσεις παιδιών σε δύο διαφορετικά πεδία. Συγκεκριμένα, έγιναν παρατηρήσεις σε 25 παιδιά ηλικία 4-5.5 ετών μέσα στην τάξη και σε 8 παιδιά 4-6 ετών κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού τους στο σπίτι. Η ανάλυση των δεδομένων βασίστηκε σε μοντέλα ανάλυσης από το χώρο της Ερμηνευτικής Κοινωνιογλωσσολογίας, της Ανάλυσης Λόγου και της Εθνογραφίας της Επικοινωνίας (βλ. Hymes 1974, Goodwin 2006, και Kyratzis 2007). Τα δεδομένα καταδεικνύουν ότι τα παιδιά από την ηλικία των τεσσάρων διαχωρίζουν τον κοινωνικό τους κόσμο σε ιδιωτικό και δημόσιο, χρησιμοποιώντας και αντιπαραβάλλοντας διαφορετικές γλωσσικές ποικιλίες. Παρόλα αυτά, ο διαχωρισμός αυτός δεν είναι πάντα προβλέψιμος αφού τα όρια μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού δεν είναι ευκρινή και σταθερά. Διαφάνηκε, επίσης, ότι ο τρόπος κατά τον οποίο τα παιδιά χρησιμοποιούσαν τις διάφορες γλωσσικές ποικιλίες αποτελούσε συχνά δείκτη τοποθέτησης και επιτέλεσης με στόχο τη διαφοροποίηση στο ύφος και στο στιλ της συνομιλίας-γλωσσικής πράξης.

Βιβλιογραφία

- Gal, Susan. 2002. A Semiotics of the Public/Private Distinction. *differences: A Journal of Feminist Cultural Studies* 13(1). 77-95.
- Goodwin, Marjorie H. 2006. *The hidden life of girls: Games of stance, status, and exclusion*. Oxford: Blackwell Publishing Ltd.
- HALLIDAY, M. A. K. 1985. *An introduction to functional grammar*, London, Arnold.

- Hill, Jane. 2001. Mock Spanish, Covert Racisms and the (Leaky) Boundary between Public and Private Spheres. In Gal, Susan & Woolard, Kathryn (eds.), *Languages and Publics: The Making of Authority*, 830102. Manchester: St. Jerome's Press.
- Hymes, Dell. 1974. *Foundations in Sociolinguistics: An Ethnographic Approach*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press.
- Kyratzis, Amy. 2007. Using the social organisation affordances of pretend play in American preschool girls' interactions. *Research on Language and Social Interaction* 40(4). 321-352.
- Moyles, J.R. (1989). *Just playing? The role and status of play in early childhood education*. Milton Keynes: Open University Press.

Cappadocian kinship terms

Mark Janse
Universiteit Gent
Mark.Janse@UGent.be

Cappadocian kinship systems are very interesting from a sociolinguistic and anthropological perspective because of the mixture of inherited Greek and borrowed Turkish kinship terms. Precisely because the number of Turkish kinship terms differs from one variety to another, it is necessary to talk about Cappadocian kinship systems in the plural rather than about THE Cappadocian kinship system in the singular. Although reference will be made to other Cappadocian varieties, this paper will focus on the kinship systems of Mišotika and Aksentika, the two Central Cappadocian dialects still spoken today in several communities in Greece. Particular attention will be given to the use of borrowed Turkish kinship terms, which sometimes seem to co-exist together with their inherited Greek counterparts, e.g. *mána* vs. *néne* 'mother', *ailfó/aelfó* vs. *yardáš* 'brother' etc. In the final part of the paper some kinship terms with obscure or hitherto unknown etymology will be discussed, e.g. *káka* 'grandmother', *ižá* 'aunt', *lúva* 'uncle (father's brother)' etc.

F0 alignment and scaling as markers of prosodic constituency in Standard Modern Greek

Evia Kainada
University of Ioannina
ekainada@gmail.com

Many proposals have been presented regarding the number and nature of prosodic levels within the prosodic structure (e.g. Beckman 1986, Nespor & Vogel 1986). These often rely on variable phenomena to account for prosodic domains (e.g. sandhi phenomena vs F0 for postulating different domains). The present paper investigates the alignment and scaling of F0 in Standard Modern Greek as a marker of prosodic constituency (rich as in Nespor & Vogel 1986 vs. more restricted as in Arvaniti & Baltazani 2005).

Five native speakers of SMG produced sentences consisting of *adjective#noun* structures (#=prosodic boundary of varying strength). Boundary strength was manipulated by changing the syntactic affiliation of the pre- and post-boundary words and the length of the phrases (8 items*4 boundary conditions*2 repetitions*5 speakers = 320 utterances). In terms of prosodic analysis, if we use Nespor & Vogel's syntax-prosody mapping, the four conditions included boundaries between prosodic words (ω), phonological phrases (ϕ), and two between intonation phrases (ι) of different length.

Figs. 1 and 2 show respectively the scaling and alignment of the pre-boundary peak in each boundary strength condition. A clear distinction is seen between the first condition

(boundary between ω s) and the rest, whereby the overall intonational contour is markedly different (statistical difference for L2 and H1toL2 slope), and the H, as expected, is aligned *before* the final syllable, indicating that it is *not* a phrase accent (systematically same results across speakers). On the contrary, in all other conditions the H aligns within the final syllable and pre- and post-boundary scaling is *gradual*; more declination and lower scale reset occurs in the proximity of stronger boundaries.

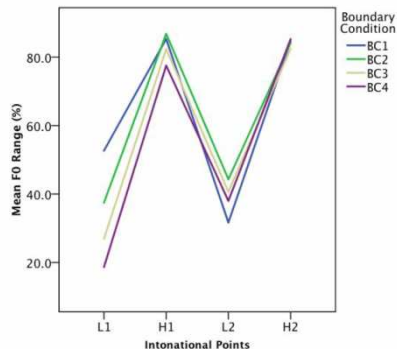

Figure 1: Scaling of L1 and H1 pre-boundary and L2 and H2 post-boundary targets

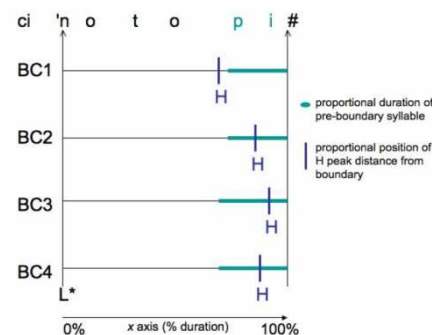

Figure 2: Alignment of pre-boundary peak with respect to the pre-boundary syllable

On the basis of intonational demarcation, a two-way prosodic level distinction is found, confirming Arvaniti and Baltazani's (2005) proposal of a single intermediate phrase level between the ω and the IP. Declination and reset in higher order domains vary *gradiently* depending on the strength of the upcoming prosodic boundary, suggesting that a theory of prosodic structure must incorporate the possibility of variable strengths of one and the same domain. Either a recursive prosodic structure needs to be allowed, at least in higher order domains, or some marker of strength at the end of each domain.

References

- Arvaniti, A. & Baltazani, M. (2005), Intonational analysis and prosodic annotation of Greek spoken corpora, in S.-A. Jun, ed., *Prosodic Typology: The Phonology of Intonation and Phrasing*, Oxford University Press, pp. 84-117.
- Beckman, M. E. (1986), *Stress and Non-Stress Accent*, Dordrecht: Foris.
- Nespor, M. & Vogel, I. (1986), *Prosodic Phonology*, Foris Publications.

Gender agreement and nominal inflection in ancient Greek

Konstantinos Kakarikos

k_kakarikos@hotmail.com

TOPIC: Gender agreement is an interesting linguistic phenomenon with a central position in the relevant literature. Its importance is due to the fact that apart from the current view which considers syntax and semantics as the crucial factors defining gender agreement, a new approach (Corbett 1998, 2006) claims that morphology is an equally important factor in setting out the parameters of its realization with regard to the semantic-syntactic information and the morphological peculiarities of a language.

DATA: In this context, the aim of the paper is to investigate the role of morphology in the realization of internal (1) and external (2) gender agreement constructions in ancient Greek. The external evidence speaking for this special role of morphology is (a) the inadequacy of syntax to explain alone the inconsistencies of gender agreement attested in structures with two or more substantives and an adjective agreeing not with the closer one (3), (b) the impotence of semantics to interpret the dominance of particular genders (like neuter) over others (4) and finally (c) the fixed relation of inflectional and derivational affixes with particular genders (Schwyzer 1958).

- (1) πόλις₁ ἔρημη₁ μεγάλη₁ (*Xen. An.1.5.4*)
- (2) δηλοῖ₁ ψευδῆ₁ τὴν διαθήκη₁ οὖσαν (*Dem. 45.34*)
- (3) ἀρχή₁ καὶ θεός₁ ἐν ἀνθρώποις₁ ἰδρυμένη₁ (*Pl. Leg.775e*)
- (4) ἄπιστοι₁ ταῖς πολιτείας₁ ἢ τυραννίδ₁ (*Dem. 1.5*)

DISCUSSION: In current morphological theory, morphology is responsible for the realization of syntactic information like agreement, case assignment etc, through inflectional forms derived by a set of language specific morphological features. However, two elements: the type of the morphological features involved each time and also their internal relations defined in terms of a geometrical hierarchy (Harley & Ritter 2002) put limits to the inflectional forms available for the realization of the syntactic constructions of a language. In ancient Greek, gender agreement depends on the features of animacy and gender. Both features are lexical (not syntactic) and co-operative (Booij 1995, Ralli 2005); as such they are crucial for the organization of the ancient Greek nominal inflection. Specifically, animacy underlies the original indo-european system of thematic and athematic inflections with two sets of morphological endings distinguishing between animate and inanimate nouns and adjectives, while gender reflects a reformed version of this system which involves also the newly formed a-inflection and shows a tripartite set of endings which distinguishes between masculine, feminine and neuter nouns (Morpurgo 1968, Sihler 1995 among others). This historical change is important, on the one hand, because it reveals the dynamics and the limits of the inflectional system to realize syntactic information and, on the other, because it stresses the complementary role of morphology in interpreting the formation of gender agreement structures in addition to syntax and semantics and also in confining their inconsistency in explaining constructions like those in (3) and (4).

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και επίκληση στην ειλικρίνεια

Φρύνη Κακογιάννη-Ντοά & Ελένη Τζιάφα

Πανεπιστήμιο Κύπρου

eltziafa@yahoo.gr

Η παρούσα ανακοίνωση έχει ως αντικείμενο μια έρευνα αναφορικά με τα γλωσσικά στοιχεία επίκλησης της ειλικρίνειας εντός ενός σώματος κειμένων πολιτικού λόγου. Πιο συγκεκριμένα, θα καταγράψουμε τους τρόπους και τα μέσα με τα οποία πραγματοποιείται η επίκληση της ειλικρίνειας σε ένα σώμα κειμένων πολιτικού λόγου, το οποίο απαρτίζεται από τα πρακτικά του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και περιλαμβάνει μέχρι στιγμής τριάντα εκατομμύρια λέξεις (Koehn, 2005).

Η παρούσα έρευνα αποτελεί μια απόπειρα εμβάθυνσης στον πολιτικό λόγο, στον οποίο τα στοιχεία πειθούς και επίκλησης στην ειλικρίνεια παίζουν πρωταρχικό ρόλο. Ευελπιστούμε ότι τα αποτελέσματα που θα προκύψουν θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε περαιτέρω ανάλυση του πολιτικού λόγου. Μεταξύ των γλωσσικών αυτών στοιχείων, υψηλή συχνότητα παρουσιάζουν τα προτασιακά επιρρήματα. Σύμφωνα με προηγούμενες μελέτες (Kakogianni-Doa, 2008), βασιζόμενες σε ανάλογες ερευνητικές εργασίες (Greenbaum, 1969, Molinier & Lénier, 2000), επιρρήματα με επίκληση στην ειλικρίνεια του ομιλητή κατά τη διατύπωση της άποψής όπως *ειλικρινά*, *έντιμα* κτλ. ανήκουν στα προτασιακά μεταγλωσσικά επιρρήματα και ισοδυναμούν με μια μη παρενθετική πρόταση, όπου ο ομιλητής εκφέρει ένα σχόλιο ως προς τη διατύπωση του μηνύματος. Μπορούν να παραφραστούν με δομές που περιλαμβάνουν τα ρήματα *λέγω*, *μιλώ* ή *παράγωγά* τους, ενώ περιλαμβάνουν μονολεκτικούς τύπους, όπως *ειλικρινά*, *ειλικρινώς*, *ευθέως*, *εντίμως*, αλλά και πολυλεκτικούς τύπους, όπως *για να πω την αλήθεια*, *με κάθε ειλικρίνεια*, *με κάθε εντιμότητα*, *με κάθε ειλικρίνεια*, *ευθέως μιλώντας*, *εντίμως μιλώντας*, *η αλήθεια να λέγεται*, *εντίμως* και *ευθέως* κτλ.

Στο σώμα κειμένων των πρακτικών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, τα επιρρήματα συνδυάζονται με ρήματα που δηλώνουν γλωσσική έκφραση ή συναίσθημα όπως *ρωτώ, δηλώνω μπορώ, ελπίζω, συγχαίρω, πιστεύω, ευελπιστώ, ευχαριστώ, εύχομαι, λυπάμαι* κτλ., αλλά και με επιρρήματα όπως *εντελώς, πολύ* κτλ. που δηλώνουν τον βαθμό σημασίας. Επίσης, εμφανίζονται νέες δομές, που εμπλουτίζουν τις ήδη καταγεγραμμένες, όπως *μιλώντας ειλικρινά, ελεύθερα και στα ίσια, με όλη την ειλικρίνεια, ειλικρινέστατα, ειλικρινά και ελεύθερα, ειλικρινά και ανοιχτά, ειλικρινά και ξεκάθαρα* κτλ., ενώ κάποιες άλλες απουσιάζουν εντελώς, όπως *εντίμως/ευθέως μιλώντας, με κάθε ευθύτητα*, κτλ. Τέλος, σημαντικές αμφισημίες παρατηρούνται όσον αφορά τα προαναφερθέντα επιρρηματικά στοιχεία, όπως πχ. *ευθέως, στα ίσια, εντίμως*.

Σε αυτή την ανακρίση θα παρουσιάσουμε, με άξονα το επίρρημα με επίκληση στην ειλικρίνεια του ομιλητή 1) τις δομές που καταγράψαμε συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων με τα οποία συνδυάζονται, 2) τις μορφοσυντακτικές και σημασιολογικές ιδιότητες που χαρακτηρίζουν αυτές τις δομές και τέλος 3) τις περιπτώσεις αμφισημίας που είναι δυνατόν να προκύψουν στο ευρύ πλαίσιο επικοινωνίας του συγκεκριμένου σώματος κειμένων.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Greenbaum, S. 1969. *Studies in English Adverbial Usage*. London: Longman.
- Kakoyianni Doa, F. 2008. *Adverbs de phrases français et grecs: étude contrastive et perspectives didactiques*, Διδακτορική Διατριβή, Τουλούζη: Πανεπιστήμιο Toulouse II Le Mirail.
- Koehn, P. 2005. *Europarl: A Parallel Corpus for Statistical Machine Translation*, MT Summit.
- Molinier, C., Lévrier, F. 2000. *Grammaire des adverbes. Description des formes en –ment*. Genève : Librairie Droz.

"Translating" Modern Greek to a computational language

Aikaterini-Lida Kalouli
University of Athens
katerinahoho@hotmail.com

The aim of this paper is to suggest a way in which one fragment of the Modern Greek language could be turned into a computational grammar. The grammar is constructed with the Xerox Linguistics Environment (XLE) parser, according to the Lexical Functional Grammar (LFG) of the *Parallel Grammars (ParGram)* Project, which is undertaken by various linguists and researchers around the world whose aim is to create parsing grammars for academic and industrial purposes (e.g. translating search engines). The fragment of the Greek Language being analyzed focuses on the syntax of the subordinate clauses which are complements and precisely nominal complements of the main clauses (subjects, objects, nominal attributes). The reason why the analysis of these subordinate clauses has been chosen is because they present an interesting variety in Modern Greek, as they are separated in many different kinds, each kind having a different meaning and using different complementizers (Philippaki-Walburton, Christides, 1980). At the same time, there are also some other known phenomena of the Greek language being analyzed, such as the pro-drop phenomenon. Aim of this project is to contribute to an effort, started by Chatsiou (2009, concerning the relative clauses), of composing a large-scale computational Grammar of the Modern Greek language, being at the same time parallel to other projects being done for other languages. For this reason, the linguistic features and names being used obey to commonly accepted parameters and characteristics. Very briefly, LFG sets two syntactic levels of representation: the c- (constituent) structure, which shows the dominance and

precedence relations and is represented as a phrase structure tree, and the f- (functional) structure, which shows the syntactic predicate argument structure and is represented as an attribute-value matrix. The c-structure results from a context free grammar, while the f-structure presents the constraints imposed on this context-free grammar (Butt, King, Nino, Segond, 1999). Concluding, as the current paper represents only a small fragment of Modern Greek and has the purpose of introducing the subordinate clauses to LFG, the lexicon used is limited as emphasis is given on the syntactic structures. Future projects will aim at its lexical as well as syntactical expansion.

References

1. Butt M., T. H. King, M. Nino & F. Segond. 1999. A Grammar Writer's Cookbook. United States: CSLI Publications
2. Chatsiou. A. 2009. Implementing a fragment of Modern Greek Grammar, using the Xerox Linguistic Environment (XLE). In *Essex Graduate Student Papers in Language and Linguistics 11* 1-20. University of Essex
3. Philippaki-Walburton, E. & A.-F. Christides. 1980. The Syntax and Semantics of Modern Greek Complementizers. In the *First Annual Meeting of Modern Greek Linguistics*. Aristotle University of Thessaloniki

Γλωσσικές αναπαραστάσεις γυναικών στον σύγχρονο ελληνικό κινηματογράφο: Η περίπτωση της αισθηματικής κομεντί

Μαρία Καμηλάκη

Ε.Κ.Π.Α.

mariakamilaki@yahoo.gr

Η γλώσσα των γυναικών ή γυναικεία γλώσσα (*women's language*), δηλαδή η συμπεριφορά των γυναικών στην επικοινωνία, ήδη από τις αρχές της δεκαετίας του '70 βρέθηκε στο επίκεντρο της φεμινιστικής κριτικής. Από τις πρώτες, ουσιοκρατικές προσεγγίσεις του βιολογικού φύλου, μέχρι τις πρόσφατες απόψεις για την κατασκευή του φύλου μέσω της γλωσσικής διεπίδρασης, η εν λόγω ποικιλία ως συμβολική κατηγορία έχει συσχετιστεί με γενικές τάσεις (π.χ. χρήση πρότυπων γλωσσικών τύπων, επικοινωνιακή εμμεσότητα, αποφυγή των διακοπών και των επικαλύψεων κ.ο.κ.), που συγκροτούν το λεγόμενο «γυναικείο» ύφος.

Στο πλαίσιο της κατασκευαστικής θεώρησης της γλώσσας, σύμφωνα με την οποία το φύλο αντιμετωπίζεται ως επιτέλεση τυπικών γλωσσικών συμπεριφορών, που δεν εκφράζουν απλώς μια έμφυλη ταυτότητα, αλλά τη διαμορφώνουν, στόχος της παρούσας ανακοίνωσης είναι να μελετήσει τις γλωσσικές αναπαραστάσεις των γυναικών στον σύγχρονο ελληνικό κινηματογράφο, και δη στο είδος της αισθηματικής κομεντί. Ειδικότερα, επιδιώκεται η διερεύνηση των γλωσσικών πρακτικών συγκρότησης και διαπραγμάτευσης του φύλου μέσα από τη φιλική αφήγηση σε συσχέτιση με τις υπόλοιπες διαστάσεις της κοινωνιογλωσσικής ταυτότητας των ηρωίδων (κοινωνική τάξη, επάγγελμα, ηλικία κ.ο.κ.).

Η επιλογή του συγκεκριμένου κειμενικού τύπου οφείλεται στο γεγονός ότι πρόκειται για έναν κατασκευασμένο, όχι αυθόρμητο, πολυτροπικό λόγο, ο οποίος, λόγω της μαζικής του απεύθυνσης και του χιουμοριστικού του τόνου, αποτελεί προνομιακό πεδίο για την απεικόνιση των έμφυλων ταυτοτήτων και τη διάδοση των κυρίαρχων στερεοτύπων. Άλλωστε, η ισχυρή κριτική που έχει ασκηθεί στο πεδίο της φεμινιστικής κριτικής του κινηματογράφου, γενικότερα, περί αναπαραγωγής του κυρίαρχου ανδρικού λόγου επί της οθόνης και αναπαραστάσης των γυναικών μέσα από αρνητικά στερεότυπα δημιουργεί πρόσθετα ερωτήματα αναφορικά με την ύπαρξη και γλωσσικού σεξισμού στον κινηματογραφικό λόγο.

Βιβλιογραφία

- Eckert, P. & McConnell-Ginet, S. (1992). "Think practically and look locally: Language and gender as community-based practice". *Annual Review of Anthropology* 21: 461-490.
- Fishman, P. (1983). "Interaction: The work women do". Στο B. Thorne, C. Kramarae & N. Henley (ed.), *Language, Gender and Society*. Rowley, MA: Newbury House, 89-101.
- Makri-Tsilipakou, M. (2003). "Greek diminutive use problematized: Gender, culture and common sense". *Discourse & Society* 14(6): 699-726.
- Παυλίδου, Θ.-Σ. (2006²). «Γλώσσα-γένος-φύλο: Προβλήματα, αναζητήσεις και ελληνική γλώσσα». Στο Θ.-Σ. Παυλίδου (επιμ.), *Γλώσσα-Γένος-Φύλο*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών (Ιδρυμα Τριανταφυλλίδη), 15-64.
- Stam, R. (2006). *Εισαγωγή στη θεωρία του κινηματογράφου*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.

Αυτοαξιολόγηση φοιτητών ελληνικής φιλολογίας όσον αφορά τη γνώση διαλέκτων/ιδιωμάτων με τη μέθοδο της "ράβδου"

Πηνελόπη Καμπάκη Βουγιουκλή & Άγγελος Μάρκος
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
pekavou@helit.duth.gr

Η αξιοποίηση της ντοπιολαλιάς στη γλωσσική διδασκαλία κερδίζει όλο και περισσότερο έδαφος τα τελευταία χρόνια στο εξωτερικό, όπου μετά τον Kachru (1988 και 1992) και τα World Englishes, γίνονται προσπάθειες για την αξιοποίηση των διαλεκτικών μορφών της αγγλικής γλώσσας προκειμένου να οξυνθεί η γλωσσική συνειδητότητα των μαθητών και φοιτητών. Στην Ελλάδα υπάρχει κάποια αναζωπύρωση του ενδιαφέροντος αλλά τα σχολικά εγχειρίδια φαίνεται να μην υποστηρίζουν τη διδασκαλία τέτοιων γλωσσικών μορφών, διαφορετικών από την ΚΝΕ. Σε προηγούμενες έρευνες οι καθηγητές της ΜΕ φαίνονται να είναι επίσης αρνητικοί σε τέτοιου είδους προσεγγίσεις και παρουσιάζουν υψηλό βαθμό προκατάληψης. Όμως, από όσο είμαι σε θέση να γνωρίζω, δεν υπάρχει κάποια έρευνα που να εξετάζει την άποψη των μελλοντικών δασκάλων γλώσσας, αυτή των φοιτητών της φιλολογίας, οι οποίοι αποτελούν και το ενδιαμέσο μεταξύ διδασκόντων και διδασκομένων. Επειδή θεωρώ πολύ σημαντική τη διδασκαλία και διατήρηση των ΝΕ διαλέκτων όπως και κάθε γλωσσικής μορφής υπό εξαφάνιση, θεώρησα ενδιαφέρον να ερευνήσω τις απόψεις των δευτεροετών φοιτητών μου. Στην πρώτη πιλοτική έρευνα συμμετέχουν 195 φοιτητές/τριες οι οποίοι αυτοαξιολογούν τη γνώση τους διάφορων διαλεκτικών μορφών της ΚΝΕ και δηλώνουν το βαθμό πεποίθησής τους για τη διατήρηση και διδασκαλία τής κάθε μορφής. Το στατιστικό εργαλείο που χρησιμοποιούμε σε αυτή την έρευνα είναι η ράβδος (Vougioukli&Vougioukli 2009) αντί της κλίμακας Likert. Ερευνητικά ερωτήματα: (α) ποιες διαλέκτους/ιδιώματα της ΚΝΕ γνωρίζουν τόσο ως προς την παραγωγή όσο και ως προς την κατανόηση, (β) υπάρχουν διαφορές μεταξύ των φύλων, (γ) ποια είναι η άποψη των υποκειμένων όσον αφορά τη διατήρηση και διδασκαλία αυτών των γλωσσικών μορφών; Τα αποτελέσματα, όσον αφορά την παραγωγή, φέρνουν πρώτη την ηπειρωτική ακολουθούμενη από τη θρακική, του Αιγαίου (ως ενιαίο σύνολο), την ποντιακή και αρκετές ακόμη με μικρότερη κατανομή. Ανάλογα είναι και τα αποτελέσματα στην κατανόηση και τη διατήρηση. Φυσικά, πρόκειται για μια πιλοτική έρευνα και τα όποια, εντυπωσιακά ή όχι, αποτελέσματα είναι απλώς ενδεικτικά. Το πείραμα επαναλήφθηκε και φέτος ενώ υπάρχει σκέψη να επεκταθεί και σε φοιτητές άλλων τμημάτων φιλολογίας καθώς και παιδαγωγικών τμημάτων.

Βιβλιογραφία ενδεικτική

- Kachru, B. 1992. "World Englishes: approaches, issues and resources". *Language Teaching*, 25: 1-14. Cambridge UP
- Καμπάκη –Βουγιουκλή, Π. 2009 Γλώσσα και μαθηματικά πρότυπα, *Θεσσαλονίκη*, Αφοί Κυριακίδη.
- Μαγαλιού, Λ. 2000. *Γλωσσικές προκαταλήψεις των εκπαιδευτικών: θεωρητική και εμπειρική έρευνα*. Θεσσαλονίκη, Αφοί Κυριακίδη.

Το φαινόμενο της ομοηχίας: οριοθέτηση & κατηγοριοποίηση

Αφροδίτη Καποθανάση

Ε.Κ.Π.Α.

afrokap@primedu.uoa.gr

Η ομοηχία, δηλαδή η φωνητική σύμπτωση λεξικών μονάδων (π.χ. *λίπη* / *λύπη* / *λείπει*) οι οποίες διαφέρουν ως προς τη σημασία (Νάκας, Μαγουλά & Καποθανάση 2010), είναι χαρακτηριστικό γνώρισμα των φυσικών γλωσσών. Μάλιστα, όπως αναφέρεται στην ιστορία της γραφής, είναι πιθανό η ύπαρξη ομόηχων λέξεων στον προφορικό λόγο να έχει συμβάλει στην εξέλιξη της γραφής από τα σημασιογραφικά στα φωνογραφικά συστήματα (Χριστίδης 2005, Παπαναστασίου 2008). Συγχρονικά, το φαινόμενο της ομοηχίας απασχολεί τους γλωσσολόγους στο επίπεδο της σημασιολογίας (λόγω των σχέσεων ομοηχίας και πολυσημίας), στη διδακτική των γλωσσών (λόγω της σύγχυσης που προκαλείται στην ορθογραφία) καθώς, επίσης, και σε ζητήματα ρητορικής και ύφους (εξαιτίας της ύπαρξης πολλών σχετικών σχημάτων λόγου –Νάκας 2005, Νάκας & Καποθανάση 2008).

Διερευνώντας τη σχετική με το φαινόμενο της ομοηχίας ελληνική και ξένη βιβλιογραφία, διαπιστώνει κανείς τη σύγχυση που υπάρχει σχετικά με τον ορισμό του φαινομένου και τη συνδεόμενη με αυτό ορολογία. Στην ελληνική βιβλιογραφία, για παράδειγμα, οι όροι 'ομωνυμία' και 'ομοηχία' έχουν χρησιμοποιηθεί είτε ως ταυτόσημοι (Τριανταφυλλίδης κ.ά. 1941/1965 [*Νεοελληνική Γραμματική (της Δημοτικής)*], Πετρούνιας 1984) είτε εντελώς διαφοροποιημένοι (Μπαμπινιώτης 1998). Στην ξένη βιβλιογραφία, χρησιμοποιούνται συνήθως οι όροι 'homonyms', 'homophones' και 'homographs' για διαφορετικές υποπεριπτώσεις του φαινομένου.

Μελετώντας τα μέσα διδασκαλίας [Προγράμματα Σπουδών (ΑΠ: 1982-4, ΔΕΠΣ & ΑΠΣ: 2002), σχολικές Γραμματικές, Εγχειρίδια (1981, 2006)] του γλωσσικού μαθήματος, διαπιστώνει κανείς στοιχεία διαφοροποίησης, αλλά και αντιφάσεις στη διδακτική προσέγγιση του φαινομένου.

Με την παρούσα ανακοίνωση ευελπιστούμε να συμβάλουμε στη συστηματική κατηγοριοποίηση του φαινομένου της ομοηχίας, αφενός, και αφετέρου, σε έναν πιο συνεπή σχεδιασμό της γλωσσικής διδασκαλίας στην υποχρεωτική εκπαίδευση.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

- Crystal D. 2003. *Λεξικό Γλωσσολογίας και Φωνητικής*, μτφρ. Γιωρ. Ξυδόπουλου, Αθήνα: Πατάκης.
- Lyons J. 1987. *Semantics I & II*. London, Cambridge: University Press.
- _____. 1999. *Γλωσσολογική Σημασιολογία*, μτφρ. Γιωρ. Ανδρουλάκη, Αθήνα: Πατάκης.
- Μπαμπινιώτης Γ. 1998. *Θεωρητική Γλωσσολογία. Εισαγωγή στη Σύγχρονη Γλωσσολογία*, Αθήνα: χ.ε.
- Νάκας Θαν. 2005. *Σχήματα (Μορφο)λεξικής και Φραστικής Επανάληψης, α΄*. Αθήνα: Πατάκης.

- Νάκας Θαν. & Καποθανάση Αφρ. 2008. Ρίμες της καρδιάς και της αγάπης ή Οριοθετώντας τη Στιχουργία απέναντι στην Ποίηση. *Πρακτικά 27^{ου} Συμποσίου Ποίησης*. Πάτρα: περί τεχνών, 277-315.
- Νάκας Θαν. & Μαγουλά Ευγ. & Καποθανάση Αφρ. 2010. Η ομοηχία στη νέα ελληνική: ορολογία και τυπολογία. *Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα, Πρακτικά της 30ης Ετήσιας Συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του ΑΠΘ*. Θεσ/νίκη: ΙΝΣ / Ίδρυμα Μ. Τριανταφυλλίδη, 436-449.
- Παπαναστασίου Γ. 2008. *Νεοελληνική Ορθογραφία / Ιστορία, Θεωρία, Εφαρμογή*. Θεσ/νίκη: ΙΝΣ / Ίδρυμα Μ. Τριανταφυλλίδη.
- Πετρούνιας Ε. 1984. *Νεοελληνική Γραμματική και Συγκριτική Ανάλυση, Μέρος Α΄: Θεωρία*, Θεσ/νίκη: University Studio Press.
- Τριανταφυλλίδης Μ. 1963. *Άπαντα*, 2^{ος} τόμος, Θεσ/νίκη: ΙΝΣ / Ίδρυμα Μ. Τριανταφυλλίδη.
- Χριστίδης Α.-Φ. 2005. *Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας*. Θεσ/νίκη: ΙΝΣ / Ίδρυμα Μ. Τριανταφυλλίδη.

Palatalization of the epenthetic consonant in the (Western) Cretan dialect: Regressive vs. progressive assimilation?

Ioanna Kappa
University of Crete
kappa@otenet.gr/kappa@phl.uoc.gr

In a number of languages the epenthetic consonants serve to resolve hiatus, in vowel-vowel sequences, and to create an optimal CV-syllable, thus epenthesis is syllabification- driven. The present study examines data from our field-work in progress and presents the preliminary findings for hiatus resolution via consonant epenthesis in the (western) Cretan dialect. The epenthetic consonant as “hiatus-breaker” is /γ/, which is also attested in other Greek dialects (see Pagalos 1955, Newton 1972, Kafkalas 1992, Kontosopoulos 2000³). Cases of consonant epenthesis are shown in the following examples:

	SMG	Cretan Dialect	
1)	[aeras]	[ajeras]	‘air’
2)	[pa-o]	[pajis]	‘go, 2. Sg. PR’
3)	[pa-o]	[paγo]	‘go, 1. Sg. PR’
4)	[i urani] [i jurani]		‘the skies’
5)	[i omorfi]	[i jomorfi]	‘the beautiful’ FEM. Sg.

We assume that the epenthetic vowel /γ/ is specified as: Dorsal (Place of Articulation), [+continuant] (Manner of Articulation), [+high]. It is unspecified for the feature [±back] and receives its value via spreading from the adjacent vowel. In the data (1, 2) the Dorsal segment is realized as palatal due to the following [-back] vowel; thus occur a regressive assimilation which is the default palatalization pattern for Greek. In the examples [4, 5] the realized palatal segment seems to be the outcome of a progressive assimilation, thus there is a contradictory palatalization pattern.

We propose that in the above examples two different processes take place:

(i) Within the stem (as in 1) and in [stem+infl. Suffix] (as in 2,3), i.e. within the morphological word, regressive assimilation occurs. (ii) In the case of phonological words with proclitics as in (4,5) consonant epenthesis is not permitted at the left edge of the stem. In this case the dialect resolves hiatus via glide insertion. The glide is similar to place and manner of articulation to its (leftward) vocalic environment and receives its features via spreading from the preceding vowel, therefore it is realized as [j]. In the case of spreading from rightwards,

the glide would be realized as [w], e.g. *[i wurani] which is not permitted by the constraints of the dialect.

References

- Καυκαλάς, Μιχάλης Ι. 1992. *Μνημόνιο Κρητικής Διαλέκτου*. Αθήνα. (εφημερίδα) Κρητικά Επίκαιρα.
- Κοντοσόπουλος, Ν. Γ. 2000. *Διάλεκτοι και ιδιώματα της νέας ελληνικής*. 3η έκδοση. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη.
- Newton, B. E. (1972). *The generative interpretation of dialect. A study of Modern Greek phonology*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Πάγκαλος, Γ. (1955). *Περί του γλωσσικού ιδιώματος της Κρήτης*. Αθήνα.

On the phonetics and phonology of retroflexion in the (Western) Cretan dialect

Ioanna Kappa, Angelos Lengeris, Nitsa Paracheraki & Konstadinos Sipitanos
University of Crete & University of Crete/Aristotle University of Thessaloniki
kappa@otenet.gr & aleggeris@gmail.com

To date there has been limited research on the phonetics and phonology of the dialect of Crete (e.g. Kontossopoulos 1969; Newton 1972; Trudgill 2003; Kappa 2001). Early dialectal work has used purely impressionistic transcription of dialectal data which unavoidably relies on the researcher's subjective judgments. Only more recent work has started taking advantage of technological innovations such as acoustic analysis software that ensure an objective analysis of dialectal material.

In this paper we present preliminary findings of a project investigating the phonetics and phonology of the consonantal system of the Western Cretan dialect, specifically acoustic data on the allophonic realization of lateral /l/ as a retroflex approximant [ɭ] in the village of Anogeia. Retroflex approximants are found in central and Western Crete (Pagalos 1955; Kontosopoulos 1972; Newton 1972) and do not appear in other Greek dialects or in Standard Modern Greek. In a recent study based on data from one speaker (old, male) of the dialect, Kappa & Vergis (2011) documented the existence of the retroflex approximant [ɭ] in Anogeia in the context of [+back] vowel in all prosodic conditions (stressed and unstressed syllables, word-initially and word-medially) and in both single and complex onsets as shown in the examples (a-d):

SMG	Cretan Dialect	SMG	Cretan Dialect
a)	[lá.ði] → [ɭá.ði] 'oil'	(b)	[té.los] → [té.ɭos] 'end'
c)	[plastikó] → [pɭa.stikó] 'plastic'	(d)	[eylákona] → [e.ɣɭá.kona] '(I) was running'

Our goals are to examine whether the results in Kappa & Vergis (2011) can be replicated in terms of the distribution of the retroflex approximant in the dialectal speech of different age and gender groups (e.g. younger generation, female speakers) and, most importantly, to offer quantitative data on the phenomenon of retroflexion by examining the fine-grained phonetic details of its realization as well as the similarities and differences between the acoustics of /r/, /l/, and [ɭ] in the dialect using acoustic measurements (lowering and raising of formant frequencies, durations of formant transitions etc). Initial results show gradient phonetic outputs, especially in the speech of female speakers of the dialect, that will be further discussed.

References

- Kappa, I. (2001). An Optimality Theoretic Account of the (west) Cretan Dialect". *Proceedings of the 1st MGDLT*. (Eds) A. Ralli, B. Joseph & M. Janse. University of Patras, 105-116.
- Kappa, I. and N. Vergis (2011). Delateralization and Retroflexion in the Cretan Dialect: a Case Study. *Studies in Modern Greek Dialects and Linguistic Theory*. (Eds) M. Janse, B. Joseph, P. Pavlou, A. Ralli & S. Armosti. Nicosia: Research Centre of Kykkos Monastery. 37-47.
- Κοντοσόπουλος, Ν. (1969) *Γλωσσογεωγραφικά διερευνήσεις εις την Κρητικήν Διάλεκτον*. Αθήνα: Βιβλιοθήκη της εν Αθήναις Φιλεκπαιδευτικής Εταιρείας, Νο. 6.
- Κοντοσόπουλος, Ν. (1972). Ενόργανος μελέτη κρητικών τινών φθόγγων. *Κρητικά Χρονικά*, 24, 448-464.
- Newton, B. E. (1972). *The generative interpretation of dialect. A study of Modern Greek phonology*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Πάγκαλος, Γ. (1955). *Περί του γλωσσικού ιδιώματος της Κρήτης*. Αθήνα.
- Trudgill P. (2003). Modern Greek dialects, *Journal of Greek linguistics*, 4, 45-64.

Οι σύνθετες λέξεις στις διαλέκτους και στη λογοτεχνία

Χρυσούλα Καραντζή
Ακαδημία Αθηνών
karantch@academyofathens.gr

Στόχος της συγκεκριμένης ανακοίνωσης είναι να καταδειχθεί η χρήση των συνθέτων στις νεοελληνικές διαλέκτους και στη λογοτεχνία. Το φαινόμενο της σύνθεσης των λέξεων στη νεοελληνική γλώσσα εξετάζεται από πλευρά διαλεκτολογική και υφολογική. Τα μορφολογικά δεδομένα από τις νεοελληνικές διαλέκτους μελετώνται σε περιβάλλοντα λογοτεχνικά και μη, προκειμένου να εξαχθούν τα σχετικά συμπεράσματα.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Αρχείο Κέντρου Ερεύνης Νεοελληνικών Διαλέκτων και Ιδιωμάτων Ακαδημίας Αθηνών.
- Αναστασιάδη-Συμεωνίδη, Α. 1986. *Η Νεολογία στην Κοινή Νεοελληνική*. Διδακτορική Διατριβή. ΕΕΦΣ, Παράρτημα. 65, Θεσσαλονίκη.
- _____. 1996. «Η νεοελληνική σύνθεση». Στο Γ. Κατσιμαλή & Φ. Καβουκόπουλο (εκδ.) *Ζητήματα Νεοελληνικής Γλώσσας-Διδακτική Προσέγγιση*, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ρέθυμνο, 103-125.
- Γιαννουλοπούλου, Γ. 2006. "Dialectological research and linguistic theory: the case of compounding". Στο M. Janse, B. Joseph & A. Ralli (eds.) *Proceedings of the 2nd International Conference of Modern Greek Dialects and Linguistic Theory*, Patras: University of Patras, 68-82.
- Ralli, A. 1992. "Compounds in Modern Greek", *Rivista de linguistica* 4, 1. 143-174.
- Ράλλη, Α. 2005. *Μορφολογία*. Αθήνα: Πατάκης
- Ralli, A. 2008. "Compound Markers and Parametric variation". *Language Typology and Universals* (STUF) 61. 19-38.

Adpositional systems in contact: the case of Cappadocian Greek

Petros Karatsareas
Open University of Cyprus / University of the West of England
pk299@cam.ac.uk

Cappadocian is well-known to have undergone a series of changes under the influence of Turkish on all levels of grammar (Janse 2009). This paper examines contact-induced developments in a domain that has hitherto received little, if no, attention: adpositions.

Cappadocian and Turkish differ greatly with respect to their adpositional systems. Cappadocian has inherited a prepositional system consisting of simple and compound members e.g., *se* 'at/to', *me* 'with'; *apes se* 'in(side)', *dama me* '(together) with'. Turkish, in contrast, is exclusively postpositional displaying an array of bare and possessive-marked postpositions; e.g. *için* 'for', *beri* 'since'; *iç-* 'in(side)', *ön-* 'in front of' (Göksel & Kerslake 2005). The investigation of a substantial corpus of Cappadocian texts reveals a number of noteworthy instances of both pattern and matter replication in the adpositional system of the language (in the sense of Matras & Sakel 2007):

(A) Replication of head-final order. In non-contact Greek varieties, all adpositions precede their complements. In Cappadocian, only simple adpositions do. Compound adpositions, which consist of an adverb and a simple preposition, have developed into circumpositions (in the sense of Hagège 2010): the original preposition remains preposed to the complement whereas the original adverbial element is postposed as in *so nekliḡa ombro* lit. 'at the church front' (Phloità Cappadocian). This clearly models on Turkish postpositional phrases. Compare the corresponding Turkish phrase *kilise-nin ön-ün-de* lit. 'church-GEN front-3SG.POSS-LOC'. Circumpositional ordering is, of course, not unknown to other Greek varieties; it is, however, a marked option. It therefore appears that language contact favoured this marginal variant, promoting it to the status of unmarked default by virtue of its similarity to the corresponding Turkish pattern.

(B) Borrowing of postpositions. Certain Cappadocian varieties have incorporated Turkish postpositions wholesale. The relevant cases involve the borrowing of postpositions denoting both peripheral – non-temporal, non-spatial – and central, temporal meanings. For example, *ap exter bæri* (< Tk *beri*) lit. 'from yesterday since' or *ap to sevdusi itḡin* (< Tk. *için*) lit. 'from the love because of'. When borrowed into Cappadocian, Turkish postpositions assume the role of the adverbial element of circumpositions: (a) they retain their relative positioning after the phrasal complement; but, (b) have to combine with a native, simple preposition to form a circumpositional phrase.

The paper discusses the implications of these findings for the typology of adpositions, both from a synchronic and a diachronic perspective. It focuses on the apparent cross-linguistic rarity of circumpositions and on the predictions that have been made in the language contact literature regarding the borrowability of adpositions in relation to other linguistic elements.

References

- Göksel, A. & C. Kerslake. 2005. *Turkish: A Comprehensive Grammar*. London: Routledge.
Hagège, C. 2010. *Adpositions: Function-Marking in Human Languages*. Oxford: OUP.
Janse, M. 2009. Greek-Turkish language contact in Asia Minor. *Études Helléniques/Hellenic Studies* 17:1, 37–54.
Matras, Y. & J. Sakel. 2007. Investigating the mechanism of pattern replication in language convergence. *Studies in Language* 31:4, 829–865.

**Μάνα δεν είναι μόνο μία: Η ανίχνευση της ταυτότητας της "μάνας" μέσα από τη χρήση
λεξικών συμπλεγμάτων σε σώματα θεατρικού λόγου**

Βασιλική Καρκαντζού & Σταματία Κουτσουλέλου

Ε.Κ.Π.Α.

vkarkantz@phil.uoa.gr

Η υφολογική ανάλυση των λογοτεχνικών σωμάτων κειμένων (corpus stylistics) αποτελεί μια καινούργια εμπειρική προσέγγιση στη μελέτη της λογοτεχνικής γλώσσας που ακολουθεί τα υπολογιστικά εργαλεία ανάλυσης τα οποία έχει καθιερώσει ο ευρύτερος κλάδος της γλωσσολογίας των σωμάτων κειμένων (corpus linguistics). Συνεξετάζοντας γλωσσική μορφή και σημασία, ποσοτική και ποιοτική ανάλυση ενδιαφέρεται για την αποκάλυψη των γλωσσικών μέσων που υιοθετούν οι διάφοροι συγγραφείς καθώς πλάθουν τους χαρακτήρες των έργων τους. Η χρήση υπολογιστικών εργαλείων επιτρέπει να εντοπιστούν γλωσσικοί τύποι ή σχήματα τα οποία θα ήταν δύσκολο ή αδύνατο να εντοπιστούν με απλή ανάγνωση.

Στο επιστημονικό αυτό πεδίο εντάσσεται και η παρούσα ανακοίνωση. Ειδικότερα θα μελετήσουμε τα λεξικά συμπλέγματα/λεξικούς δεσμούς (word clusters/ lexical bundles) στον λόγο δέκα γυναικών που οικοδομούν την ταυτότητα της «μάνας» σε ισάριθμα θεατρικά νεοελληνικά έργα πιστεύοντας ότι η μελέτη των λεξικών συμπλεγμάτων προσφέρει επαρκέστερη θεώρηση της σημασίας των λέξεων, γιατί τις εντάσσει σε επαναλαμβανόμενα λεξικογραμματικά σχήματα, και, επομένως, αναδεικνύει καλύτερα τον χαρακτήρα των ηρωίδων σε ατομικό ή και συλλογικό επίπεδο. Η επιμέρους κατηγοριοποίηση των λεξικών συμπλεγμάτων σε συμπλέγματα στάσης, κειμενικής οργάνωσης, προσωπικά, θεματικά και γραμματικά και ο εντοπισμός τους στον λόγο των δέκα γυναικών που φέρουν την ταυτότητα της «μάνας», θα φωτίσει τις γενικές γλωσσικές τάσεις, όσο και ένα γλωσσικό συνεχές μέσω του οποίου οι θεατρικοί συγγραφείς οικοδομούν τη συγκεκριμένη ταυτότητα. Το συνεχές αυτό αντανακλά τα επιμέρους χαρακτηριστικά της ταυτότητας που εκτείνονται από τον εγωισμό και την αυταρχικότητα μέχρι τη μετριοπάθεια και τη φιλική συμπεριφορά προς τα άλλα μέλη της οικογένειας και αποδεικνύει την πολλαπλότητα της ταυτότητας της «μάνας» κατά την οικοδόμησή της σε σώματα θεατρικού λόγου.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Biber, D., Conrad, S. & Cortes, V. 2003. Lexical bundles in speech and writing: An initial taxonomy. In Wilson, A., Rayson, P. & McEnery, T. (eds.) *Corpus Linguistics by the Lune: A Festschrift for Geoffrey Leech*. Frankfurt am Main: Peter Lang, pp.71-92.
- Demmen, J. 2009. *Charmed and Chattering Tongues: Investigating the Functions and Effects of Key Word Clusters in the Dialogue of Shakespeare's Female Characters*. Unpublished MA Dissertation. Lancaster University.
- Mahlberg, M. 2007. Clusters, key clusters and local textual functions in Dickens. *Corpora* 2(1): 1-31.
- Γούτσος, Δ. 2009. Λεξικά συμπλέγματα και στερεοτυπία στο δημοσιογραφικό λόγο. *Ζητήματα Επικοινωνίας* 9: 75-89.
- Φέρλας, Α.Ε. 2011. *Ο προκατασκευασμένος λόγος στα Ελληνικά και Αγγλικά: μια μελέτη βασισμένη σε σώματα κειμένων με προεκτάσεις στη διδασκαλία της γλώσσας*. Αδημ. Διδ. Διατριβή. Αθήνα.

Ελληνικό ροκ ως κειμενικό είδος σε σχέση με την «ταυτότητα» που παράγει στους αναγνώστες – ακροατές του

Χρίστος Κατσάρης
Πανεπιστήμιο Κύπρου
christoskatsaris@gmail.com

Η παρούσα έρευνα πραγματεύεται το Ελληνικό ροκ ως κειμενικό είδος και αποπειράται να αναλύσει τη «γλώσσα» του ροκ και να αποτυπώσει τις «ταυτότητες» που δομούνται και παράγονται στους αναγνώστες – ακροατές του κειμενικού αυτού είδους (Hagood, 2002). Οι

«ταυτότητες» που διαμορφώνονται στη μουσική αυτή κοινότητα, διαφαίνονται κατά κύριο λόγο στην έρευνα αυτή, μέσω κριτικής ανάλυσης λόγου σε μουσικά κομμάτια του Ελληνικού ροκ, τόσο όσον αφορά τη χρήση της ρηματικής τροπικότητας που παρατηρείται στο στίχο, όσο και στη χρήση της μουσικής τροπικότητας, συσχετίζοντας μάλιστα τις δύο τροπικότητες χρονικά κατά την ανάλυση κάθε μουσικού κομματιού. Επιπρόσθετα, στα πλαίσια της έρευνας αυτής πραγματοποιήθηκαν 4 ημιδομημένες συνεντεύξεις, από άτομα που είτε υπήρξαν, είτε είναι ακόμη ακροατές – ακολουθητές του συγκεκριμένου μουσικού ρεύματος, με σκοπό να συλλεγούν δεδομένα που να βοηθήσουν στην περαιτέρω κατανόηση των διαφόρων μορφών «ταυτοτήτων» που παράγονται διαμέσου του Γραμματισμού αυτού, αλλά και του τρόπου με τον οποίο εκλαμβάνεται από τα άτομα αυτά το Ελληνικό ροκ ως κειμενικό είδος.

Τα μουσικά κομμάτια όσον αφορά το στίχο αναλύονται με βάση τις αρχές της κριτικής ανάλυσης λόγου, χρησιμοποιώντας συνδυαστικά τα μοντέλα ανάλυσης των Halliday M. (1985), Fairclough N. (1995), και Γεωργακοπούλου Α. & Γούτσου (2011), ενώ μουσικά αναλύεται η επιλογή των μουσικών οργάνων, η ενορχήστρωση - σύνθεση τους, η οποία συσχετίζεται χρονικά με το ρηματικό μέρος. Η ανάλυση των δεδομένων που προέκυψαν από τις συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκε με τη μέθοδο ανάλυσης περιεχομένου. Τα δεδομένα που προέκυψαν, αναδεικνύουν τις ιδιαιτερότητες του κειμενικού είδους του Ελληνικού ροκ, αλλά ταυτόχρονα και των «ακολουθητών» του, με επικρατέστερο στοιχείο τον διαχωρισμό του «Εμείς» από τους «Άλλους».

Βιβλιογραφία:

- Hagood, M. C. (2002). Critical literacy for whom? *Literacy Research and Instruction* , 247 - 265.
- HALLIDAY, M. A. K. (1985). *An introduction to functional grammar*, London, Arnold.
- Fairclough, N. (1995). *Critical Discourse Analysis*. (London, Longman)
- Γεωργακοπούλου, Α. & Γούτσος, Δ. (2011). *Κείμενο και επικοινωνία*. (Εκδόσεις Πατάκη)

Processing subject and object relative clauses in a flexible word order language: evidence from Greek

Kalliopi Katsika & Shanley Allen

University of Kaiserslautern

katsika@sowi.uni-kl.de & allen@sowi.uni-kl.de

Psycholinguistic research on subject and object relative clause processing has so far provided interesting insight into the strategies that comprehenders apply for the interpretation of incoming linguistic input. Most current studies report an asymmetry in the processing difficulty between subject relative clauses (SRCs) and object relative clauses (ORCs), with ORCs being the hardest to process. The vast majority of studies, however, has focused on languages with relatively rigid word order such as English (e.g. King & Just, 1991), French (e.g. Cohen & Mehler, 1996), and German (e.g. Konieczny, 2000). In order to further explore this asymmetry between SRCs and ORCs in a language with flexible word order, we conducted an online self-paced listening task in Greek. We recorded 100 native Greek speakers' parsing strategies and grammaticality judgments for sentences such as:

- 1a. Subject RC, Canonical word order (VO)
Ο γιατρός ο οποίος επισκέφθηκε τον ασθενή έγραψε μια νέα συνταγή.
The-NOM doctor-NOM who-NOM visit-PERF.3S the-ACC patient-ACC write-PERF.3S a new prescription
- 1b. Subject RC, Scrambled word order (OV)
Ο γιατρός ο οποίος τον ασθενή επισκέφθηκε έγραψε μια νέα συνταγή.

The^{-NOM} doctor^{-NOM} who^{-NOM} the^{-ACC} patient^{-ACC} visit^{-PERF.3S} write^{-PERF.3S} a new prescription

‘The doctor who visited the patient wrote a new prescription’

1c. Object RC, Canonical word order (VS)

Ο γιατρός τον οποίο επισκέφθηκε ο ασθενής έγραψε μια νέα συνταγή.

The^{-NOM} doctor^{-NOM} who^{-ACC} visit^{-PERF.3S} the^{-NOM} patient^{-NOM} write^{-PERF.3S} a new prescription

1d. Object RC, Scrambled word order (SV)

Ο γιατρός τον οποίο ο ασθενής επισκέφθηκε έγραψε μια νέα συνταγή.

The^{-NOM} doctor^{-NOM} who^{-ACC} the^{-NOM} patient^{-NOM} visit^{-PERF.3S} write^{-PERF.3S} a new prescription

‘The doctor who the patient visited wrote a new prescription’

The results showed that canonical word order RCs were processed faster and received higher grammaticality scores than scrambled word order RCs. In accordance with results from previous studies, SRCs were perceived as more grammatical and were processed faster in the canonical word order condition. Interestingly, however, this preference was reversed in the scrambled word order condition for which ORCs received higher grammaticality scores and were processed faster than SRCs when RCs were introduced with a relative pronoun. These results are discussed in relation to current theories of sentence parsing.

References

- King, J., & Just, M. A. (1991). Individual differences in syntactic processing: The role of working memory. *Journal of Memory and Language*, 30(5), 580–602.
- Cohen, L., & Mehler, J. (1996). Click monitoring revisited: An on-line study of sentence comprehension. *Memory & Cognition*, 24(1), 94–102.
- Konieczny, L. (2000). Locality and parsing complexity. *Journal of Psycholinguistic Research*, 29(6), 627–645.

Μητρωνυμικά ονόματα μέσα από το διαλεκτικό υλικό του ΙΑΝΕ της Ακαδημίας Αθηνών

Γεωργία Κατσούδα & Μαρία Βραχιονίδου

Ακαδημία Αθηνών

vrachionidou@academyofathens.gr

Μια από τις όχι τόσο διαδεδομένες κατηγορίες κατασκευής επωνύμων στον ελληνόφωνο χώρο αποτελούν τα μητρωνυμικά ονόματα, δηλαδή τα επώνυμα που προέρχονται από το όνομα της μητέρας (βαπτιστικό, ανδρωνυμικό, επώνυμο εκ πατρός, παρωνύμιο κ.ά.). Παρόλο που αποτελούν μία ενδιαφέρουσα κατηγορία ονοματοθεσίας, όχι μόνο από γλωσσολογική αλλά και από κοινωνιολογική άποψη, δεν έχει γίνει, από όσο γνωρίζουμε, κάποια εκτενής μελέτη αποκλειστικά για αυτά. Η παρούσα ανακοίνωση, καθώς βασίζεται στο ευρύ διαλεκτολογικό υλικό του Αρχείου του Κέντρου Ερεύνης των Νεοελληνικών Διαλέκτων και Ιδιωμάτων – ΙΑΝΕ της Ακαδημίας Αθηνών επιχειρεί να παρουσιάσει σε μακροκλίμακα την κατάσταση των μητρωνυμικών ονομάτων του ελληνόφωνου χώρου, με γνώμονα τόσο τα ποιοτικά όσο και τα ποσοτικά κριτήρια. Συγκεκριμένα επιδιώκει: 1. να περιγράψει τα μορφολογικά δεδομένα των μητρωνυμικών ονομάτων του Αρχείου του ΙΑΝΕ και να τα συγκρίνει με εκείνα προηγούμενων μελετών, 2. να ερευνήσει τις γεωγραφικές περιοχές από όπου αυτά προέρχονται και να ελέγξει τις τυχόν εξωγλωσσικές ιδιαιτερότητες που οδήγησαν στην κατασκευή τους, 3. να δει με κριτική ματιά τον τρόπο που τα μητρωνυμικά εμφανίζονται στο Αρχείο (συχνά π.χ. δεν έχουν καμία ένδειξη μητρωνυμικού αλλά σημειώνονται μόνο με την ένδειξη «επώνυμο», ο όρος «γυναικωνυμικό» απουσιάζει

κ.ά.) και έτσι να καταδείξει την αξία των μητρωνυμικών ονομάτων όχι μόνο για τη γλωσσική αλλά και για την κοινωνική πραγματικότητα του παραδοσιακού ελληνόφωνου κόσμου.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Andriotis, N. 1976 [1961]: 'Die Mittel –und Neugriechischen Metronymica'. *Αντιχάρισμα στον καθηγητή Νικόλαο Ανδριώτη*, 192-199. Θεσσαλονίκη.
- Δούγα – Παπαδοπούλου, Ε. 1982: «Το φαινόμενο της σύνθεσης των οικογενειακών ονομάτων σε δύο χωριά της ορεινής Πιερίας». *Μακεδονικά* 22: 358-390. Θεσσαλονίκη.
- Λάμπρου, Σ. 1904: «Ίχνη μητρικού δικαίου παρά τοις νέοις Έλλησι της Λυκίας». *Νέος Ελληνομνήμων* 1: 162-171. Leide.
- Ντίνας, Κ. 2004: «Η γλωσσική – κοινωνική ετερότητα και η ονοματολογία: μια κοινωνιογλωσσολογική προσέγγιση των κοζανίτικων επωνύμων». Στα *Πρακτικά Συνεδρίου ΕΚΚΕ 'Κοινωνία και ετερότητα'* (7-10 Μαΐου 2003), 1-20. Αθήνα. (http://www.nured.uowm.gr/dinas/E..._eteroteta_kai_e_onomatologia..._files/B.1.b.43.pdf)
- Σπανός, Κ. 1972: «Τα νεοελληνικά επώνυμα στη Δεσκάτη». *Μακεδονικά* 12: 123-130. Θεσσαλονίκη.
- Συμεωνίδης, Χ. 2010: *Ετυμολογικό Λεξικό των Νεοελληνικών Οικωνυμίων*, τόμ. 1, 139-143. Λευκωσία- Θεσσαλονίκη: Κέντρο Μελετών Ιεράς Μονής Κύκκου,.
- Τριανταφυλλίδης, Μ. 1982: *Τα οικογενειακά μας ονόματα*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών.

Aspectual distinctions within Greek declarative infinitive clauses of the Roman and Early Byzantine periods

Jerneja Kavčič

University of Ljubljana

jerneja.kavcic@guest.arnes.si

It has been claimed that in New Testament (NT) Greek the aorist infinitive is not used in declarative infinitive clauses dependent on verbs of saying and thinking (hereafter DInf); cf. Burton 1898: 53; Fanning 1990: 401. In addition, DInf are characterized by significantly frequent use of the perfect infinitive as well as of the present infinitives of stative verbs; cf. Fanning 1990: 401, Kavčič 2009.

The paper firstly argues that similar tendencies in the use of the aorist, the perfect and the present infinitives occur in the contemporary non-literary papyri. The corpus examined consists of around 150 private and official documents dating from the 1st and early 2nd centuries AD (appx. 30,000 words). Despite evident parallels between the language of the non-literary papyri and NT Greek, the former also contain higher frequencies of future infinitives used within DInf than the latter. Secondly, the paper focuses on interpreting these tendencies, pointing out the complexity of their relation to other developments in Roman/Early Byzantine period (i.e. to the merger between the aorist and the perfect, the gradual disappearance of the infinitive, the disappearance of the Classical Greek future; cf. Markopoulos 2009: 46–86). The aforementioned tendencies of DInf have led to the hypothesis that the latter mostly express states in NT Greek (Thorley 1989: 296). If this is accepted, the Greek construction could have parallels in English as well as in some other languages. On the other hand, this explanation faces the problem of the merger between the Ancient Greek perfect and the aorist. Whereas some scholars place the merger in late antiquity, other find at least sporadic occurrences of the phenomenon considerably earlier (cf. McKay 1980, Horrocks 2010: 176–78). The paper aims to shed light on this issue from the perspective of subsequent developments within DInf. The corpus analyzed will consist of

non-literary papyri dating from the 2nd to the 6th centuries AD, as well as of selected Early Byzantine authors (e.g. Callinicus, Marcus Diaconus, Ioannes Moschos, Ioannes Malalas).

References

- Burton, E. de Witt, 1898, *Syntax of Moods and Tenses in New Testament Greek*, Edinburgh.
Fanning, B. M., 1990, *Verbal Aspect in New Testament Greek*, Oxford.
Horrocks, G., 2010, *Greek: A History of the Language and its Speakers*, 2nd edition, Oxford & Malden, Mass.
Kavčič, J., 2009, "A feature of Greek infinitive clauses dependent on verbs of saying and thinking," in: K. Loudová & M. Žáková, eds., *Early European Languages in the Eyes of Modern Linguistics*, 151–68, Brno.
Markopoulos, Th., 2009, *The Future in Greek: From Ancient to Medieval*, Oxford.
McKay, K. L., 1980, "On the Perfect and Other Aspects in the Greek Non-Literary Papyri," *BICS* 27, 23–50.
Thorley, J., 1989, "Aktionsart in New Testament Greek: Infinitive and Imperative," *Novum Testamentum* 31, 290–315.

Η τυπολογία των συντομεύσεων: κριτική και συγκριτική επισκόπηση της παρουσίας τους σε γραμματικές και λεξικά

Ρούλα Κίτσιου

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

roulakit@gmail.com

Σχετικά με τη συντομευμένη δήλωση των λέξεων και, ειδικότερα, τον ορισμό και την κατηγοριοποίηση γλωσσικών μορφών, όπως η συντομογραφία, το αρκτικόλεξο ή το ακρωνύμιο, οι πηγές τείνουν να συμφωνούν σε κάποια γενικά θέματα, αλλά, παρ' όλα αυτά, υπάρχουν σημαντικές ασυμφωνίες και μεγάλη διαφοροποίηση σε ό,τι αφορά την ορολογία, τις ερμηνείες και την ταξινομική διάταξη (Rúa: 2004) (βλ. προτάσεις για την αγγλική γλώσσα των Marckwardt: 1958, Baum: 1962, Heller & Macris: 1968, Britton: 1970, Dillard: 1980, McArthur: 1988, Cannon: 1989, Crystal: 1994).

Στην παρούσα εργασία ανιχνεύουμε το ελληνικό γλωσσολογικό τοπίο σχετικά με τον θεωρητικό προβληματισμό της συντομευμένης δήλωσης των λέξεων μελετώντας ορισμούς και κατηγοριοποιήσεις που προτείνονται από τα ελληνικά βιβλία αναφοράς. Συγκεκριμένα, μελετάμε τον τρόπο περιγραφής, ορισμού, κατηγοριοποίησης γλωσσικών παραδειγμάτων που περιλαμβάνονται στις γραμματικές (σχολικές και επιστημονικές) και στα λεξικά (σχολικά και επιστημονικά). Φαίνεται πως η τυπολογία των συντομεύσεων αποτελεί μια περιοχή μεταγλωσσικού ενδιαφέροντος, η οποία δεν μπορεί να καθοριστεί με σαφήνεια, κι έτσι γίνεται ένα συζητήσιμο πεδίο επιστημονικού προβληματισμού με την παραγωγή διαφορετικών προτάσεων και θεωρητικών διατυπώσεων, το οποίο παραμένει ανοιχτό για περαιτέρω έρευνα.

Βιβλιογραφία

- Baum, S. V. (1962). The Acronym, pure and impure. *American Speech*, 37(1), 48-50.
Britton, W.E. (1970). Some effects of science and technology upon our language. *College Composition and Communication*, 21(5), 342–346.
Cannon, G. (1989). Abbreviations and acronyms in English word-formation. *American Speech*, 64(2), 99-127.
Crystal, D. (1994). *An Encyclopedic Dictionary of language and languages*. United Kingdom: Awesome Books.

- Dillard, J. L., (1980). *Perspectives on American English*. Great Britain: Mouton Publishers.
- Heller, L.G., & Macris, J. (1968). A typology of shortening device. *American Speech*, 43(3), 201-208.
- Marckwardt, A. (1958). *American English*. New York: Oxford University Press.
- McArthur, T. (1988). The cult of abbreviation. *English Today*, 4(3), 36-42.
- Ρύα, P.L. (2004). Acronyms & Co.: A typology of typologies 116. *Estudios Ingleses de la Universidad Complutense*, 12 (pp. 109-129).

Υπό έλεγχο ή εκτός ελέγχου;

Σύλα Κλειδή & Αγγελική Τσόκογλου

E.K.Π.A.

angtsok@gs.uoa.gr & sila.klidi@gmx.net

Στην ανακοίνωση ασχολούμαστε με δομές ελέγχου του υποκειμένου της να-συμπληρωματικής πρότασης από το υποκείμενο ή το αντικείμενο της κύριας (π.χ. *Αρχίζω να γράφω. / Βλέπω τον Νίκο να γράφει.*) στο πλαίσιο της Γενετικής Γραμματικής, όπως διατυπώνεται στον Chomsky (2007 κ.εξ.).

Στο πρώτο μέρος εστιάζουμε στις περιπτώσεις ελέγχου του υποκειμένου της να-συμπληρωματικής από το υποκείμενο της κύριας, οι οποίες υποδιαιρούνται σε: α) δομές υποχρεωτικού ελέγχου (*Ο Νίκος άρχισε να γράφει/ *να γράφω.*) και β) δομές προαιρετικού ελέγχου (*Προσπάθησα να πετύχω/να πετύχεις στις εξετάσεις*). Ως προς τον υποχρεωτικό έλεγχο, υιοθετούμε αναλύσεις όπως του Hornstein (1999) και για την Ελληνική Alexiadou κ.ά. (2010), στις οποίες υποστηρίζεται ανύψωση του υποκειμένου από τη να-συμπληρωματική στην κύρια πρόταση. Έχουμε υποστηρίξει (2011) ότι η ανύψωση επιτρέπεται λόγω της έλλειψης φ-χαρακτηριστικών στον συμπληρωματικό δείκτη της να-συμπληρωματικής πρότασης και κατά συνέπεια της έλλειψης δεύτερης φάσης στη συμπληρωματική. Αναφορικά με τον προαιρετικό έλεγχο, για την περίπτωση της ετεροπροσωπίας (*Θέλω να φύγεις.*) υιοθετούμε τις μέχρι τώρα αναλύσεις, όπου η απουσία ελέγχου δηλώνει την ανεξαρτησία της δευτερεύουσας πρότασης. Για την περίπτωση, όμως, της ταυτοπροσωπίας παρατηρούμε ότι τα ρήματα εξάρτησης σχηματίζουν δομές που υποδιαιρούνται σε δύο κατηγορίες, σύμφωνα με δύο επιπλέον διαγνωστικά τεστ: α) +/- ανεξάρτητο χρόνο και β) +/- εξωπροτασική νομιμοποίηση αρνητικού τελεστή στη να-συμπληρωματική. Η πρώτη περιλαμβάνει ρήματα που δέχονται ως συμπλήρωμα να-προτάσεις με ανεξάρτητο χρόνο (*Ελπίζω να έγραψα καλά στις εξετάσεις.*) και μόνο ενδοπροτασική νομιμοποίηση αρνητικών τελεστών (**Δεν ελπίζω να έχασα ΤΙΠΟΤΑ.*), ενώ στη δεύτερη συγκαταλέγονται ρήματα των οποίων τα προτασικά συμπληρώματα δεν έχουν ανεξάρτητο χρόνο (*Προσπαθώ να πετύχω/*να πέτυχα.*) και επιπλέον επιτρέπουν εξωπροτασική νομιμοποίηση των αρνητικών τελεστών (*Δεν προσπαθώ να πετύχω ΤΙΠΟΤΑ.*). Σε αυτήν την περίπτωση υποστηρίζουμε ότι: α) η να-συμπληρωματική δεν είναι πλήρης, η παραγωγή της είναι ανολοκλήρωτη, καθώς αποτελείται μόνο από μία φάση και β) η έλλειψη φ-χαρακτηριστικών έχει ως επακόλουθο τη μετακίνηση του υποκειμένου από τη συμπληρωματική στην κύρια.

Στο δεύτερο μέρος της ανακοίνωσης εστιάζουμε σε περιπτώσεις συναναφοράς του υποκειμένου της να-συμπληρωματικής με το αντικείμενο της κύριας (*Προτρέπω τα παιδιά να διαβάζουν.*), από τις οποίες ορισμένες έχουν αναλυθεί ως δομές απόδοσης πτώσης κατ' εξαίρεση/ανύψωσης ή ως τυχαία συναναφορά (*Περιμένω την Μαρία να έρθει.*), ενώ ελάχιστες ως δομές υποχρεωτικού ελέγχου (*Βλέπω τον Γιάννη να έρχεται.*). Υποστηρίζουμε ότι δεν υπάρχουν περιπτώσεις υποχρεωτικού ελέγχου και αναζητούμε τον τρόπο παραγωγής τους κατ' αναλογία προς τον προαιρετικό έλεγχο του υποκειμένου από υποκείμενο της κύριας, εφόσον εμφανίζουν κοινά χαρακτηριστικά.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Alexiadou, A., E. Anagnostopoulou, G. Iordachioia & M. Marchis. 2010. "No objections to Backward Control." *Movement Theory of Control*. N. Hornstein & M. Polinsky, Amsterdam/Philadelphia: Benjamins, 87-117.
- Hornstein, N. 1999. "Movement and Control." *Linguistic Inquiry* 30: 69-96.
- Kotzoglou, G. & D. Papangeli 2007. "Not really ECM, not exactly Control". *New Horizons in the Analysis of Control and Raising*. N. W.D. Davies & S. Dubinky (eds.), Springer, 111-131.
- Spyropoulos, V. 2007. "Finiteness and Control in Greek". *ό.π.*, 159-183.

Πόντος, Καππαδοκία, Αϊβαλί: Προκλήσεις ενός ψηφιακού σώματος γραπτού υλικού

Μαρία Κολιοπούλου, Θεodorής Μαρκόπουλος & Νίκος Παντελίδης

Πανεπιστήμιο Πατρών & Ε.Κ.Π.Α.

mkoliop@upatras.gr, thodorismark@yahoo.gr & npantel@phil.uoa.gr

Το άρθρο παρουσιάζει την μεθοδολογία και τις προκλήσεις στην ψηφιοποίηση γραπτού υλικού από τρεις μικρασιατικές διαλέκτους, στα πλαίσια ενός ευρύτερου ερευνητικού προγράμματος «Θαλή» με τον τίτλο «Pontus Cappadocia, Aivali: In Search of Asia Minor Greek». Στόχος του προγράμματος αποτελεί η συλλογή και μελέτη γραπτού και προφορικού υλικού από τις διαλέκτους του Πόντου και της Καππαδοκίας και του Αϊβαλιού.

Για την ολοκληρωμένη μελέτη γραπτών πηγών και από τις τρεις υπό εξέταση διαλέκτους έχουν οριστεί οι ακόλουθες βασικές επιδιώξεις:

- α) Η δημιουργία ενός σώματος δεδομένων με την ψηφιοποίηση συνολικής έκτασης 2.000.000 λέξεων,
- β) Η μεταγραφή 200.000 λέξεων σε μορφή ικανή να γίνει αντικείμενο επεξεργασίας από τους ενδιαφερόμενους ερευνητές, και
- γ) Η αναλυτική επισημείωση ενός επιλεγμένου σώματος δεδομένων 50.000 λέξεων, που θα καλύπτει όλα τα βασικά γλωσσικά επίπεδα (φωνολογικό, μορφολογικό, συντακτικό, σημασιολογικό).

Η ανακοίνωση παρουσιάζει τα προβλήματα που ανακύπτουν για την επίτευξη του καθενός από τους παραπάνω στόχους (βλ. ενδεικτικά Goutsos 2003, Manolessou & Toufexis 2011), και πιο συγκεκριμένα:

- 1) Στην ανεύρεση του κατάλληλου υλικού και από τις τρεις διαλέκτους με τις ιδιαιτερότητές τους, στην επιλογή του υλικού προς ψηφιοποίηση καθώς και στην ίδια την τεχνική διαδικασία της ψηφιοποίησης,
- 2) Στις δυσκολίες συστηματικής μεταγραφής γραπτών πηγών γραμμένων (βλ. ενδεικτικά Μανωλέσσου, Μπέης, Μπασέα-Μπεζαντάκου, υπό έκδοση) είτε από ομιλητές με ποικίλο επίπεδο γραμματισμού (literacy) είτε από ερευνητές με ποικίλο σύστημα καταγραφής των δεδομένων, και
- 3) Στις δυσκολίες ακριβούς επισημείωσης σε όλα τα γλωσσικά επίπεδα, δεδομένων των περιορισμένων μεταγλωσσικών πληροφοριών για πολλά από τα ιδιώματα των συγκεκριμένων διαλέκτων.

Θα παρουσιαστούν τα αποτελέσματα του ερευνητικού προγράμματος σε όλους τους παραπάνω τομείς, καθώς και η μεθοδολογία που ακολουθείται για να αντιμετωπιστούν όλες οι προκλήσεις.

Βιβλιογραφία

- Goutsos, D. 2003. Σώμα ελληνικών κειμένων: σχεδιασμός και υλοποίηση. In G. Catsimali, et al. (eds.). *Proceedings of the 6th International Conference on Greek Linguistics*. Rethymno: Linguistics Lab.
- Manolessou, I. & N. Toufexis. 2011. Corpus linguistics in historical dialectology: a case study of Cypriot. In M. Janse et al. (eds.). *Studies in Modern Greek Dialects and Linguistic Theory*, 305–320. Nicosia: Research Centre of Kykkos Monastery.
- Μανωλέσσου, Ι., Σ. Μπέης & Χ. Μπασέα-Μπεζαντάκου (υπό έκδοση). Η φωνητική μεταγραφή των νεοελληνικών διαλέκτων. *Λεξικογραφικό Δελτίο* 26.

Past tense production by children with focal brain lesions: Comparisons with typical development and SLI

Polyxeni Konstantinopoulou¹, Stavroula Stavrakaki¹, Christina Manouilidou², Maria Kyriazi¹ & Dimitrios Zafeiriou¹

¹Aristotle University of Thessaloniki & ²University of Patras
xenia.konstantinopoulou@gmail.com

We examine past tense production of existing and novel verbs by Greek children with focal lesions (FL) in comparison to typical development and Specific Language Impairment (SLI). In Greek, *tense* interacts with *aspect* (perfective & imperfective). The imperfective form is morphologically simpler than the perfective as it is formed with the present tense stem. A fundamental distinction within the perfective past is between sigmatic (regular), formed by the addition of -s-, and non sigmatic (irregular) forms.

The performance of 4 children (6;0, 8;5, 8;5, and 13;2 years old) with FL was compared to that 80 typically developing children (TDC) and 10 adults, as reported in Stavrakaki & Clahsen (2009) and 18 children with SLI, as reported in Stavrakaki et al. (2012). They suffered a stroke at preschool age resulting in a FL as shown by MRI.

We used a production task supported by pictures to elicit past tense forms. Materials included:

- (i) Existing sigmatic and non-sigmatic verbs
- (ii) Novel sigmatic and non-sigmatic rhymes
- (iii) Novel non-rhymes

Results indicate heterogeneous performance for children with FL. The 13;2 child showed adult performance in all conditions. By contrast, the 8;5-children and the 6;0-child produced high percentages of the imperfective past tense forms as opposed to TDC who produced sigmatic (rule-based) overgeneralizations in the existing verb conditions.

Comparisons with SLI indicated a difference in the novel verb condition: While SLI individuals produced many non-sigmatic (irregular) forms, the participants with FL aged 8;5 and 6 produced remarkably high percentages of the morphologically simple imperfective past tense. These results reveal generalizations of the irregular form in the novel verb condition as a sign for SLI performance. By contrast, the children with FL just avoided morphological complexity by employing a simpler verb form in the novel verb condition and so exhibited a pattern attested in very young TDC.

References

- Stavrakaki, S. & Clahsen, H. (2009). The perfective past tense in Greek child language. *Journal of Child Language*, 36, 113–142.

Stavrakaki S., Koutsandreas, K., & Clahsen, H. (2012). The perfective past tense in Greek children with Specific Language Impairment. *Morphology*, 22, 143-171.

Asymmetrical development of tense and grammatical aspect: Evidence from Greek child language

Katerina Konstantzou, Angeliek van Hout & Spyridoula Varlokosta
University of Athens & University of Groningen
kkonstantzou@phil.uoa.gr

Aim: We tested development of tense and grammatical aspect in Greek child language.

Background: Tense is a deictic category, which locates events on a time line. Grammatical aspect reflects a speaker's perspective on an event. The basic distinction is between perfective and imperfective aspect; perfective denotes a situation as a complete event with a defined end, whereas imperfective presents a continuous or habitual action (Comrie, 1976, 1985). Acquisition research has revealed conflicting results; some studies support an early mastery of both categories (e.g. Bar-Shalom, 2002; Weist, 1983), while others report asymmetrical development; early tense development (e.g. Harner, 1981; Smith, 1980) vs. non-target aspect semantics even at the age of 6;0 (e.g. Kazanina & Phillips, 2003; van Hout, 2005). Our study is the first that investigates both tense and aspect in the same children with carefully designed comprehension and production tasks.

Materials: 90 4-to-7-year-old children (group A: 4;0-4;11, mean: 4;6; group B: 5;0-5;11, mean: 5;6; group C: 6;0-6;11, mean: 6;5) and 18 adults participated in two integrated comprehension-production tasks¹. The Aspect experiment tested the use of aspect with complete vs. incomplete situations; the Tense experiment tested children's ability to differentiate three tenses by locating events with respect to the Now.

Results: In comprehension, group A performed significantly better on aspect ($p < .001$), while group C performed significantly better on tense ($p < .05$). No significant difference between tense and aspect comprehension was reported for group B. In production, all children performed significantly better on tense ($p < .01$). Moreover, there was a significant age effect for both categories ($p < .001$). While group C performed adult-like on tense, their aspect performance was significantly lower compared to adults ($p < .001$).

Discussion: Up to the age of 5;0, tense and aspect seem to develop in parallel. However, around the age of 6;0, tense is fully acquired, while target aspect semantics is still incomplete. Our results thus indicate an asymmetrical development of tense and aspect. That is, tense, as a deictic category, is considered to be more straightforward and easy to be acquired, while aspect being subjective seems more complex.

Selected references

- Harner, L. (1981) "Children talk about the time and aspect of actions", *Child Development* 52, pp. 498-506
- Kazanina, N. and Phillips, C. (2003) "Russian children's knowledge of aspectual distinctions", in: B. Beachley, A. Brown and F. Conlin (Eds.), *BUCLD 27 Proceedings*. Somerville: Cascadilla Press, pp. 390-401
- Weist, R. M. (1983) "Prefix versus suffix information processing in the comprehension of tense and aspect", *Journal of Child Language* 10, pp. 85-96

¹ Both tasks were designed within COST Action A33 (van Hout et al., in preparation)

**Η εκμάθηση της Ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας μέσα από το πρόγραμμα
Κοινοτήτων Μάθησης του Διαδικτυακού Μαθησιακού Περιβάλλοντος για τη διασπορά**
Βασιλεία Κούρτη-Καζούλλη, Γιάννης Σπαντιδάκης & Άσπα Χατζηδάκη
Πανεπιστήμιο Αιγαίου & Πανεπιστήμιο Κρήτης
aspahatz@edc.uoc.gr

Η εισήγηση αυτή αναφέρεται σε ένα διαδικτυακό περιβάλλον μάθησης που σχεδιάστηκε για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας σε μαθητές ελληνικής και μη καταγωγής στο εξωτερικό, στο πλαίσιο του προγράμματος ΕΣΠΑ "Ελληνόγλωσση διαπολιτισμική πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση στη διασπορά" (2011-2013), και ειδικότερα στο πώς υλοποιείται η εκμάθηση της γλώσσας μέσα στο πλαίσιο της δράσης των Κοινοτήτων Μάθησης αυτού του περιβάλλοντος.

Το Περιβάλλον Ηλεκτρονικής Μάθησης, που υλοποιείται από το Εργαστήριο Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών (Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ) του Πανεπιστημίου Κρήτης, στηρίζεται σε ένα συνδυασμό παιδαγωγικών προσεγγίσεων (Skourtou, Kourtis-Kazoullis and Cummins 2006), με κυρίαρχες την κοινωνιογνωστική προσέγγιση στη διδασκαλία της γλώσσας (Σπαντιδάκης 2010), και την κοινωνιο-εποικοδομιστική και μετασχηματιστική προσέγγιση στη μάθηση (Cummins, Brown and Sayers 2007). Βάσει αυτών, το διαδικτυακό μαθησιακό περιβάλλον παρέχει ένα χώρο για γλωσσική μάθηση στον οποίο εκπαιδευτικοί και μαθητές μπορούν να συμμετέχουν σε διαδραστικές και πολυμεσικές μαθησιακές δραστηριότητες. Επιπλέον, τους παρέχει τη δυνατότητα να γίνουν μέλη κοινοτήτων πρακτικής και μάθησης αντίστοιχα, μέσω παγκόσμιων δικτύων μάθησης (βλ. Κοινότητες Μάθησης)

Το 2011-12 και το 2012-13 πολλές τάξεις ελληνικής γλώσσας σε σχολικές μονάδες από όλον τον κόσμο συνδέθηκαν μεταξύ τους ή/και με σχολεία της Ελλάδας μέσω αδελφοποιήσεων και πραγματοποίησαν συνεργατικές δραστηριότητες μέσω διαδικτύου. Στόχος ήταν να δημιουργηθούν περαιτέρω κίνητρα στους μαθητές ώστε να ασχοληθούν με την εκμάθηση της Ελληνικής μέσα από την διαπροσωπική επαφή με άλλους εφήβους, την προσωπική εξερεύνηση ζητημάτων κοινού ενδιαφέροντος και την κατάθεση προσωπικών απόψεων και εργασιών. Παράλληλα, ωστόσο, μας ενδιέφερε να δοθεί έμφαση και στην ίδια τη διδασκαλία/μάθηση της γλώσσας μέσα από τις συνεργατικές αυτές δραστηριότητες.

Στην εισήγηση θα παρουσιαστούν το θεωρητικό πλαίσιο της δράσης των Κοινοτήτων Μάθησης, η πορεία υλοποίησής του μέχρι το καλοκαίρι του 2013 και κυρίως τα αποτελέσματα της εφαρμογής του στο θέμα της διδασκαλίας/μάθησης της Ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας.

Βιβλιογραφία

- Cummins, J., Brown, K. and Sayers, D. (2007).** *Literacy, Technology and Diversity: Teaching for Success in Changing Times*. New York: Pearson, Allyn and Bacon.
- Skourtou, E., Kourtis-Kazoullis, V. and Cummins, J. (2006).** Designing Virtual Learning Environments for Academic Language Development. In J. Weiss, J. Nolan, J. Hunsinger, and P. Trifonas (eds.), *International Handbook of Virtual Learning Environments* (σελ. 441-468). Dordrecht, The Netherlands: Springer, 2 Volumes.
- Σπαντιδάκης, Ι. (2010).** *Κοινωνιογνωστικά πολυμεσικά περιβάλλοντα μάθησης παραγωγής γραπτού λόγου*. Αθήνα: Gutenberg.

**Η Αλλαγή Θέματος ως παράγοντας οργάνωσης της Συνομιλίας: Προεκτάσεις στη
διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας**

Όλγα Κουτσιμπέλη
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Η αλλαγή θέματος αποτελεί ένα κεντρικό -αν όχι τον κεντρικότερο- παράγοντα οργάνωσης της συνομιλίας. Η οργάνωση ωστόσο της συνομιλίας βάσει της θεματικής αλλαγής κινείται τουλάχιστον πάνω σε δύο κύριους άξονες. Ο πρώτος άξονας αποτελείται από τους γλωσσικούς τύπους που υπολογίζονται από τους συνομιλητές ως θεματικές αλλαγές. Αναφέρω εδώ τις δύο κυριότερες περιπτώσεις τέτοιου είδους γλωσσικών μορφών, που κατά την άποψή μου, είναι τα γλωσσικά στοιχεία που συνιστούν για τους ομιλητές 'διακοπή' και τα γλωσσικά στοιχεία που συνιστούν για τους ομιλητές 'διαφωνία'. Ο δεύτερος κύριος άξονας είναι εκείνος, που αποτελείται από τους συνομιλιακούς μηχανισμούς διακοπής ή διαφωνίας. Σε αυτή την περίπτωση, δεν υπάγονται περιπτώσεις εμφανούς γλωσσικής διακοπής ή εμφανούς γλωσσικής διαφωνίας που οδηγούν σε θεματική αλλαγή, αλλά για συγκεκριμένους κάθε φορά συνομιλιακούς και/ή πραγματολογικούς λόγους, οποιαδήποτε γλωσσικά στοιχεία προσμετρώνται ως θεματική αλλαγή και επομένως, κατά τους ομιλητές προσμετρώνται και ως διακοπή ή διαφωνία, η οποία ουσιαστικά αποδεικνύεται ως θεματική διακοπή ή ως θεματική διαφωνία.

Τα παραπάνω ωστόσο αποτελούν μια μόνο όψη του προβλήματος εφόσον όχι μόνο οι γλωσσικές διακοπές και οι γλωσσικές διαφωνίες προσμετρώνται ή αποβλέπουν σε θεματική αλλαγή, ούτε μόνο η ίδια η πράξη της θεματικής αλλαγής συνιστά θεματική διακοπή ή θεματική διαφωνία, αλλά ισχύει και το αντίστροφο. Υπάρχουν σοβαρές συνομιλιακές ενδείξεις στο υλικό μου -ανάλυση τεσσάρων συνομιλιών- για το ότι οι γλωσσικές διακοπές και οι γλωσσικές διαφωνίες προσμετρώνται ή αποβλέπουν σε θεματική συνέχιση του λόγου, παρά σε θεματική αλλαγή και επίσης ότι η ίδια η πράξη της θεματικής αλλαγής δε συνιστά θεματική διακοπή ή θεματική διαφωνία, αλλά θεματική συνέχιση του λόγου και θεματική συμφωνία. Το ερώτημα είναι: μπορούν όλα τα παραπάνω να εφαρμοστούν στη διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας και πώς;

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Sacks, Harvey & Schegloff, Emanuel & Jefferson, Gail (1974): "A simplest systematics for the organization of turn-taking for conversation". *Language* 50: 696-735.

Το Facebook ως κειμενικό είδος και η αναπλαισίωσή του από παιδιά εφηβικής ηλικίας

Δημήτρης Κουτσογιάννης & Βασιλική Αδάμπα

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης / Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας

dkoutsog@lit.auth.gr & vadampa@hotmail.com

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια έντονη βιβλιογραφική αναζήτηση τόσο από τον χώρο της ευρύτερης κοινωνιογλωσσολογίας όσο και από αυτόν της εκπαιδευτικής γλωσσολογίας σε σχέση με την ενασχόληση των παιδιών με τα ψηφιακά περιβάλλοντα (Koutsogiannis & Adampa, 2012) και ιδιαίτερα αυτά του δεύτερου ιστού (Web 2.0) (Alvermann, 2010). Το ενδιαφέρον αυτό είναι αυτονόητο από τη στιγμή που η σύγχρονη πραγματικότητα επιτρέπει επικοινωνιακές πρακτικές πολύ διαφορετικές από αυτές που μας ήταν γνωστές ως τώρα (προφορικός και γραπτός λόγος) (Kress, 2010) και προ-σφέρει νέες διαστάσεις στην κοινωνικοποίηση των παιδιών, στο πλαίσιο της οποίας η πολυσημειωτική ανάγνωση και γραφή παίζουν καθοριστικό ρόλο.

Πρόσφατη ποιοτική έρευνά μας έδειξε ότι από τα περιβάλλοντα του δεύτερου ιστού, και πιο συγκεκριμένα από τα περιβάλλοντα κοινωνικής δικτύωσης, τα παιδιά σχολικής ηλικίας αξιοποιούν, κατά κύριο λόγο, το Facebook (FB). Η παρούσα ανακοίνωση, α-ντλώντας από διαφορετικές επιστημονικές παραδόσεις (όπως, κοινωνική σημειωτική, κοινωνιογλωσσολογία, επιστήμες του γραμματισμού) έχει διπλό στόχο: καταρχάς να

περιγράψει κάποιες από τις ιδιαιτερότητες του FB ως κειμενικού είδους (Boyd & Ellison, 2008· Meyers, 2010), πρωτίστως όμως να παρουσιάσει ευρήματα εθνογραφικού τύπου έρευνας ως προς το πώς δέκα παιδιά εφηβικής ηλικίας αναπλαισιώνουν (recontextualize) το συγκεκριμένο περιβάλλον. Πρόκειται για έρευνα που διεξήχθη από το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας κατά το σχολικό έτος 2011-2012 με στόχο την ανατρο-φοδότηση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που επιχειρούν να αξιοποιήσουν σε ευρεία έκταση τα ψηφιακά μέσα στη διδασκαλία των γλωσσικών μαθημάτων.

Η ανάλυση εστιάζει καταρχάς στην ανάδειξη του είδους των ποικίλων ταυτοτήτων και δικτύων που ενεργοποιούν και συγκατασκευάζουν τα παιδιά μέσω των γλωσσικών, σημειωτικών και κειμενικών τους επιλογών στο περιβάλλον του FB. Στη συνέχεια επιχειρείται η ομαδοποίηση των πραγματώσεων αυτών, προκειμένου να αναδειχθούν και να ερμηνευτούν οι ενδεχόμενες συνέχειες και ασυνέχειες με τις πρακτικές που αναπτύσσονται στον φυσικό τους κόσμο (Koutsogiannis & Adampa, 2012). Βαρύτητα δίνεται στη διασύνδεση των ευρημάτων αυτών με το σχολείο και τη γλωσσική εκπαίδευση, ειδικότερα.

Ενδεικτικές βιβλιογραφικές αναφορές

- Alvermann, D. E. (Ed.). (2010). *Adolescents' Online Literacies. Connecting Class-rooms, Digital Media, and Popular Culture*. New York: Peter Lang Publishing.
- Boyd, D.M. & Ellison, N.B. (2008). Social Network Sites: Definition, History and Scholarship. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 13, 210-230.
- Koutsogiannis, D., & Adampa, V. (2012). Girls, identities and agency in adolescents' digital literacy practices. *Journal of Writing Research*, 3 (3), 217-247.
- Kress, G. (2010). *Multimodality. A Social Semiotic Approach to Contemporary Communication*. New York: Routledge.
- Meyers, G. (2010). *The discourse of blogs and wikis*. London: Continuum.

Όψεις της διαλογικότητας στις διδακτικές πρακτικές διδασκόντων την ελληνική γλώσσα

Δημήτρης Κουτσογιάννης, Βασιλική Αδάμπα, Σταυρούλα Αντωνοπούλου, Μαρία Παυλίδου
& Ιωάννα Χατζηκυριάκου

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης/Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας
dkoutsog@lit.auth.gr, vadampa@hotmail.com, santwno@hotmail.com,
pavlidma@gmail.com & hatzikiriakou.ioanna@gmail.com

Οι περισσότερες παραδόσεις στην ανάλυση σχολικού λόγου θέτουν ως βασικό τους στόχο την περιγραφή των ιδιαιτεροτήτων του λόγου που πραγματώνεται στη σχολική αίθουσα· έτσι σπάνια εστιάζουν στο είδος της ανάλυσης που είναι απαραίτητη, προκειμένου τα αποτελέσματα της έρευνας να ανατροφοδοτήσουν δημιουργικά τα ποικίλα υποπεδία με τα οποία ασχολείται η εκπαιδευτική γλωσσολογία.

Η παρούσα ανακοίνωση επιχειρεί καταρχάς να αναδείξει ένα εναλλακτικό πλαίσιο ανάλυσης που έχει κατά κύριο λόγο εκπαιδευτικό προσανατολισμό (βλ. Κουτσογιάννης 2010, 2011), αξιοποιώντας αρκετά στοιχεία από τον χώρο της Κριτικής Ανάλυσης Λόγου, της Συστημικής Λειτουργικής Γλωσσολογίας και της Κοινωνικής Σημειωτικής, γενικότερα. Κυρίως όμως εστιάζει στον χώρο της εφαρμογής μέσω της μελέτης ενός ειδικότερου ζητήματος, αυτού της διαλογικότητας (interdiscursivity), της μείξης δηλαδή ποικίλων και σε κάποιες περιπτώσεις αντιφατικών λόγων (discourses) (Fairclough 2003) κατά τη διδασκαλία. Η ανάλυση καταγράφει και ομαδοποιεί τις κα-τευθύνσεις αλλά και την έκταση της διαλογικότητας που παρατηρείται σε ένα σώμα ένδεκα διδασκαλιών ωριαίας διάρκειας, που πραγματοποιήθηκαν από διδάσκοντες/ δι-δάσκουσες την ελληνική γλώσσα σε σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Οι εκ-παιδευτικοί αυτοί συμμετέχουν σε πρόγραμμα του

Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας με στόχο τη δημιουργία καινοτόμων διδακτικών παραδειγμάτων (σεναρίων) για τη διδα-σκαλία των γλωσσικών μαθημάτων.

Από την ανάλυση των διδασκαλιών προκύπτει ότι παρατηρείται ευρείας έκτα-σης μείξη παραδοσιακών γλωσσοδιδασκικών λόγων με πιο σύγχρονους (π.χ. κειμενικά είδη, πολυγραμματισμοί). Η διαλογικότητα αυτή ερμηνεύεται ως εμφανής τάση δημι-ουργικότητας των εκπαιδευτικών, το εύρος, το είδος και η κατεύθυνση της οποίας μπο-ρεί να γίνει κατανοητή τόσο από την προσωπικότητα, την προσωπική διαδρομή και κοινωνική ταυτότητα των εκπαιδευτικών, όσο και από την παρούσα ιστορική συγκυρία. Επιχειρούνται προεκτάσεις ως προς το πώς μπορούν να αξιοποιηθούν δημιουργικά τα αποτελέσματα στον χώρο της γλωσσικής εκπαίδευσης.

Ενδεικτικές βιβλιογραφικές αναφορές

Fairclough, N. (2003). *Analyzing Discourse: Textual analysis for social research*. Lon-don: Routledge.

Κουτσογιάννης, Δ. (2010). Προς μια γραμματική του παιδαγωγικού λόγου. Στο *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα. Πρακτικά της 30ης συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας, Α.Π.Θ.* Θεσσαλονίκη: ΙΝΣ, 343-357.

Κουτσογιάννης, Δ. (2011). Εκπαιδευτικό συγκείμενο, σχολικός λόγος και γλωσσική εκπαίδευση. Στο *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα. Πρακτικά της 31ης συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας, Α.Π.Θ.* Θεσσαλονίκη, ΙΝΣ, 250- 264.

Φύλο και γλωσσικές επιλογές: Μία προσέγγιση μέσα από σώματα θεατρικού λόγου

Σταματία Κουτσουλέλου

Ε.Κ.Π.Α.

stkout@gmail.com

Η διαφορά στην επιλογή των γλωσσικών στοιχείων από τους άνδρες και τις γυναίκες και η μεταξύ τους σύγκριση αποτελεί ένα αγαπημένο θέμα της έρευνας ήδη από τη δεκαετία του 70. Από τη μεγάλη βιβλιογραφία μπορούμε να ανασύρουμε βασικές διαφορές που έχουν επισημανθεί μεταξύ των δύο φύλων και παραπέμπουν όσον αφορά τις γυναίκες στην ενίσχυση των διαπροσωπικών σχέσεων, στην έκφραση συναισθημάτων και σκέψεων γύρω από κοινωνικά θέματα, σε λόγο γενικά άτολμο που αντανακλά την κοινωνική τους καταπίεση, ενώ, όσον αφορά τους άνδρες, σε ένα λόγο πληροφοριακό, δυναμικό ανάλογο με το «ισχυρό» του φύλου τους.

Παράλληλα, η συνεχώς αυξανόμενη ανάλυση των σωμάτων κειμένων με διάφορα υπολογιστικά εργαλεία έδωσε και στην έρευνα του λόγου των δύο φύλων ενδιαφέρουσες μελέτες. Σε σώματα κειμένων θεατρικού λόγου η υπολογιστική προσέγγιση των σωμάτων κειμένων αποδεικνύεται ιδιαίτερα αποτελεσματική, διότι επισημαίνει και ερμηνεύει τις υφολογικές και γλωσσικές επιλογές των θεατρικών ηρώων. Στο πλαίσιο αυτό θα κινηθεί και η ανακοίνωσή μας. Συγκεκριμένα, θα μελετήσουμε τη χρήση και τη λειτουργία των λέξεων-κλειδιών (key-words) μέσα από σύγκριση σωμάτων κειμένων ανδρικού και γυναικείου λόγου στο σύνολο του θεατρικού έργου του Ι. Καμπανέλλη και της Λ. Αναγνωστάκη. Στόχος μας είναι η μελέτη ιδιαίτερα των γραμματικών/λειτουργικών λέξεων, οι οποίες αντανακλούν τον τρόπο με τον οποίο τα πρόσωπα αναφέρονται στον εαυτό τους και στους άλλους, σχετίζονται με τη συναισθηματική τους κατάσταση, προβάλλουν τον νοητικό τρόπο σύνδεσης καταστάσεων και γεγονότων και για τον λόγο αυτό, φαίνεται ότι παίζουν σημαντικό ρόλο στην αποκάλυψη των κατασκευασμένων ανδρικών και γυναικείων χαρακτήρων. Οι προτιμώμενες λειτουργικές λέξεις, αφού επιβεβαιωθούν στα περισσότερα υποσώματα που δημιουργήσαμε ανάλογα με τις παραμέτρους της χρονολογίας των έργων, της ηλικίας, κοινωνικής και οικονομικής κατάστασης των ηρώων (ανδρών και γυναικών), θα

συγκριθούν στο σώμα των ανδρών και γυναικών και στους δύο συγγραφείς. Οι λειτουργικές αυτές λέξεις με τις συνάψεις τους θα μελετηθούν συγκριτικά ως τρόποι με τους οποίους οι δύο θεατρικοί συγγραφείς χτίζουν τους ανδρικούς και γυναικείους χαρακτήρες τους. Θα ελεγχθεί επίσης εάν και κατά πόσον οι επιλογές αυτές επιβεβαιώνουν τις προσδοκίες μας από τη σχετική βιβλιογραφία περί φύλου ή αντανακλούν ιδιολέκτους των συγγραφέων.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Argamon, S., Koppel, M., Fine, J., & Shimony, A. R. 2003. Gender, genre, and writing style in formal written texts. *Text* 23.
- Biber, D. & Burges, J. 2000. Historical Change in the Language Use of Women and Men: Gender Differences in Dramatic Dialogue. *Journal of English Linguistics* 28: 21.
- Culpeper, J. 2009. Keyness: Words, parts-of-speech and semantic categories in the character-talk of Shakespeare's 'Romeo and Juliet'. *International Journal of Corpus Linguistics* 14(1): 29-59.
- Παυλίδου, Θ. (επιμ.) 2002. *Γλώσσα-γένος-φύλο*. Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής.

Οι υπαρκτικές δομές στα Νέα Ελληνικά

Μαρία Κουφάκη
Πανεπιστήμιο Κρήτης
mkoufaki@otenet.gr

Στόχος: Σε αυτήν την ανακοίνωση εξετάζουμε τις υπαρκτικές δομές των Νέων Ελληνικών με τα ρήματα *υπάρχει*, *έχει* και *είναι* και προτείνουμε ότι μπορούν να αναλυθούν με βάση την τοπική θεωρία του Freeze (1992, 2001), σύμφωνα με την οποία, και οι τρεις δομές του τοπικού παραδείγματος (locative paradigm), δηλαδή οι κατηγορηματικές δομές τόπου, οι υπαρκτικές και οι κτητικές δομές, προέρχονται από μία κοινή δομή.

Δεδομένα: Στα Νέα Ελληνικά η κατηγορήση ύπαρξης (existential predication) μπορεί να εκφραστεί με τρία ρήματα: *υπάρχει* (*Υπάρχουν φαντάσματα*), *έχει* (*Έχει φρούτα στο ψυγείο*) και *είναι* (*Είναι αστυνομικοί στην πλατεία*). Εξετάζουμε την κατανομή των ρημάτων αυτών, τους περιορισμούς εμφάνισής τους και τον τρόπο με τον οποίο διαφοροποιούνται. Εστιάζουμε στη σειρά των όρων, στην υποχρεωτική ή όχι παρουσία Προθφ ΤΟΠΟΥ και στην θέση στην οποία μπορεί να εμφανιστεί, καθώς και στον περιορισμό οριστικότητας της ΟΦ.

Ανάλυση: Ακολουθώντας τη θεωρητική πρόταση του Freeze (1992, 2001), υποστηρίζουμε ότι στα Νέα Ελληνικά:

α) Οι τρεις δομές του τοπικού παραδείγματος προέρχονται από μια κοινή δομή με μετακίνηση συστατικών. Η μετακίνηση αυτή γίνεται με βάση τα σχήματα στο (1). Το χαρακτηριστικό [+/-ανθρ] ανήκει στον όρο του ΤΟΠΟΥ ενώ το χαρακτηριστικό [+/-οριστ] ανήκει στο ΘΕΜΑ :

- (1)
α.	Κατηγορηματική δομή τόπου:		
	THE THEME	is	IN THE LOCATION
	[+ def]		[+/- human]
	? [- def]		
β.	Υπαρκτική δομή:		
	IN THE LOCATION	is	A THEME
	[- human]		κ[-def]
γ.	Κτητική δομή:		
	THE LOCATION	be/has	THE/A THEME
	[+ human]		[+/- def]

β) Αυτό που διακρίνει τις κατηγορηματικές δομές τόπου (*Το βιβλίο είναι στο τραπέζι*) από τις υπαρκτικές (*Στο τραπέζι έχει ένα βιβλίο*) και τις κτητικές δομές (*Ο Γιάννης έχει ένα βιβλίο*) είναι το χαρακτηριστικό [+οριστ] του ΘΕΜΑΤΟΣ. Αν το ΘΕΜΑ έχει το χαρακτηριστικό [+οριστ], έχουμε υποχρεωτικά κατηγορηματική δομή τόπου (**Στο τραπέζι έχει το βιβλίο / *Ο Γιάννης έχει το αυτοκίνητο*¹). Οι υπαρκτικές δομές διαφέρουν από τις κτητικές μόνο ως προς το χαρακτηριστικό [+/-ανθρ] του ΤΟΠΟΥ, καθώς οι υπαρκτικές δομές δεν μπορούν να εμφανίσουν ΤΟΠΟ με το χαρακτηριστικό [+ανθρ] (**Στον Γιάννη έχει ένα βιβλίο*).

γ) Το ρήμα ΕΧΩ προέρχεται από το ρήμα ΕΙΝΑΙ με την ενσωμάτωση μιας πρόθεσης (HAVE = BE + P). Αυτό υποστηρίζεται από τις ακόλουθες εναλλαγές:

- (2) α. Ο Γιάννης είναι με / έχει πυρετό.
β. Το φαγητό είναι με / έχει κόκκινη σάλτσα.

Στο τέλος της ανακοίνωσης θα δείξουμε ότι η παραγωγική χρήση του «υπάρχω» σε υπαρκτικές δομές αποτελεί πρόβλημα για την ανάλυση του Freeze (1992, 2001). Θα διερευνήσουμε πώς μπορεί να λυθεί το πρόβλημα αυτό.

Τα γλωσσικά δεδομένα και η προέλευση της ρωμανιωτικής κοινότητας Ιωαννίνων

Julia G. Krivoruchko
University of Cambridge
jgk25@cam.ac.uk

Η κοινότητα των Ιωαννίνων υπήρξε η πιο σημαντική και ιδιότυπη ομάδα ελληνοφώνων Εβραίων και, ως εκ τούτου, η καταγωγή της πάντα προκαλούσε το ενδιαφέρον των ερευνητών. Πλήθος αβάσιμων υποθέσεων έχει αναπτυχθεί για το θέμα, όμως, ελλείψει αξιόπιστων αρχαιολογικών και ιστορικών δεδομένων, τα εναπομείναντα γλωσσικά στοιχεία καλό είναι να αξιοποιηθούν για την έρευνα της κοινωνικής ιστορίας.

Η παρούσα ανακοίνωση εξετάζει τις μαρτυρίες για την σύγχρονη αστική εβραϊκή διάλεκτο στα Ιωάννινα (τέλη XIX - αρχές του XX αιώνα), καθώς και τις σύγχρονες και προγενέστερες χειρόγραφες πηγές.

Οι περισσότερες μαρτυρίες συμφωνούν πως στην υπό εξέταση διάλεκτο το άηχο ουρανικό τριβόμενο προ των φωνηέντων /e, i/ τρεπόταν σε άηχο συριστικό, και η πληροφορία αυτή επιβεβαιώνεται από τα χειρόγραφα. Το φαινόμενο μοιάζει να δείχνει την συγγένεια της διαλέκτου με τα παραλιακά ιδιώματα της Μικράς Ασίας και των νησιών του Νοτιοανατολικού Αιγαίου. Θα περίμενε κανείς η ανάλογη διαδικασία να επηρεάσει και (καποια από) τα υπόλοιπα υπερωικά, όμως σχετικά μ'αυτό, η χειρόγραφη παράδοση δεν είναι ξεκάθαρη. Επιπλέον, υπάρχει ασάφεια ως προς την ύπαρξη, πιθανή εξάπλωση και μορφή του τσιτακισμού στα εβραιογιαννιώτικα.

Σημαντικά εμπόδια για την έρευνα του συμφωνικού συστήματος της διαλέκτου αποτελούν α) το ανεπαρκές γραφικό σύστημα, β) η άγνωστη προέλευση των χειρογράφων που ενέχεται να έχουν επηρεαστεί από ξενικές παραδόσεις, και γ) η ελλιπής χρονολόγηση των φαινομένων που προκληθήκαν από την ουράνωση στις υπόλοιπες ελληνικές διαλέκτους.

Η παρουσία του νοτιοανατολικού στοιχείου στα Ιωάννινα είναι πιθανή ιστορικά, ωστόσο, η ανεπάρκεια των γλωσσικών δεδομένων δεν μας επιτρέπει να προβούμε στα τελικά συμπεράσματα.

Βιβλιογραφία

Dalven, R. (1990). *The Jews of Ioannina*. Philadelphia, Cadmus Press.

¹ Αντιγραμματοτικό με τη σημασία της κτήσης.

- Κριβορούτσκο, Ι. (1999). Τα ελληνικά χειρόγραφα σε Εβραϊκή γραφή, η προέλευση και τα κύρια χαρακτηριστικά της γλώσσας τους. *Ο Ελληνικός κόσμος ανάμεσα στην Ανατολή και τη Δύση 1453-1981. Πρακτικά του Α' Ευρωπαϊκού συνεδρίου νεοελληνικών σπουδών, Βερολίνο, 2-4 Οκτωβρίου 1998*. Α. Αργυρίου, Κ. Δημάδης και Α. Δ. Λαζαρίδου. Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα 1: 647–660.
- Μπόγγας, Ε. Α. (1964). *Τα γλωσσικά ιδιώματα της Ηπείρου (βορείου, κεντρικής και νοτίου): Γιαννιώτικο και άλλα λεξιλόγια*. Ιωάννινα, Εταιρία Ηπειρωτικών Μελετών.

Ετυμολογικά της ΚΝΕ και η (συνήθως) ελλιπής/απούσα βαλκανική τους διάσταση

Δώρας Κ. Κυριαζής
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
kyrdoris@lit.auth.gr

Φέτος συμπληρώνονται 15 έτη από την έκδοση του Λεξικού της Κοινής Νεοελληνικής του Ινστιτούτου Νεοελληνικών Σπουδών (Ιδρύματος Τριανταφυλλίδη) και από την πρώτη κυκλοφορία του Λεξικού της Νέας Ελληνικής Γλώσσας του Γ. Μπαμπινιώτη (β' έκδ. 2002, γ' έκδ. 2008).

Τα έργα αυτά καταπιάνονται και με ζητήματα ετυμολογίας, ακολουθώντας συχνά την πεπατημένη αλλά και προτείνοντας ή υιοθετώντας νέες λύσεις. Είναι φανερό ότι οι συντάκτες τους έχουν διαφορετική αντίληψη για το μέχρι πού πρέπει να φτάνει η ετυμολογική σκαπάνη. Το ΛΚΝΕ αρκείται στην αναζήτηση και παράθεση του άμεσου ετύμου, ενώ το ΛΜπ επεκτείνεται συχνά πέρα από το όριο αυτό, προλειαίνοντας το έδαφος για την κυκλοφορία το 2009 του Ετυμολογικού Λεξικού της Νέας Ελληνικής Γλώσσας (ΕΛΝΕΓ).

Από το πλούσιο υλικό που προσφέρουν και το γόνιμο προβληματισμό που προξενούν τα προαναφερθέντα λεξικά, εστιάζουμε στα δάνεια στοιχεία της ελληνικής από τις υπόλοιπες βαλκανικές γλώσσες και προβαίνουμε στο συμπέρασμα ότι, παρά τις προσπάθειες που έχουν καταβληθεί και οι οποίες οδήγησαν σε πολλές και διαδοχικές βελτιώσεις, απομένουν να γίνουν πολλά ακόμη ως προς τη συστηματική παρακολούθηση της σχετικής εργογραφίας (ελληνικής και ξένης) και την κριτική αξιοποίηση των διαφορετικών προσεγγίσεων.

Συγκεκριμένα, από τη βιβλιογραφία του ΕΛΝΕΓ απουσιάζουν θεμελιώδη έργα που αφορούν στην ετυμολογία επιμέρους βαλκανικών γλωσσών, αλλά και αυτά που παρατίθενται δεν φαίνεται ξεκάθαρα σε τι βαθμό και πώς έχουν αξιοποιηθεί. Ένα απαιτητικό ετυμολογικό λεξικό επιβάλλεται να κάνει σύντομη αναφορά στην ιστορία της έρευνας των λέξεων που ετυμολογεί. Επίσης, η αναγωγή μιας λέξης της ελληνικής σε μια άλλη γλώσσα, δεν μπορεί να αγνοήσει την ιστορία του προτεινόμενου ετύμου στη γλώσσα πηγή. Άλλη μεθοδολογική προϋπόθεση είναι και η παρακολούθηση της πορείας ορισμένων κοινών στοιχείων (τουρκικής λ.χ. προέλευσης) σε δυο ή/και περισσότερες βαλκανικές γλώσσες, προκειμένου να οδηγηθούμε σε χρήσιμα συμπεράσματα για τις επιμέρους.

Μετά από τις παρατηρήσεις αυτές ακολουθούν συγκεκριμένα παραδείγματα από την ελληνική κι άλλες βαλκανικές γλώσσες μέσω των οποίων δείχνουμε πώς η ετυμολογία μπορεί να συνδράμει τη λεξικογραφία.

Στοιχεία για το ιδίωμα της επαρχίας Άργους (Δυτική Αργολίδα)

Μαγδαληνή Κ. Κωνσταντινίδου
Ακαδημία Αθηνών
mkonst@academyofathens.gr

Τα νεοελληνικά ιδιώματα της Πελοποννήσου –με εξαίρεση τις γλωσσικές νησίδες Τσακωνιάς και Μάνης, ενμέρει δε και λιγοστών άλλων περιοχών– παρά την σημασία τους για την μελέτη της ιστορίας της Νέας Ελληνικής ανήκουν στις γλωσσικές ποικιλίες που έχουν ελάχιστα μελετηθεί στο πλαίσιο της σύγχρονης γλωσσολογικής, διαλεκτολογικής έρευνας, καθώς ο πελοποννησιακός λόγος θεωρήθηκε παραδοσιακά ότι δεν αποκλίνει σημαντικά από την κοινώς ομιλούμενη μορφή της Νέας Ελληνικής.

Στην παρούσα εργασία μελετάται και ταξινομείται διαλεκτολογικά το αργολικό γλωσσικό ιδίωμα (περιοχή Δυτικής Αργολίδας), για το οποίο δεν έχουν δημοσιευθεί μέχρι σήμερα γενικές ή ειδικές περιγραφές ή μελέτες. Η μελέτη του ιδιώματος στηρίζεται πρωτίστως σε προφορική γλωσσική ύλη, η οποία συγκεντρώθηκε με προσωπική επιτόπια έρευνα στα πλαίσια γλωσσικής αποστολής της Ακαδημίας Αθηνών στην Αργολίδα τον Σεπτέμβριο του 2011, δευτερευόντως δε και σε υλικό που αντλήθηκε από χειρόγραφες συλλογές του Κέντρου Ερεύνης των Νεοελληνικών Διαλέκτων και Ιδιωμάτων της Ακαδημίας Αθηνών, καθώς και από έντυπες πηγές.

Στην εργασία επισημαίνονται γενικά αλλά και επιμέρους διαλεκτικά φαινόμενα του ιδιώματος σε επίπεδο φωνητικής (π.χ. νότιος φωνηεντισμός, παρουσία κωφώσεων, αποβολές ατόνων, συνοδίτης φθόγγος *ι* ή *ου*, προφορά του *υ* ως *ου*, τάση διφθογοποίησης επίτονων και άτονων φωνηέντων, ιδιάζων επιτονισμός, αλλόφωνα των *λ* και *ν*, πλήρης ή ατελής απουράνωση των συριστικών, δάσυνση των συριστικών, υπολείμματα τσιτακισμού κλπ.), μορφολογίας (π.χ. άρθρο *τουν* = των, ρημ. καταλήξεις *-ουτε/-ούτε* αντί *-ετε/-είτε*, αύξηση *η-* αντί *ε-*, αόριστοι σε *-κα* αντί *-σα*, τύποι *έναι*, *ήμαστων*, *ήντουσαν* κλπ.), σύνταξης (*θελά/θαλά* + υποτακτική, υπολείμματα επίταξης προσωπικής αντωνυμίας στο ρήμα κλπ.) και λεξιλογίου (αρχαϊσμοί, δάνεια τουρκικά, αλβανικά, κουτσοβλάχικα, σλαβικά, ιταλικά), και αναδεικνύονται οι ενδοδιαλεκτικές διαφοροποιήσεις του ιδιώματος, καθώς και σχέσεις του (ομοιότητες, διαφορές) προς άλλα γνωστά πελοποννησιακά ιδιώματα.

Συνάγεται ότι η μελέτη του αργολικού ιδιώματος συμπληρώνει τις γνώσεις μας για τον χαρακτήρα της πελοποννησιακής ποικιλίας της νέας ελληνικής, συμβάλλει στην χάραξη ποικίλων γλωσσογεωγραφικών ισογλώσσων, ενώ παράλληλα διαφωτίζει πτυχές της ιστορίας της ελληνικής γλώσσας στην χερσόνησο της Πελοποννήσου.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ν. Κοντοσόπουλος, «Περί της ανάγκης μελέτης των πελοποννησιακών ιδιωμάτων» *Πρακτικά Α' Διεθνούς Συνεδρίου Πελοποννησιακών Σπουδών*, Αθήνα 1976, 164-168.
Ν. Κοντοσόπουλος, *Διάλεκτοι και ιδιώματα της Νέας Ελληνικής*, Αθήνα 2001³.
Ν. Παντελίδης, «Πελοποννησιακός ιδιωματικός λόγος και Κοινή Νεοελληνική», *Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα* 21 (2001) 550-561.
Β. Τσάκωνα, *Πελοποννησιακά ιδιώματα*, 2007 [http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/studies/dialects/thema_b_5_1/index.html].

Αγάπη και μίσος: Σημασιοσυντακτικές ιδιότητες των κατηγορημάτων στην ελληνική

Έφη Λάμπρου
Πανεπιστήμιο Κύπρου
elampr@ucy.ac.cy

Τα κατηγορήματα που ανήκουν στη σημασιολογική κατηγορία των <συναισθημάτων> μελετώνται εκτενώς τα τελευταία χρόνια σε διάφορες γλώσσες, μέσα στο πλαίσιο

διαφορετικών θεωρητικών μοντέλων¹. Μεταξύ των κατηγορημάτων αυτών, ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα συναισθήματα που δηλώνουν μια ψυχική κατάσταση η οποία βιώνεται ταυτόχρονα από τα δύο ορίσματα, όπως στην περίπτωση των ονομάτων *μίσος, αγάπη, σεβασμός, περιφρόνηση*. Τα συναισθήματα αυτά δεν έχουν ακόμη μελετηθεί ικανοποιητικά (για τα γαλλικά δες Lamprou 2004 και Buvet & al. 2005). Οι έρευνες αυτές αναλύουν τις σημασιολογικές και συντακτικές ιδιαιτερότητες αυτής της σημασιολογικής ομάδας.

Οι ιδιαιτερότητες αυτές μπορούν να συνοψιστούν ως εξής : α) σε σχέση με τα υπόλοιπα συναισθήματα, αυτά που αφορούν υποχρεωτικά ταυτόχρονα δυο πρόσωπα διαφοροποιούνται σημασιολογικά και συντακτικά γεγονός που επηρεάζει την συμπεριφορά αλλά και την περιγραφή τους (για παράδειγμα επιλέγουν υποχρεωτικά δυο ορίσματα, συντάσσονται με το επίθετο *αμοιβαίος*, κ.α.)

β) η αιτία εκφράζεται με διαφορετικά γλωσσικά χαρακτηριστικά (για παράδειγμα το N1 δηλώνει συχνά την αιτία της ψυχικής κατάστασης)

π.χ. *Η απόλυση τους ήταν η αιτία του μίσους μεταξύ τους*

γ) επιλέγουν διαφορετικά υποβοηθητικά ρήματα

π.χ. *Υπάρχει μεγάλη αγάπη ανάμεσα στα δυο αδέλφια*

και δ) ενώ ανήκουν στην κατηγορία των καταστάσεων συμπεριφέρονται ως γεγονότα (Lamprou 2004):

π.χ. *Ένα απίστευτο μίσος (ξέσπασε μεταξύ των δυο λαών + παρατηρείται ανάμεσα στους δυο λαούς)*

Στην ανακοίνωση αυτή θα αναλύσουμε αρχικά τις γενικές ιδιότητες των συναισθημάτων που αφορούν τουλάχιστον δυο πρόσωπα και εκφράζουν αμοιβαιότητα. Στην συνέχεια θα εξετάσουμε κάποια προβλήματα που παρουσιάζουν λόγω της σημασιολογικής τους ποικιλίας. Το κατηγορημα *αγάπη*, για παράδειγμα, δεν έχει τις ίδιες ιδιότητες με το ουσιαστικό *μίσος*. Για να μελετήσουμε όλες αυτές τις σημασιολογικές ιδιαιτερότητες στηριζόμαστε σε ένα σώμα κειμένων το οποίο περιέχει λογοτεχνικά και δημοσιογραφικά κείμενα. Η έρευνά μας εντάσσεται στο θεωρητικό πλαίσιο των τάξεων των αντικειμένων και βασίζεται στη μελέτη της σημασιολογικής και συντακτικής συσχέτισης του κατηγορήματος με τα ορίσματά του (Gross 2004, Buvet et al. 2005).

Βιβλιογραφία

- Anscombre J.-C., 1984, « La représentation de la notion de la cause dans la langue », *Cahiers de grammaire* n° 8, Université de Toulouse, p.1-53.
- Anscombre J.-C., 1995, « Morphologie et représentation événementielle : le cas des noms de sentiment et d'attitude », *Langue française* n°105, Paris, Larousse, p. 40-54.
- Anscombre J.-C., 1996, « Noms de sentiment, noms d'attitude et noms d'abstrait », in *Les noms abstraits*, Actes du Colloque de Dunkerque (1992), Presses universitaires du Septentrion, p. 257-273.
- Buvet P.-A., Girardin C., Gross G., Groud C., 2005, « Les prédicats d'<affect> » in *LIDIL* 32, Université de Stendal, Grenoble, p. 125-143.
- Gross G., 2004, « Réflexions sur le traitement automatique des langues », in G.Purnelle, C.Fairon, A. Dister, éd., *JADT 04, Le poids des mots. Actes des 7es Journées internationales d'Analyse statistique des Données Textuelles*, n° 1, Louvain-la-Neuve : Presse universitaires de Louvain, pp. 545-556.

¹ Cf. Μεταξύ άλλων, Gavriilidou 2002, Valetopoulos 2009, 2005, Lamprou 1999, 2009, Moustaki & al. 2008a, 2008b, για τα ελληνικά, Goossens 2005, Leeman 1995, Mathieu 2005, Anscombre 1996, 1995, 1984, Tutin & al. 2006, Van de Velde 1998 για τα γαλλικά.

- Gavriliidou Z., 2002, « La détermination des noms de sentiment en grec moderne », *Langages* 145, p. 83-96.
- Goossens V., 2005, « Les noms de sentiment: esquisse de typologie sémantique fondée sur les collocations verbales », *LIDIL: Revue de linguistique et de didactique des langues* 32, p. 103-122
- Lamprou E., & Catena A., 2009, « Les prédicats d'affect dans des dictionnaires monolingues coordonnés espagnol/ grec/français », in I. Novakova & A. Tutin (éds), *Le Lexique des émotions*, Collection Langues, Gestes, Parole, Université Stendhal de Grenoble, Ellug, p. 103-126.
- Lamprou E., 2004, *Les noms de <réciprocité> en français : étude syntactico-sémantique*, Thèse du 3ème cycle, Université Paris XIII.
- Lamprou E., 1999, « Η σημασιολογική ποικιλία των επιβοηθητικών ρημάτων » [La diversité sémantique des verbes supports], *Studies in Greek* 19, p. 80-101.
- Leeman D., 1995, « Pourquoi peut-on dire *Max est en colère* mais non **Max est en peur* ? », *Langue française* n° 105, Paris, Larousse, p. 55-69.
- Mathieu Y.-Y., 2000, *Les verbes de sentiment : de l'analyse linguistique au traitement automatique*, Paris, CNRS Editions.
- Moustaki A., Pantazara M., Fotopoulou A. & M. Mini, 2008a, « Comment traduire les noms d'émotions : étude contrastive entre le grec moderne et le français », *Discours* 3, [en ligne], mis en ligne le 23 mai 2009, URL : <http://discours.revues.org/index3873.html>. Consulté le 20 mars 2011.
- Pantazara M., Fotopoulou A., Mini M. & A. Moustaki, 2008b, « La description des noms de sentiments du grec moderne », *Linguisticae Investigationes : Special Issue* 31/2, p. 323-331.
- Tutin A., Novakova I., Grossmann F. & C. Cavalla 2006, « Esquisse de typologie des noms d'affect à partir de leurs propriétés combinatoires », *Langue Française* 150, p. 32-49.
- Valetopoulos F., 2009, « Deux structures de locutions verbales pour exprimer le sentiment en grec moderne », in Novakova, I. & A. Tutin (éds), *Le lexique des émotions*, Grenoble, PUG, p. 227-248.
- Valetopoulos F., 2005, « Ce que vous pensez des autres et que vous n'osez pas dire : le dictionnaire de la jalousie et de l'admiration », *LIDIL* 32, p. 67-82.
- Van de Velde D., 1998, « Cet obscur objet du désir. L'objet des verbes de sentiment », *Travaux de Linguistique* 35, Duculot, p. 67-78.

Greek consonant confusions by native listeners in quiet and noise

Angelos Lengeris & Katerina Nicolaidis
Aristotle University of Thessaloniki
lengeris@enl.auth.gr

Although the number of studies concerned with the phonetics of Modern Greek is growing, research on the perception of Greek consonants by native listeners either in quiet or in the presence of noise is still lacking (for a comprehensive review of research on Greek phonetics, see Arvaniti, 2007; for relevant studies on other languages, see Weber & Smits, 2003; Smits et al., 2003; Cutler et al., 2004).

This paper is part of a larger project investigating the perception and production of English (second-language) and Greek (native) consonants by Greek speakers. Here we present results on the identification of Greek consonants in quiet and in the presence of two types of noise, namely a competing talker at a signal-to-noise (SNR) of -6dB and an 8-speaker babble at an SNR of -2dB. Our goal is to provide a large source of data on consonant confusions by native listeners under different listening conditions covering the complete

phoneme inventory of Modern Greek, using non-word materials that eliminate any word-frequency effects.

The perceptual stimuli for the study consisted of CVC tokens containing all 20 Greek consonants, namely six plosives (/p/, /b/, /t/, /d/, /k/, /g/), eight fricatives (/f/, /v/, /θ/, /ð/, /s/, /z/, /x/, /ɣ/), two affricates (/ts/, /dz/), two nasals (/m/, /n/) and 2 liquids (/l/, /r/). Consonants were recorded in the context of 3 vowels (/i, a, u/) in all 9 possible combinations with stress on the first or second syllable (e.g. /^lila/, /u^lbi/, /^lasu/). They were presented over headphones to twenty five Greek university students aged 18-19 years old for identification. Participants were tested individually at the Aristotle University of Thessaloniki Phonetics Laboratory using a laptop computer. Our initial results show that Greek listeners achieved near-ceiling scores in quiet but their identification scores in noise across noise conditions were significantly lower than their scores in quiet. When comparing identification scores in the two noise conditions, Greek listeners had greater difficulty when Greek consonants were presented in the presence of the 8-speaker babble than the competing speaker despite the fact that the former had a higher SNR than the latter. The effects of stress, vowel context and noise condition on consonant identification scores will be discussed.

References

- Arvaniti, A. (2007). Greek phonetics: The state of the art. *Journal of Greek Linguistics* 8, 97-208.
- Cutler, A. Weber, A. Smits, R. and Cooper, N. (2004). Patterns of English phoneme confusions by native and non-native listeners. *Journal of the Acoustical Society of America* 116, 3668-3678.
- Smits, R., Warner, N., McQueen, J. M. and Cutler, A. (2003). Unfolding of phonetic information over time: A database of Dutch diphone perception. *Journal of the Acoustical Society of America* 113, 563-574.
- Weber, A. and Smits, R. (2003). Consonant and vowel confusion patterns by American English listeners. In *Proceedings of the 15th International Congress of Phonetic Sciences (ICPhS 2003)*, 1437-1440.

Οι γλωσσικές ποικιλίες της Πελοποννήσου στη διαχρονία των επαφών τους

Νίκος Λιόσης

ΙΝΣ/Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

nikoslios@yahoο.gr

Προτείνεται η διάκριση των πελοποννησιακών διαλέκτων σε *πελοποννησιακές ποικιλίες* (γλωσσολογικός προσδιορισμός) και σε *ποικιλίες του πελοποννησιακού χώρου* (γεωγραφικός προσδιορισμός). Ο δεύτερος όρος περιλαμβάνει την τσακωνική και τη μανιάτικη, οι οποίες διαφέρουν από τις *πελοποννησιακές ποικιλίες* στη βάση των αρχαϊκών και των νεωτερικών στοιχείων που διαθέτουν. Εξετάζεται σε διαχρονικό πλαίσιο η σχέση της τσακωνικής και της μανιάτικης με τις *πελοποννησιακές ποικιλίες* και αναλύονται μια σειρά από ζητήματα: α) το πρόβλημα του κοινού δωρικού υποστρώματος· β) το πρόβλημα των επαφών με άλλες γλώσσες: i) υποτιθέμενες επαφές που προτάθηκαν στο παρελθόν (πρβ. Kopitar 1822, Fallmerayer 1836) και έχουν απορριφθεί από τη σύγχρονη έρευνα αλλά εμφανίζονται σποραδικά στη μοντέρνα εκδοχή τους (πρβ. Trudgill (2012) που θεωρεί την τσακωνική πιθανή πρόγονο, επαναφέροντας την άποψη του Hesseling (1906) ότι η διάλεκτος είναι προϊόν μίξης με την αβαρική), ii) πραγματικές επαφές με την τουρκική, με βαλκανικές (σλαβική, αρβανίτικα) και ρομανικές (ιταλικά, βενετικά, γαλλικά) γλώσσες, οι οποίες πρέπει να συμπεριλαμβάνονται σε έναν ευρύ ορισμό για τις *ποικιλίες του πελοποννησιακού*

χώρου, στο βαθμό που μιλήθηκαν ή μιλιούνται εκεί. Το αποτύπωμα των γλωσσών αυτών διατηρείται ως σήμερα σε ένα ή περισσότερα γλωσσικά επίπεδα και επηρεάζει την τυπολογική κατάταξη των πελοποννησιακών ποικιλιών στην κλίμακα δανεισμού που υιοθετείται εδώ (Thomason 2001:70-71)· γ) το πρόβλημα της παραστρωματικής επαφής που θέτει η παρουσία επτανησιακών, στερεοελλαδίτικων και δυτικοκρητικών στοιχείων σε δυτικές, βόρειες και νοτιοανατολικές πελοποννησιακές ποικιλίες αντίστοιχα. Η παραπάνω προβληματική συμπυκνώνεται στην περιγραφή του μωσαϊκού των γλωσσών της Πελοποννήσου από τον Τούρκο περιηγητή του 17ου αι. Ε. Celebi ο οποίος διακρίνει 5 κατηγορίες: α) τα ελληνικά, β) τα αλβανικά, γ) τα τσακωνικά, δ) τα μανιάτικα και ε) τα “καθαρά και ρητορικά” ελληνικά του Μυστρά (Κωστάκης 1981). Η τελευταία κατηγορία θέτει το ζήτημα της επαφής με μια υψηλή ποικιλία της ελληνικής που ενδεχομένως μιλιόταν σε αστικά κέντρα καθώς και το ζήτημα της ύπαρξης ή όχι μιας πελοποννησιακής κοινής και της σχέσης της με την ΚΝΕ (πρβ. Παντελίδης 2000).

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

- Fallmerayer, J. Ph. 1836. *Geschichte der Halbinsel Morea während des Mittelalters*. Stuttgart, Tübingen.
- Hesseling, D. C. 1906. *De Koine en de Oude Dialekten von Griekland*. Amsterdam.
- Kopitar, J. 1822. “Josephi Dobrowský Institutiones linguae slavicae dialecti veteris”, *Jahrbücher der Literatur* 17:102-106.
- Κωστάκης Θ. 1981. “Ο Enliyâ Celebi στην Πελοπόννησο”, *Πελοποννησιακά* 14:238-306.
- Λιόσης, Ν. 2004-5. “Γλωσσικές επαφές της τσακωνικής κατά την περίοδο του μεσαίωνα”, *Χρονικά των Τσακωνών* 18:231-255.
- Μπασέα-Μπεζαντάκου, Χ. Υπό έκδοση. “Η μανιάτικη διάλεκτος”, στο Τζιτζιλής Χρ. (επιμ.), *Οι Νεοελληνικές Διάλεκτοι*. Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών. Θεσσαλονίκη.
- Παντελίδης, Ν. 2000. “Πελοποννησιακός ιδιωματικός λόγος και κοινή νεοελληνική”, *ΜΕΓ* 21:550-61.
- Παντελίδης, Ν. Υπό έκδοση. “Η πελοποννησιακή διάλεκτος”, στο Τζιτζιλής Χρ. (επιμ.), *Οι Νεοελληνικές Διάλεκτοι*. Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών. Θεσσαλονίκη.
- Thomason, S. 2001. *Language Contact. An introduction*. Edinburg.
- Trudgill, P. 2012. “On non-equicomplexity in Greek dialects”, ανακοίνωση στο *5th International conference on Modern Greek dialects and linguistic theory (20-22 September)*. Gent.
- Τζιτζιλής, Χ. Υπό έκδοση. “Η τσακωνική διάλεκτος”, στο Τζιτζιλής Χρ. (επιμ.), *Οι Νεοελληνικές Διάλεκτοι*. Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών. Θεσσαλονίκη.

Προς μια τυπολογία των αναφορικών προτάσεων της ύστερης μεσαιωνικής ελληνικής

Νίκος Λιόσης & Ειρήνη Κρίκη
ΙΝΣ/Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
nikosliosis@yahoo.gr & ekriki@lit.auth.gr

Σε προηγούμενη ανακοίνωση (Liosis & Kriki 2012) επιχειρήσαμε την ενδεικτική τυπολογική κατάταξη των αναφορικών προτάσεων των νεοελληνικών διαλέκτων. Εδώ επιχειρείται η επέκταση της σχετικής έρευνας ώστε να συμπεριλάβει το corpus της υστερομεσαιωνικής δημόδους γραμματείας. Εφαρμόζονται δύο κριτήρια κατάταξης, ένα μορφολογικό και ένα συντακτικό: 1) Οι δείκτες που εισάγουν αναφορικές προτάσεις (ελεύθερες ή μη) στα μεσαιωνικά κείμενα, (α) συνεχίζουν ένα κληρονομημένο αναφορικό στοιχείο ή μια κληρονομημένη ερωτηματική αντωνυμία, (β) έχουν μεικτή προέλευση, αποτελούν δηλαδή προϊόντα διαδικασιών επανανάλυσης, επανενίσχυσης, υβριδισμού. 2) Εξετάζονται οι μηχανισμοί αναφορικοποίησης με βάση την ιεραρχία προσβασιμότητας των αναφορικών

προτάσεων (Keenan & Comrie 1977) με το στόχο να διαπιστωθεί η κατανομή των αναφορικών στοιχείων στους συντακτικούς ρόλους που αναφορικοποιούνται. Από τον συνδυασμό των δύο κριτηρίων ενδιαφέρει, στο πλαίσιο της θεωρίας της γραμματικοποίησης, ο βαθμός γενίκευσης των αναφορικών στοιχείων και η παρουσία ή μη αντωνυμικών κλιτικών μέσα στην αναφορική πρόταση. Η έμφαση δίνεται σε επιλεγμένα μεσαιωνικά κείμενα από γεωγραφικές περιοχές (Κύπρος, Κάτω Ιταλία, Κρήτη) οι διάλεκτοι των οποίων γνωρίζουμε ότι, τουλάχιστον στη σύγχρονη μορφή τους, διαθέτουν μέσα αναφορικοποίησης που αποκλίνουν από αυτά της κοινής νεοελληνικής.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Bakker, W. 1974. *Pronomen abundans et conjunctum. A contribution to the history of the resumptive pronoun within the relative clause in Greek*. Amsterdam, North Holland.
- Giacalone Ramat, A. 1982. "Explorations on Syntactic Change (Relative Clause Formation Strategies)", στο A. Ahlqvist (επιμ.) *Papers from the 5th International Conference on Historical Linguistics*. Amsterdam, J. Benjamins, 282–92.
- Hopper, P. & E. C. Traugott. 2003. *Grammaticalization*. Cambridge, Cambridge University Press.
- Keenan, E. L., & Comrie, B. 1977. "Noun Phrase Accessibility and Universal Grammar", *Linguistic Inquiry* 8 (1), 63–99.
- Lehmann, C. 1986. "On the typology of relative clauses", *Linguistics* 24, 663–80.
- Liosis N. & Ei. Kriki. 2012. "Towards a typology of relative clauses in Modern Greek dialects", ανακοίνωση στο *5th International Conference on Modern Greek Dialects and Linguistic Theory (Gent, 20–22 September)*.
- Μανωλέσσου, Ι. 2006. "Οι αναφορικές προτάσεις της ελληνικής: διαχρονική προσέγγιση" στο *Online Proceedings of the 6th International Conference of Greek Linguistics (Rethmno, 18–21/9/2003)*.
- Maxwell, D. 1982. "Implications of NP Accessibility for Diachronic Syntax", *Folia Linguistica Historica* 3, 135–52.
- Nicholas, N. 1998. *The Story of pu: The Grammaticalisation in Space and Time of a Modern Greek Complementiser*. Ph.D., University of Melbourne.
- Τζιτζιλής, Χρ. Υπό έκδοση. *Εισαγωγή στη Νεοελληνική Διαλεκτολογία*. Θεσσαλονίκη, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών.

Aspect in Byzantine future periphrases

Sandra Lucas

University of Copenhagen

slucas@hum.ku.dk

Throughout the history of Greek speakers have had the possibility of expressing future time reference by means of periphrastic constructions. It was not until Hellenistic-Roman and Byzantine Greek, however, that the inherent possibility of expressing aspectual differences by means of different aspectual stems was made use of in the future periphrases. The aspectual patterns that emerged in each of the three periphrases studied here, μέλλω + infinitive (INF), θέλω + INF, and ἔχω + INF, were not uniform; μέλλω + INF has a considerably higher ratio of imperfective INFs than do the two other periphrases. The paper explains the differences as an effect of different levels of bondedness; μέλλω + INF has a low level of bondedness (also referred to as *internal dependencies*, Haspelmath 2004) between auxiliary and INF whereas θέλω + INF and ἔχω + INF have high levels of bondedness.

An important point in the above argument is the semantics of the aspectual categories imperfective and perfective. These are conventionally described as expressing

inside and outside perspective, respectively (Comrie 1981 (1976)). However, the differences in aspectual patterning between the future periphrases may be better understood by applying the following semantic characterization: “The Imperfective is used when reference is made to situations as types, when they are considered in a non-temporal perspective as abstractions not existing in time but corresponding to the denotative content of some verbal expression (...). The Perfective, on the other hand, is used when reference is made to situations as tokens, as instantiations of situations in time.” (Hedin 2000: 228). The type/token perspective on aspect provides the link between bondedness level and aspectual usage, since the strongly bonded constructions θέλω + INF and έχω + INF are best compatible with time referring (perfective) INFs that may participate in bringing about the time reference of the periphrases, whereas μέλλω + INF which is low in bondedness and where the future time reference is embedded in μέλλω alone is fully compatible with a type referring (imperfective) INF.

References

- Comrie, Bernard. 1981 (1976). *Aspect*. Cambridge University Press. Cambridge.
- Haspelmath, Martin. 2004. “On directionality in language change with particular reference to grammaticalization”. In Olga Fischer, Muriel Norde and Harry Perridon (eds). *Up and down the cline: The nature of grammaticalization*. (Typological Studies in Language, 59.) Amsterdam: Benjamins, 17-44.
- Hedin, Eva. 2000. *The type-referring function of the Imperfective*. In: Tense and Aspect in the Languages of Europe. Ed.: Dahl, Östen. Pp. 227-264. Mouton de Gruyter. Berlin/New York.

Φωνολογία και εκπαιδευτική γλωσσολογία

Ευγενία Μαγουλά

Ε.Κ.Π.Α.

dzenimag@primedu.uoa.gr

Η φωνητική και η φωνολογία αποτελούν βασικά επίπεδα της γλωσσολογικής ανάλυσης και έχουν συστηματικά μελετηθεί, τόσο συγχρονικά όσο και διαχρονικά, ήδη από τα πρώτα βήματα της νεότερης γλωσσολογίας. Μέχρι σήμερα έχουν πραγματοποιηθεί πολύ σημαντικές έρευνες σε θεωρητικό και πειραματικό επίπεδο, οι οποίες έχουν θέσει τις βάσεις της σύγχρονης φωνητικής και φωνολογικής ανάλυσης και βρίσκονται στον πυρήνα της επιστήμης της γλωσσολογίας. Την τελευταία δεκαετία η φωνολογία έχει διευρύνει το πεδίο εφαρμογών της, σε διεπιστημονική προσέγγιση με την ψυχολογία, μέσα από το πρίσμα της γλωσσικής ανάπτυξης, των γλωσσικών διαταραχών, της μεταγλωσσικής επίγνωσης κ.ά. Όμως η γλωσσολογία, ως επιστημονικός κλάδος, δεν έχει αποτελέσει μέρος του επιστημονικού γραμματισμού του σχολικού προγράμματος, παρόλο που η γλωσσική εκπαίδευση στο σύγχρονο σχολείο έχει διευρυνθεί (δύο ξένες γλώσσες από το δημοτικό, αρχαία ελληνικά από το γυμνάσιο) και η εισαγωγή των επιστημών στο σχολείο αποτελεί βασικό εκπαιδευτικό στόχο.

Στην παρούσα εργασία εξετάζουμε στοιχεία της φωνολογίας και της φωνητικής, μεθόδους παρατήρησης και έρευνας, που μπορούν να ενταχθούν στην επιστημονική γλωσσική διδασκαλία στο σχολείο. Θα δείξουμε πώς μπορεί να διδαχθεί η έννοια του φωνήματος και του αλλοφώνου, το φωνολογικό σύστημα, η φωνογραφημική αντιστοίχιση. Πολύ σημαντική είναι επίσης η κατανόηση της έννοιας της ποικιλίας και της μεταβολής στον χώρο και τον χρόνο.

Η μέθοδος διδασκαλίας εντάσσεται στο πλαίσιο της μεταγλωσσικής επίγνωσης και αξιοποιεί τη σύγκριση μεταξύ διαφορετικών γλωσσικών συστημάτων.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

1. Ladefoged, P. (2007). Εισαγωγή στη Φωνητική (μετάφρ. Μ. Μπαλτατζάνη). Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.
2. Μαγουλά, Ε. 2010. *Η συνάρθρωση στη νέα ελληνική. Τυπολογικές και διδακτικές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Γρηγόρης
3. Παπαρίζος, Χ. (2004). *Γλωσσική πολιτική και γλωσσική παιδεία*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.
4. Πετρούνιας, Ε. 1984. *Νεοελληνική γραμματική και συγκριτική ανάλυση*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press..
5. Ράλλη, Α. & Nespor, Μ. (1999). *Φωνολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.
6. Ρεβυθιάδου, Α. & Τζακώστα, Μ. (2007). *Η φωνολογία στη διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης γλώσσας*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.

On the semantics of free relative adverbials in Greek

Maria-Margarita Makri
University of York
mmm524@york.ac.uk

Free Relative *wh*-items in English and Greek are well known to present properties both of Universal Quantifiers and Definite descriptions. Thus, free relative *wh*-items and the sentences they introduce (cf.1) have been analysed either way: either as universal quantifiers that can have definite readings (Iatridou & Varlokosta 1998; Alexiadou & Varlokosta 1996, 2007) or as definites that allow universal readings (Jacobson 1995; Vlachou 2003, 2004, 2005). In any of the analyses definite and universal readings are assumed to be always available.

- (1) Ela opos ise
Come.V.Imp.2SG however.WH_{manner} are.V.Prs.2SG
'Come however you are.'

Based on semantic and syntactic tests (apposition, modification by UQs, modification by *almost*, *practically*, *nearly*, *absolutely*, licensing of donkey anaphora, exceptive phrases, licensing in ‘once-only predicates’, licensing of negative polarity items and inverse scope) it will be shown that free relative *wh*-items are definites that allow universal readings only (i) if they denote indifference for the identity of the entity denoted by the free relative and (ii) if they are in generic contexts, similarly to their English complex (*wh-ever*) counterparts (Treddinnick 2005) .

This will be shown to have further implications about the internal structure of relative *wh*-items in Greek.

References

- Alexiadou, A. & Varlokosta, S. 2007. The syntactic and semantic properties of free relatives in modern Greek. In: Artemis, A. *Studies in Morphosyntax of Modern Greek*. Cambridge Scholars Publishing.
- Iatridou, S. & S. Varlokosta. 1996. 'A crosslinguistic perspective on pseudoclefts. *Proceedings of NELS 26*: 117-131.
- Iatridou, S. & Varlokosta, S. 1998. Pseudoclefts Crosslinguistically. *Natural Language Semantics* 6. pp. 3-28.

- Jacobson, P. 1995. On the Quantificational Force of English Free Relatives. In Bach, A. K., E., Jelinek, E. & Partee, B. (eds.) *Quantification in Natural Languages*. Kluwer Academic Publishers: Dordrecht, 451–486.
- Tredinnick, V. A. 2005. On the Semantics of Free Relatives with *–ever*. Dissertations available from ProQuest. Paper AAI3179822.
<http://repository.upenn.edu/dissertations/AAI3179822>
- Vlachou, E. 2003. Greek Universal Concessive Conditionals. *Proceedings of the 6th International Conference on Greek Linguistics*.
- Vlachou, E. 2004. Greek bare Wh-items: Evidence from Otan and Opote. *Studies in Greek Linguistics 24: Proceedings of the 24th Annual Meeting of the Department of Linguistics*, University of Thessaloniki, 728-738.
- Vlachou, E. 2005. The semantic properties of a definite maximal item in Modern Greek. *Proceedings of the 16th International Conference on applied and theoretical linguistics*, M. Mattheoudakis & A. Psaltou-Joycey, 203-220.

Γραμματικά σύνδρομα της ονοματοποίησης στην Ελληνική

Ειρήνη Μανιού, Μαριάννα Κονδύλη & Ελισσάβετ Παϊζη

Πανεπιστήμιο Πατρών

kondyli@upatras.gr & eirini_maniou@yahoo.gr

Η γραμματική μεταφορά (grammatical metaphor) βρίσκεται στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος της συστημικής λειτουργικής γλωσσολογίας (ΣΛΓ), καθώς θεωρείται καίριος μηχανισμός για την (ανα)συγκρότηση της εμπειρίας. Ως μηχανισμός επέκτασης τους σημασιολογικού δυναμικού του γλωσσικού συστήματος, η γραμματική μεταφορά θεωρείται συγκροτησιακή του γραπτού λόγου και της εκπαιδευτικής γνώσης, εφόσον συνεπάγεται τη συνολική αναδιατύπωση της σχέσης ανάμεσα στη γραμματική και τη σημασιολογία (Halliday & Mathiessen 1999, Halliday & Martin 2004). Η εκτεταμένη χρήση της γραμματικής μεταφοράς της *ονοματοποίησης* στο γραπτό λόγο δημιουργεί μια καινούργια γραμματική οργάνωση του λεξικού περιεχομένου της πρότασης γύρω από το ονοματικό σύνολο, καθιστώντας έτσι το κείμενο λεξικά πυκνότερο. Επιπλέον, η διπλή *σημασιολογική* όψη της ονοματοποίησης, που συμπυκνώνει τόσο τα χαρακτηριστικά του ονόματος/ποιότητας όσο και της δράσης, συμβάλλει στο “πακετάρισμα” του νοήματος με τρόπους με τους οποίους οφείλουν να εξοικειωθούν οι μαθητές/τριες στη Β’θμια εκπαίδευση προκειμένου να κατακτήσουν την επιστημονική γνώση (για ελληνικά δεδομένα, βλ. Μανιού & Κονδύλη 2011, Παϊζη 2010, Παϊζη & Κονδύλη 2011). Μολονότι αυτός ο γλωσσικός μηχανισμός έχει εξεταστεί ενδελεχώς -ιδιαίτερα για την αγγλική- (Simon-Vandenberg et.al. 2003), τα σημασιολογικά, συντακτικά, μορφολογικά κριτήρια για την ταυτοποίηση μιας δομής ως γραμματική μεταφορά είναι σχετικά επισφαλή.

Στην εισήγηση θα επιχειρηθεί η διερεύνηση της *ιδεοποιητικής* ονοματοποίησης στην ελληνική γλώσσα, με δεδομένα που προέρχονται από εγχειρίδια του δημοτικού σχολείου (δηλαδή, χαμηλής σχολικής βαθμίδας). Σκοπός μας είναι η συστηματοποίηση ενός εργαλείου ταυτοποίησης των σημασιολογικών, συντακτικών (διακατηγοριοποίηση, “σύνδρομα”, περιστάσεις εμφάνισης) και μορφολογικών χαρακτηριστικών της ονοματοποίησης ως *μετέχοντα* σε διαφορετικούς τύπους προτάσεων (σύστημα μεταβιβαστικότητας) το οποίο θα επιτρέψει τη διερεύνηση συνεπειών της στα ελληνικά.

The psycholinguistics of lexical coordination: The case of coordinative compounds in Greek

Christina Manouilidou, Angela Ralli & Konstantina Kordouli

University of Patras

chmanouilidou@upatras.gr

While coordination is one of the most studied fields in theoretical syntax its study in word formation hasn't been as widespread, and thus far, there is no psycholinguistic evidence about how the human processor handles coordination as a word property in IE languages. The present paper is meant as a contribution towards this direction providing evidence for the lexical access and mental representation of coordinative compounds in Modern Greek.

While Greek is a right-headed language when it comes to subordinative compounds (*domatosalata* 'tomato-salad'), there is a group of compounds, called coordinative, that do not demonstrate clear headedness (*maxeropiruna* 'knives-forks' 'cutlery') and they are considered either headless or double-headed (Ralli, 2012). Previous psycholinguistic studies with coordinative compounds (Manouilidou et al., 2012) showed strong priming effects in both first and second constituent recognition when primed by the whole compound (*maxeropiruna* > *maxeria*, *maxeropiruna* > *pirunja*) pointing out to a lexical access through robust decomposition and, consequently, a structured mental representation where both constituents contribute equally. The current studies further investigate the issue of coordination in compounding by using existing as well as novel compounds. The stimulus set contained: 16 coordinative compounds, 16 subordinative compounds, 16 novel coordinative compounds, 16 novel subordinative compounds.

Exp.1: constituent priming with the constituents acting as primes at 250ms (*alatopipero* > *alati*, *alatopipero* > *piperi*), (20 participants thus far)

Exp.2: masked priming (a technique which is considered to tap into initial stages of word recognition) with the constituents acting as primes at 50ms, (10 participants thus far)

Preliminary Results: Testing is not completed yet but preliminary results from both experiments are suggestive. Exp.1 shows equally strong priming for both subordinative and coordinative compounds when primed by their constituents ($p=.034$ and $p<.001$ respectively). In contrast, results of Exp. 2 (masked priming) agree with those of Manouilidou et al (2012), manifesting priming effects for coordinative but not subordinative compounds ($p<.001$). Novel compounds are currently being analyzed.

Discussion: The strong priming effects associated with coordinative compounds for both constituents point out to a lexical access through decomposition suggesting that both morphemes are of equal weight in accessing the meaning and the structure of the compound. This is particularly important for the case of Exp 2 (masked priming) which taps into early stages of lexical access. The lack of difference between priming effects induced by 1st and 2nd constituent is in line with the theoretical view that coordinative compounds are either headless or double-headed constituting a separate case in a right-headed language (Greek). Coordinative compounds appear to be subject to robust decomposition, providing an indication that coordination in compounding might resemble coordination in syntax, which is something that requires further investigation.

References

- Manouilidou, C., Ralli, A., Kordouli, K. (2012). Lexical access and representation of Greek coordinative compounds. *Lingue e Linguaggio*. XI(2): 235-250.
- Ralli, A. (2012). *Compounding in Modern Greek*. Dordrecht: Springer.

Γενικά και ειδικά ηλεκτρονικά λεξικά της νέας ελληνικής

Έλενα Μάντζαρη & Μαβίνα Πανταζάρα

E.K.P.A.

emantz@tee.gr & mavinap@gmail.com

Στην ανακοίνωση αυτή θα επιχειρήσουμε μια πρώτη συστηματική και λεπτομερή επισκόπηση των διαθέσιμων ηλεκτρονικών λεξικών της νέας ελληνικής (μονόγλωσσων/δίγλωσσων, γενικών/ειδικών). Στόχος μας είναι η, όσον το δυνατόν, πληρέστερη καταγραφή τους, η παρουσίαση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους, η κατηγοριοποίησή τους με σύγχρονα τυπολογικά κριτήρια και η αξιολόγησή τους με βάση αντιπροσωπευτικά παραδείγματα ηλεκτρονικών λεξικών της αγγλικής και άλλων γλωσσών (βλ. ενδεικτικά Lehr 1996, Nesi 2000, De Shryver 2003, Lew 2011).

Όπως θα χρησιμοποιηθεί στην παρούσα ανακοίνωση, ο όρος *ηλεκτρονικά λεξικά* περιλαμβάνει οποιοδήποτε υλικό αναφοράς είναι αποθηκευμένο σε ηλεκτρονική μορφή περιέχει πληροφορίες για την ορθογραφία, τη σημασία ή τη χρήση των λέξεων και προσφέρει πολλαπλές δυνατότητες αναζήτησης και ανάκτησης του περιεχομένου του (Nesi 2000). Ηλεκτρονικά μπορούν να θεωρηθούν τα λεξικά σε ψηφιακό οπτικό δίσκο (CD-ROM/DVD-ROM), τα διαδικτυακά λεξικά (Internet/online dictionaries) αλλά και «τα λεξικά που έχουν καταρτιστεί για να υποστηρίξουν την ορθογραφική διόρθωση, τον συλλαβισμό και άλλες ενσωματωμένες λειτουργίες σε προγράμματα επεξεργασίας κειμένου» (βλ. Bergenholtz & Tarp 2005: 7). Στην έννοια μπορούν να περιληφθούν, επίσης, διαδικτυακά γλωσσάρια ή ηλεκτρονικές εκδόσεις έντυπων λεξικών (βλ. Nesi 2000: 839), καθώς και λεξικά που είναι ενσωματωμένα σε φορητές συσκευές (κινητά τηλέφωνα και υπολογιστές-ταμπλέτες).

Ο απώτερος στόχος της ανακοίνωσης είναι διττός: να αποτελέσει, αφενός, έναν βιβλιογραφικό οδηγό τόσο για τον ειδικό όσο και για τον μέσο χρήστη της νέας ελληνικής, και, αφετέρου, ένα μεταλεξικογραφικό «στιγμιότυπο», που θα αποτυπώνει την τρέχουσα κατάσταση της ηλεκτρονικής λεξικογραφικής παραγωγής για την ελληνική γλώσσα.

Βιβλιογραφία

Bergenholtz, H. and S. Tarp. 2005. "Electronic dictionaries: Old and New Lexicographic Solutions". *Hermes* 34: 7-9.

De Shryver, G.-M. 2003. "Lexicographers' Dreams in the Electronic-Dictionary Age". *International Journal of Lexicography* 16 (2): 143-199.

Nesi, H. 2000. "Electronic Dictionaries in Second Language Vocabulary Comprehension and Acquisition: the State of the Art". In U. Heid et al. (eds.) *Proceedings of the Ninth Euralex International Congress, EURALEX 2000*, 839-847.

Lehr, A. 1996. "Electronic Dictionaries". *Lexicographica* 12: 310-317.

Lew, R. 2011. "Online Dictionaries of English". In Fuertes-Olivera, P. A. & H. Bergenholtz (eds.), *E-Lexicography: The Internet, Digital Initiatives and Lexicography*. London: Continuum International Publishing Group.

Explicit objects and polysemy

Stella Markantonatou, Antonis Anastasopoulos & Yanis Maistros

ILSP & NTUA

stellamarkantonatou@yahoo.com, anastasopoulos.ant@gmail.com & maistros@cs.ntua.gr

Why several transitive verbs omit their syntactic object is a linguistic puzzle. Levin (2000) argues that "cause"-a non aspectual semantic property- renders objects obligatory while clearly aspectual properties such as "activity" and "accomplishment" do not. Resnik (1996)

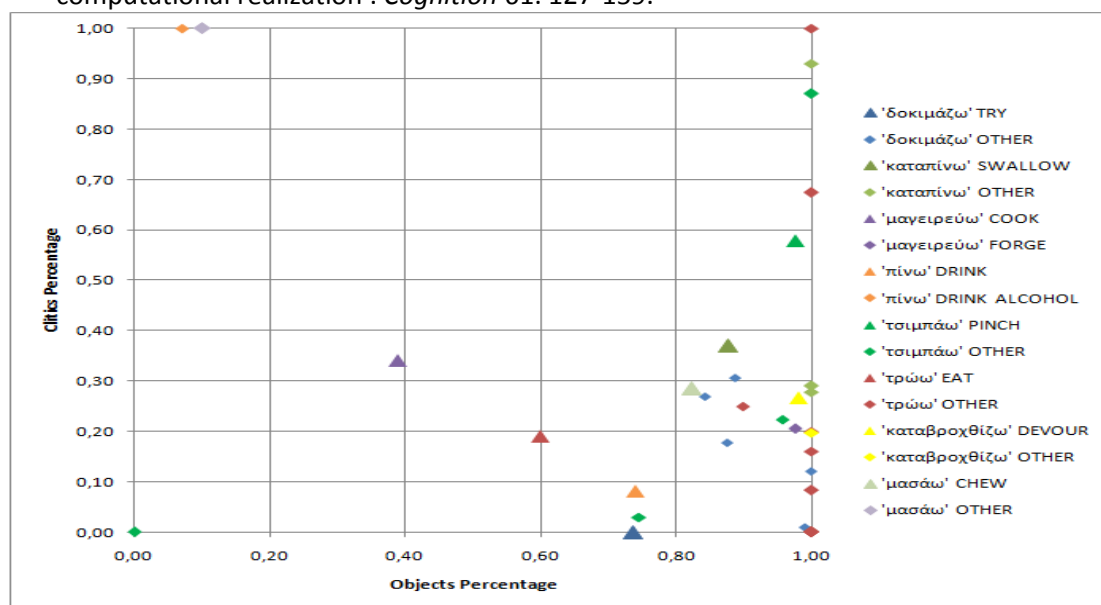
argues that verbs that strongly select their objects, such as *eat* and *drink*, tend to drop them as easily recoverable.

We plotted (y) the ratio of clitics to transitive occurrences against (x) the ratio of transitive occurrences to occurrences of a verb. The intuition was that “very” transitive verbs would require an object, preferably realized with a content NP, while “less” transitive verbs would both tend to omit their object and admit clitics. We studied verbs of ingestion and medicine by drawing data from the Hellenic National Corpus <http://hnc.ilsp.gr/>. Using synonymy and translation to English, we identified senses and multiword expressions of each verb. We plotted 53 senses drawing on 140 examples/sense (average). Our measurements show that: (i) Causatives cluster in an area of high transitivity and low-to-medium usage of clitics (ii) Expressions and idiomatic usages of verbs take positions on the axis (totally transitive or intransitive, with a very high or a very low percentage of clitics--depending on their form) (iii) Activities spread all over the chart (iv) Primary senses are clearly distinguishable on the plot from any other sense of the same verb.

Our plots suggest that the distribution of intransitive usages, content object NPs and clitics helps to distinguish the different senses of verbs. For instance, (i) the intransitive *πίνω* ‘DRINK ALKOHOL’, clearly a case of lexicalization, forces the primary sense to require a content object NP (74% transitive occurrences, 8% clitics-- contra Resnik) (ii) the primary meaning of *τρώω* (‘EAT’) is of low-medium transitivity (60%,19%) but the idiomatic sense ‘STEAL (MONEY)’ is transitive (90%,25%) despite the strong selection restrictions that entail object recoverability.

References

- Levin, Beth: ‘Aspect, Lexical Semantic Representation, and Argument Expression’. 2000. Lisa J. Conathan et al. (eds.): Proceedings of the 26th Annual Meeting of the Berkeley Linguistics Society, Berkeley 2000, 413-429
- Resnik, Philip. 1996. ‘Selectional constraints: An information-theoretic model and its computational realization’. *Cognition* 61. 127-159.

Sociolinguistic variation in a dialect? The diachronic development of the indirect object case in the dialect of Rhodes

Theodore Markopoulos
University of Patras
thodorismark@yahoo.gr

As is very well-known, one of the major isoglosses dividing the Modern Greek dialects is the case of the indirect object (IO): in the so-called northern dialects the IO manifests itself in the accusative, while in the southern dialects (as well as in Standard Modern Greek) in the genitive. This divide is not absolute, however: Manolessou & Beis (2006) note the peculiar case of the Rhodian dialect, where both variants (accusative and genitive) are observed, albeit in different areas of the island: in the north-eastern part (surrounding the town of Rhodes) free variation between the genitive and the accusative is observed, while everywhere else the expected genitive constitutes the sole means for the expression of the IO. Manolessou & Beis (2006) believe this phenomenon may be due to continuous influence from the Asia Minor varieties, where the accusative IO is the norm, rejecting Tsopanakis' (1940) explanation which rested on the possibility of immigrants from Constantinople influencing the town variety.

This paper provides a diachronic perspective to this instance of intra-dialectal variation. Based on a systematic investigation of the medieval documents from Rhodes, it shows that the accusative variant of the IO was dominant during that period, especially in the non-literary sources, which are more trustworthy than the literary ones (cf. Manolessou & Lentari, 2003). Moreover, an examination on documents from the 16th-18th centuries revealed that the genitive variant was also present at the time, and what is more, the sole means for the expression of IO in the specific texts. How are we to deal with these facts?

This paper aims to put forward an account to reconcile these diachronic findings with the current situation on the island. It argues that the accusative variant exhibited in the north-eastern part of Rhodes constitutes a continuation of the medieval linguistic situation *at the town itself* and its surroundings. The material from the 16th-18th c. is of a different, rural origin (Apollona), hence the apparently contradictory situation regarding the IO case. The synchronic free variation between the two variants in the north-eastern part of the island is mainly due to the *genitive* variant encroaching on the old accusative one, possibly because of its high status as the Standard Modern Greek means of expressing the IO.

Based on these facts, the paper argues that the variety of the town of Rhodes exhibits 'insular conservatism' (Taeldeman, 2005) by resisting / rejecting a feature common in the surrounding rural varieties and Standard Modern Greek, and discusses the importance of this observation for the diachronic examination of dialects.

References

- Manolessou, I. & S. Beis (2006) "Syntactic isoglosses in Modern Greek dialects. The case of the indirect object". In: A. Ralli, B. Joseph & M. Janse (eds.) *Proceedings of the 2nd International Conference on Modern Greek Dialects and Linguistic Theory*, Mytilene, September 2004, Patras: University of Patras 220-235.
- Manolessou, I. & T. Lentari (2003) "The expression of the indirect object in Medieval Greek. Linguistic and editorial problems [in Greek]. *Studies in Greek Linguistics* 23: 394-405.
- Taeldeman, J. (2005) 'The influence of urban centres on the spatial diffusion of dialect phenomena'. In: Auer, P. et al. (eds.), *Dialect Change: Convergence and Divergence in European Languages*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Tsopanakis, A. (1940) *La phonétique des parlers de Rhodes*. Athen.

Φρασεολογικές μονάδες δηλωτικές χρώματος στην Ελληνική, τη Ρωσική και τη Βουλγαρική

Χριστίνα Γ. Μάρκου
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
cmarkou@bscc.duth.gr

Η παρούσα εργασία εντάσσεται στην ευρύτερη συζήτηση γύρω από τις αλληλεπιδράσεις ανάμεσα στο γνωστικό και στο γλωσσικό σύστημα, εστιάζει το ενδιαφέρον της στις σχέσεις των στοιχείων της τριάδας 'γλώσσα – σκέψη – πολιτισμός' και στην περιγραφή του «γλωσσικού μοντέλου του κόσμου».

Με βάση γλωσσικό υλικό, αποτελούμενο από φρασεολογικές μονάδες με λεξήματα δηλωτικά χρώματος, σε τρεις γλώσσες – ελληνική, ρωσική και βουλγαρική – διερευνώνται θεμελιώδη πλέγματα γνώσεων, οργανωμένα σε μεταφορικά εννοιολογικά σχήματα, αναλύονται οι σημασιολογικές ιεραρχίες, οι αντιθέσεις και οι απορρέουσες από αυτές πολιτισμικές συνδηλώσεις-φόρμουλες. Η ανάλυση των φρασεολογικών μονάδων οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η συμμετοχή και η σημασία των χρωματικών όρων στη φρασεολογία δεν είναι αυθαίρετη, αλλά καθορίζεται από σειρά σημαντικών γλωσσικών και εξωγλωσσικών παραγόντων.

Με αφετηρία την θεμελιώδη θεωρητική υπόθεση της γνωσιακής γλωσσολογίας για τον καθοριστικό ρόλο της οπτικής αντίληψης, επικεντρώνουμε στην αντίληψη των χρωμάτων ως μέσου ερμηνείας και αξιολόγησης του ανθρώπου και της θέσης του στο φυσικό κόσμο και στην κοινωνία.

Λέξεις-κλειδιά: φρασεολογική μονάδα, αντιπαραθετική φρασεολογία, έννοια, εννοιολογική μεταφορά.

Βιβλιογραφικές αναφορές

- Αναστασιάδη-Συμεωνίδη Α., Ευθυμίου Α. (2006). *Οι στερεότυπες εκφράσεις και η Διδακτική της Νέας Ελληνικής ως Δεύτερης Γλώσσας*. Αθήνα, Πατάκη.
- Αναστασιάδη-Συμεωνίδη, Α. (1987). "Ονόματα δηλωτικά χρώματος της Κοινής ΝΕ Συμβολή λεξικολογική". In: *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα-Πρακτικά της 8ης ετήσιας συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής Α.Π.Θ.*, Απριλίου 1987, Θεσσαλονίκη, σ. 391-413.
- Assenova P., Alexova V. (2008). Физическото и душевното състояние на човека според няколко балкански метафори. *Съпоставително езикознание XXXIII*, кн. 2, с. 5-17.
- Dobrovolskij, D.O. (2000) "Contrastive Idiom Analysis. Russian and German Idioms in Theory and in the Bilingual Dictionary". *International Journal of Lexicography*, 13, 3, 170-186.
- Kövecses, Z. & Szabó, P. (1996) "Idioms: A View from Cognitive Semantics". *Applied Linguistics*, 17, 3, 326-355.
- Lakoff, J. (1987). *Woman, Fire and Dangerous Things*. Chicago: The University of Chicago press.
- Telia, V. N. (1996). *Русская фразеология. Семантический, прагматический и лингвокультурологический аспект*. М: Языки русской культуры.
- Wierzbicka A. (1996). *Semantic Primes and Universals*. Oxford: Oxford University Press.
- Wierzbicka A. (1992). *Semantic, Culture and Cognition. Universal Human Concepts in Culture – Specific Configurations*. New York, Oxford: Oxford University Press.

Prosodic cues in sentence comprehension: Evidence from subject/object asymmetry

Maria Martzoukou

Aristotle University of Thessaloniki

mmartzou@lit.auth.gr

The purpose of the present study is to explore whether native speakers of Greek use prosody as an important informative cue, apart from morphosyntax (Papadopoulou & Tsimpli, 2005), in order to decode subject/object ambiguities of the type presented below:

- a. Kaθos erave ta kubja ylistrise sto patoma.
 while was-sewing-3sg the buttons-pl slip-past3sg on-the floor
 ‘While (s)he was sewing the buttons (s)he slipped on the floor.’
- b. Kaθos erave ta kubja ylistrisan sto patoma.
 while was-sewing-3sg the buttons-pl slip-past.3pl on-the floor
 ‘While (s)he was sewing the buttons slipped on the floor.’

More specifically, the pivotal goal is to find out to what extent pitch accents and boundary tone constellations contribute to sentence disambiguation. For this purpose, a comprehension experiment was conducted and the assumptions of three theories were tested: “*Syntax-Phonology (edge-based) mapping*” (Selkirk, 1982, 1995, et seq.; Truckenbrodt, 1995, 1999; see Spyropoulos & Revithiadou, 2009; Revithiadou & Spyropoulos, 2011 for Greek), “*Phonological (binarity-driven) mapping*” (Selkirk 2000, based on Itô & Mester 1992, 1995; Ghini, 1993), “*Late closure mapping*” (Frazier & Fodor, 1978; Frazier, 1987):

Compl	V1	NP	V2 P NP	SUBJ-reading
[		]PPh [	]PPh [	]PPh S-P mapping
[			]PPh [	]PPh P-mapping
[			]PPh [	]PPh LC-mapping

Compl	V1	NP	V2 P NP	OBJ-reading
[			]PPh [	]PPh S-P mapping
[			]PPh [	]PPh P-mapping
[			]PPh [	]PPh LC-mapping

Sentences were cut off prior to the point of ambiguity resolution. The prosody of half of them was in favor of the object reading and the other half was in favor of the subject reading. The participants would hear the sentence “While she was sewing the buttons...” twice, once produced with a prosody favoring the interpretation of “the buttons” as the subject of the verb “was sewing” and once as its object. 24 experimental items and 24 fillers were used in the experiment (12 sentences per category favoring an object response and 12 sentences per category favoring a subject response). 30 participants were instructed to give a sensible continuation of these fragments as fast as possible. The results revealed that participants were able to perceive the prosodic cues at 89%. However, they were significantly more accurate ($F(1,28) = 11,911, p < 0.005$) at perceiving the prosodic cues that disambiguated the sentences towards the object reading (95%) rather than the subject reading (83%). Thus, the participants are able to perceive the intonation patterns (see Papangeli & Marinis (2009) for similar findings) associated with the “*Syntax – phonology (edge-based) mapping*”, even though the phrasing associated with phonological and late-closure mappings is better comprehended and processed.

Ο ρόλος της γλωσσικής ποικιλότητας σε κείμενα μαζικής κουλτούρας για παιδιά: Η περίπτωση των κινουμένων σχεδίων¹

¹ Η παρούσα εργασία υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Μέχρι πρόσφατα η μαζική κουλτούρα δεν αποτελούσε αντικείμενο μελέτης της κοινωνιογλωσσολογίας, καθώς θεωρούνταν ότι περιελάμβανε μη «αυθεντικά» δείγματα ομιλίας. Ωστόσο, οι πιο σύγχρονες προσεγγίσεις αντλούν δεδομένα και από τηλεοπτικές σειρές, ταινίες, διαφημίσεις κ.λπ., εφόσον αναγνωρίστηκε πως αναπαριστούν τη γλωσσική ποικιλότητα μέσα από συγκεκριμένη οπτική γωνία, απηχώντας συγκεκριμένες (γλωσσικές) ιδεολογίες (Στάμου 2012).

Αρκετές έρευνες έχουν αναδείξει τον κεντρικό ρόλο που παίζουν τα κείμενα μαζικής κουλτούρας στις εξωσχολικές πρακτικές γραμματισμού των παιδιών (π.χ. Dyson 2003). Παρόλο που έχουν διεξαχθεί αρκετές εργασίες για τις απεικονίσεις της γλωσσικής ποικιλότητας και την ιδεολογική της λειτουργία σε κείμενα μαζικής κουλτούρας που απευθύνονται σε ενήλικες (βλ. μεταξύ άλλων, Stamou κ.ά. 2012), υπάρχει πολύ περιορισμένη έρευνα για αντίστοιχα κείμενα που απευθύνονται σε παιδιά (π.χ. Stamou 2012).

Στο πλαίσιο αυτό, στόχος της παρούσας εργασίας ήταν η ανάλυση κειμένων μαζικής κουλτούρας που προορίζονται για παιδιά προσχολικής ηλικίας, και ειδικότερα κινούμενα σχέδια (π.χ. *Μαδαγασκάρη*, *Ben 10*, *Κεραυνός Μακ-Κουιν*), που φαίνεται να είναι ιδιαίτερα δημοφιλή για εκείνα (Maroniti et al. υπό δημοσίευση). Από την ανάλυση προέκυψε ένα έντονο ετερογλωσσικό τοπίο, στο οποίο διαφαίνεται μίξη διαφορετικών υφών (π.χ. ειδική ορολογία στρατού) καθώς και κοινωνικών (π.χ. «θηλυκός» τρόπος ομιλίας) και γεωγραφικών (π.χ. βόρειος φωνηεντισμός) διαλέκτων. Ωστόσο, η αναπαράσταση των γλωσσικών ποικιλιών ήταν στατική, χωρίς να διαφοροποιείται από σκηνή σε σκηνή. Με άλλα λόγια, η γλωσσική ποικιλότητα συνέβαλε στη σκιαγράφηση και διαφοροποίηση των χαρακτήρων. Λαμβάνοντας υπόψη νεότερες προσεγγίσεις στη γλωσσική διδασκαλία και την εκπαίδευση στον γραμματισμό, οι οποίες δίνουν έμφαση στις εξωσχολικές πρακτικές γραμματισμού των παιδιών (π.χ. Νέες Σπουδές Γραμματισμού), κείμενα σαν και αυτά θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν για την κριτική γλωσσική τους επίγνωση.

Βιβλιογραφία

- Dyson A.H. 2003. *Brothers and Sisters Learn to Write: Popular Literacies in Childhood and School Cultures*. New York: Teachers College Press.
- Maroniti K., Stamou A.G., Dinas K., Griva E. (υπό δημοσίευση). Tracing (dis) continuities between children's literacy practices at home and in the kindergarten: a case study, *Proceedings of the International Conference "Education Across Borders"*.
- Στάμου Α.Γ. 2012. Αναπαραστάσεις της κοινωνιογλωσσικής πραγματικότητας στα κείμενα μαζικής κουλτούρας: Αναλυτικό πλαίσιο για την ανάπτυξη της κριτικής γλωσσικής επίγνωσης. *Γλωσσολογία/Glossologia* 20: 19-38.
- Stamou A.G. 2012. Representations of linguistic variation in children's books: register stylization as a resource for (critical) language awareness. *Language Awareness* 21(4): 313-329.
- Stamou A.G., Maroniti K., Dinas K. 2012. Representing "traditional" and "progressive" women in Greek television: The role of "feminine/masculine" speech style in the mediation of gender identity construction. *Women's Studies International Forum* 35(1):38-52.

The role of suffixes in online gender processing and lexical access in Greek

Maria Mastropavlou
University of Ioannina
mariamst@gmail.com

The role played by the morpho-phonological expression of grammatical gender in accessing words in the lexicon has been debated in the literature, with one camp arguing that surface gender marking is irrelevant to lexical access and that the (morpho)syntactic information of a word is accessed independently of its phonological form (e.g. Miozzo & Caramazza 1997), and the opposing side reporting form-related effects on gender processing (e.g. Taft & Meunier 1998, Bates et al. 1995). Attempting to account for form-related effects, studies on German (Hohlfeld 2006) and Hebrew (Gollan & Frost 2001) suggest that gender can be accessed via two routes, a lexical and a form-based one. The lexical route gives access to gender information on the level of the word lemma, while the form-based route activates gender through the application of rules based on phonological associations between word endings and gender values. According to both studies, speakers by default follow the lexical route during normal lexical access, while the rule-based route (whereby phonological marking is processed) is seen as a resort speakers turn to either in absence of lexical information (Hohlfeld 2006), or at a post-lexical processing stage as a means to recover from processing incongruent information (Gollan & Frost 2001).

The present study sets out to explore the extent to which surface gender marking impacts on online gender processing and lexical access in Greek, aiming to determine the way grammatical gender is represented in the lexicon and accessed in real time. To this end, two online experiments were conducted: an online gender monitoring task (Experiment 1) and a lexical decision task (Experiment 2). Since grammatical gender is obligatorily marked on Greek nouns, the effect of explicit gender marking was investigated in adjusted and unadjusted loan nouns, as the latter are the only category that lacks surface gender marking. Additionally, the role of the suffix type was also examined by comparing adjusted and unadjusted loans and non-loans as well as derived and inflected nonwords and real nouns. The results revealed a significant gender marking effect in the gender monitoring task (Exp.1) but not in the lexical decision task (Exp.2), while a suffix type effect was found on pseudo-nouns only, with derived items yielding faster gender decision times (Exp.1) but slower lexical decisions (Exp.2). The findings are consistent with models supporting a dual-route access to grammatical gender, while the lexical nature of both inflectional and derivational suffixes is also attested.

References

- Bates, E., Devescovi, A., Pizzamiglio, L. D'Amico, S., & Hernandez, A. (1995). Gender and lexical access in Italian. *Perception & Psychophysics*, 57, 847–862.
- Gollan, T.H. & Frost, R. (2001). Two Routes to Grammatical Gender: Evidence from Hebrew. *Journal of Psycholinguistic Research* 30, 627-651.
- Hohlfeld, A. (2006). Accessing grammatical gender in German: The impact of gender-marking regularities. *Applied Psycholinguistics* 27, 127-142.
- Miozzo M. & Caramazza, A. (1997). The retrieval of lexical-syntactic features in tip-of-the-tongue states. *Journal of Experimental Psychology: Learning, Memory, & Cognition* 17, 1-14.
- Taft, M., & Meunier, F. (1998). Lexical representation of gender: A quasiregular domain. *Journal of Psycholinguistic Research*, 27(1), 23-45.

Contact induced changes in the Greek speech of bilingual Greek Americans. An online survey and its results

Lisa Matejka-Hanser
University of Salzburg
Lisa.Matejka@stud.sbg.ac.at

In the context of the research for the doctoral thesis (Matejka-Hanser 2013), contact induced changes in the Greek lexicon and syntax of bilingual Greek Americans (henceforth GAs) were examined. On the one hand, a corpus consisting of audio material (about ten hours of seven natural conversations between all in all ten bilingual GAs taped in Chicago in 2003) and personal notes, that were collected when talking or listening to bilingual GAs between 2003 and 2011, was analyzed. On the other hand, as contact induced changes within the grammar of GAs has been neglected so far in the major publications (cf. Seaman 1972, Tamis 1986), prediction about possible interference in the Greek grammar were made. Those predictions were based on a comparison of the most prominent differences between the Greek and the American English syntax (cf. for example Drachman 2003, Kakouriotis 1992,). In a large-scale online acceptability survey, those predictions, as well as some lexical items were put to the test

The online acceptability study produced 240 data sets of GAs from the larger areas about Chicago, New York City, Ann Arbor, Detroit, and Boston, as well as 103 data sets of native Greeks from Greece as a control group. The survey was designed to assess the acceptability of Greek lexical and grammatical structures of every-day language, which contain contact induced changes. The main aim of the survey was, in a first approach, to see if it is possible to differentiate between one-time occurrences and elements which are used systematically on group level. The hypothesis was that the frequency with which GA-Greek structures are accepted, helps to differentiate between idiosyncrasies, code-switching and individual errors (i.e. spontaneous production) and structures, which are used on group level (i.e. stable patterns). Some lexical items were tested, however, the main focus of the survey was on contact induced changes on the grammatical level, simply as that field has been understudied in language contact studies of Greek and any variety of English so far. All in all, over 150 structures were tested. The results imply contact induced changes in different grammatical areas (e.g. deletion of the complementizer, dropping of the preposition, passivisation, word order, inflectional endings, etc.).

References

- Drachman, Gaberell (2003). "Approaches to Null-COMP." In: *Proceedings of the 6th International Conference on Greek Linguistics*. [Online] 6th international Conference on Greek Linguistics (6th ICGL), September 18-21, 2003, University of Crete. [http://www.philology.uoc.gr/conferences/6th ICGL](http://www.philology.uoc.gr/conferences/6th%20ICGL) [Last access 14. 12. 2012]
- Kakouriotis, A. (1992). *A Comparative Syntax of English and Modern Greek*. Thessaloniki: Art of Text.
- Matejka-Hanser, Lisa (2013). *Greek American Greek. Major Characteristic Aspects of the Lexicon and Syntax of the Language of Greek Americans*. PhD Thesis. University of Salzburg. [In preparation]
- Seaman, David P. (1972). *Modern Greek and American English in Contact*. The Hague: Mouton.
- Tamis, Athanasios (1986). *The State of the Modern Greek Language as Spoken in Victoria*. PhD Thesis. University of Melbourne.

The fuzzy areas of guessing or inferencing the idiosyncratic vocabulary of Kazantzakis's *Odyssey*

Nikos Mathioudakis
Democritus University of Thrace
nikosmathious@gmail.com

In present study, it is investigated whether and to what extent university students have the competence of decoding and comprehend the language of literature, the poetic grammar, of individual authors. More specifically, we are interested in Kazantzakis's language and his talent of creating new words or bringing idiomatic words of several Greek dialects back in use, in his unique epic poem *ΟΔΥΣΣΕΙΑ* (Kazantzakis 1938, 1967, 2006, 2011). Furthermore, we want to investigate the learners' own confidence that they have guessed correct and they have understood not only the specific word they are asked to decode but also the underlying meaning of the whole sentence. In other words, while trying to decode, are they self dependent using inference, internal and external cues and so on, or do they ask for help from an authority? These questions may be of crucial importance as they are more likely to influence our attitude towards the teaching of literature in general but more specifically the teaching of *ΟΔΥΣΣΕΙΑ*, which is concerned to be 'difficult'.

Our research was conducted in Departments of Greek Philology of Universities in Greece, April-May 2011, with 1st and 4th year university students, as they are our target group. We visited seven universities in different areas of Greece: (i) Ethnic Kapodistrian University of Athens, (ii) Aristotle University of Thessaloniki (iii) University of Ioannina, (iv) University of Crete, (v) Democritus University of Thrace (vi) University of Patras and (vii) University of Peloponnesus. Our choice was made so as that it would give us the opportunity to have a sociolinguistic comparison, too. The students of Universities had to decode twenty-four words. All these words were chosen, along with their context, from the Twenty-fourth Rhapsodies of Kazantzakis' *Odyssey* (*ΟΔΥΣΣΕΙΑ*). After subjects had completed their guessing, they had to specify their degree of confidence that they had guessed correct, on a bar one end of which, symbolized with 0, means "absolutely unsure", while the other end, symbolized with 1, means "absolutely sure". We believe that the area between "absolutely sure" and "absolutely unsure", is a fuzzy area (Zadeh 1965) as it is the area between the "absolutely correct" and "absolutely wrong" guessing. The use of a bar rather than the usual 3, 4, 5 etc point scales (Likert 1932), was introduced in the hope that it might make the explanations easier and the results better manageable, as Vougiouklis and Kambakis-Vougiouklis (2008, 2011) claim. The prima vista examination of the results, revealed some very interesting findings. As far as the variables of accuracy and confidence are concerned, the 4th year students answered more accurate and were more confident than the 1st year students. Concerning differences between genders, there were significant differences in accuracy and in confidence. The data had processed on the SPSS computing package and we found some interesting correlations concerning all studied variables.

Selected References

- Likert, R. A. (1932). A Technique for the Measurement of Attitudes. *Archives of Psychology*, 22, 5-55.
- Vougiouklis, T., & Kambaki-Vougioukli, P. (2008). Bar instead of scale. *Ratio Sociologica*, 3, 49-56.
- Vougiouklis, T., & Kambaki-Vougioukli, P. (2011, June). On the Use of Bar. *China-USA Business Review*, 10(6), 484-489.
- Zadeh, L. A. (1965). Fuzzy sets. *Information and Control*, 8(3), 338-353.
- Καζαντζάκης, Ν. (1938). *Οδύσσεια*. Αθήνα: Πυρσός.
- Καζαντζάκης, Ν. (1967). *Οδύσσεια*. Αθήνα: Εκδ. Ελ. Καζαντζάκη.

Καζαντζάκης, Ν. (2006). *Οδύσεια*. (Π. Σταύρου, Ed.) [ομοιότυπη έκδοση αυτής του 1938].
Αθήνα: Εκδ. Ελ. Καζαντζάκη.
Καζαντζάκης, Ν. (2011). *Οδύσεια*. Αθήνα: Εκδ. Ελ. Καζαντζάκη.

Dialectic and Idiomatic aspects in *Odyssey* of Nikos Kazantzakis

Nikos Mathioudakis & Athanasios Karasimos
Democritus University of Thrace & Academy of Athens
nikosmathioudakis@gmail.com

Among his many virtues as an author, Nikos Kazantzakis' writing style is one of the main reasons why he is rightfully classified among the greatest Greek authors. The *Odyssey* (*ΟΔΥΣΣΕΙΑ*) [8], his epic poem with 33.333 verses, is [sic] "the most epic poem of white race" [15] [16]. The author composed the poem from 1924 until 1938, constantly reworking his poetic concept in altogether 7 drafts.

Kazantzakis implements a multi-lexical puzzle, quite often created by himself, which involves idiolects and neologisms or dialectic and idiomatic or derived and compounding words. The author was throughout his work in an arduous search for the rarest and most expressive words [2] [7] [10], in order to express his poetic idea with precision and clarity [1] [3] [4] [13] [17].

Neological elements of the vocabulary used in the *Odyssey* are particularly revelatory of Kazantzakis' productivity and originality in the field of language. Neologisms and undictionaried words found in the poem feature an unfamiliar, but morphologically rich poetic language.

The writer consciously attempts to compose his personal language and to create a pan-hellenic demotic. Kazantzakis uses colorful, evocative and pictorial demotic words and expressions from various Modern Greek Dialects, such as those of Crete, Mani, Naxos, Rhodes, Cyprus, and Epirus [3] [4]. Kazantzakis' case is typical of an author's struggle to survive among thousand words so as to expose his imaginative style of writing and his idiosyncratic vocabulary [11] [12].

Many words as «αθαλώνω», «γελοχαχαρίζω», «λοξοτηρώ», «μαχαιροφράζω», «πρεπιζώ», «ριζοσκελώνω», «σουρίζω» [9] pose an exciting challenge in terms of attempting to discover their place on the dialectic and idiomatic map. The present paper illustrates the dialectic and idiomatic particularities of Kazantzakis' literate language and identifies linguistic elements and a number of unknown words in the epos of *Odyssey*.

The author's linguistic choices and deviations lead to a renaissance of the language; this linguistic phenomenon is characterized by a particular aesthetic strength and raises interesting issues with regard to the language of poetry or poetry of language [5]. More specifically, dialectic and idiomatic elements reinforce the poetic diction of Kazantzakis. On the basis of this example, the present paper examines how each author's lexical choices define his own specific poetic grammar [5] [6] and it shows the ways in which the author's unique identity affects the process of conceptualization of his idea and formation of his own poetic message [14] [18].

Selected References

- [1] Ανδριώτη, Ν. Π. 1959. Η γλώσσα του Καζαντζάκη. *Νέα Εστία*, τόμ. 66, τεύχ. 779, *Αφιέρωμα Νίκος Καζαντζάκης*, Αθήνα: 90-95.
[2] Αλεξίου-Αποσκίτου, Μ. 1978. Τριάντα τέσσερα άγνωστα γράμματα του Νίκου Καζαντζάκη. *Αμάθεια*, τ. 35. Άγιος Νικόλαος-Λασιθί.
[3] Γιακουμάκη, Ε. 1982. Η Γλώσσα της "ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ" του Ν. Καζαντζάκη. *Λεξικογραφικόν Δελτίον* 14, Αθήνα: Ακαδημία Αθηνών: 143-167.

- [4] Δετοράκης, Θ. 2002. Το κρητικό υπόστρωμα στην Οδύσεια του Καζαντζάκη. *Σήμα Μενέλαου Παρλαμά*. Ηράκλειο: Εταιρεία Κρητικών Ιστορικών Μελετών.
- [5] Jakobson, R. 1981. *Selected Writings: Poetry of grammar and grammar of poetry*. (ed. Stephen Rudy). The Hague: Mouton.
- [6] Jakobson, R. 1998. *Δοκίμια για τη γλώσσα της λογοτεχνίας*. (μετ. Α. Μπερλής). Αθήνα: Βιβλιοπωλείο της Εστίας.
- [7] Καζαντζάκη, Ε. 1998. *Νίκος Καζαντζάκης ο Ασυμβίβαστος. Βιογραφία βασισμένη σε ανέκδοτα γράμματα και κείμενά του*. (Γ' εκδ.). Αθήνα: Εκδόσεις Ελ. Καζαντζάκη.
- [8] Καζαντζάκης, Ν. 1938. *ΟΔΥΣΕΙΑ*. Αθήνα: Εκδόσεις Πυρσός.
- [9] Καζαντζάκης, Ν. 1967. *ΟΔΥΣΣΕΙΑ*. Αθήνα: Εκδόσεις Ελ. Καζαντζάκη.
- [10] Καζαντζάκης, Ν. 1993. *Επιστολές προς Γαλάτεια*. (Γ' εκδ.). (Επιμ. Ε. Αλεξίου). Αθήνα: Εκδόσεις Δίφρος.
- [11] Μαθιουδάκης, Ν. 2010. *Scribo poesem ergo sum: Περί Ποιητικών Γραμματικών*. Ανακοίνωση στο συνέδριο *Ζητήματα Διδακτικής της Γλώσσας*. Κομοτηνή: 7 και 8 Μαΐου 2010 (υπό δημοσίευση).
- [12] Μαθιουδάκης, Ν. & Καμπάκη-Βουγιουκλή, Π. 2010. Η επιθετική ταυτότητα του Οδυσσέα στο έπος του Νίκου Καζαντζάκη: μια πρόταση μέσω των ασαφών συνόλων. Ανακοίνωση στο 4ο Πανευρωπαϊκό Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών (EENS). Γρανάδα-Ισπανία: 9-12 Σεπτεμβρίου 2010 (αναρτημένο στην ιστοσελίδα http://www.eens.org/?page_id=1873 και υπό δημοσίευση σε ψηφιακή μορφή E-Book, ISBN: 978-960-99699-0-1).
- [13] Μανδηλαράς, Β. 1987. *Καζαντζάκης και Γλώσσα*. Αθήνα: αυτοέκδοση.
- [14] Μπαμπινιώτης, Γ. 1991. *Γλωσσολογία και Λογοτεχνία, από την Τεχνική στην Τέχνη του Λόγου*. Αθήνα: αυτοέκδοση.
- [15] Πρεβελάκης, Παντ. 1958. *Ο Ποιητής και το Ποίημα της Οδύσσειας*. Αθήνα: Βιβλιοπωλείο της Εστίας.
- [16] Πρεβελάκης, Παντ. 1984. *Τετρακόσια γράμματα του Καζαντζάκη στον Πρεβελάκη*. (Β' εκδ.). Αθήνα: Εκδόσεις Ελ. Καζαντζάκη.
- [17] Sideras, A. 1983. «Zur Sprache der Odyssee von Kazantzakis», *Folia Neohellenica-Zeitschrift Für Neogräzistik*, Festschrift Nikos Kazantzakis 1883-1983, Band V, Amsterdam: Verlag Adolf M. Hakkert: 89-156.
- [18] Χαραλαμπίδης, Χ. 2001. *Νεοελληνικός Λόγος, Μελέτες για τη γλώσσα, τη λογοτεχνία και το ύφος*. Αθήνα: Εκδόσεις Κ. Τσιβερίωτη.
- Note: The epic poem of Nikos Kazantzakis, *ΟΔΥΣΕΙΑ*, has only one “Σ” concerning the orthographical ideology of his author.

Syntax-PF and enclisis in two Greek varieties

Marios Mavrogiorgos
University of Ulster
mmavrog@yahoo.gr

The positioning of object clitic pronouns in relation to their host has been the center of debate within the generative framework (e.g. Terzi 1999 for Modern Greek). Traditionally, whether clitics appear before or after their host has been linked to the finiteness properties of the latter (e.g. Standard Modern Greek/Italian), and/or to some prosodic requirement that unstressed constituents cannot appear at the beginning of the clause (e.g. Cypriot Greek/European Portuguese) (Revithiadou 2006). Pure syntactic, PF, or syntactic-PF analyses have been proposed by various researchers in order to account for this typology. Typically, they attribute enclisis to a single factor (syntax or PF), or in some cases to a combination thereof, across structures (e.g. finite and non-finite clauses) and languages (e.g. finiteness

sensitive and Tobler-Mussafia). Moreover, they only recognize a single PF factor (if they assume a PF role at all), they fail to recognize the role of PF in non-finite enclisis, and they also do not offer empirical support for the role of syntax in enclisis. This paper aims to address these issues by proposing a finer interaction of syntax and PF viewed from a minimalist perspective, on the basis of a comparison of finite and non-finite structures in two Modern Greek varieties, i.e. Standard Modern Greek (SMG) and Cypriot Greek (CG). In particular, it is argued that the PF factor implicated in enclisis is not necessarily linked to the inherent enclitic status of object clitic pronouns in CG; rather, it can be related to a prosodic ban on unstressed elements in utterance initial position (CG), as well as to the morpho-phonological requirement imposed on the phase head (defined as the C-head that c-selects the TP complement) that its edge (i.e. the head or its specifier) contains non-affixal phonological material (CG and SMG). This last requirement, which points to the doubly-filled Comp filter (Pesetsky 1998; Collins 2007) and which may differ from the EPP (Chomsky 2001), applies to both non-finite and finite enclisis. Moreover, the role of syntax is shown to be, first, to attach the clitic to some functional head in the extended verbal projection (v^* and/or T) in both languages, and second, to establish an Agree relationship between the phase head in CP and a constituent that carries compatible features (head or spec). This explains why only certain syntactic constituents that are (externally or internally) merged in the spec position of the C-head or in the C-head itself can satisfy the PF requirement, and why the verb satisfies this requirement if no syntactically appropriate spec/head is available within the CP. In this respect, PF filters out the derivation if the prosodic requirement has not been met due to/after the application of independent syntactic and morpho-phonological operations. The differences between SMG and CG are attributed to the nature of the syntactic features present in the C-head in finite and non-finite enclisis in each language, to the availability of XPs that may appear in the spec of the C-head and which may satisfy the PF requirement, as well as to the prosodic ban that operates in CG only. Finally, the implications for head movement, enclisis, and the syntax-PF interface will be briefly discussed.

Dialect fieldwork evidence of the Ionian islands and the notion of word identification in Modern Greek

Elizabeth Mela-Athanasopoulou
Aristotle University of Thessaloniki
ema@enl.auth.gr

This paper based on fieldwork recordings of native speakers living on the Greek islands of the Ionian Sea, will provide a morphophonological description of their dialects. The primary data collected, are spontaneous dialogues between speakers of five distinct age groups (ranging from 5-95 years). The main scope of this study is to investigate primarily the phonological and morphological dialectal differences and similarities between the northern and southern islands of the Ionian. In particular, phonological phenomena such as height dissimilation, palatalization, synizesis, epenthesis, etc., will be exposed through the documented data. Moreover, concerning the cross-dialectal morphology and mainly the inflectional affixation of the dialects, the issue of word identification as shown in cliticization, fusion and grammaticalization processes will be raised and thoroughly discussed. In addition, this research offers evidence suggesting that those grammaticalization processes mainly due to phonological reduction and deletion, occur quite frequently in the tightly-knit communities which favour fast-speech phenomena.

Key words: *primary data, cross-dialectal, inflectional affixation, cliticization, word identification.*

Bibliography

- Baltazani, M. & N. Topintzi. 2010. The phonology and phonetics of glides in North-Western Greek dialects. In *Proceedings of the 4th Modern Greek Dialects and Linguistic Theory*. Patras: Patras University Press. Pp 61-74.
- Chytiris, G. 1985. *Kerkiraiko Glossari*. Deltio Anagnostikis Eterias Kerkiras. Kerkira.
- Himmelmänn, N. 2006. Language documentation: What is it and what is it good for? In *Essentials of Language Documentation*, Gippert J. et al. (eds) Berlin: Mouton de Gruyter. Pp 1-30.
- Kontomichis, P. 2001. *Λεξικό του Λευκαδίτικου ιδιώματος*. [Leksiko tu Lefkaðitiku idiomatos] Dictionary of the Lefkadic idiom. Athens: Grigori Editions.
- Loukina, A. 2010. Towards the acoustic analysis lateral consonants in Modern Greek dialects: a preliminary study. In *Proceedings of the 4th Modern Greek Dialects and Linguistic Theory*. Patras: Patras University Press. Pp 124-136
- Kontosopoulos, N. 2006. *Modern Greek Dialects and Idio,ms*. Διάλεκτοι και ιδιώματα της Νέας Ελληνικής. 4th edition. Athens: Grigori Editions.
- Trudgill, P. 2003. Modern Greek dialects: a preliminary classification. *Journal of Greek Linguistics* 4: 45-64.

The palatalization of labiovelars in Ancient Greek: some overlooked or unsolved typological puzzles

Julián Víctor Méndez Dosuna
Universidad de Salamanca
mendo@usal.es

The PIE labiovelars $*k^w$, $*g^w$, $*g^wh$ yielded different reflexes in Greek depending on the phonetic context. The standard reconstruction postulates the following changes:

- I Delabialization: The labiovelars fell together with the plain velars before $*j$ and in contact with /u(:)/ or /u/:

$*pek^w$ -je/o- 'cook' > Att. πέττω (like $*p^hulak$ -je/o- > Att. φυλάττω 'guard')

$*nig^w$ -je/o- 'wash' > Hom. νίζω (like $*hag$ -je/o- > ἄζομαι 'stand in awe')

$*g^w$ ow- k^w olos 'cowherd' > Myc. qo-u-ko-ro, Att. βουκόλος

- II Palatalization: $*k^w$ underwent palatalization before /e, i/ ($*g^w$ and $*g^wh$ only before /e/) in all dialects except Proto-Aeolic and partially Cypriot. Eventually, these palatals merged with the dental stops:

$*k^wetwor$ - 'four' > Att. τέτταρες, Ion. τέσσαρες, Dor. τέτορες vs. Lesb. πέσσυρες, Thess., Boeot. πέτταρες

$*g^welnomai$ 'wish' > Dor. δέιλομαι, δήλομαι vs. Thess. βέλλομαι, Boeot. βείλομαι

The special spellings <ι> and <Ζ> in some early Arcadian inscriptions seem to point to an intermediate affricate stage: ις 'who' (Att. τις), ὅζις 'whoever' (Att. ὅστις).

In Cypriot the reflex of $*k^wi$ is *si* (*si-se* /sis/ = Att. τις) while $*k^we$ became *pe* (*pe-i-se-i* /peisei/ = Att. τείσει 'he will pay').

- III Full labialization: $*k^w$, $*g^w$, $*g^wh$ merged with labials before /a, o/ and before consonants: $*amphi$ - k^w olos > ἀμφίπολος 'attendant'.

Stage I is pre-Mycenaean whereas stages II and III are post-Mycenaean. Allegedly, the palatalization of labiovelars before front vowels (II) crucially precedes labialization (III). Stages I and III are Pan-Hellenic whereas stage II gave rise to dialectal variation.

While delabialization (I) and full labialization (III) are uncontroversial, the fronting of labiovelars faces several difficulties. Some of these problems have passed unnoticed by scholars; others have been remarked upon, but remain unresolved.

- a) In all other Indo-European languages, labiovelars are more resistant to fronting than velars are: e.g. Lat. *quī* > It. *chi*, Fr. *qui*, Lat. *quem* > Sp. *quien* ‘who’ vs. Lat. *centum* > It. *cento*, Fr. *cent*, Sp. *ciento* ‘hundred’. The palatalization of the Greek labiovelars would be a glaring exception to this general rule.
- b) All other things being equal, /i/ is expected to have more of a palatalizing effect than /e/ does. This is at odds with the labial reflexes of **g^wi* and **g^whi* as against the dental reflexes of **g^we* and **g^whe*.
- c) Aeolic dialects have some unexpected results: **k^wis* > Lesb., WThess., Boeot. τις (EThess. has κίς), **k^we* > Lesb., Thess., Boeot. τε for expected †πίς, †πε. Neither τις nor τε are likely to be loanwords from other dialects.

In my paper I will argue for an alternative reconstruction that may solve these and other puzzles.

The loss of the genitive in the northern dialects of Modern Greek

Dionysios Mertyrus

La Trobe University

dmertyrus@students.latrobe.edu.au

According to major studies of Modern Greek dialectology (Kretschmer 1905, Kontosopoulos 2008 etc) and grammatical descriptions of individual varieties, the genitive has retreated to such an extent in most Northern Modern Greek dialects that it has been completely lost in the plural due to the grammaticalization of the preposition από as a possessive marker, while the genitive singular also faces competition from the periphrastic construction, even though it never becomes entirely obsolete, e.g. σουν τόπου ‘π’ των πατέρα τ’ “at his father’s homeland” (Kozani; Kouziaki 2008: 62).

Given the fact that this interesting development cannot be found in the majority of Modern Greek dialects where the genitive can be used regularly in both numbers despite its occasional absence in a few paradigms (e.g. diminutives in -άκι) and από cannot be used possessively, cf. Common Modern Greek *τα παιδιά από τους θεούς μου, the purpose of this presentation is to examine the nature and the origins of this change. More specifically, apart from presenting the dialectal range of the loss of the genitive, I will deal with the following factors that might be responsible for the phenomenon:

- i. Northern vocalism: the role of phonology on the loss of the genitive needs to be discussed as almost all northern dialects that have lost the genitive plural exhibit either proper northern or semi-northern vocalism (cf. Tzartanos 1909).
- ii. Indirect object marking: the vast majority of northern dialects that have lost the genitive plural employ the accusative to mark indirect objects which implies that this element is related to the loss of the genitive.
- iii. Language contact with Balkan Romance and Slavic: the fact that Aromanian and western Slavic Macedonian varieties mark adnominal possession with the ablative prepositions *di* and *od* respectively (cf. Beis 2000 and Mitkovska 2009) needs to be linked to the grammaticalization of από in the Greek varieties of Macedonia and Thessaly.

References

- Beis S. 2000: *Le parler aroumain de Metsovo, description d’une langue en voie de disparition*. PhD dissertation, Université Paris Descartes.
- Kontosopoulos N. 2008⁵: *Διάλεκτοι και ιδιώματα της Νέας Ελληνικής*. Athens: Grigoris. [first edition 1981]

- Kretschmer P. 1905: *Der heutige Lesbische dialekt verglichen mit den ubrigen nordgriechischen mundarten*. Wien: A. Holder; Liechtenstein
- Kouziaki T. 2008: *Κουζανιώτικα μασλάτια (μια σκαρκιώτσα θυμάτι)*. Kozani: Institute of Book and Reading.
- Mitkovska L. 2009: Expressing Prototype Possessive Relations at the Noun Phrase Level in Macedonian and Bulgarian. *Investigations in the Bulgarian and Macedonian nominal expression*: 122-147. Trondheim: Tapir Academic Press.
- Tzartzanos A. 1909: Μικρά συμβολα εἰς τὴν κλίσιν τοῦ ὀνόματος ἐν τῇ νέᾳ ἑλληνικῇ ἑπιτῇ Ἀχιλλέως Τζαρτζάνου. In G. Hatzidakis (ed.). *Τεσσαρακονταετηρίς της κατηγεσίας Κ. Σ. Κόντου: φιλολογικαὶ διατριβαὶ��πὸ των μαθητῶν και θαυμαστῶν αὐτοῦ προσφερόμεναι*: 217-233. Athens: Sakellarios.

The syntax of generic/arbitrary arguments: some preliminary notes

Dimitris Michelioudakis
University of Cambridge
dm419@hermes.cam.ac.uk

In this paper we discuss some preliminary observations regarding the syntax of generic and arbitrary arguments in Modern Greek, both overt and covert. First, we attempt to provide a typology of these arguments based on Cinque's (1988) quasi-existential/quasi-universal dichotomy on the one hand and the previously unnoticed role of clitic doubling and Case in licensing some of these arguments. Then we discuss the implications of this typology for the (pro)nominal properties of ARB and more generally the correlation of different phi-/(pro)nominal-features with certain semantic/deictic entailments (or the absence thereof).

A (cross-linguistically) common way of encoding quasi-existential arbitrary arguments is 3rd plural pronouns/*pro*. Interestingly, Modern Greek 3PL ARB is not restricted to quasi-existential readings, as in Italian, but may also get quasi-universal interpretations in certain modal contexts (1). Crucially, dative (quasi-existential) 3PL ARB is subject to Anagnostopoulou's (2003) generalization regarding obligatory clitic doubling in certain environments, just like referential datives (2), but curiously the dative (quasi-universal) 2SG ARB is not and actually strongly resists cliticisation (3). A more telling parallelism then might be the one with overt 3rd person generic objects favouring clitic doubling (especially with generic time reference or in modal contexts) (4).

- (1) Otan trone dhen milane
'(Lit.) When they eat, they/people do not talk'
- (2) Ma st'alithia *(tus_i) itan toso efcharisto ARB.DAT_i na ARB_i me parun telefono mesa sta mavra mesanichta ke na ARB_i mu to klisun?
But really *(them.DAT.CL) was that pleasant Subj. me.CL take.3PL phone in the black midnight and Subj. me.DAT.CL it.CL close.3PL?
'Was it really that fun to ring me at midnight and immediately hang up?'
(compatible with the existence of one individual satisfying the description)
- (3) Ma st'alithia (*su_i) ine toso efcharisto ARB.DAT_i na ARB_i pernis telefono ton kosmo mesa sta mavra mesanichta ke na ARB_i tus vrizis? But really (*you.DAT.CL) is that pleasant PRO_i Subj. PRO_i take.2SG phone the people in the black midnight and Subj. them.CL curse.2SG
'Is it really that fun to ring up random people at midnight and curse them?'
(with *su*: referential, w/o *su*: generic)
- (4) Elpizo o Janis na ?*(to) troi to chtapodhi
Hope.1SG the John NA it.CL eats the octopus

‘I hope that John (can/likes to) eat octopus’

Besides, in a way reminiscent of the potential asymmetries concerning implicit direct/indirect objects observed by Rizzi (1986) and Landau (2010), Modern Greek also presents us with asymmetries such as the following, which may indicate that at least generic object drop of some kinds may be possible in Greek, apart from Indefinite Argument Drop (Giannakidou & Merchant 1997):

- (5) *(Se_i) apofevghun otan ARB_i tus sinandas
You.ACC.CL avoid.3PL when them.ACC.CL meet.2SG.IMPF
- (6) (Su_i) dhinun kales simvules otan ARB_i tus sinandas
You.DAT.CL give.3PL good advice when them.ACC.CL meet.2SG.IMPF
- (7) Mu_i/*e_i dhinun kales simvules otan *pro*_i tus sinandao
Me.DAT.CL give.3PL good advice when them.ACC.CL meet.2SG.IMPF
(=no obligatory binding of the implicit goal, unless antecedent=generic)

Thematic and event structure in synthetic compounds

Dimitris Michelioudakis & Nikos Angelopoulos

University of Cambridge

dm419@cam.ac.uk & nikolas_ang@yahoo.gr

This paper aims to establish the previously unnoticed correlation between the incorporation of certain theta-roles within deverbal compounds and the presence of certain classes of derivational suffixes, which in turn have been shown (see e.g. Alexiadou 2009) to correlate with certain purely syntactic and semantic effects, e.g. event structure. Also, it further attempts to provide an analysis of this systematic correlation. Crucially, the semantic, syntactic and morphological properties of nominals and deverbal compounds will be shown to be amenable to a unified syntactic approach, thus lending support to the basic thesis of Distributed Morphology (Halle and Marantz 1993; Embick and Noyer 2007) regarding the treatment of grammar as a whole (Single Engine Hypothesis).

Modern Greek synthetic compounds can broadly be divided into 5 types according to the ability of the respective derivational suffixes to allow or block incorporation of different (classes of) theta-roles. Type 1 involves suffixes (e.g. *thermosisoreftis*-‘temperature accumulator’) that block incorporation of external theta-roles, either agents or causers. They only allow incorporation of internal/object theta-roles. At the same time, nominals with Type 1 derivational affixes never license agent or instrumental PPs and cannot be modified by manner adverbs, properties commonly associated with agentivity, i.e., a VoiceP layer. Type 2 (e.g. *vivlioparusiasi*-‘book presentation’), like Type 1, blocks the incorporation of external theta-roles, only allowing incorporation of internal arguments. However, unlike Type 1, it clearly gives rise to event implications and the respective nominal (including non-compounds) license *by*- phrases, instrumental PPs and manner adverbial modification, properties arguably linked to the presence of a passive Voice head (see Anagnostopoulou & Samioti 2012). On the other hand, type 3 suffixes block theme theta-role incorporation and only allow incorporation of external arguments, though only agents and not causers. In Modern Greek, this type to be instantiated by compounds formed with the derivational suffix *-t-* (*agelostolistos*-‘decorated by angels’). This suffix may come in two different versions depending on whether it contains a passive Voice head or not. We will assume that when it shows up in deverbal compounds, it contains a Voice head since in those cases only it can license instrumental PPs, which are associated with agentivity (e.g. *petroxisto me meraki*-‘stone built with love’). Type 4 suffixes allow incorporation of both themes and

causers but never agents. Such a derivational suffix is the nominaliser –m-. This type is further divided into two types depending on whether it contains a passive Voice head or not. In the first case, where a passive Voice is present, which in turn correlates with some of the diagnostics of agentivity, it can license incorporation of causers and internal arguments. In the second case, it allows incorporation of internal theta-roles only and they do not provide any evidence for the presence of a Voice head, as it can also be attached to unaccusative roots. The fifth type of derivational affixes only allows incorporation of causers and neither agents nor internal theta-roles. The –men- suffix of (adjectival) participles is such an affix. This affix shows clear evidence for the presence of a passive Voice head since it can license by-phrases, instrumental PPs and manner adverbial modification (see also Anagnostopoulou & Samioti 2012).

In the light of this typology, we reach several generalisations which all indicate that the way theta-roles and suffixes correlate is not merely due to lexical-semantic factors, such as e.g. the interpretation of the R-argument in some of the aforementioned types, but rather related to independently motivated syntactic properties of the respective nominals: (i) The presence of a vP or a VoiceP selected by the nominalising head/affix n is a necessary but not sufficient condition for internal theta-role incorporation; (ii) VoicePass is a necessary but not sufficient condition for causer incorporation; (iii) agent incorporation is only possible when Voice can project a Specifier (modulo any restrictions posed by the R-argument). These and other restrictions follow straightforwardly from an analysis whereby event-related structure poses restrictions to syntactic incorporation.

Vocalect: A project for the analysis of dialectal vocalic systems

George Mikros & Nina Topintzi

University of Ioannina

topintzi@enl.auth.gr

In the last few decades increasing attention is being paid to the study of regional dialects, which often results in the creation of *dialectal atlases* for each language. Such presentations of cumulative results are very useful for researchers since they provide us with unified, compact sources for further research, enable us to trace the historical development of languages and examine the effects of language contact. To date, several comprehensive atlases have been created, e.g. the Linguistic Atlas of England (Orton et al., 1974) and The Linguistic Atlas of the Iberian Peninsula (<http://www.alpi.ca/>), among many others. Such atlases can only be compiled after extensive, comparative, intra-dialectal research in a region. At present, only very limited research on the phonetic/phonological characteristics of Modern Greek dialects has been conducted. Our knowledge so far has been mainly based on descriptive methodology, such as the impressionistic analysis of dialectal data, while several important phonetic/phonological phenomena have only been marginally, if at all, examined. Another factor behind the lack of a systematic classification of Greek dialects, apart from the paucity in studies of individual dialects, is the absence of cooperation among Greek researchers—which is vital for such a demanding and complex undertaking.

In this poster we present the Research Grant THALIS awarded to our team by the Ministry of Education and Religious Affairs, Culture and Sports for our proposal entitled “VOCALECT: VOWels of greek dialects: phonetiC and phonologicAL analysis, dialECT index construction, and diffusion of results through educational material”, which aims to lay the foundations for the creation of a dialectal atlas for Greek.

Our project aims to document and analyze the vowel systems of several different dialectal areas in Greece, combining the efforts of experts from phonetics, phonology, dialectology, education and computer science, to ensure a

multidimensional approach to the task. A total of 60 speakers will be recorded in six dialectal areas.

Our project has three major goals: (a) to provide a comprehensive description and analysis of the vowel systems of several Modern Greek dialects at a phonetic and phonological level. Our methodology includes experimental techniques for the acoustic, articulatory (electropalatographic) and perceptual analyses of vowel data, statistical processing and interpretation of results within the framework of current phonetic and phonological theories. At a theoretical level, the results of this research are expected to shed light to hypotheses accounting for differences in the distribution of vowels in the vowel space e.g. Maximal Dispersion Hypothesis vs. proposals that include other explanatory parameters such as selected sociolinguistic mechanisms of language change; (b) to provide an updatable database and a glotto-geographic index that will facilitate the presentation of collected data. It will allow browsing through a dialect index, a sounds/phenomena index and an interactive map with multiple levels of detail; (c) to disseminate the findings to schools and universities with the aim to raise awareness of the existence, value and status of Modern Greek dialects. Printed and electronic educational materials including audio CDs will be designed for different levels of education. These web-based tools and educational materials will facilitate public awareness on the value of dialects and promote further research.

The acquisition of new and similar sounds: Evidence from Bulgarian learners of Modern Greek

University of Sophia/Aristotle University of Thessaloniki

Milena Milenova

milenova.m@gmail.com

This paper reports on the results of an ongoing experimental study on segmental acquisition of Bulgarian learners of Modern Greek as a foreign language. The acquisition process is investigated in the light of Flege's Speech Learning Model (1987, 1995). According to this model similarity is crucial to the degree of difficulty in attainment of segments, the similar sounds posing more difficulties to the learner than the new ones. The objective of the study is to compare the attainment of similar sounds to that of new sounds. Similar are considered those segments that exist in both the target and the native inventory as different representatives of one and the same phonetic category, namely /s/, /z/ and /l/. New sounds are those that exist only in the target inventory, namely /θ/, /ɣ/ /ð/ which do not have phonemic status in Bulgarian.

The participants in the study (N=10, 2 males, 8 females, speakers of the standard variety of Bulgarian, mean age 19) took part in a pretest (T1) – posttest (T2) experiment. Participants' production was recorded two times: prior to pronunciation instruction and after 15 four-hour pronunciation training sessions. The data elicitation protocol that was employed to collect speech data comprised reading of words embedded in carrier sentences. The words contain the target sounds in initial, medial and final position (in the case of /s/), in stressed and unstressed syllables containing one of the five Greek vowels. A total of 10100 segments are obtained through repetitions of the carrier sentences. The similar sounds are analysed acoustically and the new sounds are analysed both impressionistically and acoustically. The data obtained are compared to the production of a control group of native speakers of the standard variety of Modern Greek (N=10, 5 males, 5 females, mean age 21).

References:

- Aoyama, K., J.E. Flege, S.G. Guion, R. Akahane-Yamada, T. Yamada. (2004). Perceived phonetic dissimilarity and L2 speech learning: the case of Japanese /r/ and English /l/ and /r/. *Journal of Phonetics* 32, 233—250.
- Bongaerts, T. (1999) Ultimate attainment in L2 pronunciation: The case of very advanced late learners. In D. Birdsong (Ed). *Second language acquisition and the critical period hypothesis*. Mahwah NJ: Lawrence Erlbaum, pp. 133-160.
- Flege, J. E. (1987). The production of “new” and similar “phones in a foreign language: evidence for the effect of equivalence classification. *Journal of Phonetics* 15, 47—65.
- Flege, J. E. (1995). Second language speech learning: Theory, findings and problems. In: W. Strange (Ed.), *Speech perception and linguistic experience: Issues in cross-language research* (pp. 233—277). Timonium, MD: York Press.
- Flege, J.E. (2002). Interactions between the native and second-language phonetic systems. In: P. Burmeister, T. Piske and A. Rohde (Eds), *An integrated view of language development: Papers in honor of Henning Wode*, (pp. 217—244). Trier: Wissenschaftlicher
- Reeder, J. T. (1999). Acquisition of a second language vowel system: evidence from English speakers learning Spanish. *ICPhS99*, San Francisco, pp. 1475—1478.

Multiple choice tests: Guessing or knowing?

Ivana Milojević & Anka Rađenović

University of Belgrade

anka_radjenovic@yahoo.com

The problem of second language acquisition has been one of the main inquiries for a long time as well in theory as in foreign language teaching. Nowadays, the methodology of foreign language teaching is focused on acquiring linguistic competences and not on learning grammar units like it used to be. Therefore, aiming to raise the efficacy of studies in order to satisfy students' needs and complete the needs of high education, it was necessary to diversify not only the teaching methods, but also the process of students' evaluation. The aim of this paper is to analyze the achieved results of the first and second-year students, who have completed Modern Greek language courses P-1 and P-2 (Modern Greek as an elective subject in the first and second year of studies) in winter semester in the academic year 2012/13 by the reformed curriculum, and to indicate the difficulties students are faced with while taking grammar-lexical multiple-choice test compared to traditional grammar test.

Key words: foreign language teaching, vocabulary, evaluation

References:

- Allison D. (1999). *Language testing and Evaluation: An Introductory Course*. Singapore University Press
- Bugarski R. (1996) *Lingvistika u primeni*. Beograd: XX vek
- Ellis R. (1994). *The study of second language acquisition*. Oxford: Oxford University Press.
- Fox D.J. (2007). *Language Testing Reconsidered*. University of Ottawa Press
- Fulcher G. (2010). *Practical Language Testing*. Hodder Education
- Fulcher G., Davidson F. (2007). *Language Testing and Assessment: an advanced resource book*. Routledge
- Griffiths C. (2007). *Language learning strategies: students' and teachers' perceptions*. *ELT Journal* 61/2: 91-99

- McNamara T., Roever C. (2006). *Language Testing: The Social Dimension*. Blackwell publishing, Ltd.
- Nation I.S.P. (2001). *Learning Vocabulary in Another Language*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Oxford R. (1990). *Language Learning Strategies: What Every Teacher Should Know*. New York: Newbury House.
- Read J. (2004). Research in teaching vocabulary. *Annual Review of Applied Linguistics*, 24, 146-161.

Language learning strategy use in Greek as a second language versus English as a foreign language

Lydia Mitits

Democritus University of Thrace

lydiamitits@gmail.com

This study examines the self-reported language learning strategy use by young adolescent learners, aged 13-15 ($N= 307$), all of whom are multilingual, with L1 other than Greek, L2 Greek and L3 English. They live in Komotini, Greece and attend main stream junior high schools where Greek is the medium of instruction and English is taught as a foreign language. The various first languages reported by the participants are not included in the school curriculum nor are they formally taught at this level. The study focuses on investigating the possible quantitative and qualitative variation in language learning strategy use when learning a second language and a foreign language and includes analysis of variation in the use of individual strategies, strategy categories and overall use. The instruments used to measure the frequency of strategy use were self-report questionnaires especially adapted for the particular group. The participants were administered the Strategy Inventory for Language Learning (SILL) Version 7.0 (Oxford, 1990) investigating their language learning strategies when learning English. Two months later, the same group completed another SILL, this time investigating their language learning strategy use when learning Greek. The SILL for English and SILL for Greek were accompanied by exhaustive background questionnaires which were developed having as a starting point Oxford's background questionnaire for the SILL but also elicited other important information about multilingual learners' linguistic, affective, social and education background as suggested by De Angelis (2007). The collected data were computed and analyzed via descriptive statistics, correlation and t -tests and the findings showed that overall means on the SILL for English and the SILL for Greek are statistically significantly correlated (moderate correlation, $r=0.489$); strategy category means are either moderately or positively correlated on all strategy categories between the SILL for English and the SILL for Greek and there are statistically significant differences between cognitive strategies used when learning English and Greek in favor of Greek, and between affective strategies in favor of English.

References

- De Angelis, G., 2007. *Third or Additional Language Acquisition*. Edinburgh University Press.
- Oxford, R. L., 1990b. *Language learning strategies: What every teacher should know*. New York: Newbury House / Harper & Row. Now Boston: Heinle & Heinle.

**Πραγματολογικές και κειμενικές διαστάσεις της διδασκαλίας και της αξιολόγησης της
παραγωγής λόγου**

Αθανάσιος Μιχάλης

Ε.Κ.Π.Α.

michathan@ppp.uoa.gr

Τα προγράμματα σπουδών του 2003 και του 2011 για τη νεοελληνική γλώσσα στην πρωτοβάθμια και στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση προβλέπουν τη διδασκαλία της γραμματικής στην κειμενική της διάσταση (discourse grammar). Τα σχολικά βιβλία της νεοελληνικής γλώσσας περιλαμβάνουν στην ενότητα της διδασκαλίας της γραμματικής στοιχεία της γραμματικής του κειμένου. Επιπρόσθετα, τα νέα εγχειρίδια γραμματικής του δημοτικού και του γυμνασίου περιλαμβάνουν ειδικό κεφάλαιο για τη γραμματική του κειμένου (γραμματική των ειδών λόγου και των γλωσσικών πράξεων, υφολογική διάσταση της γραμματικής, μηχανισμοί συνοχής, αρχή της συνεργασίας του Grice).

Στόχο της παρούσας εισήγησης αποτελεί η διερεύνηση της επίδρασης που ασκεί η διδασκαλία της κειμενικής γραμματικής στην παραγωγή κειμένων από τους μαθητές των δύο πρώτων εκπαιδευτικών βαθμίδων. Η διερεύνηση της επίδρασης που ασκεί η διδασκαλία της κειμενικής γραμματικής στην παραγωγή λόγου από τους μαθητές πραγματοποιείται σε τρία επίπεδα (Portner 2006):

- i. Εξέταση του τρόπου και των κριτηρίων διόρθωσης μαθητικών κειμένων από τους δασκάλους και τους φιλολόγους μέσω ανάλυσης του περιεχομένου των κειμένων αυτών με άξονα τις διορθωτικές παρατηρήσεις των εκπαιδευτικών.
- ii. Μελέτη των κριτηρίων αξιολόγησης των κειμένων από τους ίδιους τους μαθητές μέσω ανάλυσης του περιεχομένου των πινάκων ελέγχου (check lists) που τους δίνονται, οι οποίοι περιέχουν οδηγίες για τη βελτίωση των κειμένων τους.
- iii. Διερεύνηση των απόψεων των δασκάλων και των φιλολόγων σχετικά με τα κριτήρια διόρθωσης των κειμένων των μαθητών μέσω ερωτηματολογίου.

Οι άξονες βάσει των οποίων κρίνονται ο τρόπος διόρθωσης κειμένων και οι απόψεις των εκπαιδευτικών είναι οι ακόλουθοι (Leech 2006, Trask 2007):

- i. Ο βαθμός στον οποίο η αξιολόγηση των μαθητικών κειμένων πραγματοποιείται με βάση τα δομικά στοιχεία και τις γλωσσικές επιλογές που χαρακτηρίζουν το κειμενικό είδος στο οποίο ανήκουν τα κείμενα αυτά (domain and discourse).
- ii. Η συνάφεια της αξιολόγησης των υφολογικών επιλογών των μαθητών (επίσημο / ανεπίσημο, ευγενικό / οικείο, απρόσωπο / προσωπικό, ειδικό λεξιλόγιο / εκλαϊκευμένο ύφος) με τα αντίστοιχα χαρακτηριστικά του κειμενικού τύπου και των αποδεκτών του μαθητικού κειμένου (discourse and tenor).
- iii. Η θεωρητικά ορθή και επικοινωνιακά κατάλληλη εφαρμογή των αξιωμάτων του Grice (αξιώματα της ποσότητας, της ποιότητας, της συνάφειας, του τρόπου).

Από την εξέταση του τρόπου διόρθωσης και των απόψεων των εκπαιδευτικών προκύπτει ότι σημαντικό ποσοστό δασκάλων και φιλολόγων παρανοούν το περιεχόμενο των αξιωμάτων του Grice: σύγχυση μεταξύ επανάληψης στοιχείων και πλεονασμού, αγνόηση των υφολογικών αποτελεσμάτων της επανάληψης (expressive repetition), όπως και των μηχανισμών δήλωσης της έμφασης, μη κατανόηση των περιορισμών στην αξιοποίηση της έλλειψης ως συνοχικού μηχανισμού, εσφαλμένη σύνδεση των αξιωμάτων της ποιότητας και του τρόπου με το μικροπερίοδο παρατακτικό λόγο. Βάσει των ερευνητικών αποτελεσμάτων, γίνονται προτάσεις βελτίωσης της διδασκαλίας της παραγωγής κειμένων συγκεκριμένων ειδών λόγου και κειμενικών τύπων.

Επέστρεψε συχνά. Is Modern Greek viewpoint aspect translatable into English and Spanish?

Ricardo Moreno-Briseño

portokali@gmail.com; ricardo.moreno@uacm.edu.mx

Autonomous University of Mexico City / National Autonomous University of Mexico

All verbs in a language encode conceptual meaning, including the inherent characteristics of the event's telicity or dynamicity, as first described by Aristotle and widely studied today as *Aktionsart*. Verbs and verb phrases also encode additional information about the event described, such as mode, tense, aspect and evidentiality, which can be expressed morphologically or syntactically. Tense, for example, is a deictic item that points to the time in which the event takes place (past, present or future), whereas viewpoint aspect describes the way in which the event is seen by the speaker: as an ongoing, incomplete (imperfective) event, or focusing on the entirety of the complete (perfective) event.

When the morphological or syntactic features of viewpoint aspect interact with the semantic features of lexical aspect, the aspectual information encoded in the verb may be reinforced or modified. Different languages encode different grammatical features when expressing viewpoint aspect. This feature is of special interest when contrasting Modern Greek with English and Spanish. In Modern Greek, aspectual information is morphologically encoded in two verb stems: ενεστώτας (imperfective) and αόριστος (perfective). While English and Spanish have ways to express imperfectivity, this morphological contrast is invariably a problem for Greek-English and Greek-Spanish translation, where aspectual information needs to be compensated lexically and/or syntactically. Whenever the translator is unable to encode this information in his or her translation due to language restrictions, important information gets lost in translation.

Using fourteen Spanish and English translations of Cavafy's poems, I describe the ways in which the different translators have dealt with this morphological restriction and analyse of their solutions and the possible interpretations they lead to.

References

- Ahern, A. and Leonetti, M. (2004): The Spanish subjunctive: Procedural semantics and pragmatic inference. In R. Márquez-Reiter & M.E. Placencia (Eds.), *Current Trends in the Pragmatics of Spanish*. Amsterdam: John Benjamins.
- Binnick, R. I. (1991). *Time and the Verb. A Guide to Tense and Aspect*. New York, Oxford: Oxford University Press.
- Bosque, I. y Demonte, V. (Eds.). (1999, 3 vols) *Gramática Descriptiva de la Lengua Española*. Madrid: Espasa Calpe, Real Academia Española.
- Escandell-Vidal, V. y Leonetti, M. (2011). On the Rigidity of Procedural Meaning. *Procedural Meaning: Problems and Perspectives*. Bingley: Emerald.
- Newton, B. & Veloudis, I. (1980) Intention, destination and Greek verbal aspect. *Lingua*, 52, 3-4, 269-284.

Οι ανήλικοι παραβάτες ως κοινωνικοί δράστες στο λόγο του ελληνικού δικαίου

Ιφιγένεια Μουλίνου

imoulinou@hotmail.com

Η δραστικότητα (agency) αποτελεί κύρια θεωρητική έννοια και αναλυτικό εργαλείο στη θεώρηση της κοινωνικής πραγματικότητας και της δόμησης της ταυτότητας, καθώς στην επιστημολογική κριτική των κοινωνικών θεωριών για τη σχέση δομής – δραστικότητας. Συνιστά όμως και κεντρική έννοια σε

συνδυασμό με την έννοια της ευθύνης στο λόγο της δικαιοσύνης εν γένει και εκείνης των ανήλικων παραβατικών ειδικότερα. Η παρούσα ανακοίνωση κοινωνεί μια πρώτη διερεύνηση του υπό εξέταση ζητήματος. Αποτελεί τη συνέχιση του προβληματισμού για τη σχέση δραστηριότητας και ταυτότητας των ανήλικων παραβατικών, ευρύτερα μέσα από τον θεσμικό κυρίως λόγο του δικαίου των ανήλικων, μετά από μια πολυετή έρευνα του ίδιου του λόγου των ανήλικων εγκλείστων σε Ιδρύματα Αγωγής.

Μέσω της Ανάλυσης Λόγου (και κυρίως μιας γραμματικής της δραστηριότητας, O'Connor 2000, μεταξύ άλλων) σε ένα δείγμα κειμένων του πρόσφατου νόμου του 2010 περί νεανικής εγκληματικότητας, η παρούσα ανακοίνωση εξετάζει ποια μοντέλα κοινωνικού Δράστη συστήνονται μέσα από την κοινωνική και ηθική δραστηριότητα και ευθύνη που αποδίδονται ρητά ή υπόρρητα στους νέους παραβατικούς. Ορισμένα από τα ερωτήματα που διερευνώνται είναι τα εξής: πώς και σε ποιο βαθμό ο ανήλικος προβάλλεται από το νόμο ως αυτοκυρίαρχος, ορθολογικά ενεργών κοινωνικός Δράστης με αυτόνομη επιλογή για τις πράξεις του. Εντοπίζεται επίσης και ένα περισσότερο διαλεκτικό μοντέλο που λαμβάνει περισσότερο υπόψη του τη συλλογική ευθύνη και τις κοινωνικές παραμέτρους του περιβάλλοντος (βλ. *structuration*, Giddens 1984); Το ίδιο μοντέλο διατρέχει τόσο τα μέρη του νόμου που ορίζουν ποιος θεωρείται ανήλικος παραβάτης και τις αιτίες της νεανικής παραβατικότητας όσο και εκείνα που ορίζουν τα μέτρα και τις πολιτικές αντιμετώπισης; Ποιο ρόλο φαίνεται να παίζουν αυτές οι θεωρήσεις στην διαδικασία επανακοινωνικοποίησης των νέων αυτών;

Μέσω της ανάλυσης λόγου έρχονται στην επιφάνεια οι διαφορετικές στάσεις και οπτικές γωνίες – που συχνά βρίσκονται ακόμη και στο ίδιο απόσπασμα λόγου (Bakhtin 1981) – και οι ενδεχόμενες αντιφάσεις κατά το χειρισμό τέτοιων σύνθετων ζητημάτων.

Η ανακοίνωση επισημαίνει εξίσου την ανάγκη διερεύνησης των γραπτών κειμένων και προφορικών διεπιδράσεων (π.χ. εκθέσεις των επιμελητών ανήλικων, συνεντεύξεις των επιμελητών ή των κοινωνικών λειτουργών με τα παιδιά), που εφαρμόζουν το νόμο, στην πρακτική, καθ' όλη τη θεσμική αντιμετώπιση του παραβατικού πριν και μετά την απόφαση αναμορφωτικών μέτρων. Η ανάλυση αυτών των δεδομένων μπορεί να δείξει πώς οι ίδιοι οι θεσμικοί εκπρόσωποι και οι ανήλικοι, φέρουν τις δικές τους φωνές (Bakhtin 1981), ερμηνεύουν και διαχειρίζονται (επίσης διαπραγματεύονται ή αμφισβητούν) τα μοντέλα δραστηριότητας που υπαγορεύονται ρητά ή όχι από το Νόμο. Τέλος, στην παρούσα ιστορικο-κοινωνική στιγμή της κρίσης, η σύσταση της ταυτότητας των νέων μέσω της δραστηριότητας και της ευθύνης, μας καλεί ευρύτερα να επανεξετάσουμε κριτικά την έννοια του πολίτη, ποιες κοινωνικές αναπαραστάσεις του μελλοντικού πολίτη αναδύονται από τις πολιτικές αντιμετώπισης της νεότητας σε κίνδυνο στην υπό μελέτη κοινωνία.

Βιβλιογραφία

- Bakhtin, Mikhail. 1981. *The Dialogic Imagination: Four Essays by M. M. Bakhtin*. Michael E. Holquist (επιμ.), Caryl Emerson & Michael E. Holquist (μτφρ.). Austin: Univ. of Texas Press.
- Giddens, Anthony. 1984. *The Constitution of Society. Outline of the Theory of Structuration*. Cambridge: Polity Press.
- O'Connor, Patricia. 2000. *Speaking of Crime: Narratives of Prisoners*. Lincoln, NE: Univ. of Nebraska Press.

Developing thesauri of historical period names from web acquired data

Maria S. Mouroutsou & Vassilis Papavasiliou
University of Athens & ILSP
msmourou@gmail.com

We report on the development of corpora dense in periodization information with texts retrieved from the web. Periodization is a system of organizing Universal History (Grinin, 2007) by dividing time into periods such as “Τουρκοκρατία”. Period names may be very specific to the communities that use them. As far as we can ascertain, no attempt has been

made to collect and organize period names of Greek History. We aim to: (i) use corpora to collect and study the syntactic environments where period names occur in order to use them to locate new period names in the web (ii) study the semantic and syntactic structure of period names in order to organize them into a thesaurus/ontology (Petras et al, 2006).

Given the vast number of documents available online, the Web could be considered an excellent pool for extraction of corpora dense in specific data, such as period names. We used the Focused Monolingual Crawler (Mastropavlos and Papavassiliou, 2011) to develop corpora with Web retrieved documents,. We set off by constructing an initial list of “seed-terms” (i.e. 25 period names) that “define” the topic “period names of Greek History”. Then, the crawler “traveled” on the Web to locate web pages that contain co-occurrences of the “seed-terms”. The acquired documents were manually processed to identify new period names and syntactic environments that were, in turn, used as “seed-terms”. After repeating these steps for three times, we ended up with 207 relevant expressions (i.e. period names) with an average number of 13 paradigms per expression and a corpus consisting of 3020 valid XML documents. The extracted expressions were annotated in terms of denotation, locality, historical period of usage, and English equivalents and stored in an database designed for this purpose.

References

- Grinin, L.(2007). Periodization of History: A theoretic-mathematical analysis. In: History & Mathematics. Moscow: KomKniga/URSS.
- Petras, V., Larson, R., Buckland, M., *Time Period Directories: a Metadata Infrastructure for Placing Events in Temporal and Geographic Context*. Joint Conference on Digital Libraries, June 11-15 2006, Chapel Hill, NC, USA.
- Mastropavlos, N. & Papavassiliou, V. (2011). Automatic Acquisition of Bilingual Language Resources. In Proceedings of the 10th International Conference of Greek Linguistics, Komotini, Greece.

The contextual factor in the Greek-Spanish Lexicon of New Testament (DGENT)

Israel Muñoz Gallarte
Universidad de Córdoba
sulpice52@gmail.com

Albeit some voices, as for example that of Katz-Fodor¹, there is almost an unanimously scholar consensus accepting that contextual factor is one of the most important clues in order to define the meaning of a word and how it changes in a given sentence. Then, it is easy to understand that similarly most of the researchers on New Testamentary linguistics and also the dictionaries of New Testament have paid some attention on this issue. We can remind briefly the efforts of some publications such as those by J. Mateos² or by F. Rodríguez Adrados³ -traced back from Potier and Greimas-, and more recently the articles

¹ Cf. KATZ, J.J.–FODOR, J.A., “The structure of a semantic Theory”, *Language* Vol. 39. 2 (1963), pp. 170–210.

² Cf. MATEOS, J., *Método de análisis semántico aplicado al griego del Nuevo Testamento*, Córdoba 1989; p. 2–6.

³ Cf. RODRÍGUEZ ADRADOS, F., “Reflexiones sobre semántica, sintaxis y estructura profunda”, en *Nuevos estudios de Lingüística General y Teoría Literaria*, Barcelona 1988.

and books by M. Silva¹, J.P. Louw², or the lexicon by Louw & Nida³. All of them tried to bring to a light how to offer a good response on this not always easy question.

Moreover, in spite of all these efforts focused only on determined casuistic, it is baffling that there is a lack of interest in focusing on contextual factors in a systematic and theoretical way. Then, the aim of our paper will be to offer a complete examination of the contextual factors that modify the basic meaning of a word from the sight of *Greek-Spanish Lexicon of New Testament* (DGENT).

Since this theory, we must distinguish between lexical meaning and secondary meanings. As far as the former is concerned, it is clear that the lexical or basic sense of a word is no more than an abstraction since its own appearance in a context. As far as the latter, we understand that a given word gives rise to different senses depending on contextual factors, that would be defined like "the diverse group of intra or extra-linguistically circumstances that modifies and/or suppress the semes of a basic lexeme's meaning in a given sentence, producing different sememes (or senses)".

Regarding these contextual factors, at a glance, we will take on account the following ones:

- Morphological: gender, number and aspect for nouns; number, tense, mode, voice, and aspect for verbs.
- Syntactic: the place a certain word takes in the sentence; the nature of the noun it accompanies where adjectives are concerned; elements corresponding to style, rhetoric, etc. of a given text.
- Extratextual, consisting of everything that embraces the use of a word in, for example, the cultural, historical, social, political, and religious context.

Αποκλίνοντες τύποι της συνοπτικής προστακτικής

Θεόδωρος Μωυσιάδης
Κέντρο Λεξικολογίας-Ε.Κ.Π.Α.
moisiadis@lexicon.gr

Στην ανακοίνωση αυτήν εξετάζονται δύο σχηματισμοί της συνοπτικής προστακτικής, οι οποίοι παρουσιάζουν αξιοσημείωτες αποκλίσεις και ερμηνευτικό ενδιαφέρον.

Η πρώτη περίπτωση αναφέρεται στον τύπο *σήκω*, β' ενικό πρόσωπο της συνοπτικής προστακτικής τού *σηκώνομαι* (αντί του αναμενομένου *σηκώσου*, πβ. κ. *φορτώσου*, *στρώσου*, *ζώσου* κ.ά.). Στο παρελθόν διατυπώθηκαν δύο κύριες ερμηνείες: α) Η εκδοχή τού Γ. Χατζιδάκι (MNE Β': 119· AA3: 154), ότι ο τύπος *σήκω* προέκυψε αναλογικά προς το επίρρημα *επάνω*· β) Η εκδοχή τού Μ. Φιλήντα (1924: 84-86), ότι πρόκειται για εξέλιξη του αρχαίου ενεργητικού τύπου *σήκου* με προσθήκη τού *-ε*, που απο-τελεί τη συνήθη κατάληξη στις ενεργητικές προστακτικές, την οποία ακολούθησε συγχώνευση **σήκου-ε > σήκο* (όπως ορθογραφεί τον παραγόμενο τύπο).

Οι ερμηνείες αυτές, εκτός από τα ειδικότερα προβλήματά τους, δεν ικανοποιούν, ενώ δεν εξετάστηκαν άλλα πιθανά πρότυπα σχηματισμού, καθώς και η δυναμική των δι-σύλλαβων προστακτικών στη Νέα Ελληνική.

¹ Cf. SILVA, M., *God, Language and Scripture. Reading the Bible in the light of general linguistics*, Michigan 1990; p. 120, and 124: "semantics is inseparable from discourse – meaning cannot be discovered apart from context".

² Cf. LOUW, J.P., "How do words mean– if they do?", *FN IV* (1991) p. 137.

³ Cf. LOUW, J.P., "How do words mean– if they do?", *FN IV* (1991) p. 137.

Η δεύτερη περίπτωση αφορά σε συνοπτικές προστακτικές ρημάτων των οποίων το συνοπτικό θέμα λήγει σε -ξ, -ψ και σχηματίζονται εναλλακτικά με χαρακτήρα -χ, -φ αντίστοιχα είτε στο β' πληθυντικό πρόσωπο είτε στο β' ενικό πρόσωπο (εφόσον ακολουθούσε κλιτικό γ' προσώπου), π.χ. ανοίχτε (αντί ανοίξετε), κοιτάχτε (αντί κοιτάξετε), ρίχ' τα (αντί ρίξ' τα) – αλείψτε (αντί αλείψτε), κόψ' το (αντί κόψ' το), κλαύ' τα (αντί κλάψ' τα). Μολονότι γενικά θεωρείται ότι οι τύποι αυτοί σχηματίστηκαν με απλοποίηση του συμφωνικού συμπλέγματος και κατόπιν ανομοίωση τρόπου αρθρώσεως (Newton 1972: 119), η βαθύτερη ανάλυση της μεταβολής φέρνει στο φως και άλλους αξιοσημείωτους παράγοντες, ενώ δεν πρέπει να παραβλεφθεί η ιδιαίτερη σημασιολογική λειτουργία των εναλλακτικών ή αποκλινόντων τύπων.

Αναφορικά με τις δύο αυτές περιπτώσεις εξετάζονται, μεταξύ άλλων:

- α) η διαχρονική προέλευση κάθε σχηματισμού,
- β) η μαρτυρία των νεοελληνικών διαλέκτων,
- γ) τα αναλογικά πρότυπα που ευνόησαν τις μεταβολές.

Επιλεγμένη βιβλιογραφία

- Κατσούδα Γ., 2007: *Ρηματικοί μεταπλασμοί. Μεταδομήσεις ενεστωτικού και αοριστι-κού θέματος*. Αθήνα: Βιβλιοθήκη Σοφίας Ν. Σαριπόλου.
- Newton B., 1972: *The generative interpretation of dialect. A study of Modern Greek phonology*. Cambridge: C.U.P.
- Thumb A., 19102: *Handbuch der neugriechischen Volkssprache*. Straßburg: Karl Trübner.
- Φιλήντας Μ., 1924: *Γλωσσογνωσία και γλωσσογραφία (ελληνική)*, τ. 2. Αθήνα: Μπά-υρον.
- Χατζιδάκις Γ., 1905-7: *Μεσαιωνικά και Νέα Ελληνικά (MNE)*, τ. 1-2. Αθήνα: Βιβλιο-θήκη Μαργαρή.
- Χατζιδάκις Γ., 1915-6: *Ακαδημικά Αναγνώσματα (AA)*, Γενική Γλωσσική, τ. 3. Αθή-να: Σακελλαρίου.

Λεξικοί συμφυρμοί: τυπολογία ολικής και μερικής σύμφυρσης

Θανάσης Νάκας & Γεωργία Κατσούδα

ΠΤΔΕ / Ε.Κ.Π.Α. & Ακαδημία Αθηνών/ ΚΕΝΔΙ

anakas@primedu.uoa.gr & katsouda@academyofathens.gr

Σε αυτή την ανακοίνωση θα παρουσιάσουμε τα συμπεράσματα της έρευνάς μας σχετικά με την κατηγοριοποίηση / τυπολογία των λεξικών συμφυρμών. Βασισμένοι σ' ένα εκτεταμένο corpus νεολογισμών από τον δημοσιογραφικό και τον διαφημιστικό λόγο, αλλά και από τη λογοτεχνία, προτείνουμε την υποδιαίρεση των λεξικών συμφυρμών σε: α) ολικούς (προϊόντα σύμφυρσης) και β) μερικούς (προϊόντα επανευμολόγησης). Οι υποκατηγοριοποιήσεις γίνονται με βάση συγκεκριμένο κάθε φορά μηχανισμό σύμφυρσης ή επανευμολόγησης. Έτσι, όσον αφορά τη σύμφυρση, προχωρήσαμε στις ακόλουθες τυπολογικές διακρίσεις: (i) Εμπροσθοχωρητική σύμφυρση· (ii) Οπισθοχωρητική σύμφυρση· (iii) Αλληλοεισχωρητική σύμφυρση (iv) Ενδοεισχωρητική σύμφυρση, ενώ, ως προς την επανευμολόγηση, διακρίναμε (v) την Επανευμολόγηση με τη χρήση διαφορετικού (λατινικού ή άλλου) αλφάβητου (vi) την Επανευμολόγηση με τη χρήση σημείων στίξης (vii) την Επανευμολόγηση με τη χρήση παρορθογράφησης και (viii) την Επανευμολόγηση με τη χρήση συμβόλου.

Βιβλιογραφία (εντελώς ενδεικτική)

- Αρβανίτη, Α. 1998. "Ενδείξεις προσωδιακής δομής σε πρόσφατα λεξικά μίγματα της Ελληνικής", *Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα (Πρακτικά της 18^{ης} ετήσιας συνάντησης του*

- τομέα Γλωσσολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης 2-4 Μαΐου 1997), Θεσσαλονίκη, 68-82.
- Καρατζόλα, Ε. & Α. Φλιάτουρας. 2004. *Γλωσσική αλλαγή*. Παραδόσεις 14. Αθήνα: Νήσος.
- Κατσούδα, Γ. & Θαν. Νάκας (υπό έκδοση). *Ώψεις της Νεολογίας: Επανετυμολόγηση και Σύμφυση (Μερικοί και ολικοί λεξικοί συμφυρμοί)*.
- Κατσούδα, Γ. & Π. Κρητικού 2010. "Οπτικοί συμφυρμοί: παραδείγματα από τον Τύπο", στο Χριστοφίδου Α. (επιστ. επιμ.) *Δελτίο Επιστημονικής Ορολογίας και Νεολογισμών*, Ακαδημία Αθηνών / Κέντρο Ερεύνης Επιστημονικών Όρων και Νεολογισμών, 439-460.
- Κατσούδα, Γ. 2011. "Η σύμφυση στη Νεοελληνική Κοινή και στα ιδιώματα: θεωρία και εφαρμογή", Ακαδημία Αθηνών / ΚΕΝΔΙ-ΙΛΝΕ: *Νεοελληνική Διαλεκτολογία* 6, 137-163.
- Koutita, M. & A. Fliatouras 2001. "Blends in greek dialects : a morphosemantic analysis", στο A. Ralli & Br. Joseph & M. Janse (eds.) *Proceedings of the First International Conference of Modern Greek Dialects and the Linguistic Theory* (Patras, Greece, Oct. 12-14, 2000), Patras: University of Patras, 117- 130.
- Νάκας, Θαν. & Ευγ. Μαγουλά & Αφρ. Καποθανάση 2010. "Η ομοηχία στη Νέα Ελληνική: ορολογία και τυπολογία", *Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα* (30 / 2-3.5.2009), Θεσσαλονίκη, σσ. 436- 449.
- Ralli, A. & Xydopoulos, G. 2012. "Blend Formation in Modern Greek", στο V. Renner & F. Maniez & P. Arnaud (eds.), *Cross-disciplinary Perspectives on Lexical Blending (Trends in Linguistics)*, Berlin: Mouton de Gruyter, σσ. 35-50 (pdf, σσ. 1-18).

Γλωσσικός σεξισμός στη διδασκαλία των ονομάτων της Ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας

Στέλα Νεστοράτου

Ε.Κ.Π.Α.

nestoratou@yahoo.gr

Στην παρούσα περίληψη ορίζεται και παρουσιάζεται το φαινόμενο του γλωσσικού σεξισμού μέσα από την έρευνα μορφολογικών κατηγοριών ονομάτων της ελληνικής, η οποία διδάσκεται ως δεύτερη ή ξένη γλώσσα. Στόχος μας, είναι η καταγραφή του προβληματισμού, σε επίπεδο Μορφολογίας, για θέματα γλώσσας - φύλου και της ύπαρξης στερεοτύπων και προκαταλήψεων στα εγχειρίδια διδασκαλίας της ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας, τα οποία λειτουργούν ως μέσα παιδαγωγικά, πληροφοριακά αλλά και πολιτικά, πολιτισμικά – ιδεολογικά. Σημείο εκκίνησης στο εγχείρημα αυτό, αποτελεί η ανάγκη για να απαντηθούν κάποια ερωτήματα που αφορούν σε αυτό το κοινωνικό πρόβλημα, με καίρια το κατά πόσο υπάρχει και σήμερα ο γλωσσικός σεξισμός στα εγχειρίδια διδασκαλίας, και επομένως, και κοινωνικός σεξισμός, σε ποιο βαθμό υφίσταται, πώς αντιμετωπίζεται από τους μαθητές, κατά πόσο ακόμη καθορίζει την ελληνική γλώσσα, και άρα τον καθρέφτη της, την πραγματικότητα. Η μέθοδος που χρησιμοποιούμε είναι η συγκέντρωση και η αντυπαβολή εγχειριδίων, η συγκριτική τους αξιολόγηση και η ανάλυση του φαινομένου του μορφολογικού γλωσσικού σεξισμού μέσα από τη συλλογή αντιπροσωπευτικών δειγμάτων.

Βιβλιογραφία

- Αναστασιάδη-Συμεωνίδη, Άννα, Ευθυμίου, Αγγελική, Μοσχονάς, Σπύρος, Α. (2006). Οι στερεότυπες εκφράσεις και η διδακτική της νέας ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας. Αθήνα: Πατάκης.
- Bybee, J. (1985). *Morphology. A Study of the Relation between Meaning and Form*. Amsterdam: John Benjamins.
- Corbett, G. (1991). *Gender*. Cambridge: Cambridge University Press.

- Pauwels, Anne (1997). Language, gender and social change: selecting and evaluating strategies for linguistic equality in Dutch and German. *Language, Gender and Sexism* 7: 97-22.
- Weatherall, Ann (2002). *Gender, language and discourse*. London: Routledge.

An investigation of acoustic and articulatory variability during rhotic production in Greek

Katerina Nicolaidis & Mary Baltazani

Aristotle University of Thessaloniki & University of Ioannina

knicol@enl.auth.gr & marybalt@gmail.com

Previous research on the Greek rhotic produced in several prosodic positions has shown that it is articulated with a single constriction phase suggesting the production of a tap. In addition, a vocalic interval is frequently present in /Cr/ and /rC/ contexts and in phrase initial position. Preliminary evidence has shown that this vocoid may also be present in other positions, e.g. word-initial position flanked by vowels (for a review, see anonymous, 2013). The presence of the vocoid was interpreted to suggest that the /r/ is superimposed on a rhotic-specific vocalic gesture, which is necessary for the execution of the ballistic gesture.

Similarly to evidence on rhotic production across languages (Ladefoged & Maddieson 1996, Recasens & Espinosa 2007), variability has been noted in the production of the Greek /r/ during both the constriction and vocoid intervals. The current study is an in-depth examination of both acoustic and articulatory variability during rhotic production aiming to provide a detailed classification of the different realisations of /r/ based on a qualitative and quantitative analysis. Acoustic and electropalatographic data from five Greek speakers producing the /r/ in phrase and word initial position, word medial position and in /Cr/ and /rC/ contexts are analysed (1.875 tokens in total). The acoustic analysis focuses on the duration of the constriction phase, and the F1 and F2 frequencies and duration of the flanking vocalic environment including the vocoid, where present. The articulatory analysis examines instances of complete vs. incomplete constriction and in conjunction with the acoustic data classifies realisations into different types ranging from stop-like articulations to approximant production. Data are statistically processed to examine possible differences between the vocoid frequencies and the flanking vowels and to study the relationship between constriction and vocoid duration.

The results showed that there was variability in rhotic production which was classified as follows: (a) tokens involving complete constriction with the presence of an acoustic burst similar to a stop-like articulation, (b) tokens with incomplete constriction with (i) a stop-like pattern but no burst, (ii) noise or breathiness during constriction, (iii) presence of formant structure indicating approximant production. Vocoid production was characterised by more centralised formant values compared to the nuclear vowel. Its realisation was classified into: (a) modal quality with presence of formant structure, (b) breathy, and (c) whispered quality. Part of this variability may be accounted for by contextual effects relating to prosodic position and the flanking contextual environment, e.g. more instances of whispered/breathy vocoids and/or frication noise during the constriction phase were evident in heterosyllabic /rC/ sequences than in tautosyllabic /Cr/ clusters. The paper provides quantitative information on the different realisations of the rhotic and discusses variability as a function of context and speaker.

References

- Anonymous. 2013. The many faces of /r/. *Proceedings of the 3rd r'atics conference*. December 2011, Bozen-Bolzano, Italy (in print).

- Ladefoged, Peter, and Maddieson, Ian. 1996. *The Sounds of the World's Languages*. Cambridge: Blackwell.
- Recasens, Daniel, & Espinosa, A. 2007. Phonetic typology and positional allophones for alveolar rhotics in Catalan. *Phonetica* 63, 1-28.

Η σύνθεση στα κυκλαδικά ιδιώματα: μια πρώτη προσέγγιση

Καλομοίρα Νικολού¹, Μαρία Ξεφτέρη², Παναγιώτα Γκουτσηγιάννη¹ & Μαρία Παπουτσάκη¹
 Πανεπιστήμιο Αιγαίου¹ & Ε.Κ.Π.Α.²
 nikolou@rhodes.aegean.gr

Οι σύνθετες λέξεις της Ελληνικής έχουν αποτελέσει προσφιλέθιμο θέμα γλωσσολογικής έρευνας τις τελευταίες δεκαετίες (Ralli 2013). Πρόσφατα, η μελέτη της σύνθεσης έχει επεκταθεί και σε διαλεκτικό επίπεδο, με ιδιαίτερη έμφαση στη νότια ομάδα των νεοελληνικών γλωσσικών ποικιλιών (Ανδρέου & Κολιοπούλου 2011), όπου η σύνθεση θεωρείται μια διαδικασία ιδιαίτερα παραγωγική (Γιαννουλοπούλου 2006). Στο πλαίσιο αυτό η παρούσα εργασία εξετάζει τη σύνθεση λέξεων στα κυκλαδικά ιδιώματα, που συνιστούν μια ακόμα γλωσσική ποικιλία της νότιας διαλεκτικής ομάδας, ιδιαίτερα πλούσια σε σύνθετους σχηματισμούς. Πιο συγκεκριμένα, σε αυτή την ανακοίνωση επιχειρείται η λεπτομερής περιγραφή και συστηματική παρουσίαση του φαινομένου της σύνθεσης στα ιδιώματα της Σύρου και της Νάξου. Οι συγκεκριμένες γλωσσικές ποικιλίες ανήκουν στην ίδια υποομάδα των κυκλαδικών ιδιωμάτων (Κοντοσόπουλος 2001), και ως εκ τούτου μοιράζονται κοινά γλωσσικά χαρακτηριστικά.

Για τους σκοπούς αυτής της έρευνας και ελλείψει εξειδικευμένων γλωσσολογικών μελετών, δημιουργήθηκε σώμα δεδομένων αποτελούμενο από μονολεκτικές σύνθετες λέξεις που απαντούν στο λεξιλόγιο των υπό εξέταση ιδιωμάτων. Ειδικότερα, το corpus συγκροτήθηκε με αποδεκτίωση γραπτών πηγών (διαλεκτικά γλωσσάρια, περιοδικά, λαογραφικά κείμενα) αλλά και ηχητικών αρχείων προφορικού λόγου που συλλέχθηκαν από επιτόπια έρευνα. Στη συνέχεια, τα διαλεκτικά σύνθετα κατηγοριοποιήθηκαν σύμφωνα με τις εξής παραμέτρους: (α) τη μορφολογική δομή, (β) την ύπαρξη ή μη κεφαλής, (γ) τη σημασιολογική σχέση μεταξύ των συνθετικών όρων και (δ) τη γραμματική κατηγορία στην οποία ανήκουν. Παράλληλα με τη μορφολογική δομή, παρουσιάζεται και η φωνολογική οργάνωση των συνθέτων σε προσωδιακά συστατικά με βάση τις τονικές τους ιδιότητες. Τα διαλεκτικά δεδομένα προσεγγίζονται, επίσης, συγκριτικά τόσο σε ενδοδιαλεκτικό επίπεδο αλλά και σε σχέση με τις σύνθετες δομές της Ελληνικής, με σκοπό να εντοπιστούν τα σημεία τομής και απόκλισης μεταξύ τους. Εκτός από την τυπολογική και θεωρητική της συνεισφορά, η παρούσα μελέτη φέρνει στο φως νέα δεδομένα από πενιχρά μελετημένες γλωσσικές ποικιλίες της Ελληνικής εμπλουτίζοντας τη δια-διαλεκτική βάση δεδομένων με πολύτιμο γλωσσικό υλικό.

Βιβλιογραφικές Αναφορές

- Ανδρέου Μ. & Μ. Κολιοπούλου (2011). «Η σύνθεση στην κυπριακή και καλύμνικη διάλεκτο: μια πρώτη συγκριτική προσέγγιση». Στο *Νεοελληνική Διαλεκτολογία* 6. Αθήνα: Κέντρο Ερεύνης των Νεοελληνικών Διαλέκτων και Ιδιωμάτων, 7-29.
- Γιαννουλοπούλου, Γ. (2006). «Dialectological research and linguistic theory: the case of compounding». Στο M. Janse, B. J. Joseph & A. Ralli (επιμ.) *Proceedings of the 2nd International Conference of Modern Greek Dialects and Linguistic Theory*. Patras: University of Patras, 68-82.
- Κοντοσόπουλος, Ν. (2001). *Διάλεκτοι και ιδιώματα της νέας ελληνικής*, γ' έκδ. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη.
- Ralli, A. (2013). *Compounding in Modern Greek*. Springer.

Τα συναισθήματα και οι αιτίες τους στη ΝΕ ως Γ2

Ελισσάβετ Νουχουτίδου

Ε.Κ.Π.Α.

enouchou@phil.uoa.gr

Αντικείμενο της ανακοίνωσης είναι ο τρόπος με τον οποίο οι μη φυσικοί ομιλητές της ΝΕ εκφράζουν την αιτία ενός συναισθήματος (π.χ. συμπάθειας, αντιπάθειας, ευχαρίστησης, δυσαρέσκειας κ.ά.) και ειδικότερα οι δομές στις οποίες το συναίσθημα εκφράζεται με ρήματα ψυχικού πάθους και η αιτία με αιτιολογικές και συμπληρωματικές προτάσεις, π.χ. *Τα παιδιά στενοχωριούνται επειδή τελειώνουν οι διακοπές. Ενθουσιάζομαι που θα περάσουμε μαζί το τριήμερο. Ο Γιάννης σιχαίνεται να του λένε ψέματα.*

Βάση για την εξέταση του θέματος αποτελεί η δυνατότητα έκφρασης της αιτίας του συναισθήματος με αιτιολογικές προτάσεις, καθώς και με συμπληρώματα που εισάγονται με *που*, εκφράζοντας ένα συγκεκριμένο γεγονός, και με *να*, τα οποία αναφέρονται σε ενδεχόμενο/πιθανό γεγονός ή δηλώνουν επανάληψη, όπως επίσης με χρονικές προτάσεις με *όταν* που δείχνουν επανάληψη, π.χ. *Η Ελένη χαίρεται όταν πηγαίνει βόλτα με τους φίλους της* (Χριστίδης 1985, Δελβερούδη κ.ά. 1993, Βαρλοκώστα 1994, Ρούσσου 1994, 2006, Θεοφανοπούλου-Κοντού κ.ά. 1998, Νικηφορίδου 1999, Βαλμά 2002, μεταξύ άλλων).

Επιπλέον, στο αναλυτικό πρόγραμμα για τη ΝΕ ως Γ2 (Διατμηματικό Πρόγραμμα 1998, Ευσταθιάδης κ.ά. 2001α, 2001β), τα *να*, *που*, *γιατί*, *επειδή* και *όταν* διδάσκονται ήδη στα επίπεδα Α1-Α2. Στο επίπεδο Β1 διδάσκεται η χρήση του *που* με ρήματα ψυχικού πάθους και στο Β2 η χρήση του *να* με διάφορες κατηγορίες ρημάτων εξάρτησης, στα οποία περιλαμβάνονται και τα ρήματα ψυχικού πάθους.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, τίθενται τα εξής ερωτήματα: ποιες δομές προτιμούν οι μη φυσικοί ομιλητές της ΝΕ μέσου και προχωρημένου επιπέδου για να εκφράσουν την αιτία, ποιες αποφεύγουν και ποιες αντιγραμματικές δομές χρησιμοποιούν; Για τη διερεύνησή τους, εξετάζονται δεδομένα αυθόρμητου λόγου και πειραματικά δεδομένα από μη φυσικούς ομιλητές επιπέδου Β2, Γ1 και Γ2, τα οποία δείχνουν ότι το *που* χρησιμοποιείται λιγότερο σε σύγκριση με τα *γιατί/επειδή*, ειδικότερα από τους μαθητές του μέσου επιπέδου, και ότι γίνεται υπεργενίκευση των *ότι/πως* αντί του *που*. Αντίθετα, τα *να* και *όταν* χρησιμοποιούνται εξίσου και με παρόμοιο τρόπο από φυσικούς και μη φυσικούς ομιλητές της ΝΕ.

Αναφορές

- Βαλμά, Ε.** 2002. Οι αιτιολογικές δομές 'ρήματα ψυχικού πάθους+που'. *ΜΕΓ* 22, 48-58.
- Βαρλοκώστα, Σ.** 1994: *Greek Sentential Complementation*. Διδ. διατριβή, Univ. of Maryland.
- Delveroudi, R., I. Tsamadou & S. Vassilaki.** 1995. Mood and modality in Modern Greek: the particle *na*. *Themes in Greek Linguistics*, 185-192.
- Διατμηματικό Πρόγραμμα για τη Διδασκαλία της ΝΕ ως Γ2.** 1998. Αναλυτικό Πρόγραμμα για τη διδασκαλία της ΝΕ ως Γ2 σε ενηλίκους. Επίπεδα 1 & 2. Αθήνα: Ε.Κ.Π.Α.
- Ευσταθιάδης, Σ. κ.ά.** 2001α: *Πιστοποίηση Επάρκειας της Ελληνομάθειας. Αναλυτικό εξεταστικό πρόγραμμα*. Θεσσαλονίκη: Κ.Ε.Γ.
- Ευσταθιάδης, Σ. κ.ά.** 2001β. *Ενδιάμεσο επίπεδο για τα Νέα Ελληνικά*. Θεσσαλονίκη: Κ.Ε.Γ.
- Θεοφανοπούλου-Κοντού, Δ. κ.ά.** 1998. *Θέματα νεοελληνικής σύνταξης: θεωρία-ασκήσεις*. Αθήνα: Ε.Κ.Π.Α.
- Νικηφορίδου, Κ.** 1999. Η υποκειμενικότητα της υπόταξης: ο δείκτης *που*. *ΜΕΓ* 20, 360-371.
- Ρούσσου, Α.** 1994. *The syntax of complementisers*. Διδ. διατριβή, UCL.
- Ρούσσου, Α.** 2006. *Συμπληρωματικοί δείκτες*. Αθήνα: Πατάκης.
- Χριστίδης, Α-Φ.** 1985. Πρόσθετες παρατηρήσεις στις συμπληρωματικές προτάσεις της Νέας Ελληνικής. *ΜΕΓ* 3, 47-72.

Το ιδίωμα των Βεντζίων Γρεβενών
Νικόλαος Ντάγκας
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
nntagkas@yahoo.gr

Η παρούσα ανακοίνωση έχει ως στόχο να αποτυπώσει το προφίλ του βορείου ιδιώματος της περιοχής των Βεντζίων Γρεβενών στο πλαίσιο της νεοελληνικής διαλεκτολογίας (Παπαδόπουλος 1926· Newton 1972· Κοντοσόπουλος 2001· Τζιτζιλής, υπό έκδοση). Το διαλεκτικό υλικό προέρχεται από προσωπική επιτόπια έρευνα, εστιασμένη στους πρωτοτυπικούς («επαρκείς») ομιλητές του ιδιώματος, με τις μεθόδους της συμμετοχικής παρατήρησης, της συνέντευξης-ελεύθερης συζήτησης (μαγνητοφώνηση και απομαγνητοφώνηση) και των προφορικών ερωτήσεων (έμμεσων και άμεσων). Καταρχάς, παρουσιάζονται οι φωνητικές αλλαγές των φθόγγων. Ακολουθεί μια συγχρονική φωνολογική ανάλυση (ορισμός και ταξινόμηση των φωνημάτων, ουδετεροποιήσεις, ελεύθερες ποικιλίες) από τη σκοπιά της λειτουργικής θεωρίας (Martinet 1997), η οποία έχει δοκιμαστεί στην περιγραφή των νεοελληνικών διαλέκτων και ειδικότερα των βορείων ιδιωμάτων (Μαργαρίτη-Ρόγκα 1985· Πλαδή 1996· Ντίνας 2005). Στη συνέχεια, εντοπίζονται οι ιδιαιτερότητες του ιδιώματος στην κλιτική μορφολογία-μορφοσύνταξη (άρθρο, ονοματικό, αντωνυμικό, ρηματικό σύστημα) και τη μορφολογία παραγωγής. Τέλος, με βάση τους Δουγά-Παπαδοπούλου και Τζιτζιλή (2006), επιχειρείται μια ετυμολογική διαστρωμάτωση του λεξιλογίου (αρχαϊσμοί, «βαλκανικές λέξεις», λατινο-ρομανικά, τουρκικά, σλαβικά, αλβανικά δάνεια). Από τα παραπάνω, προκύπτει η θέση του ιδιώματος στο ευρύτερο διασύστημα των βορείων ιδιωμάτων και προστίθεται μια μικρή συμβολή στη διαλεύκανση του διαλεκτικού τοπίου της Δυτικής Μακεδονίας.

Βιβλιογραφικές αναφορές

- Δουγά-Παπαδοπούλου, Ευανθία, και Χρήστος Τζιτζιλής. 2006. *Το γλωσσικό ιδίωμα της ορεινής Πιερίας: Λεξιλόγιο-παραγωγικό*. Θεσσαλονίκη: Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών.
- Κοντοσόπουλος, Νικόλαος. 2001. *Διάλεκτοι και ιδιώματα της νέας ελληνικής*. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη.
- Μαργαρίτη-Ρόγκα, Μαριάννα. 1985. *Φωνολογική ανάλυση του σιατιστινού ιδιώματος*. Θεσσαλονίκη: ΕΕΦΣΑΠΘ (Παράρτημα αρ.57).
- Martinet, André. 1997. *Στοιχεία γενικής γλωσσολογίας*, μετάφραση Αγαθοκλής Χαραλαμπίδου. Θεσσαλονίκη: ΙΝΣ.
- Newton, Brian. 1972. *The Generative Interpretation of Dialect: A Study of Modern Greek Phonology*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Ντίνας, Κωνσταντίνος. 2005. *Το γλωσσικό ιδίωμα της Κοζάνης*. Κοζάνη: ΙΝΒΑ.
- Παπαδόπουλος, Άνθιμος. 1926. *Γραμματική των βορείων ιδιωμάτων της νέας ελληνικής γλώσσας*. Αθήνα: Γλωσσική εν Αθήναις Εταιρεία - Π. Δ. Σακελλάριος.
- Πλαδή, Μαρία. 1996. *Φωνολογική ανάλυση του ιδιώματος του Λιτοχώρου Πιερίας*. Α-δημοσίευτη μεταπτυχιακή εργασία, ΑΠΘ.
- Τζιτζιλής, Χρήστος, επιμ. Υπό έκδοση. *Νεοελληνικές Διάλεκτοι*. Θεσσαλονίκη: ΙΝΣ.

Γλωσσικό λάθος και διδασκαλία της γλώσσας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση

Μαριάνθη Οικονομάκου & Μανόλης Σοφός
Πανεπιστήμιο Αιγαίου
oikonomakoum@gmail.com & sofos@rhodes.aegean.gr

Άξονας της παρούσας ποιοτικής έρευνας είναι η διερεύνηση των μηχανισμών παραγωγής των γλωσσικών λαθών και των μεταβλητών που καθορίζουν τη συχνότητα εμφάνισής τους σε επίπεδο διδακτικής πράξης. Μέσα από μία θεωρητική επισκόπηση επιδιώκεται, αρχικά, η κριτική μελέτη της έννοιας του γλωσσικού λάθους σε συνάρτηση πάντοτε με αυτήν της γλωσσικής αλλαγής, καθώς η επεξεργασία των λαθών, που αποτελούν στην ουσία πρώιμους μάρτυρες των επερχόμενων αλλαγών, συμβάλλει στην περαιτέρω αποσαφήνιση πτυχών της ιστορικής εξέλιξης της γλώσσας. Στο πλαίσιο, ωστόσο, της εκπαιδευτικής διαδικασίας, η επιβεβλημένη διόρθωσή τους είναι αναπόφευκτα συνυφασμένη τόσο με αξιολογικές κρίσεις για την πορεία των γλωσσικών αλλαγών όσο και με δεδομένες διδακτικές πρακτικές, ή ακόμη και συστηματικές ανεπάρκειες. Με σημείο αναφοράς έτσι αυτές τις παραδοχές, πραγματοποιήθηκε συγκριτική ανάλυση κειμένων που συνέταξαν μαθητές της Γ' και της Ε' τάξης, με στόχο ν' εντοπιστούν οι συνήθεις κατηγορίες των λαθών στα μαθητικά γραπτά και να επιχειρηθεί, βάσει και των ερευνητικών μεταβλητών που είχαν τεθεί, η ερμηνεία τους σε διαφορετικά καταστασιακά περιβάλλοντα. Παράλληλα, επιδιώχθηκε σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς των συγκεκριμένων τάξεων η ανάδειξη συνολικά του ρόλου διδακτικών μεθοδολογικών παραμέτρων στη δημιουργική αξιοποίηση του γλωσσικού λάθους στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

- Aitchison, J., (1994), *Language Change: Progress or Decay?* Cambridge: Cambridge University Press.
- Αρχάκης, Α., (2005), *Γλωσσική διδασκαλία και σύσταση των κειμένων*. Αθήνα: Πατάκης.
- Αρχάκης, Α., Ιορδανίδου, Α., (2001), *Ανάλυση μαθητικού λόγου: στοιχεία προφορικότητας σε μαθητικά γραπτά. Πρακτικά του 4^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου Ελληνικής Γλωσσολογίας* (Λευκωσία, 09/1999). Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 543-550.
- Beaugrande, R.-Al., Dresser, W. Ul., (1983), *Introduction to Text Linguistics*. London: Longman.
- Θεοδωροπούλου, Μ., Παπαναστασίου, Γ., (2001), Το γλωσσικό λάθος. Στο: Χριστίδης, Α.Φ. (επιμ.). *Εγκυκλοπαιδικός Οδηγός για τη γλώσσα*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, 199-202.
- Καραντζόλα, Ε., Φλιάτουρας, Α., (2004), *Γλωσσική αλλαγή*. Αθήνα: Νήσος.
- Παπαναστασίου, Γ., (2008), *Νεοελληνική ορθογραφία: ιστορία, θεωρία, εφαρμογή*. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών.
- Χατζησαββίδης, Σ., (2007), Η διδασκαλία της λειτουργικής χρήσης της γλώσσας. Μια εναλλακτική πρόταση της διδασκαλίας της Νεοελληνικής Γλώσσας. Στο: Μήτσης, Ν., Καραδήμος, Δ. (επιμ.), *Η διδασκαλία της γλώσσας. Επισημάνσεις, παρατηρήσεις, προοπτικές*. Αθήνα: Gutenberg, 45-58.

Πτυχές της τροπικότητας στον επιχειρηματολογικό λόγο: Πόσο συνειδητά επιχειρηματολογούν οι μαθητές στα γραπτά τους;

Ευγενία Δ. Παγκουρέλια & Μαρία Παπαδοπούλου
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
pagourelia@uth.gr

Κατά τον Stubbs (1996:197), σε κάθε περίπτωση γλωσσικής έκφρασης οι γλωσσικοί χρήστες εγγράφουν σε αυτό που λένε/γράφουν τη στάση τους γι' αυτό που λένε/γράφουν. Κατά συνέπεια, οι γλωσσικές επιλογές τόσο σε επίπεδο γραμματικής όσο και λεξιλογίου μπορούν να επηρεάζουν τη λειτουργία του κειμένου ως προς τρεις παραμέτρους: α) την «αντικειμενικότητα» των διαπραγματευόμενων εννοιών και πληροφοριών, β) την παρουσίαση της στάσης των γλωσσικών χρηστών απέναντι στο περιεχόμενο των κειμένων

τους και γ) την επιδίωξη υιοθέτησης συγκεκριμένης στάσης από τους κειμενικούς δέκτες, συναφούς με αυτής των κειμενικών πομπών.

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να παρουσιάσει τον προβληματισμό που εγείρεται αναφορικά με τη συνειδητότητα των γλωσσικών επιλογών των μαθητών της Γ' Λυκείου σε επιχειρηματολογικά γραπτά τους. Η Τροπικότητα, ως τρόπος παρέμβασης των γλωσσικών χρηστών στα γλωσσικά μηνύματα και μέσο έκφρασης των στάσεων και των αξιών τους (Eggins, 1994:172), συμβάλλει μέσω των λεξικογραμματικών επιλογών στην απόδοση συγκεκριμένης Αξίας (value) στις διαπραγματευόμενες έννοιες. Κάθε γλωσσική επιλογή αντιδιαστέλλεται με άλλες πιθανές εκδοχές, διαφορετικές από άποψη νοηματικής-σημασιολογικής έντασης (Martin & White, 2005:143) και συνεκδοχικά Αξίας, γεγονός που εκφράζει παράλληλα το βαθμό αποδοχής, δέσμευσης και εμπλοκής των γλωσσικών χρηστών με το γλωσσικό υλικό (Halliday, 2004: 355, Halliday & Matthiessen, 2004: 617) και, σε τελική ανάλυση, καθορίζει την αξιολόγηση (Martin & White, 2005: 35-68) και τη στάση τους απέναντι στο υλικό που παρουσιάζουν.

Η ανακοίνωση στηρίζεται σε έρευνα που υλοποιήθηκε με συμμετοχή μαθητών και μαθητριών της τελευταίας βαθμίδας της Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης των επτά Ενιαίων Λυκείων της πόλης του Βόλου. Σκοπός της δοκιμασίας που εφαρμόστηκε ήταν η διερεύνηση και αποτίμηση της ικανότητας των μαθητών/τριών τόσο ως προς την αναγνώριση και αξιολόγηση στοιχείων επιχειρηματολογίας όσο και ως προς την παραγωγή επικοινωνιακά αποτελεσματικών κειμένων πειθούς. Σε ό,τι αφορά την παραγωγή λόγου και συγκεκριμένα την ανάπτυξη αρνητικής επιχειρηματολογίας (αντεπιχειρημάτων) στα μαθητικά γραπτά, διαπιστώθηκε πως οι μαθητές/τριες δεν αξιοποιούν τη γραμματική και λεξιλογική οργάνωση των κειμένων τους προκειμένου να ενισχύσουν την πειστική αξία των γραπτών τους, αλλά παρουσιάζουν τόσο τις δικές τους θέσεις όσο και αυτές των 'αντιπάλων' τους με τον ίδιο βαθμό αποδοχής, προκαλώντας με αυτόν τον τρόπο σύγχυση τόσο ως προς τη στάση τους ως πομπών όσο και ως προς τη στάση που οι αποδέκτες τους καλούνται να υιοθετήσουν.

References

- Eggins, S. (1994). *An Introduction to Systemic Functional Linguistics*. London: Pinter Publishers.
- Halliday M.A.K. (2004). *An Introduction to Functional Grammar*. London: Arnold.
- Halliday M.A.K. & Matthiessen, C.M.I.M.. (2004). *An Introduction to Functional Grammar*. London: Hodder Arnold.
- Martin, J.R. & White, P.R.R. (2005). *The Language of Evaluation. Appraisal in English*. NY: Palgrave Macmillan.
- Stubbs, M. (1996). 'Towards a modal grammar of English: a matter of prolonged fieldwork'. In M. Stubbs, *Text and Corpus Analysis*. Oxford: Blackwell.

Σύγκριση του επιτονισμού των ερωτήσεων της διαλέκτου της κεντρικής Εύβοιας με την Κοινή Νεοελληνική

Κατερίνα Πανούση
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
katerinapanussi@gmail.com

Στη συγκεκριμένη μελέτη εξετάσαμε τον επιτονισμό των Ερωτήσεων Ολικής Αγνοίας (ΕΟΑ) στη διάλεκτο της Κεντρικής Εύβοιας. Συγκεκριμένα, μελετήσαμε αν υπάρχει διαφορετική φωνολογική ή/και φωνητική πραγμάτωση σε σχέση με την Κοινή Νεοελληνική (ΚΝΕ). Πρόσφατες μελέτες έδειξαν πως διαλεκτικές ποικιλίες χρησιμοποιούν ίδιους τονικούς στόχους με την πρότυπη γλώσσα, για διαφορετική ωστόσο πραγματολογική λειτουργία

(D'Imperio et al., 2010). Εξετάσαμε λοιπόν αν συμβαίνει κάτι αντίστοιχο και στη διάλεκτο της Εύβοιας.

Συλλέξαμε ηχητικά δεδομένα (220 προτάσεις 5-10 λέξεων) από 4 φυσικούς ομιλητές της διαλέκτου, μέσα από 4 διαφορετικά πειράματα παραγωγής. Για την ανάλυσή τους τα διακρίναμε σε 3 διαφορετικές περιπτώσεις, ανάλογα με τη θέση του τελευταίου δυναμικού τόνου (λήγουσα-παραλήγουσα-προπαραλήγουσα). Έτσι, μπορέσαμε να ελέγξουμε την πραγμάτωση των τονικών στόχων σε συνθήκες τονικού συνωστισμού, όπου η πραγμάτωση ενός επιτόνου επηρεάζεται από έναν άλλο κοντινό (Arvaniti et al., 2006a). Η μετρήσεις μας αφορούσαν το εύρος (scaling) και την αγκίστρωση (alignment) του πυρηνικού και των φραστικών-οριακών επιτόνων, αφού είναι σημαντικοί για την επιτονική ανάλυση σύμφωνα με τη βιβλιογραφία (Arvaniti, 2007c; Ladd, 1996; Gussenhoven, 2004).

Όσον αφορά τις ΕΟΑ για την ΚΝΕ, σύμφωνα με τη βιβλιογραφία (Grice et al., 2006a; Baltazani & Jun, 1999; Baltazani, 2006a; Arvaniti et al., 2006a), πρόκειται για μία μελωδία που περιγράφεται με ένα χαμηλό πλάτωμα στην πυρηνική λέξη (L*), με έναν υψηλό φραστικό (H-) και έναν χαμηλό οριακό τόνο (L%). Στα αποτελέσματά μας, η βιβλιογραφία επιβεβαιώνεται μόνο στις μισές από τις υπό εξέταση περιπτώσεις (100 προτάσεις). Ενώ, μεγάλη συχνότητα (120 προτάσεις) παρουσιάζει μία διαφορετική φωνολογική πραγμάτωση, η οποία περιγράφεται με ένα χαμηλό πλάτωμα στην πυρηνική λέξη (L*), έναν υψηλό φραστικό (H-) και έναν επίσης υψηλό-συχνο οριακό (H%) και ακουστικά μοιάζει με την ελλειπτική ερώτηση ή άνοδο συνέχεια, που χρησιμοποιείται στην ΚΝΕ χωρίς ωστόσο να έχει αυτή τη χρήση στη διάλεκτο της Κεντρικής Εύβοιας.

Ηχογραφήθηκαν οι ίδιες ακριβώς ερωτήσεις με τον ίδιο τονισμό από φυσικό ομιλητή της ΚΝΕ. Στη σύγκριση του διαλεκτικού υλικού με την ΚΝΕ, το πρώτο είδος μελωδίας (L*_{LH}-L%), που φωνολογικά πραγματώνεται όπως οι ΕΟΑ της ΚΝΕ, διαφέρει φωνητικά στο εύρος και την αγκίστρωση των τονικών στόχων (φωνητική διαφοροποίηση), ενώ το δεύτερο είδος μελωδίας (L*_{LH}-H%) διαφοροποιείται φωνολογικά από τις ΕΟΑ της ΚΝΕ ως προς τον οριακό τόνο. Στις ΕΟΑ της διαλέκτου της Εύβοιας λοιπόν, παρατηρήθηκε τόσο διαφορετική φωνητική όσο και φωνολογική πραγμάτωση σε σύγκριση με τις αντίστοιχες ερωτήσεις της ΚΝΕ.

Βιβλιογραφικές Αναφορές:

- Arvaniti, A. 2007c. "Greek Phonetics: The State of the Art". *Journal of Greek Linguistics* 8: 97-208.
- Arvaniti, A., D. R. Ladd & I. Mennen. 2006a. "Phonetic effects of focus and 'tonal crowding' in intonation: evidence from Greek polar questions". *Speech communication* 48 (6), p. 667-696.
- Baltazani, M. 2006b. "Intonation of polar questions and the location of nuclear stress in Greek". C. Gussenhoven & T. Riad (eds), *Tones and tunes, volume II, experimental studies in word and sentence prosody*. Berlin: Mouton de Gruyter, p. 387-405.
- Baltazani, M. & S-A. Jun. 1999. "Focus and topic intonation in Greek". *Proceedings of the XIVth International Congress of Phonetic Sciences*, vol. 2.1305-1308.
- D'Imperio, M., Gili F. B. & O. Niebuhr. 2010. "Alignment perception of high intonational plateau in Italian and German". SP-2010, paper 186.
- Grice, M., D. R. Ladd & A. Arvaniti. 2000. "On the place of phrase accents in intonational phonology". *Phonology* 17, p. 143 – 185.
- Gussenhoven, C. 2004. *The phonology of tone and intonation*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Ladd, D.R. 1996. *Intonational phonology*. Cambridge: Cambridge University Press. 2008, 2η έκδοση.

"Πακετάρισμα" και σύνδεση της εμπειρίας: γλωσσική ανάλυση των σχολικών κειμενικών ειδών της ιστορίας και της βιολογίας

Ιωάννης Παπαγιαννόπουλος, Μαριάννα Κονδύλη & Βασιλική Παναγοπούλου

Πανεπιστήμιο Πατρών

kondyli@upatras.gr&papayannis@gmail.com

Στην εισήγηση αναδεικνύονται καθοριστικές πτυχές του γραπτού λόγου των σχολικών κειμενικών τύπων, μέσα από τη διερεύνηση των γλωσσικών χαρακτηριστικών κειμένων της Ιστορίας και της Βιολογίας της Β΄θμιας εκπαίδευσης. Συγκεκριμένα, αναλύονται τα γλωσσικά χαρακτηριστικά των κειμένων σύμφωνα με το πλαίσιο που παρέχεται από τις σχετικές επεξεργασίες και τα εργαλεία της Συστημικής Λειτουργικής Γλωσσολογίας (ΣΛΓ) (Halliday & Martin 2004), ειδικότερα εκείνων που αναδεικνύουν τις διαφορές ως προς τους τρόπους με τους οποίους (α) συγκροτείται ο γραπτός λόγος των ανθρωπιστικών και των φυσικών επιστημών και (β) αναπλαισιώνεται η *σχολική γνώση* προς την κατεύθυνση της επιστημονικής γνώσης ανάλογα με τις σχολικές βαθμίδες στις οποίες απευθύνεται.

Σε συσχέτιση με τα ευρήματα προηγούμενων συναφών ερευνών (ενδεικτ. Coffin 2006, Martin 2004, Μανιού και Κονδύλη 2011, Unsworth 1998, Wignell κ.ά. 2004), αναλύεται το σύστημα μεταβιβαστικότητας (ο τρόπος παράστασης της εμπειρίας μέσα στη λεξικογραμματική), η λεξική πυκνότητα (ο βαθμός «γραπτότητας» του κειμένου), οι γραμματικές μεταφορές και ειδικότερα οι ονοματοποιήσεις (μεταφορικοί τύποι «πακεταρίσματος» της εμπειρίας με άμεσες συνέπειες στη σύνταξη), η συνδετικότητα (οι ρητές ή άρρητες λογικές σχέσεις που διέπουν τα κείμενα) και η συνεμφάνιση των παραπάνω παραμέτρων στους εκάστοτε σχολικούς κειμενικούς τύπους που προσιδιάζουν στα γνωστικά αντικείμενα της Ιστορίας και της Βιολογίας.

Υπό αυτό το πρίσμα, οι διαφοροποιήσεις του λόγου των ανθρωπιστικών και φυσικών επιστημών (αφαίρεση και τεχνικότητα, αντίστοιχα) καταγράφονται στα «σύνδρομα» των χαρακτηριστικών γνωρισμάτων των επιμέρους κειμένων ανά σχολική τάξη, μάθημα και κειμενικό τύπο και σχολιάζονται ως προς τις συνέπειές τους στη μετάβαση προς την επιστημονική γνώση.

Υποτιτλίζοντας κείμενα μαζικής κουλτούρας σε κυπριακή διάλεκτο

Ασπασία Παπαδήμα & Ευάγγελος Κουρδής

Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου & Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

ekourdis@frel.auth.gr

Στις αρχές του νέου αιώνα, η Καρυολαίμου (2001) είχε επισημάνει ότι η κυπριακή διάλεκτος χρησιμοποιούνταν κυρίως στον προφορικό λόγο και σε είδη γραπτού λόγου που κινούνταν εκτός ή στο περιθώριο των γλωσσικών συμβάσεων - ποιητικός ή ελάχιστων λογοτεχνικός λόγος, π.χ. εγχώρια θεατρική παραγωγή. Τα τελευταία χρόνια, όμως, η κυπριακή διάλεκτος χρησιμοποιείται όλο και περισσότερο - όπως και άλλες διαλεκτικές ποικιλίες της Ελληνικής στον Ελλαδικό χώρο (Κουρδής, 2013) - κυρίως σε πρωτογενή κείμενα μαζικής κουλτούρας όπως είναι το διαδίκτυο (Στάμου, 2012). Η κυπριακή διάλεκτος που μέχρι πρότινος εμφανίζονταν σε συγκεκριμένα επικοινωνιακά περιβάλλοντα, όπως τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά σκετς, και σε διαφημίσεις που απευθύνονταν σε περισσότερο παραδοσιακούς Κυπρίους (Ρανίου, 2003), σήμερα εμφανίζεται σε περιβάλλοντα που δεν συνδέονται απαραίτητα με την παράδοση και τον τοπικό πολιτισμό της Κύπρου.

Σε αυτό το πλαίσιο εντάσσεται η παρούσα ανακοίνωση που μελετά περιπτώσεις υποτιτλισμού κειμένων μαζικής κουλτούρας που αναρτώνται στο διαδίκτυο σε κυπριακή διάλεκτο. Είναι αξιοσημείωτο ότι αν και οι υπότιτλοι ανήκουν στο γραπτό κώδικα (Gottlieb,

1994), στις περιπτώσεις που μελετώνται οι υπότιτλοι δίνονται σε ένα διαλεκτικό σύστημα για το οποίο δεν υπάρχει καθιερωμένη και κοινά αποδεκτή ορθογραφία στη γραπτή μορφή του. Πιο συγκριμένα, εξετάζεται ο υποτιτλισμός σε κυπριακή διάλεκτο τηλεοπτικών σατιρικών εκπομπών όπως οι «Πατάτες αντιναχτές» (PIK 1), η «Αίγια Fuxia» (ANT1), ο σατιρικός υποτιτλισμός κινουμένων σχεδίων όπως το «Shonen Kangan», μουσικών βιντεοκλίπ (soundtrack της ταινίας «Τιτανικός»), ακόμη και ξένων ταινιών όπως «Οι Πειρατές της Καραϊβικής».

Σκοπός της ανακοίνωσης είναι να μελετήσει τους λόγους για τους οποίους τόσο τα κρατικά και ιδιωτικά τηλεοπτικά κανάλια της Κύπρου, όσο και μεμονωμένα άτομα επιλέγουν να υποτιτλίσουν αυτές τις εκπομπές, η παρουσία των οποίων είναι ιδιαίτερα έντονη στο διαδίκτυο. Παράλληλα, θα μελετηθούν τα χαρακτηριστικά της γραπτής απεικόνισης της διαλέκτου σε επίπεδο ορθογραφικών επιλογών και τυπογραφικού σχεδιασμού (Papadima et al., 2011) για μια διάλεκτο που έχει κυρίως προφορική παράδοση και που αποτελεί τη μητρική/κοινή γλωσσική ποικιλία των Ελληνοκυπρίων.

Βιβλιογραφικές αναφορές

- Gottlieb, H. (1994). "People translating people". In C. Dollerup & A. Lindegaard (eds.), *Teaching Translation and Interpreting. Insights, Aims and Visions 2*, 261-274. Amsterdam: John Benjamins.
- Καρυολαίμου, Μ. (2001). "Η ελληνική γλώσσα στην Κύπρο". Στο Α.-Φ. Χριστίδης, *Εγκυκλοπαιδικός Οδηγός για τη γλώσσα*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικών Σπουδών, 180-184.
- Κουρδής, Ε. (2013, υπό έκδοση). "Ενδογλωσσική μετάφραση κατ' επιλογήν; Η περίπτωση του υποτιτλισμού διαλεκτικών συστημάτων της Ελληνικής γλώσσας σε τηλεοπτικά διαφημιστικά μηνύματα". Στο Πρακτικά του 10^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου Ελληνικής Γλωσσολογίας, 1-4/9/2011, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Κομοτηνή.
- Papadima, A. et al. (2011). "Orthography development for the Greek-Cypriot dialect: language attitudes and orthographic choice". *Dialogue on dialect standardization*. (Chapter VI). Cambridge: Cambridge Scholars Publishing.
- Pavlou, P. (2003). "The use of dialectical and foreign language elements in radio commercials and their function in the construction of contemporary Cypriot identity". *Méditerranée: Ruptures et Continuités TMO 37*: 175-183.
- Στάμου, Α. (2012). "Αναπαραστάσεις της κοινωνιογλωσσικής πραγματικότητας στα κείμενα μαζικής κουλτούρας: Αναλυτικό πλαίσιο για την ανάπτυξη της κριτικής γλωσσικής επίγνωσης". *Γλωσσολογία/Glossologia* 20: 19-38, <http://glossologia.phil.uoa.gr/sites/default/files/2.%20Stamou.pdf>.

Literary representation of the Greek-Cypriot dialect: orthographic conventions and readers' responses

Aspasia Papadima & Stelios Kyriacou
Cyprus University of Technology
aspasia.papadima@cut.ac.cy & stelios.kyriacou@cut.ac.cy

This paper investigates the representation of the non-standard Greek-Cypriot dialect (henceforth GCD) in literature and discusses primarily how has the representation of the dialect varied across time, second what reasons are underpinning the different orthographic conventions adopted to render the phonological peculiarities of the dialect and last the reader's stances towards the representations of the GCD in literature. More specifically, the study focuses on investigating the unconventional and highly controversial orthography of six phonological features of the GCD (Newton, 1972), all representing consonantal variation

(Schneider&Wagner, 2006). The study is undertaken on the basis of two complementary approaches: a qualitative analysis of the GCD as represented in a corpus of various literary dialect texts and a quantitative analysis of the reader's stances towards different orthographies conducted on the basis of a questionnaire consisting of selected extracts from the corpus. The study reveals that in literary representation of the GCD a multiplicity of spelling conventions has been employed across time enhanced by contradictive ideologies regarding the different types of orthographic systems (Sebba, 2007) as well as by the de facto promotion of the standard Greek language and orthography. Reader's responses provided further insights regarding the current orthographic preferences.

References

- Newton, B. (1972). *Cypriot Greek: Its phonology and inflections*. Hague: Mouton.
 Schneider, E. W. and Wagner C. (2006). The variability of literary dialect in Jamaican Creole: Thelwell's The Harder They Come. *Journal of Pidgin and Creole Languages*, 21:1, 45-49.
 Sebba, M. (2007). *Spelling and Society: The Culture and Politics of Orthography around the world*. Cambridge: Cambridge University Press.

Experiencers first: Thematic roles and word order in Greek language production

Despina Papadopoulou, Alexandros Tantos, Maja Pejic & Sotiris Tantos

Aristotle University of Thessaloniki & TEI of Lamia

atantos@gmail.com, depapa@auth.gr, maja05yu@yahoo.com & sotos456@gmail.com

The aim of this paper is to report on the results of an experimental study, which investigated the effects of thematic roles and word order on language production. As is well known, the DPs, which function as subjects and objects, may bear various thematic roles. Hence, the grammatical subject of an action verb may have the thematic role of agent, while its object usually carries the role of patient (1). On the other hand, the subject of a psych verb may convey the thematic role of stimulus and its object that of experiencer (2). Moreover, word order in Greek may be altered, as pre-verbal objects with clitic left dislocation are possible:

- (1) O Janis xtipise ti Maria.
 the.M.NOM.SG Janis.M.NOM.SG hit.PERF.PAST.3S the.F.ACC.SG Maria.F.ACC.SG
- (2) O Janis fovise ti Maria.
 the.M.NOM.SG Janis.M.NOM.SG scared.PERF.PAST.3S the.F.ACC.SG Maria.F.ACC.SG
- (3) Ti Maria ti xtipise/fovise o Janis.
 the.F.ACC.SG Maria.F.ACC.SG her-CL hit.PERF.PAST.3S/scared.PERF.PAST.3S the.M.NOM.SG Janis.M.NOM.SG

Thematic roles have been assumed to be hierarchically realized in that the agent holds the highest position, the experiencer follows, while the stimulus and the patient are placed in lower positions (Grimshaw, 1990; Gruber, 1965; Jackendoff, 1972, 1987), even though there is no consensus on the ranking of the thematic roles. Furthermore, there are experimental studies, which suggest that the thematic roles have a significant impact on word order. Specifically, the most accessible thematic role tends to be uttered earlier. For example, structures such as (3) are more frequent when the object carries the thematic role of experiencer rather than that of patient (Prat-Sala & Branigan 2000, Branigan & Feleki, 1999; Tanaka et al, 2011; Tantos 2005, 2006, 2007).

In the present paper we focus on the effects of the thematic role hierarchy on word order in Greek, by comparing sentences that involve action verbs with their subject bearing the thematic role of agent and their object that of patient (such as (1)) and sentences that

include psych verbs with their subject and object carrying the thematic roles of stimulus and experiencer respectively (such as (2)). In particular, we conducted a sentence recall experiment, in which the participants hear blocks of 6-sentences each and are asked to recall the sentences in each block. Our experimental items contained isolated sentences with action and psych verbs, while the word order was SVO and OclVS. We investigated which structures are recalled more easily as well as whether alterations in word order are attested. Forty adults, native speakers of Greek participated in the experiment.

The results revealed that sentences with SVO word order tend to be better recalled than those with OclVS word order in sentences containing both action and psych verbs. However, the sentences with OclVS word order are more frequently altered into SVO word order with action than with psych verbs. Our data indicate that (a) the SVO word order is preferred irrespectively of the thematic role of the DPs and (b) word order modifications are shaped by the salience of the thematic roles involved, since OclVS is turned into SVO when the most salient thematic role is in the subject position (agent, action verbs) rather than in the object position (experiencer, psych verbs).

"My deepest condolences": Lexical functions of Greek pragmatemes [in a funeral]

Lena Papadopoulou
Democritus University of Thrace
papadopoulou.lena@gmail.com

"Pragmatemes are phraseological linguistic expressions that are bound by particular extra-linguistic situations of their use" (Mel'čuk 2012: 30).

In this work, the lexicographical treatment of Greek pragmatemes that are used in the extralinguistic situation [in a funeral] is presented in a systematic and exhaustive way, such as *ta silipitiria mu* and *zoi se loyu sas*. The lexicographical processing of the pragmatemes is based on the lexicographical model of pragmatemes' dictionary proposed by Blanco (to appear). Significant emphasis is given to the lexical functions that preview the concurrence of the components of the pragmatemes and elucidate the syntactic-semantic role that the lexical functions represent contingent on the pragmateme with which are associated (Mel'čuk & Zolkovsky 1988, Mel'čuk 1998), such as Magn(silipitiria) = *therma* 'Magn(condolences) = *deep*' and Ver(silipitiria) = *ilikrini* 'Magn(condolences) = *sincere*'. In addition, the incorporation of the pragmatemes [in a funeral] in a dictionary of *Active Lexicon* type (Mel'čuk & Polguère 2007) is presented. In particular, the lemma *ciδia* 'funeral' is thoroughly described according to the *Active Lexicon*, as *ciδia* is considered the lexical anchor of the pragmatemes [in a funeral].

To sum up, this study aims to show the structure of the active lexicon and the incorporation of the corresponding pragmatemes and lexical functions into its lemmas as well as to point out the pedagogical use of the dictionary in the comprehension and especially in the production of a text within the frame of Meaning-Text theory by Mel'čuk.

Bibliography

- Blanco, X. (to appear). Microstructure Évolutive pour un Dictionnaire de Pragmatemes. *Actes des Journées Lexicologie, Lexicographie et Traduction*, Paris : AGence Universitaire de la Francophonie
- Mel'čuk, I. & Polguère, A. (2007). *Lexique actif du français. L'apprentissage du vocabulaire fondé sur 20 000 dérivations sémantiques et collocations du français*. Louvain-la-Neuve: De Boeck.
- Mel'čuk, I. (1998). Collocations and Lexical Functions. In A. P. Cowie, *Phraseology: Theory, Analysis, and Applications* (pp. 23-53). Oxford: Clarendon Press.

- Mel'čuk, I., & Zolkovsky, A. (1988). The Explanatory Combinatorial Dictionary. In M. Evens, *Relational Models in the Lexicon* (págs. 41-74). Cambridge: CUP.
- Mel'čuk, I. (2012). *Semantics. From Meaning to Text*. Amsterdam/Philadelphia: Benjamins Publishing Company.

The semantic class <material> of Greek adjectives: Lexicographical treatment and applications on machine translation and learning Greek

Lena Papadopoulou & Elina Chadjipapa
Democritus University of Thrace
papadopoulou.lena@gmail.com

This paper concerns the lexicographical treatment of Greek predicative adjectives that belong to the semantic class of <material> and its applications on language learning and machine translation.

First, the theoretical frame of our lexicographical work will be presented which is based on: **(a)** the lexicographical model of *Monolingual Coordinated Dictionaries* (Blanco 2001), into which the *Class of Objects* theory proposed by Gaston Gross (Le Pesant & Mathieu-Colas 1998) and the *Meaning-Text* Theory (Mel'čuk 1997) are incorporated, and, in particular, on **(b)** the classification of predicative adjectives denoting <material> proposed by Catena (2006).

Second, the macro and microstructure of the dictionary will be described in detail.

Third, the translation equivalence attribution in Spanish will be presented and the problems that were encountered will be discussed.

Fourth, the dictionary's use in language learning will be pointed out especially within the genre-based approach, given that adjectives are the main pattern in descriptive texts (Archakis 2010 in Greek).

References

- Αρχάκης, Α. (2010). *Γλωσσική Διδασκαλία και Σύσταση Κειμένων*. Αθήνα: Πατάκης
- Blanco, X. (2001). Dictionnaires électroniques et traduction automatique espagnol-français. *Langages* 143, 49-70.
- Catena, A. (2006). *Contribución a la formalización del adjetivo para la traducción automática español-francés*. PhD Dissertation. Bellaterra: Universidad Autònoma de Barcelona.
- Le Pesant, D., & Mathieu-Colas, M. (1998). Introduction aux classes d'objets. *Langages* 131, 6-33.
- Mel'čuk, I. (1997). *Vers une linguistique sens-texte*. Leçon inaugurale au Collège de France. Chaire internationale.

The acoustic properties of the vowel system of the Pontic dialect

Dimitris Papazachariou
University of Patras
papaz@patreas.upatras.gr

The aim of this paper is to study the acoustic characteristics of the vowel system of the Pontic dialect, as it is spoken by Pontic speakers in Northern Greece.

Previous studies (Drettas 1999 & 2000, Κοντοσόπουλος 2000, Παπαδόπουλος 1953, Πεβυθιάδου. & Σπυρόπουλος 2012, Τομπαΐδης 1996) have presented a complex vowel system with similarities with the Northern Greek dialects regarding the asymmetry between stressed and unstressed vowels –due to unstressed high vowel deletion– as well as big

differences, such as the existence of long and short vowels, and the number of short-stressed vowels (six for the Pontic dialect and 5 for the other Northern Greek dialects). Our objective is to acoustically describe the possible asymmetry between the stressed and unstressed Pontic short vowel system, as well as to compare it with a similar study (Papazachariou forthcoming) of another Northern Greek dialect – the dialect of Chalkidiki.

Pontic speakers have lived in Greece for more than 90 years, and even though some of them live in homogeneous speech communities, they have certainly come in contact with standard Greek, as well as with other local Greek dialects. Although Pontic communities are considered quite closed networks, at least until the late 60's, processes of leveling – i.e. the first long-term mechanism that leads to the formulation of a new koine – have started immediately afterwards. Our research studies the maintenance or shift of the Pontic dialect in the speech of 60-year-old informants, and this paper presents the beginning of the process of phonological leveling, more specifically the loss of /æ/ in the speech of our informants.

References

- Drettas, G. 1999. Το ελληνο-ποντιακό διαλεκτικό σύνολο. Στο *Διαλεκτικοί θύλακοι της ελληνικής γλώσσας*, επιμ. Α.-Φ. Χριστίδης (σε συνεργασία με τη Μ. Αραποπούλου και τη Γ. Γιαννουλοπούλου), 15-24. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ & ΚΕΓ.
- Drettas, G. 2000. Η ποντιακή διάλεκτος και η χρησιμότητά της στην παιδαγωγική της σύγχρονης ελληνικής. Στο *Η ελληνική γλώσσα και οι διάλεκτοί της*, επιμ. Α.-Φ. Χριστίδης (σε συνεργασία με τη Μ. Αραποπούλου και τη Γ. Γιαννουλοπούλου), 35-42. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ & ΚΕΓ.
- Κοντοσόπουλος, Ν. Γ. 2000. *Διάλεκτοι και ιδιώματα της νέας ελληνικής*. 3^η έκδ. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη.
- Παπαδόπουλος, Α. 1953. *Χαρακτηριστικά της Ποντικής διαλέκτου*. Αρχαίον Πόντου 18. Αθήνα.
- Papazachariou, D. (forthcoming). The acoustic characteristics of the vowel system of the dialect of Chalkidiki: stress, duration and spectral space.
- Ρεβυθιάδου, Α. & Β. Σπυρόπουλος. 2012. *Οφίτικη: Πτυχές της Γραμματικής Δομής μιας Ποντιακής Διαλέκτου*. Θεσσαλονίκη: Αδελφοί Κυριακίδη.
- Τομπαΐδης, Δ. Ε. 1996. *Μελετήματα ποντιακής διαλέκτου*. Θεσσαλονίκη: Κώδικας.

The acoustic properties of the vowel system of Pafitika

Dimitris Papazachariou & Christia Christodoulou

University of Patras

papaz@patreas.upatras.gr

The aim of this paper is to describe the vowel system of Pafitika in Cyprus, focusing on three acoustic characteristics, i.e. the spectral space, stress and duration of vowels.

A considerable number of experimental studies on stressed vowels of Standard Modern Greek -see Arvaniti 2007- showed a 'maximum dispersion' between the vowels, with no overlap between them. Interestingly, Trudgill (2009) questions the power of the 'maximal dispersion' hypothesis put forward by Liljencrants & Lindblom (1972) -i.e. the hypothesis that vowels are distributed in spectral space in the best way, so as to maximize contrasts- arguing that maximal dispersion is not a universal feature of language, but the result of Koineization, therefore, data from dialects (i.e. linguistic systems before the appearance of the koineization process) will provide counter-examples to the above hypothesis.

Data collection was held using three different techniques, i.e. word-list, map tasks and recordings of casual conversation using ethnographic methods. The analysis of these data reveals two different vowel systems. In particular, the vowel system of the stressed vowels from “word-list” reading and map-tasks is in line with the maximal dispersion hypothesis, but vowels (unstressed and stressed) elicited from casual speech recordings seem to be a counter-example to the above hypothesis.

We argue that the different methods of data collection actually recorded different varieties of the Cypriot-Greek continuum (Tsiplakou 2009). Word-list –i.e. the most formal method of data collection- elicited a more standard form from the linguistic repertoire of our informants, while ethnographic methods of recording casual speech elicited forms that are closer to the local dialect of Pafitika, and therefore verify Trudgill’s (ibid) hypothesis.

References

- Arvaniti, A. 2007. Greek Phonetics: The State of the Art. *Journal of Greek Linguistics* 8: 97-208.
- Liljencrants J, and B. Lindblom 1972. Numerical simulation of vowel quality systems: The role of perceptual contrast. *Language* 48: 839-862
- Trudgill, P. 2009. Vowel Dispersion Theory and Greek Dialect Vowel Systems. In *Journal of Greek Linguistics* 9: 165 – 182.
- Tsiplakou, S. 2009. Code-switching and Code-mixing between Related Varieties: Establishing the Blueprint. *The International Journal of the Humanities* 6: 49-66.

Ουρανικοποίηση/ ουράνωση στις νεοελληνικές διαλέκτους της πρώην Σοβιετικής Ένωσης σε σύγκριση με τα Ελληνικά

Αικατερίνη Πάππου-Ζουραβλιόβα
Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
apappou@uowm.gr

1.Εισαγωγή

1.1. Ιστορικά στοιχεία των Ελλήνων της Ουκρανίας, της Γεωργίας και της Ρωσίας

1.2. Πρωτότυπα κείμενα προφορικού λόγου των ελληνοφώνων Ελλήνων που είναι εγκαταστημένοι στις περιοχές της πρώην Σοβιετικής Ένωσης (ΣΕ):
Μαριούπολη (Αζοφική της ΝΑ Ουκρανίας), Καύκασο (Γεωργία και Ν.Ρωσία), Κριμαία (Ουκρανία):

2. Γλωσσογεωγραφικά και στατιστικά στοιχεία. Κατανομή των διαλέκτων

2.1. Μαριουπολίτικη διάλεκτος (5 ομάδες νεοελληνικών ιδιωμάτων), ομιλείται στην πόλη Μαριούπολη και σε 18 ελληνοφωνα ρουμαίικα χωριά του νομού Ντονέσκ. Μένουν περίπου 60 χιλ ελληνοφωνοί έλληνες. Οι ελληνικοί αυτοί πληθυσμοί, μαζί με τους Έλληνες ταταρόφωνους, μετακινήθηκαν από την Κριμαία τον 18ο αιώνα με διαταγή της Μεγάλης Κατερίνης.

2.2. Ποντιακή διάλεκτος (3 ομάδες ιδιωμάτων), ομιλείται στη Γεωργία (περιοχές: Τσάλκα, Τετριτσκάρο, Σόχουμ και στη Ν.Ρωσία (νομοί: Σταυρούπολη και Κρασνοντάρ). Συνολικά, σήμερα σ’ αυτές τις περιοχές μένουν πάνω από 40 χιλ Έλληνες (ελληνοφωνοί και τουρκόφωνοι).

Προέρχονται από τον Πόντο σε διαφορές περιόδους του 19ου αιώνα.

2.3. Θρακιώτικο ιδίωμα – ομιλείται μόνο σε ένα χωριό Καραζόλ’ του νομού Μπελογκόρσκ -65 χμ ανατολικά της Συμφερούπολης (Κριμαία της Ουκρανίας). Πρόκειται για 140 οικογένειες, οι οποίες προέρχονται από την Ανατολική Ρουμेलία.

3. Ουράνωση ως ένα από τα κύρια φαινόμενα των ΝΕ διαλέκτων της πρώην ΣΕ.

Δίνεται σύγκριση του φαινομένου στις 3 διαλέκτους, επίσης αναλύονται κείμενα προφορικού λόγου.

4. Συγκριτική ανάλυση της ουρανικοποίησης/ουράνωσης:

4.1. Αρθρωτικός χαρακτηρισμός και διαφορά ουρανικοποίησης και ουράνωσης.

4.2. Στάδια, τύποι ουρανικοποίησης/ουράνωσης και σχέση με άλλα φωνητικά φαινόμενα:

- πριν από [e, i]: κεφάλι: ke/ki > *k'ifál'i > *k'ifál' > *t'ifál' > t'fal' > ft'al / fčal/čfal

--πριν από [j < i]: k > t', tj, kj > t', dj, gj > d', sj > š, zj > ž, cj > č, x > š, sk > šk > šč.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Zhuravleva E.F. Fonologičeskaia interpretatsia kategorii "m'ágkosti-tv'órdosti" soglásnyh v novogréčeskom dialékte Mariúpol'a (NA.Ukrania).Véstnik Moskvónskogo Universitэта. Sérija 9 Filológia. № 2, 1980. Moskvá, 1980, 52-62.

Αικ.Πάππου-Ζουραβλιόβα. Γλώσσα και πολιτισμός των Ελλήνων της Αζοφικής.Η συμβολή των μεταφράσεων στα μαριουπολίτικα. Η περίπτωση του Α.Τσέχωφ.Αντ.Σταμούλης. Θεσσαλονίκη. 2009,116-118.

Γλωσσικές πρακτικές πρόσδοσης φύλου και θηλυκά επαγγελματικά

Θεοδοσία-Σούλα Παυλίδου, Χαρίκλεια Καπελλίδη & Ελένη Καραφώτη

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

pavlidou@lit.auth.gr, kapellidi@yahoo.gr & karafouti@hotmail.com

Ως γνωστό, τα θηλυκά επαγγελματικά ουσιαστικά απασχόλησαν επανειλημμένα φιλόλογους (π.χ. Λυπουρλής 1990) και γλωσσολόγους (π.χ. Ιορδανίδου & Μάντζαρη 2005, Κατσούδα & Τράπαλης 2012) λόγω της μη συμβατότητας της πραγμάτωσης της έμφυλης διάστασης σε πολλά από αυτά με το γλωσσικό σύστημα της δημοτικής. Ωστόσο, ήδη από τις αρχές της δεκαετίας του '80 (Παυλίδου 1985, Φραγκουδάκη 1988) το ζήτημα των θηλυκών επαγγελματικών προσεγγίστηκε και μέσα από το πρίσμα της ισότιμης μεταχείρισης των φύλων στη/με τη γλώσσα και, γενικότερα, της αντιμετώπισης του γλωσσικού σεξισμού η οποία μπορεί να συνεπάγεται τη ρητή πρόσδοση φύλου σε ορισμένες περιπτώσεις και σε άλλες όχι.

Στη βάση, λοιπόν, της συλλογιστικής που αναπτύχθηκε όλα αυτά τα χρόνια και των πορισμάτων που προέκυψαν (Παυλίδου 1984, 1985, 2006, Pavlidou 2011 και Παυλίδου, Αλβανούδη & Καραφώτη 2004) πραγματοποιήθηκε την περασμένη χρονιά ένα μικρό ερευνητικό πρόγραμμα με χρηματοδότηση της Επιτροπής Ερευνών του ΑΠΘ και αντικείμενο τη συστηματική παρατήρηση και καταγραφή των πρακτικών δήλωσης/αναφοράς του φύλου στο ΑΠΘ. Απώτερος στόχος του προγράμματος ήταν η ισότιμη αναπαράσταση των φύλων στη γλώσσα με τρόπο ώστε να λαμβάνονται υπόψη: α) οι υφιστάμενες γλωσσικές πρακτικές, β) το γλωσσικό αίσθημα και γ) οι περιορισμοί του γλωσσικού συστήματος της ελληνικής.

Το υλικό της έρευνας αντλήθηκε από τις τρεις βασικές συνιστώσες της ακαδημαϊκής κοινότητας του ΑΠΘ: τα μέλη ΔΕΠ (δημόσια ανταλλαγή ηλεκτρονικών μηνυμάτων), τις διοικητικές υπηρεσίες (έγγραφα, ανακοινώσεις, φόρμες κτλ.), τον φοιτητικό πληθυσμό (προφορικές συνεντεύξεις που είχαν διεξαχθεί σε δύο προηγούμενες ακαδημαϊκές χρονιές με απόσταση μιας δεκαετίας). Το γλωσσικό φαινόμενο που εξετάστηκε ήταν η δήλωση προσώπου με ή χωρίς την έμφυλη διάσταση, με άλλα λόγια οι τρόποι με τους οποίους γίνεται αναφορά σε 'γυναίκες', 'άντρες' κτλ., προσφωνούνται τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας, προσδιορίζονται ιδιότητες και αξιώματα που κατέχουν άτομα ή ομάδες στο πλαίσιο του ΑΠΘ (πρβ. Θηλυκά επαγγελματικά ουσιαστικά). Στόχος της παρούσας ανακοίνωσης είναι να παρουσιάσει τα αποτελέσματα της έρευνας αυτής και να συζητήσει

προτάσεις τόσο για τον σχηματισμό των θηλυκών επαγγελματικών όσο και για τον περιορισμό του γλωσσικού σεξισμού.

Βιβλιογραφία

- Ιορδανίδου, Α. και Ε. Μάντζαρη 2005. Τα θηλυκά επαγγελματικά ουσιαστικά: γλωσσική χρήση και τυποποίηση. *Ανακοινώσεις του 5ου Συνεδρίου*, Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία, σ.73-87.
- Κατσούδα, Γ. & Γ. Τράπαλης, 2012. Μορφολογικά προβλήματα της Ελληνικής στη διδασκαλία της: η περίπτωση των επαγγελματικών θηλυκών ονομάτων. *Γλωσσολογία* 20: 55–64.
- Παυλίδου, Θ.-Σ. 2006 [2002]. Γλώσσα-γένος-φύλο: προβλήματα, αναζητήσεις και ελληνική γλώσσα. Στο Θ.-Σ. Παυλίδου (επιμ.) *Γλώσσα-Γένος-Φύλο*, 15-64. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [όπου και οι λοιπές αναφορές].
- Pavlidou, Th.-S. 2011. Gender and interaction. In R. Wodak, B. Johnstone, and P. Kerswill (eds), *The SAGE Handbook of Sociolinguistics*, 412–427. London: Sage.

Place and identity in talk-in-interaction

Theodosia-Soula Pavlidou
Aristotle University of Thessaloniki
pavlidou@lit.auth.gr

In an early paper, Schegloff (1972) argued that for any ‘place’, there is a set of terms or formulations that are “correct” and that on a particular occasion, the selection of the “right” place term is based on an analysis of a) the participants’ and referents’ location, b) their categorial membership, and c) the topic/activity at that point in conversation. Many years later, Meyers (2006), drawing on Schegloff (1972) and examining the way people respond to the question “Where are you from?”, indicated that “references to place are important, not just for finding out about places, but also for finding identities in talk” (2006: 4). In this paper I would like to argue that referring to place can be relevant to the discursive construction of identity in several ways beyond providing an answer about the place one comes from.

Adopting a Conversation Analysis perspective and using naturally occurring conversational data from the *Corpus of Spoken Greek*, I explore how collective identities are constructed in Greek talk-in interaction through the deployment of geographic (or other) place formulations. More specifically, the category-bound properties and activities associated with geographically defined membership categories (Sacks 1992, Schegloff 2007) are examined, focusing in particular on the intersubjective meanings signaled by the use of *εμείς* ‘we’ (Pavlidou 2012) and on the topicalization of dialect characteristics attributed to certain ‘places’. It is shown that different levels of collective identity (Brewer & Gardner 1996) are thus displayed and negotiated – from very local to more global ones – and that participants orient to mobility as an important factor in the construction of ‘own’ or ‘other’ place identities.

References

- Brewer M. & Gardner, W., 1996. Who is this ‘we’? Levels of collective identity and self representations. *Journal of Personality and Social Psychology*, 71, 83-93.
- Corpus of Spoken Greek*, Institute of Modern Greek Studies. Thessaloniki.
<<http://ins.web.auth.gr/ylikoelectr/Corpus.html>>
- Meyers G., 2006. Identifying place: Where are you from? *Journal of Sociolinguistics* 10: 320-343.

- Pavlidou Th.-S., 2012. Collective aspects of subjectivity: The subject pronoun *εμείς* ('we') in Modern Greek. In: *Subjectivity in Language and Discourse*, N. Baumgarten, I. Du Bois, J. House (eds), 33-65. Leiden: Brill.
- Sacks H., 1992. *Lectures on Conversation*. Vol. I & II, ed. G. Jefferson, introduction E.A. Schegloff. Oxford: Blackwell.
- Schegloff E.A., 1972. Notes on a conversational practice: formulating place. In: *Studies in Social Interaction* (ed.), 75-119. New York: MacMillan, The Free Press.
- Schegloff E., 2007. A tutorial in membership categorization. *Journal of Pragmatics* 39(3): 462-482.

Predicting Greek Cypriot children's reading and spelling from morphological and dialect awareness

Evdokia Pittas
University of Oxford
evdokia.pittas@hotmail.com

The aim of this longitudinal study was to examine the contribution of morphological and dialect awareness to the prediction of reading and spelling in a Greek bi-dialectal setting. The target group (N=404) consisted of children, aged 6 to 9 years at the start of the project, who learn literacy in Cyprus, where a dialect is spoken in certain contexts but where Standard Modern Greek is also widely used. At present there are few studies with Greek Cypriot children on how morphological and dialect awareness relates to reading and spelling. Because there are no standardised measures of morphological and dialect awareness with Greek Cypriot children, measures of these factors were developed and validated. The longitudinal study showed that the measures of morphological and dialect awareness predicted performance in reading and spelling eight months later, even partialling out grade level, estimation of verbal intelligence and initial scores in reading and spelling. This study makes theoretical, empirical and practical educational contributions. The study contributes to theory the long term relation of morphological and dialect awareness with reading and spelling in Greek. Empirically, the study established the plausibility of a causal link between morphological and dialect awareness and reading and spelling. In practice, this study contributes valid measures for assessing morphological and dialect awareness in the Greek Cypriot setting.

Η χρήση γεωγραφικών διαλέκτων σε τηλεοπτικές διαφημίσεις: Μία πρόταση για τη διδακτική τους αξιοποίηση

Περικλής Πολίτης & Ευάγγελος Κουρδής
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
ppolitis@jour.auth.gr

Τα Μέσα και ειδικότερα η εμπορική διαφήμιση χρησιμοποιούν όλο και περισσότερο διαλεκτικά στοιχεία και προφορές, για να προσελκύσουν το ενδιαφέρον των μεγάλων ακροατηρίων. Η στάση αυτή αποδίδεται συνήθως στη στρατηγική στροφή της διαφημιστικής επικοινωνίας προς την άτυπη, καθημερινή γλώσσα (informalization/ vernacularization) (Kelly-Holmes 2005) που εδραιώθηκε από τη 'νεο-τηλεόραση' της κατασκευασμένης οικειότητας / εγγύτητας με το κοινό της. Ο Bell (1992, 2001) εξηγεί τη στάση αυτή ως σχεδιασμό ακροατηρίου 'υπό διαιτησία' (referee audience design), δηλαδή ως διαμόρφωση γλωσσικού ύφους που εκμεταλλεύεται απρόβλεπτους πόρους, ρυθμιστές της επικοινωνίας (εν προκειμένω γεωγραφικές διαλέκτους αντί της πρότυπης ποικιλίας).

Ωστόσο, στην τηλεοπτική διαφήμιση η εισαγωγή διαλεκτικών στοιχείων και προφορών σπανιότερα είναι αληθοφανής και αντανακλά το 'συγκαλυμμένο αίσθημα γοήτρου' (covered prestige) (Trudgill 1972) των διαλεκτόφωνων ομιλητών, ενώ συχνότερα είναι μιμητική ή περιπαικτική (Politis & Kakavoulia 2010). Την παρεκκλίνουσα αναπλαισίωση διαλέκτων / προφορών που αποσκοπεί στη συγκινησιακή πειθώ των καταναλωτών περιγράφει ο Coupland (2007) ως υφοποίηση (stylization).

Με βάση αυτό το θεωρητικό πλαίσιο μελετούμε πενήντα τηλεοπτικές διαφημίσεις που χρησιμοποιούν στοιχεία γεωγραφικών διαλέκτων και προφορές, που άλλοτε αναγνωρίζονται από όλους ως διαλεκτική κοινή (τα 'χωριάτικα') (Κουρδής 2007) ενώ άλλοτε υποτιτλίζονται σαν ξένη γλώσσα. Συγκεκριμένα, μελετούμε την κατανομή των διαλέκτων (ως προς τη γεωγραφία τους και τη σχέση τους με τα προϊόντα και τις υπηρεσίες), τη λειτουργία τους (χιουμοριστική ή μη), τη συμβολή τους στη μορφή και το περιεχόμενο του μηνύματος (μονόλογος / συνομιλία, πραγματικότητα / μυθοπλασία, κ.ά.). Συμπεραίνουμε ότι η χρήση διαλέκτων / προφορών σε τηλεοπτικές διαφημίσεις είναι ενδεικτική (indexical), δηλαδή αντλεί από το πολιτισμικό κεφάλαιο των μη πρότυπων ποικιλιών, για να διεγείρει την περιέργεια του κοινού και να εδραιώσει ένα κλίμα οικειότητας (που στοιχεί στον λαϊκό χαρακτήρα των διαλεκτικών ομιλητών), χωρίς να (ανα)παράγει, συνήθως, αυθεντικό και αυτόβουλο διαλεκτικό λόγο. Με αυτό το δεδομένο προτείνουμε τη διδακτική αξιοποίηση 'διαλεκτικών' διαφημίσεων όχι τόσο ως μοντέλων για τη βαθύτερη γνωριμία των (μη διαλεκτόφωνων) μαθητών με τις μη πρότυπες ποικιλίες της νέας ελληνικής όσο ως παραδειγμάτων υφολογικής ποικιλότητας και, κυρίως, απενοχοποιημένης χρήσης των διαλέκτων (Peters & Hammonds 1984).

Βιβλιογραφικές αναφορές

- Bell, A. (1992). "Hit and miss: referee design in the dialects of New Zealand television advertisements". *Language and communication* 12: 327-340.
- Bell, A. (2001). "Back in style: reworking audience design". In P. Eckert & J. R. Rickford (eds) *Style and Sociolinguistic Variation*, 139-169. Cambridge: Cambridge University Press.
- Coupland, N. (2007). *Style: Language Variation and Identity*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Kelly-Holmes, H. (2005). *Advertising as Multilingual Communication*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- Κουρδής, Ε. (2007). *Θεσσαλικό Ιδίωμα. Από τα κοινωνικά σημεία στη γλωσσική ιδεολογία*. Βόλος: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας.
- Peters, F.J.J. & Hammonds, C.W. (1984). "Accent in British television commercials". *Journal of educational television* 10: 185-189.
- Politis, P. & Kakavoulia M. (2010). "Pastiche and Parody in Greek Radio Advertisements". *Journal of Modern Greek Studies* 28-1: 121-145.
- Trudgill, P. (1972). "Sex, covert prestige and linguistic change in the urban British English of Norwich". *Language in Society* 1: 179-195.
- "Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους"

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Sentiment analysis: Building bilingual lexical resources

Maria Pontiki, Zoe Angelou, Sofia Maltezou & Haris Papageorgiou

ILSP

mpontiki@ilsp.gr

In this paper we describe the process of developing bilingual Greek and English Lexical Resources (LRs) for Sentiment Analysis (SA). As a major NLP task, SA has led to the development of valuable LRs for the English language as these referred to in [1-2]. Unfortunately, there is no equivalent LR for the Greek language. Sentiment LRs contain “polar” words, namely words that have been assigned a positive/negative label or score regarding their semantic orientation. Systems that utilize existing LRs for the automatic detection of sentiment often end up to numeric pos/neg outputs, which a) can be false, because subjectivity and polarity are often context-dependent [3] e.g. (i) “*cheap trick*”- “*φθηνό κόλπο*”, (ii) “*cheap ticket*”- “*φθηνό εισιτήριο*” and b) do not accurately reflect the complexity of human sentiments (attitudes, emotions etc) and thus are difficult to interpret or even misleading i.e. “cheap” in (i) expresses a negative attitude, while in (ii) provides factual information about the price of a ticket. A low cost ticket has positive connotations and therefore can trigger positive feelings. However in this case “cheap” does not serve as a means to express sentiment. This distinction between “expressed” and “triggered” sentiment is not always clear.

If we want to enable SA systems to produce more accurate and “insightful” outputs, we have to provide them with the suitable knowledge. This study focuses on evaluative language as a linguistic device used to express attitude toward some target. Attitude is examined in terms of “judgment” and “appreciation” inside the scope of Appraisal Theory [4]. After choosing a random set of English polar adjectives from existing LRs and rendering the Greek terms, we a) check the consistency and the reliability of their polarity labels by investigating their evaluative meaning potential according to their definitions in dictionaries as well as their context in social media, web and blogs, b) extend them using semantically related terms, and finally, c) classify them in particular categories using specific syntactic and semantic criteria. This procedure is followed independently for each language. The introduced categories incorporate information about the interaction between evaluative adjectives and context in a unified framework, while simultaneously provide the necessary features to make accurate predictions using a rule-based method. Furthermore, we examine whether the emerged categories are language independent and can be applied cross-linguistically.

References

- [1] Baccianella, A. E. S. and Sebastiani, F. (2010). Sentiwordnet 3.0: An enhanced lexical resource for sentiment analysis and opinion mining. In Proceedings of LREC’10.
- [2] Strapparava, C. and Valitutti, A. WordNet-Affect: an Affective Extension of WordNet". In Proceedings of LREC ‘04.
- [3] Hatzivassiloglou, V. and K. R. McKeown (1997). Predicting the semantic orientation of adjectives. In Proceedings of ACL-’97.
- [4] Martin, J.R. and White, P.R.R. (2005). The Language of Evaluation, Appraisal in English, Palgrave Macmillan, London & New York.

Transporting age identities across situations: The case of the elderly

Apostolos Poullos
appoul@gmail.com

This paper explores the construction of age identities in talk by drawing, on the one hand, on the combined use of Conversation Analysis (CA) and Membership Categorization Analysis (MCA) (Sacks 1992) for the study of identity and, on the other, on Zimmerman's (1998) three-layer taxonomy of the concept of identity. Sacks's MCA apparatus explores the ways members of a culture arrange the objects of the world into *membership categorization devices* (MCDs), that is, collections of categories, such as gender or age. Identity is thus seen as membership in a category—and this membership is seen as an interactional accomplishment. Zimmerman's taxonomy consists of three types of identity: *discourse* identities—assuming them depends on the way activities are sequentially organized (e.g. *questioner/answerer*, *advice giver/advice recipient*)—, *situational* identities—assuming them depends on the particular type of situation in which participants find themselves by engaging in activities that are associated with these identities (e.g. *interviewer/interviewee*)—, and *transportable* identities, that is, larger, “macro-social” identities which are potentially relevant for the ongoing interaction and to which participants may orient.

The paper analyzes fragments from both everyday conversations and television programmes in which the transportable identity *old person* becomes *operative* (Sacks 1992). This identity is shown to be invoked (either through explicit age-telling or through stated membership in the category *old/older person*) for participants' incumbency of specific situational identities (such as *interviewee*); it is also exploited as a resource for claiming incumbency of certain discourse identities (such as *advice giver*) or for rejecting membership in others (such as *advice recipient* or *accused person*). Finally, it can also be made operative by younger interactants who deny an older person the legitimate right to assume specific discourse identities (e.g. *person invited*).

Although Zimmerman does not link the taxonomy he proposes to issues of membership categorization, the paper emphasizes that incumbency in all three types of identity is related to categorial work: in other words, the analysis of the fragments shows how categorization is implicated in sequential organization and thus category membership and sequential organization are shown to be inextricably related and mutually constitutive (Hester and Eglin 1997).

References

- Hester, Stephen and Peter Eglin (1997). “Membership categorization analysis: An introduction”. In Stephen Hester and Peter Eglin (eds), *Culture in Action: Studies in Membership Categorization Analysis*. Washington: International Institute for Ethnomethodology and Conversation Analysis and University Press of America, 1–24.
- Sacks, Harvey (1992). *Lectures in conversation*. Volume 1. Oxford: Blackwell.
- Zimmerman, Don H. (1998). “Identity, context and interaction”. In Charles Antaki and Sue Widdicombe (eds), *Identities in Talk*. London: Sage, 87–106.

Δεδομένα και πειράματα για την αυτόματη συντακτική ανάλυση ελληνικών κειμένων

Προκόπης Προκοπίδης, Αλεξάνδρα Μπέλλος, Χάρης Παπαγεωργίου & Γιώργος
Μαρκόπουλος

I.E.A.-E.K.Aθηνά & E.K.Π.A

prokopis@ilsp.gr, xaris@ilsp.gr, gmarkop@phil.uoa.gr & bellosalexandra@gmail.com

Η ανάπτυξη και αξιολόγηση ενός μεγάλου φάσματος εφαρμογών Επεξεργασίας Φυσικής Γλώσσας (εξαγωγή πληροφορίας, μηχανική μετάφραση κ.α.) προϋποθέτουν αυτόματους συντακτικούς αναλυτές (ΣΑ), οι οποίοι τις περισσότερες φορές εκπαιδεύονται σε χειρωνακτικά επισημειωμένα σώματα κειμένων (ΣΚ). Στο άρθρο αυτό παρουσιάζουμε την τρέχουσα κατάσταση ενός τέτοιου ΣΚ και μία σειρά πειραμάτων για την ανάπτυξη και βελτίωση ενός ΣΑ για τη Νέα Ελληνική (ΝΕ).

Πιο συγκεκριμένα, αρχικά σκιαγραφούμε τη διεθνή ερευνητική εμπειρία σχετικά με δενδροτράπεζες όπως το Prague Dependency Treebank, όπου η κάθε πρόταση αναπαρίσταται ως ένα δέντρο εξαρτήσεων. Επίσης κάνουμε αναφορά στην ανάπτυξη ΣΑ εκπαιδευμένων σε παρόμοιες δενδροτράπεζες. Για τους αναλυτές αυτούς το ζητούμενο είναι η παραγωγή, για κάθε πρόταση εισόδου, ενός δένδρου στο οποίο έχει αναγνωριστεί για κάθε λέξη η λέξη-κεφαλή της. Στη δενδρική αυτή δομή, κόμβοι είναι οι λέξεις της πρότασης, ενώ οι ακμές (και οι ετικέτες που προσαρτώνται σε αυτές) αναπαριστούν τις σχέσεις ανάμεσα σε κάθε κόμβο και τον κόμβο-κεφαλή του.

Στη συνέχεια παρουσιάζουμε λεπτομερώς μια χειρωνακτικά επισημειωμένη δενδροτράπεζα για τη ΝΕ που ονομάζεται Greek Dependency Treebank (GDT). Δίνουμε παραδείγματα από το σχήμα που καταρτίστηκε για την περιγραφή των βασικών συντακτικών δομών της ΝΕ, με στόχο τη συνεπή επισημείωση του GDT. Το σχήμα επισημείωσης περιλαμβάνει, ενδεικτικά, σχέσεις εξάρτησης όπως Sb [υποκείμενο], Obj [αντικείμενο] και Adv [επιρρηματικός προσδιορισμός]. Το GDT ανέρχεται αυτή τη στιγμή σε 113+ χιλιάδες λέξεις (και 5 χιλ. περίπου προτάσεις) από ειδησεογραφικές πηγές και άρθρα της ελληνικής Wikipedia.

Με βάση τις επισημειωμένες προτάσεις του GDT, εξετάζουμε μεθόδους μηχανικής μάθησης για την εκπαίδευση ενός ΣΑ για τη ΝΕ. Ο ΣΑ αξιολογείται όσον αφορά το ποσοστό προσάρτησης στο σωστό κόμβο-κεφαλή και όσον αφορά την προσάρτηση που συνοδεύεται από την αναγνώριση της σωστής σχέσης εξάρτησης. Εκτός από την ποσοτική και ποιοτική εξέταση των αποτελεσμάτων, συγκρίνουμε τα ποσοστά επιτυχίας του ΣΑ με αντίστοιχους αναλυτές για άλλες γλώσσες, εκπαιδευμένους σε δενδροτράπεζες με παρόμοιο μέγεθος και γλωσσικά χαρακτηριστικά. Μελετάται επίσης η συσχέτιση του ποσοστού λάθους με παράγοντες όπως το είδος της σχέσης, η απόσταση των κόμβων από τις κεφαλές τους κ.α., αλλά και η επίδραση προηγούμενων σταδίων αυτόματης ανάλυσης (αναγνώριση μέρους του λόγου, λημματοποίηση) στο ποσοστό λάθους. Επιπλέον, εξετάζεται η χρήση ενεργητικής μάθησης για την επιλογή συγκεκριμένων προτάσεων που θα μπορούσαν να προστεθούν στο σώμα εκπαίδευσης του ΣΑ με στόχο την ταχύτερη βελτίωση των αποτελεσμάτων του.

Τέλος, παρουσιάζονται χρήσεις της εξόδου του ΣΑ σε εφαρμογές όπως η απλοποίηση κειμένου, και προτείνονται πιθανές ερευνητικές προεκτάσεις.

A description of the vocabulary of highland and lowland areas of Eleia

Athena Prountzou & George J. Xydopoulos

University of Patras

aprou@upatras.gr & gjxydo@upatras.gr

In this paper we study a subset of the vocabulary of the dialect spoken in the prefect of Eleia (W. Peloponnese) that concerns agricultural activities, such as cereal cultivation, viticulture and olive oil production. This vocabulary has been collected through field study in villages of highland and lowland Eleia and from lemmas of the Historical Lexicon of Modern Greek of the Academy of Athens. We are mainly interested in the vocabulary differences recorded in highland and lowland areas of Eleia and their systematicity. More specifically:

- We record and classify the vocabulary per activity and region of highland and lowland Eleia.
- We determine the morphological processes involved in the production of the specific vocabulary (e.g. *γροθάρómandra* “fence of olive transplants” < γροθάρι + mándra, *paravlakída* “the soil left next to ploughed soil” < pará + avláki + -ída etc.).
- We study the contribution of various semantic processes such as metaphor and metonymy, to the development of this vocabulary (e.g. *i kúkla* “corn”, *i skilopiníxtra* “type of grape” etc.).
- We investigate the different origins of the vocabulary (e.g. *ta stérfa* “the biggest shoots without grapes” < Ancient Greek “stérifos”, *to filéri* “pink or red grapes” < Albanian “fillër”, *i kudúra* “bundle of hay” < Turkish “kundura” etc.).
- We highlight the influence, mainly, of Turkish, to the vocabulary of highland areas and examine whether this is so for the vocabulary of lowland Eleia.

Selected References

- Alexandropoulos, G. 2007. “To leksilogio tu ghlosikou idhiomatos tu Vasilakiou tis Arxeas Olimbias”. [The vocabulary of the dialect of Vasilaki in Ancient Olympia]. Unpublished MA Thesis. Department of Philology, University of Athens.
- Historical Lexicon of Modern Greek, Academy of Athens.
- Iliopoulos, K. N. 1983. “To ghlosiko idhioma tis Ilias (Meros I)”. [The dialect of Eleia (part I)]. *Yearbook of Elian Research Organization B*: 483-548.
- Kontosopoulos, N. G. 2006. “Dhialektoi kai idhiomata tis Neas Elinikis”. [Modern Greek dialects]. Athens: Grigoris.
- Pantelidis, N. 2001. “Peloponisiakos idhiomatikos logos ke Kini Neoeliniki”. [Peloponnesian dialectal speech and Modern Greek Koine]. *Studies in Greek Linguistics* 21, 550 – 61.

Παράγοντες που επηρεάζουν τη χρήση γαλλικών δάνειων λέξεων στη Νέα Ελληνική Γλώσσα: Μια έρευνα στις ψευδόφιλες μονάδες

Γυμνάσιο Τ.Λ. Αντιπάρου
vpyromali@gmail.com

Αντικείμενο της παρούσας έρευνας είναι οι γαλλικές δάνειες λέξεις που αποτελούν ψευδόφιλες μονάδες στη νέα ελληνική γλώσσα. Ο λεξικός δανεισμός είναι ένα φαινόμενο συνδεδεμένο με τη γλωσσική επαφή μεταξύ κοινοτήτων. Ο Haugen ορίζει το δανεισμό ως *εσκεμμένη αναπαραγωγή σε μία γλώσσα προτύπων που έχουν βρεθεί νωρίτερα σε μία άλλη γλώσσα*. Οι ψευδόφιλες μονάδες, οι οποίες ορίζονται στη μελέτη μας ως λεξιλογικές μονάδες που παρουσιάζουν φωνολογικές και μορφολογικές ομοιότητες ανάμεσα σε δύο γλώσσες, αλλά έχουν διαφορετικές σημασίες, συχνά είναι αποτέλεσμα λεξικού δανεισμού.

Η συγκεκριμένη έρευνα αποτελεί μία προσπάθεια να εξεταστούν οι παράγοντες που επηρεάζουν τη χρήση των γαλλοελληνικών δάνειων λέξεων-ψευδόφιλων μονάδων. Συγκεκριμένα, ασχολείται με τη συχνότητα και την ορθότητα χρήσης τους στο γραπτό λόγο. Η έρευνα μας διεξήχθη υπό μορφή ενός ερωτηματολογίου που δόθηκε σε δείγμα φυσικών ομιλητών της ελληνικής γλώσσας. Το δείγμα που συμπλήρωσε το ερωτηματολόγιο ήταν αντιπροσωπευτικό ως προς το φύλο, την ηλικία, την ιδιότητα και το μορφωτικό επίπεδο του γενικού πληθυσμού. Οι λεξικές μονάδες που εξετάσαμε κατηγοριοποιήθηκαν σε δέκα σημασιολογικά πεδία προκειμένου να επιτευχθούν αποτελέσματα ευρείας εγκυρότητας. Οι μεταβλητές ελέγχου που θέσαμε, όπως το φύλο, η ηλικία, η μόρφωση, η ιδιότητα, η γνώση ξένων γλωσσών, αποτελούν παράγοντες που επηρεάζουν τη χρήση των δάνειων λέξεων, των οποίων ο ρόλος επιβεβαιώθηκε από τα στατιστικά δεδομένα.

Βασιζόμενοι στα αποτελέσματα της έρευνας, επισημαίνουμε την ανάγκη συστηματικής και μεθοδικής διδασκαλίας των δάνειων λέξεων, και ιδιαίτερα των ψευδόφιλων μονάδων στην ελληνική γλώσσα.

The 7 keys of the dragon: An e-learning environment for Albanian and Russian

Anthi Revithiadou, Vasilía Kazoullis, A. Rodou-Gorou, T. Zouravliova, I. Spantidakis, Maria Soukalopoulou, A. Nikolaidis, K. Konstantoudakis, Ch. Zarras & N. Pelesoglou
Aristotle University of Thessaloniki, University of the Aegean & University of Crete

Within the Programme “Education of Immigrant and Repatriate Students” [*Scientific Director*: Prof. A. Anastassiadis-Symeonidis, A.U.Th, URL: <http://www.diapolis.auth.gr/>, *Funding Agency*: NSRF 2007-2013 and national resources], the team for the “Reinforcement of the mother tongue” (*Scientific director*: A. Revithiadou, A.U.Th) produced an interactive open source extensible software for the teaching/learning of Albanian and Russian to students (9-12 years old) with the respective languages as their heritage languages. The language material was designed on the assumption that students may have null to advanced knowledge of the target language. The electronic language learning environment was designed to supplement the material that was created for the language classes. It assists the development of receptive and productive language skills, giving emphasis to reading and writing. Specifically, it was designed on the *Framework for the Development of Academic Expertise* (Cummins 2001) in order to support the development of academic language proficiency of the students, based on the principle that literacy should be developed in both languages. Of the three dimensions of language proficiency, as defined by Cummins (2001), emphasis was placed on discrete language skills and academic language proficiency, whereas conversational skills were developed in the language classes and possibly in other language domains such as the home or community (Fishman 1981). The electronic language learning environment provides activities (a) for students in primary and secondary education at A1/A2 and B1 level of language proficiency for Russian and (b) for students in secondary education at B1 language proficiency level for Albanian. The e-learning environment aims at supporting the students’ heritage languages and the ultimate goal is the development or preservation of bilingualism. In this paper we will present the elearning environment and the theoretical background on the basis of which it was designed.

The environment is set on the basis of a storyline in which the Wizard of a village is imprisoned by a Dragon. The user needs to go through certain learning tasks in order to collect enough points that would allow him/her to set the Wizard free. More specifically, the user is presented with (Albanian and Russian) texts and their translations (in Greek), dictionaries and quizzes in a game-like setting, in which scoring and achievement badges provide additional incentive. A variety of quiz types is provided, including true/false, multiple choice, fill-in-the-blanks, fill-in-the-table, sorting, pairing, listening, essays, crosswords and non-gradable in-class or at home activities. In-game assistance, relating both to the quizzes and to the application itself, is provided by two cartoon-like characters (the Dragon, who provides navigation details and the Wizard’s Helper, who provides assistance in the language tasks). The application also provides messaging between the student and the teacher, and an online magazine where students can post their activities. The software is designed to provide real-time correction of all quizzes. A separate application for teachers facilitates essay correction and commenting on the students’ language progress and achievements. New texts and quizzes can be added over time using the administrator application, which also provides an environment for user management. All data, including user information, learning material, and user answers to quizzes, is stored in, and retrieved from, an online

database. An embedded updater automatically downloads the latest version of the application, ensuring all users are always up to date.

Comparison in Modern Greek

Antonio R. Revuelta Puigdollers
Universidad Autónoma de Madrid
antonio.revuelta@uam.es

The label "comparative" is applied to classify many linguistic phenomena or elements. In Modern Greek some of those elements are the following: *όπως/καθώς* ("as/like"), *όπως και/καθώς και* ("as (well as)"), *ως* ("as/in the role of"), *σαν (να)* ("as (if), like"), *λες και* ("as if"), *όσο ... τόσο ...* ("as ... as ..."), *πιο ... παρά/από* ("more than"), *σε σύγκριση/σχέση με + acc.* ("in comparison with"), and so on.

Unlike other labels (Time, Cause, Condition, Purpose, Manner), the term "Comparison" does not refer to a specific semantic role or function, but rather to a cognitive domain that can appear incorporated in many different linguistic phenomena. In fact many of the so-called "comparative" markers are used to express other functions like Manner, Quality (see Dik 1997:231) or (counterfactive) Condition, as in the following examples of the particle *σαν (να)* (HNC = Hellenic National Corpus):

(1) ο Σεζάν ήθελε να ζωγραφίσει **σαν** τον Ντελακρουά («Cezanne wanted to paint like Delacroix», ΤΟ ΒΗΜΑ: B13426C091) ("in the same way as" ⇒ Manner)

(2) η βιταμίνη Η [...] χρησιμεύει **σαν** μεταφορέας διοξειδίου του άνθρακα. («vitamin H [...] works as a transporter of carbon dioxide», HNC 241725) ("as" ⇒ Quality)

(3) Θα ανησυχούν για τον τραυματισμό του κάθε παίκτη **σαν να είναι** δικός τους συγγενής ή φίλος («They will worry about the injuries of every single player as if they were their relatives or friends», HNC 1327974) ("as if" ⇒ Counterfactual condition)

Apart from these semantic roles or functions, different notions of comparison can appear encapsulated in verbs, as in the following examples:

(4) Ούτως ή άλλως, τα Χριστούγεννα **υστερούν** έναντι του Πάσχα σε εορταστικό οίστρο. («Christmas are inferior to Easter in enthusiasm», HNC 905724)

(5) οι μικρές εταιρείες **ξεπέρασαν** τις μεγάλες σε αποδόσεις. («Small companies surpass the biggest in efficiency», HNC 288090)

The purpose of this paper is to give a thorough view of the label "Comparison" in Modern Greek and to specify how this semantic domain can be applied to different linguistic structures: (i) semantic functions as for examples Manner (*σαν, όπως* "as/like/in the same way as"), Quality (*ως, σαν* "as/in the role of"), Expansive Focus (*όπως και, καθώς και* "apart from A B too"); (ii) coordinating (*όπως και, καθώς και, τόσο ... όσο ...* "both A and B") or subordinating structures (*όπως* "in the same way as"); (iii) verbal predicates (*ξεπερνάω* "to surpass", *υστερώ* "to be inferior").

References

- Babiniotis, G. *et alii* (1998-2001): *Γραμματική της νεας Ελληνικής. Δομολειτουργικής-επικοινωνιακής*, 4 vols, Αθήνα.
- Dik, S.C. (1997): *Theory of functional grammar. Part I: The structure of the clause*, Berlin/Nueva York.
- Holton, D. & Mackridge, P. & Philippaki-Warbuton, I. (2012²), *Greek: a comprehensive grammar of the modern language*, London.
- Mackridge, P. (1985), *The Modern Greek Language*, Oxford.
- Revuelta Puigdollers, A. R. (2007): "Oraciones Comparativas en griego moderno". In *Cultura*

The influence of the contextual factor in the New Testament adjectives

Dámaris Romero
Universidad de Córdoba
ca2rogod@uco.es

It is a scholarly consensus that every word has a lexical or basic meaning, even the adjective, which needs the substantive to have a complete sense. However, it is possible to find different senses of one word depending on the context they are used in. These new senses can be explained by the action of the contextual factors, which can be defined as “the new elements that appear in a certain context and affect a word’s basic or obvious sense, leading it to take on a new translation” (Muñoz, 2012).

The contextual factors, from the sight of *Greek-Spanish Lexicon of New Testament* (DGENT), can be of different types: morphological, syntactic, semantic, stylistic or extratextual. Most of them have influence on the adjective, especially the morphological one, because of the close relation between adjective and substantive. This paper aims to describe and exemplify the more usual contextual factors that affect to the adjective in the New Testament *corpus*, according to this Dictionary.

Bibliography

- LOUW, J.P., “How do words mean– if they do?”, *FN IV* (1991), 125-142.
- MATEOS, J. – PELÁEZ, J. – GASCO, *Diccionario Griego-Español del Nuevo Testamento. Análisis semántico de los vocablos (DGENT)*. Fasc. 1 (Ἀρῶν– αἱματεκχυσία); Fasc. 2 (αἱμορρέω– ἄνθρωπος); Fasc. 3 ἀντίστημι– ἀπώλεια; Fasc. 4 (Ἄρ ἄψυχος) Córdoba 2000, 2002, 2007 y 2010.
- MUÑOZ GALLARTE, I., “El factor contextual en el Nuevo Testamento, según el DGENT”, *Fortunatae* 21 (in press).
- PELÁEZ, J., *Metodología del Diccionario Griego-Español del Nuevo Testamento*, Córdoba 1996.
- , “Factor contextual y cambio de significado de las palabras en el Diccionario Griego-Español del Nuevo Testamento” in Nomdedeu, A. - Forgas, E. - Bargalló, M. (eds.), *Avances de lexicografía hispánica* (Tarragona 2012), 81-90.
- , “El factor contextual como elemento determinante de la producción de significado en los lexemas”, *La Biblia en el arte y en la literatura* vol. 1 (Pamplona 1999), 411-418.
- ROMERO GONZÁLEZ, D., *El adjetivo en el Nuevo Testamento. Clasificación semántica*, Córdoba 2010.
- , “El factor contextual como elemento determinante de la producción de significado en los lexemas”, *La Biblia en el arte y en la literatura* vol. 1 (Pamplona 1999), 411-418.
- ROMERO GONZÁLEZ, D., *El adjetivo en el Nuevo Testamento. Clasificación semántica*, Córdoba 2010.

Linguistic evidence of epichoric dialect in Greek metrical inscriptions prior to 4 BC

Paloma Guijarro Ruano
Universidad Complutense de Madrid
paloma.guijarro@hotmail.com

In recent years Greek epigrams have been studied from various theoretical approaches. Particular attention has been paid to the interaction between literary and inscriptional epigrams, its development as a minor literary genre or its performance in historical contexts. However, apart from literary echoes in this kind of texts, the linguistic analysis of Archaic and Classical inscriptions has attracted the scholars' interest to a lesser degree.

The aim of this work is to analyze how linguistic features are displayed in Greek metrical inscriptions, especially when metrical context is equivalent for different forms. As known, before becoming a well-established genre in the Hellenistic period, neither a standard language nor a definite dialect was directly associated to this literary form. Different hypothesis have tried to explain how the combination is made and, at the same time, which is the linguistic variety employed on the basis of their composition. I will focus on the dialectal Peloponnesian epigrams written prior to 4th c. BC, before the Attic-Ionic Koine influence encroached upon the epichoric dialects. In my opinion, due to the linguistic discrepancy between dialectal features and those of ionic-epic tradition, these poetic texts reflect that local features are not avoided. Indeed, the choice and the combination of Homeric and epichoric dialects have several implications for the aesthetics of the composition, the reading and the performance of epigrams.

BIBLIOGRAPHY

- Alonso Déniz, A. - Nieto Izquierdo, E. (2009): "Dialecto local y dialecto épico en las inscripciones métricas de la Argólida", *Minerva* 22: 83-105.
- Del Barrio Vega, M. L. (1992): *Epigramas funerarios griegos*, Madrid.
- Baumbach, M. - Petrovic, A. - Petrovic, I. (2010): *Archaic and Classical Greek epigram*, Cambridge, Nueva York.
- Day, J. (2010): *Archaic Greek Epigram and Dedication*, Cambridge.
- Hansen, P.A. (1983-1989): *.Carmina Epigraphica Graeca saeculorum I-II*, Berlín.
- Kock, B. (1910): *De epigrammatum graecorum dialectis*, Gotinga.
- Mickey, K. (1981): "Dialect consciousness and Literary Language", en *TPhs* 35: 35-66.
- Threatte, L. (1977): "Unmetrical Spellings in Attic Inscriptions", *CIAnt* 10: 188-192
- Thumb, A. – Kieckers, E. (1932-1959): *Handbuch der griechischen Dialekte*, Heidelberg.

Η χρήση των σωμάτων κειμένων στη λεξικογραφική περιγραφή των υπολεξικών μονάδων

Παρασκευή Σαββίδου

Ε.Κ.Π.Α.

psavidou@yahoo.gr

Η βιβλιογραφία για τη χρήση των ηλεκτρονικών σωμάτων κειμένων (ΗΣΚ) στη λεξικογραφία επισημαίνει ότι η μελέτη της γλώσσας σε αυθεντικά γλωσσικά περιβάλλοντα συμβάλλει σημαντικά στο να μειωθεί η απόκλιση ανάμεσα στην πραγματική γλωσσική χρήση και στη λεξικογραφική της περιγραφή. Ωστόσο, οι περισσότερες έρευνες εστιάζουν κυρίως στον τρόπο περιγραφής των λεξικών μονάδων (μονολεκτικών και πολυλεκτικών), ενώ ελάχιστη έμφαση έχει δοθεί στις υπολεξικές μονάδες (λ.χ. προσφύματα, συμφύματα, μορφήματα ως α' ή β' συνθετικά). Ο τρόπος με τον οποίο καταγράφονται λεξικογραφικά τα συστατικά των λέξεων είναι ιδιαίτερα σημαντικός, διότι οι πληροφορίες που δίνονται για μια υπολεξική μονάδα χρησιμεύουν για την περιγραφή όλων των μαρτυρημένων λέξεων που σχηματίζονται με αυτή και επιπλέον αφορούν, εκτός από το πραγματωμένο, και το δυνάμει λεξιλόγιο.

Στην παρούσα έρευνα γίνεται προσπάθεια να προσδιοριστούν οι αρχές με τις οποίες μπορούν να αξιοποιηθούν τα ΗΣΚ στην ακριβέστερη λεξικογραφική περιγραφή των μορφημάτων και ειδικότερα των προσφυμάτων/συμφυμάτων και των συνθετικών μερών στα Ελληνικά. Ειδικότερα, μελετάται στο σύνολο των δεδομένων του Σώματος Ελληνικών Κειμένων (ΣΕΚ, περίπου 30 εκατ. λέξεις) επιλεγμένος αριθμός μορφημάτων από όλες τις ανωτέρω κατηγορίες (προθήματα, επιθήματα κ.λπ.). Εξετάζονται όλες οι πλευρές της συμπεριφοράς τους (σημασιολογική συνεισφορά, συνδυαστικότητα, συχνότητα, παραγωγικότητα, επίπεδο ύφους κ.ά.). Τα ευρήματα αντιπαραβάλλονται με τις αντίστοιχες πληροφορίες των σύγχρονων λεξικών της Νέας Ελληνικής. Από τη σύγκριση αυτή, εντοπίζονται τα σημεία στα οποία οι υπάρχουσες περιγραφές διαφέρουν από τα ευρήματα της παρούσας μελέτης και παρατίθενται συγκεκριμένα παραδείγματα λεξικογραφικών άρθρων, όπως αυτά θα συντάσσονταν μετά την αξιοποίηση της μελέτης των μορφημάτων με τη χρήση ΗΣΚ.

Σκιαγραφούνται, έτσι, οι τρόποι με τους οποίους συγκεκριμένες μέθοδοι της ανάλυσης με τη χρήση ΗΣΚ μπορούν να αξιοποιηθούν στη σύνταξη ενός λεξικού τόσο σε επίπεδο μακροδομής (κατάρτιση λημματολογίου) όσο και σε επίπεδο μικροδομής (πληροφορίες λεξικογραφικού άρθρου). Οι προτεινόμενες μεθοδολογικές αρχές αφορούν στη λεξικογραφική περιγραφή τόσο των υπολεξικών μονάδων όσο και των κατασκευασμένων λέξεων. Η μελέτη καταδεικνύει ότι η πραγματοποίηση ερευνών που εξειδικεύουν τη χρήση σύγχρονων μεθόδων ανάλυσης στις υπολεξικές μονάδες μπορεί να τροφοδοτήσει με χρήσιμα δεδομένα τη λεξικογραφική πρακτική, καθώς ο ιδιαίτερος χαρακτήρας αυτών των στοιχείων καθιστά απαραίτητη την ειδική αντιμετώπισή τους.

Η αφηγηματικότητα στα γραπτά μαθητών του Δημοτικού Σχολείου

Αγγελική Σακελλαρίου & Μαρκέλλα Σταμούλη

Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

asakellariou@uowm.gr

Στην ανακοίνωση αυτή παρουσιάζονται τα συμπεράσματα έρευνας σε αφηγηματικά γραπτά μαθητών του Δημοτικού σχολείου. Εξετάζονται πρώτα οι παράγοντες που καθιστούν ένα κείμενο αφηγηματικό: ο τόπος, ο χρόνος, τα πρόσωπα, η εξέλιξη της δράσης, αλλά και δευτερεύοντα στοιχεία της αφήγησης όπως η αξιολόγηση. Από καθαρά γλωσσική άποψη εξετάζονται οι ρηματικοί χρόνοι που χρησιμοποιούνται, προκειμένου να αποδοθούν η δράση και το πλαίσιο στο οποίο αυτή εγγράφεται, καθώς και η ύπαρξη χρονικών και αιτιολογικών εκφράσεων, στοιχείων καθοριστικών για τα κείμενα αυτού του είδους. Επίσης ενδιαφέρει γενικότερα η συνοχή των μαθητικών κειμένων με έμφαση στη στίξη.

Τα στοιχεία αυτά ερευνώνται στα γραπτά μαθητών διαφορετικών τάξεων, προκειμένου να διαπιστωθούν οι διαφορές που προκύπτουν και να εξαχθούν συμπεράσματα σχετικά με τις βελτιώσεις ή/ και τις υπερδιορθώσεις που τυχόν παρουσιάζονται από τάξη σε τάξη.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Αρχάκης Α. 2010. *Γλωσσική διδασκαλία και σύσταση των κειμένων*. Εκδόσεις Πατάκη.
- Γεωργακοπούλου Α. & Δ. Γούτσος. 1999. *Κείμενο και επικοινωνία*. Εκδόσεις Ελληνικά γράμματα.
- Ματσαγγούρας Η. Γ. 2001. *Κειμενοκεντρική προσέγγιση του γραπτού λόγου. Ή αφού σκέπτονται γιατί δεν γράφουν;* Εκδόσεις Γρηγόρης.
- Fayol M. 1981. *L' organization du récit écrit chez l' enfant. Son évolution de 6 à 10 ans*. Thèse de Doctorat d' État, Université Bordeaux II, France.

Paolacci V. & M. Favart. 2010. Traitement des marques de cohésion par les jeunes scripteurs : l'utilisation de la ponctuation et des connecteurs à l'entrée en sixième. Approche linguistique, cognitive et didactique. *Langages* 177: 117-131.

Η "γλώσσα των νέων" ως υφολογικός πόρος όλων των ηλικιών στον τηλεοπτικό λόγο: Το παράδειγμα των ελληνικών σειρών¹

Θεοδώρα Σαλτίδου, Αναστασία Στάμου & Τριαντάφυλλος Κωτόπουλος
Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
roulasalt@windowslive.com

Ο λόγος των ΜΜΕ τείνει στις μέρες μας να γίνει ετερογλωσσικός (Androutsopoulos 2010), με αποτέλεσμα να αξιοποιούνται όλο και περισσότερο οι γεωγραφικές και κοινωνικές ποικιλίες στα κείμενα της μαζικής κουλτούρας. Μία από τις ποικιλίες αυτές που παρουσιάζουν αυξημένη χρήση στον τηλεοπτικό λόγο είναι η λεγόμενη «γλώσσα των νέων» (Stamou κ.ά. 2012), ακόμη και από χαρακτήρες που δεν ανήκουν στην ηλικιακή ομάδα των νέων, από χαρακτήρες δηλαδή που είναι μικρότεροι από τους εφήβους ή που υπερβαίνουν την ηλικία των 30 ετών.

Με αφετηρία τη διαπίστωση αυτή, σκοπός της έρευνάς μας ήταν η ανάλυση ορισμένων τηλεοπτικών σειρών της τελευταίας δεκαετίας, στις οποίες εντοπίζεται η χρήση της «γλώσσας των νέων» από παιδιά δημοτικού και εφήβους (π.χ. *Ευτυχισμένοι Μαζί*, *Παιδική χαρά*), νέους ηλικίας 25-35 ετών (π.χ. *Singles 2*, *Big Bang*), αλλά και ηλικιωμένους (60+) (π.χ. *Παρά Πέντε*), προκειμένου να εξετάσουμε τον τρόπο με τον οποίο η «γλώσσα των νέων» λειτουργεί ως «υφολογικός πόρος» (stylistic resource: Coupland 2007) από τον οποίο αντλούν στοιχεία για την επικοινωνία τους όλες οι ηλικιακές ομάδες.

Από την ανάλυση προκύπτει πως η «γλώσσα των νέων» και η νεανική ταυτότητα που κατασκευάζεται, κατά την τηλεοπτική απεικόνιση των χαρακτήρων που υποδύονται εφήβους και νέους, τείνει να αντλεί από τον στερεοτυπικό «λόγο της εφηβείας» (adolescence discourse: π.χ. Bucholz 2002), που αντιμετωπίζει τους νέους ως ατελείς ενήλικες. Αντίθετα, η τηλεοπτική αναπαράσταση των χαρακτήρων των άλλων ηλικιών που επιδίδονται σε γλωσσικά «περάσματα» (crossing: Rampton 1995) στη «γλώσσα των νέων», αν και πάλι στερεοτυπική, τείνει να είναι πιο θετική. Συμπερασματικά, η τηλεόραση φαίνεται να κατασκευάζει διαφορετικές εκδοχές της νεανικής ταυτότητας για όσους είναι και για «όσους θέλουν να νιώθουν νέοι» (Brookes 2003), αντλώντας, ωστόσο, από κυρίαρχους λόγους περί νεότητας.

Βιβλιογραφία

- Androutsopoulos, J. 2010. The study of language and space in media discourse. In P. Auer & J.E. Schmidt (eds.), *Language and Space: An International Handbook of Linguistic Variation*. Volume I: Theory and Methods. Berlin, New York: de Gruyter, 740-758.
- Brookes, K., 2003. Nothing sells like teen spirit: the commodification of youth culture. In: K. Mallan and S. Pearce (eds.), *Youth Cultures: Texts, Images and Identities*. Westport, CT: Praeger, 1-16.
- Bucholz, M., 2002. Youth and cultural practice. *Annual Review of Anthropology*, 31, 525-552.
- Coupland, N., 2007. *Style: Language Variation and Identity*. Cambridge: Cambridge University Press.

¹ Η παρούσα εργασία υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Rampton, B., 1995. *Crossing: Language and Ethnicity among Adolescents*. London: Longman.
Stamou A.G., Agraftoti, A., & Dinas, K.D., 2012. Representations of youth (language) in Greek TV commercials. *Journal of Youth Studies*, 15(7): 909-928.

Investigating formal consonant clusters in Greek child language: evidence from non-word repetition

Eirini Sanoudaki
Bangor University
e.sanoudaki@bangor.ac.uk

Greek contains a number of consonant clusters whose use is reserved primarily for formal registers (Holton *et al.*, 2012). Such clusters (voiceless stops *pt/kt* and voiceless fricatives *fθ/xθ*) are of Katharevousa origin and co-exist with similar, non-formal clusters of Demotic origin (fricative-stop *ft, xt*). Although it is generally believed that the non-formal clusters are historically the result of manner dissimilation, there is disagreement as to whether the alleged dissimilation rule operating on formal clusters is synchronically active or not (see e.g. Malikouti- Drachman, 1987; Pagoni, 1993; Seigneur-Froli, 2006; see also Tserdanelis, 2001). More generally, despite the existence of a considerable body of research on Greek cluster acquisition (e.g. Kappa, 2002; Sanoudaki, 2010; Syrika *et al.*, 2011; Tzakosta & Kappa, 2008, amongst many others), there is, to our knowledge, no study focussing on the acquisition of formal clusters and on the status of potential dissimilation rules in the grammar of Greek-speaking children.

In this study, we aim to shed light onto these questions by examining the production of formal, non-formal and non-native obstruent clusters in young Greek-speaking children. Fifty-eight children aged 2;03-5;00 were tested using a non-word repetition task. Statistical analysis of cluster production accuracy revealed that children performed significantly better at the non-formal cluster condition, while their performance at the formal cluster condition was better than at non-native clusters. This pattern was consistent in both word initial and word medial positions. In a subsequent error analysis, although deletion of the first consonant was the most common error type for all cluster types word initially, error patterns were found to differ significantly across cluster types and positions. For formal and non-native clusters, in particular, strategies that resulted in the production of native, non-formal clusters (such as metathesis and consonant substitution/dissimilation respectively) were commonly used.

Our findings provide evidence for limited presence of formal clusters in young children's production grammar. While formal clusters were not on a par with non-native clusters, they were not fully integrated into children's grammar either. Dissimilation of formal clusters was found to be active, as revealed by children's error patterns. We argue that these results, in conjunction with the results for non-native clusters indicate that dissimilation in this age-group may be part of a general repair strategy of conforming to familiar melodic structures. The present study provides new data on the production of formal consonant clusters in child Greek, while the proposed analysis offers new insights into the developing phonological grammar.

Selected references

- Pagoni, S. (1993) Modern Greek phonological variation: a government phonology approach. Ph.D. diss., University College London.
Sanoudaki, E. (2010) Towards a typology of word initial consonant clusters: evidence from the acquisition of Greek, *Journal of Greek Linguistics* 10, 1-41.

- Tserdanelis, G. (2001) A perceptual account for manner dissimilation in Greek. *Ohio State University Working Papers in Linguistics* 56.
- Tzakosta, M. & I. Kappa. (2008) Syllable types in child Greek: a developmental account. In Gavarró, A., & M. Freitas (eds). *Language Acquisition and Development*. Cambridge: Cambridge Scholars Press. 467-471.

The effect of strategy based instruction on teenage students' strategy use

Anna Sarafianou
Democritus University of Thrace
annasar@otenet.gr

Much of the research in the field of language learning strategies (LLS) is underpinned by the belief that these strategies are teachable and that learners can benefit from strategy based instruction (SBI) so that they can manage their learning more effectively (Cohen & Macaro 2007, Psaltou 2010, Oxford 2011). The aim of the present is twofold: first of all, to assess the effectiveness of an intervention program based on the application of explicit and integrated strategy instruction. Secondly, to investigate the influence of three learner variables, gender, proficiency level and motivation, on students' strategy use. The sample consisted of 193 second-year Lykeio students, who attended English as a foreign language at school and were all taught the same B2 level coursebook. The experimental group (n=97) followed a specially designed program based on explicit strategy instruction, which was integrated in the foreign language curriculum and involved the development of the four language skills. The control group (n=96), on the other hand, followed the typical English language program. Strategy use in both groups was evaluated with the use of the adapted Greek version of Oxford's Strategy Inventory for Language Learning (SILL) (Gavriilidou & Mitits, under publication). This questionnaire is based on Oxford's six-factor strategy system (1990) including memory, cognitive, compensation, metacognitive, affective and social strategies. The questionnaire was distributed to both groups before and immediately after the completion of the intervention program. Results of a Repeated Measures ANOVA indicated that before the intervention program the independent variables of gender, proficiency level and motivation showed significant association with the students' overall strategy use. This significant relationship remained after the completion of the program. The findings also indicated that after the strategy training the students of the experimental group showed a statistically significant improvement in strategy use as a whole as well as in all strategy groups, with the exception of the compensation strategies.

Bibliography

- Cohen, A. & Macaro, E. (2007). *Language Learner Strategies*. Oxford: OUP.
- Oxford, R. L. (1990). *Language Learning Strategies*. New York: Newbury House.
- Oxford, R. L. (2011). *Teaching and Researching Language Learning Strategies*. Harlow: Pearson Education.
- Psaltou-Joyce, A. (2010). *Language Learning Strategies in the Foreign Language Classroom*. Thessaloniki: University Studio Press.

Explicitation as semantic-pragmatic disambiguation. A corpus-based systemic study of translation strategies

Ioannis E. Saridakis & Georgia Kostopoulou
University of Athens & Ionian University
iesaridakis@gmail.com

Explicitation is considered a stratagem in translation practice (cf. Baker 1996: 180-1), seen generally as the tendency to analyse the referents of a text, e.g. through explanation, time-specification and explication of the semantic and pragmatic load of the source text (ST). The aim is to eliminate or at least mitigate semantic implicitation, at least when the translator does not interpret such a phenomenon as a semiotically targeted technique of the ST. To empirically test this hypothesis, we have conducted a contrastive analysis of a pair of pragmatic parallel texts, i.e. the source text of A. Cassese's *International Law* (2005) and its Greek translation (2012). In sum, the textual pair accounts for ca. 600,000 words and can be considered representative of the specialised academic sub-genre generally delineated as *public international law*. The textbook of our study is typically *pragmatic* (s. Batsalia & Sella 2010: 69,77) and, as such, aims primarily at semantic transparency and clarity of definitions/expositives. In this sense, it is an expectation that "the process of interpretation [...] on the ST *might lead to a target language text which is more redundant than the source language text*" (Blum-Kulka 1986: 19, our emphasis). Furthermore, based on what is known about legal language, it can be directly hypothesised that such an explicitation hypothesis boils down to the translator's desire to bridge the cognitive gap arising out of the legal systems in contrast (cf. Biel 2010: 9). Pertinent in this scenario is the lack of universal cognitive structures, which are otherwise found in other specialised text genres. Explicitation phrasemes ("tokens") were thus schematised and the parallel texts were annotated in GATE, using a semantic-pragmatic schema, which aims to:

- distinguish the underlying postulates of such a strategy, between semantic *incommensurability* (i.e. lack of linguistic sign equivalence) and pragmatic gaps (i.e. disproportionate relation of international law terms and phrasemes with legal pragmatics, vis-a-vis the legal systems in contrast); and further to
- classify marked shifts of explicitness based on their obligatoriness; such a measure taking also into consideration (a) extensive contrastive analysis of comparable original TL texts; (b) the editor's detailed remarks in terms of textual explicitness; and (c) inter-annotator agreement.

The proposed paper will exemplify findings from applying the above classification schema and, further, suggest that, hermeneutically, the translation-inherent strategy of explicitation (Blum-Kulka 1986: 21) reflects the critical, dialectic stance of the translator, vis-a-vis the ST, his author and the textual referents (Saridakis 2012).

References

- Baker, M. 1996. Corpus-based Translation Studies. The Challenges that Lie Ahead. In: Somers, H. (ed). *Terminology, LSP and Translation. Studies in Language Engineering in Honour of Juan C. Sager*. Amsterdam: John Benjamins, 175-186.
- Batsalia, F., Sella, E. 2010. *A Linguistic Approach to Translation Theory and Didactics*. Athens: Papazissis (in Greek).
- Biel, L. 2010. Corpus-Based Studies of Legal Language for Translation Purposes: Methodological and Practical Potential. In: Heine, C., Engberg, J. (eds). *Reconceptualizing LSP. Online proceedings of the XVII European LSP Symposium 2009*. Aarhus.
- Blum-Kulka, S. 1986. Shifts of Cohesion and Coherence in Translation. In: House, J., Blum-Kulka, S. (eds). *Interlingual and Intercultural Communication. Discourse and Cognition in Translation and Second Language Acquisition Studies*. Tübingen: Gunter Narr, 17-35.
- Saridakis, I.E. 2012. Translator's Post-face. In: Cassese, A. *International Law*. Athens: Gutenberg, xiii-xxxv (in Greek).

The orthography and phonology of the Thessalian digraphs <EI> and <OY>

M.J.C. Scarborough
University of Cambridge
mjcs2@cam.ac.uk

In all attested stages of the Ancient Thessalian dialect, there are written five qualitative grades of long vowels originating from inherited **ā*, **ē*, **ī*, **ō*, **ū*. In early epichoric inscriptions the quality of secondary /*ē*/ and /*ō*/ arising from isovocalic contractions or compensatory lengthening are orthographically indistinguishable from their primary inherited counterparts, as phonologically distinct /*ě*/, /*ē*/ and /*ō*/, and /*ō*/ from primary and secondary sources are both written with the individual graphemes <E> and <O> respectively (cf. Jeffrey 1990:96ff.). With the introduction of the Attic-Ionic alphabet, the long vowels /*ē*/ and /*ō*/ in certain regions of Thessaly are written as with the digraphs <EI> and <OY>, corresponding to the Attic graphemes used to write close-mid /*e*:/ and /*o*:/, phonologically distinct from open-mid /*ɛ*:/ and /*ɔ*:/ written with the separate graphemes <H> and <Ω>. The conventional interpretation of these digraph spellings to the exclusion of <H> and <Ω> is that by the time of the introduction of the Attic alphabet, /*ē*/ and /*ō*/ have merged and narrowed to [e:] and [o:] (Bartoněk 1966, Morpurgo-Davies 1965:242ff., Blümel 1982:43, García-Ramón 1987:115ff., Colvin 2007:41f.). The assumption of this narrowing depends upon the interpretation of the values of the Attic orthography transposed upon the Thessalian system. This interpretation results in a system where long vowels are unevenly distributed in phonological space. Taking into account recent studies of Thessalian dialectology (García-Ramón 1987 & 2007, Helly 2007, Méndez Dosuna 2007), I will re-examine in my paper the evidence for the Thessalian narrowing of long-vowels on orthographic, phonological, and phonetic levels in order to explain the orthography of <EI> and <OY> for mid-long vowels in Thessalian. Further comparison will also be drawn to the vocalic systems of Boeotian (cf. Bartoněk 1962) and Lesbian, so the vowel systems of the Aeolic dialects may be better understood in a comparative light.

References

- Bartoněk, A. 1962. "The Boeotian and Thessalian Narrowings of Long Vowels: A Comparative Study" *Sborník Prací Filosofické Fakulty Brněnské University A: Řada Jazykovědná* 10 : 167–179
- Bartoněk, A. 1966. *The Development of the Long-Vowel System in Ancient Greek Dialects*. Prague: Státní Pedagogické Nakladatelství.
- Blümel, W. 1982. *Die aiolischen Dialekte: Phonologie und Morphologie der inschriftlichen Texte aus generativer Sicht*. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht.
- Colvin, S. 2007. *A Historical Greek Reader: Mycenaean to the Koiné*. Oxford: Oxford University Press.
- García-Ramón, J.L. 1987. "Geografía intradialectal Tesalia: la fonética" *Verbum* 10 : 101–54.
- García-Ramón, J.L. 2007. "Neues zur Problematik des thessalischen Dialekts" in I. Hajnal (ed.) 91–111
- Hajnal, I. (ed.). 2007. *Die altgriechischen Dialekte: Wesen und Werden - Akten des Kolloquiums Freie Universität Berlin 19.–22. September 2001*. Innsbruck: Institut für Sprachen und Literaturen der Universität Innsbruck.
- Helly, B. 2007. "Le dialecte thessalien, un autre modèle de développement" in I. Hajnal (ed.) 177–222
- Jeffrey, L.H. 1990. *The Local Scripts of Archaic Greece: 2nd ed.* Oxford: Oxford University Press.
- Méndez Dosuna, Julián. 2007. "Ex Praesente Lux" in I. Hajnal (ed.) 355–83
- Morpurgo-Davies, A. 1965. "A Note on Thessalian" *Glotta* 43 : 235–251.

Σκιαγράφηση προσώπου μέσα από θεατρικό κείμενο βάσει των γλωσσικών επιλογών

Δήμητρα Σερακιώτη

Ε.Κ.Π.Α.

dimser21@hotmail.com

Σκοπός του άρθρου είναι να παρουσιάσει το πώς οι λεξικογραμματικές επιλογές μπορούν να οδηγήσουν στην ανάλυση χαρακτήρα μέσα από συγκεκριμένο θεατρικό κείμενο. Το έργο που επιλέχθηκε είναι η «Στέλλα Βιολάντη» του Γρηγόριου Ξενόπουλου, ένα κείμενο με ισχυρούς και αντικρουόμενους χαρακτήρες, των οποίων η συμπεριφορά προκύπτει από πολιτισμικά και κανονιστικά πρότυπα της εποχής στην οποία εντάσσονται. Συγκεκριμένα, για τη σκιαγράφηση του προσώπου γίνεται διάκριση σε α) άμεσες πηγές (το πώς εκφράζεται ο χαρακτήρας του ήρωα μέσα από τις γλωσσικές επιλογές που κάνει ο ίδιος) και β) έμμεσες πηγές (το πώς οι υπόλοιποι ήρωες, καθώς και ο αφηγητής, δομούν, πάλι μέσω της γλώσσας, την ταυτότητά του).

Τα συμπεράσματα από την έρευνα έδειξαν ότι οι λεξικογραμματικές επιλογές παίζουν πρωτεύοντα ρόλο στην εξέταση και ερμηνεία των ταυτοτήτων, λαμβάνοντας υπόψη τις περιστάσεις και τους συνομιλητές (Fish 1973, Stubbs 2005). Επίσης, αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι η μεταστροφή του χαρακτήρα συνοδεύεται και από ανάλογη αλλαγή στο ύφος και τις γλωσσικές δομές.

Βιβλιογραφία

- Fish, S. E. 1973. What is stylistics and why are they saying such terrible things about it?, in J. J. Weber (ed.) *The Stylistics Reader*, 94-116. London: Arnold . (Originally published 1973)
- Stubbs, M. 2005. *Conrad in the computer: examples of quantitative stylistic methods in Language and Literature*, 14(1), 5-24.

Σύντομες επαγγελματικές συνδιαλλαγές

Μαρία Σηφιανού & Αγγελική Τζάννε

Ε.Κ.Π.Α.

msifian@enl.uoa.gr

Έχει υποστηριχτεί ότι στην εποχή της παγκοσμιοποίησης, οι γλωσσικές μας πρακτικές επηρεάζονται από τις αντίστοιχες αμερικανικές. Μια απόδειξη αυτού αποτελούν οι γλωσσικές επιλογές σε επαγγελματικές συνδιαλλαγές όπου οι πρακτικές των μεγάλων πολυεθνικών όχι μόνο μεταφέρονται στις ίδιες τις εταιρίες όταν εγκαθίστανται σε άλλες τοπικές κοινωνίες αλλά επηρεάζουν γενικότερα το γλωσσικό κώδικα που χρησιμοποιείται σε επαγγελματικές συνδιαλλαγές στον τόπο εγκατάστασης. Ο διεθνής ανταγωνισμός των επιχειρήσεων αλλά και το γεγονός ότι η παροχή υπηρεσιών έχει υποκαταστήσει την παραγωγή αγαθών στις σύγχρονες κοινωνίες ωθούν τις εταιρίες να δίνουν βαρύτητα στο γλωσσικό κώδικα που χρησιμοποιείται από τους υπαλλήλους προς το κοινό τους εφόσον αυτό συμβάλλει στην αξιολόγηση της ποιότητας της παρεχόμενης υπηρεσίας (βλ. π.χ., Cameron 2003). Όπως αναφέρει η Cameron (2003: 33), ένα εστιατόριο Μακντόναλντς στην Ουγγαρία θα χρησιμοποιεί την Ουγγρική με τους πελάτες του αλλά η χρήση αυτή θα ακολουθεί τις γλωσσικές πρακτικές που ακολουθούνται στην έδρα της εταιρίας στο Σικάγο. Σε πολλές περιπτώσεις οι εργαζόμενοι/ες αναγκάζονται να ακολουθούν πολύ συγκεκριμένα γραπτά σενάρια, όπως για παράδειγμα στην τηλεφωνική εξυπηρέτηση πελατών του ΟΤΕ (βλ. π.χ., Cheepen 2000, Sifianou & Tzanne 2010). Με τον τρόπο αυτό προωθούνται όχι μόνο οι γλωσσικές πρακτικές αλλά και η ιδεολογία των μεγάλων πολυεθνικών εταιριών.

Επιπλέον των παραπάνω που σχετίζονται άμεσα με το λόγο των επαγγελματικών συνδιαλλαγών, έχει επίσης υποστηριχτεί (βλ. π.χ., Fairclough 1995, Lakoff 2005) ότι στην

Αγγλία και την Αμερική επικρατεί η τάση για «συνομιλικοποίηση» του δημόσιου λόγου και η χρήση μη τυπικής / ανεπίσημης γλώσσας ακόμη και οικείων όρων προσφώνησης και μεταξύ μη οικείων.

Στην παρουσίαση αυτή θα προσπαθήσουμε να διερευνήσουμε εάν και σε πιο βαθμό τα προαναφερθέντα ισχύουν σε σύντομες επαγγελματικές συνδιαλλαγές στην Ελλάδα και ειδικότερα στην Αθήνα. Θα επικεντρωθούμε στη χρήση της τυπικής / επίσημης ή μη τυπικής / ανεπίσημης γλώσσας, όπως η χρήση ενικού / πληθυντικού προς μεμονωμένα άτομα και η χρήση όρων προσφώνησης. Η μελέτη στηρίζεται σε συλλογή μαγνητοσκοπημένων συνδιαλλαγών από πολυεθνικές και τοπικές επιχειρήσεις.

Βιβλιογραφία

- Cameron, Deborah 2003. Globalizing 'communication'. Στο J. Aitchison & D. M. Lewis (επιμ.), *New Media Language*, 27-35. London/New York: Routledge.
- Cheepen, Christine 2000. Small talk in service dialogues: the conversational aspects of transactional telephone talk. Στο J. Coupland (επιμ.), *Small Talk*, 288-311. Harlow/Essex: Longman/Pearson.
- Fairclough, Norman 1995. *Media Discourse*. London: Edward Arnold.
- Lakoff, Robin 2005. Civility and its discontents: Or, getting in your face. Στο R. T. Lakoff & S. Ide (επιμ.), *Broadening the Horizon of Linguistic Politeness*, 23-43. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.
- Sifianou, Maria & Tzanne, Angeliki 2010. Conceptualizations of politeness and impoliteness in Greek. *Intercultural Pragmatics* 7/4: 661-687.

Γλώσσα και εγγράμματες ταυτότητες σε δίγλωσσους εφήβους στην Κύπρο

Ελένη Σιαηλή & Έλενα Ιωαννίδου
Πανεπιστήμιο Κύπρου
elenishaili@gmail.com

Η παρούσα εργασία έχει ως σκοπό πρώτον, να περιγράψει πώς οι δίγλωσσοι/πολύγλωσσοι έφηβοι που ζουν στην Κύπρο δημιουργούν χώρους (spaces) στο περιβάλλον τους και δομούν μέσα σε αυτούς την πολύγλωσση ταυτότητά τους (Rampton, 2005), και δεύτερον να εξετάσει τους τρόπους που διαπραγματεύονται τις εγγράμματες ταυτότητές τους μέσα από τις γλωσσικές ποικιλίες/γλώσσες που χρησιμοποιούν. Συγκεκριμένα, δίνεται έμφαση στους τρόπους με τους οποίους οι έφηβοι αντιλαμβάνονται και παράγουν περισσότερες από μία γλωσσικές ποικιλίες στα διάφορα περιβάλλοντα γραμματισμού τους (Baynham, 2002). Η έρευνα αυτή επικεντρώνεται σε περιβάλλοντα και πρακτικές γραμματισμού εκτός σχολείου, σε οικεία, κοινωνικά και οικογενειακά περιβάλλοντα, ψηφιακά και μη και εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο η δίγλωσση/πολύγλωσση ταυτότητα έφηβων κοριτσιών επιδρά στη δόμηση της εγγράμματης ταυτότητάς τους (Hagoood, 2002) μέσα από τα είδη των κειμένων με τα οποία έρχονται σε επαφή, τις γλωσσικές τους επιλογές και τις στάσεις και αντιλήψεις τους ως προς τις γλωσσικές ποικιλίες του περιβάλλοντός τους (Hinnenkamp, 2012).

Η μέθοδος που υιοθετήθηκε ήταν η μελέτη περίπτωσης (case study research) και στην έρευνα συμμετείχαν τέσσερις δίγλωσσες/πολύγλωσσες έφηβες. Οι μέθοδοι συλλογής των δεδομένων ήταν κυρίως οι ημιδομημένες συνεντεύξεις, η συμμετοχική παρατήρηση και οι παρατηρήσεις εθνογραφικού χαρακτήρα. Οι συμμετέχουσες συμπλήρωσαν επίσης δομημένα ημερολόγια και έφτιαξαν οπτικοακουστικά κείμενα με στόχο να σκιαγραφήσουν και να αναπαραστήσουν τους χώρους, τα πεδία, τα κείμενα και τις γλώσσες της καθημερινότητάς τους (Vasudevan, 2010). Μέσα από την ανάλυση των δεδομένων που συλλέχθηκαν, η σχέση ταυτότητας και γλώσσας αναδύεται σε όλες τις πρακτικές

γραμματισμού των εφήβων, ιδιαίτερα στον προφορικό λόγο και στα ψηφιακά περιβάλλοντα στα οποία αλληλεπιδρούν.

Βιβλιογραφία

- Baynham, M.(2002). Πρακτικές Γραμματισμού. (Μ. Αραποπούλου, Trans.) Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Hagood, M. C. (2002). Critical Literacy for Whom? *Literacy Research and Instruction* , 247-265.
- Hinnenkamp, V. (2012). Mixed Language Varieties of Migrant Adolescents and the Discourse of Hybridity. *Journal of Multilingual and Multicultural Development* , 12- 41.
- Rampton, B. (2005) *Crossing : language & ethnicity among adolescents* Manchester, UK: Northampton, MA :: St. Jerome Pub
- Vasudevan, L. (2010). Education remix: New media, literacies, and emerging digital geographies. *Digital Culture and Education*. 2(1), 62-82.

Gapping constructions in Greek and the small vs. large conjuncts debate

Ourania Sinopoulou
University of Athens
ouransin@phil.uoa.gr

The study of Gapping Constructions (GCs) in any language needs to address two basic questions concerning (i) the size of the conjuncts, and (ii) the derivation of the conjunct with the gap. With respect to the first question, there has been a debate between the small conjuncts approach and the large conjuncts approach. The present paper re-addresses this debated issue in light of the Greek data (see (1)).

- (1) O Jannis dhiavazi tin efimeridha ke i Maria ____ to periodhiko.

In particular, it is shown that Greek GCs exhibit contradicting properties with respect to the size of conjuncts and the level of coordination. On the one hand, the small-conjunct approach is supported by the wide scope negation in (2) as well as by the bound variable anaphora in (3). On the other hand, GCs in which the conjuncts are introduced by a *wh*- or a topic phrase (see (4) and (5), respectively) seem to call for a large- conjunct analysis. The same holds for the narrow scope reading of negation in (2).

- (2) Dhen tha pai o Jannis sto party ke ____ i Maria sto teatro.
Ambiguous: (a) wide scope negation: $\neg (A \wedge B)$
(b) narrow scope negation: $\neg A \wedge \neg B$
- (3) [O kathe mathitis]₁ tha dhosi 5 evro ke o sinodhos tou₁ ____ 7 (evro).
- (4) Ti diavazi i Maria ____ ke ti o Jannis?
- (5) To periodhiko to dhiavazi i Maria ke tin efimeridha ____ o Jannis.

To account for these contradicting properties, I examine the restrictions which regulate the well-formedness of GCs (in Greek): the identity requirement between the elided verb and its overt antecedent, the size of the remnants and the contrasting relation with their antecedents, the (un)grammaticality of embedding the first and/or the second conjunct, as well as the (im)possible intonational contours. Moreover, I explore whether the properties of GCs can be derived by a single syntactic mechanism (such as deletion (Coppock 2001), ellipsis (Toosarvandani 2012), copying (Repp 2009), sideward movement (Winkler 2005), ATB-movement (Johnson 2009), and multiple dominance (Kasai 2007, Citko 2012)). Contrary

to the assumptions of most analyses (but see Repp 2009), the evidence to be presented in this paper suggests that gapping is not a uniform phenomenon.

References: Citko B. 2012: 'A parallel merge solution to the Merchant/Johnson paradox'. In M. Uribe-Etxebarria & V. Valmala (eds.), *Ways of Structure Building*, Oxford: Oxford University Press, 44-65. / Coppock, E. 2001: 'Gapping: In defense of deletion'. In M. Andronis *et al.* (eds.), *Chicago Linguistic Society* 37: 133-148. University of Chicago. / Johnson, K. 2009: 'Gapping is not (VP) ellipsis'. *Linguistic Inquiry* 40: 289-328. / Kasai, H. 2007: *Multiple dominance in syntax*. PhD Thesis, Cambridge, Mass.: Harvard University. / Repp, S. 2009: *Negation in Gapping*. Oxford: Oxford University Press. / Toosarvandani, M. 2012: *Gapping is VP-ellipsis: A reply to Johnson*. Manuscript, MIT. / Winkler, S. 2005: *Ellipsis and Focus in Generative Grammar*. Berlin/New York: Mouton de Gruyter.

"Αποτέλεσμα, συνέπεια, επίπτωση, επίδραση": Εξέταση της χρήσης τους σε ηλεκτρονικά σώματα κειμένων

Ελπίδα Σκλήκα

Ε.Κ.Π.Α.

elpidasklika@yahoo.gr

Η παρούσα ανακοίνωση εξετάζει τέσσερεις λέξεις της Ελληνικής: *συνέπεια, αποτέλεσμα, επίπτωση, επίδραση* που ανήκουν στην κατηγορία των γνωστικών συνωνύμων (Cruse 1986: 270), αλλά διαφέρουν ως προς τις λεξικές συνάψεις τους σε συγκεκριμένα σημασιολογικά πεδία. Η χρήση ηλεκτρονικών σωμάτων κειμένων για την ανάλυση δεδομένων στηρίζει τη συλλογή αυθεντικού γλωσσικού υλικού (Γούτσος 2003: 259), γι' αυτό το πρόγραμμα που χρησιμοποιήθηκε είναι το Σώμα Ελληνικών Κειμένων και η ανάλυση των δεδομένων έγινε με συμφραστικούς πίνακες. Η έρευνα έγινε στα κειμενικά είδη, *Ακαδημαϊκά κείμενα* και *Δημόσιες Ομιλίες*. Ως προς τη μέθοδο εξετάστηκαν οι εμφανίσεις κάθε λήμματος σε κάθε πτώση και στους δύο αριθμούς.

Σκοπός της έρευνας είναι η εύρεση της συχνότητας των λημμάτων ανά κειμενικό είδος, ανά πτώση, ανά συνήθη σύναψη, αλλά και η σημασιολογική τους προσωδία με βάση τις σημασίες τους ανάλογα με το σημασιολογικό πεδίο και επικοινωνιακό περιβάλλον στο οποίο βρίσκονται.

Τα ευρήματα έδειξαν ότι ως προς τη συχνότητα εμφάνισης η φθίνουσα κλιμάκωση είναι: *αποτέλεσμα >συνέπεια >επίπτωση >επίδραση*. Παρατηρείται, ακόμη, διαφορά ως προς τις πτώσεις και τον αριθμό, αφού απαντούν συχνότερα σε τύπους του ενικού και στην αιτιατική. Επιπλέον, φανερώνουν μερικώς πολυσημία (Lyons 1995: 81-82), με κοινή σημασία την έννοια της έκβασης/πορίσματος, και άλλες σημασίες: *επίδοση σε κάποια εξέταση/διαγωνισμό, υπευθυνότητα, τήρηση υποχρεώσεων*. Ως προς το αξιολογικό περιεχόμενο ο βαθμός προσωδίας διαφέρει (Partington 2002) και ταξινομούνται με φθίνουσα κλίμακα βάσει της αρνητικής προσωδίας τους ως εξής: *επίπτωση >συνέπεια >αποτέλεσμα >επίδραση*. Τέλος, οι συχνότερες λεξικές και γραμματικές συνάψεις τους είναι με ρήματα, άρθρα, επίθετα και ουσιαστικά, ενώ πολλές δομές τους απαντούν σε υψηλό ποσοστό λειτουργώντας ως *στερεότυπες εκφράσεις, κειμενικοί δείκτες ή ουσιαστικά-κελύφη*.

Η παρούσα έρευνα θα μπορούσε να συμβάλλει στη διδασκαλία των γλωσσικών συμβάσεων και γραμματικο-συντακτικών δομών αυτών των εννοιών, αλλά και στην επέκταση ερευνών σε άλλα κειμενικά είδη τόσο προφορικού όσο και γραπτού λόγου.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Γούτσος, Δ. (2003). Η χρήση των ηλεκτρονικών σωμάτων κειμένων στη διδασκαλία λόγου. *Πρακτικά 1^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου για τη Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας*, Αθήνα 25-26 Σεπτεμβρίου 2000, 259-267.
- Cruse, D. (1986). *Lexical Semantics*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Lyons, J. (1995). *Linguistic Semantics: An introduction*. Cambridge: Cambridge University Press. Ελλην. Μετάφραση: Γ. Ανδρουλάκης, Επιμ. Μτφρ: Γ. Καρανάσιος (1999), *Γλωσσολογική Σημασιολογία*. Αθήνα: Πατάκης.
- Partington, A. (1998). *Patterns and Meanings, Using Corpora for English Language Research and Teaching*, Amsterdam: Benjamins.

Journal writing and identity texts by Roma students in Greece: issues in identity, literacy and language diversity

Eleni Skourtou, Manos Deligiannakis & Polyxeni Lambrou
University of the Aegean
skourtou@rhodes.aegean.gr

Roma students come to the mainstream school with literacy / orality skills as well as with bilingual and code switching skills. Furthermore they have their own concepts about themselves, about what they want to learn in relation to their home language, to Greek, to literacy & school. Both, Roma students' skills and concepts are often invisible to the teachers or they are ignored by them. What Roma students do not know and what they are not is on the contrary clearly visible to the teacher and is used as a basis for any tasks designed for them.

We will focus on the outcomes of two literacy activities, carried out in the context of the large scale program "Education of Roma children": Journal writing by Roma primary school students in a parallel (supporting) class in the mainstream school & identity texts in the form of video films by Roma children who do not attend the mainstream school but who regularly attend the summer school of the program.

First group uses basic writing skills; the other group has not developed basic skills (reading / writing), the children are not literate in this sense.

What we intend to discuss is what we have learned from these students about how they learn language and content, what content and skills they want to learn, about their identity invested in what they learn.

Our framework is based mainly on the 'identity texts' concept (Skourtou, Kourtis Kazoullis & Cummins 2006, Cummins & Early 2011) and on the 'Framework for the development of academic expertise' (Cummins 2000, 2005).

Ελεύθερες αναφορικές προτάσεις στην Ελληνική: Μια ανάλυση με βάση την επαναπροβολή

Βασίλειος Σπυρόπουλος
Ε.Κ.Π.Α.
vspyrop@phil.uoa.gr

Οι ελεύθερες αναφορικές προτάσεις της Ελληνικής εμφανίζουν υποχρεωτική εναρμόνιση κατηγορίας (1) και πτώσης, η οποία στην περίπτωση πτωτικής σύγκρουσης επιβάλλει τις πτωτικές απαιτήσεις της πρότασης μήτρας (2):

- (1) α. *Συνάντησα με όσους έμενα στο σπίτι
α'. Συναντήθηκα με όσους έμενα στο σπίτι

- β. *Επισκεφτήκαμε σε όσα μέρη πήγατε και σεις
 β'. Πήγαμε σε όσα μέρη πήγατε και σεις
 (2) α. Αγαπώ όποιον/*όποιος με αγαπά
 β. Το βραβείο το πήρε όποιος/*όποιον επιλέξαμε

Τα δεδομένα αυτά οδήγησαν σε αναλύσεις οι οποίες προτείνουν μία δομή που περιλαμβάνει μια ονοματική κατηγορία ή μια λειτουργική κεφαλή ΠΡΟΣΔ⁰ η οποία έχει ως συμπλήρωμα μία προτασιακή δομή ΦΣΔ (Φιλιππάκη-Warburton & Σταύρου 1987, Σταύρου & Φιλιππάκη-Warburton 1988, Χειλά-Μαρκοπούλου 1990-1, Φιλιππάκη-Warburton & Σπυροπουλος 1997, Alexiadou & Varlokosta 1997, 2007, Daskalaki 2007, Spyropoulos 2007, 2011). Οι αναλύσεις αυτές διαφοροποιούνται ως προς τη θέση που λαμβάνει η φράση με το αναφορικό στοιχείο, με κρατούσα την άποψη ότι αυτή παραμένει στη θέση Χαρ,ΦΣΔ μέσα στην προτασιακή δομή (Alexiadou & Varlokosta 1997, 2007, Spyropoulos 2011).

- (3) [_{ΦΠΡΟΣΔ} ΠΡΟΣΔ⁰ [_{ΦΣΔ} αναφορική φράση [_{ΦΧΡ} ... ~~αναφορική φράση~~ ...]]]

Στην εργασία αυτή επανεξετάζω τη δομή των ελεύθερων αναφορικών προτάσεων της Ελληνικής και δείχνω ότι μία ανάλυση σαν κι αυτή στο (3) δεν μπορεί να εξηγήσει ικανοποιητικά περιπτώσεις εναρμόνισης κατηγορίας όπως αυτές στο (4):

- (4) α. Συναντήθηκε με όποιον μίλησε στο τηλέφωνο
 β. *Συναντήθηκε με/σε/με σε όποιον απευθύνθηκε

Οι περιπτώσεις αυτές δείχνουν ότι η κατηγορία της φράσης που εμπεριέχει το αναφορικό στοιχείο καθορίζει και την κατηγορία της ελεύθερης αναφορικής πρότασης. Προτείνω ότι τα δεδομένα αυτά φανερώνουν μια διαδικασία επαναπροβολής (*reprojection*) κατά την οποία η φράση η οποία περιλαμβάνει το αναφορικό στοιχείο, καθώς μετακινείται και συγχωνεύεται με την κατηγορία ΣΔ, αποκτά την ιδιότητα της προβολής και του καθορισμού της ταυτότητας της δομής της ελεύθερης αναφορικής (*relabeling*) (Iatridou et al. 2001, Donati 2006, Citko 2008, Ott 2011, κ.α.):

- (5) [_{ΦΧ} ... αναφορικό στοιχείο] ΣΔ⁰ [_{ΦΧΡ} ... [_{ΦΧ} ... ~~αναφορικό στοιχείο~~ ...] →
 [_{ΦΧ} [_{ΦΧ} ... αναφορικό στοιχείο] ΣΔ⁰ [_{ΦΧΡ} ... [_{ΦΧ} ... ~~αναφορικό στοιχείο~~ ...]]]

Τέλος συζητώ τις δύο βασικές εναλλακτικές διατυπώσεις της ανάλυσης της επαναπροβολής για τις ελεύθερες αναφορικές, αυτή της Citko (2008) και αυτή των Donati & Cecchetto (2011), και δείχνω ότι η πιο περιοριστική ανάλυση των τελευταίων δεν υποστηρίζεται από τα δεδομένα της Ελληνικής.

Επιλεγμένες Αναφορές: Alexiadou, A. & S. Varlokosta. 2007. On the structure and matching effects of free relatives in Greek. In A. Alexiadou (ed.), *Studies in the Morpho-Syntax of Greek*, 222-250. Cambridge: Cambridge Scholar Press. * Citko, B. 2008. Missing labels. *Lingua* 118: 907-944. * Donati, C. & C. Cecchetto. 2011. Relabeling heads: A unified account for relativization structures. *Linguistic Inquiry* 42: 519-560. * Spyropoulos, V. 2011. Case conflict in Greek free relatives: Case in syntax and morphology. In A. Galani, G. Hicks & G. Tsoulas (eds.), *Morphology and its Interfaces*, 21-55. Amsterdam: John Benjamins.

Imperatives and deontic modality: New evidence from Greek

Eleni Staraki
 University of Chicago
 estar@uchicago.edu

1. Problem: The intuition that imperatives and deontic modality should be treated on a par is widely accepted. This common assumption is shared by two different theoretical approaches: (1) Dynamic theories and (2) Modal theories. The first approach argues that imperatives are not propositions but properties added to the To-Do-List (TDL henceforth) which represents the requirements that an addressee in discourse has to bring about

(Portner 2004, 2005, 2007, 2009, 2012). Deontic modals such as *must* should be treated on a par with imperatives as they contain an imperative-like component that ensures the performative (speech act) meaning of a modal expression. In such an approach deontic modals add requirements to the TDL of an addressee (Ninan 2005; Portner 2007, 2009). The second approach argues that imperatives contain a covert modal component (deontic by default) which defines a domain of quantification (Han 2000) which is either always universal and existential readings are derived via pragmatics (Schwager 2005a, 2005b, 2006; as Kaufmann 2011) or ambiguous between an existential and a universal reading (Grosz 2009).

2. Data: A set of tests (information content, descriptive uses, performative uses, ordering source restriction, modal force, temporal orientation, speaker's commitment, negation, embedding, illocutionary force, and embedding performatives) show the semantic distinction between imperatives and deontic modality. Consider the following two characteristic cases:

Modal Force Test: Imperatives do not have a prespecified modal force. Those that convey obligations are universal quantifiers and those that grant permission are existential quantifiers. On the contrary, Greek and English likewise lexically encode modal force as either existential quantification in *bori* 'may / can' or universal quantification in *prepi* 'must' over possible worlds:

- (1) a. Stripste aristera! (as a direction or suggestion)
Take a left turn!
- b. i. # **Borite** / **Prepi** na stripsete aristera (as a direction by a driving instructor)
You # **can** / **must** take a left turn.
- ii. **Borite** / # **Prepi** na stripsete aristera (as a suggestion on a trip)
You **can** / # **must** take a left turn.

Temporal Orientation Test: Imperatives have a strict non-past temporal orientation, but deontic modal verbs can be either past or non-past:

- (2) a. **Ela** mazi mas (# htes) / avrio / simera!
Come with us (# yesterday) / tomorrow / today!
- b. **Eprepe** na erthis htes / avrio / simera.
You had to come yesterday / tomorrow / today.

3. Proposal: The purpose of this paper is to show that imperatives and deontic modality should not be treated on a par because they constitute distinct semantic entities, and argue that imperatives do not incorporate a covert modal component and deontic modals do not incorporate an imperative-like performative component.

Selected References

- Han, C-H. 2000. *The Structure and Interpretation of Imperatives Mood and Force in Universal Grammar*. Routledge
- Kaufmann, M. 2011. *Interpreting Imperatives*. Studies in Linguistics and Philosophy, Vol. 88. Springer
- Ninan, D. 2005. Two Puzzles About Deontic Necessity, in J. Gajewski, V. Hacquard, B. Nickel and S. Yalcin (eds.): *New Work on Modality*. MIT Working Papers in Linguistics 51.
- Portner, P. 2004. What can we learn about information structure from imperatives? The lack of specific indefinites. Paper presented at the Workshop on Information Structure and Grammar.
- _____. 2005. The Semantics of Imperatives within a Theory of Clause Types, in K. Watanabe and R. B. Young (eds.): *Proceedings of SALT 14*. New York: CLC Publications.
- _____. 2007. Imperatives and Modals. *NLS15*:351–383
- _____. 2009. *Modality*. Oxford University Press, Oxford.

- _____. (to appear). Imperatives. In: Aloni M. and Dekker P. (eds) The Cambridge Handbook of Formal Semantics.
- Schwager, M. 2005a. Exhaustive Imperatives. In: Franke M, Dekker P. (eds) Proceedings of the 15th Amsterdam Colloquium, ILLC, pp 233–238
- _____. 2005b. Permitting Permissions. In: Gervain J (ed) Proceedings of the 10th ESSLLI Student Session 2005, Edinburgh

Where Greek Text to Speech fails...

Pepi Stavropoulou^{1,2}, Dimitris Spiliotopoulos² & Georgios Kouroupetroglou²

¹University of Ioannina & ²University of Athens

pepis@di.uoa.gr

{pepis, dspiliot, koupe}@di.uoa.gr

This paper overviews key shortcomings of Text to Speech (TtS) systems in task oriented Greek dialogues, and takes a first step towards proposing a TtS prosody specification for achieving a more natural and grammatically correct, context aware rendition.

Despite the high cost of voice talents, studio time, and the occasional rigidity of pre-recorded, pre-determined scripts, the vast majority of commercial automated dialogue systems resort to pre-recorded acted prompts, as a result of inadequate performance of current TtS systems. An important source of errors is inappropriate intonation. Most generic TtS systems are trained on neutral, read speech databases, which both differ in style and lack pragmatic events often occurring in dialogue [1]. Furthermore, speech synthesizers typically do not take various important aspects of context into account.

In this study, we first examined six typical commercial Greek automated dialogue systems, ranging from ticketing services to directory dialers and customer care services, including both directed dialogue and Natural Language Understanding (NLU) systems, in order to identify the most commonly used linguistic structures and dialogue acts. Task oriented dialogue systems were deemed most appropriate for our analysis, as they a) constitute the predominant type of dialogue systems in industry and b) the constrained structure of the task is optimal for unambiguous identification of information structure. Furthermore, recently emerging NLU systems are particularly interesting, as the increased complexity of the interaction constitutes context awareness even more important, and provides a potentially rich field for Natural Language Generation (NLG) applications.

Next we analyzed how system prompts corresponding to the identified linguistic structures were produced by 3 experienced voice actors, and compared the acted prompts to the corresponding output of 3 state of the art Greek TtS synthesizers. Comparative analysis was based on the GRTToBI annotation scheme [2]. Results indicate that while most systems achieve a fairly good output for statements (announcements, declarative list options) and directives, they face significant problems with question intonation (yes-no confirmations and clarifications, wh-questions corresponding to info-requests acts, interrogative list options) and negation. Furthermore, in all cases they fail to produce non-default intonation, and also have no means for discriminating between restrictive and non-restrictive use of the "or" particle.

Based on the results of our analysis and existing literature on Greek prosody, we lay out the requirements and present a preliminary version of a pragmatic annotation schema that could enable effective data driven (e.g. features in CART models or unit selection algorithms) or rule based prosody prediction (e.g. ToBI or SSML compliant output [3]).

References

1. Ann Syrdal and Yeon-Jun Kim, 2008. Dialog speech acts and prosody: Considerations for TTS. In Proc. of the Speech prosody, Brazil.
2. Arvaniti, Amalia and Baltazani, Mary. 2005. Intonational Analysis and Prosodic Annotation of Greek Spoken Corpora. In Jun, S-A (ed.), Prosodic Typology: The Phonology of Intonation and Phrasing. Oxford: Oxford University Press, 84-117.
3. Marc Schröder and Jürgen Trouvain, 2003. The German Text-to-Speech Synthesis System MARY: A Tool for Research, Development and Teaching. International Journal of Speech Technology 6-4, 365-377.

Περί ελληνικών φρασεολογισμών και των αντίστοιχών τους σερβικών

Vojkan Stojičić, Pedrag Mutavd ić & Πολύδωρος Γκοράνης

Πανεπιστήμιο του Βελιγραδίου

vojkans@hotmail.com

Στην περίπλοκη διαδικασία της κατάκτησης κάθε ξένης γλώσσας ιδιαίτερη σημασία έχει και η ορθή εκμάθηση και κατανόηση των φρασεολογισμών (ιδιωματικών φράσεων), που είναι αναπόσπαστο στοιχείο της καθημερινής μας επικοινωνίας. Όταν γίνεται αναφορά στο πεδίο της ελληνο-σερβικής φρασεολογίας, μέχρι σήμερα έχουν γίνει ελάχιστες μελέτες. Ως εκ τούτου, ο κύριος στόχος της εισήγησής μας θα είναι η προσπάθεια μιας ποσοτικής και συγκριτικής ανάλυσης των φρασεολογισμών αυτών και της αντίστοιχης σερβικής μετάφρασής τους. Επίσης, θα προσπαθήσουμε και να καθορίσουμε αν και σε ποιο βαθμό υπάρχει ενδογλωσσική αναλογία. Αν και από τη μια, η γνώση αυτών των φρασεολογισμών δεν αποτελεί παραγωγική διαδικασία στην εκμάθηση μιας γλώσσας, καθώς πρόκειται για απολιθωμένες μορφές των διαρθρωτικών λεξιλογικών όρων, από την άλλη, όμως, οι φρασεολογισμοί αυτοί εμφανίζονται σε όλο το φάσμα της ελληνικής γλώσσας και η κατάκτησή τους κατά τη διάρκεια εκμάθησης της γλώσσας τοποθετείται σε ένα υψηλότερο επίπεδο γνώσης των νεοελληνικών. Οι φρασεολογισμοί αυτοί αποτελούν αποκλειστικά χαρακτηριστικό ενός λόγιου ελληνικού γλωσσικού στυλ, αν και τους συναντούμε και στην καθημερινή μας επικοινωνία. Σήμερα για να τους κατανοήσουμε και να τους αποδώσουμε ορθά στη σερβική είναι κυρίως απαραίτητο να εμβαθύνουμε στην πολιτιστική και ιστορική έννοια της καταγωγής τους. Οι λόγιοι φρασεολογισμοί ως ένα μεμονωμένο πολιτιστικό φαινόμενο ανήκουν στη σφαίρα της γενικής ελληνικής φρασεολογίας που είναι ίσως το πιο δύσκολο να αποδοθεί. Σύμφωνα με την Tegelberg, σε κάθε γλώσσα υπάρχει το λεξιλόγιό της στο οποίο αντανakλώνται όλα τα ιδιαίτερα πολιτιστικά χαρακτηριστικά ενός έθνους: (Tegelberg, 2005: 1): αυτά, από τη μία πλευρά, μπορεί να έχουν κατά προσέγγιση αντίστοιχη μετάφραση σε μια άλλη γλώσσα, όμως από την άλλη πλευρά, είναι αδύνατον να μεταφραστούν, έστω και κατά προσέγγιση.

Βιβλιογραφία

- ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗ-Συμεωνίδη, Α.-Ευθυμίου, Α. 2006, *Οι Στερεότυπες Εκφράσεις και η Διδακτική της Νέας Ελληνικής ως Δεύτερης Γλώσσας*. Αθήνα: Πατάκη.
- ELLIS, N. 1997, Vocabulary Acquisition: Word Structure, Collocation, Word-Class and Meaning. Schmidt, N/McCarthy, M (Eds.): *Vocabulary-Description, Acquisition and Pedagogy*. 122-139, Cambridge: CUP.
- FLEISCHER, W. 1997, *Phraseologie der deutschen Gegenwartssprache*. Tübingen: Max Niemeyer Verlag
- ČERMÁK, František 1998, Somatic Idioms Revisited. - U: Studien zur Phraseologie und Parömiologie 15. *Europhras 95: Europäische Phraseologie im Vergleich: gemeinsames*

- Erbe und kulturelle Vielfalt*. Ur. W. Eismann. 109-119, Bochum: Universitätsverlag Dr. N. Brockmeyer.
- MOON, R. 1998, *Fixed Expressions and Idioms in English. A Corpus-Based Approach*. Oxford: OUP.
- Мршевић-Радовић, Драгана. 1987. *Фразеолошке глаголско-именичке синтагме у савременом српскохрватском језику*. Књига LX. Београд: Филолошки факултет.
- Мутавџић, Предраг. (2007). *Грчко-српски речник идиома*. (1. издање). Београд: ИК Јасен.
- Стојановић, Миодраг – Балаћ, Александар. (2009). *Грчко-српски речник* (2. издање). Београд: Завод за уџбенике.
- ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ, Χρ. 2000, *Εισαγωγή στην Ελληνική Φρασεολογία*. Θεσσαλονίκη: Κώδικας.
- Tegelberg 2005: Elisabeth Tegelberg, „Språkproblem och kulturkonflikter“. *Tvärsnitt 1:05 Humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning*. Stockholm: Vetenskapsrådet.

Η σύνθεση σε δίγλωσσους μαθητές στη Γερμανία

Γεωργία Στύλου

Α/θμια Εκπ/ση & Παν/μιο Κρήτης, ΕΔΙΑΜΜΕ

gstylou@yahoo.gr

Η παρούσα εργασία προσεγγίζει τη δομική μεταφορά στοιχείων από τη γερμανική γλώσσα στην ελληνική από Έλληνες δίγλωσσους μαθητές στη Γερμανία, εστιάζοντας στην περίπτωση της σύνθεσης. Στόχος της παρούσας έρευνας ήταν, ως συνέχεια προγενέστερης έρευνας, μέσα από γερμανικές σύνθετες λέξεις που δόθηκαν σε μαθητές να καταγραφεί ο τρόπος απόδοσης της γερμανικής σύνθετης λέξης στα ελληνικά και να προσδιοριστούν με μεγαλύτερη ακρίβεια τα στοιχεία που φαίνεται να έχουν κατακτήσει οι μαθητές από την πλευρά του μηχανισμού σύνθεσης στα ελληνικά.

Η παρούσα έρευνα εντάσσεται στο ερμηνευτικό ερευνητικό παράδειγμα και διεξήχθη σε ένα Τμήμα Ελληνικής Γλώσσας (ΤΕΓ) στη Γερμανία όπου η ίδια η ερευνήτρια διδάσκει ως εκπαιδευτικός σε μαθητές Δημοτικού και Γυμνασίου κατά την τρέχουσα σχολική χρονιά.

Σε μία πιλοτική φάση ζητήθηκε από τους μαθητές να αποδώσουν γερμανικές σύνθετες λέξεις στα ελληνικά. Οι σύνθετες λέξεις ήταν ελληνικές σύνθετες λέξεις που υπάρχουν στα σχολικά εγχειρίδια που προβλέπονται από το Υπουργείο Παιδείας για τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας στο εξωτερικό και μεταφράστηκαν για το σκοπό της έρευνας στα γερμανικά. Σε μία επόμενη φάση διευρύνθηκε το φάσμα των σύνθετων λέξεων δημιουργώντας ομάδες σύνθετων λέξεων ανά γραμματική κατηγορία τις οποίες κλήθηκαν να αποδώσουν οι μαθητές και πάλι στα ελληνικά.

Από παραδείγματα των ερευνητικών δεδομένων καταδεικνύεται, ότι οι μαθητές παίρνουν ως νοητική υπόθεση ότι ο μηχανισμός σχηματισμού λέξεων που ισχύει στα γερμανικά οφείλει να ισχύει και στα ελληνικά. Έτσι, οδηγούνται στη μεταφορά, ενσωματώνοντας τα δύο μεταφρασμένα συνθετικά στην ελληνική σύνταξη δημιουργώντας μια νέα λέξη, καταδεικνύοντας παράλληλα ότι έχουν κατακτήσει το μηχανισμό σύνθεσης στην ελληνική γλώσσα.

Συμπερασματικά, φαίνεται να ενισχύονται οι ενδείξεις ότι οι μαθητές χρησιμοποιούν τη δομική μεταφορά στην περίπτωση της σύνθεσης από τα γερμανικά στα ελληνικά με δημιουργικό τρόπο και ως στρατηγική κάλυψης και ως στρατηγική επικοινωνίας. Φαίνεται ότι ο μηχανισμός σύνθεσης στα ελληνικά έχει κατακτηθεί έστω και αν δημιουργούνται ανύπαρκτες στα ελληνικά λέξεις, γεγονός που έχει παράλληλα προεκτάσεις στη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αναστασιάδη-Συμεωνίδη, Ά. (1996). Η νεοελληνική σύνθεση. Στο: Κατσιμαλή, Γ. & Καβουκόπουλος, Φ. *Ζητήματα Νεοελληνικής Γλώσσας*. Τομέας Γλωσσολογίας. Τμήμα Φιλολογίας. Πανεπιστήμιο Κρήτης.
- Ράλλη, Α. 2006. *Η σύνθεση λέξεων. Διαγλωσσική μορφολογική προσέγγιση*. Αθήνα: Πατάκης.

On the meaning of prefixes: Conceptual-semantic characterization of *kata-* in MG

Imre Szigeti

Pazmany University of Hungary/ Budapest & Kodaikanal International School/ India
szigeti.imre@btk.ppke.hu

Prefixes are highly problematic to both morphological and semantic analysis. In morphological terms prefixes share some of their characteristics with suffixes when used for word-formation. Nevertheless, prefixes and suffixes contribute to the meaning-construction of complex words in a different way and they are not similar at all when participating in phrase and/or sentence construction.

In contrast to these shortcomings I attempt to present in three steps that a concise analysis is possible and this has to be based on conceptual semantics.

First, I discuss recent accounts on prefixation (also in comparison with suffixation). I shall argue with cross-linguistical evidence that the common – syntactically motivated – argument-saturation approach to affixes (and more specifically: to prefixes) is inadequate for several reasons: (i) Affixation does not always affect argument structure of the base (esp. N-to-N-derivation); (ii) Productive suffixation (contrary to prefixation) creates ambiguous word-formation products the readings of which cannot be connected to different argument-structures; (iii) Prefixes show a wide range of meaning elements like gradation, aspect or Aktionsart which cannot be directly converted to differences in argument saturation. Second, I give a detailed descriptive account on *kata-* in Modern Greek with respect to its contribution to the meaning of the complex word. Third, I shall motivate a word-based account using the conceptual base hypothesis, which connects conceptual structures (e.g. concepts) to grammatical units (e.g. words):

Conceptual Base Hypothesis (CBH)

Concepts are assigned to words (simple and composite). Affixes have no concepts to assign but they modify the conceptual structure of their base.

Given the modification potential of prefixes along the lines of the CBH, I will present simplified conceptual representations for the different „meaning classes” of *kata-* in Modern Greek. I shall conclude that, (a) conceptual modification allows for a different positioning of thematic information according to the classes in question and, consequently, (b) we don't have to account for it in the syntax (or in a syntactic manner).

References:

- Efthymiou, Angeliki (2003): Prefixes and first constituents denoting intensity in Modern Greek. In: *Praktika* [], 23: 519-528.
- Jackendoff, Ray (1991): *Semantic Structures*. Cambridge: The MIT Press.
- Lieber, Rochelle (2004): *Morphology and Lexical Semantics*. Cambridge: University Press.
- Meibauer, Jörg & Szigeti, Imre (2007): Lieber, Rochelle: *Morphology and Lexical Semantics*. Review. In: *Linguistische Berichte* 211: 363-367.
- Ralli, Angeliki (2006): *Morfologia*. Athina: Patakis.

Hybrid machine translation EL-EN system based on large monolingual corpora

George Tambouratzis, Marina Vassiliou & Sokratis Sofianopoulos

ILSP

giorg_t@ilsp.gr, mvas@ilsp.gr & s_sofian@ilsp.athena-innovation.gr

The current article presents a novel language-independent approach to machine translation system, based on machine learning principles and inexpensive language resources, developed within the PRESENT¹ project. Unlike most modern MT systems, this methodology needs only a limited parallel corpus of a few hundred sentences and relies instead on models extracted from a large monolingual corpus using both statistical and machine-learning techniques, making it ideal for low-resourced languages (such as Greek) for which only limited linguistic resources are available. By design, PRESENT emphasises the use of publicly available tools and resources, to simplify the development of the MT system. This allows it to be portable to new language pairs in a straightforward process.

In PRESENT, translation is a two-step phrase-based process; the first step determines the overall structure of the translated sentence in terms of establishing the correct order of syntactic phrases, and the second establishes the correct order of words within each phrase, disambiguates between alternative word translations and handles functional words. This article focusses on the translation process for the Greek to English language pair.

For this given language pair, it reports on results of the evaluation, which involves assessing translation accuracy using both objective and subjective metrics. Emphasis is placed on benchmarking the PRESENT performance by comparing it with other established MT systems using a range of objective measures.

References

Tambouratzis, G., Sofianopoulos, S. & Vassiliou, M. (2012). "Evaluating the translation accuracy of a novel language-independent MT methodology". In Proceedings of the 24th International Conference on Computational Linguistics (COLING 2012), Mumbai, India, December 8-15, pp.2569-2584.

Discourse and grammatical effects on pronoun resolution in Greek

Alexandros Tantos, Despina Papadopoulou & Andreas Charatzidis

Aristotle University of Thessaloniki

atantos@gmail.com, depapa@auth.gr & charatzidisandreas@gmail.com

This paper aims at exploring the interplay of discourse and grammatical effects on pronoun resolution in Greek by means of an off-line experiment. A well-known discourse approach related to pronoun resolution is the Right Frontier Constraint (RFC; Asher & Lascarides, 2003; Polanyi, 1988). The RFC dictates the possible attachment and reference sites of a new segment under processing. The RFC allows as possible attachment/reference points of a new segment a) the previous utterance and b) any utterance that is in a subordinating relation with it. In (1) the new segment π_4 can be related to either π_3 or to π_1 , which is in subordinating relation, *elaboration*, with π_3 (fig. 1). Therefore, the subject pronoun, *pro/he*

¹ <http://www.present.eu>

in π_4 can refer only to the referent, *the waiter*, in π_1 , and not to *the customer* in π_2 , since π_2 is not in the Right Frontier (RF).

(1) Prin apo liyo sto kafenio o servitoros eksipiretise to trapezi tria (π_1). O pelatis zitise ena potiri nero (π_2) jati ekini ti mera ixē poli zesti (π_3). Amesos meta *pro/aftos* ekane ena tilefonima (π_4).

“Some minutes ago in the café the waiter served table three (π_1). The customer asked for a glass of water (π_2) because that day was very hot (π_3). Immediately after *pro/he* made a phone call.”

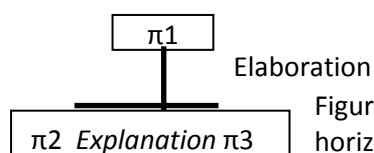

Figure 1. The discourse representation of (1). The horizontal line indicates coordinating and the vertical one subordinating relations.

We conducted an off-line questionnaire study (cf. Holler & Irmen, 2006), in which we investigated whether pronoun disambiguation in Greek is constrained by the RFC and whether this constraint is affected by the type of the pronoun, null or overt. There were six experimental conditions: in the first and second conditions both referents lie in the RF, in the third and fourth only the first referent lies in the RF, while in the fifth and sixth only the second referent lies in the RF. In each dyad of conditions, the pronoun was either null or overt.

The test items contained a short text consisting of four π s similarly to (1). The pronoun (null or overt) appeared in the fourth π . The first possible referent for the pronoun was introduced in the first π , while the second possible referent in the second π . The third π contained an NP, which cannot be a referent for the pronoun due to its gender and number marking. The questionnaire consisted of 36 experimental items, 6 per condition, and 14 fillers. The short texts were followed by questions asking for the referent of the pronoun. The two possible options were given and the participants had to circle one of them. The results of our study showed that the RFC holds for Greek in that the ambiguous pronouns were interpreted significantly more frequently as referring to entities within the RF than to those outside the RF. A second interesting finding is that the overt pronoun resolution preference that is supposed to opt for the “least accessible referent” does not correlate with the (textually distanced) first antecedent. This last finding leads us to reconsider referent accessibility as well as the role of discourse-level topical NPs in pronoun resolution in Greek (cf. Ariel, 1990).

Η τεκμηριωτικότητα στην ελληνική: διαγλωσσική προσέγγιση

Αναστάσιος Τσαγγαλίδης

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

atsangal@auth.gr

Η μελέτη των συστημάτων τεκμηρίωσης (evidential systems) διαγλωσσικά έχει χαρακτηριστικά παρόμοια με τη μελέτη των συστημάτων Χρόνου-Όψης-Εγκλίσης. Όχι μόνο επειδή είναι γενικά δύσκολη η γνωσιακή διαφοροποίηση ανάμεσα στις κατηγορίες της τεκμηριωτικότητας (evidentiality) και της επιστημικής τροπικότητας (epistemic modality), αλλά και γιατί, σε όλες τις περιπτώσεις, δεν είναι εύκολο να καθοριστούν με ακρίβεια τα απαραίτητα κριτήρια μορφής και σημασίας.

Έτσι, αν η αναγνώριση συγκεκριμένου συστήματος τεκμηρίωσης απαιτεί την ύπαρξη αυστηρά μορφολογικών δεικτών με μοναδική ή κεντρική σημασία την έκφραση της

τεκμηριωτικότητας (όπως συμβαίνει σε πολλές 'έξωτικές' – αλλά και σε πολλές γειτονικές – γλώσσες) είναι βέβαιο ότι η ελληνική δεν παρουσιάζει κανένα σχετικό ενδιαφέρον.

Γενικότερα όμως, η έννοια της τεκμηριωτικότητας εκφράζεται με τρόπους λιγότερο συστηματικούς και πάντως όχι γραμματικούς. Έχουν επισημανθεί αρκετά σχετικά παραδείγματα λεξιλογικών στοιχείων που την εκφράζουν (προφανέστερο από τα οποία είναι μάλλον το παρενθετικό τριτοπρόσωπο λέει – βλ. Σετάτος 1994, Κωστίκας-Τσελεπής 2004) καθώς και αρκετές τεκμηριωτικές χρήσεις άλλων κατηγοριών, όπως, π.χ. του να ή και του θα (Βελούδης 2001, Giannakidou 2011).

Η ανακοίνωση εξετάζει και αξιολογεί διάφορες προτάσεις αναφορικά με την ταξινόμηση των σχετικών κατηγοριών. Η περιγραφή των δεικτών τεκμηριωτικότητας οδηγεί στον επαναπροσδιορισμό αρκετών κοινά αποδεκτών παραδοχών, όπως οι διακρίσεις των ειδών των γλωσσικών πράξεων και η έννοια της δέσμευσης του ομιλητή. Κυρίως όμως επιτρέπει την ακριβή οριοθέτησή τους σε σχέση με τις γειτονικές κατηγορίες του χρόνου, της όψης και της τροπικότητας.

Βιβλιογραφία

- Aikhenvald, A. 2004. *Evidentiality*. Oxford University Press.
- Βελούδης, Γ. 2001. νά και να. Στο Γ. Αγγουράκη, Α. Αρβανίτη, Δ. Γούτσος, J. Davy, M. Καρυολαίμου, Α. Παναγιώτου-Τριανταφυλλοπούλου, Α. Παπαπαύλου, Π. Παύλου & Α. Ρούσσου (επιμ.) *Ελληνική Γλωσσολογία 99, Πρακτικά του 4ου Διεθνούς Συνεδρίου Ελληνικής Γλωσσολογίας*, Λευκωσία, Σεπτέμβριος 1999. Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 243-250.
- Friedman, V. A. 2004. The typology of Balkan evidentiality and areal linguistics. In O. M. Tomić (ed). *Balkan Syntax and Semantics*. Amsterdam/Philadelphia: Benjamins, 101-134.
- Giannakidou, A. 2011. The Greek future particle as an epistemic modal. Προσκεκλημένη ομιλία στο 10ο Διεθνές Συνέδριο Ελληνικής Γλωσσολογίας, Κομοτηνή, Σεπτέμβριος 2011.
- Ifantidou, E. 2001. *Evidentials and Relevance*. Amsterdam/Philadelphia: Benjamins.
- Κωστίκας-Τσελεπής, Π. 2004. Τρόποι έκφρασης της 'evidentiality' στα νέα ελληνικά. *Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα* 24: 357-368.
- Tomić, O. M. 2011. Balkan Sprachbund features. In B. Kortmann & J. van der Auwera (eds) *The Languages and Linguistics of Europe: A Comprehensive Guide*. Berlin & New York: Mouton de Gruyter, 307-323.

Τοπικές ΠΦ και αυτοπάθεια στα ΝΕ και τα Γερμανικά

Αργυρώ Τσαγκαράκη

Ε.Κ.Π.Α.

argiotsagaraki@yahoo.com

Το ζήτημα της αναφορικής δέσμευσης έχει απασχολήσει τη διεθνή βιβλιογραφία τις τελευταίες δεκαετίες και παραμένει ένα περίπλοκο θέμα, καθώς δεν υπάρχει μια ενιαία θεωρία που να περιλαμβάνει όλα τα ιδιαίτερα ζητήματα που αφορούν στην αυτοπάθεια. Στην παρούσα μελέτη θα μας απασχολήσει η κατανομή των αναφορικών στοιχείων της ΝΕ και της Γερμανικής, τα οποία είναι συμπληρώματα σε τοπικές ΠΦ, οι οποίες βρίσκονται σε θέση προσαρτήματος (snake- context). Θα εξετάσουμε τις παραπάνω δομές σε σύγκριση με τις αντίστοιχες ΠΦ σε θέση ορίσματος στα πλαίσια των Αρχών της Θεωρίας Αυτοπάθειας (Reinhart & Reuland 1993).

Για τα ΝΕ παρατηρούμε επίδραση της Αρχής Β της Θεωρίας Αυτοπάθειας παρόλο που οι παραπάνω δομές βρίσκονται εκτός της Αρχής, όπως έχουν μελετηθεί από τους συγγραφείς για την Αγγλική και την Ολλανδική. Θα εστιάσουμε ωστόσο στην κατανομή του

κλιτικού σε σχέση με τους αντωνυμικούς τύπους *αυτός* και *ο ίδιος*, καθώς παρατηρούμε ότι οι παραπάνω αντωνυμικοί τύποι μπορούν να εμφανίζονται ως συμπληρώματα των τοπικών ΠΦ μόνο όταν παρατάσσονται με δεύτερη ΟΦ στην πρόταση, όπου το κλιτικό αποκλείεται.

i. Max₁ saw a gun near himself₁ / him₁.

ii. Max₁ legt het boek achter zich₁/ hem₁/ *zichzelf₁.

iii. Ο Γιάννης₁ είδε ένα φίδι δίπλα *στον εαυτό του₁/ *αυτόν₁/ ?στον ίδιο₁/του₁/2.

Iv. Ο Γιάννης₁ είδε είδε ένα φίδι δίπλα σ'αυτόν₁/ στον ίδιο₁/ *του₁ και στο Γιώργο.

Αναφορικά με τη Γερμανική παρατηρείται σε αντίστοιχες δομές χρήση της αυτοπαθούς αντωνυμίας *sich*, ενώ αποκλείεται η χρήση κάποιου άλλου αντωνυμικού τύπου, δηλ. υπάρχει επίσης επίδραση της Αρχής B.

v. Hans₁ sah eine Schlange neben sich₁/*ihn₁.

Αναλύοντας συγκριτικά τις παραπάνω δομές στις δυο γλώσσες καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι εκτός των Αρχών της Θεωρίας Αυτοπάθειας θα πρέπει να λαμβάνουν χώρα διαφορετικές διαδικασίες νομιμοποίησης της δέσμευσης, ενώ δεδιαπιστώνεται διαγλωσσικά ότι εκτός του πλαισίου των Αρχών είναι αποδεκτή η χρήση όλων των αντωνυμικών τύπων, όπως είναι για την Αγγλική ή την Ολλανδική. Το παραπάνω φαινόμενο θα προσπαθήσουμε να ερμηνεύσουμε σε σχέση με τα προθετικά συστήματα των γλωσσών, καθώς επίσης σε σχέση με την Πτώση.

Βιβλιογραφία

Büring D. 2005. *Binding Theory*. Cambridge Textbooks in Linguistics, Cambridge University Press.

Reinhart, T. & Reuland E. 1993. «Reflexivity». *Linguistic Inquiry* 24, 657- 720.

Reinhart, T. & Reuland, E. 1995. «Pronouns, anaphors and case». Στο H. Haider, S. Olsen, S. Vikner (επιμ.), *Studies in Comparative Germanic Syntax*. Dordrecht: Kluwer, 241-269.

Θεοφανοπούλου- Κοντού, Δήμητρα. (1992). «Σύνθετες προθετικές φράσεις της Νέας Ελληνικής». *Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα* 13, 311-330.

Θεοφανοπούλου- Κοντού, Δήμητρα. (2000): «Τοπικά επιρρήματα και 'πτώση' στην Ελληνική: διαχρονική προσέγγιση». *Γλωσσολογία* 11-12, 1-40.

Narrative production, bilingualism and working memory capacity: A study of Greek-German bilingual children

Ianthi-Maria Tsimpli, Maria Andreou, Eleni Agathopoulou & Elvira Masoura
Aristotle University of Thessaloniki

imt@enl.auth.gr, marandreou@enl.auth.gr, agatho@enl.auth.gr & emasoura@psy.auth.gr

We investigate narrative production of 8-10 year old typically developing children who are bilingual in Greek and German. One group of these children grow up in Germany and attend German schools with exposure to Greek in afternoon classes only, while the other group attends the German School of Thessaloniki. This difference in most cases affects language dominance. Biographical data from all children elicited through a detailed questionnaire, allow us to determine age of onset, continuity of exposure to each language and input measures. A vocabulary production task (Vogindroukas *et al.* 2009) was used as an independent measure of language proficiency.

Narrative production is elicited with story telling and retelling; the main aim is to investigate the role of priming in the use of referential forms such as definite and indefinite DPs, overt and null pronouns and clitics. In previous studies, children have been reported to improve in terms of story structure and referential functions of story characters in the retelling compared to the telling mode (Schneider & Dubé 1997, 2005). Four stories of the Edmonton Narrative Norms Instrument (ENNI) were developed in Greek in order to test the retelling condition (Schneider & Dubé 2005). Story retelling was followed by comprehension questions. Our preliminary analysis of the data indicates that children perform better in qualitative (reference tracking) and quantitative (length of narrative) measures in the retelling condition. A second aim of our study involves the investigation of the interaction between bilingualism and cognitive abilities, in particular working memory function, as assessed with verbal and non-verbal tasks. The Rotating Figure Recall (Alloway 2007) and the Listening Recall tasks (adapted to Greek; Chrysochoou 2006) were used. In recent research (Carlson & Meltzoff 2008) this interaction is shown to be stronger or weaker depending on the type of bilingualism (simultaneous vs. successive). Preliminary results reveal correlations between working memory tasks and type of bilingualism. Vocabulary measures seem to correlate with narrative production both in qualitative and quantitative terms.

References

- Alloway, T. P. 2007. *Automated Working Memory Assessment*. London: Harcourt Assessment.
- Carlson, S. M., & Meltzoff, A. N. 2008. Bilingual experience and executive functioning in young children. *Developmental Science* 11(2), 282–298.
- Chrysochoou, E. (2006). Working memory contributions to young children's listening comprehension. PhD dissertation, Aristotle University of Thessaloniki.
- Pickering, S. J. & S. E. Gathercole 2001. *Working Memory Test Battery for Children* (WMTB-C). UK: The Psychological Corporation.
- Schneider, P. & R. V. Dubé 2005. Story presentation effects on children's retell content. *American Journal of Speech-Language Pathology* 14, 52-60.
- Vogindroukas, I., A. Protopapas & G. Sideridis 2009. *Experiment on the Expressive Vocabulary* (Δοκιμασία εκφραστικού λεξιλογίου) (Greek version of Renfrew Word Finding Vocabulary Test). Chania, Crete: Glafki.

Aspects of the Cypriot Greek acrolect

Stavroula Tsiplakou
Open University of Cyprus
stavroula.tsiplakou@ouc.ac.cy

Cypriot Greek stands in a diglossic relationship to Standard Modern Greek; this still by-and-large prevalent (socio)linguistic situation has led to the folk linguistic construction of Cypriot Greek as a unitary variety, usually termed *kypriaka* 'Cypriot' or even *xorkatika* 'peasantry'. Recent variationist research (Tsiplakou et al. 2006; Tsiplakou 2009) however indicates that Cypriot Greek is in fact a dialect continuum comprising a host of geographical basilects, which are undergoing heavy levelling, and an emergent *koiné*, which is divested of identifiable local features. This *koinéized* variety is sometimes treated as identical to Nicosian, the variety of the capital, and hence it is also termed a 'metropolitan' or 'urban' *koiné* (Karyolemou 2000). In this paper I argue for the availability of an emergent urban variety/register that is (perceived as) distinctly Nicosian, despite its numerous overlaps with the *koiné*. Based on findings from the ongoing *Mapping the Linguistic Landscape of Cyprus* project, I show that new Nicosian is not the substratal geographical subvariety of the capital and the surrounding Mesaoria area. Rather, new Nicosian can be viewed as an acrolectal

register of the Cypriot Greek *koiné* in some respects, in the sense that it approximates Standard Greek (the *H* variety) in certain aspects of its phonology and morphosyntax, notably (a) in the availability of palatal stops in words such as [ce] ‘and’ *in lieu of* the Cypriot *koiné* palatoalveolar affricate [tʃ]; (b) the avoidance of hardening/stop formation in words such as [erxume] ‘I am coming (Standard Greek: [erxome], Cypriot *koiné*: [erkume]); (c) innovative Cypriot Greek Present Perfect A; (d) pronominal proclisis in enclitic contexts, etc. Such approximations to Standard Greek are coupled with features such as avoidance of intervocalic fricative elision, e.g. [koruðes] ‘girlies’ *in lieu of* Cypriot *koiné* [korues], which gives the impression of ‘carefully enunciated’ speech, and two distinct intonation contours with a high-rising terminal in statements (Nicosian ‘uptalk’). This paper reports on findings from a perception and a rating experiment, which indicate that Nicosian is indeed perceived as a distinct variety/register but also that attitudes towards it are mixed: while for a subset of the participants Nicosian carries overt prestige, for another subset (mainly non-Nicosian males), Nicosian is ‘affected’, as is also indicated by the slangy term *vutyrika* ‘Nicosian’/‘poncey’/‘foo-foo’, which indexes both an urban register and (perceptions of) the Cypriot urban lifestyle.

References

- Karyolemou, M. 2000. Κυπριακή πραγματικότητα και κοινωνιογλωσσική περιγραφή. *Studies in Greek Linguistics* 20, 203-214.
- Tsiplakou, Stavroula. 2009. Code-switching and code-mixing between related varieties: establishing the blueprint. *The International Journal of Humanities* 6, 49-66.
- Tsiplakou, Stavroula, Andreas Papapavlou, Pavlos Pavlou & Marianna Katsoyannou. 2006. Levelling, koineization and their implications for bidialectism. In Frans Hinskens (ed.) *Language Variation – European Perspectives*, 265–276. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.

How loose are loose compounds? Evidence from experimental data

Marina Tzakosta & Aristeia Kalantzi
University of Crete
martzak74@gmail.com

Multi-word compounds are constructions which are characterized by loose structural coherence as opposed to one-word compounds. According to Ralli (2005, 2007), loose multi-word compounds are subject to both morphological and syntactic analysis. More specifically, loose compounds are morphologically constrained since they share the same characteristics with one-word compounds, such as the stable position of compound constituents and the lack of inserted elements compound-internally. At the same time, they are defined by syntactic properties, such as internal inflection and agreement. In our study, we test the validity of the claims regarding the morphosyntactic nature of loose compounds based on experimental data; more specifically, we evaluate the degree of structural coherence of such constructions. For our purposes we adopt the typology of [A N] and [N N] multi-word compounds proposed by Ralli (2005, 2007, see also Αναστασιάδη-Συμεωνίδη 1986, Ralli 1991, Ralli & Stavrou 1998, for alternative analyses). We designed an off-line experimental task which took the shape of a list of 105 multi-word compounds indexed from newspapers and magazines. This test was distributed to 123 adult native speakers of Greek who were asked to produce the given loose multi-word compounds in the correspondent case in the plural. Participants had the chance to provide two answers or to not answer.

- (1a) psixros polemos ‘cold war’ [A N]
(1b) leksi klidi ‘keyword’ [N N]

- (1c) arma maxis 'panzer' [N N]
 (1d) leks-o-klidja 'keywords'

The general picture the data provided us with was that all participants were hesitant to produce plural forms of loose multi-word compounds. The rate of unanswered questions exceeded 40% for typically developing children. Among the answered forms, the first answer of the participants was a loose compound, whereas the second answer was usually a one-word compound (1d) or a non-compound form. When loose compounds were targeted, [A N] loose compounds (1a) were formed in the plural across-the-board. On the other hand, [N N] coordinate compounds (1b) provided an obscure picture. More specifically, in 50% of the cases the first compound constituent was inflected, while in the other 50% both constituents were inflected. Finally, subordinate compounds (1c) are massively inflected regarding their first constituent, while their second constituent - which is placed in the genitive case - remains intact. Such data lead us to assume that Greek loose multi-word compounds are perceived as morphological constructions labeled by gradual coherence. Therefore, coordinate [N N] forms are clear morphological constructions prone to becoming one-word compounds. On the other hand, subordinate [N N] as well as [A N] compounds tend to become lexical phrases with a fixed meaning and use.

Selected references

Koliopoulou, M. 2008. The loose multi-word compounds of Modern Greek under the prism of Construction Grammar. In Lavidas, N., E. Nouchoutifou & M. Sionti (eds.). *New perspectives in Greek Linguistics*. Cambridge: Cambridge Scholars Press. 213-224, *Ράλλη, Α. 2005.* *Μορφολογία*. Αθήνα: Πατάκης, *Ράλλη, Α. 2007.* *Η σύνθεση λέξεων: Διαγλωσσική μορφολογική προσέγγιση*. Αθήνα: Πατάκης.

Variable phonological patterns in morphologically complex and morphologically simple Greek pseudowords: evidence from (a) typically developing children

Marina Tzakosta & Efrosini Stavroulaki
 University of Crete
 martzak74@gmail.com

The acquisition of consonant clusters is a fundamental axe during the process of language development. Previous studies on Greek have shown that, although Greek is a morphology-sensitive system (Revithiadou 1999), the shape of syllabic structures as well the position of stress in the word do not play a role in the realization of consonant clusters (Tzakosta 2006). However, it has not yet been tested whether the phonological or morphological complexity of a word play a role in the (non-)complexity of the produced forms. Aim of the present study is to assess whether factors such as the number of syllables a word consists of, the unpredictable position of stress in Greek or the degree of morphological complexity govern the acquisition and accurate production of words.

A multiple-choice picture naming task was specifically designed for the purposes of the present study. 17 pictures corresponded to 17 prototype pseudoword (types). For each token minimally 2 and maximally 6 possible pseudoword choices (tokens) were provided. The questionnaire was distributed to two groups, a control group and an experimental group. The control group consisted of 7 typically developing children group ranging in age between 5-6 years, while the experimental group consisted of 8 children of the same age range diagnosed with SLI. Participants were in total exposed to 76 pseudoword tokens. Pseudoword tokens were minimally disyllabic and maximally six-syllabic forms. Bisyllabic and trisyllabic tokens were morphologically simple words whereas four- to six-syllabic forms were morphologically complex. Here, by using the term 'morphologically complex words' we

refer to compound words, while by the term 'morphologically simple word' we refer to inflected words. Both morphologically simple and morphologically complex words were phonologically complex at the level of syllabic structure.

The data revealed that typically developing children are more conservative to name the non-real objects illustrated in the pictures given to them and they usually make choices based on their existing knowledge of language. On the other hand, SLI children do not hesitate to experiment with novel phonological and semantic information. At the syllabic level of morphologically simple words, typically developing children prefer to produce 'true' clusters (cf. Tzakosta & Vis 2009a, b, c), i.e. sequences consisting of [stop + liquid] segments. However, SLI children equally opt for tautosyllabic [stop + liquid] and heterosyllabic [liquid + stop] sequences. As far as morphologically complex words are concerned, all cluster types are realized by both tested groups. Accordingly, at the accentual level both typically developing and SLI children do not show clear preference for a specific stress patterns in morphologically simple words. Iambic and trochaic forms are equally chosen. However, for morphologically complex forms both groups never choose forms stressed on the final syllable. On the contrary, they massively choose forms stressed on the antepenultimate syllable and less often on the penultimate syllable. We assume that this is due to the fact that in morphologically complex forms, no matter whether they are real or novel forms, it is the meaning of the compound and/ or the conscious knowledge of word formation mechanisms which drive word formation. The data demonstrate that compound words are ideal to be used as tools for teaching phonological and morphological rules in Greek.

Ηλεκτρονικό σώμα κειμένων (ΗΣΚ) εκμάθησης της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας:

Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

Δημήτριος Τζιμώκας

E.K.P.A.

dtzimok@phil.uoa.gr

Από το 2004 στο Πανεπιστήμιο Αθηνών αναπτύσσεται μία νέα πηγή δεδομένων για όσους ενδιαφέρονται για την έρευνα της κατάκτησης και τη διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης/δεύτερης γλώσσας: το επισημειωμένο ως προς τα λάθη ηλεκτρονικό σώμα μαθητικών παραγωγών γραπτού λόγου, που έχουν παραχθεί από μέσους μαθητές της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας. Ο αριθμός των λέξεων που έχουν επισημειωθεί μέχρι στιγμής είναι 65.000. Στόχος της ανακοίνωσης είναι η παρουσίαση ορισμένων προκαταρκτικών παρατηρήσεων σχετικά με τη διαγλώσσα των μαθητών, βασισμένων στα αποτελέσματα μίας πρώτης ποσοτικής ανάλυσης των δεδομένων του σώματος. Αρχικά, γίνεται αναφορά στις βασικές σχεδιαστικές προδιαγραφές και στη διαδικασία ανάπτυξης του σώματος. Στη συνέχεια παρουσιάζονται τα γενικά ευρήματα από την ποσοτική ανάλυση των κύριων κατηγοριών λαθών (μορφοσυντακτικά, ορθογραφικά και σημασιολογικά) τόσο σε ολόκληρο το σώμα όσο και σε συγκεκριμένα υποσώματα ανάλογα με τη μητρική γλώσσα των μαθητών. Αυτά ακολουθούνται από μία αντιπροσωπική ανάλυση των λαθών μεταξύ των προαναφερθέντων υποσωμάτων με στόχο τη διάκριση μεταξύ λαθών που οφείλονται στη διαδικασία εκμάθησης (developmental errors, δηλαδή λαθών που εμφανίζονται στο λόγο μαθητών με διάφορες μητρικές γλώσσες) και λαθών εξαρτημένων από τη μητρική γλώσσα των μαθητών (δηλαδή λαθών που εμφανίζονται μόνο σε μία εθνική ομάδα). Στο τέλος, επισημαίνονται ορισμένοι περιορισμοί της παρούσας ανάλυσης και παρουσιάζονται ιδέες για περεταίρω έρευνα.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Granger, S. 2002. "A Bird's-eye view of learner corpus research". In Granger, S., Hung, J. & Petch-Tyson, S. (eds.) *Computer Learner Corpora, Second Language Acquisition and Foreign Language Teaching*. Amsterdam: John Benjamins, 3-33.
- Granger, S. 2003. "The International Corpus of Learner English: A New Resource for Foreign Language Learning and Teaching and Second Language Acquisition Research". *TESOL Quarterly* 37(3) (special issue on Corpus Linguistics), 538-546.
- Τζιμώκας, Δ. 2009. «Σύστημα ταξινόμησης λαθών σε ΠΓΛ μαθητών της ΝΕ ως δεύτερης γλώσσας». Στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, *Γ' Διεθνές συνέδριο για τη Διδασκαλία της Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας Αθήνα 22-23 Οκτωβρίου 2004. Πρακτικά συνεδρίου*. Αθήνα: Ε.Κ.Π.Α., 561-575.
- Τζιμώκας, Δ. 2010. «Ηλεκτρονικό σώμα κειμένων (ΗΣΚ) εκμάθησης της νέας ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας: προς ένα ερευνητικό και διδακτικό εργαλείο». Στο Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών (εκδ.) *Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα. Πρακτικά της 30ης Ετήσιας Συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, 2-3 Μαΐου 2009*. Θεσσαλονίκη: ΙΝΣ, 602-616.

Grammatical gender assignment in L2 Greek

Viviana Tzovara & Michaela Nerantzini

University of Athens & Aristotle University of Thessaloniki

bibianajo@gmail.com

Previous research on grammatical gender assignment in Greek has shown that native speakers use morphological information carried by the noun suffix to predict the grammatical gender of nouns (Varlokosta, 2011). However, it is well documented that the acquisition of grammatical gender poses difficulties to second language (L2) learners, even to the very advanced ones (i.e., Oliphant, 1998). The present study aims at investigating the role of morphology in grammatical gender assignment by L2 learners of Greek.

Fifty (50) L2 learners of Greek (13 male and 37 female), aged from 18 to 50 years, participated in this study. They were all students of Greek as an L2 at the Modern Greek Teaching Center of the University of Athens. All students were independent (Threshold/B1 & Vantage Level/B2) or proficient users (Advanced/C1 & Master of Proficiency Level/C2) with L1s that grammaticalize gender (e.g. Arabic, Italian, Russian) and L1s that do not (e.g. Turkish, Chinese).

An on-line task was employed, which consisted of sixty (60) novel nouns with ambiguous or unambiguous suffixes regarding gender marking, in the nominative case (-os, -is, -a, -i, -ma, -o). The goal of the task was to evaluate the effect of morphology in the assignment of gender by L2 speakers. Each item was presented auditory, and participants had to indicate the gender value by pressing one of three pre-specified for each gender value buttons on a computer keyboard.

No differences in gender assignment were found across independent and proficient users. Moreover, results showed that gender is correctly assigned by L2 speakers regardless of whether gender is grammaticalized in their L1. These results are attributed to the prominent role of morphology in Greek (Ralli, 2003; Anastasiadi-Symeonidi & Cheila-Markopoulou, 2003), which constitutes a cue to L2 speakers even in intermediate levels of proficiency.

Selected References

- Oliphant, K. 1998. Acquisition of grammatical gender in Italian as a foreign language. *Canadian Modern Language Review* 54, 239-262. University of Toronto Press.
- Ralli, A. 2003. O kathorismos tu grammatiku genus sta usiastika tis neas ellinikis (Determination of grammatical gender in the nouns of Modern Greek). In A. Anastasiadi-Symeonidi, A. Ralli & D. Cheila-Markopoulou (Eds.), *Gender*, 57-99. Athens: Patakis.
- Varlokosta, S. 2011. The role of morphology in grammatical gender assignment: A psycholinguistic study in Greek. In A. Galani, G. Hicks & G. Tsoulas (Eds.), *Morphology and its Interfaces*, 49-76. Amsterdam: John Benjamins.

Το "ιατρικό γεγονός" σε ένα εννοιολογικό λεξικό

Κατερίνα Τζώρτζη & Στέλλα Μαρκαντωνάτου

E.K.Π.Α. & I.E.Λ.

tzortzi_katerina@yahoo.gr

Διερευνούμε τις συνέπειες της ενσωμάτωσης λεπτομερούς σημασιολογικής πληροφορίας σε ένα εννοιολογικό λεξικό όπως η ΕΚΦΡΑΣΗ, το οντολογικά οργανωμένο ηλεκτρονικό λεξικό της Ελληνικής που αναπτύσσει το ΙΕΛ/Ε.Κ. «Αθηνά» με βάση τις εξής σχεδιαστικές αποφάσεις: (i) χρήστες: άνθρωπος και συστήματα Επεξεργασίας Φυσικής Γλώσσας (ΕΦΓ) (ii) τον άνθρωπο ενδιαφέρουν και οι συχνές και οι σπάνιες χρήσεις [1]. Η μελέτη αφορά τα «ιατρικά» ρήματα [5].

Η σύγχρονη λεξικογραφία αντλεί πληροφορία σχεδόν αποκλειστικά από σώματα κειμένων διότι (i) παρέχουν φυσικές χρήσεις σε αντίθεση με τα θεωρούμενα βεβαιωμένα διαισθητικά γλωσσικά δεδομένα [3],[4] και (ii) επιτρέπουν ποσοτικές μελέτες. Όμως, τα σώματα κειμένων και το διαδίκτυο επιστρέφουν τις συχνότερες και όχι τις σπάνιες χρήσεις. Στη μελέτη μας, η διαίσθηση αποδείχθηκε αναντικατάστατη πηγή λεξικογραφικών δεδομένων. Ενδεικτικά, για τις δομές υποκατηγοριοποίησης του *χειρουργώ*, ο ΕΘΕΓ <http://hnc.ilsr.gr/> έδωσε 5 δομές ενεργητικής και 8 παθητικής μορφολογίας, το διαδίκτυο 5:1 αντίστοιχα και τα ερωτηματολόγια 6:4 αντίστοιχα.

Οι σχεδιαστικές αποφάσεις της ΕΚΦΡΑΣΗΣ, καθώς και το γεγονός ότι η πολυσημία των ρημάτων κωδικοποιείται και συντακτικά, καθιστούν αναγκαία τη συστηματική καταγραφή της σχέσης λεξικής σημασίας-σύνταξης και σε εννοιολογικό επίπεδο (WordNet <http://wordnet.princeton.edu/>, FrameNet <https://framenet.icsi.berkeley.edu/fndrupal/>) ανοίγοντας δύο μεγάλα θέματα: (i) την ανάπτυξη συστήματος σημασιολογικής επισημείωσης (annotation) για τα ελληνικά, με δυνατότητα γενικεύσεων μεταξύ εννοιολογικών πεδίων και συντονισμού με διεθνή λεξικογραφικά εγχειρήματα (ii) την καταγραφή και κατανόηση ποικιλίας σημασιο-συντακτικών φαινομένων. Συγκεκριμένα, για τα ιατρικά ρήματα περιγράφηκε το "ιατρικό γεγονός" στο οποίο εμπλέκονται άνθρωποι ή μέσα ως δράστες ή αίτια, έμβια ως πάσχοντες, μέλη του σώματος και παθήσεις. Η περιγραφή του "ιατρικού γεγονότος" έγινε με αναφορά στους θεματικούς πρωτορόλους [2] και συσχετίστηκε με την αντίστοιχη περιγραφή του FrameNet για την Αγγλική. Οι τέσσερις τύποι συμμετεχόντων στο "ιατρικό γεγονός" συνδυάζονται σε πληθώρα διπλετών, τριπλετών κλπ η κάθε μία εκ των οποίων κωδικοποιείται με διαφορετική συντακτική δομή. Στη διαμόρφωση των συντακτικών δομών κεντρικό ρόλο έχει η σημασιολογική σχέση της αναπαλλοτρίωτης κτήσης (inalienable possession) μεταξύ του πάσχοντα και του μέλους του σώματος.

Βιβλιογραφία

- [1] De Schryver, G-M., Joffe, D., Joffe P., and Hillewaert, S. 2006. Do Dictionary Users Really Look Up Frequent Words? – On the Overestimation of the Value of Corpus-based Lexicography. *Lexikos 16* (AFRILEX-reeks/series 16: 2006): 67–83.
- [2] Dowty, D. 1991. Thematic Proto-Roles and Argument Selection. *Language*, Vol. 67, No. 3:547-619.
- [3] Gries, S. To appear. Data in Construction Grammar. In Graham Trousdale & Thomas Hoffmann (eds.), *The Oxford Handbook of Construction Grammar*:93-108. Oxford: Oxford University Press.
- [4] Schütze, C. 2011. Linguistic evidence and grammatical theory. *Wiley Interdisciplinary Reviews: Cognitive Science* 2:206-221.
- [5] Βοσταντζόγλου, Θ. 1962. *Αντιλεξικόν ή Ονομαστικόν της νεοελληνικής*. Αθήνα: Δομή.

Εκ του παραλλήλου(:): Τα σύνθετα επιρρήματα στη (μεταγενέστερη) Ελληνική και Λατινική

Παναγιώτης Φίλος
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
panagiotis.filos@gmail.com

Αποτελεί κοινό τόπο η εξέταση των γλωσσικών ομοιοτήτων της Ελληνικής και της Λατινικής είτε μέσα από το πρίσμα της ιστορικοσυγκριτικής γλωσσολογίας ('συγγενείς γλώσσες') είτε στο κοινωνιογλωσσολογικό πλαίσιο της παρατεταμένης ελληνο-λατινικής γλωσσικής επαφής, ιδίως κατά την ελληνο-ρωμαϊκή και πρώιμη βυζαντινή περίοδο ('γλώσσες επαφής'). Ωστόσο υπάρχει και μια τρίτη κατηγορία κοινών/ παρόμοιων χαρακτηριστικών που δε μπορούν να θεωρηθούν 'εξ αίματος', αλλά ούτε και 'εξ αγχιστείας', τουλάχιστον με την άμεση έννοια άλλων περιπτώσεων (π.χ. δανεισμός): αυτά είναι χαρακτηριστικά που αναπτύχθηκαν (ή τουλάχιστον αναδύθηκαν στο γραπτό λόγο) και στις δύο γλώσσες κατά τη μετακλασική και τη μεσαιωνική περίοδο, π.χ. κάποιοι περιφραστικοί χρόνοι (μέλλοντας, παρακείμενος), η επέκταση των δευτερευουσών προτάσεων (ἵνα/ut + υποτακτική) σε βάρος του απαρεμφάτου κτλ.

Στο πλαίσιο αυτό προτείνεται να εξεταστεί μία σχετικά 'παραμελημένη' γραμματική κατηγορία των δύο γλωσσών, αυτή των σύνθετων επιρρημάτων, τα οποία μάλιστα είχαν συχνά το διττό χαρακτήρα της πρόθεσης και του επιρρήματος: π.χ. ΑΕλλ. *ἔμπροσθεν(ν)* (έν + πρόσθεν), *ἀπέναντι* (ἀπό + ἔναντι) - Λατ. *demanē* (πβ. Ιταλ. *domani*, Γαλλ. *demain*), *abante* (πβ. Ιταλ. *avanti*, Γαλλ. *avant*) κτλ. Τέτοιου είδους σύνθετοι επιρρηματικοί τύποι υπήρχαν βέβαια στην Ελληνική και κατά την κλασική εποχή (πβ. και το ομηρικό *ἔξ' ἄπ' οὐρανόθεν*), ωστόσο εμφανίζουν πολύ μεγάλη παραγωγικότητα από τη μετακλασική εποχή και εξής. Παράλληλα αυξάνεται σημαντικά η παρουσία τους και στη Λατινική, γεγονός που οδηγεί σε αναπόφευκτη συνεξέταση των δύο γλωσσών.

Στην ανακοίνωση αυτή θα αναλυθεί συγκριτικά η ανάπτυξη των σύνθετων επιρρημάτων και στις δύο γλώσσες λαμβάνοντας υπόψιν την πρόσφατη βιβλιογραφία για την Ελληνική και, ιδίως, για τη Λατινική, η οποία εξετάζει το φαινόμενο τόσο ενδογλωσσικά (διαχρονία) όσο και στο πλαίσιο της ελληνο-λατινικής γλωσσικής επαφής, με χρήση και ορισμένων κοινωνιογλωσσολογικών παραμέτρων.

Βιβλιογραφία

- Adams, J.N. (2013). *Social Variation and the Latin Language*. Cambridge.
- Adams, J. N. (2003). *Bilingualism and the Latin Language*. Cambridge.
- Bortone, Π. (2010). *Greek Prepositions. From Antiquity to the Present*. Oxford.
- Browning, R. (1983). *Medieval and Modern Greek*. Cambridge.

- Clackson, J. & G. Horrocks. *The Blackwell History of the Latin Language*. Oxford – Malden, MA.
- Horrocks, G. (2010). *Greek. A History of the Language and Its Speakers*. Oxford – Malden, MA.
- Κριαράς, Ε. (1968-). *Λεξικό της μεσαιωνικής ελληνικής δημόδους γραμματείας (1100-1669)*. Θεσσαλονίκη.
- Schwyzer, E. (1939-50). *Griechische Grammatik*. I-II. München.
- Trapp, E. & S. Hörandner, W. (eds.). (1993-). *Lexikon zur byzantinischen Gräzität*. Wien.

Οι δεξιότητες γραμματισμού των μαθητών του δημοτικού σχολείου και το ισχύον διδακτικό υλικό

Άννα Φτερνιάτη
Πανεπιστήμιο Πατρών
afterniati@upatras.gr

Ο σκοπός της έρευνας¹ που θα παρουσιαστεί είναι να εξετάσει τις δεξιότητες γραμματισμού (Baynham, 1995) μαθητών/τριών της ΣΤ' δημοτικού κατά την παραγωγή βασικών κειμενικών ειδών (αφηγηματικό, περιγραφικό, επιχειρηματολογικό) (Core and Kalantzis, 1993). Ειδικότερα εξετάζει κατά πόσο αυτές αυξάνονται μετά την 1^η και μετά την 6^η χρονιά εφαρμογής του διδακτικού υλικού για το γλωσσικό μάθημα που εισήχθη το 2006-07 σε σχολεία τα οποία διαφοροποιούνται ως προς το κοινωνικομορφωτικό επίπεδο της περιοχής στην οποία λειτουργούν.

Παράλληλα, μελετάται αν και σε ποιο βαθμό οι επιδόσεις των μαθητών/τριών επηρεάζονται από διάφορους κοινωνικούς παράγοντες, όπως το φύλο και η κοινωνικομορφωτική καταγωγή, καθώς και αν σχετίζονται με τις διδακτικές πρακτικές που χρησιμοποιούν οι εκπαιδευτικοί, όσον αφορά την παραγωγή γραπτού λόγου των μαθητών/τριών (χρόνος που αφιερώνεται, χρήση ή μη τεχνικών αυτοαξιολόγησης κτλ.).

Οι μαθητές/τριες που αποτέλεσαν το δείγμα της έρευνας προέρχονται από 10 δημόσια δημοτικά σχολεία του νομού Αχαΐας. Οι δεξιότητες γραμματισμού τους αξιολογήθηκαν μέσω του τεστ της IEA (International Association for the Evaluation of Educational Achievement, τελευταία πρόσβαση 13/4/2010), το οποίο προσαρμόστηκε στην ελληνική γλώσσα και στην ελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα.

Τα αποτελέσματα της έρευνας παρέχουν ενδείξεις ότι μετά την εφαρμογή του ισχύοντος διδακτικού υλικού σημειώνεται σταθερά, και μετά την 1^η και μετά την 6^η χρονιά, πρόοδος στις επιδόσεις των μαθητών/τριών του δείγματος. Σημειώθηκε αύξηση του μέσου όρου βαθμολογίας, ο οποίος κατά αρχική εξέταση, πριν την εφαρμογή, ήταν κάτω από τη μεσαία κατηγορία της κλίμακας βαθμολόγησης.

Όμως διαπιστώνεται ότι, παρ' όλη τη βελτίωση, το σύνολο του δείγματος συνεχίζει να εμφανίζει μέτριες επιδόσεις, όσον αφορά τις δεξιότητες γραμματισμού κατά την παραγωγή βασικών κειμενικών ειδών. Η βαθμολογία στα μεγαλύτερα ποσοστά των μαθητών/τριών συγκεντρώνεται λίγο πάνω από τη μεσαία κατηγορία της κλίμακας βαθμολόγησης και οι επιδόσεις συναρτώνται με την κοινωνικομορφωτική προέλευση των μαθητών/τριών. Επίσης, σχετίζονται και με τις διαφορετικές διδακτικές πρακτικές των εκπαιδευτικών.

¹ Η έρευνα χρηματοδοτείται από το ερευνητικό πρόγραμμα Καραθεοδωρή (2010-2013), με τίτλο «Η αποτελεσματικότητα των νέων εγχειριδίων για το γλωσσικό μάθημα του δημοτικού σχολείου αναφορικά με τις δεξιότητες γραμματισμού των μαθητών»: Πανεπιστήμιο Πατρών. Επιτροπή ερευνών. Ειδικός λογαριασμός κονδυλίων έρευνας. Πρόγραμμα βασικής έρευνας Κ. Καραθεοδωρή. Έργο D157).

Βιβλιογραφία

- Baynham, M. (1995). *Literacy Practices: Investigating Literacy in Social Contexts*. London: Longman.
- Cope, B. and Kalantzis, M. (1993). *The Powers of Literacy: A Genre Approach to Teaching Writing*. London: The Falmer Press.
- IEA: International Association for the Evaluation of Educational Achievement, http://www.iea.nl/written_composition.html, τελευταία πρόσβαση 13/4/2010.

On the acquisition of Greek free choice items

Spyridoula Varlokosta & Evangelia Vlachou
University of Athens & University of the Aegean
svarlokosta@phil.uoa.gr & evangelia.vlachou@gmail.com

It has been argued that children acquire quite late scalar implicatures associated with quantification and have the tendency to interpret existential quantifiers as universals while the “not-all” meaning component of quantifiers like *some* is acquired only at a later stage (Brooks & Braine, 1996, Smith, 1980; Chierchia et al., 2001, Noveck, 2001, Papafragou and Musolino, 2003, Musolino, 2004, among others).

The experiment on the acquisition of Free Choice Indefinites (FCIs) (Kougioumoutzaki 2001) reported in the present paper reinforces the validity of this hypothesis. Based on Greek (like *otidhipote* (*o-dhipote*), *enas/o opjodhipote* (*enas/o o-dhipote*), *o,ti ki o,ti* (*o- o-*)) and French FCIs (like *n’importe quoi*), the analysis in Vlachou (2007, 2010, 2012) delimits the properties of FCIs as a class. FCIs are associated with a set of alternatives of the relevant type, that is, a set of alternative witnesses for the variable that they introduce. The core semantic property that defines

FCIs as a class and distinguishes them from other lexical items is that they have descriptive contents that, except for referring to alternatives, they also bring information on these alternatives. In doing so, FCIs form two big interpretational categories: full set FCIs (*o-dhipote* for instance) that require that all alternatives, without exception, are considered and subset FCIs (*enas/o o-dhipote* and *o-o-* for instance) that restrict the domain of quantification to one of its subsets.

The experiment results shows that 1) Greek 10 year old children use properly *o-dhipote* while their use of *enas/o o-dhipote* and *o- o-* is deficient and 2) Greek 12 year old children use properly *o-dhipote* while their use of *enas/o o-dhipote* and *o- o-* is less deficient. We propose that this difference in the acquisition of FCIs is due to their different semantic properties. Full set FCIs are acquired early because they are associated with universal quantification over alternatives, while the acquisition of subset FCIs is a rather long process because they are associated with existential quantification over alternatives.

It is argued that children make proper use of full set FCIs (like *o-dhipote*) earlier than of subset FCIs (*enas/o o-dhipote* and *o- o-*) because the second group of items has the meaning component that not all alternatives are considered, a component known to cause problems in language acquisition.

Sel. References: Chierchia, G, S. Crain, M. T. Guastio, A. Gualmini, L. Meroni. 2001. The acquisition of disjunction: evidence for the grammatical view of scalar implicatures. *Proceedings of BUCLD 25*. Anna H-J. Do et al. (επιμ.), 157-168. Cascadilla Press, Somerville Mass. Kougioumoutzaki, G. 2011. *A comparative study of the acquisition of wh-indefinites in Greek*. BA thesis (in Greek). Department of Mediterranean Studies. University of the Aegean. Musolino, J. 2004. The semantics and acquisition of number words: integrating linguistic and

developmental perspectives. *Cognition* 93, 1-41. **Noveck, I. 2001.** When children are more logical than adults. *Cognition* 78, 165-188. **Papafragou, A. and J. Musolino. 2003.** Scalar implicatures: experiments at the syntax-semantics interface. *Cognition* 86, 253-282. **Smith, C. L. 1980.** Quantifiers and question answering in young children. *Journal of experimental child psychology* 30, 191-205. **Vlachou, E. 2012.** Delimiting the class of free choice items in a comparative perspective: evidence from the database of French and Greek free choice items. *Lingua*. Elsevier, 122, 14, 1523-1568.

UNLizing Modern Greek and Latin

Olga Vartzioti

Πανεπιστήμιο Πατρών

ovartzio@upatras.gr

The goal of Computational Morphology is to create programs, which can produce an output that matches as closely as possible the analysis that would be given by a morphologist. There is a growing insight that high-quality NLP applications for information access are in need of deeper semantic analysis. Many machine translation systems have been developed in the past years. However, these systems faced many problems, some of which are: lexical ambiguity, syntactic ambiguity, referential ambiguity and differences in conceptual specificity (Alansary, Nagi & Adli 2008).

The Universal Networking Language (UNL) is an artificial language created to represent and process information across language barriers. Our research purpose is to prepare the initial versions of the Modern Greek and Latin grammar for sentence-based UNLization (IAN). A UNL language system is based on natural language resources, such as dictionaries, grammars, knowledge bases, example bases, translation memories, etc. manually created for “interpreting language” into and from UNL (Martins *et al.* 2002). Our main goal of these UNL-ization processes is to map the information that is verbally elicited in the surface structure of Modern Greek and Latin written texts into a language-independent and machine-tractable database (Vartzioti 2013). To UNLise our corpus we built UNL-NLdictionaries and (Transformation and Disambiguation) grammars.

The UNL challenge is to re-store a representation of Modern Greek and Latin Language (free-order languages are quite a challenge) within a computer, and not only encoding all the linguistic information, considering that UNL process is interactive in language managing. This means that the UNL representation is not committed to replicate the lexical and the syntactic choices of an original text, but focuses in representing, in a non-ambiguous format, one of its possible readings, preferably the most conventional one. Therefore, we will also discuss the encountered problems during the representation and disambiguation of morphologically rich languages.

References

- Alansary S., Nagi M. & Adly N. (2008). Machine Translation Using the Universal Networking Language (UNL). *8th International Conference on Language Engineering*. Egypt: Ain Shams University.
- Bamman D. & Crane G. (2011). The Ancient Greek and Latin Dependency Treebanks. In *Language Technology for Cultural Heritage: Selected Papers from the LaTeCH Workshop Series*, pp. 79-98. Berlin Heidelberg : Springer-Verlag, 2011.
- Martins, R.T.; Rino, L.H.M.; Nunes. M.G.V.; Oliveira Jr., O.N. (2002). The UNL distinctive features: evidences through a NL-UNL encoding task. *The First International Workshop*

Vartzioti O. 2013. *UNLizing Latin*. The Classical Association's Annual Conference 2013, University of Reading, 3-6 April 2013 (<https://sites.google.com/site/caconference2013>)
Universal Networking Language (www.unlweb.net)
Καρασίμος Α. (2011). Υπολογιστική Επεξεργασία της Αλλομορφίας στην Παραγωγή Λέξεων. Διδακτορική διατριβή. Πάτρα: Πανεπιστήμιο Πατρών.

Latin Corpus (input)	Corpus classification	UNL Dictionary (with <i>tags</i>)	T grammar' (T rules)	D grammar (optional)	Output
libec de lutetia	Prepositions	[libec]{} 'book' (LEX=N, POS=NOUNUM=SNG,MCL,NOM,VOC,M16)<lat,0,0>; [de]{} ('P,rel=cont,att=@about,-ABL')<lat,0,0>; [lutetia]{} 'Paris' (LEX=N, POS=N, NUM=SNG,FEM,NOM,VOC,-ABL,M5)<lat,0,0>;	1. (BLK)=; x2 2. (%ea,%D)(%eb,att)=cont(%ec,%D)=(%ed,%cont(%ea,%ec,att=eb%b));	(P)(BLK)(N)=1;	sgt(book:01, Paris:05.@about)
in aut ego	Conjunctions	[in]{} '00.@2' (LEX=R, POS=PPR,CAS=NOM,CAS=OBL,PER=2PS,PER=2PP)<lat,0,0>; [aut]{} '"" (LEX=C, POS=CCJ,rel=or)<lat,0,0>; [ego]{} '00.@1' (LEX=R, POS=PPR,CAS=NOM,PER=1PS)<lat,0,0>; [centum]{} '"" (LEX=U, POS=CDN)<lat,0,0>;	1. (BLK)=; x2 2. (%ea,R)(%eb,aut)(%ec,R)=(%ed,%CN(%ec,%ea));		or(00:05.@3.@female, 00:01.@2)
centum libri	Noun phrase structure	[libri]{} 'book' (LEX=N, POS=NOUNUM=PLR,MCL,NOM,VOC,M16)<lat,0,0>; [decima]{} '10.@ordinal' (LEX=U, POS=ORD,DIGIT,FEM)<lat,0,0>; [sgn]{} '"" (A.SAV)<lat,0,0>; [adveniat]{} 'arrive' (LEX=V, POS=VER,TRA=IST1,PER=3PS,ATE=FUT,ATE=FUT&PGS,ATE=FUT&PPT,MOO=IND,M56)<lat,0,0>;	1. ((SHEAD,CHEAD'BLK',DIGIT),%ea)(('cant um"',%ey)=(%ea)(C'1',[1],[1]U,CDN,DIGIT,%w)(%ey); 2. (BLK)=; 3. (%ea,N,PLR,@pl)=(%ea=@pl); ... 6. (%ea,U,DIGIT)(%eb,%D)=(%ec,%qua(%eb,%ea));		qua(book:03.@pl,'100':05)
libec noster	pronouns	[libec]{} 'book' (LEX=N, POS=NOUNUM=SNG,MCL,NOM,VOC,M16)<lat,0,0>; [noster]{} '00.@1.@pl' (LEX=D, POS=POD)<lat,0,0>;	1. (BLK)=; 2. (%ea,%D)(%eb,SPR)=(%ec,%n,%sg(%eb,%ea));		sga(00:05.@1.@pl,book:01)
is cras mane adveniat	Sentence structures	[is]{} '00.@3.@male' (LEX=R, POS=PPR,CAS=NOM,PER=3PS)<lat,0,0>; [cras]{} 'tomorrow' (LEX=A, POS=AAV)<lat,0,0>; [mane]{} 'morning' (LEX=A, POS=AAV)<lat,0,0>; [adveniat]{} 'arrive' (LEX=V, POS=VER,TRA=IST1,PER=3PS,ATE=FUT,ATE=FUT&PGS,ATE=FUT&PPT,MOO=IND,M56)<lat,0,0>;	1. (BLK)=; x3 2. (%ea,%A,D)(%eb,V,%AUX)=(%ec,%V,att(%eb,%ea)); 3. (%ea,R)(%eb,V,%AUX)=(%ec,%V,sgt(%eb,%ea));		sgt(02:00:01.@3.@male) tim:02:01,tomorrow:03) tim:01(arrive:07,morning:05)

Modern Greek Corpus (input)	Corpus classification	UNL Dictionary (with <i>tagset</i>)	T grammar (T rules)	Output
το βιβλίο	Determiners	[βιβλίο]{} "book" (LEX=N, POS=NOU, NUM=PLR, GEN=NEU, CAS=NOM, ACC, VOC) <grc, 0, 0>; [το]{} "" (LEX=D, POS=ART, att=@def) <grc, 255, 0>;	1. (BLK).= 2. (D, att, %ex) (N %ex) = (%ex, att=%ex); 3. (%a, N, PLR, ^ @pl) = (%a, ^ @pl);	book.03.@def

Michael Peter Vereno
Paris Lodron University of Salzburg
michael.vereno@gmail.com

An aspect of research which has often been neglected is that of linguistic evaluation of the names a certain instrument carries or has been carrying in the past. If archaeological evidence fails, one must rely on texts related to the area of research. One theory widely accepted theory among musicologist and researchers, peers and laymen alike, describes the bagpipe as being an originally oriental instrument first

mentioned in the Bible, which later reached Greece and even found its way into the plays of Aristophanes. It is furthermore said to have been played by none other than the emperor Nero and was spread all over the continent by the Romans, thus laying the foundation of the various bagpipe cultures which exist in today's Europe. A nice story indeed, but what about the facts?

This presentation will explore in detail the background of this theory and will give an overview over the sources available to modern-day researchers. The alleged mention of bagpipes by Aristophanes and the hypothesis of the bagpipe as a popular instrument in Roman times will be put to the test in search for real evidence of the instrument's existence in Ancient Greece and Rome. Likewise, an analysis of the names applied to the bagpipe in Ancient (**ἄσκαύλιον*?) and Modern Greek will be presented. Furthermore, specific attention will be given to the instrument as a possible feature of Greek rural culture in Antiquity by discussing the possibility of the Marsyas legend being a "foundation" myth of *αὔλοι* and bagpipes alike.

Sources

- Collinson, Francis (1975): *The bagpipe: The history of a musical instrument*. London: Routledge & K. Paul.
- Gioielli, Mauro (1999): *La zampogna – Storia di uno strumento musicale*. *Utriculus*, VIII/32 (10 – 31).
- Hagel, Stefan (2009): *Ancient Greek Music. A New Technical History*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Vogel, Martin (1964): *Der Schlauch des Marsyas*. *Rheinisches Museum für Philologie*, NF 107 (34 - 56).
- West, Martin Litchfield (1992): *Ancient Greek Music*. Oxford and New York: Oxford University Press.

Modern Greek *Dekapentasyllavo*: Its form and its relation to language

Stefano Versace & Nina Topintzi

University of Birmingham & University of Leipzig

versastef@gmail.com & nina.topintzi@uni-leipzig.de

Based on a corpus of *Δημοτικά Τραγούδια* (Politis 2009), we propose a linguistic analysis of the Modern Greek (MG) *Dekapentasyllavo* (*DPS*) connecting its very form to both MG stress system and prosodic constituents up to the level of the Phonological Phrase. At first blush, *DPS* appears to simply associate syllable counting and stress patterning (cf. (1)). Metrical stresses (in bold) alternate in iambic fashion counting up to 15 metrical syllables. A line is split in two obligatorily asymmetric half-lines of 8 and 7 syllables respectively with compulsory stress on position 14.

As we show, the form of a *DPS* line is however much more complex, allowing metrical inversions that produce clashes or lapses. While MG allows both, *DPS* admits lapses, but tolerates clashes only minimally. Drawing on this evidence, we suggest that: (i) lapses at the beginning of the line (2a) are preferable than further away (2b), (ii) clashes within the hemistich are infrequent, but clashes across hemistichs are admitted (2c), and (iii) metrical stress inversions are allowed in either hemistich.

The positioning of phonological stress relative to metrical stress within the hemistichs is another facet that conditions the well-formedness of a *DPS* line. In particular, position 8 must either be filled by phonological stress (1) or it may only present metrical stress (as in a clitic or in the last syllable of a word with antepenultimate stress), but must then be preceded by phonological stress on position 6 (3). Position 14 though bears obligatory

phonological stress. Importantly, the form of prosodic constituents at half-line edges also relates to the overall stress pattern of the line: for example, a 1-3-6-8 configuration triggers the presence of a phonological stress on position 6, as in (2b).

In fact, we consider rhythmic alternation to be a weak component of *DPS*: although the majority of *DPS* lines are iambic, the variation attested suggests that this merely represents a strong tendency. We show that an inviolable condition of *DPS* is instead the strict control over the location of stresses within words, clitics, and Ph-Phrases located at line-edges. We propose that this feature of *DPS* can be explained by restating the modular interaction proposed for English folk verse by Kiparsky (2006) as an interaction involving Ph-constituency on the one hand, and stress on the other: to obtain a legal *DPS* line, these two linguistic elements must be combined following a principle of regulated asymmetry.

References

- Kiparsky, P. 2006. A Modular Metrics for Folk Verse. In B. E. Drescher and N. Friedberg (eds.) *Formal approaches to poetry*, 7-49. Mouton.
 Politis, N. 2009. *Dimotika Tragoudia*. Pelekanos: Athens.

EXAMPLES

- (1) τα **περιστέρια** **κουβαλούν**, τα **χελιδόνια** **χτίζουν**
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15
- (2) a. το 'χει **καμάρι** η **λεβεντιά**, κι ο **κλέφτης** **περηφάνεια**
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15
- b. 'Ηλιε, **πότε** με **ρώτησες** και **με ρωτάς** και **τώρα**
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15
- c. Μον **πήρε** **δίπλα** τα **βουνά**, **δίπλα** τα **κορφοβούνια**
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15
- (3) **νά** 'χα τα **βράχια** **αδέρφια** **μου**, τα **δέντρα** **συγγενάδια**
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

Remarks on (Modern Greek) gapping

Christos Vlachos
 University of Patras
 crsvlachos@gmail.com

The hallmark of gapping, originally due to Ross (1970), and of elliptical constructions in general, is that the "observable" form is "less" than the "available" meaning. This is exemplified in (1).

- (1) a. Mary saw Nick and Helen John.
 b. "Mary saw Nick and Helen saw John."

In (1a), while the second conjunct features two (proper) nouns, i.e., Helen and John, the relevant interpretation amounts to a full proposition that is built around the predicate saw, as in (1b).

In the minimalist framework, it is standardly assumed that the right conjunct is actually a "truncated" clause whose predicate is syntactically, and thus semantically, but not phonologically, present (e.g., Johnson 2009, Toosarvandani 2012, Citko 2013). Drawing empirical evidence from Modern Greek (MG) gapping (not previously discussed), we challenge the above assumptions. For instance, the right conjunct does not have clausal distribution (cf., (2) and (3)).

- (2) I Maria milise stin Anna ala oxi [i Anna stin Maria].

the Mary-nom talked to-the Anna-acc but not the Anna-nom to-the Mary-acc

Mary talked to Anna but not Anna to Mary."

(3) *I Maria milise stin Anna ala oxi [i Anna milise stin Maria].

the Mary-nom talked to-the Anna-acc but not the Anna-nom talked-3sg to-the Mary-acc

"* Mary talked to Anna but not Anna talked to Mary."

As in (2), the connective "but not" can be followed by the right conjunct in gapping, but not by a full clause, as in (3). In the light of (3) then, if the right conjunct in (2) was a clausal constituent, it should have been ungrammatical, contrary to facts.

Based on data like (2) and (3), we take a different stand, and argue that, as regards syntax, (MG) gapping assumes no other structure apart from the one that "surfaces" (e.g., Culicover & Jackendoff 2005). Given the particular information provided by syntax, which is nothing more than meets the eye, the interfaces PF and LF "recover" (or, better, "fill in") the necessary meaning, in ways that will become more concrete. The ellipsis-effect of this sort then is actual lack of structure. Assuming Bare Phrase Structure (Chomsky 1995), where Merge is a concatenation calculus that makes reference only to morphosyntactic features of the merged items, and not to their "syntactic category", we argue that the lexical items of the second conjunct, merge together. In terms of interpretation, we capitalize on the typical observation that the relevant lexical items in gapping carry a Focus intonation, and we treat Focus as a "primitive" of PF (i.e., not encoded in narrow syntax as a separate feature, Focus) that translates to a "function" at LF (e.g., Vergnaud & Zubizarreta 2005). This function takes an ordered set of variables (i.e., the lexical items in gapping), as its argument, and returns a "propositional" reading. In short, while the corresponding structures are absent, we have an "additional" interpretation that is directly computed at the interfaces. In the context of the proposed analysis, the theoretical question arises as to whether syntactic structures are the exclusive determinants of form-meaning associations, or not.

Εφαρμόζοντας κριτική ανάλυση λόγου στην τάξη: Το γλωσσικό μάθημα

Ιωάννα Χατζηκυριάκου

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

hatzikiriakou.ioanna@gmail.com

Η παρούσα ανακοίνωση επιχειρεί να αναδείξει τη συμβολή συγκεκριμένων θεωρητικών και μεθοδολογικών εργαλείων της Κριτικής Ανάλυσης Λόγου στην έρευνα στην τάξη και συγκεκριμένα στη διερεύνηση ερωτημάτων που αφορούν το είδος του γλωσσικού μαθήματος που κατασκευάζεται. Η Κριτική Ανάλυση Λόγου έχει τη δυνατότητα να συλλαμβάνει, να περιγράφει και να ασκεί κριτική στους λόγους (Fairclough, 2003), στις διαφορετικές, δηλαδή, γλωσσοδιδασκτικές οπτικές που διαπερνούν την κάθε διδασκαλία. Για να αποτυπωθούν όμως οι ιδεολογικές αποχρώσεις οι οποίες ενυπάρχουν στους λόγους αυτούς, απαιτούνται εργαλεία ανάλυσης της γλώσσας που να επιτρέπουν στον ερευνητή να κινείται από το «εδώ και τώρα» της γλωσσικής έκφρασης στο μακροεπίπεδο των θεσμών και των πρακτικών. Ο αμερικανός γλωσσολόγος Gee ανέπτυξε εργαλεία ανάλυσης που αναδεικνύουν το πώς, κάθε φορά που μιλάμε, «χτίζουμε» πραγματικότητες, διαιωνίζοντας ή μεταβάλλοντας παγιωμένους λόγους, κοινωνικά, δηλαδή, αναγνωρισμένους τρόπους δράσης, σκέψης, χρήσης της γλώσσας ή άλλων σημειωτικών συστημάτων (Gee, 2005). Στο πλαίσιο συγκεκριμένων Λόγων πρότείνει να γίνονται αντιληπτές οι στιγμιαίες ταυτοτικές πραγματώσεις των ανθρώπων (identities), οι διαφορετικές ποικιλίες της γλώσσας (social languages) και τα κοινωνικά τοποθετημένα νοήματα (situated meanings).

Αξιοποιώντας τα εργαλεία του Gee στην ανάλυση του γλωσσικού υλικού της διδασκαλίας και των συνεντεύξεων δύο εκπαιδευτικών Λυκείου, παρατηρήσαμε πως αναπαρίστανται δύο σχετικά διακριτές πραγματικότητες για το γλωσσικό μάθημα. Η γλώσσα που εκφέρονταν στην κάθε περίπτωση διδασκαλίας έχτιζε συγκεκριμένους

συσχετισμούς μεταξύ πραγμάτων και προσώπων (connections, relations) και φανέρωνε συγκεκριμένες δραστηριότητες που συνδέονταν με τις πρακτικές των εκπαιδευτικών (activities). Έδινε βαρύτητα σε συγκεκριμένους τρόπους γνώσης και σημειωτικά συστήματα (semiosis) και αναδείκνυε τη σπουδαιότητα διαφορετικών πτυχών του γλωσσικού μαθήματος (significance). Έτσι, η ανάλυση της γλώσσας ανέδειξε σαφείς επιρροές από ορισμένες γλωσσοδιδασκτικές προσεγγίσεις (λόγοι), οι οποίες εγγράφονταν και στα τοποθετημένα νοήματα της γλώσσας των εκπαιδευτικών. Εστιάζοντας, εν συνεχεία, στις «κοινωνικές γλώσσες» των εκπαιδευτικών και συνδυάζοντας αυτές με το μη γλωσσικό υλικό που είχαμε συγκεντρώσει (θέση στο χώρο κατά τη διδασκαλία, ένταση της φωνής, χρήση της τεχνολογίας που ήταν παρούσα κτλ.), καταγράψαμε την ποικιλία των ταυτοτήτων που ενεργοποιούνταν σε κάθε διδακτικό συμβάν. Η αναγωγή των ταυτοτικών πραγματώσεων των εκπαιδευτικών σε Λόγους που συνδέονταν με συγκεκριμένου τύπου διδακτικά συμβάντα και πρακτικές γραμματισμού ανέδειξε ουσιαστικά τη «διαλογικότητα» η οποία χαρακτήριζε και στις δύο περιπτώσεις το γλωσσικό μάθημα. Αναγνωρισμένοι και μάλιστα παγιωμένοι Λόγοι εκπαιδευτικών εμφάνισαν την τάση υβριδοποίησης με άλλους Λόγους οι οποίοι ενείχαν διαφορετικές προτάσεις για το τι σημαίνει και πώς πραγματώνεται το γλωσσικό μάθημα.

References

- Fairclough, N. (2003). *Analysing Discourse: Textual analysis for social research*. London: Routledge.
- Gee, J. (2005). *An Introduction to Discourse Analysis. Theory and Method*. London & New York: Routledge.

Η μεταφορά και η μετωνυμία στο περιθωριακό λεξιλόγιο της ΝΕ

Κατερίνα Χριστοπούλου & Γιώργος Ι. Ξυδόπουλος

Πανεπιστήμιο Πατρών

kchrist@upatras.gr & gjxydo@upatras.gr

Οι εννοιακές σχέσεις της μεταφοράς και της μετωνυμίας, ως γνωστόν, βασίζονται στην επέκταση της σημασίας μιας λέξης με τα όριά τους να μην είναι πάντοτε ευδιάκριτα (Lakoff, 1987, Lakoff & Johnson, 1980). Γι' αυτό το λόγο π.χ. ο Goossens (1990) επινόησε τον όρο μεταφτωνυμία (metaphonymy) για εκείνες τις περιπτώσεις όπου υπάρχει μετωνυμία μέσω μεταφοράς ή μεταφορά από μετωνυμία. Οι δύο αυτές ιδιαίτερα παραγωγικές διαδικασίες για το λεξιλόγιο της ΚΝΕ φαίνεται να λειτουργούν με αντίστοιχο τρόπο και στο περιθωριακό λεξιλόγιο (Βελούδης, 2005, Steen, 2007), παράγοντας όμως, κατά κύριο λόγο, δυσφημισμούς. Εδώ μάλιστα, μια λέξη ανάλογα με το εκφώνημα στο οποίο θα ενταχθεί φαίνεται να λειτουργεί άλλοτε μεταφορικά και άλλοτε μετωνυμικά.

Στην εργασία αυτή μελετάμε τις εννοιακές αυτές σχέσεις στο στενότερο πλαίσιο του περιθωριακού λεξιλογίου της ΝΕ και πιο συγκεκριμένα:

- Υιοθετώντας κατά βάση το πλαίσιο του Cruse (1986, 2011), περιγράφουμε τις περιπτώσεις μεταφοράς και μετωνυμίας που εμφανίζονται στο περιθωριακό λεξιλόγιο, διευρύνοντας την προτεινόμενη κατηγοριοποίηση της μετωνυμίας.
- Διακρίνουμε τις περιπτώσεις μεταφτωνυμίας, βασιζόμενοι στην ανάλυση του Goossens (1990) και άλλων.
- Εντοπίζουμε τις περιοχές του περιθωριακού λεξιλογίου (π.χ. χαρακτηρισμοί, ανθρώπινο σώμα, σεξουαλική πράξη κ.τ.ό.) όπου απαντούν περιπτώσεις μεταφοράς και μετωνυμίας, αναζητώντας τους λόγους γέννησής τους,

- Εξετάζουμε τη μετωνυμία και τη μεταφορά σε συσχετισμό με την ευφημιστικότητα και την δυσφημιστικότητα στη χρήση του περιθωριακού λεξιλογίου και στο αποτέλεσμα προσβλητικότητας που αυτές επιφέρουν.
- Τέλος, ανιχνεύουμε τους παράγοντες που κινητοποιούν τις δύο εννοιακές σχέσεις, το ρόλο του περικειμένου και τη σκοπιμότητα εκ μέρους των ομιλητών (Steen 2007, 2008).

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

- Βελούδης, Γ. 2005. *Η σημασία πριν, κατά και μετά τη γλώσσα*. Αθήνα: Κριτική.
- Cruse, A. 1986. *Lexical semantics*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Cruse, A. 2011. *Meaning in Language: An Introduction to Semantics and Pragmatics*. (3rd Edition) Oxford, Oxford University Press.
- Goossens, L. 1990. Metaphonymy: The interaction of metaphor and metonymy in expressions for linguistic action. *Cognitive Linguistics* 1: 323-340.
- Lakoff, G. 1987. *Women, fire, and dangerous things: What categories reveal about the mind*. Chicago: University of Chicago Press.
- Lakoff, G. & Johnson, M. 1980. *Metaphors we live by*. Chicago: University of Chicago Press.
- Steen, G. J. 2007. *Finding metaphor in grammar and usage: A methodological analysis of theory and research*. Amsterdam: John Benjamins.
- Steen, G.J. 2008. The paradox of metaphor: Why we need a three-dimensional model of metaphor. *Metaphor & Symbol*, 23, 213-241.

Εντοπισμός και ταξινόμηση νεολογισμών με το Ηλεκτρονικό Πρόγραμμα 'ΝεοΔημία' της Ακαδημίας Αθηνών

Αναστασία Χριστοφίδου, Αθανάσιος Καρασίμος & Βασιλική Αφεντουλίδου
Ακαδημία Αθηνών
christo@academyofathens.gr

Η νεολογία αποτελεί ένα εξαιρετικά ενδιαφέρον γλωσσολογικό φαινόμενο, αφού λειτουργεί ως δείκτης γλωσσικής αλλαγής και εξέλιξης, σηματοδοτεί τις τάσεις της γλώσσας, συμβάλλει στην έρευνα της παραγωγικότητας μορφημάτων αποτελώντας παράλληλα «σοβαρό εμπόδιο στην υπολογιστική ανάλυση και μετάφραση» (Janssen 2005). Για τον λόγο αυτό ένας σημαντικός αριθμός γλωσσολογικών ερευνών διεθνώς έχει αφιερωθεί στην περιγραφή και ανάλυση νεολογισμών, ενδεικτικά τα NEOROM (Barbu 2011), NEOTRACK (Janssen 2005), APRIL (Renouf 2007), NEOCRAWLER (Kerremans κ.ά. 2012), NORSE AVISKORPUS (Andersen & Hofland 2012).

Το Κέντρον Ερεύνων Επιστημονικών Όρων και Νεολογισμών αποτελεί τον μόνο δημόσιο φορέα επιφορτισμένο με θεσμοθετημένο τρόπο να καλύπτει αντικείμενα καταγραφής νεολογισμών και απόδοσης επιστημονικής ορολογίας. Στο πλαίσιο αυτής της στοχοθεσίας δημιουργήθηκε δυναμικού τύπου βάση δεδομένων, η ΝΕΟΔΗΜΙΑ, το πρώτο πρόγραμμα (ημι)αυτόματου εντοπισμού, καταχώρησης και ταξινόμησης νεολογισμών (πρβλ. Αναστασιάδη-Συμεωνίδη κ.ά. 2009) και ορολογίας στην Ελληνική, το οποίο προβλέπει και τη συγκρότηση σώματος κειμένων εμφάνισης νεολογισμών.

Στόχοι και δυνατότητες του υπό παρουσίαση προγράμματος είναι:

- (Ημι)αυτόματος εντοπισμός νεολογισμών σε εφημερίδες ευρείας κυκλοφορίας.
- Εισαγωγή, καταχώρηση και ταξινόμηση νεολογισμών και ορολογίας βάσει αυστηρών κριτηρίων (βλ. Χριστοφίδου 2012).
- Παρακολούθηση των διαδικτυακών εμφανίσεων των υπό εξέταση νεολογισμών κατά τακτά διαστήματα.
- Προηγμένη και συνδυαστική αναζήτηση των λημμάτων με πολλαπλά γλωσσολογικά κριτήρια.

- Ερευνητική αξιοποίηση των συλλεχθέντων δεδομένων με γραφηματική απεικόνισή τους και δυνατότητα στατιστικής επεξεργασίας.

Στην παρουσίασή μας, αφού παρουσιάσουμε τη δομή και τις λειτουργίες του προγράμματος ΝΕΟΔΗΜΙΑ, θα επικεντρωθούμε στα πρώτα συμπεράσματα από τη χρήση του προγράμματος, όπως θέματα μορφολογικής ανάλυσης / ταξινόμησης, κειμενικής ένταξης των νεολογισμών (ταξινόμηση κειμενικών ειδών) και μεθοδολογικά ζητήματα σχετικά με την αξιοποίηση ποσοτικών δεδομένων από το διαδίκτυο (Kilgariff 2007).

Βιβλιογραφία

- Αναστασιάδη-Συμεωνίδη, Α. κ.ά. (2009). Ηλεκτρονική Βάση Νεολογισμών της Νέας Ελληνικής. *Δελτίο Επιστημονικής Ορολογίας και Νεολογισμών* 9-10. Ακαδημία Αθηνών, 419-438.
- Χριστοφίδου, Α. (2012). *Δελτίο Επιστημονικής Ορολογίας και Νεολογισμών* 11. Ακαδημία Αθηνών.
- Andersen, G. & Hofland, K. (2012). Building a large corpus based on newspapers from the web. Στο G. Andersen (επιμ.) *Exploring Newspaper Language*. Amsterdam/NY: John Benjamins, 1-28.
- Barbu, A.-M. (2011). Monitoring Neologisms in Newspapers within the NEOROM Project. *Memoirs of the Scientific Sections of the Romanian Academy XXXIV*, 1-17.
- Janssen, M. (2005). NeoTrack: semiautomatic neologism detection. *APL 2005*. Lisboa, Portugal.
- Kerremans, D. κ.ά. (2012). The NeoCrawler: identifying and retrieving neologisms from the internet and monitoring ongoing change. Στο K. Allan & J. A. Robinson (επιμ.) *Current Methods in Historical Semantics*. Berlin/Boston: De Gruyter, 59-96.
- Kilgariff, A. (2007). Googleology is bad science. *Computational Linguistics* 33 (1): 147–151.
- Renouf, A. (2007). Corpus development 25 years on: from super-corpus to cyber-corpus. Στο R. Facchinetti (επιμ.) *Corpus Linguistics 25 years on*. Amsterdam/NY: Rodopi, 27-49.

Ο ρόλος της Γ1 στην ανάπτυξη και χρήση στρατηγικών κατά την εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας από μαθητές μικρής ηλικίας

Αγγελική Ψάλτου-Joycey, Αρετή Σουγάρη, Ελένη Αγαθοπούλου & Θωμαή Αλεξίου
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

apsajoy@enl.auth.gr, agatho@enl.auth.gr, asougari@enl.auth.gr & thalexio@enl.auth.gr

Οι στρατηγικές γλωσσικής εκμάθησης αποτελούν σημαντικό παράγοντα ανάπτυξης γνώσης και χρήσης της Γ2 (Brown et al. 1989, O'Malley & Chamot 1990) και έχουν προσελκύσει το ενδιαφέρον μεγάλου αριθμού ερευνητών κατά τα τελευταία τριάντα χρόνια (Garvriilidou & Psaltou-Joycey 2009). Ωστόσο δεν υπάρχει αρκετή έρευνα ως προς την καταγραφή αυτών των στρατηγικών από ελληνόφωνους μικρούς μαθητές καθώς και ως προς το ρόλο που διαδραματίζει η ελληνική ως Γ1 στη ανάπτυξη των στρατηγικών που θεωρούν οι μαθητές ότι χρησιμοποιούν στη Γ2 (πρβλ. Vrettou 2011).

Το βασικό ερευνητικό ερώτημα της παρούσας έρευνας είναι οι στρατηγικές που φαίνεται να επιλέγουν οι έλληνες μαθητές δημοτικού σχολείου στην εκμάθηση της αγγλικής ως Γ2. Επιπλέον διερευνάται κατά πόσο η γνώση και η χρήση στρατηγικών στη Γ2 μπορεί να επηρεάζεται από τη χρήση στρατηγικών στη Γ1. Στην έρευνα πήραν μέρος 114 μαθητές τετάρτης και έκτης τάξης δημοτικού σχολείου, οι οποίοι συμπλήρωσαν ερωτηματολόγιο ανίχνευσης στρατηγικών Γ2 (πρβλ. Second Language Strategy Inventory, Oxford 1990).

Τα αποτελέσματα καταδεικνύουν περιορισμένη επιλογή στρατηγικών Γ2 στη νεαρή ηλικία. Λαμβάνοντας υπόψη τα συγκεκριμένα αποτελέσματα, εξετάζουμε τα αναλυτικά

προγράμματα και τα βιβλία της ελληνικής γλώσσας του δημοτικού ώστε να διαπιστώσουμε το βαθμό στον οποίο υφίσταται άμεση ή έμμεση διδασκαλία στρατηγικών γλωσσικής εκμάθησης στη Γ1. Τέλος προτείνουμε δραστηριότητες που αναπτύσσουν επιπλέον στρατηγικές στη Γ1, συντελώντας με αυτό τον τρόπο στην αποτελεσματική μεταφορά στρατηγικών από τη Γ1 στη Γ2 και διευκολύνοντας την εκμάθηση της Γ2, δεδομένου ότι ο χρόνος έκθεσης και διδασκαλίας στη Γ2 είναι περιορισμένος.

Βιβλιογραφία

- Brown, A.L., Bransford, J.D., Ferrara, R.A., & Campione, J.C. (1983). Learning, remembering, and understanding. In J.H. Flavell & E.M. Markman (eds), *Carmichael's Manual of Child Psychology* 3. New York: Wiley, 77-166.
- Gavriilidou, Z. & Psaltou-Joycey A. (2009). "Language learning strategies: an overview". *Journal of Applied Linguistics* 25: 11-25.
- Vrettou, A. (2011). *Patterns of language learning strategy use by Greek-speaking young Learners of English*. Unpublished PhD thesis, School of English, Aristotle University of Thessaloniki.
- O'Malley, J.M. & Chamot A.U. (1990). *Learning Strategies in Second Language Acquisition*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Oxford, R. (1990). *Language Learning Strategies: What Every Teacher Should Know*. New York: Newbury House.

**Θεματικές συνεδρίες
Workshops**

**Workshop: *The New Curriculum for the Greek language in compulsory education*
Νέο Πρόγραμμα Σπουδών για την ελληνική γλώσσα στην υποχρεωτική εκπαίδευση**

**Workshop organizer: Anna Anastassiadis-Symeonidis (Aristotle University of Thessaloniki)
Διοργανώτρια: Άννα Αναστασιάδη-Συμεωνίδη (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο
Θεσσαλονίκης)**

Το νέο Πρόγραμμα Σπουδών για τη γλώσσα στην υποχρεωτική εκπαίδευση

Άννα Αναστασιάδη-Συμεωνίδη
ομ. καθ. Α.Π.Θ.
ansym@lit.auth.gr

Η ανακοίνωση αποτελεί εισαγωγή στα γενικά χαρακτηριστικά του νέου Προγράμματος Σπουδών για τη γλώσσα στην υποχρεωτική εκπαίδευση, με εστίαση στις θεωρητικές επιλογές (εποικοδομισμός και κριτικός γραμματισμός), στις καινοτομίες και στους νέους στόχους μέσω των αρχών της διαφοροποιημένης διδασκαλίας, της χρήσης των ΤΠΕ και της χρήσης στρατηγικών, όπως είναι η ανάπτυξη των πολυγραμματισμών, η οριζόντια συνεργασία μεταξύ των αντικειμένων, η διαπολιτισμικότητα, η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης, η ικανότητα διατύπωσης και επίλυσης προβλημάτων, η συστηματική διά βίου αναζήτηση ευκαιριών για απόλαυση που αντλείται από τη γνώση και τις τέχνες, ώστε να επιτευχθεί η αυτονομία του μαθητή. Το νέο ΠΣ, μαθητοκεντρικό αλλά με αναβαθμισμένο το ρόλο του εκπαιδευτικού, δίνει έμφαση στην καλλιέργεια γλωσσικών και κοινωνικών δεξιοτήτων και στην παραγωγή δομημένου προφορικού λόγου. Προτείνεται ανακατανομή του χρόνου και αναδιάταξη της διδακτέας ύλης. Συμπεριλαμβάνει την αξιολόγηση με έμφαση στη διαμορφωτική μέσω του φακέλου του μαθητή, των σχεδίων εργασίας, της αυτοαξιολόγησης και της ετεροαξιολόγησης. Τέλος το νέο ΠΣ αποτελείται από το κυρίως ΠΣ και τον Οδηγό για τον εκπαιδευτικό, ο οποίος περιλαμβάνει τα διδακτικά σενάρια, συχνά ερωτήματα των εκπαιδευτικών με τις απαντήσεις τους, βιβλιογραφία και γλωσσάρι με τους όρους που χρησιμοποιούνται στα δύο αυτά κείμενα.

Το νέο Πρόγραμμα Σπουδών για το μάθημα της Λογοτεχνίας στην Υποχρεωτική Εκπαίδευση

Βενετία Αποστολίδου, Νικολίνα Κουντουρά & Ελένη Χοντολίδου
αν. καθ. ΑΠΘ, Σχολική σύμβουλος φιολόγων & αν. καθ. ΑΠΘ
neta@eled.auth.gr, linakoun@yahoo.gr & hodol@edlit.auth.gr

Το νέο ΠΣ για τη Λογοτεχνία εφαρμόζεται πιλοτικά δύο χρόνια, ενώ έχει γίνει και κάποια δημόσια συζήτηση γύρω από αυτό. Στην εισήγησή μας θα παρουσιάσουμε τις βασικές θεωρητικές και παιδαγωγικές επιλογές που στηρίζουν το νέο ΠΣ για τη Λογοτεχνία παίρνοντας υπόψη τους δύο παραπάνω παράγοντες. Συγκεκριμένα: στο πρώτο μισό της εισήγησης θα συζητηθούν οι αντιλήψεις γύρω από τη λογοτεχνία και τη θέση της στην κοινωνία και την εκπαίδευση οι οποίες βρίσκονται στα θεμέλια του νέου ΠΣ, μια συζήτηση η οποία θα πάρει υπόψη της την κριτική που έχει εν τω μεταξύ ασκηθεί στο ΠΣ αλλά και τη σχετική βιβλιογραφία που έχει εμφανιστεί τον τελευταίο καιρό. Στο δεύτερο μέρος θα παρουσιαστούν και θα σχολιαστούν παραδείγματα διδακτικών εφαρμογών, όπως

προτείνονται από το ΠΣ και όπως τροποποιούνται από τους εκπαιδευτικούς κατά την πιλοτική εφαρμογή. Θα αναδειχτεί έτσι η σχέση των προτάσεων του ΠΣ και της διδακτικής πράξης, με άλλα λόγια θα αναδειχθούν τα δυνατά σημεία του ΠΣ αλλά και εκείνα που παρεξηγούνται από τους εκπαιδευτικούς ή τους δυσκολεύουν στην εφαρμογή.

Η νεοελληνική γλώσσα στην προσχολική εκπαίδευση

Ζωή Γαβριηλίδου & Μαρία Παπαδοπούλου
καθ. ΔΠΘ & επ. καθ. Παν/μίου Θεσσαλίας
zoegab@otenet.gr & mariapap@uth.gr

Στην ανακοίνωση παρουσιάζονται η φιλοσοφία, η δομή και τα βασικά χαρακτηριστικά του μέρους του Προγράμματος Σπουδών του 2011 που αφορά το μάθημα της νεοελληνικής γλώσσας στην προσχολική.

Το θεωρητικό έρεισμα του Π.Σ. για την προσχολική είναι ο κριτικός γραμματισμός που διαπνέει ολόκληρο το Πρόγραμμα Σπουδών της ελληνικής γλώσσας και λογοτεχνίας, ενώ έμφαση δίνεται στη διαφοροποίηση στη διδασκαλία, καθώς και στην προώθηση της διαπολιτισμικότητας, της διαθεματικότητας, της αμφίδρομης συνεργασίας σχολείου-σπιτιού, της προστασίας του περιβάλλοντος και της σύγχρονης τεχνολογίας. Ταυτόχρονα, οι δραστηριότητες για την καλλιέργεια του γλωσσικού γραμματισμού στην Προσχολική υλοποιούνται στο πλαίσιο των πέντε μαθησιακών πλαισίων (παιχνίδι, ρουτίνες, καταστάσεις από την καθημερινή ζωή, διερευνήσεις (σχέδια εργασίας, μικρές έρευνες, προβλήματα προς επίλυση), οργανωμένες δραστηριότητες) που διέπουν τη διδασκαλία και των υπόλοιπων γνωστικών αντικειμένων στην προσχολική βαθμίδα εκπαίδευσης.

Η διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας (Γ2)

Ελευθερία Ζάγκα, Μαρία Μητσιάκη & Μαρία Τζεβελέκου
Σχολική σύμβουλος φιλολόγων, Υπ. Διδάκτωρ Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας & Διευθύντρια
Ερευνών, Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου, Ερευνητικό Κέντρο «Αθηνά»
zagaeleuth@yahoo.gr, mmitsiak@lit.auth.gr & mtzevelekou@ilsp.gr

Η ανακοίνωση αυτή στοχεύει στην παρουσίαση του *Οδηγού για τη Διδασκαλία της Ελληνικής ως Γ2* που παρήχθη στο πλαίσιο των νέων ΠΣ για τη Νεοελληνική Γλώσσα στην υποχρεωτική εκπαίδευση. Η συγγραφή του Οδηγού προέκυψε ως αναγκαιότητα, προκειμένου (α) να καλύψει τις ιδιαίτερες γλωσσικές και μαθησιακές ανάγκες των αλλόγλωσσων μαθητριών/ών που φοιτούν στο ελληνικό σχολείο και (β) να συμβάλει στην άρση των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι εκπαιδευτικοί, ώστε να ανταποκριθούν με επάρκεια στις συνθήκες συμφοίτησης των αλλόγλωσσων μαθητριών /ών και εκείνων που είναι φυσικοί ομιλητές της ελληνικής.

Κατά την παρουσίαση θα δοθεί έμφαση στο περιεχόμενο του Οδηγού, το οποίο συγκροτείται από:

- Το θεωρητικό μέρος, που περιλαμβάνει ποικίλες διδακτικές προσεγγίσεις για τη διδασκαλία της ελληνικής ως Γ2, όπως η *επικοινωνιακή προσέγγιση*, η *ανάλυση των λαθών*, η *διδασκαλία βάσει γλωσσικής επεξεργασίας* και η *εστίαση στον τύπο*, καθώς και η *διδασκαλία της γλώσσας με βάση το περιεχόμενο*
- Το εφαρμοσμένο μέρος, που αποτελείται από διδακτικά σενάρια αξιοποιήσιμα τόσο σε τάξεις με αμιγώς αλλόγλωσσο πληθυσμό όσο και σε τάξεις συμφοίτησης.

Στο εφαρμοσμένο μέρος ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στο διδακτικό σχεδιασμό, για να ανταποκρίνεται όχι μόνο στις απαιτήσεις της μικτής τάξης αλλά και στο επίπεδο ελληνομάθειας των αλλόγλωσσων μαθητών/τριών.

Η νεοελληνική γλώσσα στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

Άννα Ιορδανίδου

καθ. Παν/μίου Πατρών

A.Iordanidou@upatras.gr

Η ανακοίνωση εστιάζει στις καινοτομίες του νέου ΠΣ στο μάθημα της νεοελληνικής γλώσσας στο δημοτικό σχολείο, κυρίως όσον αφορά τη χρήση στρατηγικών για την ανακάλυψη της γνώσης, την ευελιξία στην επιλογή και στη διαχείριση του διδακτικού υλικού και τη δημιουργική αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, μέσω παραδειγμάτων από την εκπόνηση και την εφαρμογή διδακτικών σεναρίων. Στους βασικούς άξονες κατανόησης και παραγωγής προφορικών και γραπτών κειμένων αναλύεται η στοχοθεσία επίτευξης μαθησιακών αποτελεσμάτων με αξιοποίηση διαφόρων ειδών και τύπων κειμένων, ενδεικτικών δραστηριοτήτων και υλικού, όπου συμπεριλαμβάνονται ενότητες των σχολικών βιβλίων και του λογισμικού. Οι μαθητές οδηγούνται να σχεδιάσουν κείμενα μετά από διαπραγμάτευση, επιλέγοντας τον τρόπο ανάπτυξης και σύνδεσης των πληροφοριών, το ύφος και τα εξωγλωσσικά στοιχεία, τα σημειωτικά μέσα για στήριξη των υπό δόμηση κειμένων και τις γραμματικές και λεξιλογικές δομές που θα χρησιμοποιηθούν.

Το νέο Πρόγραμμα Σπουδών για το μάθημα της Αρχαίας Ελληνικής από το πρωτότυπο και από μετάφραση στην Υποχρεωτική Εκπαίδευση

Ελένη Καραντζόλα, Χαρά Κοσεγιάν, Βασιλική Παπαθανασίου & Ασημάκης Φλιάτουρας

αν. καθ. Παν/μίου Αιγαίου, Σχολική σύμβουλος φιλολόγων, Υπ. Διδάκτωρ Κλασικής

Φιλολογίας & Διδάκτωρ Γλωσσολογίας

karantzola@rhodes.aegean.gr, characoseyan@yahoo.gr, savoulis@hotmail.com &

afliatouras@yahoo.com

Πάγιο αίτημα της ελληνικής εκπαιδευτικής κοινότητας είναι η μετατροπή της δευτεροβάθμιας υποχρεωτικής εκπαίδευσης σε ένα φορέα περισσότερο λειτουργικό και ανθρωπιστικό. Με βάση λοιπόν τις παρατηρήσεις έμπειρων εκπαιδευτικών, η παρούσα ανακοίνωση καταθέτει μία νέα πρόταση σχετικά με τη διδασκαλία των αρχαίων ελληνικών στο γυμνάσιο. Θεωρητικοί πυλώνες της είναι η μαθητοκεντρική, η κειμενοκεντρική, η ομαδοσυνεργατική και η ευέλικτη προσέγγιση της διδασκαλίας. Σε σχέση με τα αρχαία ελληνικά από το πρωτότυπο προτείνουμε τα εξής: α) να βασίζεται η ύλη στην επιλογή των καλύτερων κειμένων που προσφέρουν τα υπάρχοντα σχολικά βιβλία, καθώς και στη δημιουργία μιας καινούργιας τράπεζας κειμένων -πρωτευόντων και παράλληλων, χωρίς να αποκλείεται και η χρήση κειμένων που προσκομίζει ο ίδιος ο καθηγητής ανάλογα με το επίπεδο και τις ανάγκες της τάξης, β) να δίνεται περισσότερη έμφαση στις ετυμολογικές και λεξιλογικές ασκήσεις με νύξεις σε θέματα ιστορίας της ελληνικής γλώσσας, γ) να διδάσκεται η γραμματική στις βασικές γραμμές -με περικοπές όσον αφορά τις εξαιρέσεις- και έμφαση περισσότερο στις αναγνωριστικές ασκήσεις και στις σχηματιστικές ασκήσεις τύπων που έχουν επιβιώσει στη ΝΕ, έτσι ώστε να καταστεί σαφής η σχέση Αρχαίας Ελληνικής και Νέας Ελληνικής, δ) να γίνεται η συντακτική ανάλυση με βάση τη νεοελληνική σειρά των όρων και ε) να ορίζονται ασκήσεις κατανόησης και εργασίες με στόχο την αρχαιογνωσία και την πολιτιστική διαχρονία. Ως προς τα αρχαία ελληνικά από μετάφραση προτείνουμε: α) την ενίσχυση της χρήσης παράλληλων κειμένων, β) την έμφαση στην πολιτιστική διαχρονία και γ) τη διακειμενική προσέγγιση της ύλης. Τέλος, υποχρεωτική θεωρούμε την εκπόνηση ομαδοσυνεργατικών εργασιών και στα δύο μαθήματα.

Η νεοελληνική γλώσσα στο Γυμνάσιο
Σωφρόνης Χατζησαββίδης & Ζωή Γαβριηλίδου
καθ. ΑΠΘ & καθ. ΔΠΘ
sofronis@nured.auth.gr & zoegab@otenet.gr

Στην ανακοίνωση παρουσιάζονται η φιλοσοφία, η δομή και τα βασικά χαρακτηριστικά του μέρους του Προγράμματος Σπουδών του 2011 που αφορά το μάθημα της νεοελληνικής γλώσσας στο Γυμνάσιο.

Η μεν φιλοσοφία είναι ο κριτικός γραμματισμός που διαπνέει ολόκληρο το Πρόγραμμα Σπουδών της ελληνικής γλώσσας και λογοτεχνίας, χωρίς να αγνοούνται οι αρχές της διαφοροποίησης στη διδασκαλία, καθώς και η προώθηση της καινοτομίας, της διαπολιτισμικότητας, της προστασίας του περιβάλλοντος και της σύγχρονης τεχνολογίας.

Όσον αφορά τη δομή, εκτός του πρώτου γενικού εισαγωγικού μέρους, όπου γίνεται λόγος για τους σκοπούς του μαθήματος, το περιεχόμενο, τη διδακτική μεθοδολογία και την αξιολόγηση, το δεύτερο μέρος περιλαμβάνει τέσσερις στήλες, από τις οποίες η πρώτη αναφέρεται στα προσδοκώμενα αποτελέσματα, η δεύτερη στα βασικά θέματα, η τρίτη στις δραστηριότητες και η τέταρτη στο εκπαιδευτικό υλικό.

Τέλος, όσον αφορά τα χαρακτηριστικά του, είναι ένα πρόγραμμα που προωθεί τη διδασκαλία της νεοελληνικής γλώσσας μέσα από ένα μεγάλο αριθμό ποικίλων δραστηριοτήτων και ποικίλο εκπαιδευτικό υλικό, που στοχεύει στην επίτευξη απόκτησης από τους μαθητές γλωσσικών και γραμματισμικών δεξιοτήτων τόσο στον προφορικό όσο και στον γραπτό λόγο.

Workshop: Integrated Approaches to Language Teaching: Theory and Practice
Συνδυαστικές Προσεγγίσεις στη Γλωσσική Διδασκαλία: Θεωρία και Πράξη

Workshop organizers: Anna Anastassiadis-Symeonidis & Marina Mattheoudakis (Aristotle University of Thessaloniki)

Διοργανώτριες: Άννα Αναστασιάδη-Συμεωνίδη & Μαρίνα Ματθαιουδάκη (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης)

Η διδασκαλία της γλώσσας με βάση το περιεχόμενο στη διδασκαλία της δεύτερης γλώσσας

Άννα Αναστασιάδη-Συμεωνίδη, Μαρίνα Ματθαιουδάκη & Ελευθερία Ζάγκα
ομ. καθ. ΑΠΘ, αν καθ. ΑΠΘ & Σχολική σύμβουλος Φιλολόγων
ansym@lit.auth.gr, marmat@enl.auth.gr, zagaeleuth@yahoo.gr

Η διδασκαλία της γλώσσας με βάση το περιεχόμενο (content-based instruction) είναι ένας υπερώνυμος όρος που χρησιμοποιείται, κυρίως, για να περιγράψει διδακτικές προσεγγίσεις σύμφωνα με τις οποίες επιχειρείται συνδυαστική διδασκαλία γλώσσας και περιεχομένου σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης και όπου ως περιεχόμενο εκλαμβάνεται το επιστημονικό περιεχόμενο γνωστικών αντικειμένων όπως είναι η Φυσική, η Ιστορία ή τα Μαθηματικά. Αφετηρία των προσεγγίσεων αυτών αποτέλεσε η διδασκαλία της ξένης γλώσσας μέσω της επικοινωνιακής προσέγγισης, η οποία μετέβαλε τον προσανατολισμό της διδασκαλίας του γλωσσικού μαθήματος από μια γραμματικοκεντρική σε μια επικοινωνιακή οπτική δίνοντας έμφαση κατά τη γλωσσική διδασκαλία στη δημιουργία αυθεντικών επικοινωνιακών περιβαλλόντων στη σχολική τάξη (Echevarria, Vogt, and Short 2000).

Ωστόσο, η σταδιακή μετάβαση της προσέγγισης αυτής στο χώρο της διδακτικής της δεύτερης γλώσσας (Γ2) ανέδειξε την ανάγκη των δίγλωσσων μαθητών να αναπτύξουν εκτός από επικοινωνιακές και ακαδημαϊκές δεξιότητες (Cummins 2001), έτσι ώστε να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του συνόλου του αναλυτικού προγράμματος σπουδών και ταυτόχρονα αποκάλυψε τις δυσκολίες των διδασκόντων να εξισορροπήσουν τις ανάγκες αυτές με τις αντίστοιχες των φυσικών ομιλητών σε τάξεις συμφοίτησης. Στο πλαίσιο αυτό εφαρμόστηκαν ειδικότερα διδακτικά μοντέλα, όπως η *πλαισιωμένη διδασκαλία γνωστικών αντικειμένων* (sheltered subject instruction), η *διδασκαλία με στρατηγικές* (strategies-based instruction) καθώς και η *ολιστική εκμάθηση περιεχομένου και γλώσσας* (CLIL) (Ζάγκα 2005), που εστίαζαν στην ανάπτυξη ακαδημαϊκών δεξιοτήτων και ακαδημαϊκού λεξιλογίου, μέσω της επαφής των μαθητών με διαφορετικά είδη κειμένων του επιστημονικού λόγου. Ειδικότερα, η *Ολιστική Εκμάθηση Περιεχομένου και Γλώσσας* υποστηρίζει τη διδασκαλία ενός μαθήματος (π.χ. Ιστορίας, Γεωγραφίας κτλ.) σε μια γλώσσα διαφορετική από τη μητρική γλώσσα των μαθητών. Στην περίπτωση αυτή, η δεύτερη/ξένη γλώσσα χρησιμοποιείται ως εργαλείο για την εκμάθηση ενός μη γλωσσικού μαθήματος και ο στόχος είναι η ταυτόχρονη εστίαση στο γλωσσικό και στο μη γλωσσικό μάθημα.

Σύμφωνα με την έρευνα η διδασκαλία της γλώσσας με βάση το περιεχόμενο θεωρείται ότι συμβάλλει στην ανάπτυξη προσληπτικών και παραγωγικών γλωσσικών δεξιοτήτων, προωθεί τις γνωστικές διεργασίες, καλλιεργεί τις επικοινωνιακές δεξιότητες των μαθητών και ενθαρρύνει τη διαπολιτισμική επικοινωνία και κατανόηση. Εκτός τούτων, αυξάνει το ενδιαφέρον των μαθητών μέσω της ενεργούς συμμετοχής τους σε δραστηριότητες γνωστικά και γλωσσικά απαιτητικές, συντελεί στην ανάπτυξη της ακαδημαϊκής γλωσσικής ικανότητας και διευκολύνει την ακαδημαϊκή τους επιτυχία (Snow

and Brinton 1997). Ταυτόχρονα, επιτυγχάνει τη συνεργασία εκπαιδευτικών διαφορετικών ειδικοτήτων και προβλέπει δραστηριότητες για την ανάπτυξη παραγωγικών γλωσσικών δεξιοτήτων σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα (Swain 1999).

Στη συγκεκριμένη θεματική θα αναπτυχθεί το θεωρητικό πλαίσιο της προσέγγισης της *διδασκαλίας της γλώσσας με βάση το περιεχόμενο* και στη συνέχεια θα παρουσιαστούν διδακτικές προτάσεις που αξιοποιούν αρχές του CLIL, σε πολλά γνωστικά αντικείμενα του ΑΠΣ της Δευτεροβάθμιας και Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Φυσική, Γεωλογία/Γεωγραφία, Ιστορία, Λογοτεχνία, Μελέτη περιβάλλοντος). Οι προτάσεις αυτές υλοποιήθηκαν από τους: Ζ. Αλεξοπούλου, Ε. Βλέτση, Σ. Κρουσταλλάκη, Κ. Κουτσανδρέα, Ε. Μάλμεν, Σ. Μαντζανίδου, Ου. Μήλιου, Μ. Μητσιακή, Σ. Οικονόμου.

**Μελετώντας γλώσσα και περιβάλλον: μια πρόταση διδακτικής εφαρμογής
στη Μελέτη Περιβάλλοντος της Δ΄ Δημοτικού**

Ζωή Αλεξοπούλου, Σοφία Μαντζανίδου, Ουρανία Μήλιου

Επιστ. Συνεργάτιδες, Τμήμα Φιλολογίας, Α.Π.Θ.

zalexop@hotmail.com, smantzaniidou@yahoo.gr, ouraniamiliou@yahoo.gr

Δεδομένου ότι στο ελληνικό σχολείο τις τελευταίες δεκαετίες φοιτούν παράλληλα με τους γηγενείς και δίγλωσσοι αλλοδαποί μαθητές, οι οποίοι μαθαίνουν την ελληνική ως δεύτερη γλώσσα, η διδασκαλία είναι βασικό να προσαρμόζεται με τέτοιο τρόπο, ώστε να επωφελείται το σύνολο του μαθητικού δυναμικού. Είναι προφανές ότι οι αλλοδαποί μαθητές αντιμετωπίζουν συχνά γλωσσικές δυσκολίες, καθώς καλούνται να επεξεργαστούν στο σχολικό περιβάλλον την ακαδημαϊκή γλώσσα, η οποία είναι δυνατό να δυσκολεύει ακόμα και τους φυσικούς ομιλητές. Λαμβάνοντας υπόψη ότι η εκμάθηση της γλώσσας αποτελεί βασικό εφόδιο για την ακαδημαϊκή πορεία των μαθητών και δεδομένου του χρόνου που απαιτείται για την ανάπτυξη ακαδημαϊκών δεξιοτήτων από τους ίδιους, είναι απαραίτητο ο εκπαιδευτικός να εφαρμόζει κατάλληλες γλωσσοδιδασκτικές προσεγγίσεις που μπορούν να υπηρετήσουν το συγκεκριμένο στόχο.

Στην παρούσα εισήγηση παρουσιάζεται ένα σχέδιο μαθήματος Μελέτης Περιβάλλοντος, που απευθύνεται σε μαθητές Δ΄ Δημοτικού (αλλοδαπούς και γηγενείς). Σε αυτό εφαρμόζονται στρατηγικές εκμάθησης λεξιλογίου: πρόκειται για πρακτική που στοχεύει στην ανάπτυξη δεξιοτήτων που αναφέρονται στην ακαδημαϊκή μορφή της γλώσσας και σχετίζεται άμεσα με την ικανότητα των μαθητών να αντεπεξέρχονται στις απαιτήσεις του σχολικού προγράμματος, ενώ παράλληλα επιδιώκεται και η διδασκαλία γραμματικών δομών. Πιο συγκεκριμένα ως γλωσσικός στόχος τίθεται η σωστή χρήση της γενικής πτώσης. Έχοντας αυτούς τους στόχους, εφαρμόζονται αρχές της διδασκαλίας της γλώσσας με βάση το περιεχόμενο. Σύμφωνα με την προσέγγιση αυτή, το γλωσσικό μάθημα συνδυάζεται με το περιεχόμενο του αντικείμενου, στην περίπτωση μας την Μελέτη Περιβάλλοντος, που λειτουργεί ως όχημα για τη γλωσσική διδασκαλία. Κατά τη διδασκαλία αξιοποιούνται τεχνικές διδασκαλίας της Γ2 (παιχνίδια ρόλων) και υποστηρικτικό υλικό που κάνει τη διδασκαλία «ενσωματωμένη στο συγκεκριμένο».

Γλώσσα και Περιεχόμενο: ρίχνοντας Φως στις λέξεις.

Μια πειραματική εφαρμογή σε μικτή τάξη

Ελένη Βλέτση, Μαρία Μητσιακή & Σμαρώ Οικονόμου

Υπ. Διδάκτωρ ΑΠΘ, Υπ. Διδάκτωρ ΑΠΘ & ΜΑ στην Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία

evletsi@auth.gr, mmitsiak@lit.auth.gr & smaroula8@hotmail.com

Στόχος της εργασίας μας είναι η παρουσίαση του σχεδιασμού, της υλοποίησης και της αξιολόγησης ενός project που επικεντρώνεται στη μάθηση του περιεχομένου (content) της θεματικής «Φως» της Φυσικής Γ' Γυμνασίου με μέσο την ελληνική ως Γ1/Γ2. Η εφαρμογή πραγματοποιήθηκε στις 12 και 17 Απριλίου του 2013 σε τυπική τάξη του Διαπολιτισμικού Γυμνασίου Ευόσμου στο πλαίσιο της Πράξης «Εκπαίδευση αλλοδαπών και παλιννοστούντων μαθητών» με διάρκεια 4 διδακτικών ωρών.

Απώτερο στόχο της διδακτικής παρέμβασης αποτέλεσε η εξοικείωση μαθητών που έχουν τη νεοελληνική είτε Γ1 είτε Γ2 με τον ακαδημαϊκό λόγο, έτσι ώστε να είναι σε θέση να διαχειριστούν αποτελεσματικά τις δύσκολες λεξιλογικές και μορφοσυντακτικές δομές που τον χαρακτηρίζουν. Ο σχεδιασμός του project βασίστηκε συνδυαστικά στις αρχές της Ολοκληρωμένης Μάθησης Περιεχομένου και Γλώσσας (CLIL, Coyle & Marsh 2010), της Ανάπτυξης Ακαδημαϊκών Δεξιοτήτων (CALP, Cummins 1982) και της Μάθησης με τη Χρήση Στρατηγικών (strategy-based learning, Cohen 1996, Oxford 2001).

Για την αξιολόγηση της παρέμβασης χρησιμοποιήθηκαν δοκιμασίες πριν και μετά την εφαρμογή (pre & post test), ώστε να μετρηθεί ο βαθμός κατάκτησης τόσο του γνωστικού αντικείμενου όσο και της γλώσσας που το περιγράφει. Κεντρικές παρατηρήσεις που προκύπτουν από την παρέμβαση είναι ότι οι μαθητές αναγνωρίζουν τη σπουδαιότητα α) της χρήσης στρατηγικών κατά τη διαδικασία της μάθησης και β) της αξιοποίησης εποπτικών μέσων και πολυμεσικών εφαρμογών για την κατάκτηση της νέας γνώσης.

Μιλώ τη γλώσσα μου, μιλώ για τον κόσμο μου: μια διδακτική εφαρμογή με στόχο την ανάπτυξη των ακαδημαϊκών γλωσσικών δεξιοτήτων αλλοδαπών μαθητών μέσα από το μάθημα της Γεωλογίας / Γεωγραφίας

Κωνσταντίνος Δ. Κουτσανδρέας
ΜΑ Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας
kokou1980@hotmail.com

Καθημερινά στο ελληνικό σχολείο οι μαθητές εμπλέκονται με μια μεγάλη ποικιλία κειμένων. Το περιεχόμενο των κειμένων αυτών αξιοποιεί συχνά ως «όχημα» γλώσσα δύσκολη, δυσνόητη και «μη οικεία» στους περισσότερους. Όσοι μαθητές, λοιπόν, είτε αποκτούν την νεοελληνική (ΝΕΓ) ως δεύτερη γλώσσα είτε τη διδάσκονται ως ξένη (Γ2), καλούνται να κατανοήσουν το «λόγο» του σχολείου, ένα «λόγο» που συγκροτείται μέσω της «άλλης», της «μη οικείας» γλώσσας, της «γλώσσας της επιστήμης». Μέσα σε αυτό το πλαίσιο επιχειρούμε να παρουσιάσουμε μια διδακτική εφαρμογή με στόχο την ανάπτυξη της Γνωστικής Ακαδημαϊκής Γλωσσικής Ικανότητας (Cognitive Academic Language Proficiency – CALP) των μαθητών. Για την επίτευξη του στόχου αυτού ακολουθήθηκε η μέθοδος CLIL (Content and Language Integrated Learning – Ολιστική Εκμάθηση Γλώσσας και Περιεχομένου) και αξιοποιήθηκε γλωσσικό υλικό από τη σχετική με «το εσωτερικό της Γης και τις δυνάμεις (ενδογενείς – εξωγενείς) που διαμορφώνουν την επιφάνειά της» ενότητα του σχολικού εγχειριδίου της Γεωλογίας – Γεωγραφίας της Α' Γυμνασίου. Επικεντρωθήκαμε τόσο στην περιγραφή και ανάλυση των σύνθετων ονομάτων, όσο και στη μελέτη της παθητικής σύνταξης και των συντακτικών επιλογών των συγγραφέων των επιστημονικών κειμένων. Οι μαθητές ενεπλάκησαν με διάφορες δραστηριότητες που καλύπτουν και τις τέσσερις γλωσσικές δεξιότητες (κατανόηση-παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου) και, τέλος, αξιολογήθηκε η μέθοδος, η διαδικασία και το υλικό από τους ίδιους τους μαθητές. Κατά τη γνώμη μας η συνεργασία του φιλόλογου με τους εκπαιδευτικούς άλλων ειδικοτήτων, καθώς, επίσης, και η μέθοδος CLIL σε συνδυασμό με κατάλληλο εκπαιδευτικό υλικό, μπορεί να αποδειχτεί εξαιρετικά χρήσιμη ως μεθοδολογικό εργαλείο σε ό,τι αφορά τη διδασκαλία της ΝΕΓ σε Γ2 μαθητές.

**Από τη θεωρία στην πράξη: Διδάσκοντας γλώσσα με αφορμή την ιστορική γνώση στην Α΄
γυμνασίου**

Σπυρίδων Κρουσταλάκης
Εκπαιδευτικός Β/θμιας Εκπαίδευσης
spkroust@yahoo.gr

Η εισήγησή μου έχει ως στόχο να παρουσιάσει το πλαίσιο ενός θεωρητικού διδακτικού σεναρίου και ειδικότερα να αναδείξει με σαφήνεια τον τρόπο οργάνωσης μιας δίωρης διδασκαλίας σε ένα τμήμα της Α΄ γυμνασίου, όπου η αριθμητική αναλογία και το μαθησιακό επίπεδο αλλοδαπών και γηγενών δεν εμποδίζει την απρόσκοπτη διδακτική λειτουργία στο σύνολό της. Επιμέρους ζητήματα γλωσσικής κατανόησης και κατ' επέκταση περιεχομένου εκ μέρους κυρίως των αλλοδαπών μαθητών, αντιμετωπίζονται εν μέρει στο πλαίσιο μιας επικοινωνιακής προσέγγισης, κατά τη διάρκεια της προσφοράς του συγκεκριμένου γνωστικού αντικείμενου.

Επέλεξα το μάθημα της Ιστορίας ως το πλέον αντιπροσωπευτικό για την περίπτωση μας. Τόσο το περιεχόμενο της ενότητας (*Οι Μεταβατικοί χρόνοι* σ. 37-38) όσο και η δομή της εξυπηρετούν σε ικανοποιητικό βαθμό τη διδακτική αλλά και γενικότερη παιδαγωγική διάσταση που επιθυμούμε να αναδείξουμε. Το συνεχές διδακτικό δίωρο θεωρείται βασική προϋπόθεση για να επεξεργαστούμε πολυεπίπεδα το κείμενο, λαμβάνοντας υπόψη μας και τη δυνατότητα συνεξέτασης γλώσσας και περιεχομένου όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο.

Με τη χρήση των κατάλληλων εποπτικών – διδακτικών μέσων, τη συνδυαστική εφαρμογή συγκεκριμένων μεθόδων διδασκαλίας και την ανάδειξη επιμέρους βασικών παιδαγωγικών αρχών, συνεξετάζουμε τη δυνατότητα των μαθητών να κατανοούν παράλληλα με το περιεχόμενο και τη γλώσσα του κείμενου όπου αυτό θεωρείται χρήσιμο. Η ανάδειξη της ιδιομορφίας της λεγόμενης ακαδημαϊκής γλώσσας και η ικανότητα προσαρμογής των μαθητών στις απαιτήσεις αυτού του γλωσσικού κώδικα, όπως επίσης και η κατανόηση συγκεκριμένων γλωσσικών όρων στο πλαίσιο της θεωρίας CLIL αποτελούν βασικά στοιχεία της διδακτικής στοχοθεσίας μας.

Το τελικό αποτέλεσμα μιας τέτοιας προσπάθειας δεν είναι πάντα μετρήσιμο με ποσοτικούς όρους. Ωστόσο, μια προσεκτική εφαρμογή του παραπάνω διδακτικού μοντέλου στο πλαίσιο της σχολικής τάξης, θα μπορούσε να οδηγήσει σε γόνιμα επιστημονικά συμπεράσματα.

Το γνωστικό αντικείμενο της λογοτεχνίας ως έρεισμα για τη διδασκαλία γλώσσας:

Διδακτικές εφαρμογές

Ευάγγελος Μαλμέν
ΜΑ Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας
emalmen7@yahoo.gr

Στόχος της παρούσας ανακοίνωσης είναι η παρουσίαση μιας πρότασης για τη διδασκαλία του γνωστικού αντικείμενου της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας σε τάξεις συμφόρησης του Γυμνασίου εφαρμόζοντας το διδακτικό μοντέλο *Ολιστική Εκμάθηση Περιεχομένου και Γλώσσας* (CLIL). Επιλέχτηκαν δυο κείμενα: Το ένα είναι *Τα ζα* του Σ. Μυριβήλη που βρίσκεται στο εγχειρίδιο της Γ΄ Γυμνασίου και το άλλο *Ο δρόμος για τον Παράδεισο είναι μακρύς* της Μ. Κλιάφα της Α΄ Γυμνασίου. Για την επεξεργασία στην τάξη και των δυο παραπάνω κειμένων αξιοποιήθηκε η θεωρία της αισθητικής/αναγνωστικής ανταπόκρισης στη λογοτεχνία, η οποία συνδυάστηκε με την επικοινωνιακή προσέγγιση για τη διδασκαλία της γλώσσας. Πρέπει να αναφέρουμε ότι όπου κρίθηκε χρήσιμο, χρησιμοποιήθηκαν οι ΤΠΕ στη διδακτική διαδικασία και ιδιαίτερα το διαδικτυακό *Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής* του

ΑΠΘ. Με τη συνδρομή όλων των παραπάνω, οι μαθητές κατόρθωσαν να ερμηνεύσουν το λογοτεχνικό κείμενο αλλά και να διευρύνουν το γλωσσικό τους κώδικα.

Workshop: *The semantic field of emotions: interdisciplinary and cross-linguistic approaches. From word to phrase and text*
Το σημασιολογικό πεδίο των συναισθημάτων: δια-θεματικές και δια-γλωσσικές προσεγγίσεις. Από την λέξη στη φράση και το κείμενο

Workshop organizers: Angeliki Fotopoulou & Zoe Gavrilidou (ILSP & Democritus University of Thrace)
Διοργανώτριες: Αγγελική Φωτοπούλου & Ζωή Γαβριλίδου (Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου & Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης)

Pragmatics of emotions: a corpus study

Valentine Apresjan

Faculty of Philology, Higher School of Economics, Moscow, Russia

valentina.apresjan@gmail.com

The present paper is a comparative corpus study of the verbal expression of emotional etiquette in American English and Russian. It incorporates certain aspects of Meaning-Text Theory approach to emotions (semantic motivation of collocations), as well as of their treatment in Wierzbicka's NSM theory (prototypical scenarios as the basis for semantic definitions and cross-cultural comparison of emotion concepts). However, in other respects this research diverges from either model both in its goals and its methods.

The goal is to reconstruct the linguistic emotional etiquette, or speakers' attitudes towards expressing different types of emotions as reflected in the linguistic usage of corresponding emotion words. The methods imply (1) a systematic comparison by entire emotion clusters rather than by single words and (2) a corpus-based frequency analysis applied to specially-designed representative contexts. Emotion cluster is a group of semantically synonymous or analogous emotion terms of different speech parts reflecting a range of emotion subtypes, which are defined on the basis of a prototypical scenario uniting all the emotional subtypes within it. The study considers twelve emotion clusters: 'Fear', 'Anger', 'Joy', 'Sadness', 'Shame', 'Disgust', 'Pity', 'Pride', 'Envy', 'Gratitude', 'Contempt', 'Jealousy', with the total of over 100 emotion terms for each language. Their pragmatic acceptability is tested by their corpus-based frequencies in the following three representative constructions of 1-st person emotion reporting, where X is an emotion term (noun, adjective, or verb): (1) *I would like to express my X*, (2) *I am X-ing, I am/feel/get X*; (3) *It X-s me, It makes me X*.

Contrary to many currently-accepted theories, the present study demonstrates no absolute prevalence of positive or ethical over negative or non-ethical emotions in the linguistic etiquettes of Russian or American English (high acceptability of 'fear' expression in both languages). It also disproves certain more specific claims (the predominance of 'pity' in Russian), while confirming others (prominence of 'shame' in Russian). Certain tendencies in emotional etiquette lean toward cross-cultural universality (e.g., 'gratitude' as the most frequently expressed emotion), while others differ. Overall, Russian speakers tend to report more passive negative emotions ('fear'), while English speakers prefer reporting active negative emotions ('anger'). Russian speakers are more "self-deprecating" than English speakers, as they favor expressing 'shame' over 'pride'. At the same time, they show less empathy with the addressee, reporting more 'contempt'-like and less 'pity'-like emotions.

Virtual communication and emotions: neo-Nazi discourses in Greek and French and their impact on the cyberspace

Maria Constantinou & Fabienne Baidier

Πανεπιστήμιο Κύπρου

mariacou_2004@yahoo.com

Since the last decade far-right wing parties have considerably grown and gained breeding ground amid deep anxiety about recession, high levels of unemployment and immigration. In 2002 the president of the French far-right wing party (Front National) J.-M. Le Pen dumbfounded the majority of the public opinion by beating the socialist candidate L. Jospin in the first round and gaining nearly 17 percent of votes. In the 2012 presidential elections, his daughter M. LePen, following her father's anti-immigrant stance, was also considered a threat for Sarkozy who consequently had to adopt a more nationalistic tone. Similarly, in June 2012 the Greek neo-Nazi Golden Dawn party, blamed for numerous violent and racist incidents, stunned the whole of Europe by winning 18 seats in Greek parliament. The aim of our project is to point out not only the differences (in surface) of arguments and tactics for both parties but also to reveal the similarities in provoking the same affects / feelings: fear, anger and hatred.

Our corpus consists of 50 000 words for each language of reactions to J.-M. Le Pen's comments and Greek deputies of the Golden Dawn party. Our methodology is based on corpus linguistics (Blumenthal 2002) i.e. looking at the most frequent co- occurrences of affect terms with lexemes belonging to the paradigm which defines the 'insider' and the 'outsider' such as *étrangers, immigrés, nation, identité* etc., *αλλοδαποί, ξένοι, έθνος, ταυτότητα*, etc.

Our presentation for this conference will focus on the discourse analysis of the interactions provoked by the neo-Nazi discourse regarding the Other in social web platforms such as YouTube. Social web platforms are associated with an emancipative potential, and thus with freedom of speech and expression of feelings, which make them especially worth of study for discourse analysis. Indeed, such a discourse bipolarises the public: on the one hand we observe those who support their ideology and violent acts in the name of nationhood and those who denounce them, and often in a vehement tone which may not be found in other forms of communication.

Our first results include feelings and sentiments first of all of fear and then of hatred (which includes contempt and anger). Our focus will be on hatred and anger. Using Plantin's theory (2011) we aim to point out how these feelings are articulated and used as arguments (articulation and argumentability of emotions Cislaru 2012). In particular, we use the concepts of both emotional and emotive utterances to distinguish the argumentative force of offensive words, threatening utterances, derogatory terms (such as *racaille*), as well as typographical elements (cf. Valette 2012 and 2009). We also aim to highlight differences and similarities between the French and Greek e-communities.

References

1. Blumenthal P. (2002). Profil combinatoire des noms. Synonymie distinctive et analyse contrastive. *Zeitschrift für Französische Sprache und Literatur*, 112, 115-138.
2. Cislaru G. (2012). Emotions as a rhetorical tool in political discourse (ed. Maria Zaleska), *Rhetoric and Politics: Central/Eastern European Perspectives*, Cambridge Scholars, Cambridge.
3. Eensoo Egle, M. Valette (2012). Sur l'application de méthodes textométriques à la construction de critères de classification en analyse des sentiments (G. Antoniadis, H. Blanchon, G. Sérasset, éd.), *Actes de la conférence conjointe JEP-TALN-RECITAL 2012*, Volume 2: TALN, 4-8 juin 2012, Grenoble, 367-374.

4. Plantin Chr., (2011). Les bonnes raisons des émotions. Principes et méthode pour l'étude du discours émotionné. Berne, Peter Lang.
5. Valette M. (2009). Détection automatique des documents racistes et xénophobes sur Internet. L'apport de la sémantique de corpus, *Sciences du langage et demandes sociales, actes du colloque 2007 de l'ASL* (ed. C. Hudelot et C. Jacquet-Pfau), Lambert-Lucas, Paris.

Developing language resources for sentiment analysis in Greek

Voula Giouli
ILSP /R.C Athena
voula@ilsp.gr

Recent work in subjectivity analysis focuses on sentiment as a type of subjectivity, namely positive and negative emotions, evaluations, and judgments of a speaker or a writer with respect to some topic or the overall contextual polarity of a document. And like many other Natural Language Processing tasks, sentiment analysis requires training data both in the form of annotated corpora and devoted lexica, the latter being more elaborate than mere lists of words with positive or negative valence (Strapparava and Valitutti, 2004), (Balahur et al, 2011), etc. The work reported here involves the manual annotation of sentiment expressions in Greek texts that were derived from various sources over the web (blogs, newspaper articles, letters to the editor, etc), and their encoding in a complete and robust lexical resource for the Greek language that encompasses syntactic structure and semantic properties.

Our annotation effort was to a large extent based on the Appraisal Theory (Martin and White, 2005). Building on well-established annotation efforts, mainly for the English (Wiebe et al., 2005) and to some extent for the French language (Asher et al, 2009), (Mathieu, 2008), corpus annotation involved: (a) recognition and classification of sentiment expressions at the sentence, phrase and word level; (b) identification of intensifiers, negators and neutralizers; and (c) identification of sentiment source and target. The annotation schema employed caters for the identification of two broad categories: (a) *emotion*, that expresses the psychological state toward something usually based on feeling or emotion rather than reasoning; and (b) *opinion*, that is attitude, speculation, beliefs, thoughts, etc. *Polarity* of sentiment was also assigned to the selected text spans (being either sentences/clauses or phrases/words). Additionally, the feature *strength* with possible values: *low*, *medium*, *high*, *uncertain* was also encoded for sentiment expressions. The schema also caters for a more fine-grained classification of sentiment. More precisely, the following *opinion* classes are defined: *evaluation*, *judgement*, *recommendation*, and *other*. *Emotion* classification is centred around a set of 8 basic emotions (Plutchik, 1991): *anger*, *fear*, *sadness*, *disgust*, *surprise*, *anticipation*, *acceptance*, and *joy*. Moreover, speakers express their own or other persons' emotional states either *explicitly* (i.e., by making use of words or phrases with an *affective meaning* (*happy*, *sad*) or *implicitly* by describing real-life situations, which readers (based on their commonsense knowledge) detect as being related to a specific emotion; to this end, the feature *explicit* with positive or negative values has been employed by annotators to distinguish words and phrases with an *affective meaning* from those that evoke an emotion respectively.

As it has already been mentioned, the annotated corpus was further used to populate a n existing lexicon of emotion words with new entries and usages. The initial resource which encompasses Greek verbs denoting emotion encoded in tables of Lexicon-Grammar (Gross, 1975), were further enriched with entries extracted from the corpus, whereas the encoding of all words and phrases in a conceptual Data Base (DB) has also been

attempted on semantic grounds, developing, thus, a conceptual system that organizes the semantic field of emotions (being, in this sense, an ontology of emotions).

The proposed paper will elaborate further on the corpus description, the annotation schema employed, the problems encountered during the annotation process and the work performed towards the population of the ontology of emotions.

Selected Bibliography

- Asher, N., Benamara, F., and Mathieu, Y.Y (2009). Appraisal of opinion expressions in discourse. *Linguisticae Investigationes* 32(2).
- Balahur, A., J. M. Hermida, A. Montoyo, and R. Muñoz. 2011. EmotiNet: A Knowledge Base for Emotion Detection in Text Built on the Appraisal Theories. In R. Muñoz et al. (Eds.): *Natural Language Processing and Information Systems, Lecture Notes in Computer Science*, Volume 6716, Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2011, pp 27-39.
- Gross, M. 1975. *Méthodes en syntaxe*, Paris: Hermann.
- Mathieu, Y.Y. (2008). Navigation dans un texte à la recherche des sentiments. *Linguisticae Investigationes*. 31 :2, pp. 313-322.
- Martin, J.R. and P.R. White, 2005. *Language of Evaluation: Appraisal in English*. Palgrave Macmillan.
- Plutchik, R. (1991). *The Emotions*. New York, NY: University Press of America.
- Strapparava C., Valitutti A. (2004). WordNet-Affect: an affective extension of WordNet, In *Proceedings of Language Resources and Evaluation Conference*, 2004, val. 4, p. 1083-1086, 2004.
- Wiebe, J., Wilson, T., Cardie, C. (2005). Annotating expressions of opinions and emotions in language. *Language Resources and Evaluation Journal*, 1(2).

Intersubjective emotions: A quantitative corpus-driven study of SHAME

Karolina Krawczak

Faculty of English, Poznan A. M. University

& Institut de langue et littérature anglaises, Université de Neuchâtel

karolina@wa.amu.edu.pl

Introduction: The present study is a corpus-based quantitative analysis of SHAME from a comparative perspective. It reveals how this socially rich **emotion concept** is construed in British English and in American English. The concept is operationalized through three lexemes instantiating it – *ashamed*, *embarrassed*, and *humiliated*. Their actual usage is examined along formal, semantic and sociolinguistic parameters. The study follows a profile-based methodology (Geeraerts *et al.* 1994, Gries 2006, Glynn 2009, 2010a, 2010b). Accordingly, it is assumed that patterns of language use are indicative of an underlying conceptual and socio-cultural structure (Glynn 2010a, 2010b).

The analysis of actual language use across many communicative situations offers an insight into the **social** dimension of language and cognition. SHAME, originating from the subject's sensitivity to others' actual or potential criticism, is a truly social emotion (Wierzbicka 1992, 1999). It integrates the speaker's internal and external perspectives on a given situation. Wierzbicka's (1992, 1999) results serve as a basis of this usage-based study, upon which the intersubjective facets of the concept are elucidated.

Hypotheses: It was hypothesized here, in accordance with Wierzbicka's (1992, 1999) introspection-based research, that *ashamed* would be linked to more serious atemporal causes originating in the experiencer's own properties or actions. *Embarrassed* and *humiliated*, on the other hand, were expected to be correlated more distinctly with the here and now of the situation engendering the emotion and with causes of lesser magnitude, i.e.,

causes whose effect on the subject is much more fleeting. It was also assumed that *humiliated*, in particular, would be related to purely external causes. It was also expected that cross-dialectal differences would be revealed with respect to the causes of the emotion given the differences between the two cultures.

Methodology: The method of corpus-driven semantic analysis entails the **meticulous manual annotation** for usage-features of large numbers of examples. In this study, 500 occurrences per lexeme, accompanied by a broad co(n)text, were extracted from the British National Corpus and the Corpus of Contemporary American English (Davies 2008-). The 1500 examples were tagged for a range of **formal** and **socio-semantic** variables, some of which are enumerated in Table 1. The features of the most critical factor regarding the cause of the emotion were based on prior research by Kövecses (1986, 1990), Tissari (2006), Fabiszak *et al.* (2007), and Krawczak (Submitted). This detailed feature-analysis revealed the conceptual structure of the lexemes, their onomasiological interrelations, as well as their socio-cultural construals. The data were treated with **multivariate exploratory and confirmatory statistics**, in the form of Correspondence Analysis (Glynn 2013) and Polytomous Logistic Regression Analysis (Arppe 2008), respectively. These methods enabled the author to identify falsifiable patterns of language use and the intersubjective conceptual profiles of shame emerging in the two socio-cultural communities.

Results: The exploratory analysis presented in Figure 1 reveals three distinct clusters, each corresponding to one of the three lexemes. The visualization in the plot is very stable with 86% of the variation explained in the first two dimensions, as indicated by the percentages along the x and y axes. The lexeme *ashamed* is shown to be closely associated with the violation of the social norm of emotional reaction, dubious social status, bodily causes, and with causes of an atemporal and internal (i.e., coming from within the experiencer) nature (e.g., examples 1, 2, 3). *Embarrassed* corresponds distinctly to personal insecurities, violation of the social norms of politeness and decency, inadequacy and causes that relate to the present situation (e.g., examples 4 and 5). Finally, *humiliated* forms a clear semantic profile relative to causes designating rejection and mistreatment (e.g., 6, 7, 8). The factor of dialect does not seem to contribute much to the structuring of the data, as irrespective of the language variant, the lexemes realizing the given emotion cluster together relative to the causes of the emotion, the temporal referential scope of the cause and its type.

However, the confirmatory method of Polytomous Logistic Regression (Table 2) demonstrated that there are subtle cross-dialectal differences between the lexemes. The model in Table 2 produces very stable and reliable results. This can be judged on the basis of the McFadden R^2 at 0.2707 and the Nagelkerke R^2 at 0.6351505, where the rule of the thumb is that respectively 0.2 and 0.3 are the already good values. This analysis shows that British occurrences of *ashamed* are predicted most clearly by atemporal and internal causes, as well as shared type of the emotion. American uses of *ashamed* are dissociated from present causes. *Embarrassed*, for both British and American uses, is related to present causes, the difference being that the UK occurrences are disassociated from non-intentionality, while US *embarrassed* is predicted by the shared type of the emotion. Finally, *humiliated* is shown to be related to causes concerning mistreatment and rejection in British English, whereas the American occurrences are here linked to a range of purely repulsive factors: general and internal causes, dubious social status, inadequacy, violation of the norm of decency, financial causes, rejection, and shared type of the emotion. Some of these significant associations and dissociations are illustrated in examples (1) to (8).

Overall, the present study confirms the hypotheses formulated above. It shows that shame corresponds more readily to morally underpinned causes (e.g., dubious social status), inherent qualities (emotional weaknesses, as revealed in violation of the norms concerning emotional reactions), and intentional behaviors. embarrassment and humiliation, in turn,

are more importantly linked to the immediate context in which the emotion is experienced (the present time) and, therefore, to ephemeral causes.

Table 1. Annotation schema

Formal Factors	Features	Socio-semantic Factors	Features
Adjective Type	Attributive, Predicative	Emotion Cause	Bodily, Dubious Social Status, Failure, Financial, Inadequacy, Insecurity, Mistreatment, Norm Violation Decency, Norm Violation Emotional Reaction, Norm Violation Politeness, Rejection, Unprestigious Status
Experiencer Grammatical Pers.	1st Pers, 2nd Pers, 3rd Pers.	Cause Intentionality	Intentional, Unintentional, Non-intentional
Sentence Tense	Present, Past, Future	Cause Temporal Scope	General, Present, Past
Sentence Modality	Qualified, Unqualified	Cause Type	Internal, External
		Emotion Type	Individual, Shared, Projected

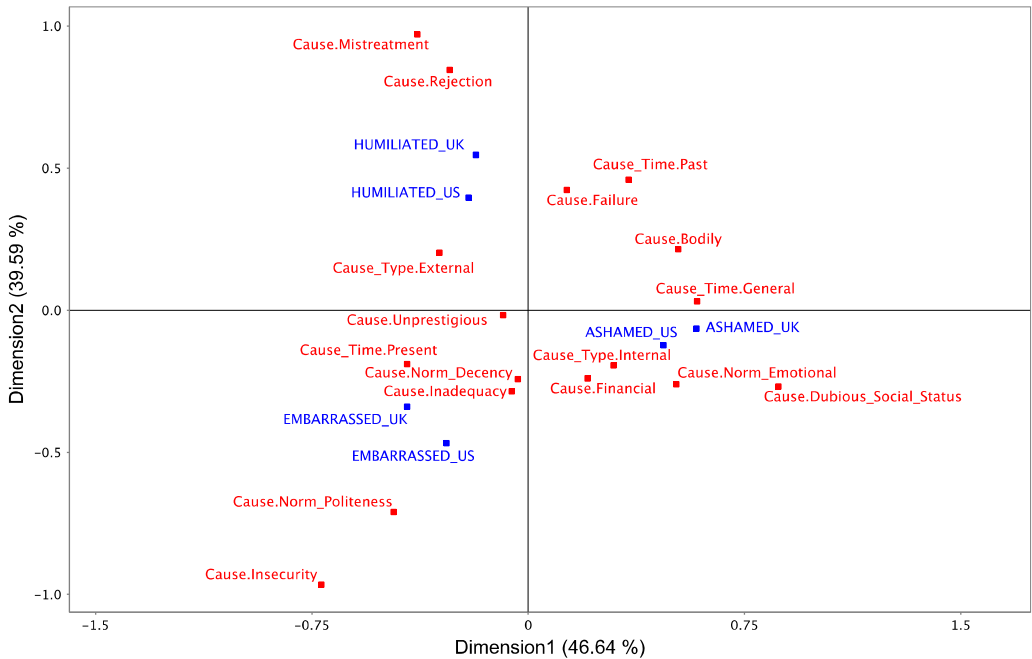

Figure 1. Binary Correspondence Analysis

Table 2. Polytomous Logistic Regression Analysis

Log-odds:	UK	US	UK	US	UK	US
	ashamed	ashamed	embarrass	embarrass	humiliate	humiliate

			ed	ed	d	d
Cause: General	0.9736	(-0.541)	(0.9496)	(1.218)	(-0.4374)	-1.218
Cause: Present	(-0.5949)	-1.933	2.284	2.673	(-0.609)	(0.03522)
Cause: Internal	1.694	(0.4126)	(-0.6502)	(1.057)	(-0.6264)	-1.513
Dubious Social		(-				
Status	(0.5057)	0.09135)	(0.9481)	(15.22)	(-0.5309)	-2.586
Failure	(0.1035)	(-1.718)	(-0.3613)	(16.76)	(1.637)	(-1.394)
Inadequacy	(-0.8705)	(0.2159)	(0.2438)	(17.14)	(1.117)	-1.812
Insecurity	(-0.5136)	(-0.3594)	(1.928)	(17.59)	(-14.93)	(-20.48)
Norm						
Violation:						
Decency	(-0.8895)	(0.5389)	(0.9244)	(16.2)	(1.303)	-2.683
Norm						
Violation:						
Emotional	(0.2599)	(0.01384)	(0.4214)	(16.57)	(0.9849)	(-19.15)
Norm						
Violation:						
Politeness	(-1.603)	(0.1211)	(1.393)	(16.94)	(0.7326)	(-19.06)
Status Loss:		(-				
Financial	(-0.2392)	0.02772)	(-1.042)	(17.77)	(1.219)	-2.722
Status Loss:						
Mistreat	(-1.228)	(-1.285)	(-0.6556)	(0.3125)	2.84	(-1.601)
Status Loss:						
Rejection	(0.1668)	(-15.98)	(-0.5701)	(16.31)	2.7	-2.14
Status Loss:		(-				
Unprestigious	(-1.285)	0.02888)	(0.9112)	(16.41)	(0.2976)	(-0.3649)
Emotion						
Shared	1.549	(-0.3072)	(0.01025)	1.228	(-0.6073)	-1.892
Cause:						
NonIntentional	(-0.6519)	(0.4503)	-1.154	(-0.1205)	(0.795)	(0.734)
Cause:		(-				
Unintentional	(0.2911)	0.08921)	(0.395)	(-0.7433)	(-0.2246)	(0.5238)

R2.McFadden: 0.2707

R2.Nagelkerke: 0.6351505

Examples

- (1) *"You said whatever you had to say to get elected. When I recall your memories, I feel **ashamed**." She looked directly at him. " Don't you?" (ashamed: Dubious Social Status & Emotion: Shared)*
- (2) *I'm surprised to see tears glisten in the girl's eyes and she quickly turns away, as though **ashamed** to reveal weakness. (ashamed: Social Norm Violation: Emotional)*
- (3) *They knew why Vice stopped playing Little League -- because the one time his drunk-ass father showed up to a game, he nearly beat the kid senseless for striking out. They knew why Vice always played shirts in pickup hoops -- because he was **ashamed** of the scars that the belt had left on his back. (ashamed: General Time of the Cause & Internal Cause)*
- (4) *And for all his bulk, he was gentle in that olive tree bed, quiet, shy, **embarrassed** by his own needs. (embarrassed: Insecurity, Present Time)*
- (5) *"Michael, you know this isn't how we handle the diabolically challenged now." Michael gaped at his friend. "What the hell kind of jive talk is that? That" he pointed with his*

sword toward the headless heap "is a demon." Gabriel barely glanced in that direction, then said in a low voice, almost as if he was **embarrassed**, "Don't say that. We don't call them that anymore." "Don't say demon? I sure as hell am not saying' diabolically challenged.' That's retarded." "No," Gabriel said. "Don't say' jive talking.' No one says that anymore. And you really shouldn't say' retarded' either. It's not PC." (embarrassed: Social Norm Violation: Politeness & Emotion: Shared)

(6) 'They treat you like -- like shit,' Gloria said. 'I've never been so **humiliated**.' (humiliated: Social Status Loss: Mistreatment)

(7) 'I think he feels **humiliated** as much as grief-stricken. For an Arab to be refused by his amour....' (humiliated: Social Status Loss: Rejection)

(8) She'd felt too **humiliated** about being heavy to buy maternity clothing when she was pregnant. (humiliated: Non-Intentional Cause)

References

- Arppe, Antti (2008). *Univariate, bivariate and multivariate methods in corpus-based lexicography - a study of synonymy*. [PhD dissertation]. Helsinki: University of Helsinki.
- Davies, Mark (2004-). *BYU-BNC*. (Based on the British National Corpus from Oxford University Press). <<http://corpus.byu.edu/bnc/>>
- Davies, Mark (2008-). *The Corpus of Contemporary American English: 450 million words, 1990-present*. <<http://corpus.byu.edu/coca/>>
- Fabiszak, Małgorzata/Hebda, Anna (2007). "Emotions of control in Old English: Shame and guilt", *Poetica* 66, 1-35.
- Geeraerts, Dirk/Grondelaers, Stefan/Bakema, Peter (1994). *The Structure of Lexical Variation. Meaning, naming, and context*. Berlin: Mouton de Gruyter.
- Glynn, Dylan (2009). "Polysemy, syntax, and variation. A usage-based method for Cognitive Semantics", in: Vyvyan Evans et al. (eds.): *New Directions in Cognitive Linguistics*. Amsterdam: John Benjamins, 77-106.
- Glynn, Dylan (2010a). "Synonymy, lexical fields, and grammatical constructions. A study in usage-based Cognitive Semantics", in: Hans-Jörg Schmid et al. (eds.): *Cognitive Foundations of Linguistic Usage Patterns: Empirical Studies*. Berlin: Mouton de Gruyter, 89-118.
- Glynn, Dylan (2010b). "Testing the hypothesis. Objectivity and verification in usage-based Cognitive Semantics", in: Dylan Glynn et al. (eds.): *Quantitative methods in Cognitive Semantics: Corpus-driven approaches*. Berlin: Mouton de Gruyter, 239-269.
- Glynn, Dylan (2013). "Correspondence Analysis. An exploratory technique for identifying usage patterns", in: Dylan Glynn et al. (eds.): *Polysemy and synonymy. Corpus methods for cognitive semantics*. Amsterdam: John Benjamins.
- Gries, Stefan Th (2006). "Corpus-based methods and cognitive semantics: the many meanings of to run", in: Stephan Gries et al. (eds.): *Corpora in cognitive linguistics: Corpus-based approaches to syntax and lexis*. Berlin: Mouton de Gruyter, 57-99.
- Kövecses, Zoltán (1986). *Metaphors of Anger, Pride and Love. A lexical approach to the structure of concepts*. Amsterdam: John Benjamins.
- Kövecses, Zoltán (1990). *Emotion Concepts*. New York: Springer.
- Krawczak, Karolina (Submitted). "A quantitative approach to social emotions: A contrastive perspective on SHAME in English and Polish", *Poznan Studies in Contemporary Linguistics*.
- Tissari, Heli (2006). "Conceptualizing shame: Investigating uses of the English word shame, 1418-1991", in: Roderick W. McConchie et al. (eds.): *Selected Proceedings of the 2005 Symposium on New Approaches in English Historical Lexis*. Somerville, MA: Cascadia Proceedings Project, 143-154.

Wierzbicka, Anna (1992). "Defining emotion concept", *Cognitive Science* 16, 23-69.
Wierzbicka, Anna (1999). "Emotional universals", *Language Design* 2, 23-69.

From metaphor to empathy: conceptual vs. experiential understanding of pain

Chryssoula Lascaratou
University of Athens
chlasca@enl.uoa.gr

In the light of the many unanswered questions about pain's subjectivity and the role of language in pain, emerging from Scarry's (1985) much quoted claim that pain is essentially unsharable and inexpressible through language, I shall focus on the contribution of metaphorical language in surmounting the inherent difficulty of describing pain. (For the role of metaphor in communicating the sensory and affective qualities of pain, see Bending 2006; Bergh et al. 2005; Dudgeon et al. 2005; Hallberg & Carlsson 2000; Jairath 1999; Kövecses 2008; Melzack & Torgerson 1971; Shott 2004; Söderberg & Norberg 1995, among others.)

Drawing on the findings of my long-term investigation of Greek pain-related naturally-occurring utterances observed in 131 doctor-patient dialogues, I have argued (Lascaratou 2007, 2008) that the diagnostic value of pain metaphors and their significance in doctor-patient discourse is further highlighted when the sense of "embodiment" proposed by Kövecses's (2000) for emotions is extended to pain. More specifically, if we assume a universal human physiology in pain (i.e. universal types of (actual or potential) tissue damage with their accompanying sensory effects), it is reasonable to further presume that the way human beings conceptualize and describe their bodies in pain is constrained by, i.e. conforms to, these universal aspects of human physiology. Hence, the metaphorical representations of pain as e.g. a sharp object / fire / sting / physical force, etc. should potentially make it easier to identify the type(s) of damage causing the pain. Moreover, comparable metaphorical (conceptual and linguistic) representations of the sensory aspects of pain are expected to occur cross-linguistically or even near-universally.

In the present paper, I shall refine my analysis of metaphorically motivated constructions containing the Greek noun for "pain," i.e. *ponos*, by endorsing Semino's (2010) suggested interpretation of the crucial role of metaphors in the description of pain –and, hence, their variety and extensive use– in terms of their potential for eliciting some form of "embodied simulation", potentially producing an empathic response on the part of the listener/reader. Drawing on evidence from neuroscientific and psycholinguistic research (Gallese et al. 2004, Jackson et al. 2005, Osaka et al. 2004, Singer et al. 2004, among others), Semino's analysis highlights the role of pain metaphors in providing an *experiential* as opposed to simply a *conceptual* understanding of another person's painful experiences, by triggering simulation-mediated empathic responses. Based on Semino's suggested linguistic criteria, the hypothesis underlying my analysis is that detailed novel, creative, and complex metaphorical pain descriptions naturally articulated by patients are more likely to trigger in the addressee different kinds of embodied simulation compared to the restrictive, conventionalized, "technical/scientific" descriptive pain terms of conventional pain measurement tools, such as the McGill Pain Questionnaire (MPQ).

I shall proceed as follows: (a) To set the scene, I will first present an analysis of some of the most characteristic spontaneously uttered metaphorical representations of pain as an "entity / thing" observed in my corpus, adopting a cognitive semantics perspective (Kövecses 1990, 1995, 2000, 2005, 2008; Lakoff & Johnson, 1999; and Talmy, 1988, among others). (b) Then, to bring in the conventional medical descriptive pain terms, I shall show how the naturally-occurring metaphorical Greek (adjectival) pain descriptors (provided mainly by

patients in my doctor-patient dialogues) are mapped onto the terms included in the short form of the Greek version of the MPQ (GR-SFMPQ), the majority of which are also metaphorical (e.g. *shooting, stabbing, burning, gnawing, and splitting*). Finally, (c) I shall compare some naturally occurring and/or conventionalized adjectival pain descriptors with corresponding spontaneously uttered *ponos* metaphorical constructions and attempt to assess their respective potential for eliciting an empathic response involving embodied simulation.

Ultimately, I will suggest that, by virtue of their potential for eliciting simulation-mediated empathic responses, patients' own spontaneous, quite inventive and original, metaphorical descriptions may facilitate doctor-patient communication (and therefore the diagnosis of the cause(s) of pain) often more effectively than conventional pain measurement terms. Hence, such an orientation could highlight the applications of linguistic analysis in a relatively under-explored area of inquiry and could motivate subsequent research in medical discourse.

References

- Bending, Lucy. 2006. "Approximation, suggestion, and analogy: Translating pain into language." *The Yearbook of English Studies* 36 (1): 131-7.
- Bergh, Ingrid, Gunnarsson, Magnus, Allwood, Jens, Anders, Odén, Sjöström, Björn and Steen, Bertil. 2005. "Descriptions of pain in elderly patients following orthopaedic surgery." *Scandinavian Journal of Caring Sciences* 19: 110-118.
- Dudgeon, Brian J., Ehde, Dawn M., Cardenas, Diana D., Engel, Joyce M., Hoffman, Amy J., and Jensen, Mark P. 2005. "Describing pain with physical disability: Narrative interviews and the McGill Pain Questionnaire." *Archives of Physical Medicine and Rehabilitation* 86: 109-15.
- Gallese, Vittorio, Keysers, Christian and Rizzolatti, Giacomo. 2004. "A unifying view of the basis of social cognition." *Trends in Cognitive Sciences* 8: 396-403.
- Hallberg, Lillemor R.-M. and Carlsson, Sven G. 2000. "Coping with fibromyalgia: A qualitative study." *Scandinavian Journal of Caring Sciences* 14: 29-36.
- Jackson, P. L., Meltzoff, A. N., and Decety, J. 2005. "How do we perceive the pain of others? A window into the neural processes involved in empathy." *Neuroimage* 24: 771-779.
- Jairath, Nalini 1999. "Myocardial infarction patients' use of metaphors to share meaning and communicate underlying frames of experience." *Journal of Advanced Nursing* 29 (2): 283-289.
- Kövecses, Zoltán. 1990. *Emotion Concepts*. Berlin: Springer.
- Kövecses, Zoltán. 1995. *Language and Emotion Concepts*. Duisburg: LAUD, Series A, No.350.
- Kövecses, Zoltán. 2000. *Metaphor and Emotion: Language, Culture, and Body in Human Feeling*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Kövecses, Zoltán. 2005. *Metaphor in Culture: Universality and Variation*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Kövecses, Zoltán. 2008. "The conceptual structure of happiness and pain." In *Reconstructing Pain and Joy: Linguistic, Literary, and Cultural Perspectives*, edited by Chryssoula Lascaratou, Anna Despotopoulou, and Elly Ifantidou, 17-33. Newcastle, UK: Cambridge Scholars Publishing.
- Lakoff, George and Johnson, Mark. 1999. *Philosophy in the Flesh: The Embodied Mind and its Challenge to Western Thought*. New York: Basic Books.
- Lascaratou, Chryssoula. 2007. *The Language of Pain: Expression or Description?*. Amsterdam: John Benjamins.
- Lascaratou, Chryssoula. 2008. "The function of language in the experience of pain." In *Reconstructing Pain and Joy: Linguistic, Literary, and Cultural Perspectives*, edited by

- Chryssoula Lascaratou, Anna Despotopoulou, and Elly Ifantidou, 35-57. Newcastle, UK: Cambridge Scholars Publishing.
- Melzack, Ronald and Torgerson, Warren S. 1971. "On the language of pain." *Anaesthesiology* 34: 50-59.
- Osaka, N., Osaka, M., Morishita, M., Kondo, H., and Fukuyama, H. 2004. "A word expressing affective pain activates the anterior cingulate cortex in the human brain: An fMRI study." *Behavioural Brain Research* 153: 123-7.
- Scarry, Elaine. 1985. *The Body in Pain: The Making and Unmaking of the World*. New York: Oxford University Press.
- Schott, G. D. 2004. "Communicating the experience of pain: The role of analogy." *Pain* 108: 209-212.
- Semino, Elena. 2010. "Descriptions of pain, metaphor, and embodied simulation." *Metaphor and Symbol* 25: 205-226.
- Singer, T., Seymour, B., O'Doherty, J., Kaube, H., Dolan, R. J., and Frith, C. D. 2004. "Empathy for pain involves the affective but not sensory components of pain." *Science* 303: 1157-1162.
- Söderberg, Siv and Norberg, Astrid. 1995. "Metaphorical pain language among fibromyalgia patients." *Scandinavian Journal of Caring Sciences* 9: 55-59.
- Talmy, Len. 1988. "Force dynamics in language and cognition." *Cognitive Science* 12 : 49-100.

Η κωδικοποίηση της συναισθηματικής αιτιότητας μέσω των προθέσεων της νέας ελληνικής γλώσσας

Θεόδωρος Ξιούφης

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

xi.theo@hotmail.com

Στην ανακοίνωση εξετάζονται οι προθέσεις της νέας ελληνικής γλώσσας που χρησιμοποιούνται στην κωδικοποίηση των δύο ειδών συναισθηματικής αιτιότητας, όπως ορίζονται από τους Dirven (1995, 1997) και Radden (1998): η 'αίτια του συναισθήματος' (the cause of emotion), π.χ. *πέθανε από λύπη για το θάνατο του βασιλιά*, και το 'αποτέλεσμα του συναισθήματος' ή 'συναίσθημα ως αιτία' (the effect of emotion ή the emotion as cause), π.χ. *πάγωσα από τον φόβο μου*.

Με βάση δεδομένα από σώματα κειμένων και τις γραμματικές της ελληνικής καταγράφονται οι αντίστοιχες προθέσεις και επιχειρείται να διερευνηθούν τα εξής ζητήματα:

- α) αν οι προθέσεις αυτές κατανέμονται ανάλογα με το είδος της αιτίας που κωδικοποιούν και
- β) οι όροι που καθορίζουν την επιλογή αυτών των προθέσεων για τη δήλωση του είδους της συναισθηματικής αιτιότητας.

Η ανάλυση αναδεικνύει τα διαφορετικά σημασιολογικά χαρακτηριστικά της κάθε πρόθεσης με βάση τα οποία κατασκευάζονται τα διαφορετικά είδη της συναισθηματικής αιτιότητας.

Αναφορές

- Dirven, R. 1995. The construal of cause. Στο *The Construal of the World in Language and Thought*, επιμ. J. R. Taylor & R. E. MacLaury, 95-118. Βερολίνο: Mouton de Gruyter 1995.
- Dirven, R. 1997. Emotions as cause and the cause of emotions. Στο *The Language of Emotions, Conceptualization, Expression, and Theoretical Foundation*, επιμ. S. Niemeier & R. Dirven, Άμστερνταμ & Φιλαδέλφια: John Benjamins.

Radden, G. 1998. The conceptualization of emotional causality by means of prepositional phrases. Στο *Speaking of Emotions. Conceptualisation and Expression*, επιμ. Α. Athanasiadou & E. Tabakowska, 273-294. Βερολίνο & Νέα Υόρκη: Mouton de Gruyter.

Emotion and time conceptualization in poetic discourse

Anna Piata

MPhil, PhD in Linguistics

apiata@enl.uoa.gr

This study deals with the role played by emotion in the emergence of construals of time conceptualization evidenced in poetic discourse. As suggested by research findings in social psychology (Flaherty 1999), emotional involvement plays a key role in determining the way we experience the passage of time, that is to say, time experienced as passing slowly, quickly or as coming to a halt (i.e., subjective time). In light of this, the present study sets out to explore the affective substratum underlying linguistic expressions of time conceptualization and, more specifically, of the conceptualization of subjective time (see Fauconnier & Turner 2002, 2008). Following the view put forward in cognitive poetics that poetry is oriented toward the expressive, the emotive and the aesthetic (Freeman 2007) with diffuse emotional qualities that jointly give rise to an emotional atmosphere (Tsur 1992), the analysis is based on evidence from poetic discourse. In particular, a small, specialized corpus of Modern Greek poetry was designed and constructed comprising 52 poetic texts (approximately 8,000 words) derived from on-line anthologies of Modern Greek literature and literary e-journals. The proposed analysis suggests that in speaking about time poets are typically concerned with how time is experienced in emotionally charged situations, such as a moment of emotional fulfillment or the fear of death in old age, the latter being the most prominent factor of emotional involvement triggering the expression of time in the empirical evidence under examination. Moreover, the emotional context in which a linguistic expression of time occurs in poetry seems also to be involved in unveiling the meaning conveyed by the linguistic expression, which is inherently subjective and open-ended (Steen 1994). Finally, however creative they may be in linguistic and conceptual terms (as in deviating from the linguistic norm or defying cultural norms rooted in the standard conceptualization of time), temporal construals found in Modern Greek poetry seem to be constrained by our folk understanding of time which is grounded on the psychologically real experience of time, including the emotional involvement of the experiencer. On the whole, in shedding some light on the role of emotion in time conceptualization the proposed analysis points to an interdisciplinary line of research integrating insights from cognitive linguistics, social psychology and cognitive poetics.

References

- Fauconnier, G., & Turner, M. (2002). *The Way we Think: Conceptual Blending and the Mind's Hidden Complexities*. New York: Basic Books.
- Fauconnier, G., & Turner, M. (2008). "Rethinking Metaphor". In Gibbs, R. W. (ed.), *The Cambridge Handbook of Metaphor and Thought*. Cambridge: Cambridge University Press, 53-66.
- Flaherty, M. (1999). *A Watched Pot*. New York: New York University Press.
- Freeman, M. H. (2007). "Cognitive Linguistic Approaches to Literary Studies: State of the Art in Cognitive Poetics". In Geeraerts, D. & Cuyckens, H. (eds.), *The Oxford Handbook of Cognitive Linguistics*. Oxford: Oxford University Press, 1175-1202.
- Steen, G. J. (1994). *Understanding Metaphor in Literature*. London: Longman.

Tsur, R. (1992). *Toward a Theory of Cognitive Poetics*. Amsterdam: Elsevier Science Publishers.

Discourse relations and affective content in the expression of sentiment in texts

Maite Taboada & Radoslava Trnavac
Simon Fraser University, Canada
mtaboada@sfu.ca

The purpose of this paper is to determine the influence that the interaction of discourse structure expressed by rhetorical relations (Mann and Thompson 1988) and affective content expressed by Appraisal (Martin and White, 2005) have on the overall opinion in texts. In our preliminary work on sentiment in text (Taboada et al., 2008, 2009; Taboada and Grieve, 2004; Voll and Taboada, 2007, Trnavac and Taboada 2012), we have observed that certain rhetorical relations affect the interpretation of the evaluation contained therein. Consider the following example in (1), where the positive affect expressed by *fun* is tempered by the conditional rhetorical relation in the sentence.

(1) Fun is good, but only if you know when to stop.

The present paper studies how the nucleus-satellite structure of discourse relations coupled with their different types influences affective content expressed by nouns, adjectives, adverbs and verbs. Taboada et al. (2008) hypothesize that adjectives found in nuclei of a document are more important for the overall sentiment, and adjectives found in satellites only potentially interfere with the overall sentiment while being in certain instances irrelevant for a document's overall sentiment. Heerschop et al. (2011) hypothesize that there is a possible hierarchy between the satellite relation types – some satellite relation types may contribute more to the overall sentiment than others. Using the classification in SentiWordNet (Strapparava and Valitutti 2004), which classifies emotions (opinion polarity) as positive, negative, ambiguous or neutral, we analyze the affective content expressed by 8 automatically extracted discourse relations from the Simon Fraser University Corpus (Taboada 2008) and Wall the Penn Discourse Treebank (Prasad et al. 2008). In order to calculate the sentiment of lexical content we use the parameters of Semantic Orientation Calculator (Taboada et. al. 2008, 2011).

Preliminary results indicate that the relationship between discourse and affective content is complex, and relation-dependent.

References

- Heerschop, Bass, Goossen, Frank, Hogenboom, Alexander, Frasincar, Flavius, Kaymak, Uzay and de Jong, Franciska, 2011. Polarity analysis of texts using discourse structure. In Proceedings of CIMK-2011, pages 1061-1070.
- Mann, William C., Thompson, Sandra A., 1988. Rhetorical structure theory: toward a functional theory of text organization. *Text* 8 (3), 243–281.
- Martin, James R., White, Peter R.R., 2005. *The Language of Evaluation*. Palgrave, New York.
- Prasad, R., Lee, A., Dinesh, N., Miltsakaki, E., Campion, G., Joshi, A. K., & Webber, B. (2008). Penn Discourse Treebank Version 2.0, LDC2008T05 [Corpus]. Philadelphia, PA: Linguistic Data Consortium.
- Taboada, Maite, 2008. SFU Review Corpus [Corpus]. Simon Fraser University, Vancouver. <http://www.sfu.ca/mtaboada/research/SFU_Review_Corpus.html>.
- Taboada, Maite, Grieve, Jack, 2004. Analyzing appraisal automatically. In: Qu, Y., Shanahan,

J.G., Wiebe, J. (Eds.), Proceedings of AAAI Spring Symposium on Exploring Attitude and Affect in Text (AAAI Technical Report SS-04-07). AAAI Press, Stanford University, CA, pp. 158–161.

Structural visibility of strong affectedness: The licensing of object-first structures in German and Greek

Anne Temme & Elisabeth Verhoeven

Humboldt-Universität zu Berlin

anne.temme@ymail.com & verhoeve@cms.hu-berlin.de

The thematic role *experiencer*, selected by psychological verbs, refers to human beings in a certain mental/emotional state being actually aware of the situation. This strong affectedness is necessarily part of the truth-conditional meaning of experiential structures. A large field of research deals with psychological predicates from theoretical, psycholinguistic and typological perspective in order to identify special properties that come along with these predicates - the so called *psych effects* [1]. In particular, the experiencer objects are assumed to have a special status compared to canonical objects in the languages.

In German and Greek, object experiencer predicates (i.e. Psych-verbs in terms of Belletti & Rizzi's 1988 Class II and III) are known to show a more flexible word order than canonical predicates [3]. In our studies, we provide empirical evidence for the licensing effect and give interesting insights into the structural behavior of affective patterns from a cross-linguistic perspective.

The naturalness of word order generally depends on an interplay of sentence-internal (absolute and relative properties of sentence arguments) and -external factors (sentence type, information structure and context) [4][5][6][7][8]. German and Greek are non-configurational languages with relatively free word order. However, the non-canonical object-before-subject order is argued to be licensed by context [9] [10] [11].

We investigate object-experiencer verbs and their ability to license OVS order without a contextual trigger. Therefore, we conducted two forced choice studies in each language in order to test the impact of the two existing object-experiencer encodings, i.e. accusative experiencer verbs (ACCEXP) and oblique experiencer verbs (OBLEXP).

We tested experiencer verbs against non-experiential structures: ACCEXP vs. inanimate agent structures & OBLEXP vs. unintentional causer structures [12]. Based on the findings in Weskott et al. (2011), we implemented a part-whole-relation and a contrast reading between context and target sentence to create OVS-licensing contexts. As non-licensing contexts we choose the translations of the all-new question 'What's new?'. Thus, we designed items on the basis of the three binary factors CONTEXT (licensing OVS vs. non-licensing) × VERBTYPE (experiencer vs. non-experiencer verbs) × WORDORDER (SVO vs. OVS). The subjects had to choose between the SVO and the OVS version of the same utterance corresponding to one of the four permutations of CONTEXT*VERBTYPE. See (1-4) for ACCEXP and inanimate agent structures embedded in a licensing context in German and Greek, and (5-8) for the German and Greek oblique structures. We expect that the occurrence probability for experiential OVS structures in non-licensing contexts is significantly higher than for non-experiential structures in both languages.

The experimental results show significant effects of CONTEXT and VERBTYPE in both ACCEXP experiments. Table 1 exemplifies the assumed parameters for all mixed effect regression models. In the OBLEXP experiment, however, we found that primarily the non-experiencer verbs strongly increase the OVS probability (see Figure 1 for the visualization of the strong effect in German).

On the one hand, we show that design and task of the studies provide effective tests for the contextual dependency of word order as well as for the licensing power of object-experiencer verbs. In current research, we implemented the experiments for further languages with minimally different data sets and procedures to test the cross-linguistic validity of word-order related factors. On the other hand, we find evidence for a special verb type causing an even stronger licensing of non-canonical word order. This sheds light on the nature of experiencer objects and the source of their exceptional behavior. Since all fronting structures contain strong affected objects, special word order behavior is not restricted to the experiencer role, but connected to the prominence of the relevant object.

References

- [1]Landau 2010. The Locative Syntax of Experiencers. [2]Belletti & Rizzi 1988. Psych-verbs and Theta-theory. [3]Anagnostopoulou 1999. On experiencers. [4]Bornkessel & Schlesewsky 2006. The Role of Contrast in the Local Licensing of Scrambling in German: Evidence from On-line language comprehension. [5]Heylen 2005. A Quantitative Corpus Study of German Word Order Variation. [6]Lamers & De Schepper 2010. Argument linearization in Dutch and German: a multifactorial analysis. [7]Scheepers 1997. Menschliche Satzverarbeitung. Syntaktische und thematische Aspekte der Wortstellung im Deutschen. [8]Weskott 2003. Information Structure as a Processing Guide: The Left Periphery of German V2 Sentences and its Interpretation in Context. [9] Lenerz 1977. Zur Abfolge nominaler Satzglieder im Deutschen. [10] Alexiadou & Anagnostopoulou (2000). Greek syntax. A principles and parameters perspective. [11] Tsimpli (1995). Focussing in Modern Greek. [12]Schäfer 2009. The Oblique Causer Construction across Languages. [13]Weskott et al. 2011. Contextual Licensing of Marked OVS Word Order in German.

Appendix

- (1) Die meisten Bewohner waren genervt.
'Most of the residents were annoyed.'
S<O: Der Regen hat den Landwirt erfreutEXP.
O<S: Den Landwirt hat der Regen erfreutEXP.
'(S<O/O<S) The farmer was pleased by the rain.'
- (2) Die meisten Marktverkäufer hatten Angst vor der Zukunft.
'Most of the marketers were afraid of the future.'
S<O: Der Umsatz hat den Fleischer gerettetNEXP.
O<S: Den Fleischer hat der Umsatz gerettetNEXP.
'(S<O/O<S) The butcher was secured by the sales.'
- (3) Οι περισσότεροι κάτοικοι είχαν εκνευριστεί.
S<O: Η βροχή ενθουσίασε τον αγρότη.
O<S: Τον αγρότη τον ενθουσίασε η βροχή.
- (4) Οι περισσότεροι πωλητές φοβούνταν το μέλλον.
S<O: Ο τζίρος έσωσε τον χασάπη.
O<S: Τον χασάπη τον έσωσε ο τζίρος.
- (5) Die meisten Sportler hatten keine Lust auf das Training.
'Most of the athletes were not in the mood for training.'
S<O: Die Übung hat dem Turner gefallenEXP.
O<S: Dem Turner hat die Übung gefallenEXP.
'(S<O/O<S) The gymnast was pleased by the routine.'
- (6) Die meisten Künstler freuen sich über den ersten Auftritt der Saison.
'Most of the artists were happy about the first performance of the season.'
S<O: Das Kostüm ist dem Dompteur zerrissenNEXP.
O<S: Dem Dompteur ist das Kostüm zerrissenNEXP.

‘(S<O/O<S)The tamer accidentally ruptured the costume.’

- (7) Οι περισσότεροι αθλητές δεν είχαν όρεξη για την προπόνηση.

S<O: Η άσκηση του άρεσε του γυμναστή.

O<S: Του γυμναστή του άρεσε η άσκηση.

- (8) Οι περισσότεροι καλλιτέχνες χαίρονται για την πρώτη παράσταση της σαιζόν.

S<O: Το κοστούμι του σκίστηκε του θηριοδασκλή.

O<S: Του θηριοδασκλή του σκίστηκε το κοστούμι

Fixed effects	Estimate	Stand.Err	p-value
intercept	-2.4468	0.7647	<0,05
verb=exp	2.5652	0.4265	<0,001
context=lic	3.0759	0.8389	<0,001
Random effects	Std.Dev		
subject(intercept)	3.78694		
subject(nexp)	1.48214		
subject(nlic)	4.32302		
item(intercept)	0.73175		

Table 1. Mixed effect regression parameters for German ACCExp results

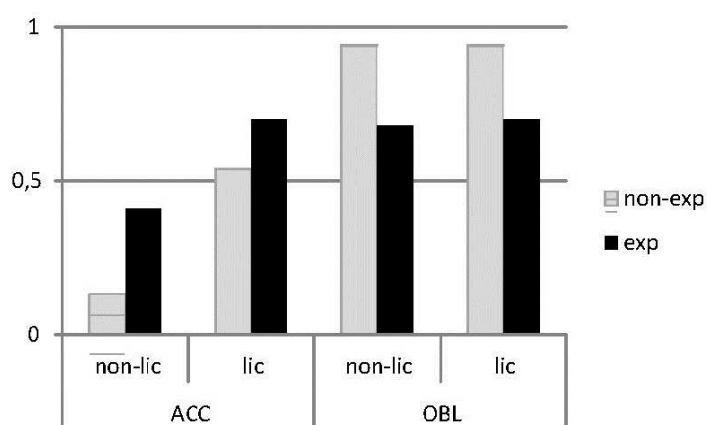

Figure 1. Object-before-subject probability per condition in German

Certainty and uncertainty in terms of prototypical situation

Larisa V. Topka

Department of Theoretical Linguistics, Irkutsk State Linguistic University, Russia

lavtop@list.ru

The present paper analyzes certainty and uncertainty phenomena in terms of prototypical situation as a cognitive model which is structured by definite semantic constituents and categorized by the central structure with basic prototypical modus predicate.

The necessity to move beyond the “objectivistic approach” to the language on the one hand and an active development of various methods of analysis of the cognitive and linguistic structures’ correlation on the other one marked the emergence of prototype theory (Rosch 1975 and 1978; Wittgenstein 1969).

Prototype can be interpreted from the psychological and cognitive view-points. In the first case, it is “the best model”, “central, or a typical element of the category”; prototypicality in the category lies in the fact that the central members of the category (closer to the prototype) in comparison with off-center ones display other cognitive characteristics: they are more quickly identified, more frequently used, and are also used in the process of the category’s understanding in general (Lakoff 1986). From the cognitive view-point prototype is a stereotype, an ideal, a scheme, a concept, that defines the content of the category the basis of which it forms (Coleman 1981) and, as a central member of the category, it is a schematic representation of its (category) conceptual nucleus (Taylor 1995).

Since “the concept of “feeling” is universal and can be safely used in the investigation of human experience and human nature, the concept of “emotion” is culture-bound and cannot be similarly relied on” (Wierzbicka, 1999: 4) the phenomena of certainty and uncertainty are treated as feelings, and can be analyzed in terms of prototypical situation.

A prototypical situation of certainty as a cognitive model, as an isolated abstract scheme that “exists in potentia” (Lakoff and Johnson 1980: 70) includes an implicitly expressed state or feeling of speaker’s confidence (certainty) in the truth of an uttered assertion (existence of the belief) and is structured by the following semantic constituents: *the speaker’s confidence in a fact or event; the speaker’s confidence in himself which has a form of self-persuasion; the speaker’s confidence in his further actions which as a rule has a form of threat or warning; the speaker’s confidence in addressee’s feelings, actions, behaviour; the speaker’s confidence in behaviour, idiosyncrasy of a third person* (Topka 2012 (a)).

A prototypical situation of certainty is categorized by the central structure with the basic prototypical modus predicates of knowledge: *I know, I am sure, I am certain*, by the modal verb *must* and Infinitive Indefinite, and other modal operators: *certainly, surely, absolutely, entirely, definitely*, etc.

A prototypical situation of uncertainty, where the state or feeling of speaker’s uncertainty, doubt (lack of belief) is expressed, is represented by the following semantic constituents: *the speaker’s uncertainty with respect to him/herself (thinking out loud); the speaker’s uncertainty with respect to the addressee; the speaker’s uncertainty with respect to some event, fact or circumstances; the speaker’s uncertainty with respect to the third person that has a consultative character (an appeal to the addressee’s opinion); the speaker’s uncertainty about propriety, timeliness of his or her further actions that has the form of reservation* (Topka 2012 (c): 54-59).

Thus, a situation of uncertainty reflects such state of affairs where the speaker expresses his/her attitude to some fact or event; the absence of full information, its inaccuracy or untrustworthiness condition the contradiction and polysemy of his/her opinion (Topka 2008 and Topka 2012 (b)). Uncertainty can be expressed with respect to the addressee, the third person, and to the speaker him/herself, where the latter is caused by the peculiarities of his/her character (nature) or by the situation itself (Topka 2012(c)).

Since “uncertainty has both an informational component (a deficit in knowledge) and a subjective component (a feeling of not knowing); (Smith and Washburn, 2005)” as it was mentioned in the paper of Yoav Bar-Anan, Timothy D. Wilson, and Daniel T. Gilbert (2009: 123), it is possible to speak about this phenomenon as an expression of distrust, disbelief and hidden objection, and as about indecision and hesitation of the speaker.

A prototypical situation of uncertainty is categorized by structures with modus predicates of mental activity, supposition (opinion): *think, guess, hope, believe, mean*; the predicates of knowledge in the negative form: *I don't know*; modal operators: *maybe, perhaps, hesitantly, doubtfully, etc.*

The opposition of certainty and uncertainty is based on the opposition of prototypical modus predicates *know* and *think*, which are opposed on the basis of the speaker's confidence in the validity (reliability) of the assertion.

Prototypicality of a situation of certainty is caused by the completeness and accuracy of its cognitive characteristics' realization (Topka 2012(a): 165). Certainty is a constituent of the categorical statement's dimension, while its “antithesis” – uncertainty is a component of the dimension of non-categorical statement (understatement).

REFERENCES

- Bar-Anan, Y., Wilson, T.D., and Gilbert, D.T. (2009) The Feeling of Uncertainty Intensifies Affective Reactions, *Emotion*, 9 (1), 123-127.
- Coleman, L. and Kay, P. (1981) Prototype Semantics: The English Word “Lie”, *Language*, 57 (1), 26-44.
- Lakoff, G. and Johnson, M. (1980) *Metaphors We Live By*, Chicago, The University of Chicago.
- Lakoff, G. (1986) Classifiers as a reflection of mind, *Noun classes and categorization: Proc. of a Symposium on categorization and noun classification*, Eugene, Oregon, October 1983, Benjamins, 13-51.
- Rosch, E. (1975) Cognitive Representations of Semantic Categories, *Journal of Experimental Psychology: General*, 104 (3), 192-233.
- Rosch, E. (1978) Principles of Categorization, *Cognition and Categorization*, ed. by E. Rosch and Lloyd, Hillsdale, Lawrence Erlbaum, 27-48.
- Smith, D.J. and Washburn, D.A. (2005) Uncertainty Monitoring and Metacognition by Animals, *Current Directions in Psychological Science*, 14, 19-24.
- Taylor, J.R. (1995) *Linguistic Categorization. Prototypes in Linguistic Theory*, Oxford, Clarendon Press.
- Topka, L.V. (2008) Chelovek neuverennyj: pragma-semanticheskij aspekt issledovanija, *Sovremennyye lingvisticheskie teorii : problemy slova, predlozhenija, teksta*, Irkutsk, 170-180.
- Topka, L.V. (2011) Nekategorichnost'/Kategorichnost' : lingvokul'turologicheskoe osveshhenie, *Koncepty. Kategorii : Jazykovaja real'nost'*, Razdel II, Glava 5, Irkutsk, 130-163.
- Topka, L.V. (2012(a)) Situacija uverenosti/neuverenosti: edinicy kategorizacii, *Sovremennye lingvisticheskie teorii: problemy slova, predlozhenija, teksta*, Irkutsk, ISLU, 156-169.
- Topka, L.V. (2012 (b)) *Nekategorichnost': opyt pragma-semanticheskogo issledovanija*, LAP Lambert Academic Publishing GmbH & Co. KG. Heinrich-Böcking Str. 6-8, 66121 Saarbrücken, Deutschland.
- Topka, L.V. (2012 (c)) Uncertainty: pragma-semantic aspect of research [Text], *International Conference: The Communication of Certainty and Uncertainty Linguistic, Psychological, Philosophical Aspects*, Book of Abstracts. University of Macerata, University of Verona, University of Würzburg. Italy, 106.

- Wierzbicka, A. (1999) *Emotions Across Languages and Cultures: Diversity and Universals*. Cambridge University Press.
- Wittgenstein, L. (1969) *The Blue and Brown Books : Preliminary studies for the "Philosophical investigations"*, Oxford, Blackwell.

An ethnosemantic study of anger terms in the southern Thai dialect

Rungarun Wanithanachakorn
Chulalongkorn University
rungarun.wanith@gmail.com

There is an agreement among many researchers that anger is one of the basic types of emotion. There have been many studies about anger especially in Conceptual Metaphor and Natural Semantic Metalanguage frameworks. Those studies attempted to understand concepts of one or some anger terms in some languages. Nevertheless, there are very few studies about all systems of anger terms that reflect the world view of speakers. The Ethnosemantic study is used in this paper to reveal the southern Thai people's thought and world view reflected in anger terms.

This study aims to analyze the meaning of anger terms in the southern Thai dialect and categorize the terms into basic anger terms and non basic anger terms.

The data in this study was gathered from a southern Thai dialect dictionary and from interviewing five native speakers by using situations as stimuli and ask them to explain their experiences about anger.

The results show that there are five basic anger terms in the southern Thai dialect. They are /wip⁴⁵/, /ba:n³⁴/, /mu:n²⁴/, /hut⁴⁵hit⁴⁵/ and /khɯn²¹/. The meanings of these basic terms are differentiated by three major dimensions of contrast: the duration of anger , actions because of anger and the violence level of action.

It is also found that there is connection between the anger terms and hate terms in the dialect as can be seen in the words from /ba:n⁴²/ and /mu:n²⁴/ the meaning of which is the combination between anger and hate. It is also found that some hate terms are entailed by anger terms while others are not.

It can be concluded that the southern Thai people conceptualize anger by duration and actions. Moreover, they use duration to distinguish anger from hate. This study reflects that duration is the most important for the southern Thai speakers as far as anger is concerned.

Keywords: ethnosemantics, anger terms, emotion

References

- Anchalika Phasukit.2000. **An ethnosemantic study of taste terms in Thai dialects** (in Thai). Unpublished master's thesis. Chulalongkorn University. Bangkok.
- Ekman, P., and Cordaro, D. 2011. What is meant by calling emotions basic. *Emotion Review*, 3: 364–370.
- Ekman,P. and Ellsworth, P . 1982. What emotion categories or dimensions can observers judge from facial behavior? In P. Ekman (Ed.),*Emotion in the human face*. New York: Cambridge University Press.
- Enfield, N.2001. Linguistic evidence for a Lao perspective on facial expression of emotion. In Harkins, J. and Wierzbicka, A. (eds).*Emotions in Crosslinguistic Perspective*.2001.New York:Mouton de Gruyter.

Workshop: (Critical) Discourse Analysis and Corpus Linguistics: A methodological synergy for the study of Modern Greek

(Κριτική) Ανάλυση Λόγου και Γλωσσολογία Σωμάτων Κειμένων: Μια μεθοδολογική συνεργία για τη μελέτη της Νέας Ελληνικής

**Workshop organizer: Ourania Hatzidaki (Hellenic Air Force Academy)
Διοργανώτρια: Ουρανία Χατζηδάκη (Σχολή Ικάρων)**

Η ταυτότητα ως συνάρτηση του τύπου στον λόγο του κινήματος των πλατειών

Διονύσης Γούτσος & Γιώργος Πολυμενέας

Πανεπιστήμιο Αθηνών & Universitat Pompeu Fabra, Barcelona

dgoutsos@phil.uoa.gr & gpolymeneas@gmail.com

Στην ανακοίνωση μελετούμε τον δημόσιο λόγο των «αγανακτισμένων», του κινήματος διαμαρτυρίας ενάντια στο Μνημόνιο και την οικονομική πολιτική της κυβέρνησης, που εκφράστηκε κυρίως με τεράστιες συγκεντρώσεις στην πλατεία Συντάγματος από τα τέλη Μαΐου έως τα τέλη Αυγούστου 2011. Στόχος μας είναι να αναλύσουμε τις πρακτικές λόγου των διαδηλωτών στο περικειμενικό τους πλαίσιο ώστε να συμβάλουμε στην κατανόηση της ταυτότητας του κινήματος και της σημασίας του στο πλαίσιο των πρόσφατων πολιτικών εξελίξεων στην Ελλάδα.

Το υλικό της ανάλυσης προέρχεται από ένα ευρύ φάσμα κειμένων και κειμενικών πρακτικών των συγκεντρωμένων με έμφαση στα πρακτικά και τα ψηφίσματα των λαϊκών συνελεύσεων, τα οποία συνιστούν ένα σώμα κειμένων περίπου 250.000 λέξεων. Στο πλαίσιο των πρακτικών λόγου του κινήματος των πλατειών αναλύονται επίσης συνθήματα, πανό, χειρονομίες και δευτερογενείς πηγές, καθώς η πολλαπλότητα των πρακτικών ήταν σημαντική για τον τρόπο με τον οποίο κατασκευάστηκε η δημόσια ταυτότητα των συγκεντρωμένων από τους ίδιους. Η αναλυτική μέθοδος που ακολουθείται συνδυάζει στοιχεία της Κριτικής Ανάλυσης Λόγου, από το κλασικό πρότυπο του Fairclough (1995) και προσεγγίσεις με γνωσιακό υπόβαθρο (van Dijk 2009a; 2009b, Hart 2010), με τη μεθοδολογία των σωμάτων κειμένων (π.χ. Baker & McEnery 2005, O'Halloran 2009) και αντλεί στοιχεία από κριτικές θεωρίες του τύπου (Lefebvre 1991, Deleuze & Guattari 1988).

Η μελέτη μας επικεντρώνεται στην κειμενική κατασκευή των κοινωνικών υποκειμένων και του περικειμένου, καθώς και στη συνάρθρωση των κοινωνικών και πολιτικών ταυτοτήτων με τον δημόσιο χώρο. Οι διαδηλώσεις και οι συνελεύσεις της πλατείας Συντάγματος παρήγαγαν ένα νέο περικείμενο για την πολιτική στην Ελλάδα, που περιλαμβάνει πρωτότυπες διαδικασίες συμμετοχής και μια νέα αντίληψη του δημόσιου χώρου. Η σημασία του κινήματος, αλλά και οι εγγενείς περιορισμοί του βρίσκονται ακριβώς στη συνάρτηση της ταυτότητας του συλλογικού υποκειμένου με τον τόπο, μια συνάρτηση που αναδεικνύεται από τις πρακτικές λόγου των συμμετεχόντων και προσδιορίζει τη φυσιογνωμία και τα όρια της διαμαρτυρίας.

Βιβλιογραφικές παραπομπές

- Baker, P. & T. McEnery 2005. A corpus-based approach to discourses of refugees and asylum seekers in UN and newspaper texts. *Language and Politics* 4 (2), 197-226.
- Deleuze, G. & F. Guattari 1988. *A Thousand Plateaus*. London: The Athlone Press.
- Fairclough, N. 1995. *Critical Discourse Analysis: The Critical Study of Language*. London: Longman.

- Hart, C. 2010. *Critical Discourse Analysis and Cognitive Science. New Perspectives on Immigration Discourse*. Houndsmills: Palgrave-Macmillan.
- Lefebvre, H. 1991. *The Production of Space*. Oxford: Blackwell.
- O' Halloran, K. 2009. Inferencing and cultural reproduction: A corpus-based critical discourse analysis. *Text & Talk* 29 (1): 21-51
- van Dijk, T. A. 2009a. Critical Discourse Studies: A Sociocognitive Approach. In R. Wodak & M. Meyer (eds) *Methods of Critical Discourse Analysis*, 62-86. London: Sage.
- van Dijk, T.A. 2009b. *Society and Discourse. How Social Contexts Influence Text and Talk*. Cambridge: Cambridge University Press.

Discourse Analysis of Memoranda of Understanding

Tita Kyriacopoulou, Claude Martineau, Olympia Tsaknaki & Eleni Tziafa
 Université Paris-Est Marne-la-Vallée & Aristotle University of Thessaloniki
 tita@univ-mlv.fr, claud.martineau@univ-mlv.fr, tsaknaki@frel.auth.gr & etziafa@lit.auth.gr

Since the outbreak of the global financial crisis that led Greece into the spotlights of international concern, the Memoranda of Understanding (MoU) between Greece and Troika, part of the economic adjustment programme for Greece (with full title “Greece: Request for Extended Arrangement Under the Extended Fund Facility—Staff Report; Staff Supplement; Press Release on the Executive Board Discussion; and Statement by the Executive Director for Greece”), became a major ongoing issue, topping headlines in Greece.

As the analysis and understanding of these texts is of crucial interest for Greece and the Greek society, both for experts and non-experts, their translation in the Greek language has provoked heated debates and drawn criticism, as regards delays in publication, mistakes and omissions, certainly due to time pressure, which affected the linguistic choices of translators and led to unsatisfactory and incomplete translation output. Furthermore, the omission of crucial phrases was discussed in the National Parliament.

In this research project, in order to analyze the discourse of MoU and visualize the semantic content of these texts, we are focusing on a rule-based analysis of our corpus, in order to achieve detailed results, since the corpus is limited (three memorandum agreements, their amendments, plus the relevant documents). Based on graphs, we extract “complex segments”, comprising of named entities, predicates and time indicators.

This project is part of the research conducted in the Translation and Language Processing Laboratory, aiming to creating linguistic resources for Greek language, which include a parallel corpus of MoU in English and Greek language and a “memorandum glossary” (Kyriacopoulou, Tsaknaki, Tziafa, 2013). The ultimate goal of this project is to contribute to the discourse analysis of texts of crucial interest. The results of this research may have applications in lexicography, terminology, information extraction, machine translation, etc.

Bibliography

- Baker, P. (2006) *Using Corpora in Discourse Analysis*. London: Continuum.
- Ferraresi, A., S. Bernardini, G. Picci and M. Baroni (2010) “Web Corpora for Bilingual Lexicography: A Pilot Study of English/French Collocation Extraction and Translation”. In Xiao, R. (ed.) *Using Corpora in Contrastive and Translation Studies*. Newcastle: Cambridge Scholars Publishing.
- Frérot, C. and A. Josselin-Leray (2007), Enriching Bilingual Dictionaries with Corpus-Based Data: First Steps Towards an Improved Description of Verbs in General Bilingual Dictionaries Thanks to a Popular-Science Corpus, Talk at *4th Corpus Linguistics Conference*, 27th - 30th July 2007, University of Birmingham, Birmingham, UK.

- Electronically published http://ucrel.lancs.ac.uk/publications/CL2007/paper/84_Paper.pdf
- Gavioli, L. (2002) "Some thoughts on the problem of representing ESP through Small Corpora" in Ketteman, B. And Marko, G. (eds.) *Teaching and learning by doing corpus analysis : proceedings of the Fourth International Conference on Teaching and Language Corpora*, Graz 19-24 July, 2000.
- Kyriacopoulou, T., Tsaknaki, O., Tziafa, E. (2013) (Mis)understanding Memoranda of Understanding, *5th International Conference on Corpus Linguistics (CILC2013)*, University of Alicante, 14-16 March 2013 (oral presentation).
- L'Homme, M.-C. (2004) *La Terminologie : principes et techniques*, Montréal, Presses de l'Université de Montréal.
- Trosborg, A.; Jorgensen, P.E. (eds.) (2005) *Business discourse. Texts and contexts*. Bern, Peter Lang.

**Δεσμοί συνοχής στον προεκλογικό λόγο: η μορφή και η συχνότητά τους σε σώμα
κειμένων ελληνικών προεκλογικών ομιλιών**

Γωγώ Κωστοπούλου
ΕΕΔΙΠ, Ιόνιο Πανεπιστήμιο
kostopoulou@dflti.ionio.gr

Η εργασία μας μελετά τον κειμενικό παράγοντα της συνοχής [(ενδ., κατά Halliday & Hasan (1976), Beaugrande & Dressler (1981), Hoey (1991), Γεωργακοπούλου & Γούτσος (1999), Flowerdew & Mahlberg (2009), Christiansen (2011)] και ειδικότερα τα είδη και τις σχέσεις συνοχής που αναπτύσσονται στον προεκλογικό λόγο. Στην εργασία μας γίνεται χρήση σώματος κειμένων, έκτασης 264.909 λέξεων, το οποίο αναπτύξαμε και το οποίο περιλαμβάνει τις προεκλογικές ομιλίες των αρχηγών των κομμάτων της ΝΔ και του ΠΑΣΟΚ για τις εκλογικές αναμετρήσεις της χρονικής περιόδου 2004-2009. Ο εντοπισμός των σχέσεων συνοχής σύμφωνα με τα παραπάνω γίνεται με χειρωνακτικό γλωσσολογικό σχολιασμό (annotation) των κειμένων, στο εξειδικευμένο λογισμικό NLP GATE (University of Sheffield), έχοντας αναπτύξει σχήμα σχολιασμού (annotation schema) πολλαπλών επιπέδων.

Ειδικότερα, η εργασία μας αναλύει ποσοτικά και στατιστικά τα δεδομένα του γλωσσολογικού σχολιασμού, συγκεράζοντας το πεδίο της Ανάλυσης του Λόγου με την ερευνητική μεθοδολογία από το πεδίο της Γλωσσολογίας Σωμάτων Κειμένων. Στόχος μας είναι η στατιστική γενίκευση αναφορικά με λεξικογραμματικά φαινόμενα της Νέας Ελληνικής που εντοπίζονται στο συγκεκριμένο κειμενικό υπο-είδος του πολιτικού λόγου (ενδεικτικώς: επανάληψη, συνωνυμία, σύνδεση, κ.ο.κ.).

Βιβλιογραφικές αναφορές

- Beaugrande, R. de & Dressler, W. (1981) *Introduction to Text linguistics*. London: Longman.
- Christiansen, T. (2011) *Cohesion: A Discourse Perspective*. Bern: Peter Lang.
- Flowerdew, J. & Mahlberg, M. (eds) (2009) *Lexical Cohesion and Corpus Linguistics*. Amsterdam: John Benjamins.
- Halliday, M.A.K. & Hasan, R. (1976) *Cohesion in English*. London: Longman.
- Hoey, M. (1991) *Patterns of Lexis in Text*. Oxford: OUP.
- Γεωργακοπούλου, Α. & Γούτσος, Δ. (1999) *Κείμενο και επικοινωνία*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Corpora, gender and indexicality

Theodossia-Soula Pavlidou
Aristotle University of Thessaloniki
pavlidou@lit.auth.gr

In the last years, a number of publications on gender and language using corpora has seen the light of day (cf. e.g. Holmes 2001, Romaine 2001, Goutsos & Fragaki 2009). Underlying this work, but also most of research focusing on gender in interaction (e.g. Speer 2005, Goodwin 2011), is the assumption that the use of terms like 'woman', 'man', 'girl', 'boy', etc. entails a gendered stance.

As Ochs (1992) argued, though, the relations between language and gender are primarily of an indirect indexical (and constitutive) nature, whereby particular linguistic items are associated with particular pragmatic functions (e.g. expressing an affective stance), which in turn are associated with preferred images of women and men within a society. Moreover, as Kitinger (2007) and Land & Kitinger (2011) have shown the use of a gendered term is neither a sufficient nor a necessary condition for making the dimension of gender relevant for participants in interaction. However, such approaches require both a different kind of corpora from those commonly used and qualitative rather than quantitative approaches to the analysis of language and gender.

In this paper, I will first introduce some of the features of the *Corpus of Spoken Greek* at the Institute of Modern Greek Studies (M. Triandaphyllidis Foundation) that make it suitable for qualitative analysis. I will then argue that there are some fundamental, aspects of the indexical relationship between language and gender, which make gendering possible without deployment of the dedicated grammatical/lexical means. Adopting a theoretical framework that is based on Conversation Analysis (e.g. Schegloff 2007), Membership Categorization Analysis (e.g. Sacks 1992), and the study of indexicals in person reference (e.g. Enfield & Stivers 2007), it will be shown through detailed analysis of Greek conversational extracts how gendering can be accomplished without the use of gendered terms.

References

- Corpus of Spoken Greek*, Institute of Modern Greek Studies, Aristotle University of Thessaloniki <ins.web.auth.gr>
- Enfield N.J. & T. Stivers (eds), 2007. *Person Reference in Interaction: Linguistic, Cultural, and Social Perspectives*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Goodwin M. H., 2011. Engendering children's play: person reference in children's conflictual interaction. In: S. S. Speer & E. H. Stokoe (eds), *Conversation and Gender*, 250-271. Cambridge: Cambridge University Press.
- Goutsos D. & G. Fragaki, 2009. Lexical choices of gender identity in Greek genres: The view from corpora. *Pragmatics* 19 (3), 317-340.
- Holmes J., 2001. A corpus-based view of gender in New Zealand English. In: M. Hellinger & H. Bussman (eds), *Gender Across Languages: The Linguistic Representation of Women and Men*, Vol.1, 115-136. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.
- Kitinger C., 2007. Is 'woman' always relevantly gendered? *Gender and Language* 1(1): 39-49.
- Land V. & C. Kitinger, 2011. Categories in talk in-interaction: Gendering speaker and recipient. In: S. S. Speer & E. H. Stokoe (eds), *Conversation and Gender*, 48-63. Cambridge: Cambridge University Press.

- Ochs E., 1992. Indexing gender. In: A. Duranti & C. Goodwin (eds), *Rethinking Context: Language as an Interactive Phenomenon*, 335-358. Cambridge: Cambridge University Press.
- Romaine S. 2001. A corpus-based view of gender in British and American English. In: M. Hellinger & H. Bussman (eds), *Gender Across Languages: The Linguistic Representation of Women and Men*, Vol.1, 153-175. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.
- Sacks H., 1992. *Lectures on Conversation*. Vol. I & II, ed. G. Jefferson, with an introduction by E.A. Schegloff. Oxford: Blackwell.
- Schegloff E., 2007. *Sequence Organization in Interaction: A Primer in Conversation Analysis*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Speer S. A, 2005. The interactional organization of the gender attribution process. *Sociology* 39(1): 67-87.

Φτάνοντας στο πρώτο μνημόνιο: Η γλωσσική κατασκευή της οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα

Γιώργος Πολυμενέας
 Universitat Pompeu Fabra
 gpolymeneas@gmail.com

Στις αρχές του 2010 το ελληνικό κράτος αντιμετώπιζε πρόβλημα ρευστότητας, το οποίο οφειλόταν στη δυσκολία δανεισμού από τις διεθνείς αγορές. Καθώς το πρόβλημα διογκωνόταν, η ΕΕ αποφάσισε το Μάρτιο του ίδιου έτους τη δημιουργία ενός μηχανισμού στήριξης που θα κάλυπτε τις δανειακές ανάγκες ενός κράτους-μέλους. Η ελληνική κυβέρνηση ενεργοποίησε το μηχανισμό τον Απρίλιο, ενώ λίγες μέρες αργότερα το Κοινοβούλιο ψήφισε την εφαρμογή συγκεκριμένων δημοσιονομικών μέτρων που συνεπαγόταν η ενεργοποίηση του μηχανισμού.

Η παρούσα εργασία μελετά πώς κατασκευάζονται και αναπαριστώνται γλωσσικά όψεις της οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα κατά το παραπάνω χρονικό διάστημα. Πιο συγκεκριμένα, οι όψεις αυτές αφορούν τη θέση της χώρας μέσα στο διεθνές περιβάλλον, τους κινδύνους και τα προβλήματα που αντιμετωπίζει, την αξιολόγηση αποφάσεων και πολιτικών κ.α. Τα δεδομένα προέρχονται από λόγους, δηλώσεις και συνεντεύξεις του τότε πρωθυπουργού, Γιώργου Παπανδρέου, και του τότε Υπουργού Οικονομικών, Γιώργου Παπακωνσταντίνου. Στόχος της εργασίας είναι να αναδείξει πόσο επωφελής είναι ο συνδυασμός των μεθόδων ανάλυσης της κριτικής ανάλυσης λόγου και στα ηλεκτρονικά σώματα κειμένων (βλ. ενδεικτικά Baker et al. 2008 και Hartz 2013 για την οικονομική κρίση). Για το σκοπό αυτό δημιουργήθηκε ένα corpus κειμένων (περίπου 217.000 λέξεις) που περιλαμβάνει τις ομιλίες, δηλώσεις και συνεντεύξεις των δύο πολιτικών από 1/3/10 έως 6/5/10. Για την κριτική ανάλυση των δεδομένων υιοθετείται η κοινωνιογνωσιακή προσέγγιση του van Dijk (2008, 2009, 2009²) και δίνεται έμφαση στο ζήτημα της πολιτικής γνώσης (political cognition, βλ. van Dijk 2002). Η βασική υπόθεση είναι ότι, παρά τη διαφοροποίηση των κειμένων ως προς το γένος τους και ως προς τους προς τους επικοινωνιακούς σκοπούς που εξυπηρετούν, υπάρχουν σημαντικές ομοιότητες στη γλωσσική αναπαράσταση των όψεων της ελληνικής κρίσης. Οι ομοιότητες αυτές πραγματώνονται με συγκεκριμένες γλωσσικές επιλογές και στρατηγικές και αφ' ενός «δομούν» την «προϋπάρχουσα γνώση» (Knowledge) της Κυβέρνησης, αφετέρου ευνοούν συγκεκριμένες ερμηνείες σχετικά με τα αίτια και την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα.

Βιβλιογραφία

- Baker, P., Gabrielatos, C., Khozravinik, M., McEnery, T., & Wodak, R. 2008. A useful methodological synergy? Combining critical discourse analysis and corpus linguistics to examine the discourses of refugees and asylum seekers in the UK press. *Discourse and Society* 19 (3), 273-305.
- Hartz, R. 2013. "Days of Revelation"- Remarks About the Share of Collective Symbols in the Discursive Construction of Economic Crisis. *Economic Sociology_ the European Economic Nwesletter* 14 (2), 17-24.
- van Dijk, T. A. 2002. Political discourse and political cognition. In: Paul A. Chilton and Christina Schäffner (eds). *Politics as Text and Talk. Analytical approaches to political discourse*. Amsterdam: Benjamins, 204-236.
- van Dijk, T. A. 2008. Discourse and context. A sociocognitive approach. Cambridge: Cambridge University Press.
- van Dijk, T. A. 2009². Critical Discourse Studies: A Sociocognitive Approach. In Ruth Wodak and Michael Meyer (eds). *Methods of Critical Discourse Analysis*, , 62-86. London: Sage.
- van Dijk, T. A. 2009. *Society and Discourse. How Social Contexts Influence Text and Talk*. Cambridge: Cambridge University Press.

Η ρητορική στρατηγική της αυτοαπαλλαγής από την ευθύνη για τον θάνατο του Αθανάσιου Αξαρλιάν στις προκηρύξεις της «Επαναστατικής Οργάνωσης 17 Νοέμβρη».

Ουρανία Χατζηδάκη & Ιωάννα Λεκέα

Σχολή Ικάρων

o.hatzidaki@gmail.com & ioannalekea@gmail.com

Η εργασία αυτή, η οποία εντάσσεται σε μια ευρύτερης κλίμακας φιλοσοφική και γλωσσολογική ανάλυση της κειμενικής παραγωγής της «Επαναστατικής Οργάνωσης 17 Νοέμβρη» (Lekea and Hatzidaki, υπό έκδοση), εξετάζει τη ρητορική και ηθική στάση της οργάνωσης έναντι του θανάτου του νεαρού περαστικού Θάνου Αξαρλιάν, που προκλήθηκε κατά την τρομοκρατική επίθεση, στις 17 Ιουλίου 1992 στο Σύνταγμα, εναντίον του τότε υπουργού οικονομικών Ιωάννη Παλαιοκρασσά.

Για τον σκοπό αυτό, μελετώνται οι τέσσερις προκηρύξεις που δημοσίευσε η οργάνωση αμέσως μετά το περιστατικό, εκ των οποίων η πρώτη αφορά στην πολιτικοϊδεολογική αιτιολόγηση της επιλογής του Ι. Παλαιοκρασσά ως στόχου, ενώ οι τρεις επόμενες πραγματεύονται το ζήτημα του θανάτου του Θάνου Αξαρλιάν ως παράπλευρου θύματος. Για την κειμενική ανάλυση χρησιμοποιούνται συνδυαστικά μέθοδοι τόσο της Γλωσσολογίας Σωμάτων Κειμένων (συμφραστικοί πίνακες, λεξικοστατιστική, κ.λπ.) όσο και της Κριτικής Ανάλυσης Λόγου, ιδίως του μοντέλου που αναπτύσσεται στα Wodak et al. (1999) και Reisigl and Wodak (2001) και αφορά στη χρήση των αρχών της ρητορικής για τη θεμελίωση της σύγχρονης πολιτικής επιχειρηματολογίας.

Μέσω των λεξιλογικών και ρητορικών-επιχειρηματολογικών επιλογών του/των κειμενογράφου/ων της 17 Νοέμβρη αναδεικνύεται η ηθική στάση της οργάνωσης ως προς το περιστατικό, η οποία, παρά τον δραματικό τόνο των αναφορών στο πρόσωπο του Θάνου Αξαρλιάν και τη δημιουργία εικόνας συμπάσχοντος με την οικογένεια του θύματος, συνοψίζεται στην πλήρη απουσία μεταμέλειας και στην τάση για αυτοδικαιολόγηση και αυτοαθώωση, άρνηση οποιασδήποτε υλικής και ηθικής ευθύνης και απόδοση αυτής σε ποικίλους εξωγενείς παράγοντες (υλικούς και άυλους). Η στάση αυτή αντιπαραβάλλεται με την εν γένει επιχειρησιακή ηθική της οργάνωσης (ιδίως ως προς τα θύματα-στόχους της και ως προς το ζήτημα των παράπλευρων απωλειών), με την οποία φαίνεται να βρίσκεται σε πλήρη αντίφαση.

Βιβλιογραφία

- Lekea, I.K. & Hatzidaki, O. (υπό έκδοση) *17N's Philosophy of Terror: An Analysis of the 17 November Revolutionary Organisation (N17)*. Santa Barbara: Praeger.
- Reisigl, Martin and Wodak, Ruth. 2001. *Discourse and Discrimination: Rhetorics of Racism and Antisemitism*. London and New York: Routledge.
- Wodak, Ruth, De Cillia, Rudolph, Reisigl, Martin and Liebhart, Karin. 1999. *The Discursive Construction of National Identity, 2nd edition*. Edinburgh: Edinburgh University Press.

**Workshop: The basic issues of teaching Russian as a foreign language to the Greeks
Ζητήματα διδασκαλίας της ρωσικής ως ξένης σε Έλληνες**

**Workshop organizer: Ekaterina Pappou-Zouravleva (University of Western Macedonia)
Διοργανώτρια: Αικατερίνη Πάππου-Ζουραβλιόβα (Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας)**

**Η χρησιμότητα της ποσοτικής ανάλυσης των αποτελεσμάτων εξετάσεων πιστοποίησης
ρωσικής ως ξένης στο πλαίσιο της διδακτικής της Ρωσικής σε ελληνόφωνους**

Τατιάνα Ζουράβλεβα
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
halkonidis@yandex.ru

Η παρούσα εισήγηση έχει ως στόχο να περιγράψει τα συγκριτικά αποτελέσματα της γλωσσικής επίδοσης των ελληνόφωνων και ρωσόφωνων υποψηφίων στις εξετάσεις πιστοποίησης της Ρωσικής ως ξένης στη Θεσσαλονίκη τα έτη 2007-20 καθώς και να παρουσιάσει τη συνολική εικόνα της μεταβολής του αριθμού των υποψηφίων στην ετήσια διεξαγωγή εξετάσεων πιστοποίησης από το Κρατικό Πανεπιστήμιο της Μόσχας Λομονόσοφ, οι οποίες τα τελευταία 5 χρόνια χαίρουν μεγάλης απήχησης. Πιο συγκεκριμένα, θα συζητηθεί με ποιόν τρόπο τα αποτελέσματα των εξετάσεων: Πρώτον, επιδρούν στις πρακτικές διδασκαλίας της ρωσικής γλώσσας, Δεύτερον, γιατί η πιστοποίηση της Ρωσικής ως ξένης στην Ελλάδα ως ένα ήδη δοκιμασμένο και παγκοσμίως αναγνωρισμένο όργανο μέτρησης γλωσσικής επίδοσης (TORFL), δεν κατάφερε να ενσωματωθεί πλήρως στο χώρο της πιστοποίησης ξένων γλωσσών στην Ελλάδα.

Αισιοδοξούμε ότι η παρούσα μελέτη θα βοηθήσει στην ανάλυση των γλωσσικών αναγκών των σπουδαστών της Ρωσικής και την ενίσχυση και επέκταση των προγραμμάτων κατάρτισης των καθηγητών ρωσικής γλώσσας στην Ελλάδα, με πρωταρχικό στόχο την κάλυψη των απαιτήσεων της ελληνικής κοινωνίας για την απόκτηση ενός παγκοσμίως αναγνωρισμένου πτυχίου.

**Συγκριτική μελέτη του συστήματος τονισμού της ρωσικής και ελληνικής
(στο πλαίσιο της διδασκαλίας της ρωσικής σε ελληνόφωνους)**

Αικατερίνη Πάππου-Ζουραβλιόβα & Κλειώ Μάρκου
Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
apappou@uowm.gr & kleliastemar@yahoo.gr

Η παρούσα έρευνα στοχεύει στην αντιπαραθετική ανάλυση δύο συστημάτων τονισμού: της ρωσικής και της ελληνικής γλώσσας, στο πλαίσιο της διδασκαλίας της Ρωσικής σε ελληνόφωνο κοινό. Μετά από μια σύντομη επισκόπηση του τονισμού των δύο γλωσσών, παρατίθεται το βασικότερο μέρος της μελέτης, η σύγκριση του ρωσικού και ελληνικού τονισμού καθώς επίσης αναλύονται οι ομοιότητες και οι διαφορές τους.

Σημαντικό κομμάτι της εργασίας αποτελούν η ανάλυση και η ταξινόμηση των λαθών σχετικά με τον τόνο, τα οποία κάνουν οι Έλληνες κατά την ενασχόλησή τους με την εκμάθηση της ρωσικής γλώσσας, καθώς και οι μεθοδολογικές συμβουλές, οι οποίες προτείνονται με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας σχετικά με τα λάθη που προέκυψαν.

Για την εκπόνηση της έρευνας έχει χρησιμοποιηθεί η αντιπαραθετική μέθοδος, η οποία στοχεύει κατά κύριο λόγο στην ανάδειξη των διαφορών των συγκρινόμενων γλωσσών. Τα συμπεράσματα, τα οποία προέκυψαν, μελετήθηκαν ενδελεχώς και

καταδεικνύουν τη σημαντικότητα του θέματος του τονισμού, καθώς και την ανάγκη για μεγαλύτερη εμβάθυνση στη διδασκαλία των κανόνων που τον διέπουν.

Η διδασκαλία της ρηματικής όψης της ρωσικής σε Έλληνες

Αντώνης Τρακάδας
Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
at@uom.gr

Η ανακοίνωση αφορά:

- α) στην παρουσίαση του φαινομένου της ρηματικής όψης στη ρωσική και ελληνική,
- β) στις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι Έλληνες στην κατανόηση και την χρήση της ρωσικής όψης,
- γ) την παρουσίαση του παραπάνω φαινομένου μέσα από τα εγχειρίδια διδασκαλίας της ρωσικής ως ξένης.

Workshop: *Language contact in the light of Modern Greek morphological variation*
Γλωσσική Επαφή υπό το πρίσμα της ελληνικής μορφολογικής ποικιλίας

Workshop organizer: Angela Ralli
Laboratory of Modern Greek Dialects (University of Patras)
Διοργανωτής: Αγγελική Ράλλη
Εργαστήριο Νεοελληνικών Διαλέκτων (Πανεπιστήμιο Πατρών)

Emphatic Reduplication in Cappadocian Greek

Metin Bağrıaçık^{a,b}, Mark Janse^a

^aGhent University, Belgium, ^bUniversity of Patras, Greece

Tentatively, reduplication can be defined '[. . .] as a morphological process relating a base form of a morpheme or stem to a derived form that may be analyzed as being constructed from the base form via the affixation (or infixation) of phonemic material which is necessarily identical in whole or in part to the phonemic content of the base form' (Marantz 1982:437). Functionally, reduplication can be an inflectional (plural formation in Quileute, Moravcsik 1978) or a derivational mechanism (de-adjectival verb formation in Dakota, Beard 1998) as well as a subset mechanism of compound formation (emphatic doubling of adverbs in Turkish, cf. Kornfilt 1997, but see Wälchli 2005:167 on disjointness of (co-)compounding and doubling).

Cappadocian Greek (CG) exhibits a certain type of emphatic partial reduplication of adjectives (and adverbs) where a prefix identical with the initial syllable of the base is prefixed to the root while an epenthetic consonant (C_{ep}) interpolates between the prefix and the base (Janse forthcoming):

(1) a. líyo → li- p- líyo = líplyo (Ar., Fert.)
little Red C_{ep} little very little

b. mávro → ma- s- mávro = másmavro (Ar., Ul.)
black Red C_{ep} black pitch black

c. manaxó → ma- n- manaxó = mánmanaxo (Ar.)
alone Red C_{ep} alone all alone

This type of reduplicant formation seems to be based on the Turkish emphatic reduplication pattern in which they are formed by the prefixation of a copy of the first (submorphemic C)V sequence of the base together with one of C_{ep}s from the set {p,m,s,r}:

(2) a. sarı → sa- p- sarı = sapsarı
yellow Red C_{ep} yellow bright yellow

b. katı → ka- s- katı = kaskatı
hard Red C_{ep} hard hard as a rock

c. temiz → te- r- temiz = tertemiz
clean Red C_{ep} clean clean as a pin

Concerning Turkish reduplications, a number of accounts – almost exclusively phonological (in Optimality Theory, OT) – have been proposed in which the initial CV of the prefix is analyzed as a copy of the word-initial CV (Kelepir 1999, Yu 1999) and the identity of the CV to the initial CV of the base is formally explained by the mechanism of high-ranking constraints on base-reduplicant identity. As for the source of the C_{ep} interpolated in between the prefix and the base, i.e. elements of the $\{p,m,s,r\}$ -set, traditionally they are taken to be lexically encoded (Yavaş 1980, Vaux 1998) although adherents of OT claim that it is related to the phonological material of the base (Kelepir 1999, Yu 1999).

As for CG reduplications, Tzitzilis (forthcoming) asserts that CG exhibits two patterns of reduplication formation: the first one – the Turkish pattern – involves the prefixation of the copy of the first syllable along with a C_{ep} from the set $\{p,m,s\}$ (1a,b), and the second one – the Greek one – involves the prefixation of the copy of the first syllable along with the first C of the second syllable (1c).

In this paper, we first give a fine-grained pretheoretical description of the ‘disjointness’ of the reduplication strategies of Turkish and CG: Although the latter has borrowed the reduplication pattern from Turkish through reanalysis, there is a clear mismatch between the two: While CG employs a prefix identical to the first syllable of the base, in Turkish the reduplication is based on some unit smaller than the syllable. Besides, the CG C_{ep} set includes $\{n\}$, which never occurs in Turkish. Finally, the identity of the C_{ep} to C_2 in the base is allowed in CG, which is strictly disallowed in Turkish (see Wedel 1999 for this constraint on Turkish).

Presenting these differences between CG and Turkish reduplicants, we will focus on the first difference and following Marantz (1982), we will give a morphological account of the selection of the prefix: in our view reduplication is just the affixation of a C-V skeletal morpheme to a stem and the association of a copy of the stem’s phonemic melody with the affixed skeleton. Strikingly this skeleton coincides always with the first syllable of the base in CG, whereas in Turkish the syllable structure does not always allow such a coincidence. Hence in our account, the base-initial syllable-prefix match in CG is only an epiphenomenon. Finally, following Aldere et al. (1999) and Wedel (1999), we will argue that the C_{ep} in both Turkish and CG is ‘affixal’: if the size of the reduplicant is limited for prosodic reasons, some reduplicant material that could otherwise be in correspondence with the base must be overwritten by affixal material.

The paper constitutes an important contribution to the workshop in that not only does it provide evidence for a morphological account of (partial) reduplication over a phonological one, but it also reflects on how even very complicated morphological rules of recipient language(s) can be abstracted and productively implemented in target languages.

References

- Aldere, John, Jill Beckman, Laura Benua, Amalia Gnanadesikan, John McCarthy, Suzanne Urbanczyk. 1999. Reduplication with fixed segmentism. *LI* 30:327–364.
- Beard, Robert. 1998. Derivation. In *Handbook of morphology*, Andrew Spencer (ed.), 44–64. Oxford: Blackwell.
- Janse, Mark. forthcoming. I Kappadokiki dialektos. In *Ellinikes dialektoi*, Christos Tzitzilis (ed.). Thessaloniki: Institute of Modern Greek Studies.
- Kelepir, Meltem. 1999. Emphatic non-identical reduplication in Turkish, Paper presented at the 73rd Annual Meeting of Linguistics Society of America, LA.
- Kornfilt, Jaklin. 1997. *Turkish: A descriptive grammar*. London/NY: Routledge.
- Marantz, Alec. 1982. Re Reduplication. *LI* 13: 435–487.
- Moravcsik, Edith A. 1978. Reduplicative constructions. In *Universals of Human Language, Vol. 3: Word Structure*, Joseph H. Greenberg (ed.), 297–334. Stanford, CA: Stanford University Press.

- Tzitzilis, Christos. forthcoming. *Ellinikes dialektoi*. Thessaloniki: Institute of Modern Greek Studies.
- Vaux, Bert. 1998. *The Phonology of Armenian*. Oxford: Clarendon Press.
- Wälchli, Bernhard. 2005. *Co-compounds and natural coordination*. NY: Oxford University Press.
- Wedel, Andrew. 1999. Turkish emphatic reduplication. *Phonology at Santa Cruz*, Linguistics Research Center, UC Santa Cruz.
- Yavaş, Mehmet. 1980. Borrowing and its implications for Turkish phonology, Doctoral dissertation. University of Kansas.
- Yu, Alan. 1999. *Dissimilation and allomorphy: the case of Turkish emphatic reduplication*, Ms. University of California, Berkeley.

Subjunctive in Griko

Valeria Baldissera & Marika Lekakou,
 Università Ca' Foscari Venezia & University of Ioannina
 valeria.baldissera@unive.it, valeria.baldissera@gmail.com & mlekakou@gmail.com

In this talk we argue for structural borrowing, on the basis of properties of verbal morphology in *na*-complements in Griko, a Greek dialect spoken in Puglia. Griko has been in intense contact with the local Italian variety, Salentino, as well as Standard Italian. The effects of contact are evident in several levels (e.g. lexical, morphological), though overall processes of e.g. word formation have remained essentially Greek cf. Koutsoukos & Ralli (to appear) and references therein). There are phenomena that suggest that contact-induced change has also targeted the domain of syntax/structure (for an overview see Baldissera 2013). For instance, auxiliary selection in compound tenses and participial complements of non-volitional *thelo* 'want/need' are attested in Griko, entirely absent in other Greek varieties, and available in the Romance varieties of southern Italy (Baldissera op.cit.). We make the case for structural borrowing on the basis of the distribution of verbal forms in *na*-complements in Griko. We argue that, to understand the distribution, we need to suppose that subjunctive is encoded (also) morphologically in Griko, and that mood concord of the type argued by Damonte (2010) to exist in Salentino is also operative in Griko.

In its history, Greek underwent a change from morphologically to syntactically encoding mood (i.a. Philippaki & Spyropoulos 2004, Roussou 2000). In Standard Modern Greek (SMG), the subjunctive is realized syntactically, by means of the modal particles *tha*, *as*, *na*. Crucially, these particles can combine with different verb forms and in this way give rise to different interpretations varying in terms of temporal, aspectual, and modal components (Tsangalidis 1999). Griko lacks modal particles except for *na*. (Futurity, for instance, is expressible via the present tense.) *Na*, the modal/subjunctive complementizer, is only compatible with one particular tense-aspect combination, namely perfective non-past (PNP), as illustrated in (1). Note that SMG requires the imperfective in (1).

(1) <i>Spiccetsa</i>	<i>na</i>	<i>polem-iso/*polem-o</i>	<i>stes etse.</i>	Griko
Finished-1sg.	subj	work-PNP.1sg/work-IPNP.1sg	at	six

"I finished working at six."

We propose that PNP in Griko is verbal subjunctive morphology. Assuming an operation of mood concord between the particle and the verb in this variety, we derive why only PNP is possible inside a *na*-complement, and conversely why PNP requires *na*. Note that the pattern is otherwise mysterious: why can *na* not combine with the otherwise available imperfective non-past, i.e. the present tense? If *polemo* is indicative and *polemiso* subjunctive, however, and if there exists an operation of mood concord in Griko, it follows that *na* can only combine with *polemiso*. Moreover, it cannot be the case that *na* alone

encodes subjunctive as a prefix on the verb (cf. Katsoyannou 1995), because *na* morphologically fuses with adjacent object clitics, giving rise to forms such as the ones attested in (2):

- (2) *En orio nus torisi.* Griko
 is nice subj.3pl.cl see-PNP.2sg/3sg
 'It is nice for you/one to see them.'

Mood concord has been proposed by Damonte (2010) to be operative in Salentino. Since this mechanism of mood concord is a syntactic one, and since it is absent from other Greek varieties, even ones with similar though not identical tense-aspect systems (in particular Romeyka of Pontus and Mariupol Greek), if it is active in Griko, it must be due to contact. Thus language contact must be such that it allows structural borrowing.

Selected References

- Baldissera, V. 2013. *Il dialetto grico del Salento: elementi balcanici e contatto linguistico*. [The Griko dialect of Salento: Balkan elements and linguistic contact.] PhD Dissertation, University of Venice.
- Damonte, F. 2010. Matching moods: mood concord between CP and IP in Salentino and Southern Calabrian subjunctive complements. In P. Benincà & N. Munaro (eds.), *Mapping the left periphery*, Oxford-New York: Oxford University Press.
- Katsoyannou, M. 1995. *Le parler Greco de Calliciano (Italie): description d'une langue en voie de disparition*. PhD Dissertation, University of Paris VII.
- Koutsoukos, N. & A. Ralli. 2012. Elements with ambiguous morphological status: the marker *idz(o)* in Griko. To appear in special issue of *Quaderns de Filologia* ("Theoretical and empirical advances in word-formation").
- Moser, A. 2008. The changing relationship of tense and aspect in the history of Greek. *STUF* (Language Typology and Universals) 61:1: 5-18.
- Πάππου-Ζουραβλιόβα, Α. 1999. Οι Έλληνες της Αζοφικής (περιοχή Μαριούπολης) και η Γλώσσα τους. *Διαλεκτικοί Θύλακοι της Ελληνικής Γλώσσας*. 55-63. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.
- Philippaki-Warbuton, I. & V. Spyropoulos. 2004. A change of mood: the development of the Greek mood system. *Linguistics* 42:4: 791-817.
- Roussou, A. 2000. On the left periphery: modal particles and complementizers. *Journal of Greek Linguistics* 1: 65-94.
- Tsangelidis, A. 1999. *Will and tha: a comparative study of the category future*. Thessaloniki: University Studio Press.

Morphological adaptation of Turkish loanwords

The case of adjectives in Asia Minor Greek

Eleonora Dimela
 University of Patras
 eldimela@upatras.gr

Loanword integration is a well discussed issue in linguistic research, from a theoretical and an applied perspective, as it contributes into locating and elaborating not only the general principles that govern each language system, but also the influence of the source language on the target language (see, among others, Haugen 1950, Moravcsik 1978, Thomason 2001). The lexical elements which are borrowed are primarily nouns and secondarily verbs (Whitney 1881, Hock & Joseph 1996). For Standard Modern Greek, there are several analyses of loanwords, mainly from French and English (e.g. Anastasiadi-Symeonidi 1994, Ralli 1995). As far as the Modern Greek dialects are concerned, there is a fast growing

interest in contact morphology, due to the rich variety of dialectal morphological phenomena (see, among others, Melissaropoulou in preparation, Ralli 2012a,b).

In this paper, I deal with the adaptation of Turkish loan adjectives in Asia Minor dialects, such as Cappadocian and Aivaliot. More specifically, my study aims to examine:

- a) The general parameters which characterize this phenomenon (i.e. the role of analogy and productivity, the structural and phonological shape of the loan word, the semantic equivalence, the role of the typological divergence of the contact languages).
- b) The process of borrowing adjectives compared to that of nouns.
- c) The role of the language-internal factors of the languages involved in the process.

Selected References

- Anastasiadi-Symeonidi, A. (1994). *Neologikos daneismos tis Neoellinikis* [Neological borrowing in Modern Greek]. Thessaloniki.
- Haugen, E. (1950). *The analysis of linguistic borrowing*. *Language* 26: 210 – 231.
- Hock, H. & B. Joseph. (1996). *Language History, language Change and Language Relationship*. Berlin: Mouton de Gruyter.
- Melissaropoulou, D. (in preparation). "Lexical borrowing bearing witness to the notions of gender and inflection class: a case study on two contact induced systems of Greek". *IGG39*.
- Moravcsik, E. (1978). "Universals of Language Contact". J. H. Greenberg et al (eds.), *Universals of human language, vol. 1 Method and Theory*, 93-122. Stanford, CA: Stanford University Press.
- Ralli, A. (1995) "Structure et forme des emprunts français dans la langue grecque ». *Europe Plurilingue* 7: 77-89.
- Ralli, A. (2012). "Morphology in language contact: verbal loanblend formation in Asia Minor Greek (Aivaliot)". T. Stolz et al (eds.), *Morphologies in contact*. Studia Typologica. Berlin: Akademie Verlag. 1-18.
- Ralli, A. (2012b). "Verbal loanblends in Griko and Heptanesian: a case study of contact morphology". *L'Italia Dialettale* LXXIII: 111-132.
- Thomason, S. G. (2001). *Language Contact: An Introduction*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Whitney, W. (1881). "On mixture in language". *Transactions of the American Philosophical Association*, 12:1-26.

The morphological marking of indefiniteness: evidence from Pontic and Cappadocian Greek

Marianna Gkiouleka
University of Patras
maroding@hotmail.com

Definiteness and indefiniteness are two language features that affect the linguistic systems multi-dimensionally (Hawkins 1978) and play an important role in the syntactic behavior of nouns. While each language has its own means and material to express these features, in Modern Greek, definite or indefinite nouns become easily perceptible by the use of definite or indefinite articles, respectively.

However, an examination of the noun system in Pontic and Cappadocian, two Greek Asia Minor dialects affected by Turkish, reveals that different techniques are used in the realization of the two features. Contrary to Standard Modern Greek, in these two dialects, the need for marking +/-definiteness is also depicted on the inflectional paradigm, as the following data illustrate:

- (1)a. Cappadocian (Dawkins, 1916): *είδα το λαγό* 'I saw the rabbit'
saw.1SG the rabbit.ACC
- είδα ένα λαγό* 'I saw a rabbit'
saw.1SG a rabbit.NOM
- b. Pontic (Παπαδόπουλος, 1955): *ο λύκ-ων* 'the wolf'
the.NOM wolf.NOM
- ένας λύκ-ος* 'a wolf'
a.NOM wolf.NOM

Comparing these data with the expression of +/-definiteness in Turkish, we find certain striking similarities, in that definiteness or indefiniteness are marked by different inflectional endings, while specificity also plays a role in the realization of Turkish nouns.

(2) Turkish (Kornfilt, 1997):

bahçeyi gördüm 'I saw the garden' + specific/ + definite
garden.ACC saw.1SG –PAST

bir bahçeyi gördüm 'I saw a garden' + specific/ - definite
a garden.ACC saw.1SG – PAST

bir bahçe gördüm 'I saw some garden' - specific/ - definite
a garden.NOM saw.1SG - PAST

The purpose of this presentation is to determine whether and to what extent language contact (Thomason 2001) is responsible for the morphological expression of +/-definiteness in the two dialects, or whether the dialectal form of inflected nouns is mainly triggered by an internal development of Greek.

Indicative Bibliography

- Παπαδόπουλος, Άνθμος Α. 1955. *Ιστορική Γραμματική της Ποντικής Διαλέκτου*. Αθήνα: Επιτροπή Ποντιακών Μελετών [Παράρτημα 1 Περιοδικού Αρχείου Πόντου].
- Dawkins, Richard McGillivray. 1916. *Modern Greek in Asia Minor: A Study of the Dialects of Silly, Cappadocia and Pharasa with Grammar, Texts, Translations and Glossary*. Cambridge University Press.
- Hawkins, J.A. 1978. *Definiteness and indefiniteness: a study in reference and grammaticality prediction*. London: Croom Helm.
- Kornfilt, Jaklin. 1997. *Turkish*. London: Routledge.
- Thomason, S.G. 2001. *Language Contact: An Introduction*. Edinburgh: Edinburgh University Press.

Gender assignment to nominal loanwords in Griko and Heptanesian

Vasiliki Makri, Nikos Koutsoukos & Marios Andreou

University of Patras

vasmakri@upatras.gr, nkoutsoukos@upatras.gr, andreoum@upatras.gr

This paper deals with the assignment of gender to nominal loanwords drawing data from two Greek dialects, i.e. Griko and Heptanesian, which have been heavily influenced by Standard Italian and two Romance varieties, that is, Salentino and Venetian, respectively.

From a theoretical perspective, Corbett (1991) argues that gender is an inherent property of nouns and the assignment of this property depends on semantic, pragmatic, phonological and morphological factors. Ralli (2002, 2003) maintains that gender constitutes a lexical feature actively involved in the word formation process in Greek.

In this vein, we examine the role of phonological, morphological, and semantic factors in lexical borrowing and aim at testing the following hypotheses: (a) whether the structural characteristics of the recipient language (i.e. Greek), are conducive to the final outcome of the borrowing process and the choice of gender and (b) whether the speakers' knowledge of the structure of the source language (i.e. Romance) determines the selection of a specific loanword integration strategy (cf. Ralli 2012).

In the context of Heptanesian, we find the following group of data:

Group A: Heptanesian

- (1) *sodisfatsio*.NEU 'satisfaction' < ital. *sodisfazione*.FEM
- (2) *personalita*.FEM 'personality' < ital. *personalità*.FEM
- (3) *rekluta*.FEM 'beginner-man, novice' < ital. *recluta*.FEM 'recruit'
- (4) *intovino*.FEM 'clairvoyant' < ital. *indovino*.MASC 'clairvoyant'

In the context of Griko, we find the following data:

Group B: Griko

- (1) *kapetali*.NEU 'pillow' < ital. *capitale*.MASC 'pillow'
- (2) *akula*.FEM 'eagle' < ital. *acula*.FEM 'eagle'
- (3) *kasciuna*.FEM 'big box' < ital. *cascia*.FEM 'box'

The data in Group A and Group B show that various factors may play a role in gender assignment when a loanword is adapted to the recipient language (cf. Makri 2013, Melissaropoulou forthcoming). These factors can be summarized as follows:

- (a) Prototypicality and unmarkedness (cf. Anastasiadi-Symeonidi, 1990) impose the adaptation of the inanimate nouns to the default inflectional class of the recipient language (example 1 in Group A and Group B);
- (b) Compatibility of the two systems in terms of phonological structure and gender system (both have masculine and feminine gender) allows for the borrowing of form-meaning pairs that do not change gender in the recipient system (cf. Clyne, 2003) (example 2, 3-Group A, example 2 Group B);
- (c) Choice of gender on the basis of an existing formation with similar semantics in the recipient language (example 4-Group A in which *intovino* has similar semantics with the word *mantissa* 'fortune teller');
- (d) Choice of the gender value on the basis of the derivational suffix (example 3 Group B the suffix *-una* is lexically specified as to the feature [+feminine]);

Findings contribute to our understanding of the long-term consequences of language contact, its impact on gender formation and the relationship of contact-induced change and the strategies adopted by the speaker.

References

- Anastasiadi-Symeonidi, A. 1990. Gender of loan words in Standard Modern Greek (in Greek). *Studies for the Greek language* 10, Thessaloniki: Kiriakidis, 155-177.
- Clyne, M. 2003. *Dynamics of Language Contact*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Corbett, G. 1991. *Gender*. Cambridge: Cambridge University Press.

- Makri, V. 2013. *The impact of the Italian language on the morphology of the Heptanesian dialects*. Unpublished Master Thesis. University of Patras.
- Melissaropoulou, D. forthcoming. Lexical borrowing bearing witness to the notions of gender and inflection class: a case study on two contact induced systems of Greek.
- Ralli, A. 2002. The role of morphology in gender determination: evidence from Modern Greek, *Linguistics* 40, 519-551.
- Ralli, A. 2003. The definition of the grammatical gender in nouns in Modern Greek. A theoretical proposal (in Greek). In: A. Anastasiadi-Symeonidi, A. Ralli & D. Cheila-Markopoulou (eds.) *To genos [Gender]*. Athens: Patakis, 57-99.
- Ralli, A. 2012. Verbal loanblends in Griko and Heptanesian: a case study of contact morphology. *L'Italia Dialettale* LXXIII: 111-132.

Loanwords integration as evidence for the realization of gender and inflection class: Greek in Asia Minor

Dimitra Melissaropoulou
University of Patras
dmelissa@upatras.gr

In situations of language contact the first loan elements that are inarguably transferred from one language into the other are words (cf. Weinreich 1968, Thomason & Kaufman 1988, and Haspelmath and Tadmor 2009). Thus, loanwords, as the most commonly attested language contact phenomenon, have attracted the attention of linguistic research in many different perspectives, touching upon different linguistics subfields. Furthermore, although integration of nominal loanwords in the standard variety has been treated and led to relevant publications (cf. Anastasiadi-Symeonidi 1994, Christophidou 2003 for Standard Modern Greek), no similar efforts have been made (however see Melissaropoulou forthcoming) in order to provide a comparative analysis of nominal loanwords integration in different contact induced systems of Greek.

The aim of this paper is to study and account for commonalities and particularities in the main mechanisms governing morphological adaptation of nominal loanwords, in terms of grammatical gender assignment and inflection class membership, in different dialectal systems in the light of the evidence provided by the area of Asia Minor. Our data set involves, Aivaliot, Pontic and Cappadocian, all in contact, although in rather different contact settings, with the same language, the agglutinative Altaic Turkish. The data under investigation are extracted from the available written sources as well as from the oral corpora of the Laboratory of Modern Greek dialects at the University of Patras.

In this spirit, we work out an analysis of the general mechanisms (i.e. a. natural gender (sex) of the referent, b. formal (phonological-structural) shape of the word, c. analogy to the recipient language suffix, d. analogy to the recipient language semantic equivalent, e. default gender, cf. Ibrahim 1973, Poplack, Pousada & Sankoff 1982, Corbett 1991, Thornton 2001, Kilarski 2003, Stolz 2009, Winford 2010) which suffice to account for the morphological adaptation of nominal loanwords in the examined systems. For example, our data show that animacy, as codified in grammatical gender (cf. Dahl 2000), when the latter is available in the recipient system, proves to be inarguably the most compelling mechanism at work for the integration of human nouns in all three different systems (although the situation in Cappadocian is not uniform).

E.g. patiṡáxos.MASC 'king' (North Cappadocian)	< padiṡah.Ø 'king'
bicárs.MASC 'bachelor' (Aivaliot)	< bekâr. Ø 'bachelor'
sersémis.MASC 'fool' (Pontic)	< şerşem. Ø 'fool'

E.g. sivdás.MASC (Aivaliot) while sevdá.FEM (Pontic)	< sevda.Ø
‘passionate love’	‘passionate love’
mastrapás.MASC (Aivaliot) while mastrapá.FEM (Pontic)	< maştrapa.Ø
‘jug’	‘jug-shaped cup’
minarés.MASC (Aivaliot) while minaré.FEM. (Pontic)	< minare.Ø
‘minaret’	‘minaret’

E.g. *zayıf*s.MASC (Aivaliot) 'weak' < *zayıf*.Ø 'weak'
zambaras.MASC (Aivaliot) 'womanizer' < *zampara*.Ø 'womanizer'

The above discussion is intended as a contribution to the overall borrowing literature as well as to the studies on grammatical gender and inflection class and their role in the organization of grammar, emphasizing the role of loanwords in revealing aspects of this organization.

Anastasiadi-Symeonidi, A. 1994. *Neologikos daneismos tis Neoellinikis* [Neological borrowing in Modern Greek]. Thessaloniki.

Christophidou, A. 2003. Genos ke Klisi stin Elliniki (Mia Fisiki Prosengisi) [Gender and Inflection in Greek (A Natural Approach)]. In A. Anastasiadis-Symeonidis, A. Ralli & D. Cheila Markopoulou (eds.) *To Genos* [Gender], 100-131. Athens: Patakis.

Corbett, G. 1991. *Gender*. Cambridge: Cambridge University Press.

Haspelmath, M. & Tadmor, U. (eds.). 2009. *Loanwords in the World's Languages: A Comparative Handbook*. Berlin: Mouton de Gruyter.

Ibrahim, M. H. 1973. *Grammatical gender: Its origin and development*. The Hague: Mouton.

Poplack, S., Pousada, A. & D. Sankoff. 1982. Competing influences on gender assignment: variable process, stable outcome. *Lingua* 57, 1-28.

Thomason, S.G., & T. Kaufman. 1988. *Language contact, creolization and genetic linguistics*. Berkeley: University of California Press.

Weinreich, U. 1968. *Languages in Contact: Findings and Problems*. The Hague: Mouton. [Originally published as Publications of the Linguistic Circle of New York, no.1, 1953.]

Winford, D. 2010. Contact and borrowing. In Raymond Hickey (Ed.), *The Handbook of Language Contact*, 170-187. Malden, MA/Oxford: Wiley-Blackwell.

